

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิทยานิพนธ์
ของ
สาวิตรี เถาว์โท

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน

เมษายน 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิทยานิพนธ์
ของ
สาวิตรี เถาว์โท

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน
เมษายน 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPMENT OF THE INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON BLENDED
LEARNING APPROACH: AN ENGLISH FOR CROSS CULTURAL
COMMUNICATION COURSE FOR RAJABHAT UNIVERSITY'S
UNDERGRADUATE STUDENTS

BY

SAVITREE THAOTHO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
Doctor of Philosophy Degree in Research of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University

April 2015

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา และคำแนะนำ พร้อมทั้งกรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตา และเอาใจใส่ต่อผู้วิจัยตลอดมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ ดร.อุษา ปราบหงษ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้แนวคิดอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ด้วยประการทั้งปวง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ ที่แสดงความหวังใญ่อยู่เสมอ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ อันมีคุณค่า ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย และคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ ชี้แนะและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ตลอดจนให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้อง ทุกคน ที่ได้สนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในทุกด้านด้วยความรัก ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าจากการวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบบูชาพระคุณบิดา-มารดา ครู อาจารย์ ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้วิทยาการต่างๆ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สาวิตรี เถาว์โท

ชื่อเรื่อง	การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ผู้วิจัย	สาวตรี เถาว์โท
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสสิทธิ
ปริญญา	ปร.ด. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย 3) การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 105 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองเป็นวิชาเอกสังคมศึกษา 1 ห้องเรียน จำนวน 51 คน กลุ่มควบคุมเป็นนักศึกษาวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย 1 ห้องเรียน จำนวน 54 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม 2) แบบวัดการรู้สารสนเทศ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test แบบ Dependent samples และ Independent samples การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมืองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 4.1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 4.2) ชี้นำเสนอเนื้อหา 4.3) ชี้นำฝึกปฏิบัติ 4.4) ชี้นำพัฒนาการนำไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผล

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าร้อยละ 75

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าร้อยละ 75

2.4 การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ความพึงพอใจของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ รูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้แบบผสมผสาน การรู้สารสนเทศ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

TITLE	Development of the Instructional Model Based on Blended Learning Approach: An English for Cross Cultural Communication Course for Rajabhat University's Undergraduate Students
AUTHOR	Savitree Thaotho
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Prayoon Boonchai Asst. Prof. Dr. Vjitra Wonganusit
DEGREE	Ph.D. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2015

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to develop the instructional model of English for Cross Cultural Communication by using Blended Learning Approach for Rajabhat University's students, 2) to investigate the results gained from an experimental installment of the developed instructional model based on Blended Learning Approach of English for Cross Cultural Communication Course taken by Rajabhat University's students. The study was divided into 3 stages. Stage 1 was the development of an instructional model based on Blended Learning Approach of English for Cross Cultural Communication Course taken by Rajabhat University's students. Stage 2 included the creation and development of the research instruments. Stage 3 was a tryout of the created instructional model. The subjects were 105 students who were taking English for Cross Cultural Communication in the first semester of 2014 academic year. They were composed of 51 Social Science - major students who received the treatment and 54 Early Childhood Education - major students who were the control group. These subjects were obtained through cluster random sampling. The instruments employed for the study consisted of 1) an achievement test, 2) the form to measure the students' information literacy, 3) a questionnaire to explore the students' satisfaction. The data gained was quantitatively and qualitatively analyzed. The statistics adopted included percentage, standard deviation, t-tests (Dependent and Independent Samples). Content analysis was conducted with qualitative data.

The study revealed the following results:

1. The developed instructional model based on Blended Learning Approach of English for Cross Cultural Communication Course taken by Rajabhat University's students was composed of 5 important components: 1) principles, 2) goals, 3) contents, 4) instructional process, and 5) assessment and evaluation. As for the instructional process, two forms of instructional methods were employed. They were the face-to-face instruction and an online instruction. These instructions were divided into 4 stages: 1) introduction, 2) presentation, 3) practice, and 4) the developed application.

2. The results from installing the developed instructional model of English for Cross Cultural Communication by using Blended Learning Approach for Rajabhat University's students were shown below:

2.1 After the experimented students had been taught through the developed instructional model of English for Cross Cultural Communication by using Blended Learning Approach, their learning achievement was statistically higher than that of before at .01 level of significance. The increase of their achievement was more than 75 percent.

2.2 An achievement of the experimented students who had been taught through the developed instructional model of English for Cross Cultural Communication by using Blended Learning Approach was statistically higher than that of the control group at .01 level of significance.

2.3 After the experimented students had been taught through the developed instructional model of English for Cross Cultural Communication by using Blended Learning Approach, their information literacy was higher than that of before. The increase was more than 75 percent.

2.4 An information literacy of the experimented students who had been taught through the developed instructional model of English for Cross Cultural Communication by using Blended Learning Approach was statistically higher than that of the control group who were taught normally at .01 level of significance.

2.5 The satisfaction of the experimented students who had been taught through the developed instructional model was at the high level.

Keywords : Instructional Model, Blended Learning Approach, Information Literacy, Communication Language Teaching

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	8
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
รูปแบบการเรียนการสอน	18
ความหมายและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน	21
จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอน	26
องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	31
การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	34
การนำเสนอการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	36
การเรียนการสอนแบบผสมผสาน	37
ความหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	37
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	39
องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	41
อัตราส่วนของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ปัจจัยในการเรียนแบบผสมผสาน	44
บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	45
ลักษณะการจัดการเรียนสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนแบบผสมผสาน ...	46
การออกแบบและการพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	51
ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	61
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา	71
แนวคิดและหลักการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	71
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language teaching)	72
หลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	76
ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	79
กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	80
หลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	95
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา	97
ความรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ	99
ความเป็นมาของการรู้สารสนเทศ	99
นิยามของการรู้สารสนเทศ	100
องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ	102
การสอนการรู้สารสนเทศ	104
การประเมินความรู้สารสนเทศ	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ของสมาคมห้องสมุด วิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา	106
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ	121
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	124
ความหมายของความพึงพอใจ	124
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ	125
องค์ประกอบของความพึงพอใจ	125
การวัดความพึงพอใจ	126
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	127
3 วิธีดำเนินการวิจัย	131
ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	133
ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	133
กำหนดแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	133
การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	138
ตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย	150
แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ	150
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	155
แบบสอบถามความพึงพอใจ	156
ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน	157
แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย	157
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	157

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล	158
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	159
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	161
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	161
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน	162
ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	172
ส่วนที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษา ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	173
ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	193
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	211
ความมุ่งหมายของการวิจัย	211
สมมติฐานของการวิจัย	212
วิธีดำเนินการวิจัย	212
สรุปผลการวิจัย	216
อภิปรายผล	219
ข้อเสนอแนะ	231
บรรณานุกรม	233

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	249
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขอความอนุเคราะห์	251
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ	273
ภาคผนวก ค รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	313
ภาคผนวก ง ประมวลผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	565
ประวัติย่อของผู้วิจัย	573

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สังเคราะห์กระบวนการภายในรูปแบบการเรียนการสอน	21
2	องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	41
3	อัตราในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนของการเรียนแบบต่างๆ	44
4	วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	49
5	ลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบสอนครูเป็นศูนย์กลาง บทบาทผู้เรียน ในกิจกรรมการเรียนนำตนเอง และการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์	50
6	การวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะเวลา 1 ภาคเรียน (16 สัปดาห์)	140
7	การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะเวลา 1 ภาคเรียน (16 สัปดาห์)	143
8	เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรมและการรู้สารสนเทศก่อนเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	158
9	การปฐมนิเทศ	184
10	การดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	185
11	ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษากลุ่มทดลอง	194
12	ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ ของนักศึกษากลุ่มทดลอง	194
13	ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	195
14	ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษากลุ่มทดลอง	196
15	ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ ของนักศึกษากลุ่มทดลอง	196
16	ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศระหว่างหลังเรียนของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	197

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	197
18	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 41 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	304
19	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ จำนวน 60 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	305
20	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 41 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	306
21	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ จำนวน 60 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	307
22	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต จำนวน 25 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน	309
23	การวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	310
24	วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	351

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
2 ขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	53
3 วงจรกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ...	55
4 รูปแบบทางเลือกเพื่อนำส่งโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน	57
5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	132
6 การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	138
7 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน	164
8 ผลการวิเคราะห์ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน	167
9 การสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	169
10 แนวคิดการรู้สารสนเทศตามแนวคิดของนักการศึกษา	171
11 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษา ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	181
12 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษา ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	217
13 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษา ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	329
14 ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน	347
15 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)	349
16 ระดับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	392
17 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) I	567
18 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) II	567

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
19 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) I	568
20 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) II	568
21 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) III	569
22 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) IV	569
23 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction I	570
24 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction II	570
25 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction III	571
26 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction IV	571

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ท่ามกลางสังคมยุคสารสนเทศ (Information Age) ทำให้เกิดการยอมรับกันว่า ความรู้ในปัจจุบันมีมากมายเกินกว่าที่จะทำการถ่ายทอดหรือสามารถจดจำเนื้อหาสาระนั้นได้หมด กอปรกับวิทยาการและความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นทุกวันอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การเรียนรู้ทักษะใหม่ ในสังคมยุคสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทักษะการสืบค้น ทักษะการติดต่อสื่อสาร และทักษะ การจัดการกับข้อมูล ควบคู่ไปพร้อมกับทักษะด้านภาษา เพื่อใช้ในการศึกษาและติดต่อสื่อสาร (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 71-72) ฉะนั้น “เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร” หรือ “ไอซีที” (Information and Communication Technology: ICT) จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งใน สังคมปัจจุบัน และเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการทำงาน ทำให้สถานศึกษา นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (บุปผชาติ ทิพพิภรณ์, 2551, หน้า 29) ในระบบการศึกษาได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาช่วยในการพัฒนาการศึกษา ให้ดีขึ้น โดยใช้สนับสนุนการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารจึงมีผลกระทบต่อการศึกษาโดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล ส่งผ่าน และสื่อสาร ด้วยความเร็วสูงและปริมาณมาก สามารถนำเสนอและแสดงผลด้วยระบบสื่อต่างๆ ทั้งด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอ ซึ่งการเรียนรู้ในยุคใหม่นี้ มีขุมความรู้อยู่มากมาย มหาศาล กระจายอยู่ทั่วโลกหรือที่เรียกว่า “ขุมความรู้ระดับโลก (World knowledge)” แหล่งความรู้เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น ผู้เรียน จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ให้ได้มากและรวดเร็ว อีกทั้ง ยังต้องสามารถแยกแยะ ค้นหาข้อมูล สารสนเทศตลอดจนการแสวงหาสิ่งที่ต้องการได้ตรงตาม ความต้องการ (พงษ์ศักดิ์ เดชคุณ, 2553, หน้า 111) ด้วยเหตุนี้ ความรู้ ความสามารถพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงเป็นความจำเป็นพื้นฐานที่แสดงถึงศักยภาพเบื้องต้น ของบุคคลในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ (ธีรพงษ์ สุภักดิ์, 2550, หน้า 9)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century) ย่อมต้องทำให้บทบาทของผู้เรียน และรูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ผู้เรียนต้องคิดเอง ทำเอง วิเคราะห์เอง และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเอื้อประโยชน์ให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนก้าวทันโลกแห่งเทคโนโลยีและสังคมแห่งการเรียนรู้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2548, หน้า 141) ซึ่งต้องอาศัยแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง และจำเป็นต้องอาศัยหลักการรูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอน ที่หลากหลายเข้าไปช่วย (ทิสนา แคมมณี, 2550, หน้า 3) อีกทั้งการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นั้นเป็นเรื่องใหญ่และยังไม่มีมีการนำมาใช้ประโยชน์มากนัก เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ของโลกอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากแรงขับเคลื่อนของกระแสโลกาภิวัตน์ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า, 6) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา ลิกขมาน (2555, หน้า 37-39) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสื่อสารภาษาอังกฤษธุรกิจโดยการใช้การสอนแบบ E-Learning พบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจากบทเรียนมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบคือ มีการศึกษาเนื้อหาและวิเคราะห์เนื้อหา และได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาตามลำดับจากง่ายไปสู่ยากได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิธิ อมาตยกุล (2554, หน้า 68-74) ได้ศึกษาเรื่องการสอนแบบเน้นเนื้อหาพร้อมกับอีเลิร์นนิ่งเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษและการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบว่า ความสามารถในการนำเสนอภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลังได้รับการสอนแบบเน้นเนื้อหาพร้อมกับอีเลิร์นนิ่งพัฒนาขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนสามารถเลือกข้อมูลภาษาอังกฤษที่จะนำมาใช้ในการนำเสนอและสามารถปรับข้อมูลเหล่านั้นให้เหมาะกับการนำเสนอได้ เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้ศัพท์ รูปประโยคและรูปแบบการใช้ภาษาผ่านการดำเนินการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก นอกจากนี้ยังพบว่า การให้ตัวอย่างสำนวนและแนวทางในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษผ่านระบบอีเลิร์นนิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปสืบค้นข้อมูลด้านเทคนิควิธีการได้ตลอดเวลาตามความสะดวกของผู้เรียนอีกด้วย

โดยในปีคริสต์ศักราช 2015 หรือปีพุทธศักราช 2558 ประเทศสมาชิกในอาเซียน ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา จะรวมตัวกัน เป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งหมายความว่าประชาชนในแต่ละประเทศจะต้องติดต่อสื่อสารกันในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยวและอื่นๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการทำงานในประชาคมอาเซียน ดังกฎบัตร อาเซียน ข้อ 34 ที่บัญญัติว่า “The Working language of ASEAN shall be English” ดังนั้น ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นทักษะหนึ่งที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล รวมถึงการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษนั้นมีความสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเกิดประสิทธิภาพที่สำคัญเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษจึงจำเป็นที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องยกระดับและพัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมุ่งเน้นที่การสอนไวยากรณ์มากกว่าการสอนเพื่อการสื่อสารแม้ว่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยกระทรวงศึกษาธิการของไทยได้พยายามทำความเข้าใจกับครูผู้สอนให้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ นักเรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาได้ โดยเฉพาะการฟังและการพูดเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารกัน

ในชั้นเรียนเท่าที่ควร ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการสื่อสารกันในชั้นเรียนอย่างจริงจัง (นพพร สโรบล, 2555, หน้า 1-4) นอกจากนี้ การสอนส่วนใหญ่จะเป็นการสอนโดยใช้วิธีการบรรยาย ทั้งที่เนื้อหาวิชา มีขอบเขตการศึกษา รายละเอียดค่อนข้างซับซ้อนทำให้ยากที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถและทักษะ ในการทำความเข้าใจบทเรียนได้ในเวลาสั้นๆ และจากวิธีการเรียนการสอนแบบบรรยาย ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ และขาดแรงจูงใจในการเรียน (ชลยา เมาะราชี, 2556, หน้า 8)

หลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เป็นวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป (General Education) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) พุทธศักราช 2552 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554, หน้า 30) มีความสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการเรียนรู้รู้ภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ รวมทั้งประเทศเจ้าของภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุด เป็นสองอันดับแรกคือ ประเทศสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร (Dunton-Downer and Leslie, 2010, p. 89) นอกจากนี้ ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมมีความจำเป็นต้องสอดแทรกเนื้อหาดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาวิสัยทัศน์ และกรอบความคิดให้เท่าทันต่อระบบการศึกษาที่มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริงของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Patrick Griffin and Esther Care, 2015, p. 35) ดังนั้น อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการสอนแบบใหม่เข้ามานำมาใช้ปรับปรุงวิธีการสอนแบบเก่าเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นดังกล่าวให้นักศึกษา รวมถึงหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปด้วยซึ่งวัตถุประสงค์ของรายวิชา นอกจากฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษแล้วยังส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณี และวัฒนธรรมของนานาชาติ โดยเน้นกลุ่มประเทศอาเซียน รวมถึงศึกษาภาษาและวัฒนธรรม จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนาเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น ซึ่งสาระสำคัญของรายวิชาประกอบด้วยความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน ตลอดจนความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม วิธีการดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศไทยกับประเทศอาเซียน รวมทั้งการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการ ฟัง-พูด ทักษะการอ่าน-เขียน (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553, หน้า 44-45) นอกจากนี้ ผู้สอนได้สำรวจความคิดเห็นจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้าม วัฒนธรรม พบว่า ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้นจำเป็นต้องจัดเนื้อหา จัดครูผู้สอน และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ สูงสุด ตลอดจนพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา

รวมทั้งการให้บริการทางวิชาการและพัฒนาความสามารถในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาสามารถเข้าถึง (Access) ได้ในทุกสถานที่ ทุกเวลา และทุกโอกาส เพื่อให้มุ่งไปสู่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการและนักการศึกษาได้ประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธี การเรียนการสอนที่หลากหลาย เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญโดยใช้กิจกรรมทางสังคมซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาและเรียนรู้ของผู้เรียนทุกคนมีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาที่ตนเป็นอยู่และมีระดับพัฒนาการที่ตนจะมีศักยภาพจะไปถึง ช่วงห่างระหว่างระดับที่ผู้เรียนเป็นอยู่ในปัจจุบันกับระดับที่ผู้เรียนจะมีศักยภาพพัฒนาไปถึงนี้เองที่ เรียกว่า Zone of Proximal Development (ทิตานา แชมมณี, 2551, หน้า 57) ซึ่งระดับของช่วงห่างนี้มักจะมี ความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนมีระดับสติปัญญาอยู่เหนือระดับ บางคนมีอยู่ตามระดับ บางคนอยู่ต่ำกว่าระดับ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ผู้สอนจะต้องพยายามทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาระดับสติปัญญาของตนเองไปสู่ขั้นสูงสุดเท่าที่ตนเองจะกระทำได้ ผู้เรียนจะสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครู หรือพ่อแม่ รวมไปถึงบุคคลอื่นๆ ในสังคมและวัฒนธรรมผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ออกแบบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสารทางไกลหรือบริการต่างๆ ที่มีในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น ไลน์ อีเมล อีเล็คทรอนิกส์ กระดานสนทนาและห้องสนทนาเพื่อเป็นสื่อกลางในการสนทนา อภิปราย ค้นคว้า แก้ไขปัญหา ร่วมกับผู้เรียนคนอื่นๆ ครู และผู้เชี่ยวชาญในวงวิชาชีพที่อาจอยู่ห่างไกลจากชั้นเรียน เครื่องมือสื่อสารเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีรูปแบบแตกต่างกันอันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรมของพวกเขาเองและผู้อื่น

นอกจากนี้ การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เป็นคำที่ใช้อธิบายถึงกระบวนการแสวงหาสารสนเทศอย่างผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (American Library Association Presidential Committee on Information Literacy, 1989, Online) ซึ่งสอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การปฏิรูปการเรียนรู้ของประชาชนในชาติตั้งแต่แรกเกิดจนถึงสิ้นชีวิต โดยยึดหลัก 3 ประการ คือ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่าง

ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542, หน้า 7) ดังนั้นเป้าหมายการปฏิรูป การศึกษานี้ จึงเกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนในทุกระดับการศึกษามีความสามารถ ทางการรู้สารสนเทศ โดยเริ่มดำเนินการปูพื้นฐานตั้งแต่การศึกษาระดับต้น และต่อเนื่องจนถึง ระดับอุดมศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับความรู้และฝึกฝนทักษะไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก (ชุตินา กิจจาไกร, 2544, หน้า 57) ส่วนประกอบการรู้สารสนเทศ ประกอบด้วยทักษะห้องสมุด (Library skills) ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology skills) และการคิดอย่างมี วิจัยญาณ (Critical thinking) ทักษะห้องสมุดเกี่ยวข้องกับความสามารภในการระบุแหล่งที่อยู่ วิธีการค้นหา ตลอดจนการใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆ ของห้องสมุด ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การประยุกต์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล และ เทคโนโลยีอื่นๆ ส่วนการคิดอย่างมีวิจัยญาณเป็นแนวความคิดเกี่ยวกับตรรกะความเป็นเหตุ เป็นผล การวิเคราะห์ การประเมิน การแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจด้วยความสำนึกของตนเอง การรู้สารสนเทศจึงเป็นการนำเอาทั้งทักษะห้องสมุด และทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศมารวมกัน เพื่อการเข้าถึงการประเมินและการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา ภายใต การคิดอย่างมีวิจัยญาณในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสารสนเทศ (Hubbard, 1987, p. 155) ซึ่งในสภาพปัจจุบันในปัญหาด้านการขาดทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษายังขาดการรู้แหล่งข้อมูลและวิธีการแสวงหาความรู้ที่หลากหลายผ่านสื่อและ เทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงการรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และยังคงขาดทักษะความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อส่งและรับข่าวสารด้วยการวิเคราะห์ สรุปความ ขยายความ พร้อมทั้งจัดระบบ ข้อมูลและประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย (อัญชลี ศิริชัย, 2553, หน้า 73-92)

จากความคิดเห็นของงานวิจัยในช่วงต้นแสดงให้เห็นว่าการนำเอารูปแบบของ การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ซึ่งเป็นระบบการเรียนรู้ที่ผสมผสานการเรียน ในชั้นเรียนและการเรียนด้วยเทคโนโลยี โดยนำเอาข้อดีของการเรียนทั้ง 2 รูปแบบ มาผสมผสาน กันเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (Bonk and Graham, 2006 อ้างถึงใน จินตวีร์ คล้ายสังข์ และประกอบ กรณีกิจ, 2552, หน้า 45) การเรียนรู้แบบผสมผสานจะนำเสนอ เนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีบนออนไลน์และวิธีพบปะในชั้นเรียน ส่วนมากของเนื้อหา (ร้อยละ 30-75) นำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น กระดานสนทนา และบางส่วนนำเสนอในชั้นเรียน (Sloan Consortium Foundation, 2005 อ้างถึงใน จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2554, หน้า 67) โดยที่ผู้สอน ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยเครื่องมือการสื่อสารต่างๆ ที่มีอยู่ในสื่อสังคม ออนไลน์ซึ่งมีความสามารถของเทคโนโลยี Web 2.0 อันได้แก่ แชนท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ กระดานอภิปราย บล็อก และวิกิ ซึ่งอาจเปรียบเทียบกับลักษณะเครื่องมือตามมิติเวลาในการเรียนรู้ บนออนไลน์ (ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2553, หน้า 35) รูปแบบเวลาในกิจกรรมการเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประการ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ในมิติประสานเวลา (Synchronous Mode of Learning) กิจกรรมในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนและผู้สอน ออนไลน์พร้อมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการสื่อสารแบบโต้ตอบในทันที เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับ สถานการณ์ที่ผู้สอนต้องการได้รับการตอบสนองจากผู้เรียนในทันที การเรียนรู้แบบประสานเวลา

จะใช้เครื่องมือหลัก ดังนี้ 1) โปรแกรมสนทนา (Chat) 2) โปรแกรมประชุมทางไกลด้วยวีดิทัศน์ (VDO Conference) 3) การเรียนรู้ในมิติต่างเวลา (Asynchronous Mode of Learning) 3) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) 4) กระดานอภิปราย (Forum) 5) บล็อก (Blog) 6) วิกี (Wiki)

เครื่องมือการสื่อสารเหล่านี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้บนออนไลน์ ผู้สอนสามารถนำเอาเครื่องมือเหล่านี้มาช่วยจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยบูรณาการให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากการทำงานเป็นกลุ่มหรือการสร้างความรู้ด้วยตนเองแล้วทำความเข้าใจจากการวิพากษ์งานของผู้เรียนกับผู้เรียนคนอื่น การจัดการเรียนการสอนที่จะนำเอาการเรียนรู้บนออนไลน์เข้ามาใช้ในการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนในชั้นเรียนจริงกับการทำกิจกรรมบนออนไลน์ ซึ่งจะเป็นหนึ่งในทางเลือกที่จะนำเข้ามาช่วยสนับสนุนการสื่อสารในกิจกรรมการเรียนรู้ให้สะดวกมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นเครื่องมือเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมทำให้ผู้สอนอาจใช้โอกาสนี้ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ และนำมาบูรณาการกับรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสังคม ตลอดจนการทำให้ผู้เรียนสัมผัสกับงานที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนรอบข้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเองจนสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างมีความหมายขึ้น ทั้งนี้ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การจัดเตรียมเอกสารและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาระหว่างดำเนินงาน และการให้ข้อมูลป้อนกลับไปยังผู้เรียน (กุลชัย กุลตวนิช และคณะ, 2554, หน้า 12-17)

ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยที่นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน มีการเสริมแรงต่อการตอบสนองที่ถูกต้อง มีอิสระในการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นสนใจที่จะเรียนต่อไป เกิดความท้าทายโดยที่นักศึกษาจะใช้การเรียนซ้ำก็ครั้งก็ได้ตามความสนใจและความสามารถ โดยอาศัยศักยภาพด้านการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ทางภาควิชาภาษาต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไปบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นอย่างไรในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดหรือไม่

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติหรือไม่

2.3 การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดหรือไม่

2.4 การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติหรือไม่

2.5 ความพึงพอใจของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และหลังเรียนกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.3 เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนและหลังเรียนกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2.4 เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.5 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าร้อยละ 75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ
3. การรู้สารสนเทศของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าร้อยละ 75
4. การรู้สารสนเทศของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ
5. ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ได้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. ทำให้ทราบการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. ทำให้ทราบการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
4. สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป
5. ได้แนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) จำนวน 3 หน่วยกิต 3(3-0-6) เป็นรายวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พุทธศักราช 2556 ซึ่งมีคำอธิบายรายวิชา ดังนี้ คือ ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับ ประเพณีวัฒนธรรม ของนานาชาติ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรม จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น โดยหัวข้อต่างๆ ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ในการวิจัยครั้งนี้ได้สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและธรรมเนียมต่างๆ ของประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์เนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียน การสอนที่เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) และ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online Learning) ประกอบไปด้วย 10 บท ดังนี้

บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries

บทที่ 2 Greetings around the world

บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries

บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries

บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries

บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food

บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries

บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries

บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries

บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 12 ห้องเรียน จำนวน 621 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 105 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 51 คน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 54 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากมีการจัดชั้นเรียนแบบความสามารถของนักศึกษา

3. ด้านตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย

3.1.1 การเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

3.2.2 การรู้สารสนเทศ

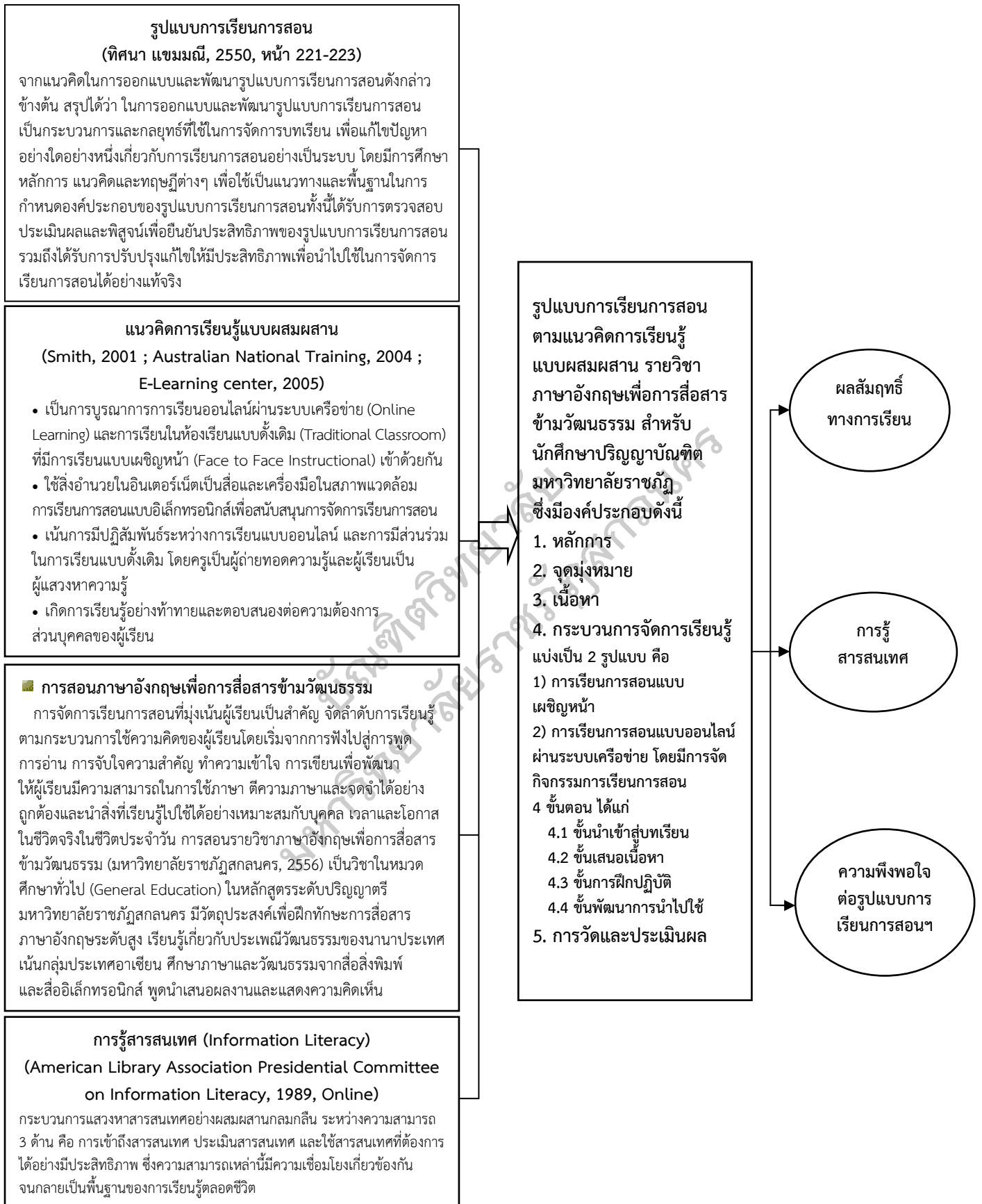
3.2.3 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนฯ

4. ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 1 ภาคการศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนียมศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) หมายถึง การบูรณาการ การเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online Learning) และการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional Classroom) ที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Meeting) เข้าด้วยกัน โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสื่อและเครื่องมือ ในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และเน้นการมีปฏิสัมพันธ์จากการเรียน บนเว็บ และการมีส่วนร่วมในการเรียนปกติ โดยใช้เวลาในการเรียนบนเว็บ 70 เปอร์เซ็นต์ ชั้นเรียนปกติ 30 เปอร์เซ็นต์
2. รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่จัดไว้ อย่างเป็นแบบเป็นแผน ตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อถือได้ โดยการจัดลำดับชั้นของ กระบวนการของการเรียนการสอน ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริง ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน การสอนนั้นได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จะต้องได้รับการพิสูจน์ และทดสอบ ตามกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับแล้ว
3. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม หมายถึง วิธีการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมโดยบูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online Learning) และการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional Classroom) ที่มีการเรียน แบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) เข้าด้วยกัน โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสื่อ และเครื่องมือ ในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์จากการเรียนบนเว็บ และการมีส่วนร่วมในการเรียนปกติ โดยบทบาทของผู้สอนในการเรียนบนเว็บจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ (Guide) เป็นผู้ฝึก (Coach) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ต่อกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน ส่วนบทบาทของผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงจากการเป็นผู้รับ มาเป็นผู้สำรวจสารสนเทศ ผู้คิด ผู้ลงมือปฏิบัติ ในลักษณะเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนคนอื่นอย่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยมีเนื้อหา ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ (ASEAN Countries) และกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ (English-speaking countries) เพื่อนำเสนอความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของอาเซียนกับวัฒนธรรมสากล โดยเน้นไปที่ วัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน และกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ โดยมีวัฒนธรรมยุโรป และอเมริกาเป็นจุดเด่น จำนวน 10 บทเรียน รวมถึงการทำกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อฝึกทักษะ ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและการเขียน โดยมี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ชั้น ได้แก่ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นเสนอเนื้อหา ชั้นการฝึก ปฏิบัติ และชั้นพัฒนาการนำไปใช้ โดยมีองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบเผชิญหน้า และแบบออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นเสนอเนื้อหา ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นพัฒนาการนำไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังมีคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งประกอบไปด้วย การดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และแผนการดำเนินการตามรูปแบบ

4. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม หมายถึง การสร้างวิธีการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจากการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และรูปแบบการเรียนการสอน (Instructional Model) ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 3 ขั้น ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

5. วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional Classroom) ที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Meeting) ที่ผู้สอนเป็นผู้แสดงบทบาทสำคัญในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยทำหน้าที่จัดเตรียมความรู้ให้ผู้เรียน ใช้การบรรยาย การอภิปราย และการวัดผล การเรียนในชั้นเรียนตามตารางเรียนปกติ ผู้เรียนจะเรียนรู้ผ่านหนังสือและเอกสารประกอบการสอนเป็นหลัก โดยมีเนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ (ASEAN Countries) ประเทศทางตะวันตก (Western Countries) และกลุ่มประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ (English-speaking countries) เพื่อนำเสนอความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของอาเซียนกับวัฒนธรรมสากล โดยเน้นไปที่วัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน และกลุ่มประเทศทางตะวันตกโดยมีวัฒนธรรมยุโรปและอเมริกาเป็นจุดเด่น จำนวน 10 บทเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียนโดยเน้นการทำกิจกรรมในห้องเรียน เพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน โดยมีขั้นตอนการสอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุปเนื้อหา

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ซึ่งประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

7. การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ การแสวงหาวิธีการและการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ การประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสรุปได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

7.1 ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการระบุและแสดงความต้องการสารสนเทศของตนเอง โดยระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศต่างๆ เลือกวิธีการค้นหาหรือระบบการค้นหาสารสนเทศ กำหนดกลยุทธ์การค้นหา และดำเนินการค้นหาสารสนเทศโดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ได้

7.2 ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย และประยุกต์เกณฑ์ขั้นต้นในการประเมินคุณค่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณได้

7.3 ความสามารถในการใช้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย และปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้โดยยึดมาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาที่สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Libraries: ACRL) ที่กำหนดมาตรฐาน 5 ข้อ พร้อมด้วยตรรกะชี้วัด และผลลัพธ์ (Outcome) ของผู้รู้สารสนเทศ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะมาตรฐานและตรรกะชี้วัดที่สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 2 3 และ 5 ซึ่งมาตรฐานและตรรกะชี้วัดในแต่ละมาตรฐานที่คัดเลือกไว้มีรายละเอียด ดังนี้ (Association of College and Research Libraries, 2000, Online ; Association of College and Research Libraries, 2001, Online)

7.3.1 มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

7.3.2 มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

7.3.3 มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ และผสมผสานสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับฐานความรู้เดิมและระบบคุณค่าของตนเอง (Value System) ได้

7.3.4 มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

8. นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หมายถึง นักศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมหรือวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสัมพันธกัน

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในเชิงบวกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งวัดได้โดยแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากนักวิชาการในประเทศและต่างประเทศ และได้นำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.3 จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอน
 - 1.4 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.5 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.6 การนำเสนอการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 - 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
2. การเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.1 ความหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.4 อัตราส่วนของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.5 ปัจจัยในการเรียนแบบผสมผสาน
 - 2.6 บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.7 ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนแบบผสมผสาน
 - 2.8 การออกแบบและการพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.9 ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
 - 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
3. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา
 - 3.1 แนวคิดและหลักการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language teaching)
 - 3.3 หลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

- 3.4 ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 3.5 กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 3.6 หลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
- ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา
4. ความรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ
- 4.1 ความเป็นมาของการรู้สารสนเทศ
 - 4.2 นิยามของการรู้สารสนเทศ
 - 4.3 องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ
 - 4.4 การสอนการรู้สารสนเทศ
 - 4.5 การประเมินความรู้สารสนเทศ
 - 4.6 มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา
- 4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 5.3 องค์ประกอบของความพึงพอใจ
 - 5.4 การวัดความพึงพอใจ
 - 5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

รูปแบบการเรียนการสอน

1. ความหมายและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน

ทิตินา แชมมณี (2550, หน้า 221-223) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน คือ ลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ และได้อธิบายถึงคำว่า รูปแบบการเรียนการสอน และคำว่าระบบการจัดการเรียนการสอนไว้ว่ามีความหมายเหมือนกัน แต่นิยมใช้ต่างกัน คือ ระบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนในภาพรวม ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบที่ย่อยกว่า ดังที่ ทิตินา แชมมณี (2550, หน้า 33) ได้เสนอว่ารูปแบบการเรียนการสอนควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักของรูปแบบการสอนนั้นๆ 2) การบรรยาย

และอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3) การจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้
สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของกระบวนการนั้นๆ 4) การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน
และเทคนิคการสอน อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, หน้า 60) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน
ว่าหมายถึง แบบแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ
และมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะโดยผ่านขั้นตอนการดำเนินการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ
โดยใช้หลักปรัชญา หลักการ แนวคิดทางทฤษฎีหรือความเชื่อพื้นฐาน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์
ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Syntax) และแสดงให้เห็นถึงแนวทาง
ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

เกษมรัตน์ วัฒนารรงค์ (2549, หน้า 410-411) ได้อธิบายถึงการจัดทรัพยากร
และกระบวนการที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้น จะต้องเป็นกระบวนการเชิงระบบของ
การพัฒนาการเรียนและการพัฒนาการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการของการนำระบบหรือแผนงาน
ไปใช้ในการสอน หรือเรียกว่าเป็นการออกแบบการสอน โดยได้นำเสนอลำดับขั้นของการออกแบบ
การสอนไว้ ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 Instructional Goals ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน

ขั้นที่ 2 Instructional Analysis ขั้นวิเคราะห์จุดมุ่งหมายการสอนและ

กระบวนการสอน

ขั้นที่ 3 Entry Behaviors and Learner Characteristics เป็นการสำรวจ
และการกำหนดทักษะ ความรู้ของผู้เรียนที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งลักษณะนิสัยและความสามารถเฉพาะ
ของผู้เรียน

ขั้นที่ 4 Performance Objectives ขั้นถ่ายทอดจุดมุ่งหมายและความต้องการ
เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งใช้ในการวัดผลและตรวจสอบได้

ขั้นที่ 5 Criterion-Referenced Test Items ขั้นการสร้างข้อสอบแบบอิงเกณฑ์

ขั้นที่ 6 Instructional Strategy การใช้วิธีสอนนั้นไม่เฉพาะจะต้องใช้สื่อ
การสอนเป็นตัวนำหรือเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนในรูปของเทคนิควิธี หรือนวัตกรรม
ทางการศึกษาต่างๆ แต่หมายถึง การสอนที่ใช้ครูเป็นสำคัญด้วย ดังเช่นการสอนในวิชาชีพนั้น
ครูยังมีความจำเป็นและยังมีคุณค่าทางการสอนมาก และจะขาดเสียมิได้ถึงแม้ว่าจะมีเทคโนโลยี
มาแทนได้บ้างในบางส่วน แต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ทั้งหมด

ขั้นที่ 7 Instructional Materials แต่เดิมผู้สอนไม่ได้ผลิตสื่อได้เอง จะใช้วิธี
เลือกจากสิ่งที่มีอยู่ ซึ่งวิธีนี้ยังคงใช้ได้ดี แต่สื่อบางชนิด ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างขึ้นเองเพื่อให้บรรลุ
จุดมุ่งหมายในการสอน

ขั้นที่ 8 Formative Evaluation เป็นการประเมินผลเพื่อต้องการทดสอบ
ประสิทธิภาพ ของสื่อการสอนและวิธีการสอนโดยการดำเนินการ 3 ขั้น ดังนี้ 1) ทดลองกับผู้เรียน
หนึ่งคนก่อนแล้วปรับปรุงผล การดำเนินการนี้เพื่อต้องการทดสอบและปรับปรุง ซึ่งจะช่วยให้

ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ถึง 50% 2) ทดลองกับผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 6-8 คน 3) ชั้นทดลองกับชั้นเรียนจริงๆ แล้วนำผลไปปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นมาตรฐานหรือเรียกว่า สื่อที่มีการทดสอบแล้ว (Tested Media)

ขั้นที่ 9 Summative Evaluation เป็นการประเมินทั้งกระบวนการสอนที่มีการประเมินผลหลังจากที่การสอนได้จบสิ้นกระบวนการแล้วหรือเมื่อจบการสอนจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง (Point-by-Point) เรียบร้อยแล้ว จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การออกแบบการสอนเป็นการสร้างระบบขึ้นใหม่ เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิมให้เป็นรูปแบบซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ และขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน ทั้งในด้านหลักปรัชญา ทฤษฎี แนวคิด ความเชื่อที่ประกอบเข้าด้วยกันกับขั้นตอนที่สำคัญในการเรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียน การสอน การวิเคราะห์ และสำรวจทักษะความรู้ของผู้เรียนที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งลักษณะนิสัยและความสามารถเฉพาะของผู้เรียน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ รวมถึงสื่อการสอน ประเภทต่างๆ เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ได้และในรูปแบบที่สร้างขึ้นควรกำหนดแนวทางการนำไปใช้อย่างชัดเจน เพื่อสะดวกกับผู้สอนในการนำไปปฏิบัติ เช่น การเตรียมของผู้สอน บทบาทของผู้สอน ผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน โดยที่รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นนั้นจะต้องได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ และใช้เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้

Cole (1987), Anderson (1997) และทิสนา แคมมณี (2553) (อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทูมทอง, 2556, หน้า 59) ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่าเป็นแบบแผน (Pattern) ของการสอนที่วางไว้อย่างเป็นกระบวนการโดยมีการกำหนดองค์ประกอบที่ใช้ในการอธิบาย การดำเนินการสอนในเชิงปฏิบัติและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีความเชื่อต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกระทำเพื่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการสอนนั้น โดยภายในองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจะมีรายละเอียดของสถานการณ์ การจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และการสอนว่าผู้เรียนและผู้สอนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะช่วยในการวางแผนหลักสูตรรายวิชา หน่วยการเรียน บทเรียน และเพื่อออกแบบสื่อการเรียนการสอน

Joyce & Weil (1986, p. 2) and Joyce, Weil and Calhoun (2004, p. 7) ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า เป็นแผน (Plan) หรือแบบ (Pattern) ซึ่งสามารถใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในห้องเรียน หรือการสอนพิเศษเป็นกลุ่มย่อย หรือเพื่อจัดเตรียมสื่อการสอน รวมถึง หนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือหลักสูตรรายวิชาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนนั้น สามารถใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้ ซึ่งรูปแบบการสอนที่แท้จริงนั้น จะต้องเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะต่างๆ ค่านิยม วิธีการคิด และวิธีการที่แสดงออกซึ่งความคิดของตนเอง ในการสอนนั้นต้องสอนวิธีการที่จะเรียน ในความเป็นจริงแล้ว

ผลลัพธ์ระยะยาวที่สำคัญที่สุดของการสอน คือ การเพิ่มขึ้นของความสามารถในการเรียน ทำให้เรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะว่าความรู้และทักษะที่ได้มาจากการที่ผู้เรียนสามารถควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนหมายถึง ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งจัดไว้อย่างเป็นแบบเป็นแผนตามหลักการแนวคิดและทฤษฎี ที่เชื่อถือได้ โดยการจัดลำดับขั้นของกระบวนการของการเรียนการสอน ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริง ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนนั้นได้ อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จะต้องได้รับการพิสูจน์ และทดสอบตามกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

ในเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนนั้น มีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้หลายรูปแบบไว้มากมาย ดังที่ อินทิรา ครอบรู้ (2553, หน้า 18-19) ได้ศึกษาถึงรายละเอียดภายในรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบของนักการศึกษาต่างประเทศ ระหว่างปีคริสต์ศักราช 1971-1990 และสังเคราะห์กระบวนการภายในรูปแบบการเรียนการสอน ได้ดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 สังเคราะห์กระบวนการภายในรูปแบบการเรียนการสอน

กระบวนการในรูปแบบการเรียนการสอน	Klausmeier & Ripple (1971, p. 11)	Gerlach & Ely (1971, p. 32)	Brown, Lewis & Harcle road (1983, pp. 3-1)	Gagne, Briggs and Wager (1988, p. 182)	Kemp(1985, pp. 1-10)	Dick & Carey. (2005)	Seels & Glasgow (1990, p. 24)
1. การกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์	√	√	√	√	√	√	√
2. การพิจารณาความพร้อมของผู้เรียน	√	√	√	√	√	√	
3. การกำหนดและออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้	√	√			√		
4. การจัดหาสื่อและเลือกแหล่งการเรียนรู้	√	√	√		√	√	√
5. การสร้างความสนใจ/การสร้างความตั้งใจ				√			
6. การกำหนดวิธีการเรียนหรือกิจกรรมการเรียน	√	√	√		√	√	√
7. การดำเนินการเรียนการสอน/นำเสนอเนื้อหา	√		√	√			
8. การส่งเสริมให้ระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนมา				√			
9. การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเรียน				√			
10. การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงออก				√			

ตาราง 1 (ต่อ)

กระบวนการในรูปแบบการเรียนการสอน	Klausmeier & Ripple (1971, p. 11)	Gerlach & Ely (1971, p. 32)	Brown, Lewis & Harcle road (1983, pp. 3-1)	Gagne', Briggs and Wager (1988, p. 182)	Kemp(1985, pp. 1-10)	Dick & Carey. (2005)	Seels & Glasgow (1990, p. 24)
11. การจัดกลุ่มผู้เรียน		√					
12. การทดสอบก่อนเรียน					√		
13. กำหนดพฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้เรียน						√	
14. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม						√	√
15. การวิเคราะห์การสอน					√	√	√
16. การวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรูู้					√	√	√
17. การกำหนดเวลาเรียน		√					
18. การกำหนด/จัดสถานที่เรียน		√	√				
19. การวิเคราะห์กิจกรรม							√
20. การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ							√
21. การประเมินระหว่างเรียน						√	√
22. การประเมินผลการเรียนการสอน	√	√	√	√	√	√	√
23. การให้ข้อมูลย้อนกลับ	√	√	√	√			
24. การปรับปรุงแก้ไขการสอน				√		√	√
25. การเผยแพร่และขยายผล							√

ที่มา : อินทิรา รอบรู้ (2553, หน้า 18-19)

จากการสังเคราะห์กระบวนการภายในรูปแบบการเรียนการสอนของนักวิชาการต่างประเทศโดยอินทิรา รอบรู้ (2553, หน้า 18-19) ดังตาราง 1 นั้นแสดงให้เห็นว่า กระบวนการภายในรูปแบบการเรียนการสอนให้ความสำคัญในประเด็นที่คล้ายกันคือ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดหาสื่อและเลือกแหล่งการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการเรียนหรือกิจกรรมการเรียน และการประเมินผลการเรียนการสอน รองลงมาคือ การพิจารณาความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนที่ให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาคุณสมบัติเฉพาะตน เปิดโอกาสและส่งเสริมการตัดสินใจของผู้เรียนด้วยตนเองและยอมรับผลที่เกิดขึ้น ส่วนประเด็นอื่นๆ ก็มีการให้ความสำคัญแตกต่างกันไป ตามความเหมาะสมในสภาพแวดล้อม และช่วงเวลาที่นักการศึกษาแต่ละท่านได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนนั้นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำผลการวิเคราะห์

ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยนำกระบวนการที่นักการศึกษาทั้ง 7 ท่าน ให้ความสำคัญเหมือนกันนั้นเป็น แนวทางหลักในการออกแบบการเรียนการสอน ซึ่งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียน การสอนมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

1) Brown, Lewis and Harclerod (1983, pp. 3-15) ได้เสนอรูปแบบ การเรียนการสอนที่เน้นการจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยพิจารณาวิธีการเรียนรู้ ของผู้เรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ คือ เป้าหมายในการเรียนการสอน (Goals) สภาพการณ์ (Conditions) แหล่งการเรียนรู้ (Resource) และผลลัพธ์ (Outcomes) ดังต่อไปนี้

1.1) เป้าหมายในการเรียนรู้ (Goals) ในการจัดการเรียนการสอนที่มี เป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จนั้น จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาสอดคล้องจุดมุ่งหมาย ในการเรียน โดยผู้สอนต้องเขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัด หรือสังเกตได้ และ การเลือกเนื้อหาของบทเรียนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้ ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรม ตามที่กำหนดไว้ ในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์ (2549, หน้า 188) ได้นำเสนอแนวการเขียนจุดประสงค์ทางการสอนที่เรียกว่า “Taxonomy of Educational Objectives” โดยแยกเนื้อหาวิชาที่จะสอนออกเป็นสามด้าน (Domain) ดังนี้

- 1) Cognitive Domain เน้นความสามารถทางสมองในการจำ การเข้าใจ และการคิด
- 2) Affective Domain เน้นในด้านอารมณ์และความรู้สึก เช่น ความสนใจ ทศนคติ และความซาบซึ้ง
- 3) Psychomotor Domain เน้นในด้านทักษะและฝีมือทางการกระทำกิจกรรมต่างๆ

1.2) สถานการณ์การเรียนรู้ (Conditions) ควรจัดสภาพการณ์เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถเรียนอย่างได้ผล เพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการเลือกประสบการณ์ที่ เหมาะสมแก่ผู้เรียน โดยเน้นถึงสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อการจัดรูปแบบหรือวิธีการ เรียนที่เหมาะสม ประกอบด้วย 1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์ใน รูปลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ ประสบการณ์ที่นำไปสู่การเรียนรู้ แบ่งได้เป็นหลายรูปแบบ เช่น การฝึกให้คิด การอภิปราย การเขียน การอ่าน การฟัง เป็นต้น 2) การจัดรูปแบบการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ควรคำนึงถึงจำนวนผู้เรียน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหาบทเรียนด้วย ทำได้โดยการจัดห้องตามขนาดของกลุ่ม ผู้เรียน โดยถ้าเป็นผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ผู้สอนมักใช้วิธีการบรรยายในห้องเรียนใหญ่ ถ้ากลุ่มผู้เรียน มีขนาดกลางหรือ กลุ่มเล็กก็ใช้การบรรยาย และอาจจัดให้มีการซักถามโต้ตอบกัน รวมทั้งควร มีการใช้สื่อการสอนร่วมด้วย

1.3) แหล่งการเรียนรู้ (Resources) หมายถึง บุคคล หรือวัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือที่เหมาะสมในการสอน ตลอดจนการจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการ เรียนการสอนด้วย ได้แก่ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่บุคคล ซึ่งมีได้หมายถึงเพียงผู้สอนหรือผู้เรียนเท่านั้น

แต่จะหมายรวมถึงบุคคลทุกคนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน 2) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน การเลือกใช้สื่อควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ความเหมาะสมระหว่างสื่อที่นำมาใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอนนั้น เช่น สื่อนั้นสามารถหาได้ในแหล่งวิชาการหรือในห้องเรียน และที่สำคัญคือความสะดวกในการใช้สื่อ นั้น ซึ่งสื่อการสอนที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะต้องช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น เครื่องเทปบันทึกเสียง เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น และ 3) สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกหมายถึง การจัดสภาพห้องเรียนตามขนาดของกลุ่มผู้เรียน ตลอดจนการจัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนเพื่อความสะดวกในการใช้ด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่ ซึ่งได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด และสื่อการศึกษา เป็นต้น

1.4) ผลลัพธ์ (Outcomes) ผลลัพธ์ของการเรียนรู้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งอาจประเมินความสำเร็จจากเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยการพิจารณาปัจจัยที่จำเป็นต้องปรับปรุง การประเมินผลและการปรับปรุงเป็นการประเมินว่าหลังจากที่สอนแล้วผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์หรือไม่ การประเมินผลจะทำให้ผู้สอนสามารถทราบได้ว่าระบบการสอนนั้นมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง เช่น แผนการสอน จุดมุ่งหมาย สื่อการสอน เนื้อหา หรือแม้แต่ความพร้อมของผู้เรียนเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

2) Gagne' and Briggs (1985, pp. 246-256) และ Gagne', Wager and Golas (2005, p. 205) ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีการจัดเรียนรู้แบบผสมผสาน (Eclecticism) คือ เป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎี พฤติกรรมนิยมและพุทธินิยมเข้าด้วยกัน โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภายในสมอง โดยจัดสภาพภายนอกที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ภายในตัวผู้เรียนและเน้นการใช้สื่อการเรียนสอน โดยมีขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเร้าความสนใจ (Gaining Attention) เป็นการกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนโดยการเลือกสิ่งเร้า เช่น รูปภาพ ภาพยนตร์ การใช้คำถาม การสาธิต ในส่วนของบทเรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน Gagne', Wager and Golas (2005) ได้แนะนำให้ใช้ภาพการเคลื่อนไหวต่อเนื่องและภาษาที่เร้าความสนใจผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนทราบ (Informing Learners of the Objective) เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงสิ่งที่คาดหวังจากการเรียนรู้ โดยใช้ภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย

ขั้นที่ 3 ส่งเสริมให้ระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว (Stimulating Recall of Prerequisite Learning) เป็นการช่วยในการดึงข้อมูลเดิมจากภายในตัวผู้เรียน เพื่อเชื่อมโยงกับความรู้อื่นๆ

ขั้นที่ 4 การเสนอสิ่งเร้าหรือเนื้อหาใหม่ๆ เพื่อการเรียนรู้ใหม่ (Presenting the Stimulus Materials) โดยที่สิ่งใหม่ๆ นั้นจะต้องมีความชัดเจน เพื่อให้สามารถปรับเข้ากับความรู้เดิมได้ง่าย

ขั้นที่ 5 การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเรียน (Providing Learning Guidance) เป็นการช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับเรื่องที่เรียนได้ง่ายขึ้น

ขั้นที่ 6 สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการแสดงออก (Eliciting the Performance) เป็นการช่วยให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้ เช่น ให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรม ปฏิบัติการทดลอง ผู้สอนคอยให้ความสะดวกจัดเตรียมเครื่องมือให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติการ

ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Providing Feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่า การทำกิจกรรมหรือปฏิบัติการทดลองได้ผลถูกต้อง หรือต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 8 การประเมินผล (Assessing Performance) การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้การทำกิจกรรมอาจทำได้โดยข้อสอบวัดได้ในขณะเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน ทั้งนี้ การทดสอบระหว่างเรียนนั้นควรมีการกำหนดแนวทางให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทั้งที่ผลการประเมินนั้นผ่าน และไม่ผ่าน ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุความสำเร็จ

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมระดับความคงทนในเรื่องที่เรียน และการถ่ายโยง (Enhancing Retention and Transfer) การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติซ้ำ เพื่อให้เกิดความคงทนของความรู้ หรือการทบทวนและนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่เพื่อฝึกการถ่ายโอนการเรียนรู้ ในส่วนของบทเรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน Gagne , Wager and Golas (2005, p. 102) ได้แนะนำให้ใช้การยกตัวอย่างเพิ่มเติมที่ไม่ซ้ำซาก และมีการใช้คำถามเพื่อทบทวน

จากศึกษารายละเอียดอาจสรุปได้ว่า การออกแบบรูปแบบการจัดการเรียน การสอน ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินการเรียนการสอนและการปรับปรุงแก้ไขการสอน และมีลักษณะการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ส่วนการนำไปใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบสื่อในการเรียนการสอน เนื่องจากให้ความสำคัญในเรื่องของการเร้าความสนใจและการสร้างความตั้งใจในการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนมา การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเรียน และการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงออกและยังส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อสนับสนุนการสอนซึ่งสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเป็นลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นแบบเป็นแผน ตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อถือได้ โดยการจัดลำดับขั้นของกระบวนการของการเรียนการสอน ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริง ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน การสอนนั้นได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้จะต้องได้รับการพิสูจน์และทดสอบตามกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับแล้ว

3. จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากพื้นฐานทฤษฎีทางการเรียนรู้ หลักการ และทฤษฎีของการออกแบบการเรียนการสอนมีจากพื้นฐานทฤษฎีทางการเรียนรู้จาก 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมนิยม กลุ่มพุทธิปัญญานิยม รวมถึงศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของกลุ่มคอนสตรัคติวิสม์ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งมีหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวดังต่อไปนี้

ใจทิพย์ เอื้อชัยพงศ์ (2550, หน้า 75-76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ ทั้ง 3 กลุ่ม และแนวคิดของกลุ่มคอนสตรัคติวิสม์ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยได้สรุปหลักการ ที่สำคัญไว้ดังนี้

1. กลุ่มพฤติกรรมนิยม แนวคิดพฤติกรรมนิยมมองว่าความรู้แปลความหมาย ได้จากพฤติกรรมที่สะสมไว้ ความรู้คือการกระทำที่เป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม การเรียนการสอนแนวพฤติกรรมนิยมใช้หลักการของการฝึกพฤติกรรมใหม่ด้วย การกระตุ้น เสริมแรงจากภายนอก และฝึกซ้ำจนกระทั่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องการอย่างถาวรและพฤติกรรมนั้น ต้องสามารถสังเกตและวัดได้

2. กลุ่มพุทธิปัญญานิยม แนวการเรียนการสอนพุทธิปัญญานิยมเน้นที่ กระบวนการของความคิด และยังคงใช้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้เป็นตัวบ่งชี้ว่า ได้มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางความคิด ภายในการเรียนการสอนกลุ่มนี้ อยู่ในแนวทางเดียวกับกลุ่มมานุษยวิทยา (Humanistic Theories) ซึ่งจะเห็นว่าบุคคลมีธรรมชาติของความต้องการ ที่จะรู้ บุคคลเรียนในสิ่งที่สอนได้และต้องสามารถควบคุมสิ่งที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ความรู้ในแนวของพุทธิปัญญา คือ 1) สิ่งที่ปรากฏและความจริง 2) ความรู้ประกอบด้วยหลักการ (Concept) ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแปลความหมายแม้ว่าสิ่งนั้นได้ เปลี่ยนไปแต่หลักการจะยังคงเดิมเสมอ 3) ความรู้ใดก็ตาม ต้องอยู่ในบริบทใดบริบทหนึ่ง หมายความว่า ความรู้นั้นๆ จะต้องถูกต้องในบริบทหนึ่งๆ ถ้าไม่มีบริบทหรือเมื่อเปลี่ยนบริบท ความรู้นั้นๆ ก็จะไม่มีความหมาย

3. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมานุษยวิทยา (Humanism) นักทฤษฎีในกลุ่ม มนุษยนิยม มีความเชื่อและค่านิยมเบื้องต้นว่ามนุษย์มีธรรมชาติเป็นคนดี พฤติกรรมของมนุษย์ เป็นผลจากการเลือกกระทำอย่างมีเสรีภาพ มนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและ มีความสามารถในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ตามสภาพที่เป็นได้จริง (Self-actualization) นักจิตวิทยาคนสำคัญในกลุ่มนี้ คือ Maslow Rogers Kombs Knowles Faire Illich and Neil ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แฉมมณี (2550, หน้า 68-72) กล่าวว่า นักทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยมมีแนวคิด เกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ รวมทั้งหลักการจัดการเรียนการสอนโดยสรุปได้ดังนี้

3.1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Maslow (1962) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ ของทฤษฎีนี้ คือ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติ เป็นลำดับขั้น คือ ชั้นความต้องการทางร่างกาย ชั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ชั้นความต้องการความรัก ชั้นความต้องการรับการยอมรับและยกย่องจากสังคม และชั้นความต้องการการพัฒนาศักยภาพของตน อย่างเต็มที่ และหากความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียงแล้วก็จะสามารถ

พัฒนาตนไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น นอกจากนี้มนุษย์ยังต้องการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองที่เรียกว่า “Peak Experience” เป็นประสบการณ์จากการรู้จักตนเองตรงตามสภาพความเป็นจริง เป็นช่วงเวลาที่คุณคนเข้าใจเรื่องหนึ่งเรื่องใดอย่างถ่องแท้ มีลักษณะผสมผสานกลมกลืน เป็นช่วงแห่งการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งจะสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีของ Maslow เน้นการเข้าถึงความต้องการพื้นฐานของผู้เรียน และตอบสนองความต้องการพื้นฐานนั้นอย่างพอเพียง ให้อิสระภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียน ในการเรียนรู้ มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ kidler (1970, p. 124) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้เชื่อว่า มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาวะที่ผ่อนคลาย และเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนเรียนรู้และเน้นให้ผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้กระบวนการเป็นสำคัญ การจัด สภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย ครูควรสอนแบบชี้แนะ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้นำ ทางในการเรียนรู้ของตน และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล

3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Combs แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ ทฤษฎีนี้ เชื่อว่าความรู้สึกของผู้เรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้มาก เพราะความรู้สึกและเจตคติ ของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดย Combs ได้กล่าวถึงแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ไว้ว่า เป็นผลมาจากนิสัยและลักษณะทางพันธุกรรม ประสบการณ์เดิม และ รวมไปถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเป็นเหตุทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งความแตกต่างนี้เกิดจากการผสมผสานระหว่างทักษะพื้นฐาน 4 แบบ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ได้แก่ ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete Experience) การพินิจพิเคราะห์ (Reflective Observation) การคิดเชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) และการทดลองปฏิบัติจริง (Active Experimentation) หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ จึงเน้นความรู้สึกของผู้เรียนเป็นหลัก การสร้างเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี นอกจากนี้ ทิศนา ขัมมณี (2550, หน้า 70-71) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของ Knowles เชื่อว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มาก หากมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการภายใน อยู่ในความควบคุมของ ผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนจะนำประสบการณ์ความรู้ ทักษะและค่านิยมต่างๆ เข้ามาสู่การเรียน ของตน Knowles เชื่อว่ามนุษย์จะมีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการ ด้วยวิธีการที่ตนพอใจ มนุษย์ทุกคนมีลักษณะเฉพาะตนมนุษย์เป็นผู้มีความสามารถและมีเสรีภาพที่จะตัดสินใจ และ เลือกระทำการสิ่งต่างๆ ตามที่ตนพอใจ และรับผิดชอบผลของการกระทำนั้น หลักการจัดการเรียน การสอนตามแนวคิดของ Knowles นี้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รับผิดชอบในกระบวนการ เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ ความรู้ ทักษะเจตคติ และค่านิยมของตน มาใช้ในกระบวนการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จัดประสบการณ์ที่เปิด

โอกาสให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่เรียนและวิธีการเรียนด้วยตนเอง ผู้สอนควรเข้าใจและส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเปิดโอกาสและส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาคุณสมบัติเฉพาะตน เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเอง ลงมือกระทำ และยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำนั้น

3.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Faure เชื่อว่าผู้เรียนต้องถูกปลดปล่อยจากการกดขี่ของครูที่สอนแบบเก่า ผู้เรียนมีศักยภาพและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ การให้อิสระภาพและเสรีภาพในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

3.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ Illich เชื่อว่า สังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมที่ต้องล้มเลิกระบบโรงเรียน การศึกษาควรเป็นการศึกษาตลอดชีวิตแบบเป็นไปตามธรรมชาติ โดยให้ออกาสในการศึกษาเล่าเรียนแก่บุคคลอย่างเต็มที่ หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Illich เน้นการจัดการศึกษาต่อเนื่องไปตลอดชีวิตไปตามธรรมชาติ

3.6 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ Neil เชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้มีศักดิ์ศรี มีความดีโดยธรรมชาติ หากมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นบริบูรณ์ด้วยความรัก มีอิสรภาพ และเสรีภาพ มนุษย์จะพัฒนาไปในทางที่ดีทั้งต่อตนเองและสังคม หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Neil คือ การให้เสรีภาพอย่างสมบูรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียน จัดให้เรียนเมื่อพร้อมที่จะเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามธรรมชาติ

4. กลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ แนวความคิดนี้เชื่อว่าบุคคลมีทักษะและความคิดต่อสิ่งแวดล้อม จากประสบการณ์ส่วนตัวและโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ กลุ่มการสอนแนวนี้จึงเน้นที่การเตรียมการให้ผู้เรียนสามารถจัดการแก้ปัญหาทฤษฎี Constructivism เป็นทฤษฎีที่มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียน ว่าจะต้องเป็นผู้ลงมือกระทำ (Active) การเปลี่ยนแปลงทางพุทธิปัญญาจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนอยู่ในสภาพไม่สมดุล ทางด้านพุทธิปัญญา (Disequilibrium) เนื่องจากได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ ผู้เรียนจะเกิดการปรับและควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เพื่อจะให้เกิดกระบวนการพัฒนาสมดุลทางปัญญา (Cognitive Equilibrium) ขึ้น ซึ่งเป็นแนวทฤษฎีของ Piaget and Vygotsky ที่มีความเห็นว่าการเรียนรู้มีคุณลักษณะทางสังคม คือเกิดเพราะมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งแวดล้อม ภาษา และวัฒนธรรม ทำให้เกิดการสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ อย่างต่อเนื่องมาก่อนซึ่งเกิดจากการปะทะสัมพันธ์ตามธรรมชาติ (Spontaneous Concept) และพัฒนาขึ้นจนสามารถรับความพัฒนาขึ้นจนสามารถรับความคิดรวบยอด ที่เป็นทางการ (Scientific Concept) ซึ่งเรียกขอบเขตที่ความคิดรวบยอดเดิมของผู้เรียน (Spontaneous Concept) พัฒนาขึ้นจนสามารถรับความคิดรวบยอดที่เป็นทางการ (Scientific Concept) ว่า “Zone of Proximal Development” ซึ่งหมายถึง เป็นระยะระหว่างระดับพัฒนาการที่แท้จริง (Actual Developmental Level) ซึ่งเป็นระดับที่นักเรียนทำงานเองตามลำพังโดยกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นอิสระ และระดับพัฒนาการตามศักยภาพ (Potential Development Level) ซึ่งเป็นระยะที่นักเรียนทำงานผ่านกระบวนการแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของ พ่อแม่, ผู้ปกครอง,

เพื่อน และผู้สอน ทั้งนี้รวมถึง สไตล์การเลี้ยงดูมีอิทธิพลและการสนับสนุนของครูผู้สอนก็มี ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียนด้วยเช่นกัน การเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จะเน้นให้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริงใน สังคม ซึ่งผู้เรียนต้องเรียนรู้โดยตระหนักถึงองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นอย่างมีความหมาย ซึ่งสอดคล้อง กับ Maclure (2006, p. 323) ได้อธิบายว่า Constructivism มีหลักการที่เริ่มด้วยการกำหนด ปัญหาที่ซับซ้อน แล้วให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหานั้นโดยที่ผู้สอนเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ หรือเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบ Top-down Processing คือมีลักษณะการเรียนรู้โดยที่ผู้เรียน ต้องคิดไตร่ตรอง (Reflection) ในเรื่องที่ยากหรือไม่เคยรู้มาก่อน โดยค้นหาความรู้ใหม่นั้นจาก ประสบการณ์ตรง นำมาประมวลเข้ากับความรู้เดิม เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสภาพจริงของ สภาพการณ์จริงที่ผู้เรียนเผชิญอยู่จริง การประยุกต์ใช้ทฤษฎี Constructivist เริ่มจากการกำหนด ปัญหาเป็นฐาน และเปิดโอกาสให้มีการการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ซึ่งเป็นฝึกหัดโดยใช้ปัญญา โดยสภาพแวดล้อมในการสร้างองค์ความรู้ตามแนวคิดแบบ Constructivist นั้นคือ ผู้เรียนเป็น ผู้ที่ลงมือปฏิบัติ (Learners are Active Participants) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Learners Create Knowledge) การเรียนรู้ควรเรียนตามสภาพจริง (Learning should be Authentic) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้เป็นไปตามสภาพจริง (Materials should be Authentic) การประเมินผลการเรียนควรประเมินตามสภาพจริง (Assessment of Learning should be authentic) และครูทำหน้าที่เป็นพิธีกร (Teachers are moderators)

5. แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation to Learn) โดยธรรมชาติบุคคล จะมีความกระตือรือร้นในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ด้วยความเต็มใจ นักจิตวิทยากลุ่มพุทธิปัญญาเชื่อว่า ผู้เรียนกระทำการใดๆ จากแรงขับเคลื่อน 2 ประเภท คือ แรงจูงใจภายในและภายนอก ซึ่งผู้เรียนควรได้รับแรงจูงใจจากภายใน (Intrinsic Motivation) มากกว่าการได้รับแรงจูงใจจากภายนอก (Extrinsic Motivation) แรงจูงใจภายใน คือ การที่ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นอยู่กับกิจกรรมการเรียนรู้แม้ว่าไม่ได้รับการตอบแทนด้วยรางวัลใดๆ (ใจทิพย์ เอื้อไชยพงศ์, 2550, หน้า 153) รูปแบบการสร้างแรงจูงใจที่อยู่บนฐานความคิด ที่ให้ ความสำคัญต่อความเป็นปัจเจกบุคคล คือ บุคคลแต่ละบุคคลเล็งเห็นคุณค่าในกิจกรรมที่กระทำอยู่ และบุคคลจะต้องเชื่อว่าตนเองสามารถประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กระทำนั้น การสร้าง แรงจูงใจในการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดย Gabelle, Donna M. (2005, p. 212) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ (Keller's ARCS Model) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบใหญ่ๆ ดังนี้

5.1 กลยุทธ์การเร้าให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการเรียนรู้ (Attention Strategies) มีความอยากรู้อยากเห็น และสนใจที่จะเรียนรู้ โดยการเร้าความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนฝึกแก้ปัญหา จัดหา วิธีการในการเรียนรู้ และสื่อเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ

5.2 กลยุทธ์ในการเชื่อมโยงสัมพันธ์ (Relevance Strategies)

โดยการเชื่อมโยงความจำเป็นในการเรียนรู้ของผู้เรียน เข้ากับความสนใจ และการสนใจในการเรียนรู้ โดยการนำเสนอเป้าหมายการเรียนการสอนที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งเป้าหมายในจิตใจในการเรียนรู้ที่ต้องสอดคล้องกับความจำเป็นในการเรียนของผู้เรียน ส่วนของเนื้อหาสาระในการเรียนรู้นั้น ต้องเป็นเรื่องที่ผู้เรียนเห็นคุณค่า และจะต้องนำเสนอในแนวทางที่ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ และสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้

5.3 กลยุทธ์ในการสร้างความเชื่อมั่น (Confidence Strategies)

เป็นการช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความคาดหวังเชิงบวกต่อ ความสำเร็จในการเรียนรู้ โดยการแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงกิจกรรมในการเรียนรู้ที่ต้องกระทำ และแจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ และการสร้างโอกาสที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้สำเร็จ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

5.4 กลยุทธ์ในการสร้างความพึงพอใจ (Satisfaction Strategies)

เป็นการช่วยเสริมแรงกระตุ้นทั้งภายใน และภายนอกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพยายามในการเรียนรู้อย่างมากขึ้น โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ มีการเสริมแรงในเชิงบวก และการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้อย่างรวมทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนรักษามาตรฐานของความสำเร็จในการเรียน

จากการศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอนทำให้พบว่า ความรู้จะเกิดได้ดีเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากประสบการณ์ตรงรวมกับความรู้เดิม เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ในสถานการณ์ที่ผู้เรียนเผชิญอยู่จริง ส่วนการสร้างแรงจูงใจที่อยู่บนฐานความคิดที่ให้ความสำคัญต่อความเป็นปัจเจกบุคคลตามที่ Gabielle, Donna M. (2005, p. 220) ได้นำเสนอ Keller's ARCS Model ที่เร้าความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน จัดหาวิธีการในการเรียนรู้ และสื่อเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความจำเป็นในการเรียนของผู้เรียน ส่วนของเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ต้องเป็นเรื่องราวที่ผู้เรียนเห็นคุณค่าสามารถทำความเข้าใจได้ และสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ การแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงกิจกรรมในการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมินสามารถช่วยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้สำเร็จ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทฤษฎีเหล่านี้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่สนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคลในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำมาประกอบการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานต่อไป

4. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

จากการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนโดยทั่วไปมีองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งผู้ที่จะพัฒนารูปแบบการสอนควรคำนึงถึงดังต่อไปนี้

ทิตนา แชมมณี (2553, หน้า 116) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนโดยทั่วไป มีองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งผู้พัฒนารูปแบบการสอนควรคำนึงถึงต่อไปนี้

1. หลักการของรูปแบบการสอน เป็นส่วนที่กล่าวถึงความเชื่อและแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอนจะเป็นตัวชี้ นำ การกำหนด จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการสอน

2. จุดประสงค์ของรูปแบบการสอน เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวัง ที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการสอน

3. เนื้อหา เป็นส่วนที่ระบุถึงเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ ที่จะใช้ในการจัด การเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน

4. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นส่วนที่ระบุถึงวิธีการปฏิบัติ ในขั้นตอนต่างๆ เมื่อนำรูปแบบการสอนไปใช้

5. การวัดและการประเมินผลเป็นส่วนที่ประเมินถึงประสิทธิผลของรูปแบบ การสอน

Kibler (1970, pp. 44-53) ได้เสนอรูปแบบการเรียนการสอน ว่ามีองค์ประกอบ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน เป็นผลผลิตทางการเรียนการสอนที่ มุ่งหวังให้เกิดในผู้เรียน ซึ่งมีความครอบคลุมพฤติกรรมทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ด้านจิตใจ (Affective Domain) และด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

2. การวัดพฤติกรรมพื้นฐาน เป็นการตรวจสอบความพร้อม ความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของเรียนก่อนการเรียนการสอนจริงๆ

3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา พฤติกรรมของผู้เรียนโดยเริ่มต้นที่พฤติกรรมของผู้เรียนโดยเริ่มที่พฤติกรรมพื้นฐาน ต่อเนื่อง จนถึงพฤติกรรมปลายทาง

4. การประเมินรวมเป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าการเรียนการสอน บรรลุจุดประสงค์เพียงใด มีวิธีการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงใด

Gerlach Vermon S and Ely Donald (1971, p. 145) ได้เสนอรูปแบบ การสอน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ 10 ประการ คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์ (Specification of Objectives) คือ การวัตถุประสงค์ว่าผู้เรียนควรจะสามารถทำอะไรได้บ้าง

2. กำหนดเนื้อหา (Specification of Content) เป็นการเลือกเนื้อหาที่จะ สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้

3. พิจารณาพื้นฐานเดิมของผู้เรียน (Assessment of Entering Behaviors) การทราบถึงความรู้พื้นฐานหรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จะทำให้ผู้สอนสามารถนำสิ่งเหล่านั้นมาพิจารณาก่อนที่จะวางแผนการสอน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถค้นหาข้อมูลได้ดังนี้

3.1 บันทึกข้อมูลต่างๆ (Use of Available Records) เช่น ระเบียบสะสม ซึ่งจะบันทึกผลการเรียนด้านต่างๆ เช่น สถิติปัญญา การใช้เหตุผล และภาษา ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

3.2 แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้น (Teacher-Designed Pretest) เพื่อทดสอบถึงความรู้พื้นฐานหรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน ทำให้ผู้สอนได้ทราบถึงความสามารถ (Learners' Abilities) ความถนัด (Aptitudes) ของผู้เรียน อันจะเป็นข้อมูล เพื่อใช้ในการแนะนำผู้เรียน และในการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ในอนาคต

4. เลือกยุทธศาสตร์และเทคนิคการสอน (Determination of Strategy and Techniques) คือ วิธีการที่ครูใช้ในการให้ข้อมูล ในการเลือกแหล่งการเรียนรู้ และบทบาทของผู้เรียน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

4.1 การบรรยาย (Expository Approach) จะเป็นวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นครูเป็นผู้นำเสนอข้อมูลต่างๆ

4.2 วิธีการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Approach) วิธีการนี้บทบาทของครูจะเป็นผู้อำนวยการในการจัดประสบการณ์ โดยการตั้งคำถาม สร้างเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้เสาะแสวงหาคำตอบในการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูล ตำรา หนังสือ วัสดุ และผู้เรียนจะต้องพยายามรวบรวม (Organize) จัดระบบข้อมูล ความรู้ต่างๆ โดยผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมด้วยตัวเอง (Active participations) ในที่สุดจะได้เป็นข้อสรุปที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินการเรียนการสอนได้

5. จัดกลุ่มผู้เรียน (Organization of Students into Groups) เป็นการจัดกลุ่มเรียน เช่น เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก หรือโดยการบรรยายเป็นกลุ่มใหญ่ หรือเป็นรายบุคคล ระหว่างครูและกลุ่มผู้เรียนเท่านั้น

6. กำหนดเวลาเรียน (Allocation of Time) การเลือกยุทธวิธี เทคนิคต่างๆ นั้นล้วนมีผลต่อการเลือกและกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสมทั้งสิ้น เช่น เนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ สถานที่เรียน รูปแบบการบริหาร ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

7. กำหนดสถานที่เรียน (Allocate of Learning Space) จะขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มผู้เรียน วิธีการสอน คือ

7.1 ห้องสำหรับกลุ่มใหญ่ เรียนได้ครั้งละ 30-50 คน

7.2 ห้องขนาดเล็ก ใช้สำหรับการเรียนการสอนกลุ่มย่อย

หรือการอภิปราย

7.3 ห้องเรียนแบบรายบุคคล อาจเป็นศูนย์สื่อที่จัดไว้สำหรับเรียน
เป็นรายบุคคล

8. การกำหนดแหล่งการเรียนรู้ (Allocation of Resources) เป็นการเลือก
แหล่งการเรียนรู้ หรือสื่อการสอน ซึ่งสามารถสนองต่อบัณฑิตุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ภาพนิ่ง เสียง
ภาพเคลื่อนไหว โทรทัศน์ ของจริง สื่อบุคคล หุ่นจำลอง สถานการณ์จำลอง และโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

9. ประเมินผล (Evaluation of Performance) เป็นการประเมินผล
พฤติกรรมของผู้เรียนอันเกิดจากปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือ ผู้เรียนกับผู้เรียน
และผู้เรียนกับสื่อการสอน การประเมินผลเป็นส่วนสุดท้ายในการวางแผนรูปแบบการสอน
ที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก

10. วิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ (Analysis of Feedback) หลังจากที่ได้
ประเมินผลการเรียนการสอนแล้วจะทำให้ทราบว่า การเรียนการสอนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์
ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด หากมีข้อบกพร่องก็สามารถวิเคราะห์ผล แล้วย้อนกลับมาเพื่อพิจารณา
องค์ประกอบย่อยต่างๆ ตั้งแต่เริ่มกระบวนการ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขระบบการสอนให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับให้รวดเร็วที่สุด มิใช่เพียงเฉพาะผู้สอน
เท่านั้นแต่รวมถึงผู้เรียนด้วย

Kemp (1985, p. 11) ได้เสนอองค์ประกอบของการออกแบบการสอน
10 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาความจำเป็นในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย อุปสรรคและ
ลำดับความสำคัญ
2. กำหนดหัวข้อเรื่องและความความมุ่งหมายทั่วไป
3. อธิบายลักษณะที่สำคัญของผู้เรียน
4. วิเคราะห์จัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
5. ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
6. เลือกวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตาม
จุดมุ่งหมาย
7. เลือกทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอน
8. จัดหาบริการต่างๆ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือการผลิตสื่อ
อุปกรณ์การสอน
9. เตรียมการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
10. พัฒนารูปแบบการวัดผลก่อนเรียน

5. การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน

การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาของรูปแบบการสอนสามารถสรุปขั้นตอนสำคัญในการพัฒนา รูปแบบการสอนได้ดังนี้ (สมพงษ์ สิงหะพล, 2543 ; ทิศนา แคมมณี, 2550 ; Joyce & Weil, 2000 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2556, หน้า 60-61)

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษานแนวคิด ทฤษฎีและข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาจากเอกสารผลการวิจัยต่างๆ หรือการสังเกต การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่นๆ ของรูปแบบการสอน ให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์อย่างเป็นระบบระเบียบ การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสูงสุด
3. การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไขต่างๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย ผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การประเมินผลรูปแบบการสอน เป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปผู้ประเมินรูปแบบการสอนใช้วิธีการต่อไปนี้
 - 4.1 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่างๆ
 - 4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ โดยการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง
5. การปรับปรุงรูปแบบการสอน แบ่งออกได้เป็น 2 ระยะ ดังนี้
 - 5.1 ระยะก่อนนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะนี้ใช้ผลการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง
 - 5.2 ระยะหลังนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะอาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และอาจจะมีการนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำ จนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

6. การนำเสนอการพัฒนา รูปแบบการสอน

Joyce & Weil (2000 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2556, หน้า 61-62) กล่าวว่า การนำเสนอการพัฒนา รูปแบบการสอนที่ได้จากการพัฒนาเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญ เนื่องจากการนำเสนอรูปแบบการสอนที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายจะช่วยให้ครูผู้สอนเกิดความเข้าใจและสามารถนำรูปแบบการสอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอนนั้นๆ ซึ่งการนำเสนอรูปแบบการสอนมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เสนอเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน (Model of Teaching) โดยการสรุปองค์ประกอบรวมทั้งการนำเสนอว่าประกอบด้วยทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดสนับสนุนวิธีการตรวจสอบในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข

2. ที่มาของรูปแบบการสอน (Orientation to The Model) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นที่มาของรูปแบบการสอน ประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบทฤษฎี หลักการและแนวคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน ตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน หรือปัญหาจากเอกสาร ผลการวิจัย หรือการสังเกต สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. รูปแบบการสอน (The Model Teaching) เป็นการอธิบายถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยละเอียด ตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการสอน (Syntax) เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนของการสอนหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไป

3.2 รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ (Social System) เป็นการอธิบายถึงบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละรูปแบบ เช่น บทบาทของครูอาจเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้ชี้แนะหรือเป็นแหล่งข้อมูล

3.3 หลักการของการตอบสนอง (Principles of Reaction) เป็นการบอกถึงวิธีการแสดงออกของผู้สอนต่อผู้เรียน การตอบสนองการกระทำของนักเรียน เช่น การให้รางวัลแก่ผู้เรียน การให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น การไม่ประเมินว่าถูกหรือผิด เป็นต้น

3.4 ระบบการสนับสนุนการเรียนการสอน (Support System) เป็นการอธิบายถึงเงื่อนไขหรือสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การใช้รูปแบบนั้นได้ผล เช่น รูปแบบการสอนแบบทดลองในห้องปฏิบัติการ ต้องใช้ผู้นำการทดลองที่ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดีแล้ว รูปแบบสอนแบบฝึกทักษะผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกทำงานในสถานการณ์และใช้อุปกรณ์ที่ใกล้เคียงสภาพการทำงานจริง เป็นต้น

4. การประเมินรูปแบบการสอน เป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปจะใช้วิธีการต่อไปนี้

4.1 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ก็จะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่างๆ

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการโดยการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. การปรับปรุงรูปแบบการสอน มี 2 ระยะ คือ

5.1 ระยะก่อนนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะนี้ ใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

5.2 ภายหลังจากนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในขณะนี้อาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และอาจจะมีการนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำ จนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

6. การนำรูปแบบการสอนไปใช้ (Application) เป็นการให้คำแนะนำและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ได้ผล เช่น ควรใช้กับเนื้อหาประเภทใดและควรใช้กับผู้เรียนระดับใด เป็นต้น

7. ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม (Instructional and Nurturing Effects) เป็นการระบุถึงผลของการใช้รูปแบบการสอนที่คาดว่าจะเกิดแก่ผู้เรียน ทั้งผลทางตรงซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของรูปแบบการสอนนั้น และผลทางอ้อมซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการใช้รูปแบบการสอนนั้นซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับครูในการพิจารณาและเลือกรูปแบบการสอนไปใช้

จากแนวคิดในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเป็นกระบวนการและกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการบทเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาบางอย่างได้อย่างหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยมีการศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางและพื้นฐานในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนั้น จึงสามารถนำแนวคิดนี้มาใช้พัฒนาระบบทั้งระบบการสอน การสอนบทเรียนสำเร็จรูป และบทเรียนคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็น CAI/CBT, WBI/WBT หรือ E-Learning รวมทั้งบทเรียนอื่นๆ ที่นำเสนอโดยใช้คอมพิวเตอร์ ทั้งนี้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นจะได้รับการตรวจสอบ ประเมินผลและพิสูจน์เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน รวมถึงได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอน

บุญชม ศรีสะอาด และนิภา ศรีโพธิ์โรจน์ (2531, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนและวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ แบ่งขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) พัฒนารูปแบบการสอนวิธีการทางสถิติที่มุ่งประสิทธิภาพโดยศึกษาจากทฤษฎี แนวความคิดงานวิจัย 2) ทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการสอน ผลการทดลองปรากฏว่า ได้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

อรุณี สถิตภาคีกุล (2534, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตามแนวยุทธศาสตร์การสอนภาษาแบบผสมผสานของ มาร์ตัน แบ่งขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) พัฒนารูปแบบการสอน 2) ทดลองใช้รูปแบบการสอน 3) ปรับปรุงรูปแบบการสอน ได้องค์ประกอบรูปแบบการสอน ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาและทักษะที่ต้องการสอน ยุทธศาสตร์การสอน กระบวนการสอน วิธีสอน ขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการทดลองปรากฏว่าได้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา (2536, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก แบ่งขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอน มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านรูปแบบการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก ดูงานหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการสอน 3) หาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน 4) การพัฒนาและรูปแบบการสอน โดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนเป็น 3 ส่วน คือ 1) หลักการ 2) องค์ประกอบของรูปแบบการสอน 3) กิจกรรมการเรียนการสอน ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาปรากฏว่า เป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการแก้ไขปัญหา แต่ยังไม่สามารถพัฒนาความคิดวิจารณ์ญาณได้จะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงต่อไป

วิชา ทรวงแสง (2538, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาไทย และวรรณกรรมด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับวิชาเอกภาษาไทยในวิทยาลัยครูแบ่งขั้นการพัฒนา รูปแบบเป็น 7 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 3) พัฒนาเอกสารประกอบการสอนและเครื่องมือวัดผล 4) การตรวจสอบคุณภาพของเอกสาร 5) การแก้ไขปรับปรุง 6) ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน 7) ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนได้องค์ประกอบของรูปแบบการสอนประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และเป้าหมายผลผลิต ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทักษะคิดต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีความสนใจในการมากขึ้นแต่ควรที่ปรับปรุงจุดมุ่งให้สอดคล้องกับท้องถิ่นมากขึ้น เพิ่มงบประมาณและการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของนักเรียน

การเรียนการสอนแบบผสมผสาน

1. ความหมายของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ใจทิพย์ เอื้อรัตนพงศ์ (2550, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning/Hybrid Solutions) ไว้ว่า หมายถึงการใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก และอาจครอบคลุมการใช้เทคโนโลยี หรือสื่อทุกชนิด ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ รวมทั้งการสอนในห้องเรียน

อินทิรา ครอบรู้ (2553, หน้า 60) การเรียนสอนแบบผสมผสาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ที่มีการวางแผนการจัดกระบวนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ดี โดยการเลือกใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการผสมผสานการเรียนแบบดั้งเดิม ที่สอนแบบบรรยาย เน้นกิจกรรมการเรียนแบบนำตนเอง (Self-directed Learning) ผสมผสานกับการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ ทั้งในเวลาเดียวกันและต่างเวลากัน รวมถึงการใช้สื่อการสอนแบบอื่นๆ เพื่อช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ส่วนในเรื่องของสัดส่วนในการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบปกติและการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมการเรียนตามจำนวนเวลาเรียนในแต่ละภาคเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมี

ความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered Instruction)

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, หน้า 63-64) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการผสมผสานวิธีการหลายๆ วิธีเข้าด้วยกัน ทั้งวิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยี การสอน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face) และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้

Pearcy (2010, p. 98) ได้ให้ความหมายการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ว่าเป็นชั้นเรียนที่มีการวางแผนการเรียนการสอนไว้โดยผสมการเรียนแบบดั้งเดิม ที่สอนแบบบรรยายเข้าด้วยกันกับกิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์ ซึ่งอาจหมายถึงการเรียนการสอนที่นำเอาลักษณะที่ดีที่สุด ของการเรียนการสอนทั้งสองแบบรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งผู้เรียนสามารถที่จะติดต่อกับผู้สอนและผู้เรียนอื่นๆ ได้อย่างสะดวก โดยไม่ต้องเดินทางมาที่สถาบัน เพื่อเข้าชั้นเรียน เพราะว่าบทเรียนส่วนใหญ่สามารถเรียนได้อย่างสมบูรณ์แบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต

Suh (2005, pp. 11-12) การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการรวมกันของการเรียนแบบเผชิญหน้าแบบดั้งเดิม และการเรียนแบบออนไลน์ ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้าและทำกิจกรรมผ่านเว็บ เช่น การสนทนากลุ่ม การอ่านและการเขียนงานที่กำหนดให้ จุดมุ่งหมายของการเรียนแบบผสมผสานเป็นการรวมลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนในชั้นเรียน กับลักษณะที่ดีที่สุด ของการเรียนแบบออนไลน์ เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และลดเวลาในการเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ ผู้สอนที่ใช้รูปแบบการสอนผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นฐานนั้น เป็นการออกแบบเนื้อหาที่สอน หรือเนื้อหาที่ใช้ในปฏิบัติการทดลองในกิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์ เช่น กรณีศึกษา การสอนพิเศษ แบบทดสอบตนเอง การจำลองสถานการณ์และการเรียนร่วมกัน

Schroeder (2006, p. 114) ได้ให้ความหมายการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นชั้นเรียนกำหนดให้กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนที่มีความสำคัญบางส่วนอยู่ในระบบออนไลน์ และเวลาในการเข้าชั้นเรียนปกติก็ยังคงมีอยู่ จุดมุ่งหมายของการเรียนแบบนี้คือการนำส่วนที่ดีที่สุดของการสอนแบบเผชิญหน้า รวมเข้ากับส่วนที่ดีที่สุดของการเรียนแบบออนไลน์ เพื่อที่จะสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและลดเวลาในการเรียนในชั้นเรียน

Sing, H (2003, p. 69) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นบทเรียนที่ได้รับความนิยมการเรียนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน เข้าไว้กับการเรียนด้วยการใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน ซึ่งการเรียนการสอนแบบผสมผสานอาจมาแทนที่การเรียนแบบออนไลน์ และลดเวลาในการเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ

Allen and Seaman (2010, p. 4) ได้อธิบายไว้ว่า การเรียนแบบผสมผสาน เป็นการเรียนที่ผสมกันระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้าและการเรียนออนไลน์ โดยนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การสนทนาออนไลน์ และยังคงมีส่วนที่ให้ผู้เรียนและผู้สอนพบปะกัน โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์อยู่ระหว่างร้อยละ 30-79 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นการรวมนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน โดยบูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online Learning) และการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional Classroom) ที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Meeting) โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสื่อและเครื่องมือ ทำให้ Blended Learning สามารถสนับสนุน และเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งยังส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการปฏิบัติ ได้เป็นอย่างดี การใช้รูปแบบการสอนในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบออนไลน์ตรงกับความคิดที่ว่าไม่มีวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอน ควรต้องใช้วิธีการหลายๆวิธีมาผสมผสานกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การรู้แบบผสมผสาน (Blended learning)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

Prokop, Paul (2008, pp. 23-32) ได้กล่าวถึงลักษณะสภาพแวดล้อมของการเรียนแบบบูรณาการหรือการผสมผสาน ว่าเป็นการรวมกันของการสอนในชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การผสมผสานที่ดี ตามแนวคิดของการผสมผสานการเรียนรู้ผ่านเว็บเข้ากับการเรียนในชั้นเรียน ดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบบูรณาการและการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการออกแบบการเรียนการสอนใหม่ เป็นการนำเอาส่วนที่ดีที่สุดของการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติที่จัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาที่หลากหลาย และการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. ส่วนประกอบของการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ใช้ในการผสมผสานที่เน้นเรื่องเวลาในการเรียน เช่น การทำงานเป็นทีมแบบเสมือนจริง (Virtual Teamwork) การติดต่อสื่อสารในเวลาเดียวกัน (Synchronous Communication) รวมทั้งช่องทางการสนทนา
3. การออกแบบใหม่ของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เป็นการปรับตัวจากแนวคิดของการเรียนแบบดั้งเดิม ในเรื่องเวลาในการเข้าชั้นเรียนรวมเข้าเวลาในการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ โดยการคำนวณด้วยชั่วโมงเรียนทั้งหมด การประเมินผลจากการเรียนรู้จะเป็นระบบการประเมินผลการเรียนแบบผสมผสาน
4. การเรียนการสอนแบบผสมผสาน เน้นความรับผิดชอบและการรู้จักหน้าที่ของผู้เรียน เป็นหลักสำคัญในการออกแบบการเรียนแบบผสมผสาน ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้เอง ทั้งกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มและกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนบุคคล ให้ผู้เรียนควบคุมชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเรียนแบบผสมผสาน

5. Kamel and Wahba, (2003, pp. 331-346) ได้กล่าวว่า ส่วนสำคัญของการศึกษาคือประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลต่อแนวคิดในการสอน เช่นวิธีการที่จะนำมาใช้ในห้องเรียน และในระบบออนไลน์ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมแบบใช้ความรู้เป็นฐานสำหรับการเรียนการสอน การเรียนการสอนแบบผสมผสานนั้น เหมาะสมกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดทำบทเรียนแต่ละเรื่องไว้ใน ซีดีรอมและจัดทำผ่านระบบเครือข่าย โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปจัดการกับเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้ เช่น การจัดทำปฏิทินสำหรับโปรแกรมการเรียน การจัดทำข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนเป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวผลการเรียนและการประเมินผล รวมทั้งเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอน หรือติดต่อกับผู้เรียนคนอื่นๆ โดยใช้ E-mail และการสนทนากลุ่ม และยังรวมถึงการเข้าถึงห้องสมุดในระบบออนไลน์ ซึ่งจะช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนอาจรับเนื้อหาบทเรียนจากซีดีรอมและจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นทั้งบทเรียน (Courseware) และตำราเรียน (Textbooks)

Sankey & Smith (2005, p. 20) ได้นำเสนอแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับการเรียนการสอนทางไกลโดยมีสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญๆ ได้แก่ การใช้ซีดีรอมเป็นฐาน เนื่องจากซีดีรอมมีความเหมาะสมในการบรรจุเนื้อหาของบทเรียนแบบมัลติมีเดียที่สะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่มีปริมาณมากเมื่อเทียบกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการลดอุปสรรคในเรื่องของระบบเครือข่ายการสื่อสารข้อมูล อุปกรณ์ซีดีรอมเป็นอุปกรณ์ในการส่งมอบเนื้อหาของบทเรียนที่มีราคาถูก และมีประสิทธิภาพในการส่งมอบข้อมูลจำนวนมากเนื้อหาบทเรียนที่สร้างขึ้นมาในรูปของสื่อมัลติมีเดียที่ใช้ซีดีรอมเป็นฐานเป็นแนวคิดที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์สำคัญในการส่งมอบสารสนเทศสำหรับการเรียนรู้ และเนื่องจากหน้าจอคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการแสดงภาพกราฟิก และมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์มากกว่าสื่อแบบดั้งเดิมมาก ทำให้มนุษย์ต้องใช้ความสามารถทางสายตาและด้านอื่นๆเพิ่มขึ้นสิ่งที่สำคัญที่ควรพิจารณาเป็นอันดับแรกคือ ความจำเป็นในการพิจารณาการนำเสนอสื่อแต่ละลักษณะ ซึ่งมีทฤษฎีอยู่สองทฤษฎีที่กล่าวถึงกระบวนการทางปัญญา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการออกแบบมัลติมีเดียสำหรับการเรียนการสอน คือทฤษฎีรหัสคู่ (Dual Coding Theory) และทฤษฎีภาระงานทางสติปัญญา (Cognitive Load Theory) ทั้งสองทฤษฎีกล่าวถึงระดับความแตกต่างของการใช้ความจำระยะสั้นหรือความจำที่เกิดจากการทำงานของสมอง ซึ่งสารสนเทศที่ได้รับจากการได้ยินเสียงและจากการใช้สายตาเป็นกระบวนการที่เกิดพร้อมกันได้ ทฤษฎี Cognitive Load Theory กล่าวว่า เมื่อมีการรับสารสนเทศ ณ เวลาหนึ่งเวลาใดมากเกินไปขนาดขณะที่ความสามารถของการรับมืออยู่จำกัดจะทำให้ผู้เรียนสูญเสียทิศทางการรับรู้และสมารถได้ ดังนั้นผู้ที่ออกแบบสื่อมัลติมีเดียควรเข้าใจในเรื่องนี้อย่างชัดเจน และนำไปประยุกต์ใช้อย่างระมัดระวัง และไม่ควรนำเสนอสื่อมัลติมีเดียที่หลากหลาย ลักษณะต่างๆ โดยไม่จำเป็น ซึ่งอาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการ

เรียนรู้ของผู้เรียน เสนอให้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ช่วยสนับสนุนในการสื่อสารข้อมูลและการอภิปรายร่วมกัน และการใช้สื่อสิ่งพิมพ์สนับสนุนการเรียนการสอนในรูปแบบของไฟล์ข้อมูล que ผู้เรียนสามารถพิมพ์ได้เอง

3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

Singh, H (2003, pp. 201-203) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสานออกเป็น 12 กลุ่ม โดยได้จัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบด้านออฟไลน์ (Offline) 6 กลุ่ม องค์ประกอบด้านออนไลน์ (Online) 6 กลุ่ม สามารถสรุปได้ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

องค์ประกอบด้านออฟไลน์		องค์ประกอบด้านออนไลน์	
1. การเรียนรู้ในสถานที่ทำงาน (Workplace Learning)	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้จัดการเป็นนักพัฒนา - การเรียนรู้เกี่ยวกับงาน - โครงการ - การฝึกงาน - การติดตามผล - การมอบหมายงาน - การตรวจงานที่ได้รับมอบหมาย 	1. เนื้อหาการเรียนบนระบบเครือข่าย (Online Learning Content)	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้พื้นฐาน - การปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาทั่วไป - การปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาเฉพาะ - การสนับสนุนการปฏิบัติ - สถานการณ์จำลอง
2. ผู้สอน ผู้ชี้แนะหรือที่ปรึกษาในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม (Face to Face tutoring coaching or mentoring)	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกสอน - การชี้แนะ - การให้คำปรึกษา - การสะท้อนผลแบบ 360 องศา 	2. ผู้สอน ผู้ชี้แนะหรือที่ปรึกษาออนไลน์ (E-tutoring, e-coaching or e-mentoring)	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกสอนออนไลน์ - การชี้แนะออนไลน์ - การให้คำปรึกษาออนไลน์ - การสะท้อนผลรอบด้าน
3. ชั้นเรียนแบบดั้งเดิม (Classroom)	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย/การนำเสนอ - การสอน - การฝึกปฏิบัติ - การสัมมนา - บทบาทสมมติ - สถานการณ์จำลอง - การประชุม 	3. การเรียนรู้แบบร่วมมือออนไลน์ (Online Collaborative Learning)	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประสานเวลา ได้แก่ อีเมล กระดานข่าว - แบบไม่ประสานเวลา ได้แก่ การสนทนาแบบพิมพ์ การใช้ข้อมูลร่วมกัน การประชุมโดยใช้เสียง การประชุมผ่านวีดิทัศน์ ห้องเรียนเสมือนจริง
4. สื่อสิ่งพิมพ์ (Distributable print media)	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือ - นิตยสาร/วารสาร - หนังสือพิมพ์ - สมุดฝึกหัด - Review/Learning log 	4. การจัดการความรู้ออนไลน์ (Online knowledge management)	<ul style="list-style-type: none"> - การค้นหาฐานข้อมูล - แหล่งข้อมูล - เอกสารและการเรียกคืนข้อมูล - การสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านออฟไลน์		องค์ประกอบด้านออนไลน์	
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Distributable electronics media)	- เทปคลาสเซ็ท - ซีดี - วีดีโอ - ซีดีรอม	5. เว็บไซต์ (Website)	- เครื่องมือในการสืบค้น - เว็บไซต์ - กลุ่มผู้ใช้งาน - เว็บไซต์ด้านธุรกิจ
6. สื่อสำหรับเผยแพร่ (Broadcast Media)	- โทรทัศน์ - วิทยุ - โทรทัศน์แบบปฏิสัมพันธ์	6. การเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile Learning)	- คอมพิวเตอร์แล็ปท็อป - คอมพิวเตอร์แบบพกพา (PDAs) - โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile phone)

Nick Van Dam (2003, p. 92) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสรุปได้ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face to Face) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในสถานที่เดียวกันเวลาเดียวกัน ได้แก่ การบรรยายของครูผู้สอนหรือการเรียนรู้แบบปกติในชั้นเรียนซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าร่วมในเวลาพร้อมกันหลายๆ คน

2. เหตุการณ์สด (Live Event) เป็นการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันในเวลาเดียวกันแต่ต่างสถานที่ ในที่นี้อาจจะจัดเป็นห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) การเรียนการสอนในลักษณะนี้เป็นการเรียนการสอนแบบประสานเวลา โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ (Attention) ความสัมพันธ์ (Relevance) ความมั่นใจ (Confidence) และเกิดความพึงพอใจ (Satisfaction)

3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Paced Learning) ได้แก่ การศึกษาบทเรียนด้วยตนเองจากซีดีรอม หรือการศึกษาบทเรียนจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามความเร็วและความพร้อมของผู้เรียนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นภายในตัวบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้เป็นการเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลา หรือการเรียนแบบร่วมมือโดยผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนแต่ไม่ได้เชื่อมต่อกับผู้เรียนคนอื่นหรือผู้สอนในเวลาเดียวกัน

4. การร่วมมือ (Collaboration) ได้แก่ การสื่อสารกับคนอื่นๆ ทั้งผู้เรียนด้วยกันเองและผู้สอน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในสาขาโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เว็บบอร์ด หรือสนทนาแบบเวลาจริง (Real time chat) ซึ่งมีลักษณะในการร่วมมือใน 2 ประการ คือ การร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Peer to Peer) การร่วมมือกับผู้ให้คำปรึกษา (Peer to Mentor)

5. การประเมินผล (Assessment) ได้แก่ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งก่อนการเรียน ระหว่างการเรียนและหลังการเรียน เพื่อประเมินผลการถ่ายโยงความรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นต่างๆ

6. วัสดุสนับสนุนการเรียนการสอน (Performance Support Materials) ได้แก่ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สื่อช่วยสอน และเอกสารดาวน์โหลด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

Jared M. Carman (2005, อ้างถึงใน สุพรรณณี แสงชาติ, 2552, หน้า 114) กล่าวว่า ภายใต้สถานการณ์ของการเรียนแบบผสมผสานนั้น จะประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน (Live Events) เป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่เรียกว่า การเรียนแบบประสานเวลา (Synchronous) จากเหตุการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน เช่น เหตุการณ์ในการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เรียกว่า ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) เป็นต้น

2. การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Content) เป็นลักษณะการเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (Self-paced Learning) รูปแบบการเรียน เช่น การเรียนแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive) การเรียนจากการสืบค้น (Internet-Based) หรือการฝึกอบรมจากสื่อ CD-ROM เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Collaboration) เป็นสภาพการณ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับผู้อื่นจากระบบสื่อออนไลน์ เช่น E-Mail, Chat, Blogs เป็นต้น

4. การวัดและประเมินผล (Assessment) การเรียนลักษณะดังกล่าว ต้องมีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-assessment) การประเมินผลระหว่างเรียน (Self-paced evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

5. วัสดุประกอบการอ้างอิง (Reference Materials) การเรียนหรือการสร้างงาน ในการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นต้องมีการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์จากการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นลักษณะของการสืบค้นข้อมูลในระบบ Search Engine เป็นต้น

4. อัตราส่วนของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

Allen and Seaman (2007, p. 4) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอัตราส่วนของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของ สมาคมสโลน (The Sloan Consortium) แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นองค์กรที่ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือแลกเปลี่ยนความรู้และการปรับปรุงการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ ได้จัดกลุ่มอัตราการใช้ระบบออนไลน์ในการเรียนการสอนเป็น 4 ประเภทตามรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. ประเภทดั้งเดิมหรือประเภทในห้องเรียน (Traditional Classroom-Based) เป็นการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face) ซึ่งจะใช้วิธีการบรรยาย การใช้กระดานหรือแผ่นใส เป็นต้น โดยไม่ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์เลย

2. ประเภทเว็บช่วย (Web-Facilitated) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ ร้อยละ 1-29 และยังคงเป็นการสอนในชั้นเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face) โดยใช้ระบบการจัดการรายวิชา (CMS: Course Management Systems) โดยใช้หน้าเว็บเพื่อประกาศให้ผู้เรียนทราบเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คำอธิบายรายวิชาและการบ้าน เป็นต้น

3. ประเภทผสมผสาน (Blended Hybrid) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ ร้อยละ 30-79 นั่นคือผสมผสานระหว่างการสอนแบบออนไลน์กับการสอนในชั้นเรียน สื่อการสอนส่วนมากใช้วิธีการแบบออนไลน์ เช่น มีการปรึกษาหารือออนไลน์และมีการประชุมแบบเผชิญหน้ากัน เป็นต้น

4. ประเภทออนไลน์หรืออีเลิร์นนิง (Online/E-learning) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป สื่อการสอนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดจะอยู่ในรูปแบบออนไลน์ อาจจะไม่มีการประชุมแบบเผชิญหน้ากันและอาจจะไม่มีการเรียนในชั้นเรียนเลย ซึ่งอัตราในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนของการเรียนแบบต่างๆ สรุปได้ดังนี้ (อินทรา รอบรู้, 2553, หน้า 62)

ตาราง 3 อัตราในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนของการเรียนแบบต่างๆ

อัตราส่วนของเนื้อหาบทเรียนออนไลน์	รูปแบบการเรียนการสอน	รายละเอียด
0%	การเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional)	เป็นการสอนที่แบบบรรยายไม่มีการใช้ออนไลน์เลย
1-29%	ใช้เว็บเป็นส่วนสนับสนุนการสอน (Web Facilitated)	เป็นการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า ใช้เว็บช่วยสนับสนุนมีคำอธิบายรายวิชา และการมอบหมายงาน
30-79%	แบบผสมผสาน (Blended/hybrid)	เป็นการเรียนที่ผสมกันระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้าและการเรียนออนไลน์ โดยนำเสนอเนื้อหาบทเรียนผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต สอนทบทวนออนไลน์ และมีส่วนที่มีการพบปะกัน
80% +	การเรียนแบบออนไลน์ (Online)	เป็นการเรียนที่นำเสนอเนื้อหาเกือบทั้งหมดผ่านระบบออนไลน์ การเรียนแบบนี้ไม่มีการพบหน้ากัน

5. ปัจจัยในการเรียนแบบผสมผสาน

ใจทิพย์ เอื้อรัตนพงศ์ (2550, หน้า 16-17) กล่าวว่า ปัจจัยที่ควรคำนึงในการเรียนแบบผสมผสาน มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ จำนวนผู้เรียน ทักษะทางเทคโนโลยีของผู้เรียน ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตลักษณะการเรียนรู้ (Learning Styles) ช่วงระยะเวลาของผู้เรียน ความพร้อมและความยืดหยุ่นของผู้เรียน และแรงจูงใจของผู้เรียน

2. ปัจจัยด้านลักษณะของเนื้อหา/สาระความเป็นรูปธรรมชัดแจ้งของเนื้อหา (Explicit) ความทันสมัย และคงทนของเนื้อหาที่จะใช้ในการเรียนรู้สาระหรือความรู้เน้นด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย หรือทักษะพิสัย ซึ่งอาจทำให้เกิดความจำเป็นในการใช้ห้องปฏิบัติการ
3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นนั้นๆ การตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะต้องพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมของแหล่งการผลิต ทักษะและทรัพยากร ในที่งานผลิต สภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น และเงื่อนไขของเวลาในการผลิตเนื้อหา รวมทั้งวิธีการเผยแพร่
4. ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ในบางครั้งแม้ว่าลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ ทางการเรียนมีความซับซ้อนสมควรที่ต้องใช้การปฏิสัมพันธ์ที่มีผู้เรียนเกี่ยวข้องแทนที่จะใช้เพียงเทคโนโลยี แต่งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนนั้นก็ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การออกแบบ การเรียนแบบผสมผสานเกิดขึ้นตามความเหมาะสม

6. บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

สุพรรณณี แสงชาติ (2552, หน้า 120) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ในการจัดการเรียนแบบผสมผสานสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สอนเป็นผู้รวมวิธีการต่างๆ ตั้งแต่ 2 วิธีหรือมากกว่า เช่น วิธีการสอนที่ใช้ สื่อเทคโนโลยีเป็นหลักกับการสอนแบบเดิม (Face-to-Face : F2F) โดยที่เริ่มต้นอธิบายโครงสร้างของเนื้อหาหรือการแนะนำบทเรียน ดำเนินการตามด้วยการสอน Online
2. การเรียนแบบผสมผสานเป็นการประยุกต์วิธีการในการบูรณาการ E-Learning ด้วยการจัดการเรียน (Learning Management System หรือ LMS) โดยใช้ คอมพิวเตอร์ในห้องเรียนรวมกับการสอนแบบปกติ

นอกจากนี้ ผู้สอนมีบทบาทในการพิจารณาสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนและปรับกระบวนการสอนให้เหมาะสมรวมทั้งจะต้องสร้าง สิ่งจูงใจในการเรียนและเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีให้ผู้เรียน และยังกล่าวถึงบทบาทของ ผู้เรียนในการเรียนแบบผสมผสานว่า ผู้เรียนมีบทบาทในการเป็นผู้ศึกษาหาความรู้โดยใช้รูปแบบ การเรียนแบบผสมผสานทั้งการเรียนแบบเดิม (Face-to-Face : F2F) และการเรียนโดยใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างเต็มตามศักยภาพของตนเองโดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน

Suh (2005, p. 43) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนในสภาพแวดล้อมของการเรียน การสอนแบบผสมผสาน ต่างไปจากการเรียนการสอนที่ใช้เว็บเป็นฐานแบบเต็มรูป เพราะว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานยังคงมีการสอนโดยผู้สอนแบบเผชิญหน้าอยู่ด้วย ถึงแม้ว่าผู้เรียน จะได้พบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้า แต่ผู้สอนจะต้องเตรียมหลักการพื้นฐานโดยสรุป และวิธีการใช้ โปรแกรมการศึกษารวมทั้งเทคโนโลยีการศึกษาไว้ให้กับผู้เรียน บทบาทของผู้สอนในการเรียน แบบนี้ต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียนปกติที่ผู้สอนทำหน้าที่สอนเนื้อหาส่วนใหญ่ให้กับผู้เรียน ส่วนการสอนในแบบผสมผสานนี้ ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ฝึก (Coach) และเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) โดยที่ทำหน้าที่สนับสนุนผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเข้าช่วยเหลือผู้เรียน แก้ปัญหาที่ยาก

7. ลักษณะการจัดการเรียนสอนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนแบบผสมผสาน

ในการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีมากมายหลายรูปแบบและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใดที่ดีที่สุด เนื่องจากแต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมในการใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จมากที่สุดจากการศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถทำได้ในหลายรูปแบบโดยสรุปได้ดังนี้

ปราวีณยา สุวรรณัญฐิโชติ และจินตวีร์ มั่นสกุล (2550, หน้า 65) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอนควรตระหนักถึงในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ไว้ดังนี้

1. การใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการจัดการรายวิชา อาทิ มอบหมายการบ้าน ข่าวแจ้งเพื่อทราบ ข้อมูล ข่าวสาร และสรุปเนื้อหาวิชา เป็นต้น

2. ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการจัดเตรียมเนื้อหาบทเรียน การแนะนำแหล่งเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต และการส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนสื่อสารกันได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. การสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้เรียนจะช่วยให้พัฒนาความคิดความเข้าใจดีกว่าการทำงานคนเดียว เป็นการสร้างความสัมพันธ์เป็นกลุ่มโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการแก้ไขปัญหาและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมาประกอบเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุด

4. การสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการป้อนข้อมูลหรือคำตอบให้กับผู้เรียน เนื่องจากการหาข้อมูลด้วยตนเองเป็นการสร้างความกระตือรือร้นในการเฝ้าหาความรู้และการสร้างองค์ความรู้ใหม่

5. การใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และผู้เรียนรวมทั้งการส่งการบ้านผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และบริการรับส่งแฟ้มข้อมูลทางเครือข่าย รวมทั้งเป็นคลังในการเก็บรวบรวมชิ้นงานของผู้เรียน รวมถึงการประกาศนัดหมายทางป้ายประกาศอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้และเกิดความกระตือรือร้นอยู่เสมอ และช่วยเติมเต็มการเรียนการสอนในห้องเรียนให้มีพลวัตมากยิ่งขึ้น

Kemp, Jerrold E. (1985, p. 204) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นการผสมผสานเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายไว้เข้าด้วยกัน โดยเป็นการรวมหรือผสมเทคโนโลยีของเว็บ (Web Based Technology) เข้ากับการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม เช่น ห้องเรียนเสมือนจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน วีดิโอสตรีมมิ่ง เสียงและข้อความ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด

Allen (2010, p. 82) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นการผสมผสานวิธีการสอนหรือระบบการเรียนการสอน (Learning Systems) ที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกัน โดยการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) แนวคิดกลุ่มพุทธิปัญญานิยม (Cognitivism) และแนวคิดกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) มาช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และแก้ปัญหาที่หลากหลายในการเรียนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์มาจัดการเรียนการสอนที่ดีที่สุด ซึ่งอาจใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีการสอนก็ได้ เช่น แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยตรงหรือการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เป็นต้น

Sankey, Michael (2004, p. 194) กล่าวว่า ลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นการผสมผสานระหว่างการสอนแบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่ง (Online or E-Learning) กับการสอนในชั้นเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face) โดยเป็นการนำเอาข้อดีของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์และข้อได้เปรียบของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียนในด้านการเข้าถึงข้อมูลและการเพิ่มช่องทางในการสื่อสารมาผสมเข้าไว้ด้วยกันเพื่อให้การเรียนรู้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

Nick Vandam (2003, pp. 213-214) ได้นำเสนอรูปแบบการส่งสารในมิติการผสมผสานการเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากันและการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานและผลย้อนกลับของการเรียนรู้ใน 4 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบการเผชิญหน้ากันในชั้นเรียนหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสามารถนำแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน รูปแบบนี้จะมีข้อจำกัดคล้ายกับการอ่านแบบเดิมหรือการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ในห้องสมุดในการเรียนแบบดั้งเดิม ซึ่งอุปกรณ์เชื่อมต่อแบบออนไลน์ยังไม่ค่อยมีการนำมาใช้และผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น ซึ่งผู้เรียนจะให้ความสนใจในเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมากประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมด และจะเกิดผลกระทบต่อผู้เรียนในทางบวกน้อยที่สุด

2. รูปแบบการใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์กับการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยจะให้ความสำคัญกับการอภิปรายในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานในระดับปานกลาง การมอบหมายงานก่อนเข้าเรียนสามารถเตรียมผู้เรียนและเติมเต็มช่องว่างการเรียนรู้ และกระตุ้นการคิดก่อนการเข้าเรียนและการมอบหมายงานหลังการเรียนการสอน สามารถขยายขอบเขตการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการติดตามผลการเรียนอย่างเป็นระบบ โดยทั่วไปผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นเลือกที่จะนำมาใช้เนื่องจากเห็นความเกี่ยวข้องในการมอบหมายงานการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เฉพาะเจาะจง ขณะที่ผู้เรียนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในเปอร์เซ็นต์ที่น้อย

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยจะทำให้เกิดการเชื่อมต่อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ส่วนบุคคลและการวางแผนการพัฒนาความสามารถโดยเพิ่มเติมการฝึกสอนการให้คำปรึกษาหรือการสนับสนุนการทำงานซึ่งจะส่งผล

กระทบต่อการปฏิบัติระดับสูง โดยการบูรณาการทฤษฎีกับการปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือการนำเสนอผลการเรียนรู้กับผู้เรียนด้วยกัน การทำรายงานหรือการที่ผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งในการประสานการเรียนรู้และความสามารถในการวางแผนการพัฒนาและการทำงาน จะเกิดผลดีที่สุดเมื่อมีแหล่งทรัพยากรออนไลน์ที่เฉพาะ เช่น แบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย

4. รูปแบบการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำส่งผลการเรียนรู้ที่สามารถพิสูจน์ได้ โดยผ่านการประยุกต์ใช้โดยบุคคลหรือทีมงาน การเรียนรู้ในชั้นเรียนกับการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นเครื่องมือโดยตรงในการสร้างผลการเรียนรู้ทางบวกผ่านโครงการที่สามารถพิสูจน์ได้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานส่วนบุคคลและการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐาน โดยจะส่งผลกระทบต่อการทำงานในระดับสูงสุดและสามารถทำได้ดีในการทำให้เกิดผลลัพธ์เกี่ยวกับโครงการที่เฉพาะ

สถาบัน NIIT ซึ่งเป็นสถาบันการสอนไอที (IT) ชั้นนำของโลกได้จัดแบ่งรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่เน้นวิธีการแก้ปัญหาวิธีการสื่อสารและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ใน 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เป็นการผสมผสานการเรียนรู้ด้วยตัวเองกับการสนับสนุนของครูผู้สอนและผู้อำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาความรู้หรือทักษะเฉพาะผ่านอีเมล การอภิปรายแสดงความคิดเห็น และการประชุมแบบเผชิญหน้ากับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เทคนิคการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะ ได้แก่ การสร้างตารางที่แน่นอนในการวางแผนการเรียนรู้ของกลุ่ม 2) การอธิบายคร่าวๆ ของครูผู้สอนและการประชุมแบบใกล้ชิดกัน 3) การใช้ห้องปฏิบัติการออนไลน์ในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน 4) การเตรียมการสนับสนุนผู้เรียนผ่านอีเมล และ 5) การออกแบบโครงการระยะยาว

2. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นการผสมผสานเหตุการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมกับการเรียนรู้ร่วมกันแบบออนไลน์ การสนับสนุนการประชุมแบบเผชิญหน้ากันหรือเหตุการณ์ในการเรียนรู้ร่วมกันอาจจะใช้วิธีการสอนเนื้อหาโดยให้ผู้เรียนทดลองปฏิบัติสิ่งใหม่ๆ ในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากความเสี่ยง เทคนิคในการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ใช้การประชุมบนเว็บซึ่งเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน 2) การมอบหมายโครงการเป็นกลุ่ม และ 3) จัดการบทบาทการแสดงในสถานการณ์จำลอง

3. รูปแบบการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ เป็นการผสมผสานเครื่องมือและการจัดการแหล่งทรัพยากร การเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จซึ่งกิจกรรมอาจรวมถึงการผสมผสานเครื่องมือที่สนับสนุนการปฏิบัติแบบออนไลน์กับผู้ให้คำปรึกษา โดยการถ่ายทอดสด เทคนิคในการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ได้แก่ การกำหนดผู้ให้คำปรึกษาและการพัฒนาแหล่งการจัดเก็บหรือบรรจุความรู้ (LCMS/LMS)

Patrick Griffin and Esther care (2015, pp. 394-397) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานให้ประสบผลสำเร็จให้ได้นั้นจะต้องเลือกวิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่ควรจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังสรุปได้ตามตาราง 4

ตาราง 4 วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การดำเนินการสอนในชั้นเรียนเป็นทางการ	การดำเนินการสอนในชั้นเรียนไม่เป็นทางการ
<ul style="list-style-type: none"> - การนำชั้นเรียนของครูผู้สอน - การประชุมเชิงปฏิบัติการ - การฝึกสอน/การให้คำปรึกษา - การฝึกอบรม - การทำงานบนพื้นฐานของปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมต่อกันของผู้เรียน - การทำงานเป็นทีม - การฝึกหัด
<p style="text-align: center;">ความร่วมมือกันเสมือนจริง แบบประสานเวลา</p>	<p style="text-align: center;">ความร่วมมือกันเสมือนจริง แบบไม่ประสานเวลา</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นเรียนแบบออนไลน์ - การฝึกสอนออนไลน์/การให้คำปรึกษาออนไลน์ - ข้อความแบบเร่งด่วน/SMS 	<ul style="list-style-type: none"> - จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ - การติดต่อสื่อสารออนไลน์และกระดานสนทนา - Listservs - บล็อก Wikis, Podcasts
<p style="text-align: center;">ความร่วมมือกันเสมือนจริง แบบประสานเวลา</p>	<p style="text-align: center;">ความร่วมมือกันเสมือนจริง แบบไม่ประสานเวลา</p>
<p>การเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการเรียนรู้บนเว็บ - แหล่งทรัพยากรเชื่อมโยงออนไลน์ - สถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติ - การประเมินผลและการประเมินตัวเอง - คู่มือการทำงาน การอ่าน 	<p>การสนับสนุนการปฏิบัติงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบช่วยเหลือออนไลน์ - สิ่งพิมพ์เพื่อช่วยเหลือการทำงาน - ฐานข้อมูลความรู้ออนไลน์ - เอกสาร - เครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงาน

จากการศึกษารูปแบบและลักษณะการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ทำให้ทราบถึงความหลากหลายในแนวทางการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Knowles (1984, pp. 110-111) ; ทิศนา แคมมณี (2550, หน้า 113-155) และ Suh (2005, p. 43) และได้สังเคราะห์ประเด็นสำคัญในส่วนของลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ มาเปรียบเทียบให้มีความชัดเจนขึ้น ทั้งในส่วนของการวางแผนการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลการเรียน ทั้งนี้ได้มุ่งประเด็นไปที่ผู้สอนและผู้เรียนเท่านั้น ดังตาราง 5 (อินทิรา รอบรู้, 2553, หน้า 65)

ตาราง 5 ลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบสอนครูเป็นศูนย์กลาง บทบาทผู้เรียนในกิจกรรม การเรียนนำตนเอง และการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กิจกรรม	ลักษณะการเรียนการสอน		
	ครูเป็นศูนย์กลาง	กิจกรรมของผู้เรียนแบบนำตนเอง	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
การวางแผนการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูควบคุมทิศทางการเรียนการสอน - เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องเนื้อหาที่จะสอน - เป็นผู้ตัดสินใจเลือกวิธีการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนวางแผนการเรียนด้วยตนเอง - ผู้เรียนเลือกแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง - ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนเป็นผู้วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้อ - ผู้สอนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้อ
เนื้อหาสาระการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการเรียนรู้วิชาการที่เป็นข้อมูลความรู้และข้อเท็จจริงต่างๆ - แนะนำแนวทางการแสวงหาความรู้/การเรียนรู้ด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นข้อมูลความรู้ที่ผู้เรียนมีความสนใจและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการเรียนรู้วิชาการที่เป็นข้อมูลความรู้และข้อเท็จจริงต่างๆ
แหล่งการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - จากตัวผู้สอน หนังสือและเอกสารประกอบการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนกำหนดแหล่งการเรียนรู้ ทั้งจากบุคคลชุมชน และห้องสมุดเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หนังสือตำราต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - จากเนื้อหาเชิงทฤษฎีในบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่จัดไว้และจากอินเทอร์เน็ต
ความสัมพันธ์ของผู้เรียนและผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความเป็นมิตร และเป็นกันเองตามบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดต่อสื่อสารกันผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
การประเมินกิจกรรมการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนมีการติดตามการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด - ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนประเมินผลการเรียนร่วมกับการประเมินการเรียนด้วยตนเองของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนทำการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้อ และรับทราบผลการเรียนได้ด้วยตนเอง

จากแนวคิดของการเรียนการสอนดังกล่าว สามารถที่จะนำมาประยุกต์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมแห่งการเรียนรู้ของไทยในปัจจุบันได้ โดยการผสมผสานกันระหว่างการเรียนในชั้นเรียนปกติกับการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียน และนำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ร่วมกัน ซึ่งการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้นั้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนประเภทมัลติมีเดียที่อาศัยการส่งมอบในแบบออนไลน์ และ ซีดีรอมรวมถึงการผสมผสานระบบการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอน หรือผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน สามารถติดต่อสื่อสารกันได้

โดยอาศัยการสื่อสารผ่าน E-Mail Chat and Webboard เป็นต้น ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานควรคำนึงถึง ปัจจัยด้านผู้เรียน ได้แก่ จำนวนผู้เรียน ทักษะทางเทคโนโลยีของผู้เรียนความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต ความพร้อมในการเรียนของตัวผู้เรียนโดยให้ความสำคัญต่อความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

8. การออกแบบและการพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

Singh (2003, pp. 360-362) กล่าวว่า ในการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงหลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียน (Audience) เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน นักออกแบบการเรียนการสอนควรออกแบบบทเรียนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย โดยให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้และบุคลิกภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนดังต่อไปนี้

1.1 บทบาทการเลือกและการควบคุมตัวเองของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องเป็นผู้เลือกการเรียนรู้แบบผสมผสานบนพื้นฐานความสะดวกและความง่ายต่อการเข้าถึง ซึ่งความแตกต่างในการผสมผสานอาจจะส่งผลต่อประสบการณ์การเรียนรู้และบทสรุปของการฝึกฝนด้วยตนเองในส่วนที่ผ่านมาของผู้เรียนด้วยคือ

1.2 บทบาทของการปฏิบัติสัมพันธ์ในชีวิตจริง ภายใต้เงื่อนไขความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์เพื่อนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในกระบวนการเรียนรู้ในการผสมผสานประสบการณ์การเผชิญหน้ากันและการใช้สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์

2. เนื้อหา (Content) เนื่องจากเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นนักออกแบบการเรียนการสอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

3. ระบบโครงข่ายพื้นฐาน (Infrastructure) เนื่องจากความสามารถในการเข้าถึงระบบการออกแบบการเรียนการสอนบนเว็บที่แตกต่างกัน นักออกแบบการเรียนการสอนควรออกแบบบทเรียนโดยคำนึงถึงระบบโครงข่ายพื้นฐาน ประกอบด้วย อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเชื่อมต่อระบบเครือข่าย ความเร็วในการส่งผ่าน การรับและการส่งข้อมูล รวมถึงรูปแบบของสื่อสำหรับบทเรียนบนเว็บ เป็นต้น

4. รูปแบบสำหรับการสนับสนุนและการฝึกหัด ประเด็นหลากหลายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนและฝึกหัดในสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่

4.1 ความต้องการเวลาที่เพิ่มขึ้นของครูผู้สอน

4.2 การเตรียมทักษะด้านเทคโนโลยีของผู้เรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จทั้งแบบเผชิญหน้ากันและการใช้สื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์

5. การประยุกต์ให้เข้ากับวัฒนธรรม ความเข้มแข็งของอิเลิร์นนิ่งเป็นความสามารถในแพร่กระจายเครื่องมือการเรียนรู้ที่มีรูปแบบเตรียมกันได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงเครื่องมือให้มีความเหมาะสมกับการสนทนาในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของผู้เรียน

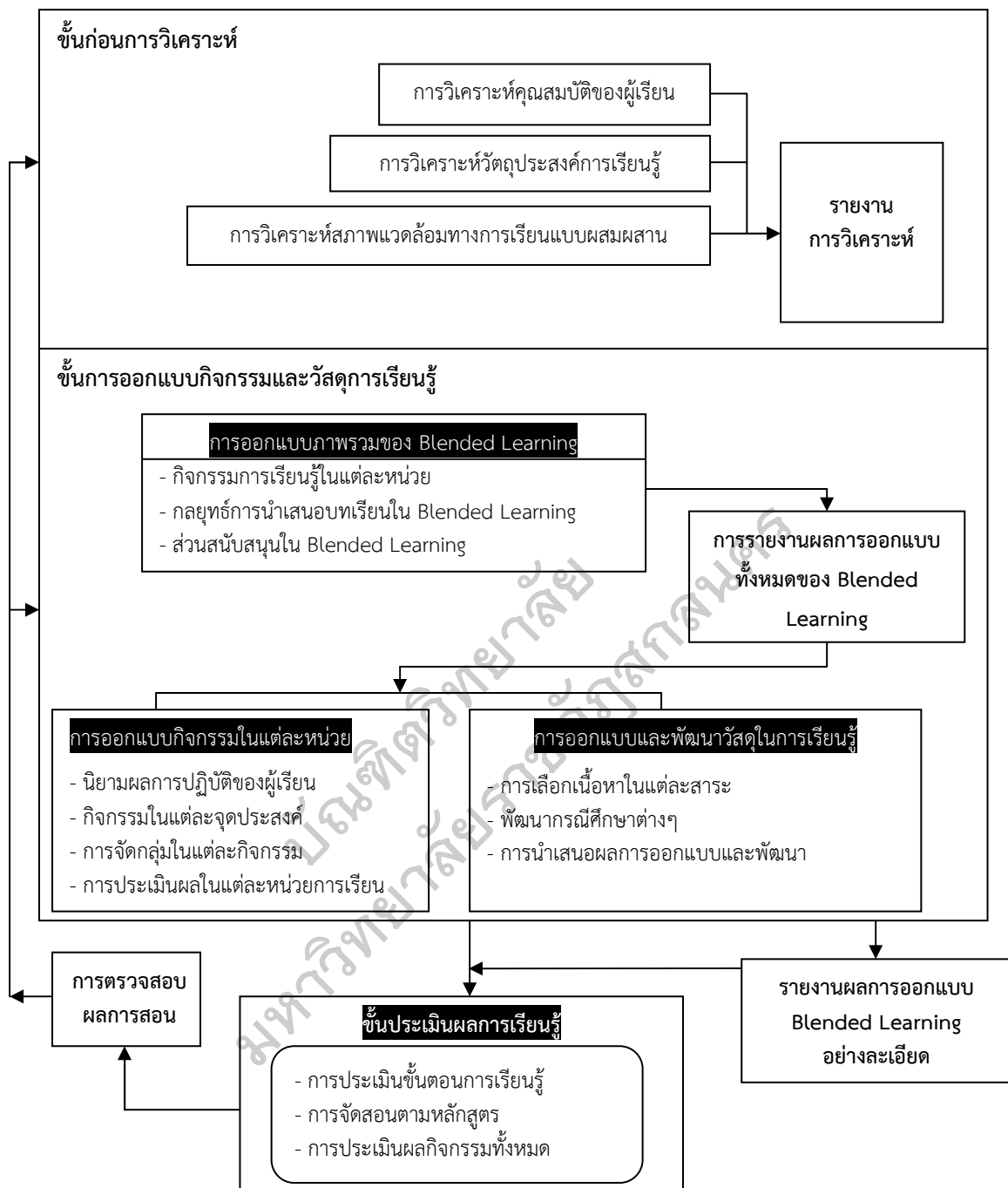
6. ความสมดุลระหว่างนวัตกรรมและผลผลิต ในการออกแบบจำเป็นที่ต้องมองถึงความเป็นไปได้ของนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จัดเตรียมไว้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือความสามารถในการผลิตและแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานนอกจากที่จะต้องพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ ซึ่งได้มีผู้เสนอแนวทางสำหรับการออกแบบไว้หลายท่านดังนี้

Driscoll, M.p. (2002, p. 67) ได้นำเสนอขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานว่าจะประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดลำดับขั้นในการจัดการเรียนรู้
2. ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้
3. สิ่งที่ต้องเรียนรู้ก่อนการเรียนรู้ (ถ้ามี)
4. กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้
5. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีศาสตร์การเรียนรู้
7. ยุทธศาสตร์การประเมินผลการเรียนรู้

นอกจากนี้ได้นำเสนอรูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานของมหาวิทยาลัยปักกิ่ง (Beijing Normal University : BNU) ที่ได้นำมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยมีขั้นตอนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน 3 ขั้นตอน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
ที่มา : Driscoll, M.P. (2002, p. 67)

จากภาพประกอบ 2 สามารถอธิบายได้ว่าขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานมีดังต่อไปนี้

1) ขั้นก่อนการวิเคราะห์ (Pre-Analysis) เป็นขั้นตอนแรกของการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยจะพิจารณาข้อมูลทั่วไป ดังต่อไปนี้

- 1.1) การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้เรียน
- 1.2) การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้
- 1.3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้

แบบผสมผสาน

2) ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมและวัสดุการเรียนรู้ (Design of Activity and Resources) ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วนย่อยๆ ได้แก่

- 2.1) การออกแบบภาพรวมของการเรียนการสอน

แบบผสมผสาน ประกอบด้วย

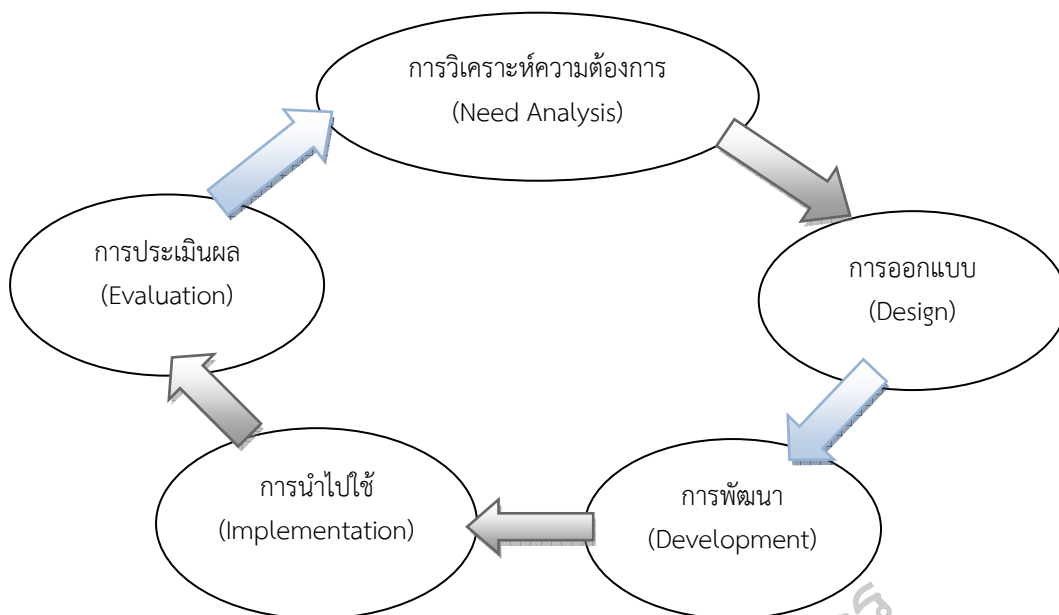
- 2.1.1) กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยเรียน
- 2.1.2) กลยุทธ์การนำเสนอบทเรียนในการจัดการเรียนรู้
- 2.1.3) ส่วนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
- 2.2) การออกแบบกิจกรรมแต่ละหน่วยเรียน ประกอบด้วย
 - 2.2.1) นิยามผลการปฏิบัติของผู้เรียน
 - 2.2.2) การออกแบบกิจกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์
 - 2.2.3) การจัดกลุ่มของกิจกรรมทั้งหมด
 - 2.2.4) การประเมินผลในแต่ละหน่วยเรียน
- 2.3) การออกแบบและพัฒนาวัสดุการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 2.3.1) การประเมินผลขั้นตอนการเรียนรู้
 - 2.3.2) การพัฒนากรณีศึกษาต่างๆ
 - 2.3.3) การนำเสนอผลการออกแบบและการพัฒนา

3) ขั้นตอนการประเมินผลการเรียนการสอน (Instructional Assessment) ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 3.1) การประเมินผลขั้นตอนการเรียนรู้
- 3.2) การจัดการสอบตามหลักสูตร
- 3.3) การประเมินผลกิจกรรมทั้งหมด

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนแรกจะนำไปใช้ในขั้นตอนที่ 2 และผลที่ได้จากการออกแบบในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นรายละเอียดของการออกแบบบทเรียนในแต่ละส่วนและจะนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอนในขั้นตอนสุดท้าย และผลจากขั้นตอนสุดท้ายจะนำไปพิจารณาตรวจปรับกระบวนการออกแบบในแต่ละขั้นตอนที่ผ่านมาทั้งหมด เพื่อให้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานมีประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

Allan (2007, p. 112) ได้นำเสนอวงจรของกระบวนการในการวางแผนและออกแบบโปรแกรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไว้ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 วงจรกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
ที่มา : Allan (2007, p. 112)

จากภาพประกอบ 3 ดังกล่าว Allan (2007, pp. 113-114) ได้อธิบายเกี่ยวกับวงจรของกระบวนการในการวางแผนและออกแบบโปรแกรมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานทั้ง 5 ขั้นตอนไว้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความต้องการ (Need Analysis) เป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการออกแบบ รวมถึงการศึกษาความต้องการสำหรับโปรแกรมที่เหมาะสมเพื่อสร้างสารสนเทศที่มีความหมาย ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และวิธีการสอน ยุทธศาสตร์การประเมินผล เนื้อหาสาระในโปรแกรมการเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ สิ่งจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ก่อน การจัดเตรียมสื่อและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นต้น

2) การออกแบบ (Design) หลักการในการออกแบบโปรแกรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีดังนี้

2.1) เปิดโอกาสปฏิสัมพันธ์กับสังคมมากที่สุด (Maximize Opportunities for Social Interactions) คือการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดเตรียมเวลาออนไลน์หรือออฟไลน์สำหรับการเริ่มต้นและรูปแบบของกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสม

2.2) จัดกิจกรรมให้มากที่สุด (Maximize Action) โดยการจัดกิจกรรมที่ใช้คำถามอย่างสม่ำเสมอและการประชุมเพื่อหาคำตอบหรือกิจกรรมอื่นๆ

2.3) สัญลักษ์ณ์ (Signpost) หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์และการเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากัน ได้แก่ โฮมเพจและแผนผังเว็บไซต์ เครื่องมือสำหรับการค้นหาการเชื่อมโยง โครงสร้างการเรียนรู้ในแต่ละวัน วิธีการฝึกอบรมและเทคนิค เป็นต้น

2.4) อัตราความแปรปรวนและจังหวะ (Vary Pace and Rhythm)

อัตราความแปรปรวนและจังหวะจะช่วยส่งเสริมการสะท้อนผลเกี่ยวกับเหตุการณ์ วิธีการคิดผ่านการวางแผนการเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ในอัตราที่ช้าหรือเร็ว

2.5) การแบ่งเนื้อหา (Chunk Content) เป็นการแบ่งเนื้อหาของ

โปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานและการนำเสนอเนื้อหาที่ได้มีการจัดแบ่งไว้ รวมถึงการระบุเนื้อหาที่จะนำเสนอหรือการทำงานภายในกรอบระยะเวลาที่เฉพาะ

2.6) ความเข้าใจกันได้ดีกับโลกของผู้เข้าร่วม (Map the Participant's World)

ความเข้าใจกันได้ดีกับโลกของผู้เข้าร่วมจะประสบผลสำเร็จได้โดยการใช้รูปแบบภาษาเดียวกันกับผู้เข้าร่วมและการใช้ตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา รวมถึงวิธีการรับรู้และการทำงานของผู้เรียน

2.7) การให้ทางเลือกแก่ผู้เข้าร่วม (Give the Participants Choices)

โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนจะรู้สึกสะดวกสบายในการควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ถ้าพวกเขาได้รับทางเลือกระหว่างโปรแกรมการเรียนรู้ ได้แก่ เป้าหมายของการเรียนรู้ ประเด็นในกระบวนการเรียนรู้ วิธีการในการทำงาน สมาชิกในการทำงานกลุ่ม แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ สิ่งพิมพ์หรือวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ วิธีการในการติดต่อสื่อสารกับผู้ฝึกสอน เป็นต้น

2.8) การแสดงความไม่เห็นด้วย (Surface Objections) บางครั้ง

ผู้เรียนอาจเริ่มต้นกับโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยความรู้สึกในด้านลบหรือไม่เห็นด้วย ถ้าหากพวกเขาไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น การสร้างเวลาเพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยหรือการวิพากษ์วิจารณ์ที่มีประโยชน์ตามวิธีการที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จะทำให้ผู้เรียนแต่ละคนกลายเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

2.9) การผสมระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ (Balance Theory and Practice)

เป็นความต้องการที่จะนำไปสู่การจัดสรรที่สมดุลระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติภายในโปรแกรมการเรียนรู้แบบออนไลน์โดยมีหลักเกณฑ์คร่าวๆ คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในอัตราส่วน (20 : 80) สำหรับการฝึกทักษะพื้นฐาน

2.10) การออกแบบกิจกรรมสะท้อนผล (Design in Reflective Activities)

หมายถึง การให้ผู้เรียนและผู้ใช้สะท้อนผลและการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.11) การออกแบบสำหรับการใช้งาน (Design for Accessibility)

การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาจะต้องออกแบบให้มีความยืดหยุ่นและควบคุมสถานการณ์ได้ รวมถึงแนวคิดในการตอบสนองความต้องการผู้เรียนมาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการในการออกแบบ

2.12) การออกแบบการสะท้อนผล (Design in Feedback)

การสะท้อนผลเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ การสะท้อนผลที่ดีจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มแรงจูงใจ รวมถึงช่วยเน้นความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้โดยการสร้างเหตุการณ์การเรียนรู้ออนไลน์ผ่านการทดสอบที่เป็นแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choice)

ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจของตัวเอง นอกจากนี้การสะท้อนผลอาจจัดเตรียมโดยผู้ฝึกสอนหรือผู้เข้าร่วมอื่นๆ ในแนวทางที่คล้ายกับการประชุมในชั้นเรียน

2.13) การออกแบบสำหรับปิดการอภิปราย (Design for Closure)

การออกแบบโปรแกรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีจุดเริ่มต้น จุดกึ่งกลางและจุดสิ้นสุดที่ชัดเจน ทั้งนี้จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของแต่ละส่วนประกอบของโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานจะต้องระบุไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการนำทางที่ชัดเจนผ่านกระบวนการเรียนรู้ ขณะที่ผู้เรียนเข้าใกล้จุดสิ้นสุดของโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานจะต้องสร้างวิธีการที่ส่งเสริมความรู้สึกของการบรรลุผลสำเร็จ

2.14) การออกแบบสำหรับการสนับสนุน (Design for Support)

โดยต้องพิจารณาถึงความต้องการที่จะให้ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนผ่านกระบวนการเรียนรู้ เช่น การสนับสนุนช่วยเหลือทางเทคนิค การสนับสนุนจากผู้ฝึกสอน การสนับสนุนจากผู้เรียนด้วยกัน และการสนับสนุนจากผู้ให้คำปรึกษา เป็นต้น

3) การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ (Developing the Program)

เป็นการนำเอาโปรแกรมและผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด ได้แก่ แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการเตรียมการรวมถึงการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งได้เป็น 3 เรื่องใหญ่ๆ คือ

3.1) การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้แบบผสมผสาน

(Developing a Blended Learning Experience) ในการออกแบบโปรแกรมการสอนและการฝึกหัดทำได้โดยการแบ่งเนื้อหา เช่น โปรแกรม หลักสูตรและกิจกรรม ในแต่ละระดับของการจัดระบบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน อาจมีการตั้งเป้าหมายและตัวบ่งชี้ผลของการเรียนรู้ การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานควรเริ่มต้นและจบลงด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า ขณะที่เร่งความเร็วช่วงเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้และการอำนวยความสะดวกจะเน้นส่วนสุดท้ายของโปรแกรม อย่างไรก็ตามอาจไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยกิจกรรมแบบเผชิญหน้ากันเสมอไป เทคนิคที่นิยมใช้เพื่อพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ การใช้สตอรี่บอร์ดและวิธีการจัดการเรียนรู้และการฝึกหัดโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ดังที่ Allan (2007, p. 120) ได้นำเสนอรูปแบบทางเลือกเพื่อนำส่งโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานไว้ดังภาพประกอบ 4

Start			End		
E-Learning	F2F	E-Learning	F2F	E-Learning	F2F
→					
F2F	E-Learning	F2F	E-Learning	E-Learning	F2F
→					

ภาพประกอบ 4 รูปแบบทางเลือกเพื่อนำส่งโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน
ที่มา : Allan (2007)

3.2) เครื่องมือการเรียนรู้ (Learning Objects) เครื่องมือการเรียนรู้ จะระบุหัวข้อหรือผลการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ผลที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้บริบทที่แตกต่าง และ เครื่องมือนำทางอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าไปในระบบฐานข้อมูล รวมถึงจุดประสงค์ที่ชัดเจน ผลการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวอย่างของเครื่องมือการเรียนรู้ได้แก่ เครื่องนำทาง โดยอาจารย์รวมเข้าไปภายในการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตัวอย่างของเครื่องมือ การเรียนรู้อื่นๆ ได้แก่ บทความออนไลน์ สไลด์ PowerPoint รูปภาพดิจิทัล หรือ Podcasts เป็นต้น

3.3) เอกสารประกอบ (Documentation) ลักษณะสำคัญของ โปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการพัฒนาเอกสารประกอบที่เหมาะสม ซึ่งเป็นการจัดเตรียม ค่าโครงสร้างทั้งหมดของโปรแกรมภายในโครงสร้างจะระบุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ ในแต่ละกิจกรรม แต่ละหัวข้อกิจกรรมของผู้ฝึกหัดและกิจกรรมของผู้เรียน การประมาณการจำนวน เวลาที่ผู้เรียนจะทำกิจกรรมแต่ละอย่าง การประเมินผลกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการและแหล่ง ทรัพยากรการเรียนรู้

4) การนำไปใช้ (Implementation) ในการนำโปรแกรมการเรียนรู้ แบบผสมผสานไปใช้ควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญต่างๆ ได้ดังนี้

4.1) ประเด็นด้านเทคนิค (Technical Issues) ประเด็นทางด้าน เทคนิคจะต้องพิจารณาถึงระดับการออกแบบและพัฒนา ผู้เรียนอาจจะเข้าถึงระบบจากเครื่อง คอมพิวเตอร์ส่วนตัว การติดตามเครื่องนำทางสามารถใช้เพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทุกคน สามารถเข้าถึงได้

4.2) ลิขสิทธิ์และประเด็นกรรมสิทธิ์ทางปัญญา (Copyright and Other Intellectual Property Issues) กฎพื้นฐานบางอย่างในการพัฒนาเครื่องมือและโปรแกรม การเรียนรู้แบบผสมผสาน รวมถึงความสำคัญของเครื่องหมายที่ชัดเจน วรรณศิลป์ และการระบุ เครื่องมือการเรียนรู้ทั้งหมดถ้าใช้ลิขสิทธิ์ทางปัญญาของบุคคลอื่น เช่น ภาพ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว รายการของ URLs

4.3) การนำส่ง (Delivery) การนำส่งโปรแกรมการเรียนรู้ใหม่เป็น ความท้าทายและเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน ในการเริ่มต้นโปรแกรมหนึ่งๆ ผู้นำโปรแกรมหรือผู้ฝึกหัด อิเล็กทรอนิกส์จะต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือตลอดจนความเหมาะสมรวมถึงกิจกรรมที่แตกต่าง อย่างชัดเจน เช่น การตรวจสอบสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริง กิจกรรมของผู้เรียน กิจกรรม ของผู้ฝึกสอน การตรวจสอบ การใช้ระบบการสนับสนุน เช่น การสนับสนุนทางเทคนิค การตรวจสอบทีมงานพัฒนาโปรแกรม เป็นต้น

5) การประเมินผล (Evaluation) การประเมินโปรแกรมการเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อพบกับเป้าหมายและผลการเรียนรู้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่ควรได้รับจาก การให้บริการสารสนเทศและสิ่งพิมพ์ การประเมินผลรวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ โปรแกรมการเรียนรู้และการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินคุณค่าของโปรแกรม การประเมินโปรแกรม การเรียนรู้แบบผสมผสานจะเน้นประเด็นหลัก 3 ประการ คือ

5.1) การประเมินผลโปรแกรมการเรียนรู้และเหตุการณ์ในการเรียนรู้ โดยจะมีระดับของความแตกต่าง 4 ระดับ ได้แก่

5.1.1) การประเมินการตอบสนอง (Reaction) เป็นการสะท้อนรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือประยুক্তการเรียนรู้เหล่านั้นในบริบทอื่นๆ

5.1.2) การประเมินผลการเรียนรู้ (Learning) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะที่ได้รับจากผลลัพธ์ของโปรแกรม

5.1.3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Changes in Behavior) เป็นการประเมินผลกระทบของโปรแกรมการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน

5.1.4) ผลกระทบของการบริการสารสนเทศและสิ่งพิมพ์ (Impact on Information and Library Service) เป็นการประเมินการช่วยเหลือเพื่อให้ประสบความสำเร็จในวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในเรื่องที่กำหนด

5.2) สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และเครื่องมือในการเรียนรู้ (Learning Environment and Materials) โดยการประเมินผลสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และเครื่องมือในการเรียนรู้ ได้แก่

5.2.1) สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ทางด้านกายภาพ (Physical Learning Environment) เช่น ช่วงเวลาการเรียนรู้ที่ง่ายในการเข้าถึงและสามารถใช้ได้ ณ เวลาที่ต้องการช่วงเวลาการเรียนรู้ที่น่าสนใจและสะดวกในการใช้งาน ช่วงเวลาการเรียนรู้ที่จัดให้เข้าถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสม ความง่ายต่อการเข้าถึงเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุน

5.2.2) สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริง (Virtual Learning Environment) เช่น สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ง่ายต่อการเข้าถึง โครงสร้างและแบบแผนของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ ระบบความปลอดภัยในการทำงานที่ไม่ยุ่งยาก การออกแบบสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจและง่ายต่อการมองเห็น รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหมด

5.2.3) เครื่องมือในการเรียนรู้ (Learning Materials) เช่น ง่ายต่อการเข้าถึงและดาวน์โหลดได้อย่างรวดเร็ว การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน การใช้ภาษาที่ชัดเจน ความสัมพันธ์ของเนื้อหา การจัดเตรียมรูปแบบของเส้นทางผ่านเครื่องมือ และการใช้การสนับสนุนด้วยรูปภาพหรือแผนภาพ

5.3) การประเมินกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ได้แก่ การพัฒนาทักษะการติดต่อสื่อสารเสมือนจริง การพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียน การใช้เครื่องมือการเรียนรู้ การใช้เครื่องมือการติดต่อสื่อสารเสมือนจริงที่สร้างขึ้น การผสมผสานการทำงานรายบุคคลหรือการทำงานแบบร่วมมือกัน กิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง การสนับสนุนจากผู้เรียนร่วมกันและการสนับสนุนจากผู้ฝึกหัดอิเล็กทรอนิกส์ และกระบวนการสนับสนุนอื่นๆ เช่น การสนับสนุนของผู้ที่ให้คำปรึกษา

9. ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

สมบุรณ์ กลางมณี (2554, หน้า 76) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ดังนี้

1. ช่องทางการรับส่งแบบทางเดียวนั้นมีข้อจำกัดที่จะทำให้บรรลุผลการเรียนและการถ่ายโอนความรู้ได้อย่างแน่นอน ดังนั้น การเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงทำให้เกิดช่องทางการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้นและสามารถกระจายความรู้ได้มากขึ้น

2. ความแตกต่างในเรื่องมูลค่าและเวลาทำให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3. การผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นกว่าการเรียนการสอนเพียงรูปแบบเดียวเท่านั้น

สมใจ จันท์เต็ม (2553, หน้า 86) ได้ใช้คำศัพท์ว่า “Hybrid Learning” แทน คำว่า “Blended Learning” โดยได้กล่าวถึงข้อได้เปรียบของการเรียนรู้แบบผสมผสานเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนแบบเผชิญหน้าที่จำกัดเฉพาะการเรียนในห้องเรียนอย่างเดียวหรือการเรียนออนไลน์อย่างเดียว สรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถขยายความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพราะสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ทั้งการเรียนแบบเผชิญหน้าและการเรียนออนไลน์

2. ช่วยพัฒนาทักษะการเขียน และกระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยอินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุที่ผู้เรียนส่วนใหญ่อาจไม่กล้าแสดงความเห็นในห้องเรียน ก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ผ่านทางระบบออนไลน์ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้มากขึ้น เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความมั่นใจขึ้นเมื่อต้องเข้ากลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน

3. สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self-directed learning) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) โดยผู้เรียนสามารถค้นคว้าบทเรียนได้ทุกเวลาทุกสถานที่ ตามศักยภาพของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ พร้อมไปกับการเรียนแบบเผชิญหน้า

4. เพิ่มทักษะการติดต่อสื่อสารและช่องทางการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Learning) ได้หลายทางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และ ผู้เรียนกับผู้เรียนมากกว่าใช้วิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งเพียงวิธีเดียว ตัวอย่าง เช่น การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอาจทำในห้องเรียนแล้วต่อยอดทางออนไลน์ หรืออาจเริ่มจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโต้ตอบทางออนไลน์แล้วนำกลับมาอภิปรายต่อในห้องเรียน

5. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการเชื่อมโยงความรู้และทำให้เกิดการพัฒนาความคิดวิเคราะห์เชิงวิจารณ์ญาณและความคิดสร้างสรรค์โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งความรู้นอกห้องเรียนทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม โดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ

6. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติรายงานหรือโครงการที่ได้รับมอบหมายรวมถึงทำแบบทดสอบได้ดีขึ้น เพราะสามารถเรียนซ้ำบทเรียนส่วนที่ไม่เข้าใจได้หลายๆ ครั้ง ในการเรียนออนไลน์และเมื่อมีปัญหาก็สามารถเข้ามาหาคำตอบในห้องเรียนได้อีกครั้ง

Graham, Allen & Ure (2003, 2005 อ้างถึงใน Graham, 2006, pp. 46-49) มีความเห็นว่าการเรียนการสอนแบบผสมผสานให้ประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยปรับปรุงการสอน (Improve Pedagogy) ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ในการสอนมากยิ่งขึ้น ซึ่งเน้นการสร้างกลยุทธ์ในการเรียน ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น (Active Learning Strategy) กลยุทธ์การเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันมากขึ้น (Peer-to-Peer Learning Strategy) และกลยุทธ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Strategy) ให้มีมากขึ้นในการเรียนการสอน

2. เพิ่มความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น (Increased Access and Flexibility) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นการเพิ่มความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมากขึ้น โดยการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจะช่วยส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์และการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์เอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียนในด้านการเข้าถึงข้อมูลและการเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

3. เพิ่มประสิทธิภาพและผลของการลงทุน (Increased Cost-Effectiveness) การลงทุนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะทางด้านโครงสร้างสารสนเทศพื้นฐานเป็นค่าใช้จ่ายที่มหาศาล ดังนั้น แต่ละสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาหาวิธีการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวให้คุ้มค่ากับการลงทุน และเกิดประสิทธิผลให้ได้มากที่สุด การเพิ่มปริมาณและวิธีการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนจะช่วยให้เกิดความคุ้มค่าจากการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบผสมผสานพบว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานทำให้การเรียนการสอนบนเว็บมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะเป็นการลดข้อจำกัดของการเรียนการสอนบนเว็บ การเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ภัทรา วายาจุต (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบผสมผสานและแบบใช้เว็บช่วยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานและแบบใช้เว็บช่วย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีบุคลิกภาพต่างกัน คือ บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน เมื่อเรียนแบบผสมผสาน

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกับนักศึกษาที่เรียนแบบใช้เว็บช่วย 2) นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่เรียนแบบผสม ผสมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักศึกษาที่เรียนแบบใช้เว็บช่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

สายชล จินใจ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจได้รูปแบบที่ประกอบด้วย การสอนแบบบรรยาย ปฏิสัมพันธ์ การสอนแบบชี้แนะ การสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่าย และการสอนแบบมีส่วนร่วมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุดด้านความสอดคล้องของรูปแบบกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นในระดับมากที่สุดบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 อยู่ในระดับพอใช้ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองโดยอาศัยการแจกแจงของ t-test พบว่า กลุ่มผู้เรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การสอนแบบบรรยาย ปฏิสัมพันธ์ การสอนแบบชี้แนะ การสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การสอนแบบมีส่วนร่วมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก และ 5) ความคงทนทางการเรียนของกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปได้ว่าสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นไปใช้งานได้เหมาะสม

สาโรช โชติพันธ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีการศึกษา ที่เรียนวิชาเทคนิค และกระบวนการฝึกอบรมโดยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน กับการเรียนในชั้นเรียนปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษาปริญญาโทที่เรียนโดยวิธีผสมผสานมีคะแนนหลังเรียน สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีการศึกษา ที่เรียนวิชาเทคนิคและกระบวนการฝึกอบรมทั้ง 2 วิธี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน นักศึกษาปริญญาโทที่เรียนโดยวิธีผสมผสานมีทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่างกัน ความพึงพอใจในการเรียนแบบผสมผสานในระดับดี

ทิพนันทร ชรรค์ทัพไทย (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยปรากฏว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น เพื่อการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิตของมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมินผล องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานมี 3 กิจกรรม คือ 1) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากโปรแกรมบทเรียน 2) การเรียนรู้ในชั้นเรียนจากการบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ และ 3) การเรียนรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์ รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.07/80.39 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6527 นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดวิจารณ์ญาณโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิจารณ์ญาณโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการอนุมานด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น และด้านการประเมินข้อโต้แย้ง และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ นักศึกษาที่สังกัดคณะต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิจารณ์ญาณโดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการอนุมาน และด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการคิดวิจารณ์ญาณรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการนิรนัย ด้านการตีความ และด้านการประเมินข้อโต้แย้ง มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะครุศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ยกเว้นด้านการประเมินผลการเรียน มากกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะอื่นๆ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนการสอนกับคณะที่นักศึกษาสังกัดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิจารณ์ญาณโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการนิรนัยด้านการตีความ และด้านการประเมินข้อโต้แย้ง และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียนและด้านการประเมินผลการเรียน

ดารุณี ถึงลาภ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างและหาประสิทธิภาพสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานวิชาการอ่านตีความ (EN202) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานวิชาการอ่านตีความ (EN202) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้สื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานที่สร้างขึ้น และเพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสาน โดยมีสมมติฐานของการวิจัยดังนี้ สื่อประกอบการสอนแบบผสมผสาน วิชาการอ่านตีความ (EN202) ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนด้วยสื่อสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนด้วยสื่อประกอบการสอนที่สร้างขึ้น อยู่ในระดับมาก เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบเรียนที่มีสื่อผสมที่เป็นบทเรียนบนเว็บ แบบทดสอบ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน และแบบประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยกระบวนการทดลองใช้กลุ่มตัวอย่าง

เป็นแบบกลุ่มเดี่ยวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอ่านตีความ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า สื่อประกอบการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.2/80.46 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับมาก

สุพรรณิ แสงชาติ (2552, หน้า 135) ศึกษาถึงผลของการเรียนแบบผสมผสาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยวิธีอุปนัยและนิรนัยที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) นักเรียนที่เรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนแบบค้นพบต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน เมื่อเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนแบบค้นพบ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน และเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนแบบค้นพบต่างกัน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชลีนุช คนชื้อ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานทางด้านกิจกรรมในรายวิชาการวิเคราะห์และออกแบบระบบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานทางด้านกิจกรรมในรายวิชาการวิเคราะห์และออกแบบระบบ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 3) เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน 5) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มที่เรียนแบบปกติ 6) เพื่อหาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการได้รับจัดกิจกรรมด้วยบทเรียนการสอนแบบผสมผสานในการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ได้มาโดยใช้วิธีเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยเลือกแบบเจาะจงจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สกลนคร ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2553 ซึ่งได้แบ่งกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติกับกลุ่มทดลองที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น ในการทดลองครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการ 15 สัปดาห์ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ E_1/E_2 ค่าเฉลี่ย = 91.24/89.63 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และความพึงพอใจของกลุ่มทดลองที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

อินทิรา ครอบรู้ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนที่มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสูงและต่ำ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 43 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบริหารโครงการงานสารสนเทศในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ANCOVA ผลการสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้องค์ประกอบดังนี้ หลักการในเชิงนโยบายภาครัฐเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนำตนเอง กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามรูปแบบ Big6 และการผสมผสานการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามเกณฑ์ของ The Sloan Consortium กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบการเรียนการสอนและมีความเห็นว่ามีเหมาะสม (ค่า IOC = .93) สื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์หาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร KW-CAI พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี คือมีค่า E-CAI = 91.37% ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มที่มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสูงและกลุ่มต่ำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของกลุ่มที่มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสูงและกลุ่มต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับดีมาก สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองให้กับผู้เรียนได้ ทั้งกลุ่มที่มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสูงและกลุ่มต่ำ

ปณิตา วรณพิรุณ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ 1) การศึกษาและสังเคราะห์กรอบแนวคิดของรูปแบบ 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) การศึกษาผลของการใช้รูปแบบ และ 4) การรับรองรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่เรียนวิชาสื่อการเรียนการสอนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 25 คน เรียนโดยใช้รูปแบบ

การเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้นเป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Cornell Critical Thinking Test Level Z) และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-Test Dependent) ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) กระบวนการเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมินผล วัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ; กระบวนการเรียน การสอน แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการเตรียมการก่อนการเรียนการสอน และ 2) ขั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอน; การวัดและประเมินผลใช้การวัดพัฒนาการของทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการประเมินตามสภาพจริง 2. นักศึกษาที่เรียนตามรูปแบบ การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อน การเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการ เรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ทำการประเมินรูปแบบการเรียน การสอนแล้วมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

พรเทพ เมืองแมน และแวฮาซัน แวฮะมะ (2555, หน้า 33-40) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาเทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์ เพื่อการสื่อสารการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบ ผสมผสาน รายวิชาเทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์เพื่อการสื่อสารการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน กับการเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชาเทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์เพื่อการสื่อสาร การศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ชั้นปีที่ 2 และ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 263-204 เทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์เพื่อการสื่อสารการศึกษา (Graphic and Printing Technology for Educational Communication) ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 35 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 33 คน ได้มาโดยวิธีการกำหนดกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test แบบ Independent ส่วนค่าเฉลี่ยระดับ ความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในส่วน ของผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการสังเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน พบว่า ได้รูปแบบที่มี การเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นหลัก แล้วเสริมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ด้วยห้องเรียนเสมือนจริง โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมดังนี้ การทบทวนเนื้อหาที่อยู่ในห้องเรียนเสมือนจริง การส่งการบ้านผ่านห้องเรียนเสมือนจริง การอภิปรายผ่านห้องเรียนเสมือนจริง เป็นต้น และจากการนำรูปแบบดังกล่าวนี้ไปทดลองใช้พบว่ามีความเหมาะสม 2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน สูงกว่าของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาทางด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยในด้านบรรยากาศการเรียนการสอนมีความพึงพอใจสูงสุด ส่วนในด้านเนื้อหาความรู้อยู่ในระดับต่ำสุด

ศยามน อินสะอาด (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาวิศวกรรมพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาวิศวกรรมพื้นฐานโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย คือ 1. ศึกษาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2. สัมภาษณ์ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในประเทศไทย 3. สร้างแบบสอบถามออนไลน์ และสอบถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาวิศวกรรมพื้นฐาน 4. สรุปและนำเสนอผลการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาวิศวกรรมพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามออนไลน์ ประเมินค่า 5 ระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ในการสัมภาษณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน และกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามออนไลน์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ด้านการสอนวิศวกรรมศาสตร์ ด้านการสร้างความรู้ จำนวน 21 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาวิศวกรรมพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) นโยบายการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานระดับมหาวิทยาลัยระหว่างการเรียนแบบ e-Learning กับ face-to-face โดยไม่แทนที่กัน ใช้ระบบ face-to-face สัดส่วนร้อยละ 100 และใช้ระบบ e-Learning เสริม เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน 2) กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ 2.1 การเตรียมการก่อนการเรียนการสอน 2.2 การจัดกระบวนการเรียนการสอน 2.3 วิธีการสอนแบบผสมผสาน 2.4 การวัดและประเมินผล สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1. การนำเสนอปัญหาในห้องเรียน 2. การศึกษาปัญหาผ่านเว็บ 3. การหาแนวทางตอบปัญหาผ่านเว็บ 4. การสร้างความรู้ในห้องเรียน 5. นำความรู้ไปใช้ในห้องเรียน 6. การประเมินผลผ่านเว็บไซต์

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบผสมผสานในฐานข้อมูลโปรเคส ระหว่างปีคริสต์ศักราช 2004-2013 ซึ่งวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ที่มีขั้นตอนการะบวนการที่มีการตรวจสอบตลอดกระบวนการโดยผู้เชี่ยวชาญ อย่างเป็นระบบ จึงมีความน่าเชื่อถือและมีหลักการที่สามารถนำมาอ้างอิง ได้แก่

Sevinc Gulsecen (2004, p. 116) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีแรงจูงใจ และอัตราการเข้าเรียนและมีความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ผลการเรียนจากการเรียนการสอนแบบผสมผสานของรัฐสูงกว่าของเอกชน นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีเรียนได้ดีกว่านักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานต่ำ ความรู้ที่พิเศษสามารถที่จะสร้างขึ้นได้ทั้ง 2 เล่ม โดยการเรียนแบบออนไลน์ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบการเรียนแบบผสมผสานมากกว่าการสอนตามปกติและมีความกระตือรือร้นทางการเรียนมากขึ้น

Pitrik and Mallich (2004 อ้างถึงใน สมบูรณ์ กลางมณี, 2549, หน้า 108) ได้วิจัยเรื่องแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กับการใช้เทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเงื่อนไขทางมโนทัศน์ 3 ประการ คือ Realness, Acceptance และ Empathic Understanding และลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนและผู้สอน ดังนี้ 1) ความมีส่วนร่วมในหลักของการเรียนรู้ 2) แนวโน้มความต้องการในการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น 3) การช่วยให้ผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง 4) กระตุ้นการเรียนรู้และการค้นพบของผู้เรียน 5) ช่วยผู้สอนให้เกิดการพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนและการเพิ่มความสามารถในตัวเองบุคคลให้ค้นพบกระบวนการของการเรียนรู้

Rovai and Jordon (2005, p. 217) ได้ศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนแบบในชั้นเรียนปกติกับการเรียนแบบผสมผสาน และการเรียนออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 68 คน และอาสาสมัครอีก 86 คน แบ่งเป็นผู้เรียนที่เรียนในชั้นเรียนแบบเดิม 26 คน เป็นอาสาสมัคร 24 คน ผู้เรียนที่เรียนแบบผสมผสาน 28 คน อาสาสมัคร 23 คน เรียนด้วยวิธีการผสมผสานทั้งแบบในชั้นเรียนปกติ และแบบออนไลน์ ผู้เรียนที่เรียนออนไลน์อย่างเดียว 21 คน อาสาสมัคร 21 คน เรียนผ่านระบบ Blackboard และการเรียนแบบออนไลน์ โดยใช้แบบวัด CCS เป็นเครื่องมือวัดลักษณะความเป็นชุมชนในชั้นเรียน การติดต่อสัมพันธ์และการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานนั้นสามารถสร้างความรู้สึกรัก และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากกว่ารูปแบบอื่นๆ โดยทำให้บรรยากาศในการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น โดยจะเน้นที่การเรียนรู้แบบกระตือรือร้น โดยใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ และสร้างสังคมแห่งความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

Precel and Alberton (2007, pp. 153) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วย WBI โดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบว่า WBI มีส่วนช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการเรียนการสอนอย่างไร ระหว่างที่ให้ครูเป็นศูนย์กลาง กับนักศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า WBI เป็นรูปแบบที่สร้างให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ตามหลักแนวคิดเรื่องการบูรณาการ การเรียนการสอนมากกว่าที่จะส่งเสริมให้ครูเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

Prokop, Paul (2008, abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า, การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน และการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ : การเปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียนและการจดจำในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยได้ศึกษาจากผลงานวิจัยของ สมาคมสโลน (Sloan Consortium) ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ส่งเสริมการศึกษาทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกาที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ระบบการศึกษาทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา จากงานวิจัยเชิงปริมาณพบว่า จากการเปรียบเทียบระดับความจำและการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 ห้องเรียน ในรายวิชาจิตวิทยาจากวิทยาลัยซานตา โรซา จูเนียร์ (Santa Rosa Junior) และวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น คอมมิวนิตี แคลิฟอร์เนีย (Northern California Community College) ที่ได้รับการเรียนการสอนแบบออนไลน์, การเรียนการสอนแบบผสมผสาน และการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลการเรียนรู้ในภาคเรียนสุดท้ายในปี 2010-2011 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบต่างๆ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Brooks Lori (2009, pp. 252-259) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อเจตคติต่อคณะเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนแบบผสมผสาน ผลการศึกษาพบว่า 1) เทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่พยากรณ์เจตคติของคณะที่มีต่อสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้ดีที่สุด 2) อาจารย์มหาวิทยาลัยเพศหญิงมีเจตคติเชิงบวกต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อแบบผสมผสาน 3) การเรียนแบบผสมผสานเป็นแนวโน้มที่ดีของเทคโนโลยีการศึกษา 4) การให้รางวัลและการยอมรับผลการทำงาน เป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนแบบผสมผสาน 5) ข้อจำกัดในเรื่องเวลายังเป็นอุปสรรคการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนแบบผสมผสาน

Pearcy Agnes Goz (2010, p. 97) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า และการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพื่อการหาการผสมผสานที่เหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้รับตอบรับในเชิงบวกทั้งจากผู้เรียนและผู้สอน 2) ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของการเรียนแบบดั้งเดิม ที่ใช้การบรรยายเป็นฐานทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชา 3) ผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไม่สอดคล้องกันในเรื่องประสิทธิภาพการเรียนออนไลน์ ก่อนเรียนของผู้เรียน การพัฒนาทางสติปัญญา และสไตล์การเรียนรู้ของแต่ละคน

Pearcy, Agnes Goz (2010, pp. 207-209) ได้ทำการศึกษาเรื่อง เทคโนโลยี การเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมบันทึกภาพหน้าจอ : เครื่องมือทางปัญญาสำหรับการเรียนรู้ แบบผสมผสานการศึกษานี้ได้ศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ความพึงพอใจ และการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรม บันทึกภาพหน้าจอ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานและกลุ่มที่ไม่ได้รับรูปแบบการเรียน แบบผสมผสาน ซึ่งทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบก่อนและหลังเรียน ผลปรากฏว่า กลุ่มนักเรียน ที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

Joanna Poon (2011, pp. 129-145) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้การเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในการศึกษาของนักเรียน ในประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบประโยชน์ของการเรียนรู้แบบ ผสมผสานที่มีต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนและการมีส่วนร่วมในการศึกษาของ นักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน จำนวน 442 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้แบบผสมผสานได้ให้ประโยชน์ในการเรียน แบบยืดหยุ่นมากกว่าการเรียนแบบดั้งเดิม 2) การเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถทำให้นักเรียน ประสบความสำเร็จในการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของพวกเขาโดยเกิดจากความต้องการ ของผู้เรียนโดยตรงและได้รับการส่งเสริมจากอาจารย์ที่ได้จัดหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์พิเศษใน การส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การจัดสรรเวลาและแหล่งข้อมูลต่างๆ ในการพัฒนาและการปรับปรุง โปรแกรมการเรียนรู้แบบผสมผสานที่น่าเชื่อถือคือกุญแจสำคัญในความสำเร็จของการเรียนรู้ แบบผสมผสาน

Lars Jacob Ege Larsen (2012, abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะคติ ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานโดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนที่เรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 41 คน และครูในหลักสูตร ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเทคนิคในการสอนได้มีประโยชน์มากในการสนับสนุนวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน นักเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้นและนักเรียนมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อม การเรียนรู้แบบผสมผสานในระดับดี

จากการศึกษาผลงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานทั้งในประเทศและ ต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นการบูรณาการการเรียน ออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online Learning) และการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิม (Traditional Classroom) ที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Meetings) เข้าด้วยกัน โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกด้วยอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อและเป็นเครื่องมือในสภาพแวดล้อม

การเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์จากการเรียนแบบออนไลน์และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม เพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ที่ท้าทายและตอบสนองต่อความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียน นอกจากนี้ การเรียนการสอนแบบผสมผสานทำให้การเรียนการสอนบนเว็บไซต์ มีประสิทธิภาพเพราะเป็นการลดข้อจำกัดของการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ โดยนำลักษณะเด่นของการเรียนในชั้นเรียนปกติเข้ามาแก้ไขจุดด้อยของการเรียนบนเว็บไซต์ การเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา

1. แนวคิดและหลักการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ความหมายของการสื่อสาร

ปรมะ สตะเวทิน (2537, หน้า 7) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร (Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel)

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2542, หน้า 165) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร คือ กระบวนการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือความรู้สึก ซึ่งอาจเป็นรูปของคำ ตัวอักษร สัญลักษณ์ เรียกว่า ข่าวสาร บุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร ส่งไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกผู้รับสาร โดยผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นได้เข้าใจความหมายตามเจตนาที่ต้องการ และช่วยป้องกันความเข้าใจผิดระหว่างกันและกันอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการสื่อสารว่า คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือบุคคลต่อกลุ่ม โดยใช้สัญลักษณ์ สัญญาณ หรือพฤติกรรมที่เข้าใจกัน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งข้อมูล สารไปยังผู้รับสารโดยผ่านช่องทางที่เรียกว่าสื่อถ้าหากเป็นการสื่อสารทางเดียวผู้ส่งจะทำหน้าที่ส่งเพียงประการเดียวแต่ถ้าเป็นการสื่อสาร 2 ทาง ผู้ส่งสารจะเป็นผู้รับในบางครั้งด้วย ผู้ส่งสารจะต้องมีทักษะในการสื่อสาร มีเจตคติต่อตนเองต่อเรื่องที่จะส่ง ต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่จะส่งและอยู่ในระบบสังคมเดียวกับผู้รับก็จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ

2. ข่าวสาร ในการะบวนการติดต่อสื่อสารก็มีความสำคัญ ข่าวสารที่ดีต้องแปลเป็นรหัส เพื่อสะดวกในการส่งการรับและตีความ เนื้อหาสารของสารและการจัดสารก็จะต้องทำให้การสื่อความหมายง่ายขึ้น

3. สื่อหรือช่องทางในการรับสาร คือ ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น และกายสัมผัสและตัวกลางที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เช่น สิ่งพิมพ์ กราฟิก สื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. ผู้รับสาร คือ ผู้ที่เป็นเป้าหมายของผู้ส่งสาร การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพ ผู้รับสารจะต้องมีประสิทธิภาพในการรับรู้ มีเจตคติที่ดีต่อข้อมูลข่าวสาร ต่อผู้ส่งสารและต่อตนเอง

วีรัช ลภีรัตนกุล (2546, หน้า 159) กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการในการส่งผ่านหรือสื่อความหมายระหว่างบุคคล สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่สามารถใช้ความสามารถของตนสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ โดยแสดงออกในรูปของความต้องการ ความปรารถนา ความรู้สึกนึกคิดความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งด้วยวิธีการที่หลากหลาย

Savingnon S. (1993, p. 521 อ้างถึงใน ลตามาลย์ วงศ์พรหม, 2547, หน้า 26) ได้กล่าวถึงความหมายของการสื่อสารว่า เป็นกระบวนการต่อเนื่องของการแสดงความรู้สึก การแปลความ การตีความ และการแลกเปลี่ยนข่าวสาร โอกาสของการสื่อสารจะไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งประกอบด้วยสัญลักษณ์และเครื่องหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น สีผิว การแต่งกาย ทรงผม การยืน การฟัง การพยักหน้า การหยุดชะงักเสียงหรือคำพูด คนเรามีเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ตั้งแต่เกิดและเรียนรู้ที่จะต้องสนองในบริบทใหม่ๆ เช่นเดียวกับการสะสมประสบการณ์ของชีวิต จากความคิดและความรู้สึกไปสู่สัญลักษณ์ในการเขียน การพูด การแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหว และน้ำเสียง จึงจ้องรู้จักเลือกสรรสิ่งที่เหมาะสมไปใช้

Brown, H. (1980, p. 21) ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสารหมายถึง กระบวนการรับและส่งที่เกี่ยวข้องระหว่างบุคคลอย่างน้อยตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การพูดจะไม่มี ความหมายและไม่เกิดการติดต่อสื่อสาร หากผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจในเรื่องราวที่พูดหรือจุดประสงค์ของการพูดนั้น ฉะนั้นการสื่อสารจะต้องมีความหมายทั้งต่อผู้ฟังและผู้พูดด้วย

กล่าวโดยสรุป การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการรับและส่งสาร ซึ่งประกอบด้วยสัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆ จากความคิด ความรู้สึกไปสู่สัญลักษณ์ในการเขียน การพูด การแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหวและน้ำเสียงระหว่างคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่แสดงต่อกันได้ ทุกโอกาสอย่างเข้าใจและมีความหมาย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language teaching)

ในระหว่างปีคริสต์ศักราช 1940-1945 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแนวการเรียนการสอนตลอดมา ซึ่งในช่วงก่อนหน้านี้อุสสอนภาษาอังกฤษนิยมใช้วิธีการสอนแบบแปล (Grammar Translation Method) และการอธิบายไวยากรณ์ ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงไปสู่วิธีการสอนแบบตรง (Direct Method) ที่มุ่งให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ และใช้ภาษาอังกฤษได้มากที่สุด โดยใช้ทักษะการพูดเป็นหลัก และใช้ท่าทาง อุปกรณ์การสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายได้รวดเร็วขึ้น จากนั้นได้เกิดวิธีการใหม่ คือ การสอนแบบวิธีสอนฟังพูด (Audio-Lingual Method) โดยการฝึกการฟังการพูด ประโยคสั้นๆ หลายครั้ง โดยผู้พูดไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมาย แต่สามารถโต้ตอบได้โดยอัตโนมัติ ต่อมาแนวทางการสอนแบบฟังพูด ได้ถูกปรับปรุงและพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในช่วงปีคริสต์ศักราช 1960-1970 ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาได้ปรับปรุงการฝึกในลักษณะดังกล่าวให้มีความหมายขึ้น โดยการสร้างสถานการณ์จำลองคล้ายสถานการณ์จริง

เพื่อให้รูปแบบของภาษาที่เรียนมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันกับสถานการณ์ภายนอกและนับตั้งแต่นั้นมา การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้หันไปเน้นการสื่อความหมายและคำนึงถึงภาษาทางสังคมของผู้เรียน โดยอาศัยทฤษฎีและแนวคิดด้านภาษาศาสตร์ สังคมวิทยา จิตวิทยา ปรัชญา เข้ามาผสมผสานให้เกิดเป็นแนวทางใหม่ในการสอนภาษาอังกฤษ

ด้วยแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมิได้หยุดลงแต่เพียงเท่านั้น ได้เกิดพัฒนาการต่างๆ ตามมาอีกมากมาย และได้มีการนำวิธีการสอนที่เรียกว่า Cognitive Method หรือวิธีสอนที่เน้นการใช้สติปัญญา ซึ่งเน้นให้ใช้ความคิดและความเข้าใจมากกว่าความจำและการสอนแบบเอกัตภาพ หรือ Individualized Instruction มาใช้ในการเรียนการสอนและได้พัฒนามาจนถึงขั้นการจัดการเรียนการสอนแบบอภิปัญญา หรือ Metacognitive Method ขึ้น โดยเห็นว่า ผู้เรียนเรียนอะไร รู้อะไร และจะแก้ไขหรือนำไปใช้ได้อย่างไร หรือผู้เรียนไม่รู้อะไร แล้วควรจะแสวงหาความรู้ได้ด้วยวิธีการอะไร นอกจากนี้แล้วนักภาษาศาสตร์หลายคนได้คิดค้นวิธีสอนหรือแนวการสอนใหม่ๆ ขึ้น เช่น แนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) แนวการสอนโดยวิธีธรรมชาติ (Natural Approach) หรือแนวการสอนเพื่อการสื่อสารแบบบูรณาการ (Integrated Communicative Approach) เป็นต้น มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป ส่วนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพนั้น ได้นำแนวการสอนเพื่อการสื่อสารมาใช้อย่างแพร่หลาย นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2515 เป็นต้นมา

การสอนภาษาแบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching-CLT) คือแนวคิดซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา (Linguistic knowledge) ทักษะทางภาษา (Language skill) และความสามารถในการสื่อสาร (Communicative ability) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อสาร ซึ่งสามารถแยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ได้ดังนี้ (Bachman, L.F., 1990, pp. 22-27)

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical competence) หมายถึง ความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียง
2. ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic competence) หมายถึง การใช้คำ และโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่างๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น
3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด และเขียน (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จโดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด ถ้าผู้พูดมีกลวิธีในการที่จะไม่ทำให้การสนทนานั้นหยุดลงกลางคัน เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านเสนอแนวคิดในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

สุวิมล ศิริธรรมกุล (2553, หน้า 110-111) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียน และการฝึกใช้ภาษาว่า กำลังทำอะไรเพื่ออะไร ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนภาษามีความหมายกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าจะเมื่อเรียนแล้วสามารถทำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้เช่นในทักษะการอ่าน เมื่อเรียนหรือฝึกแล้วผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ เป็นต้น

2. ต้องสอนภาษาในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันต้องใช้ทักษะหลายๆ ทักษะรวมกัน ดังนั้น ผู้เรียนควรได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะรวมเช่นเดียวกับชีวิตจริง

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย

4. ต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมช่องว่างของข้อมูล เกม การแก้ปัญหา และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

5. ต้องให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าวิธีใช้ภาษาครูผู้สอน ไม่จำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้เฉพาะที่จำเป็นเพราะอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ และไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เป็นอันดับแรกภาษาที่ใช้ อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษาก็ควรคำนึงด้วย

Finocchiaro (1982, pp. 145-146) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการเรียนและการสอนในปัจจุบันว่า เน้นที่การพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งหมายถึง ความเหมาะสมและการยอมรับการใช้ภาษาในสถานการณ์ทางสังคมที่ใช้อยู่ แนวการสอนเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่รวมทั้งทฤษฎีการสื่อสาร ไวยากรณ์ สถานการณ์และจิตวิทยามนุษย์ไว้ด้วยกัน นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. ควรวางแผนในการจัดประสบการณ์เรียน ให้แก่นักเรียนอย่างรอบคอบ

2. ควรวางแผนในการจัดสถานการณ์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่น่าเสนอใหม่อย่างชัดเจน

3. ควรจัดบทเรียนแต่ละบทให้มีทั้งการฝึกให้เป็นนิสัย และการฝึกใช้ภาษาอย่างมีความหมายโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

4. ควรใช้ภาษาของนักเรียนให้น้อยที่สุด แต่ในบางครั้งก็ควรตัดสินใจใช้ภาษาของนักเรียนในทันที เมื่อเห็นว่า จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อมูลที่สำคัญบางประการได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ควรรู้วิธีการจัดให้นักเรียนฝึกพร้อมกันทั้งชั้น ฝึกเป็นกลุ่ม หรือฝึกเป็นรายบุคคล
 6. ควรมีความชำนาญในการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกเป็นคู่
 7. ควรจัดเตรียมการฝึก บทสนทนา ตลอดจนบทความต่างๆ เพื่อให้บทเรียนมีหลายลักษณะ อันจะช่วยเสริมเนื้อหาในบทเรียน และช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสาร
 8. ควรมีความคล่องตัวในการเตรียมต้นฉบับ สามารถนำเอาการฝึกในห้องปฏิบัติการมาประสานกับการจัดกิจกรรมในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม
 9. ควรมีความสามารถตัดสินใจได้ว่านักเรียนในระดับต้นควรจะใช้กิจกรรมการอ่านอย่างไร
 10. ควรจัดเตรียมบทเรียนสำหรับอ่าน ที่จะช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูนทั้งในด้านความรู้และประสบการณ์
 11. ควรจัดกิจกรรมการอ่าน ที่จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการอ่านอิสระแก่นักเรียน
 12. ควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาทั้งจากบทสนทนาและการจัดกิจกรรมอย่างเป็นทางการ
 13. ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชาติ และภาคภูมิใจในตัวเองในขณะที่เรียนรู้
 14. ควรเลือกใช้สื่ออุปกรณ์ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและข้อเท็จจริงด้านวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
 15. ควรจัดการประเมินผลที่จะทำให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน ความต้องการในการจัดสอนซ่อมในรายบุคคล รวมทั้งประสิทธิภาพในการสอนของตนเอง
- Krashen and Terrell (1983, p. 112) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิบัติสัมพันธ์โดยตรงกับภาษาที่จะเรียนโดยเรียนรู้ภาษาผ่านการใช้ภาษาและศึกษาโครงสร้างภาษา เน้นความสำคัญความคล่องในการใช้ภาษามากกว่าความถูกต้อง ดังนั้น ในการเรียนภาษาควรให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลทางภาษาที่สามารถเข้าใจได้มากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงมากที่สุด การเรียนควรมีการแก้คำผิดน้อยที่สุดเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างต่อเนื่องและในชั้นเรียนควรให้ผู้เรียนทำเฉพาะกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสื่อสารส่วนการฝึกตัวภาษานั้นควรให้ผู้เรียนไปฝึกเอง นอกชั้นเรียนจากแบบฝึกหัดที่เตรียมไว้ให้แนวการสอนเพื่อการสื่อสารจึงมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ดังนั้นผู้เรียนควรมีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแบบต่างๆ ในช่วงของการเรียนภาษา

Williams (1995, p. 12) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอย่างแท้จริง และเน้นการใช้สื่อที่หลากหลาย
2. จัดภาระงานที่มีการส่งเสริมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับครูผู้สอนให้ความสำคัญในการใช้ข้อมูลที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ (Comprehensible input)
3. เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยเฉพาะในสถานการณ์ที่คับขัน
4. ไม่เน้นรูปแบบของภาษา หรือไวยากรณ์ซึ่งรวมถึงไม่มีการแก้ไขภาษาที่ผู้เรียนใช้ผิดเน้นการสอนกฎเกณฑ์ทางภาษาเพียงเล็กน้อย
5. ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกเนื้อหาที่จะเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ จนถึงการทำความเข้าใจ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ติความภาษาได้ถูกต้อง จดจำได้และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้กับบุคคล เวลา สถานที่ และโอกาสได้อย่างเหมาะสม

3. หลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายได้จริง โดยเฉพาะการใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การจัดการเรียนการสอนจึงมีหลักสำคัญ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 109)

1. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์ หรือไวยากรณ์ภาษาศาสตร์ สังคม การใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ รูปลักษณะของภาษาที่มีแนวโน้มจะเกิดยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร ตั้งแต่เริ่มต้นเรียน ผู้สอนควรชี้ให้เห็นว่า รูปแบบภาษาที่เรียนจะใช้ได้ สถานการณ์ที่มีความหมาย ต่อให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าจะเมื่อเรียนแล้วสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้เพิ่มขึ้น นั่นคือสามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ
2. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หรือทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วนๆ เช่น แยกสอนไวยากรณ์จากบทสนทนา หรือแยกการสอนแต่ละทักษะ (Separated skills) ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับ

การสอนในลักษณะบูรณาการ ในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวมกันและในบางครั้งก็ต้องอาศัยกิริยาท่าทางประกอบ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาก็ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกันกับในชีวิตจริง ควรได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะสัมพันธ์ตั้งแต่เริ่มต้น

3. ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะผู้เรียนทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ กิจกรรมในลักษณะนี้มีความหมายและใกล้เคียงกับการสื่อสารในชีวิตจริง นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ด้วย นั่นคือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่างๆ (Function)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ตรงที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามากๆ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษารูปแบบต่างๆ มีการฝึกให้แสดงความคิดเห็นหรือระดมพลังสมอง (Brainstorming Activities) ฝึกกิจกรรมการใช้ภาษาเป็นคู่ หรือทำงานกลุ่ม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) การใช้เกมจำลองสถานการณ์ (Simulation) การแก้ปัญหา (Problem Solving) ฯลฯ

5. ฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษา (Grammatical Competence) และความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในกลุ่มแต่ละสังคม (Sociolinguistics) ต้องฝึกให้ผู้เรียนให้เคยชินในการใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิดและสื่อสารได้คล่อง เพราะการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา ให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรกและเน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (Function) มากกว่าการใช้รูปแบบ (Form) ผู้สอนไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น การแก้ไขที่ผิดมากในขณะการฝึกการใช้ภาษาจะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ ภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ เช่น Cold? Me? Never! แต่ความต้องการใช้ภาษาก็ต้องคำนึงถึง

Morrow (1981, p. 126) ได้กล่าวเสนอแนะหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ครูผู้สอนเลือกไปปรับใช้ เป็นหลักการของตนเอง ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องรู้ว่ากำลังทำอะไร นั่นคือการเรียนรู้ที่จะทำอะไรบางอย่าง ถ้าผู้เรียนตอบได้ว่าทำไมต้องเรียนสิ่งนั้น เรียนไปเพื่ออะไร เช่น การฟังพยากรณ์อากาศจากวิทยุ การอ่านคำแนะนำเขียนจดหมาย เขียนจองห้องพักในโรงแรม ถามทิศทางเป็นต้น ผู้เรียนจะตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมที่ครูจัดให้ เพื่อที่ตนเองจะสามารถทำอะไรบางอย่างที่ต้องการเหล่านั้นได้

2. ส่วนรวมทั้งหมดของภาษาสำคัญกว่าส่วนย่อย หลายส่วนรวมกัน ความเข้าใจในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจในการใช้ภาษาโดยรวมทั้งหมดไม่ใช่เข้าใจในแต่ละส่วนที่จะนำมาใช้ในการสื่อสารเท่านั้น

3. กระบวนการสื่อสารมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับรูปแบบของภาษา การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารนั้น ควรจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับการสื่อสารจริง ให้มากที่สุดตามรูปแบบของการสื่อสารควรมีลักษณะ ดังนี้

3.1 การเกิดช่องว่างของข้อมูล ในชีวิตจริงการสื่อสารระหว่างคนสองคน หรือมากกว่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ฝ่ายหนึ่งต้องการข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น ครูผู้สอนควร จัดกิจกรรมในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

3.2 ในการสื่อสารจริงผู้พูดมีสิทธิ์เลือกใช้ถ้อยคำที่จะสื่อสาร เลือกรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมกับสิ่งที่พูด ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ เลือกใช้ภาษาตามต้องการ

3.3 ข้อมูลย้อนกลับในการสื่อสารกันนั้นผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอยู่ในใจแล้วว่าตนต้องการจะพูดอะไร เพื่อให้เกิดผลอย่างไร ดังนั้นถ้าได้รับการโต้ตอบจากคู่สนทนาตรงกับสิ่งที่ต้องการก็หมายความว่า การสื่อสารประสบผลสำเร็จ

3.4 การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการได้ปฏิบัติจริง ดังนั้นครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ

3.5 ความผิดพลาดทั้งหลายไม่ใช่ความผิดเสมอไป ครูผู้สอนควรให้กำลังใจ แก่ผู้เรียนความผิดพลาดทางไวยากรณ์ และการออกเสียง ควรให้โอกาสผู้เรียนในการเรียนรู้ที่จะ ปรับปรุงข้อผิดพลาดเหล่านั้น ส่วนข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารควรปล่อย ให้ผ่านไปก่อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา

3.6 กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างคงทน ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะทางภาษาอย่างหลากหลายทั้งในและนอกชั้นเรียน ด้วยการสื่อสารหลายทาง

3.7 การใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบการสอนเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึก ทักษะอย่างรอบด้านทั้งทางตรงและทางอ้อม

สรุปได้ว่าหลักสำคัญในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการมุ่งหวังให้ ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริงใช้ได้เหมาะสม ผู้เรียนมีความเข้าใจสถานการณ์โดยรวมและรู้จักที่จะ ใช้ภาษาถึงแม้ว่าจะมีความผิดพลาดบ้าง โดยมีหลักสำคัญดังนี้ คือ 1) ผู้เรียนต้องได้รับการ ฝึกฝนความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์ 2) มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 3) ผู้เรียนได้ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร 4) ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และได้รับประสบการณ์ตรง อย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ 5) ฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและ กฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม รวมถึงหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนต้อง กำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และการเขียนภาษาเพื่อการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากแนวการศึกษาหลัก แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เห็นได้ว่ามีกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนนำเสนอเนื้อหา 2) ขั้นตอนฝึกปฏิบัติ 3) ขั้นตอนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งทั้ง 3 ขั้นตอนเป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสอนทั่วไป โดยขั้นตอนการสอนนี้มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์การสอน เทคนิคการสอน สื่อ อุปกรณ์และหน่วยการสอนด้วย ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนเพื่อจะได้จัดการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 111)

1. ขั้นตอนนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่ ถือว่าเป็นขั้นตอนการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้การนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริง โดยทั่วไปจะรวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียงความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. ขั้นตอนฝึกปฏิบัติ (Practice)

ขั้นตอนฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่จะเรียนรู้ใหม่ ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice/Directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ผู้เรียนได้ทำเองมากขึ้น เป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) การฝึกแบบนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบนั้นๆ ก่อน จนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไปเพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้อาจตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมายได้ต่อจากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้

3. ขั้นตอนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ขั้นตอนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไปมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์เพราะสามารถช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเองแค่ไหน ซึ่งการที่จะถือว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้วอย่างแท้จริงก็คือ การที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้

เองโดยอิสระ ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ที่พบในชีวิตจริง นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึกในชั้นตอนนี้ เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนดังการฝึกในชั้นการฝึกและการได้เลือกใช้ภาษานี้เอง จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วยการตั้งคำถามและให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับในเนื้อหาต่างๆ 2) ขั้นการนำเสนอเนื้อหา โดยผู้สอนให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน มุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริง รวมถึงวิธีการใช้ภาษา คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ 3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่จะเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice/Directed Activities) โดยมีผู้สอนเป็นผู้สอนนำแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้นเป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) มุ่งให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก มีการเปลี่ยนสถานการณ์การฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับต่อการฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้ภาษา 4) ขั้นพัฒนาการนำไปใช้เป็นการประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติจริงในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จริงด้วยตนเอง

5. กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เนื่องจากกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นหัวใจของการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นักการศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศได้นำเสนอกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ กัน ดังเช่น William Little Wood (1990 อ้างอิงใน ลตามาลย์ วงศ์พรหม, 2547, หน้า 29) ได้เสนอกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้หลายแบบ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional Communication Activated) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเท่าที่ตนสามารถใช้ได้เพื่อสื่อความหมาย ให้เข้าใจกันได้มากที่สุด ในการทำกิจกรรมประเภทนี้ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอไป ความสำเร็จในการทำกิจกรรมจะสามารถวัดได้จากการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้บรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้กิจกรรมประเภทนี้อาจวัดได้หลายแบบ แต่มีหลักการร่วมกัน คือ ครูต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาเพื่อหาข้อมูลที่ตนยังขาดอยู่หรือเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ คือ

1.1 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing Information with restricted processing information) กิจกรรมประเภทนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน โดยผู้เรียนทั้งคู่จะมีข้อมูลข่าวสารต่างกัน ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องร่วมมือกันนำข้อมูลข่าวสารที่แต่ละคนมีอยู่มารวมกันจึงจะแก้ปัญหาาร่วมกันได้

1.2 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในวงกว้าง (Sharing information with unrestricted processing information) กิจกรรมนี้มีวิธีการแบ่งผู้เรียนเช่นเดียวกับประเภทแรกแต่แตกต่างกันที่กิจกรรมประเภทนี้ไม่ได้จำกัดข้อมูลข่าวสาร ผู้เรียนที่มีข้อมูลข่าวสารก็จะสามารถแนะนำ อธิบาย บอกรายละเอียดหรือปรึกษาหารือกันกับผู้เรียนที่ไม่มีข้อมูลข่าวสาร

1.3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing information) กิจกรรมประเภทนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันโดยผู้เรียนทั้งคู่จะมีข้อมูลข่าวสารต่างกัน ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องร่วมกันนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่แต่ละคนมีอยู่มารวมกันจึงจะแก้ปัญหาาร่วมกันได้

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing information) กิจกรรมประเภทนี้เน้นที่กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้เรียนแก้ปัญหา และตัดสินใจสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้

2. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social interaction on activities) เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกับกิจกรรมประเภทแรกในแง่ที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษา แต่กิจกรรมประเภทนี้จะกำหนดสถานการณ์และบทบาทของผู้เรียนไว้ด้วย ดังนั้น ในการทำกิจกรรม นอกจากผู้เรียนจะได้ใช้รูปภาพเพื่อการสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจกันแล้ว ผู้เรียนยังต้องเลือกใช้สื่อประเภทรูปภาพที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และบทบาทของตนเองด้วย ความสำเร็จในการทำกิจกรรมประเภทนี้ จึงวัดจากความสามารถ 2 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์และความสามารถในการเลือกใช้รูปภาพได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และบทบาทที่ได้รับ

ในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ ครูอาจนำกิจกรรมการใช้ภาษาในประเภทแรกมาใช้ได้ โดยการกำหนดสถานการณ์และบทบาททางสังคมของนักเรียนให้ชัดเจน การทำกิจกรรมแบบขั้นแรก ครูอาจใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมก่อนเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในเรื่องใกล้ตัวและในสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย หลังจากนั้นจึงจัดให้นักเรียนได้แก้ไขภาษาในแบบอื่นเป็นสถานการณ์นอกชั้นเรียนต่อไปในการใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมสำหรับนักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

William Little Wood (1990 อ้างถึงใน ลดาวัลย์ วงศ์พรหม, 2547, หน้า 30) เสนอไว้ว่า มีแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถทำได้ 4 วิธี ได้แก่

1. ครูใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอนและการจัดระเบียบวินัย ในชั้นเรียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ การใช้ภาษาต่างประเทศจะดีกว่าในแง่ที่ทำให้นักเรียนมองเห็น โดยบรรยายว่า ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการทำความเข้าใจซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เป็นเพียงภาษาที่เป็นเนื้อหาในการเรียนเท่านั้น การที่ครูภาษาต่างประเทศจะช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของนักเรียนได้มากกว่า ไม่ว่าจะเป็นการฟังหรือการพูด ซึ่งครูอาจเลือกใช้คำ หรือสำนวนง่ายๆ ที่นักเรียนสามารถอธิบายเข้าใจได้

2. ครูใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอนวิชาต่างๆ จากการทดลองสอนวิชาต่างๆ โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอนทั้งหมด พบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศดีมาก เมื่อเทียบกับนักเรียนโรงเรียนทั่วไป นอกจากนี้มีโรงเรียนบางแห่งที่ทดลองใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอนบางวิชา เช่น วิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ซึ่งก็ทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศดีกว่านักเรียนในโรงเรียนทั่วไปเช่นเดียวกัน

3. การให้นักเรียนสนทนากับครูหรือสนทนากันเองเป็นภาษาต่างประเทศโดยทั่วไปเมื่อนักเรียนสนทนากับครู ครูมักเป็นฝ่ายริเริ่มพูดและนักเรียนเป็นฝ่ายตอบ ในการสนทนากันเป็นภาษาต่างประเทศซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูควรจะเป็นผู้แนะแนวและกระตุ้นการสนทนาเท่านั้น ไม่ใช่เป็นผู้สนทนาเองเสียมากกว่า ถ้าให้นักเรียนสนทนากันเอง ครูอาจต้องจัดหาสื่อให้นักเรียนใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการสนทนา หรืออาจจัดในรูปแบบของกิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem-solving Activities) การให้นักเรียนสนทนากับครูหรือสนทนากันเองเป็นภาษาต่างประเทศนี้ จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาสำหรับการปฏิสัมพันธ์ในสังคม แม้จะเป็นเพียงสังคมในชั้นเรียนก็ตาม

4. การให้นักเรียนสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาต่างประเทศ นักเรียนทุกคนมักจะมีประสบการณ์หรือปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนภาษาต่างประเทศที่จะนำมาพูดถึงได้ เช่น เรื่องการบ้าน เรื่องความกังวลเกี่ยวกับคะแนนสอบ การให้นักเรียนสนทนากันถึงปัญหาเหล่านี้เป็นภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดหัวข้อเรื่องให้ชัดเจนแล้วให้นักเรียนสร้างบทสนทนาในหัวข้อนั้นเพื่อนำไปใช้แสดงบทบาทสมมติต่อไป เป็นวิธีหนึ่งที่จะใช้สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนซึ่งเป็นบริบทสำหรับให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมสำหรับให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ แม้จะมีข้อดีอยู่มากในแง่ที่นักเรียนได้ภาษาในเรื่องที่ใกล้ตัวและในสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคยก็จำเป็นต้องใช้ภาษาในบริบทอื่นๆ ด้วยภาษาเพื่อการสื่อสารในสังคมภายนอกต่อไป กระทำได้โดยการใช้กิจกรรมประเภทบทบาทสมมติ (Role play) สถานการณ์จำลอง (Simulation) หรือกิจกรรมการละคร (Acting) ซึ่งนักเรียนอาจต้องสวมบทบาทเป็นบุคคลอ่าน หรือสมมติในสถานการณ์อื่นนอกห้องเรียนที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ภายในชั้นเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอนโดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้น และแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้สึกรมณ์และเจตคติของผู้แสดงที่มีต่อบทบาท การแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียน ได้ใช้ทักษะทางภาษาเพราะการสร้างสถานการณ์สมมติและให้ผู้เรียนสวมบทบาทต่างๆ ในสถานการณ์ที่กำหนดไว้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการและแรงบันดาลใจที่จะนำทักษะทางภาษาที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการสื่อสาร การแสดงบทบาทสมมติในการเรียนการสอนภาษา

โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องในสถานการณ์หนึ่งๆ และชี้ให้เห็นความสำคัญของการใช้คำที่ถูกต้องและเหมาะสม องค์กรประกอบที่จำเป็นสำหรับการแสดงบทบาทสมมติ ได้แก่

1.1 สถานการณ์ หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่และหัวเรื่องสนทนา ผู้สอนจะต้องอธิบายสถานการณ์และงาน (Task) ที่ผู้เรียนจะต้องทำให้สำเร็จ งานที่ทำงานจะมีความยากง่ายตามระดับของผู้เรียน เช่น การรับโทรศัพท์ หรือการตกลงในธุรกิจ เป็นต้น การอธิบายชี้แจงเกี่ยวกับสถานการณ์ยังสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติด้วย

1.2 บทบาท หมายถึง การมอบหมายบทบาทให้ผู้เรียนแสดงบทบาทที่กำหนดให้ ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจในบุคลิกภาพ ประสบการณ์ สถานะทางสังคม ปัญหา และความต้องการของบทบาทที่ตนจะแสดง

1.3 ส่วนวนที่เป็นประโยชน์สำหรับการแสดงบทบาทสมมติ หมายความว่า รวมถึง ส่วนวน วลี คำศัพท์เฉพาะและรูปแบบของภาษา เช่น การถามลักษณะ WH questions ตลอดจนข้อมูลต่างๆ ทางด้านภาษาศาสตร์สังคม

1.4 ความรู้ พื้นฐานในเนื้อหาของสถานการณ์ หมายความว่า ความรู้ทั่วไปที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเกี่ยวกับสถานการณ์ในการแสดง เช่น การแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนอาจจะให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้เรียนโดยเตรียมเอกสารให้อ่าน ให้ดูภาพยนตร์ หรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย เป็นต้น

สำหรับขั้นตอนในการนำการแสดงบทบาทสมมติมาใช้ในการนำเข้าสู่การแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความกระตือรือร้นในการแสดงบทบาทสมมติโดยชี้แจงเหตุผลของการแสดงบทบาทสมมติและประโยชน์ที่จะได้รับ ผู้สอนอาจใช้วิธีการ ต่อไปนี้

1. เสนอสถานการณ์แก่ผู้เรียนโดยตรง
2. ใช้กิจกรรมเพื่อนำไปสู่สถานการณ์ ได้แก่ ให้ผู้เรียนดูภาพยนตร์ อ่านเอกสาร ตอบคำถามในแบบสอบถาม หรืออภิปรายกลุ่มย่อย
3. ใช้เกมอุปกรณ์เพื่อสร้างบรรยากาศผ่อนคลาย การเตรียมตัวผู้เรียนในด้านความรู้ทางการใช้ภาษา การนำเสนอข้อเท็จจริงและลักษณะสังคม และวัฒนธรรมในสถานการณ์ เช่น การกำหนดคำศัพท์และรูปประโยคที่จำเป็นให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาในหัวข้อเกี่ยวกับสถานการณ์ โดยฝึกเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม

1) การเลือกผู้แสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนอาสาสมัครหรือผู้สอนเลือก โดยการสุ่มหรือเลือกเฉพาะเจาะจง

2) การเตรียมความพร้อมของผู้แสดงบทบาทสมมติที่จะต้องแสดง โดยอ่านเอกสารบรรยายบทบาท (Role CMDs) หรือผู้สอนพูดถึงบทบาทนั้นให้ฟัง

3) การจัดฉากแสดง ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันจัดฉากแบบสมมติขึ้น เพื่อให้การแสดงนั้นใกล้เคียงกับความเป็นจริง อาจเป็นการจัดฉากแบบง่ายๆ ใช้เพียงโต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น

4) การแสดงบทบาทสมมติ ผู้แสดงบทบาทสมมติจะต้องแสดงบทบาทอย่างมีชีวิตชีวา ใช้เวลาสั้นและดำเนินไปจนกระทั่งพฤติกรรมที่ผู้แสดงเลือกปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน

5) การอภิปรายผลการแสดง ผู้แสดงบทบาทและผู้ชมแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดง มีการประเมินประสิทธิภาพในการสื่อสารของผู้แสดง ผู้สอนอาจอธิบายหรือแก้ไขถ้อยคำสำนวนของผู้แสดง

6) การดำเนินกิจกรรมติดตามผล ผู้สอนอาจมอบหมายกิจกรรมต่อไปให้ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น อ่านเพิ่มเติม เขียนรายงานสรุปเป็นการแสดงหรือเขียนรายงานการประชุมที่มีขึ้นในการแสดงบทบาทสมมติ

2. สถานการณ์จำลอง (Simulation) สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลองขึ้นให้เหมือนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดเป็นเครื่องมือในการสอน โดยให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นมีปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น และใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริงในสถานการณ์นั้น ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ โดยที่การตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้แสดงในลักษณะเดียวกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่อยู่ในขั้นสูงกว่าการแสดงบทบาทสมมติ เหมาะสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีทักษะในวิชาชีพเดียวกันและมีความสนใจคล้ายคลึงกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ในวิชาชีพของตนเองประกอบกับการฝึกทักษะทางภาษา ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการฝึกภาษา นอกจากนี้ การแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์จำลองทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการเขียนด้วย เช่น มีการเขียนรายงานผลการประชุมสำหรับลักษณะสำคัญของสถานการณ์จำลอง ดังเช่น Leo Jones (1983 อ้างถึงใน ลดา มาลย์ วงศ์พรหม, 2547, หน้า 33) ได้สรุปไว้ ดังนี้

2.1 สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจำลองเหตุการณ์จากชีวิตจริง ดังนั้น ห้องเรียนจึงกลายเป็นสถานการณ์จำลองของสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์จริง และผู้ร่วมแสดงในสถานการณ์จำลองจึงเป็นตัวแทนของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์จริงนั้น ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับสถานการณ์จำลองจะเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปของเอกสาร การบันทึกและตำรา

2.2 การแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลอง ผู้แสดงมิใช่เพียงแสดงบทบาทเท่านั้น แต่จะต้องมีการใช้ประสบการณ์ของตนเอง ในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาและมีการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2.3 สถานการณ์จำลองมีลักษณะเหมือนชีวิตจริงคือ ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องสำหรับปัญหาที่ผู้แสดงบทบาทต้องแก้สิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จำลองเป็นสิ่งที่ไม่อาจทำนายได้ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้แสดงแต่ละคน จุดหมายของการใช้สถานการณ์จำลอง คือ 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนในกิจกรรมที่มีความสลับซับซ้อนเหมือนสถานการณ์ในชีวิตจริง 2) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษที่เรียนมาในการสื่อความหมาย แม้ผู้เรียนจะยังไม่รอบรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนก็จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถ

ทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อสื่อความหมายกับผู้อื่นต่อไป 3) เพื่อให้ผู้เรียนได้มุ่งความสนใจไปที่การใช้ภาษา การแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองจะทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจกับการอภิปรายโต้แย้ง และ แสดงความคิดเห็นซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้น

2.4 ขั้นตอนในการนำเสนอสถานการณ์จำลองมาใช้ 1) ชี้นำ ผู้สอนบอก จุดมุ่งหมายของการใช้สถานการณ์จำลอง นำเสนอสถานการณ์จำลองเพื่อให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการแสดง ชี้แจงสภาพปัญหาในสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของเหตุการณ์ อาจเตรียม เอกสารให้ผู้เรียนอ่านหรืออ่านข้อความให้นักเรียนฟัง การฝึกใช้คำศัพท์หรือโครงสร้างประโยค ที่ผู้เรียนอาจต้องใช้ในการแสดงโดยผู้สอนนำเสนอคำศัพท์หรือโครงสร้างที่จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนได้ฝึกทั้งกลุ่มหรือฝึกเป็นคู่ ผู้สอนมอบหมายบทบาทให้แก่ผู้เรียน อาจให้ผู้เรียนอาสาสมัคร หรือผู้สอนเลือกเฉพาะเจาะจง ผู้เรียนศึกษาบทบาทของตนเอง 2) ขั้นปฏิบัติ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามบทบาทในสถานการณ์จำลอง ซึ่งจะมีการเผชิญกับปัญหาและจะต้องตัดสินใจแก้ปัญหา และได้ผลย้อนกลับมาจาก การตัดสินใจด้วย 3) ขั้นอภิปรายผลการแสดง เป็นการอภิปรายถึง ประสบการณ์และข้อคิดที่ได้จากการแสดงในสถานการณ์จำลอง มีการประเมินประสิทธิภาพของผู้แสดงในการสื่อความหมาย มีใช้ประสิทธิภาพในการแสดงและพิจารณาว่าจะปรับปรุงการสื่อความหมายให้ดีขึ้นอย่างไร หลังจากการแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองแล้ว ผู้เรียนได้มีโอกาส ฝึกทักษะการเขียนด้วย เช่น เขียนบันทึกการแสดง เขียนสรุปการแสดง หรือการอภิปรายผล เป็นต้น

3. การแสดงละคร (Acting) การแสดงละครเป็นกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ละครเป็นสื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ละครเป็นเรื่องที่ได้ถูกกำหนดขึ้น เรียบร้อยแล้วตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้แสดงจะต้องสวมบทบาทตามที่กำหนดไว้ การใช้กิจกรรมการแสดงละครในการสอนภาษาอังกฤษ มีได้มีจุดเน้นที่การแสดงเท่านั้น แต่มีการใช้ประโยชน์จากบทละคร (Script) ในทุกขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมเป็นสำคัญ กิจกรรมการแสดงจึงสามารถใช้เพื่อฝึกฝนความเข้าใจ การอ่าน ความเข้าใจการฟัง การเรียนรู้คำศัพท์และรูปประโยค ความคล่องแคล่วในการพูด ตลอดจนสร้างเสริมความตระหนักในตนเอง ความมั่นใจในตนเองและความร่วมมือระหว่างผู้เรียน การเลือกบทละครจึงเป็นสิ่งสำคัญมากการเลือกบทละครควรมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ภาษาที่ใช้ในบทละครเหมาะกับระดับของผู้เรียนและเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้เรียน

3.2 เรื่องของบทละคร (Theme) เป็นเรื่องที่น่าสนใจ กระตุ้นความคิด และความสนใจของผู้เรียน

3.3 จำนวนบทบาทที่จะต้องแสดงเหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนในกลุ่ม หากบทละครนั้นมีบทบาทเด่นเพียงคนเดียว จะทำให้ผู้เรียนหรือผู้แสดงคนอื่นๆ เกิดความเบื่อหน่ายได้

3.4 ความยาวของบทละครเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการใช้บทละคร หากต้องการเน้นการอ่านบทละครมากกว่าการแสดงก็อาจเลือกบทละครที่ยาวได้

ความสามารถในการแสดงที่จำเป็นสำหรับบทละคร ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการแสดงของผู้เรียน หากผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์ในการแสดงละคร ก็ควรเลือก บทละครที่แสดงง่ายๆ ไม่ต้องมีการแสดงอารมณ์หรือท่าทางประกอบมากนัก ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมการแสดงละคร มีดังนี้

1) ผู้สอนนำเสนอบทละครที่เลือกไว้ให้ผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงบทละครหรือให้ฟังเทปบทละครนั้น หรืออาจให้ผู้เรียนอ่านในใจก่อน

2) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันทำความเข้าใจและตีความบทละคร

3) ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกการออกเสียง โดยอาจให้ผู้เรียนออกเสียงตามเทป หรือตามผู้สอน และเน้นการฝึกคำที่ยากโดยให้ออกเสียงซ้ำๆ หลังจากนั้นให้ผู้เรียนฝึกกันเป็นคู่ๆ และแลกเปลี่ยนบทบาทกัน

4) ให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงบทละครทั้งหมดอีกครั้ง โดยอ่านบทละครตั้งแต่ต้นจนจบโดยมอบหมายบทของตัวละครให้ผู้เรียนแต่ละคนอ่านและหมุนเวียนจนผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสอ่านบทละคร

5) ผู้เรียนฝึกหัดท่าทางประกอบการอ่านบทละคร โดยผู้สอนชี้แนะหรือถามผู้เรียนว่าควรมีท่าทางประกอบตอนใดหรือไม่

6) ผู้เรียนซ้อมการแสดงเต็มรูป โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้กำกับ การแสดงให้คำติชมเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงการแสดงให้ดีขึ้น หรืออาจให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่กำกับก็ได้

7) ผู้เรียนแสดงละครที่ได้ฝึกซ้อมมา โดยมีการจัดฉากประกอบด้วย

8) หลังการแสดงละครแล้ว ควรมีการประเมินผล เพื่อเป็นกำลังใจในส่วนที่ประสบความสำเร็จ

9) การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

9.1) ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกภาษาพูดที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มากกว่าบทสนทนาที่ปรากฏในตำราเรียน

9.2) ผู้เรียนมีความรู้สึกมั่นคงในการใช้ภาษา การพูดตามบทไม่เป็นสิ่งที่น่ากลัวและไม่ต้องการความสามารถพิเศษมากนัก

9.3) ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกความเคลื่อนไหว การใช้มือ และการแสดงความรู้สึกบนใบหน้า ควบคู่ไปกับการใช้ภาษาพูด ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และเข้าใจ เช่นเดียวกับการสื่อความหมายโดยใช้คำพูด และเป็นการเสริมความหมายของประโยคด้วย

9.4) การแสดงละครทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง มีระเบียบวินัยและเกิดความพึงพอใจ เมื่อการแสดงสิ้นสุดลง มีการทำงานร่วมกันเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม การฝึกภาษาจึงเป็นทั้งจุดมุ่งหมายและวิธีการในขณะเดียวกัน

10) การแสดงสด (Improvisation) หมายถึง การตอบสนองทันทีทันใดต่อสถานการณ์ที่มีได้คาดคิดมาก่อน การแสดงสดจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาโดยตรงและเป็นการใช้ภาษาโดยมิได้คาดคิดหรือเตรียมตัว ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับชีวิตจริง ดังตัวอย่างการจัดกิจกรรมการแสดงสด ดังนี้

10.1) จุดประสงค์ของการแสดงสด คือ ฝึกฝนความคล่องแคล่วในการพูด

10.2) วิธีดำเนินการ

10.3) ผู้สอนแนะนำสถานการณ์ คือ พ่อและแม่กำลังทานอาหารเช้า และกำลังพูดถึงลูกคนหนึ่งซึ่งไม่กลับบ้านเมื่อคืนที่ผ่านมา

10.4) ผู้สอนขอให้ผู้เรียนอาสาสมัครแสดงเป็นพ่อและแม่ซึ่งกำลังพูดถึงลูกที่หายไป

10.5) หลังจากนั้นผู้สอนหยุดการสนทนาและให้ผู้เรียนอีกคนหนึ่งเป็นพี่ชายของคนที่ยังหายไปซึ่งเพิ่งตื่นนอนขึ้นมา พี่ชายเข้าร่วมสนทนากับพ่อแม่

10.6) หลังจากสนทนาสักครู่ ผู้สอนนำผู้เรียนอีกคนหนึ่งเข้าร่วมวงสนทนา โดยให้แสดงเป็นลูกคนที่หายไป

10.7) เมื่อสถานการณ์คลี่คลายไปในทางใดทางหนึ่งผู้สอนอาจนำตัวละครมาเพิ่มเติมได้

10.8) หลังจากนั้นผู้เรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เกิดขึ้น

4. วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method) การบรรยาย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระ แล้วบรรยาย คือ พูด บอก เล่า อธิบายเนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนซักถามแล้วประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเป็นวิธีถ่ายทอดความรู้ที่ใช้กันมานานในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวกสามารถสอนหรือบรรยายให้ผู้ฟังได้ทีละมากๆ โดยทั่วไปจะใช้ในกรณีที่ต้องการนำเสนอความรู้ครั้งละมากๆ โดยใช้เวลาไม่มากนักจึงจัดเป็นวิธีสอนที่ประหยัดเวลาในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี วิธีนี้จะเหมาะสมมากหากผู้บรรยายมีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ มีความรู้ในเนื้อหานั้นเป็นพิเศษ และต้องการให้ผู้ฟังได้คำอธิบายขยายความ หรือแนวคิดที่แปลกใหม่เป็นข้อมูลที่หาอ่านจากเอกสารทั่วไปไม่ได้ (ทิตินา แซมมณี, 2544, หน้า 13)

4.1 วัตถุประสงค์ของการบรรยาย มีดังนี้ 1) เพื่อผู้เรียนที่มีจำนวนมากได้เรียนเนื้อหาสาระความรู้ที่มีจำนวนมากในเวลาจำกัด 2) เพื่อให้ความรู้ประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียน ซึ่งค้นหายากหรือเป็นประสบการณ์เฉพาะของผู้สอนเอง 3) เพื่อช่วยนำทางในการศึกษด้วยตนเอง 4) เพื่อช่วยสรุปประเด็นสำคัญ และองค์ประกอบของการสอนแบบบรรยาย คือ

1) มีเนื้อหาสาระ หรือ ข้อความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 2) มีการบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) 3) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย โดยความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบบรรยาย คือ

1) เป็นการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระที่นำเสนอโดยครูผู้สอน ผู้บรรยายจะเสนอปัญหาวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา และสรุปด้วยว่าวิธีการใดเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดตามหลักการ

2) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้หลายๆ แนวคิดก่อนที่จะสรุปเป็นข้อคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม

4.2 ขั้นตอนการสอนโดยใช้วิธีบรรยาย ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ขั้นเตรียมการสอน ประกอบด้วย
 - 1.1) วินิจฉัยผู้เรียน โดยพิจารณาถึงพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์เดิม ความสามารถของผู้เรียน อาจใช้วิธีพูดคุย ซักถาม หรือแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมเนื้อหาและวิธีการสอน
 - 1.2) เตรียมเนื้อหา โดยพิจารณาถึงความละเอียด ลึกซึ้ง มากน้อย และตามลำดับของเนื้อหา ให้เหมาะสมกับเวลาและลักษณะของผู้เรียน
 - 1.3) เตรียมคำถาม เพื่อใช้ถามผู้เรียนระหว่างการบรรยาย จะช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวและสนใจได้ดีขึ้น
 - 1.4) เตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเตรียมสื่อให้พร้อมอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี อาจเป็น สไลด์ แผ่นใส ภาพ ฯลฯ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
 - 1.5) ขั้นเตรียมการวัดและประเมินผล อาจจัดทำเป็นการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดดูว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือมากน้อยเพียงไร

- 2) ขั้นสอน ประกอบด้วย
 - 2.1) ขั้นนำ อาจใช้วิธีดังต่อไปนี้
 - 2.1.1) ซักถามพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน
 - 2.1.2) ทบทวนการบรรยายในครั้งก่อนเพื่อเชื่อมโยงกับเรื่องใหม่
 - 2.2) ขั้นอธิบาย เป็นขั้นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ผู้สอนควรได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 2.2.1) บอกโครงเรื่อง เครื่องข่ายของเนื้อหา และแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน
 - 2.2.2) อธิบายให้ชัดเจนตามลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่องกัน
 - 2.2.3) สังเกตปฏิกิริยาตลอดเวลาเพื่อการย้ำหรือหยุดทบทวนใหม่
 - 2.2.4) ถามคำถามในบางตอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

2.2.5) ยกตัวอย่างประกอบ เพื่อเพิ่มความเข้าใจอย่างชัดเจนใน
บทเรียน

2.2.6) ใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทางการพูดอธิบาย การใช้ภาษา
อารมณ์ขันที่เหมาะสม

2.3) ชั้นสรุป เป็นการปิดท้ายชั่วโมงการบรรยาย อาจใช้วิธีดังนี้

2.3.1) สรุปโยงเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ

2.3.2) ตั้งปัญหาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์

2.3.3) ผูกปัญหาให้ผู้เรียนไปคิดต่อ

2.3.4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหา

2.3.5) มอบหมายงานให้ผู้เรียนไปค้นคว้าต่อเพิ่มเติม

2.3.6) บอกล่วงหน้าถึงเนื้อหาที่จะเรียนในครั้งต่อไป

3) ชั้นติดตามผล ประกอบด้วย

3.1) วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยอาจใช้วิธีการ คือ (1) ตรวจสอบ
บันทึกที่ผู้เรียนจดบรรยาย (2) ถามคำถามในเนื้อหาที่บรรยาย (3) ให้ทำข้อสอบหรือแบบฝึกหัด
เพิ่มเติม

3.2) วัดผลประเมินผลผู้สอน โดยอาจใช้วิธี คือ (1) จัดทำแบบ
สอบถามให้ผู้เรียนได้ทราบความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีการสอน การอธิบาย การใช้น้ำเสียง บุคลิก
ท่าทาง (2) ให้เพื่อนครูได้เข้าสังเกตการณ์สอน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสอน
และ (3) บันทึกการบรรยายของตนแล้วนำไปพิจารณา ประเมิน

4.3 ข้อดีของการสอนแบบบรรยาย มีดังต่อไปนี้

1) ประหยัดเวลา เพราะสามารถใช้กับผู้เรียนได้จำนวนมาก

2) ผู้สอนสามารถนำความรู้ที่เป็นจุดเด่นจากตำราหลายๆ เล่ม

มาประมวล บูรณาการไว้ด้วยกันในการบรรยาย

3) สำหรับเนื้อหายุ่งยากและซับซ้อน ผู้เรียนได้ฟังบรรยายแล้วจะเข้าใจ
ง่ายกว่าไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งต้องใช้เวลาานมากกว่า และอาจไม่เข้าใจ

4) ผู้เรียนได้ฟังความคิดเห็นหรือข้อชี้แนะจากผู้สอนที่มีความรู้และ
ประสบการณ์มากกว่าทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนดีขึ้น

5) ดำเนินการสอนได้รวดเร็ว

6) ผู้เรียนไม่ต้องทำงานมาก รับรู้เรื่องราวได้โดยตรง

7) เหมาะสมกับเนื้อหาที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน

8) ฟังการบรรยายก็เข้าใจง่ายกว่าค้นหาเอง

4.4 ข้อเสียของการสอนแบบบรรยาย มีดังนี้

1) ถ้าใช้บ่อยๆ โดยไม่พิจารณาความเหมาะสม อาจทำให้ผู้เรียน
เบื่อหน่าย เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

- 2) ไม่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ซึ่งเป็นความสามารถทางปัญญาชั้นสูง
- 3) ไม่ค่อยเกิดการพัฒนาด้านเจตคติและทักษะพิสัย
- 4) เป็นการสอนที่เน้นครูหรือผู้สอนเป็นศูนย์กลาง
- 5) ความรู้ที่ได้รับจากการฟังเพียงอย่างเดียวอาจลืมนง่าย เป็นความทรงจำที่ไม่ถาวร
- 6) ผู้สอนต้องรู้จักการสร้างบรรยากาศด้วยวาาศิลป์ เพื่อมิให้ผู้ฟังสูญเสียความสนใจ
- 7) ครูควรแสดงท่าทางประกอบการเคลื่อนไหวบ้างพอสมควรอย่าให้มากเกินไป
- 8) ครูควรบรรยายจากข้อมูลไปหาข้อสรุปหรือกฎเกณฑ์จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาทางด้านความคิดเป็นอย่างมาก
- 9) ควรมีการซักถามเด็กบ้างระหว่างที่บรรยายเช่น ให้ช่วยออกความคิดเห็นต่างๆ เป็นต้น
- 10) เสียงดังชัดเจนมีการเน้นสูงต่ำเป็นจังหวะ
- 11) ใช้ภาษาและคำพูดง่ายๆ ให้เด็กฟังแล้วเข้าใจ
- 12) ครูควรใช้รูปภาพหรือวัสดุอื่นประกอบคำอธิบาย
- 13) เป็นวิธีการสอนผู้เรียนมีบทบาทน้อยจึงทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการบรรยาย
- 14) เป็นวิธีการสอนที่ไม่สามารถสนองตอบความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (Self Study Method) คือ วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิชาด้วยตนเอง ได้แก่ การศึกษาจากหนังสือและการศึกษานอกสถานที่ การสอนวิธีนี้บางครั้งเรียกว่าวิธี Problem Solving หรือ Discovery Method โดยความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง คือ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและการแนะนำของครู เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาด้วยการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย และหาข้อสรุป

5.1 ขั้นตอนของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง มีดังนี้

5.1.1 จัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ หรืออาจเป็นผู้เรียนคนเดียว
ศึกษาค้นคว้าตามลำพัง

5.1.2 ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายและให้คำแนะนำให้มีการร่วมมือกันในการวางแผนที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ ดูแลและให้ความช่วยเหลือในการศึกษาของนักเรียนแต่ละคน จัดหาและเสนอแนะแหล่งความรู้ ได้แก่ วัสดุ หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่นักเรียนต้องใช้ รวมทั้งอาจแนะนำให้หาความรู้ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลภายนอกโรงเรียน

5.1.3 หลังการแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว นักเรียนเขียนรายงานผลการวินิจฉัยปัญหา

5.2 ข้อดีของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง มีดังนี้

5.2.1 เป็นการสอนที่พัฒนาความงอกงามทางด้านสติปัญญา ส่งเสริมนิสัยในการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจ การเลือกวิธีแก้ปัญหา

5.2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักที่จะควบคุมการทำงานของตนเองได้

5.2.3 เสริมสร้างนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และความรับผิดชอบตนเอง

5.2.4 เป็นวิธีที่มุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง มิใช่เรียนรู้จากการสอนของครู

5.3 ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง มีดังนี้

5.3.1 วิธีนี้อาจจะไม่ได้ผล ถ้าผู้เรียนขาดความรับผิดชอบและไม่ตั้งใจจริง

5.3.2 การเรียนรู้ที่เกิดกับนักเรียนอาจใช้เวลาไม่เท่ากัน จึงยากแก่การประเมินผล

6. วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method) เป็นการสอนโดยที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง การอภิปรายกระทำระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนระหว่างนักเรียนด้วยกัน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน วิธีการสอนแบบอภิปรายจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น พูดเป็น และสร้างความเป็นประชาธิปไตย โดยมีความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบอภิปราย คือ 1) เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย 2) เพื่อฝึกทักษะในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และ 3) เพื่อฝึกทักษะในการพูดและการแสดงความคิดสร้างสรรค์

6.1 ขั้นตอนของวิธีสอนแบบอภิปราย

6.1.1 ชี้นำเข้าสู่หัวข้อการอภิปรายเป็นขั้นการกระตุ้นหรือเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีความสนใจร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

6.1.2 ขั้นตอนอภิปราย ให้แบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้อภิปราย ซึ่งอยู่หน้าชั้นเรียนกับฝ่ายผู้ฟังฝ่ายผู้อภิปรายประกอบด้วยประธาน 1 คนทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นผู้เสนอปัญหา สรุปประเด็นสำคัญ และนำการอภิปรายไม่ให้ออกนอกทาง ตัดบทสมาชิกที่ถกเถียงกัน การนำเข้าสู่หัวข้อการอภิปราย ประธานต้องแนะนำหัวข้อที่จะอภิปรายจากนั้นแนะนำสมาชิกผู้ร่วมอภิปรายแต่ละคน

6.2 ข้อดีของวิธีสอนแบบอภิปราย

6.2.1 ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

6.2.2 พัฒนาสติปัญญาของนักเรียนด้านการคิดหาเหตุผล

6.2.3 ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนเพื่อนำมาใช้ในการอภิปราย

6.2.4 ผู้เรียนสามารถนำวิธีการอภิปรายไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

6.3 ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบอภิปราย

6.3.1 หากผู้ดำเนินการอภิปรายไม่มีความสามารถในการอภิปรายจะทำให้การอภิปรายไม่สัมฤทธิ์ผล และสิ้นเปลืองเวลามาก

6.3.2 หากการตั้งหัวข้อไม่ดีจะทำให้ไม่ได้ข้อสรุปของการอภิปราย

6.3.3 ครูผู้สอนต้องควบคุมให้การอภิปรายดำเนินไปตามหลักการที่ถูกต้อง เช่น ประธานต้องไม่ใช้ความคิดของตนเองชี้แนะผู้ร่วมอภิปรายไม่ใช้ความคิดของตนเอง

7. การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) e-Learning เป็นการเรียนการสอนทางไกลที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง World Wide Web ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมาย ที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขตจำกัด ทำให้ระบบการเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากเดิมที่เป็นระบบปิดมาเป็นระบบเปิด ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งวิชาที่มีการเชื่อมโยงอยู่ในเว็บ โดยไม่มีอุปสรรคทางด้านภูมิศาสตร์ ระยะทาง และเวลา การเรียนในลักษณะนี้ช่วยทำให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นอิสระจากปัญหาการจัดตารางเรียนตารางสอน เพราะผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนได้ตามความสะดวกตามต้องการ ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามพัฒนาการของตนเอง ช่วยในการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากผู้บอกและถ่ายทอดมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวก ในขณะที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและสำรวจข้อมูลในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมิใช่เป็นแต่เพียงผู้รับ

ดังนั้น e-Learning จึงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ทำให้การศึกษา เกิดขึ้นได้ในทุกที่ ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน สถานศึกษา และอื่นๆ การเรียนรู้เน้นการแสวงหาและการรู้จักเลือก ข้อมูลเพื่อการเสริมแต่งความรู้ เป็นการเรียนรู้ที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันภายในกลุ่มที่เรียนรู้ร่วมกัน และยังสามารถขยายความสัมพันธ์ไปยังบุคคลภายนอกกลุ่มที่ติดต่อ หรือเป็นแหล่งทรัพยากรของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพึ่งพาช่วยเหลือกัน ทั้งนี้การเชื่อมต่อถึงกันผ่านระบบเครือข่ายทำให้มีช่องทางของการติดต่อระหว่างกันช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนได้อีกด้วย

8. วิธีสอนโดยการใช้สื่อ (Media) คือ กระบวนการที่ผู้สอนได้ใช้วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการต่างๆ เป็นตัวกลางในการสื่อความหมายเพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มวิธีสอนอีกรูปแบบหนึ่งโดยการใช้สื่อเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ด้วยการทำสิ่งที่ซับซ้อนหรือเป็นนามธรรมเข้าใจยาก ให้เป็นรูปธรรมที่เห็นภาพชัดเจนและเข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสามารถเรียนรู้ได้ในปริมาณที่มากขึ้น

8.1 ขั้นตอนการสอนโดยการใช้สื่อ

การใช้สื่อการสอนนั้นอาจจะใช้เฉพาะขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของ การสอน หรือจะใช้ในทุกขั้นตอนก็ได้ ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้ คือ

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียนนั้น สื่อที่ใช้ในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่แสดงเนื้อหากว้างๆ หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในครั้งก่อน ยังมีสื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริง อาจเป็นสื่อที่เป็นแนวปัญหาหรือเพื่อให้ผู้เรียนคิดและ ควรเป็นสื่อที่ง่ายต่อการนำเสนอในระยะเวลาอันสั้น เช่น ภาพ บัตรคำ บัตรปัญหา ภาพหรือวิดีโอ จากคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2) ขั้นตอนดำเนินการสอน

เป็นขั้นสำคัญในการเรียน เพราะเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหา อย่างละเอียด เพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนจะต้องเลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหาและวิธีการสอน หรืออาจใช้สื่อประสมก็ได้ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการใช้สื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียน การใช้สื่อในขั้นนี้จะต้องให้ผู้เรียนได้รับความรู้นั้นอย่างละเอียดถูกต้องและ ชัดเจน เช่น แผนภูมิ ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นโปร่งใส วีดิทัศน์ ชุดการเรียน ภาพหรือวิดีโอจากการ ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3) ขั้นฝึกปฏิบัติ

เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ ทดลองนำความรู้ด้านทฤษฎี หรือหลักการที่เรียนมาแล้วไปใช้แก้ปัญหาในขั้นฝึกหัดโดยลงมือ ปฏิบัติเอง สื่อในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่เป็นประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนได้ขบคิด โดยผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อเอง ให้มากที่สุด เช่น สมุดแบบฝึกหัด ภาพ บัตรปัญหา แถบบันทึกเสียง ชุดการเรียนรายบุคคล ชุดฝึก ชุดทดลอง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4) ขั้นสรุปบทเรียน

เป็นขั้นสุดท้ายของการเรียนการสอนเพื่อการย้ำเนื้อหา บทเรียน ให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย ขั้นสรุปนี้ควรใช้ระยะเวลาสั้น เช่นเดียวกับชี้นำเข้าสู่บทเรียน สื่อที่ใช้สรุปจึงควรครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญทั้งหมดโดยย่อและ ใช้เวลาน้อย เช่น แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส ภาพหรือวิดีโอจากคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

8.2 คุณค่าของวิธีสอนโดยการใช้สื่อ มีดังนี้

- 1) ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น ผู้เรียนสามารถจำได้มาก และนานขึ้น
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้
- 3) ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

8.3 การเลือกใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะเกิดทั้งประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนและลักษณะเฉพาะของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันไปในหลากหลายคุณลักษณะ อย่างไรก็ตามในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

- 1) คำนึงถึงเกณฑ์ในการเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 2) คำนึงถึงวัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอน
- 3) คำนึงถึงเงื่อนไข สภาพการณ์และกิจกรรมทางการเรียนรู้

8.4 เกณฑ์การเลือกสื่อการเรียนการสอน

บราวน์ และคณะ (Brown and Others, 1972, pp. 170-171)

ได้กล่าวถึงเกณฑ์สำหรับการเลือกสื่อการเรียนการสอนว่า ผู้เลือกสื่อการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์การเลือกในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ความเหมาะสม (Appropriateness) ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงว่าสื่อการสอนจะสนับสนุนจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะรวมทั้งเหมาะสมกับระดับชั้นเรียนหรือไม่เพียงไร

2) ความเชื่อถือได้ (Authenticity) ต้องคำนึงถึงว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นมีเนื้อหาถูกต้อง เทียงตรง ทันต่อเหตุการณ์หรือไม่ ผู้ผลิตมีคุณภาพหรือไม่

3) ความน่าสนใจ (Interest) ต้องคำนึงถึงว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นดึงดูดความสนใจของผู้ใช้หรือไม่ สร้างแรงกระตุ้นและแรงจูงใจ รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือไม่อย่างไร

4) การรวบรวมและความสมดุล (Organization and Balance) ดูว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนหรือไม่ ง่ายต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจหรือไม่

5) คุณภาพด้านเทคนิค (Technical Quality) คำนึงถึงคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนทั้งในด้านเทคนิคที่น่าพอใจหรือไม่ ภาพที่ประกอบชัดเจนหรือไม่ สีที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ เสียงประกอบชัดเจนหรือไม่

6) ราคา (Cost) สื่อการสอนต้องราคาไม่แพงจนเกินไป เป็นสื่อที่มีราคาคุ้มค่าต่อประโยชน์ที่จะได้รับรวมทั้งเวลาที่ใช้ในการทำ

8.5 วัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอน

จากการศึกษาวิจัยทางการศึกษาที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นความสำคัญพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ถ้าหากผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้ตรงจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ดังเช่น อัลเลน (Allen, 1967, p. 28) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทางการเรียนรู้ จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่าและได้ผลดีมากยิ่งขึ้น

ของจริงและหุ่นจำลองอาจนำมาใช้ได้เพียงเพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นความแตกต่างของสิ่งที่ได้เรียนเท่านั้น ส่วนภาพยนตร์เป็นสื่อการสอนที่อาจนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ตรงกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายทางการเรียนได้อย่างกว้างขวาง เป็นต้น สำหรับในยุคปัจจุบันนั้น สื่อการสอนประเภทภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบภาพยนตร์อาจไม่เป็นที่นิยมหรือนำมาใช้ในการเรียนการสอนกันมากนัก อาจมีการปรับใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวยุคใหม่ เช่น วีดิทัศน์ (Video Recorder) หรือสื่อดิจิทัล (Digital) ประเภทเครื่องเล่น VCD, DVD หรือสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) เหล่านี้เป็นต้น

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า การใช้กลวิธีการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้จะช่วยให้เกิดพัฒนาการเรียนรู้ภายในตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและสามารถนำความรู้มาใช้ได้ในสถานการณ์ใหม่ กลวิธีการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาและการพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะการสื่อสารด้วยในด้านของผู้เรียนด้วยเหตุผลนี้ การใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษมีความจำเป็นเพื่อการควบคุม และทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยเพราะต้องใช้ด้วยความคิดอย่างมีสติและต้องเป็นส่วนที่ผู้เรียนได้เลือกสรรแล้ว นอกจากนี้ อาจสามารถสรุปได้ว่าการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ 1) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ 2) ช่วยเพิ่มบทบาทของผู้สอนภาษาให้กว้างขึ้น 3) เป็นการเรียนรู้จากปัญหา 4) มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆ ด้าน มิใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น 5) สามารถสอนให้ผู้เรียนได้ 6) มีความยืดหยุ่น เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 นั้นจำเป็นต้องประยุกต์ใช้หรืออาจมีการปรับใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวยุคใหม่ เช่น วีดิทัศน์ (Video Recorder) หรือสื่อดิจิทัล (Digital) ประเภทเครื่องเล่น VCD, DVD หรือสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) โดยเลือกใช้สื่อการสอนได้ตรงจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทางการเรียนรู้ จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่าและได้ผลดีมากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่งอีกด้วย

6. หลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

6.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรีทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครจัดการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา โดยในระดับปริญญาตรี จัดการศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษในหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต วิทยาศาสตร์บัณฑิต ศิลปศาสตร์บัณฑิต นิติศาสตร์บัณฑิต รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต รัฐศาสตร์บัณฑิต บัญชีบัณฑิต บริหารธุรกิจบัณฑิต เศรษฐศาสตร์บัณฑิต และเทคโนโลยีบัณฑิต

โดยในปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ในระบบกลาง (Admission) แยกตามคณะ ได้ดังต่อไปนี้

คณะครุศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) จำนวน 15 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชา หลักสูตรวิชาภาษาไทย การศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา พลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและคอมพิวเตอร์ศึกษา ฟิสิกส์ เคมี เกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมศิลป์ คหกรรมศาสตร์ และการศึกษาพิเศษและภาษาอังกฤษ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขภาพ และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย การท่องเที่ยวและการโรงแรม สารสนเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ดนตรี และศิลปกรรม

คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต บริหารธุรกิจบัณฑิต เศรษฐศาสตรบัณฑิต และรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 11 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ รัฐประศาสนศาสตร์ การเงินและการธนาคาร การตลาด การจัดการทั่วไป นิเทศศาสตร์ การจัดการโลจิสติกส์ และการเป็นผู้ประกอบการ

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสาขาวิชาเทคโนโลยีก่อสร้าง/โยธา/สถาปัตยกรรม เทคโนโลยีไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์

6.2 หลักสูตรปริญญาตรีที่ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม

นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีที่ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต (3-0-6) จำนวนทั้งหมด 10 หลักสูตร ได้แก่ คณะครุศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) จำนวน 15 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชา หลักสูตรวิชาภาษาไทย การศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา พลศึกษา และวิทยาศาสตร์การกีฬา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและคอมพิวเตอร์ศึกษา ฟิสิกส์ เคมี เกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมศิลป์ คหกรรมศาสตร์ และการศึกษาพิเศษและภาษาอังกฤษ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย การท่องเที่ยวและการโรงแรม สารสนเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ดนตรี และศิลปกรรม คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต บริหารธุรกิจบัณฑิต เศรษฐศาสตรบัณฑิต และรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 11 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ รัฐประศาสนศาสตร์ การเงินและการธนาคาร การตลาด การจัดการทั่วไป

นิเทศศาสตร์ การจัดการโลจิสติกส์ และการเป็นผู้ประกอบการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีก่อสร้าง/
โยธา/สถาปัตยกรรม เทคโนโลยีไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2557,
หน้า 272-277)

6.3 หลักสูตรที่ใช้เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือ หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
(General Education) รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

โครงสร้างหลักสูตร หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรต้องไม่น้อยกว่า 164 หน่วยกิต
โดยมีสัดส่วนดังต่อไปนี้ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน
ไม่น้อยกว่า 125 หน่วยกิต กลุ่มวิชาแกน/กลุ่มวิชาเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 75 หน่วยกิต กลุ่มวิชาครู
ไม่น้อยกว่า 125 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

การจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 125 หน่วยกิต กลุ่มวิชาแกน/กลุ่มวิชาเนื้อหา ไม่น้อยกว่า 75
หน่วยกิต กลุ่มวิชาครู ไม่น้อยกว่า 125 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
วิชานี้เป็นวิชาในหมวด กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (จำนวน 3 หน่วยกิต รวมทุกระบวนรายวิชา
เป็น 12 หน่วยกิต)

6.4 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม
ของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น

6.5 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ข้ามวัฒนธรรม ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เปิดทุกภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา

พชยา สุขพัชรภรณ์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมแผนผัง
ความคิดเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏลำปาง จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนที่ใช้กิจกรรม
แผนผังความคิด จำนวน 8 แผน แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแบบประเมิน
ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนเพิ่มขึ้นหลังจากเรียน
โดยใช้กิจกรรม แผนผังความคิด

สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์ (2555, หน้า 171) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ผีกรอบมค้ายภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษความรู้ด้านกิจกรรมค้าย ภาษาอังกฤษและทักษะสังคมสำหรับนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 38 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรในระดับชั้นเรียน ได้แก่ หน้าที่ภาษาที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนด วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะสื่อที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษา 2) หลักสูตรค้าย ภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการ = 81.12 และประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ = 80.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 และ 3) นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจ ต่อหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Campbell (1990, pp. 9-10) ทำการศึกษาผลของกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษโดยเน้นการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยแบ่ง การทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนสามารถพัฒนา ความสามารถในการอ่านของนักศึกษาได้โดยคะแนนเฉลี่ยหลักการเรียนของกลุ่มควบคุมสูงกว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Elmore & Reves (1994, p. 71) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง ความรู้ (Schemata) 3 แบบ คือ ทักษะทางภาษา (Language Skill) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Knowledge) และโครงสร้างสุนทรียศาสตร์ทางภาษา (Rhetorical Structure) ที่มีความเข้าใจในการอ่านโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยทำการศึกษา กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 31 คน ผลการศึกษพบว่า โครงสร้างความรู้ทั้ง 3 แบบรวมกันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อน การทดลอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่า การสอน ภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาจะต้องใช้รูปแบบการสอนที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย และเน้นให้ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะทางภาษาและฝึกฝนเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง สัมพันธ์กันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ รวมถึงเน้นให้ผู้เรียน สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังต้องมีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะสื่อที่เกิด จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ

1. ความเป็นมาของการรู้สารสนเทศ

1.1 วิวัฒนาการการรู้สารสนเทศ

โดยทั่วไป การรู้หนังสือ (Literacy) หมายถึง ผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้ จากการตรวจสอบประวัติของคำว่า การรู้หนังสือ พบว่าเริ่มมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา นั่นคือ ก่อนที่จะมีข้อมูลการทำสำมะโนประชากรสิ่งที่สามารถบ่งชี้ได้ว่าประชาชนเป็นผู้รู้หนังสือ คือ ความสามารถในการเซ็นชื่อได้ ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงในช่วงกลางศตวรรษที่ 19 โดยเฉพาะ เมื่อมีการทำสำมะโนประชากร ในปีคริสต์ศักราช 1840 สิ่งที่แสดงถึงการรู้หนังสือในขณะนั้นก็คือ ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของประชาชน ในปีคริสต์ศักราช 1840 สิ่งที่จะชี้ได้ว่าเป็นผู้รู้หนังสือคือการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นโดยใช้เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษาตอนต้น เป็นตัวกำหนดต่อมาในปีคริสต์ศักราช 1970 ได้มีการเพิ่มมาตรฐานการรู้หนังสือให้สูงขึ้น อีก คือ ต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบการรู้หนังสือ ในเรื่องความเข้าใจในเนื้อหาและการใช้ภาษา ตลอดจนความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล และได้มีการทดลองใช้ทฤษฎีใหม่ๆ เพื่อทดสอบการรู้หนังสือ ซึ่งมีหลักเกณฑ์คือ การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การอ่านออกเสียง การอ่านในใจ เป็นต้น เมื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้หนังสือได้เริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับแนวคิดใหม่ของการรู้หนังสือว่า เป็นทักษะในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งช่วยให้บุคคลรู้จักหน้าที่ มีวุฒิภาวะ ความเป็นตัวของตัวเอง และมีศักยภาพในตนเอง

ขอบเขตของการรู้หนังสือได้ขยายออกไป คือ ต้องมีทักษะทางพุทธิปัญญา สามารถลำดับความคิดและความมีเหตุผล ต่อมานักวิชาการได้ขยายความหมายของการรู้หนังสือเพิ่มเติม คือ มีความต้องการข้อมูลทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ การรู้หนังสือนั้นต้องสามารถแสดงออกให้เห็นเด่นชัดในด้านมีคุณค่าต่อสังคม เศรษฐกิจและมีคุณค่าต่อตนเอง มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ ความมีเหตุผลความถูกต้องด้วยศีลธรรม และความมีระเบียบวินัย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในท่ามกลางสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลายนี้ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล การค้นหาข้อมูล และการประเมินข้อมูลนั้นถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญของนิยามการรู้หนังสือในสมัยปัจจุบัน ดังนั้นในยุคสังคมข่าวสารนี้ การรู้หนังสือจึงเรียกในชื่อใหม่ว่า “การรู้สารสนเทศ” (Information Literacy)

คำว่า “การรู้สารสนเทศ” ใช้ครั้งแรกในปีคริสต์ศักราช 1974 โดยซูร์คาวสกี (Zurkowski) นายกสมาคม อุตสาหกรรมสารสนเทศ (Information Industry Association : IIA) ได้เสนอแนวคิดของการรู้สารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดเตรียมให้บุคคลเป็นผู้ใช้สารสนเทศที่ประสบความสำเร็จ และกล่าวถึงบรรณารักษ์ว่าเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งสารสนเทศ และความสามารถในการค้นหาสารสนเทศที่มีมากมายได้เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ทั้งในและนอกสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และไม่เพียงแต่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ได้รับการปรับปรุง พัฒนา และเผยแพร่ไปใช้ทั่วโลก (Behrens, 2000, pp. 309-310)

2. นิยามของการรู้สารสนเทศ

คำนิยามการรู้สารสนเทศ ทั้งสถาบันทางการศึกษา องค์กรวิชาชีพ และบุคคลได้ให้นิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

ศิริพร สุวรรณ (2541, หน้า 134) ได้ให้นิยามไว้ว่า การรู้สารสนเทศมีลักษณะใกล้เคียงกับการรู้หนังสือ (Literacy) ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน และการใช้สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ และการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ การรู้สารสนเทศต้องการความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อน ซึ่งกระทำได้โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ และเพื่อที่จะเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีโดยใช้ทักษะและความรู้ใหม่

Breivik & Gee (1989, p. 45) ได้กล่าวถึงคณะกรรมการด้านการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association Presidential Committee on Information Literacy) ได้กำหนดลักษณะบุคคลผู้รู้สารสนเทศไว้ในรายงานของสมาคมว่าเป็นบุคคลที่สามารถเข้าใจว่าเมื่อใดต้องการสารสนเทศ และมีความสามารถในการระบุแหล่งที่อยู่ ประเมิน และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งโดยสรุปแล้ว บุคคลผู้รู้สารสนเทศเป็นผู้ที่เรียนรู้ว่าจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างไร เพราะรู้ว่าจะหาสารสนเทศได้อย่างไร รู้ว่าจะค้นหาสารสนเทศได้อย่างไร และรู้ว่าจะใช้สารสนเทศได้อย่างไร ซึ่งเป็นการเตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและได้อธิบายบุคคลผู้รู้สารสนเทศว่า เป็นผู้ที่จะหาสารสนเทศได้อย่างไร รู้จักประเมินและใช้สารสนเทศในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสารสนเทศที่ได้มานั้นอาจมาจากหนังสือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล ฟิล์ม เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆ การรู้สารสนเทศจึงเป็นความสามารถในการเข้าถึง และประเมินสารสนเทศที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมทั้งการบูรณาการทักษะการวิจัยและประเมินสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือและแหล่งสารสนเทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของการรู้สารสนเทศไว้ว่า เป็นความสามารถในการเข้าถึงและประเมินสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคคลผู้รู้สารสนเทศมีความสามารถ ดังนี้

1. สามารถดำรงชีวิตอยู่และประสบความสำเร็จในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยี
2. สามารถใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพดี และพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย
3. สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เชื่อมมั่นกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่
5. สามารถค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ
6. สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญ

Doyle (1994, p. 3) ให้นิยามการรู้สารสนเทศว่าเป็นความสามารถในการเข้าถึง ประเมินและใช้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลายได้ ซึ่งผู้รู้สารสนเทศมีลักษณะ ดังนี้

1. รู้ว่าสารสนเทศที่ถูกต้องและสมบูรณ์ เป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจ
2. รู้ถึงความต้องการสารสนเทศ
3. กำหนดคำถามบนพื้นฐานของความต้องการสารสนเทศได้
4. ระบุแหล่งสารสนเทศที่มีคุณภาพได้
5. สามารถพัฒนากลยุทธ์การค้นหาได้สำเร็จตามต้องการ
6. เข้าถึงแหล่งสารสนเทศโดยใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีอื่นๆ ได้
7. ประเมินสารสนเทศได้
8. จัดระบบของสารสนเทศที่ได้มา เพื่อนำไปประยุกต์ในทางปฏิบัติได้
9. บูรณาการสารสนเทศใหม่ให้อยู่ในรูปขององค์ความรู้ได้
10. สามารถใช้สารสนเทศในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ไข

ปัญหา

American Association of School Librarians and Association for Education Communications and Technology (1998, Online) ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า Information Power : Building Partnerships for Learning ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 : นักเรียนผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 2 : นักเรียนผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศอย่างมี

วิจารณญาณ

มาตรฐานที่ 3 : นักเรียนผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้องและอย่างสร้างสรรค์

Humes (1999, p. 121) ให้นิยามการรู้สารสนเทศว่าเป็นความสามารถในการเข้าถึง ประเมินจัดระบบ และใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลายได้ เริ่มตั้งแต่ผู้รู้สารสนเทศรู้ถึงความต้องการสารสนเทศ โดยกำหนดหัวข้อหรือเรื่องที่ต้องการค้นหาอย่างชัดเจน คัดเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมเพื่อแสดงแนวคิดหรือหัวข้อที่ต้องการค้นหา กำหนดกลยุทธ์การค้นหาที่จะนำไปสู่การพิจารณาถึงความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศ และวิธีการต่างๆ ที่จะใช้ในการจัดระบบของสารสนเทศที่ได้มา วิเคราะห์สารสนเทศที่รวบรวมมาได้โดยพิจารณาถึงคุณค่า ความเกี่ยวข้อง คุณภาพและความเหมาะสม และเปลี่ยนสารสนเทศให้อยู่ในรูปขององค์ความรู้ได้

Behrens, S.J. (2001, pp. 81-83) ได้ให้นิยามของการรู้สารสนเทศ หมายถึงความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการใช้สารสนเทศ การรู้สารสนเทศจะประกอบอยู่ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ

Hayden (2002, p. 45) กล่าวถึงการรู้สารสนเทศว่า การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าถึง และใช้แหล่งต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการสารสนเทศ ซึ่งการรู้สารสนเทศมีความหมายมากกว่าความสามารถในการอ่านและการเขียน การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการค้นหา การประเมิน การใช้ และความรู้ในการสื่อสาร บุคคลต้องรู้และต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์เพื่อกำหนดข้อคำถาม กำหนดวิธีการวิจัย และต้องใช้ทักษะในการประเมินอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้บุคคลต้องมีความสามารถในการค้นหาเพื่อหาคำตอบให้กับคำถามที่ซับซ้อน และด้วยแนวทางที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

Brown, C.M. (2003, หน้า 20) ได้ให้นิยามของการรู้สารสนเทศ หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถด้านสนเทศโดยเป็นกระบวนการทางปัญญา เพื่อสร้างความเข้าใจในความต้องการสารสนเทศ การค้นหาการประเมินการใช้สารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การรู้สารสนเทศเป็นการที่ต้องอาศัยทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และทักษะอื่นๆ

จากนิยามการรู้สารสนเทศดังที่นิสิตการศึกษาข้างต้นนี้ สามารถสรุปเป็นนิยามการรู้สารสนเทศได้ว่า การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการแสวงหาวิธีการและการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ การประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนมาได้และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา หรือการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การรู้สารสนเทศ หมายถึง การบูรณาการกระบวนการความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศ

3. องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ

ในศตวรรษที่ 21 นอกเหนือจากทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน และการคำนวณแล้วบุคคลในยุคสารสนเทศนี้ยังต้องการทักษะการวิเคราะห์ที่ซับซ้อนมากขึ้น จึงได้มีการเสนอการรู้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากการรู้หนังสือเกิดขึ้น ได้แก่ การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual literacy) การรู้สื่อ (Media literacy) การรู้วัฒนธรรม (Cultural literacy) การรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific literacy) การรู้คอมพิวเตอร์ (Computer literacy) การรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology literacy) และการรู้เครือข่าย (Network literacy) เป็นต้น โดยการรู้ต่างๆ เหล่านี้ คำว่า “การรู้สารสนเทศ” เป็นคำที่เข้ามาแทนที่ และรวมเอาการรู้ทั้งหมดรวมเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งส่วนประกอบของการรู้สารสนเทศนั้น พัฒนามาจากทักษะห้องสมุด หรือการรู้ห้องสมุด (Library literacy) และทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการรู้คอมพิวเตอร์ ภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้น ทักษะห้องสมุด ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นส่วนประกอบหลักของการรู้สารสนเทศ (Seamans, Nancy H., 2000, online)

Faster, Harper & Susan M. (2000, Online) ได้กล่าวถึงทักษะห้องสมุด จากแผนแม่บทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยโคโลราโด (Colorado Academic Library Master Plan) ได้กำหนดโครงสร้างส่วนประกอบของการรู้ห้องสมุดไว้ 4 ส่วน ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการระบุและความสามารถในการใช้แหล่งสารสนเทศ
2. ความสามารถในการเลือกสารสนเทศที่เกี่ยวข้องได้ตรงตามความต้องการ
3. การรู้จักแหล่งที่อยู่ของทรัพยากรในห้องสมุด
4. การรู้จักแหล่งทางเลือกที่สามารถหาได้ในระบบท้องถิ่น รัฐ ประเทศ และนานาชาติ

ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ทักษะห้องสมุดหรือการรู้ห้องสมุดเป็นความสามารถในการระบุแหล่งที่อยู่ วิธีการค้นหาและใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆ ของห้องสมุด เพื่อแก้ไขปัญหาหรือกำหนดขอบข่ายของสารสนเทศที่จะใช้ในการเรียนรู้ต่างๆ และยังกล่าวว่า ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

1. ทักษะพื้นฐาน เช่น การใช้แป้นพิมพ์ เม้าส์ เครื่องพิมพ์ การจัดการแฟ้มข้อมูล การรู้จักคำศัพท์ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์
2. การเลือกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ โปรแกรมตารางคำนวณโปรแกรมฐานข้อมูล และโปรแกรมอื่นๆ
3. การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์และเครือข่าย
4. การรู้ถึงผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่ออาชีพ สังคม และวัฒนธรรม
5. ทักษะการนำเสนอข้อมูลเชิงบวก และการสะท้อนกลับข้อมูลเชิงสร้างสรรค์
6. การจัดกลุ่มข้อมูลไม่ให้เกิดการทับซ้อน เกยทับกันระหว่างกลุ่มข้อมูล
7. การยอมรับและปล่อยถ่ายข้อมูลที่เข้าถึงได้และยังเข้าถึงไม่ได้

ดังนั้น ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการรู้คอมพิวเตอร์ จึงเป็นความสามารถเฉพาะบุคคลในการเข้าใจพื้นฐานคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะกระบวนการเข้าถึงและสืบค้นสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล และเทคโนโลยีอื่นๆ เพื่อจัดการข้อมูลและสร้างสรรค์เอกสารด้วยคอมพิวเตอร์อย่างชาญฉลาด ซึ่งผู้เรียนหรือผู้สืบค้นจะต้องมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณซึ่งเป็นกระบวนการฝึกฝนทางสติปัญญาที่เกี่ยวกับการสร้างแนวความคิดการประยุกต์ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ หรือการประเมินสารสนเทศที่รวบรวมมาได้ หรือมาจากการสังเกต ประสบการณ์ การคิดพิจารณาไตร่ตรองด้วยเหตุผลอย่างชาญฉลาด ซึ่งจะเป็นแนวทางนำไปสู่ความเชื่อและการปฏิบัติ ดังนั้น การคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นแนวความคิดเกี่ยวกับตรรกะ ความเป็นเหตุเป็นผล การวิเคราะห์ การประเมิน การแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจด้วยความสำนึกของตนเอง (Self-awareness)

แม้ว่าการรู้สารสนเทศจะสัมพันธ์กับทักษะห้องสมุดและทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่แท้จริงการรู้สารสนเทศมีความหมายมากกว่านั้น โดยทักษะทั้งสองทักษะเกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณซึ่งการรู้แต่ละประเภทจะมีระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณลึกซึ้งแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศกับทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ การรู้สารสนเทศ

เป็นความสามารถที่มากกว่าความสามารถในการเข้าถึง และความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี เพราะเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวไม่ใช่เครื่องรับประกันประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้ และเมื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศกับทักษะห้องสมุด การรู้สารสนเทศเป็นมากกว่าการค้นหาสารสนเทศจากรายการทางออนไลน์ หรือวัสดุอ้างอิงต่างๆ เพราะการรู้สารสนเทศไม่ใช่เทคนิค แต่เป็นเป้าหมายสำหรับผู้เรียน

4. การสอนการรู้สารสนเทศ

การสอนการรู้สารสนเทศในต่างประเทศมีการจัดสอนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งการสอนในระดับอุดมศึกษานี้มีการจัดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา โดยรูปแบบการสอนการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษามีหลากหลาย รูปแบบ เช่น การกำหนดเป็นรายวิชา (Stand-alone Courses or Classes) การสอนทางออนไลน์ (Online tutorials) สมุดแบบฝึกหัด (Workbooks) การสอนแบบสัมพันธ์กับรายวิชา (Course-related instruction) และการสอนแบบบูรณาการกับรายวิชา (Course-integrated instruction) ดังตัวอย่างการสอนการรู้สารสนเทศระดับบัณฑิตศึกษาในต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

4.1 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งรัฐฮาวาย วิทยาเขตโออาฮูตะวันตก

(University of Hawaii-West Oahu Libraries) ได้เสนอหลักสูตรการรู้สารสนเทศแก่ทางมหาวิทยาลัย โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดจะเป็นผู้รู้สารสนเทศ และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความสามารถที่จะรู้ว่าสารสนเทศคืออะไร เมื่อใดที่มีความต้องการสารสนเทศจะเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างไร ค้นหาสารสนเทศได้จากที่ไหน และใช้สารสนเทศได้อย่างไร ซึ่งโปรแกรมนี้จะนำการรู้สารสนเทศมาสอนและฝึกให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1 และจะเปลี่ยนแปลงตามระดับโดยบูรณาการไว้ในแต่ละรายวิชาที่มีการเปิดสอนในสถาบัน โดยส่วนประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1) รายวิชาทักษะการวิจัยและทักษะห้องสมุด (Library and Research Skill Course) (3 หน่วยกิต) จะสอนให้แก่แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 1 ในรายวิชานี้สอนทั้งการใช้วัสดุตีพิมพ์ ซีดีรอม แหล่งสารสนเทศออนไลน์ และแนะนำนักศึกษาให้สามารถระบุแหล่งที่อยู่ของเอกสาร วิชาการรู้สารสนเทศจะสอนโดยบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษารู้จักและสามารถใช้เครื่องมือค้นหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และทรัพยากรสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2) การฝึกฝนทักษะการค้นคว้าวิจัยขั้นสูง จะจัดสอนโดยเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละหลักสูตร จัดสอนเป็นทีม และประเมินโดยนักสารสนเทศและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา ในแต่ละกลุ่มจะให้นักศึกษาออกไปศึกษาทรัพยากรเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา เช่น วิชาหลักธุรกิจเบื้องต้น จะสอนการใช้เครื่องมือค้นคว้าเฉพาะทางด้านธุรกิจ เช่น ดรชชวีวารสารทางธุรกิจและฐานข้อมูล ABI/INFORM หรือวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น สอนการใช้บทความย่อทางจิตวิทยา และแหล่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากสิ่งพิมพ์และออนไลน์ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้และความสามารถในการใช้ทรัพยากรเฉพาะสาขาวิชา

- 3) นักศึกษาจะได้รับการสอน และการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลในห้องสมุด
- 4) นักศึกษาจะสามารถเลือกเรียนแต่ละระดับของโปรแกรมการรู้สารสนเทศ
- 5) ผู้สอนจะกำหนดให้มีการเขียนรายงาน และการรู้สารสนเทศเป็นส่วนประกอบของทุกวิชาซึ่งผู้สอนจะมอบหมายงานให้ไปค้นคว้าที่ห้องสมุด โดยการค้นจากแหล่งทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ ซีดีรอมและการค้นคืนทางออนไลน์ ส่วนการประเมินผลการสอนการรู้สารสนเทศจะใช้แบบสอบถาม เพื่อวัดว่านักศึกษามีทักษะในการทำวิจัยหรือไม่ โดยดูจากบรรณานุกรมที่ใช้อ้างอิงในรายงานวิจัย และเมื่อมีปัญหาจะอภิปรายร่วมกันระหว่างนักศึกษาและนักสารสนเทศ (สมาน ลอยฟ้า, 2545, หน้า 27-32)

4.2 มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน (University of Michigan) ได้พัฒนาหลักสูตร โดยได้รวมการรู้สารสนเทศเข้าไปในวัตถุประสงค์หนึ่งของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 2 รายวิชา วิชาหนึ่งเป็นรายวิชาที่สอนการรวบรวมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสื่อสารมวลชน และอีกรายวิชาหนึ่งสอนเกี่ยวกับการสอนการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งในรายวิชาการสอนการใช้สารสนเทศ (Instruction in the use of Information) สอนให้รู้จักวิธีการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้และการใช้สารสนเทศตามความต้องการของแต่ละคนตามแต่ละอาชีพให้ประสบผลสำเร็จ สาระในรายวิชานี้ ประกอบด้วย

- 1) การสร้างแนวคิดในการรวบรวมสารสนเทศในสถานการณ์นั้นๆ
- 2) การอธิบายให้นักศึกษาสามารถทำงานวิจัย หรือจัดการกับปัญหาทางการวิจัยที่คล้ายๆ กันได้
- 3) การสร้างกรอบความคิดในเรื่องนั้นๆ เพื่อนำไปใช้งานได้จริง (Plotnick, Eric, 1999, pp. 88-89)

5. การประเมินความรู้สารสนเทศ

ตัวแบบการรู้สารสนเทศ พัฒนาขึ้นเพื่อวิเคราะห์แนวคิดของการสอนการรู้สารสนเทศและกระบวนการการค้นคว้าวิจัย แต่ละตัวแบบมีกระบวนการที่คล้ายคลึงแต่ใช้คำแตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตามซึ่งรายละเอียดและการเปรียบเทียบตัวแบบของกระบวนการการรู้สารสนเทศ มีดังนี้

5.1 ตัวแบบการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศไว้ 5 ข้อ ดังนี้ (Association of College and Research Libraries, 2000, Online)

มาตรฐานที่ 1 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ และผสมผสานสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับฐานความรู้เดิมและระบบคุณค่าของตนเองได้

มาตรฐานที่ 4 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศแต่ละบุคคลหรือกลุ่มสมาชิกสามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ได้

มาตรฐานที่ 5 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายได้ นอกจากนี้มาตรฐานการรู้สารสนเทศ 5 ข้อ ยังได้กำหนดบรรณานุกรมที่ชัดเจนแต่ละมาตรฐานและผลที่ได้จากการรู้สารสนเทศ

6. มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกาได้กำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดมาตรฐาน บรรณานุกรมที่ชัดเจน และพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับความสามารถทางการรู้สารสนเทศ ดังนี้ (Association of College and Research Libraries, 2000, online ; Association of College and Research Libraries, 2001, online)

6.1 มาตรฐานที่ 1 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ บรรณานุกรมที่ชัดเจน : นักศึกษาจะต้องมีความสามารถ ดังนี้

6.1.1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถระบุและแสดงความต้องการสารสนเทศของตนเองได้ชัดเจนพฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.1.1.1 ปรีกษากับผู้สอนและมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียนกลุ่มทำงาน และอภิปรายทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อกำหนดหัวข้องานวิจัย หรือความต้องการสารสนเทศ

6.1.1.2 พัฒนาโครงเรื่องที่ศึกษา และกำหนดขอบเขตของประเด็นที่ต้องการจะศึกษา

6.1.1.3 สืบค้นแหล่งสารสนเทศทั่วไป เพื่อให้เข้าใจในหัวข้อเรื่องที่จะศึกษามากขึ้นซึ่งสามารถประเมินได้จาก

1) อธิบายความแตกต่างระหว่างแหล่งสารสนเทศทั่วไป และแหล่งสารสนเทศเฉพาะวิชา

2) ตัดสินใจได้ว่าเมื่อใดควรใช้แหล่งสารสนเทศทั่วไป หรือใช้แหล่งสารสนเทศเฉพาะวิชา เช่น เพื่อค้นหาเรื่องทั่วไป หรือเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ เฉพาะเรื่อง

6.1.1.4 ระบุหรือปรับสารสนเทศที่ต้องการใช้ให้อยู่ในขอบข่ายที่สามารถจัดการได้ซึ่งสามารถประเมินได้จาก

1) กำหนดคำถามเริ่มต้นที่อาจจะกว้าง หรือแคบ รวมทั้งคำถามที่อาจใช้จัดการได้

2) อธิบายเหตุผลเกี่ยวกับการจัดการหัวข้อโดยใช้แหล่งอ้างอิง

- 3) ปรับเปลี่ยนขอบเขตหรือแนวทางของการตั้งข้อความ เพื่อให้หัวข้อที่จะศึกษาแคบลงหรือกว้างขึ้น
- 4) อธิบายได้ว่าต้องการผลงานอย่างไร เช่น ต้องการค้นหาและวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะมีผลต่อการกำหนดสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้
- 5) ใช้แหล่งสารสนเทศที่ให้ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้เข้าใจหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา
- 6) ปรึกษากับผู้สอนและบรรณารักษ์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการกับหัวข้อที่จะทำ

6.1.1.5 ระบุแนวคิดหลักและคำศัพท์ที่จะอธิบายถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ ซึ่งสามารถประเมินได้จาก

- 1) เขียนคำศัพท์ที่อาจใช้ประโยชน์ในการระบุแหล่งที่อยู่ของสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา
- 2) ระบุและใช้แหล่งทั่วไป หรือแหล่งเฉพาะสาขาวิชาอย่างเหมาะสม โดยให้ครอบคลุมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่ต้องการใช้
- 3) ตัดสินได้เมื่อหัวข้อวิจัยมีแง่มุมของปัญหาหลากหลาย หรืออาจต้องการขยายบริบทให้กว้างขึ้น
- 4) กำหนดแนวคิดที่เฉพาะ โดยให้ครอบคลุมหัวข้อวิจัย

6.1.1.6 รู้จักเชื่อมโยงสารสนเทศที่มีอยู่กับความคิดเดิม ทำการทดสอบและ/หรือวิเคราะห์เพื่อสร้างสารสนเทศขึ้นมาใหม่

6.1.2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถระบุประเภท และรูปแบบของแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่คาดว่าจะมีสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.1.2.1 รู้ว่าการผลิต การจัดระบบ และการเผยแพร่สารสนเทศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นอย่างไร ซึ่งสามารถประเมินได้จาก

- 1) อธิบายวงจรสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมกับหัวข้อวิจัย
- 2) ให้นิยามเครือข่ายติดต่อสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตของนักวิชาการเฉพาะสาขาที่ทำวิจัยในขอบเขตเรื่องเดียวกัน ซึ่งมีชื่อว่า Invisible college เช่น การติดต่อกับบุคคล ลิสต์เซอร์ฟ (Listservs) เฉพาะสาขา พร้อมทั้งอธิบายคุณค่า

6.1.2.2 รู้ว่าความรู้จัดอย่างเป็นระบบจนกลายเป็นสาขาวิชา ซึ่งมีผลต่อวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ สามารถประเมินได้จาก

- 1) บอกชื่อสาขาวิชาหลัก 3 สาขา (มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) และชื่อวิชาบางวิชาที่ครอบคลุมแต่ละสาขาวิชา
- 2) ค้นหาแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา
- 3) ใช้หัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องและศัพท์ที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาในกระบวนการการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศ

4) อธิบายวงจรสิ่งพิมพ์เฉพาะสาขาวิชาหรือเรื่อง ซึ่งมีผลต่อ

การเข้าถึงสารสนเทศ

6.1.2.3 ระบุคุณค่า และความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อประสม ฐานข้อมูล เว็บไซต์ สื่อโสตทัศน์ หรือหนังสือ สามารถประเมินได้จาก

- 1) ระบุรูปแบบที่หลากหลายของสารสนเทศที่ต้องการใช้
- 2) อธิบายว่ารูปแบบของสารสนเทศที่พบอาจมีผลต่อการนำไปใช้

ประโยชน์เฉพาะอย่าง

6.1.2.4 ชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมาย และกลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เช่น ระหว่างสารสนเทศทั่วไปกับสารสนเทศทางวิชาการ ระหว่างเรื่องที่เป็นปัจจุบันกับเรื่องที่เป็นอดีต สามารถประเมินได้จาก

1) แยกแยะลักษณะของการจัดเตรียมสารสนเทศสำหรับกลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกัน

2) ชี้ถึงจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของแหล่งสารสนเทศ (เช่น แหล่งสารสนเทศทั่วไปกับแหล่งสารสนเทศเฉพาะเจาะจงสาขาวิชา)

6.1.2.5 บอกความแตกต่างระหว่างแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ โดยตระหนักว่าแหล่งสารสนเทศเหล่านั้นมีคุณค่า และใช้แตกต่างกันไปตามแต่ละสาขาวิชา สามารถประเมินได้ดังต่อไปนี้

- 1) บอกความแตกต่างระหว่างแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ
- 2) อธิบายได้ว่าสารสนเทศในสาขาวิชานั้นๆ มีอยู่ในแหล่งปฐมภูมิ

หรือแหล่งทุติยภูมิ

6.1.2.6 ตระหนักว่าสารสนเทศที่ต้องการอาจสร้างด้วยข้อมูลดิบจากแหล่งปฐมภูมิ

6.1.3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่ได้รับจากสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.1.3.1 กำหนดการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการขยายกระบวนการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น การยืมระหว่างห้องสมุด การใช้ทรัพยากรจากแหล่งอื่น การได้จากรูปภาพ วิดีทัศน์ ข้อความ หรือเสียง สามารถประเมินได้จาก

- 1) กำหนดวัสดุที่สามารถค้นหาได้โดยตรง
- 2) ใช้บริการที่มีอยู่อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้วัสดุที่ต้องการ

หรือแหล่งทางเลือกอื่น

6.1.3.2 พิจารณาความเป็นไปได้ในการเรียนรู้ทักษะหรือภาษาใหม่ เช่น ภาษาต่างประเทศหรือพื้นฐานสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการและเข้าใจบริบทของสารสนเทศนั้นๆ

6.1.3.3 กำหนดแผนการทั้งหมดที่จะใช้ และความเหมาะสม
ในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ สามารถประเมิน ได้ดังนี้

- 1) ค้นหาและรวบรวมสารสนเทศพื้นฐานอย่างไม่เป็นทางการ
ยืดหยุ่นแผนการค้นหาสารสนเทศที่กำหนดไว้
- 2) อธิบายได้ว่าความรู้ได้มาจากสารสนเทศได้อย่างไร ซึ่งไม่สามารถ
หามาได้โดยทันที
- 3) ดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้สารสนเทศตามกรอบ
ที่กำหนดไว้

6.1.4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินความต้องการ และขอบเขต
สารสนเทศที่ต้องการอีกครั้งได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.1.4.1 ทบทวนสารสนเทศที่ต้องการในตอนต้น โดยตั้งคำถามให้
ชัดเจน ปรับปรุงแก้ไขหรือถ่วงถ่วงอีกครั้ง สามารถประเมินได้จาก

- 1) ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดหัวข้อวิจัย โดยพิจารณาจากจำนวน
สารสนเทศในตอนต้นที่ค้นพบหรือไม่พบ
- 2) ปรับเปลี่ยนการกำหนดหัวข้อ โดยพิจารณาจากเนื้อหาสารสนเทศ
ในตอนต้นที่ค้นพบ

3) ตัดสินว่าสารสนเทศใดจำเป็นหรือไม่จำเป็น เพื่อยกเลิกหัวข้อ
ที่ขึ้นอยู่กับความสำคัญหรือความล้มเหลวของการค้นหาสารสนเทศในตอนต้น

6.1.4.2 อธิบายหลักการที่จะใช้ในการตัดสินใจ และการเลือกสารสนเทศ
ที่จะใช้สามารถประเมินได้จาก

- 1) แสดงถึงความสนใจของผู้ใช้ว่าจะมีผลต่อการเลือกสารสนเทศ
อย่างไร
- 2) แสดงถึงผลงานที่ต้องการว่าจะมีผลต่อการเลือกสารสนเทศ
อย่างไร เช่น สื่อโสตทัศนวัสดุอาจเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนำเสนอด้วยวิธีการพูด
- 3) เขียนหลักการต่างๆ เช่น ความแพร่หลาย มีผลต่อการเลือก
สารสนเทศ

**6.2 มาตรฐานที่ 2 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศ
ที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล** ดร.รชนี้ชีวิต : นักศึกษาจะต้อง
มีความสามารถ ดังนี้

6.2.1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเลือกวิธีการค้นหา หรือระบบ
การค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ พฤติกรรม
ที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.2.1.1 ระบุวิธีการศึกษาค้นคว้าที่ดีที่สุด เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่
ต้องการใช้ เช่น วิธีการทดลอง การสำรวจ หรือการสัมภาษณ์

6.2.1.2 ศึกษาผลประโยชน์และความเหมาะสมของวิธีการค้นหาต่างๆ

6.2.1.3 ศึกษาขอบเขต เนื้อหา และการจัดระบบการค้นคืนสารสนเทศ สามารถประเมินได้จาก

- 1) อธิบายโครงสร้างและองค์ประกอบของระบบหรือเครื่องมือที่ใช้ โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบ เช่น ดรรชนี อรรถาภิธาน ประเภทระบบการค้นคืนสารสนเทศ
- 2) ระบุแหล่งช่วยเหลือที่อยู่ในระบบการค้นคืนสารสนเทศ และใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ระบุได้ว่าสารสนเทศที่มีอยู่ในระบบเป็นสารสนเทศประเภทใด (เช่น ห้องสมุดสาขามีรายการทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งไม่ใช่ฐานข้อมูลเต็มรูป ฐานข้อมูลวารสาร และเว็บไซต์ อาจเป็นช่องทางในการค้นหาสารสนเทศ)
- 4) ระบุความแตกต่างระหว่างดรรชนี ฐานข้อมูลออนไลน์ และทรัพยากรของฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งช่องทางสู่ฐานข้อมูลและทรัพยากรที่แตกต่างกัน
- 5) เลือกใช้เครื่องมือค้นหาสารสนเทศได้เหมาะสม (เช่น ดรรชนี ฐานข้อมูลออนไลน์) เพื่อใช้ค้นหาสารสนเทศเฉพาะเรื่อง
- 6) ระบุความแตกต่างระหว่างเครื่องมือค้นหาทางออนไลน์ ที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายและการบอกรับ หรือฐานข้อมูลที่ต้องเสียค่าสมาชิก
- 7) ระบุและใช้ภาษาและโพรโทคอลที่ใช้ในการค้นหา เช่น ตรรกะแบบบูลหรือคำข้างเคียง ที่เหมาะสมกับระบบการค้นคืน
- 8) กำหนดช่วงเวลาของแหล่งสารสนเทศให้ครอบคลุมกับเรื่องที่เกี่ยวข้อง
- 9) ระบุประเภทของสารสนเทศที่จัดเรียงอยู่ในฐานข้อมูล หรือดรรชนี (เช่น ระหว่างดรรชนีหนังสือพิมพ์หรือวารสารกับดรรชนีเฉพาะในการค้นหาผลงานทางวิชาการ)
- 10) แสดงว่าเมื่อใดสมควรที่จะใช้เพียงเครื่องมือเพียงอย่างเดียว เช่น ใช้เพียงดรรชนีวารสาร เมื่อต้องการเพียงบทความจากวารสาร
- 11) บอกลักษณะของฐานข้อมูลบรรณานุกรม และฐานข้อมูลเอกสารเต็มรูป (Full Text)

6.2.1.4 เลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้จากวิธีการค้นหาหรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ สามารถประเมินได้จาก

- 1) เลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม เช่น แหล่งปฐมภูมิ แหล่งทุติยภูมิ หรือแหล่งตติยภูมิ ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่ต้องการใช้
- 2) เลือกวิธีการบันทึก หรือการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม เช่น การพิมพ์ผลการบันทึกลงแผ่นดิสก์ การถ่ายเอกสาร หรือการจดบันทึก
- 3) วิเคราะห์และแปลความหมายของสารสนเทศที่รวบรวมได้ โดยรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และแนวคิดหลัก เพื่อตัดสินใจว่าต้องค้นหาสารสนเทศเพิ่มเติมหรือไม่ หรือระบุใช้เมื่อต้องการสารสนเทศที่ถูกต้องมากกว่า

6.2.2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศ และดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ออกแบบไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.2.2.1 พัฒนาแผนการวิจัยโดยใช้วิธีการค้นหาที่เหมาะสม สามารถ ประเมิน ได้จากปัจจัยต่อไปนี้

1) อธิบายกระบวนการทั่วไปสำหรับการค้นหาสารสนเทศ
2) อธิบายได้ว่าประเภทของสารสนเทศที่แตกต่างกัน เช่น แหล่ง ปฐมภูมิหรือแหล่งทุติยภูมิ สารสนเทศทั่วไปหรือสารสนเทศเฉพาะวิชา อาจเหมาะกับจุดมุ่งหมาย ที่แตกต่างกัน

3) รวบรวมและประเมินสารสนเทศ และปรับเปลี่ยนแผนการวิจัย ได้อย่างเหมาะสม เมื่อพบวิธีการใหม่

6.2.2.2 กำหนดคำสำคัญ คำต่างกันที่มีความหมายเหมือนกัน และคำที่ สัมพันธ์กับสารสนเทศที่ต้องการใช้ สามารถประเมินได้จาก

1) กำหนดคำสำคัญหรือวลี ซึ่งเป็นตัวแทนเนื้อหาของหัวข้อเรื่องที่ ศึกษาทั้งในแหล่งข้อมูลทั่วไป (เช่น โอแพก วรรณกรรมวารสาร แหล่งออนไลน์) และแหล่งเฉพาะ สาขาวิชา

2) รู้ว่าคำศัพท์ที่อยู่ในแหล่งทั่วไปและแหล่งเฉพาะสาขาแตกต่างกัน

3) กำหนดคำศัพท์ที่เป็นทางเลือก เช่น คำต่างกันที่มีความหมาย เหมือนกันคำที่มีความหมายกว้างกว่าหรือแคบกว่า และวลีที่แทนหัวข้อเรื่องที่ศึกษา

4) กำหนดคำสำคัญที่อธิบายถึงแหล่งสารสนเทศแต่ละประเภท เช่น หนังสือบทความวารสาร บทความนิตยสาร หรือเว็บไซต์

6.2.2.3 เลือกศัพท์ควบคุมที่เฉพาะเจาะจงกับสาขาวิชา หรือแหล่ง ค้นคืน สามารถประเมินได้จาก

1) ใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น สารานุกรม คู่มือ พจนานุกรม อร์รธาภิธาน หรือตำราเรียน เพื่อนำมาใช้กำหนดศัพท์ควบคุมเฉพาะสาขาที่แสดงถึงเนื้อหาของ สารสนเทศที่ต้องการใช้

2) อธิบายว่าศัพท์ควบคุมคืออะไร และใช้เพื่ออะไร

3) ระบุคำค้นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องที่ศึกษาจากบัญชีศัพท์ ควบคุมที่เข้าเรื่อง (relevant) เพื่อใช้ในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการใช้

4) ระบุว่าใช้ศัพท์ควบคุมในรายการบรรณานุกรมเมื่อใดและที่ไหน และความสำเร็จในการค้นหาสารสนเทศเพิ่มเติมโดยใช้คำศัพท์

6.2.2.4 กำหนดกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศ โดยใช้คำสั่งที่เหมาะสม กับระบบการค้นคืนสารสนเทศที่เลือกไว้ เช่น ตัวปฏิบัติการตรรกะแบบบูล การตัดปลายคำ และ การค้นด้วยคำใกล้เคียงใช้สำหรับการค้นด้วยโปรแกรมค้นหา หรือเครื่องมือช่วยค้นในตัวเล่ม เช่น วรรณคดีในหนังสือ สามารถประเมินได้จาก

- 1) เลือกใช้เขตข้อมูล (field) เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หรือหัวเรื่อง ในการค้นหาสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม
- 2) แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดตรรกะแบบบูล และโครงสร้างการค้นหาด้วยตัวปฏิบัติการตรรกะแบบบูล
- 3) แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการค้นค่าใกล้เคียง และโครงสร้างการค้นหาด้วยตัวปฏิบัติการค่าใกล้เคียง
- 4) แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการค้นในวงเล็บ และโครงสร้างการค้นหาด้วยคำหรือวลีในวงเล็บ
- 5) แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการค้นหาและการใช้ตรรกะนี้
- 6) แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการค้นด้วยคำสำคัญ และการใช้คำสำคัญอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 7) แสดงความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการตัดปลายคำ และสามารถใช้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6.2.2.5 นำกลยุทธ์การค้นหาไปใช้ในระบบการค้นคืนสารสนเทศต่างๆ ซึ่งมีส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ และโปรแกรมค้นหาต่างกัน สามารถประเมินได้จาก

- 1) ใช้คำแนะนำการใช้นหน้าจอ (Help screens) และเครื่องมือช่วยเหลือผู้อื่นๆ เพื่อให้เข้าใจโครงสร้างการค้นหา (Search structures) และคำสั่งของระบบการค้นคืนสารสนเทศนั้นๆ
- 2) แสดงให้รู้ว่าสามารถแบ่งแยกการปฏิสัมพันธ์ของผู้ค้นในการค้นหาสารสนเทศขั้นพื้นฐานและการค้นหาสารสนเทศขั้นสูง กับระบบการค้นคืนสารสนเทศได้
- 3) ทำให้ข้อความและคำค้นแคบลงหรือกว้างขึ้น เพื่อค้นคืนสารสนเทศในปริมาณที่เหมาะสม โดยใช้เทคนิคการค้นคืนต่างๆ เช่น ตรรกะแบบบูล การจำกัดผลการค้น (Limiting) หรือเขตข้อมูล
- 4) ระบุและเลือกคำสำคัญหรือวลี เพื่อค้นหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศที่ต่างกันโดยรู้ว่าในการค้นหาข้อมูลจากแหล่งที่ต่างกันนั้นอาจจะต้องใช้คำค้นที่ต่างกัน
- 5) สร้างและปฏิบัติตามกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศ โดยให้สอดคล้องกับแหล่งที่อยู่ของสารสนเทศที่ต้องการใช้
- 6) อธิบายความแตกต่างในการค้นหาแหล่งสารสนเทศจากรายการบรรณานุกรมบทคัดย่อ หรือเอกสารเต็มรูป

6.2.2.6 ดำเนินการค้นหาโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา สามารถประเมินได้จาก

- 1) ระบุหนังสือรวมบทคัดย่อ หรือหนังสืออ้างอิงอื่นๆ ที่สำคัญที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา

- 2) ค้นหาและใช้พจนานุกรม สารานุกรม บรรณานุกรมในรูปแบบสิ่งพิมพ์หรือหนังสืออ้างอิงประเภทอื่นๆ ที่ให้ข้อมูลในหัวข้อเรื่องที่ศึกษา
- 3) บอกถึงประโยชน์ของการจัดกลุ่มเรื่องที่คล้ายกัน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของหัวข้อเรื่องที่ศึกษา
- 4) ใช้ส่วนต่างๆ ของหนังสือ เช่น ดรรชนี สารบัญ คำแนะนำการใช้แผนภูมิหรือรายการโยง รวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ เพื่อค้นหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

6.2.3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถค้นคืนสารสนเทศทางออนไลน์หรือสารสนเทศที่เป็นผลงานของบุคคลคนนั้นทางออนไลน์ โดยใช้วิธีการต่างๆ ได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.2.3.1 ใช้ระบบการค้นหาที่หลากหลาย เพื่อค้นคืนสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ สามารถประเมินได้จาก

- 1) บอกได้ว่าสารสนเทศลักษณะใดที่ไม่สามารถค้นหาได้จากทางออนไลน์หรือในรูปแบบดิจิทัล แต่สามารถค้นหาได้จากสิ่งพิมพ์หรือรูปแบบอื่นๆ เช่น วัสดุย่อส่วน (Microform) วีดิทัศน์หรือสื่อประสม
- 2) ระบุแหล่งศึกษาค้นคว้าที่เหมาะสมกับสาขาวิชา หรือหัวข้อเรื่องที่ต้องการศึกษา โดยไม่คำนึงถึงรูปแบบของสารสนเทศที่จะได้รับ
- 3) ระบุแหล่งสารสนเทศ เช่น หนังสือ บทในหนังสือ บทความวารสารได้จากรายการอ้างอิง
- 4) ใช้แหล่งสารสนเทศในการค้นคว้าวิจัย เช่น รายการสืบค้น (Catalog) และดรรชนี เพื่อค้นหาสารสนเทศประเภทต่างๆ เช่น หนังสือ และบทความวารสาร
- 5) อธิบายตัวปฏิบัติการค้นหาทั่วไปในฐานข้อมูล โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในการเชื่อมโยงการค้นหา เช่น ตัวปฏิบัติการตรรกะแบบบูล โครงสร้างเขตข้อมูล การค้นด้วยคำสำคัญการลำดับความเกี่ยวข้อง
- 6) ใช้โครงสร้างการจัดระบบ และจุดเข้าถึงแหล่งวิจัยประเภทสิ่งพิมพ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ดรรชนี บรรณานุกรม เพื่อค้นคืนสารสนเทศที่เกี่ยวข้องจากแหล่งเหล่านั้น

6.2.3.2 ใช้แผนการจัดหมวดหมู่และระบบอื่นๆ เช่น ระบบเลขเรียกหนังสือ หรือดรรชนีวารสาร เพื่อระบุแหล่งที่อยู่ของทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดหรือระบุแหล่งอื่นๆ ที่จะไปค้นหาสารสนเทศ สามารถประเมินได้จาก

- 1) ใช้ระบบเลขเรียกหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แสดงว่าเลขเรียกหนังสือสามารถช่วยในการระบุแหล่งที่อยู่สารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับรายการในห้องสมุดได้อย่างไร
- 2) บอกความแตกต่างระหว่างรายการบรรณานุกรมของห้องสมุดและดรรชนีวารสาร

3) รู้ข้อแตกต่างระหว่างการอ้างอิงวัสดุประเภทต่างๆ ที่กำหนดไว้ เช่น หนังสือบทความวารสาร หรือร้อยแก้วในหนังสือกวีนิพนธ์

6.2.3.3 ใช้แหล่งบริการสารสนเทศทางออนไลน์เฉพาะ หรือสารสนเทศที่เป็นผลงานของบุคคลคนนั้นที่สามารถหาได้จากสถาบัน เพื่อค้นคืนสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ เช่น การยืมระหว่างห้องสมุด หรือบริการจัดส่งเอกสาร สมาคมวิชาชีพ สถาบันวิจัย ทรัพยากรชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการวิชาชีพสามารถประเมินได้จาก

- 1) ค้นคืนสารสนเทศในรูปของสิ่งพิมพ์หรืออิเล็กทรอนิกส์
- 2) อธิบายวิธีการค้นคืนสารสนเทศที่ไม่สามารถหาได้อย่างเหมาะสม
- 3) ระบุจุดหรือแหล่งบริการทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะได้อย่าง

เหมาะสม

4) เริ่มต้นจากการยืมระหว่างห้องสมุดผ่านทางออนไลน์หรือบุคคล
5) ใช้เว็บไซต์ของสถาบัน ห้องสมุด องค์กร หรือชุมชน เพื่อระบุแหล่งที่อยู่ให้บริการสารสนเทศเฉพาะ

6) ใช้การสำรวจ จดหมาย สัมภาษณ์ และรูปแบบการค้นหาอื่นๆ เพื่อค้นคืนสารสนเทศจากแหล่งปฐมภูมิ

6.2.4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกลั่นกรองกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.2.4.1 ประเมินปริมาณ คุณภาพ และความเกี่ยวข้องของผลการค้น เพื่อตัดสินใจเลือกระบบการค้นหาสารสนเทศ หรือวิธีการค้นหาใดที่ควรนำมาใช้ สามารถประเมินได้จาก

- 1) ตัดสินจำนวนรายการอ้างอิงที่ค้นคืนว่าเพียงพอ กว้างเกินไปหรือไม่เพียงพอกับความต้องการสารสนเทศ
- 2) ประเมินคุณภาพของสารสนเทศที่ค้นคืน โดยใช้หลักเกณฑ์ เช่น ความมีชื่อเสียงของผู้แต่ง ความคิดเห็นหรืออคติ วันที่จัดพิมพ์ การอ้างอิง เป็นต้น

3) ประเมินความเกี่ยวข้องของสารสนเทศที่ค้นคืน โดยการตรวจสอบองค์ประกอบของการอ้างอิง เช่น ชื่อเรื่อง บทคัดย่อ หัวเรื่อง แหล่ง และวันที่จัดพิมพ์

6.2.4.2 ระบุช่องว่างในการค้นคืนสารสนเทศ และตัดสินใจปรับปรุงกลยุทธ์การค้นหา

6.2.4.3 ทบทวนวิธีการค้นหา โดยการปรับปรุงกลยุทธ์ที่ใช้ในการค้นหา

6.2.5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถดึง บันทึก และจัดการสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศได้พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.2.5.1 เลือกเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่งที่เหมาะสมกับงาน และดึงสารสนเทศที่ต้องการ เช่น โปรแกรมที่ทำหน้าที่สำเนาหรือวาง (Paste) เครื่องถ่ายเอกสาร สแกนเนอร์ อุปกรณ์ใส่ดิสก์ หรือเครื่องมือวิจัย

6.2.5.2 สร้างระบบสำหรับการจัดระบบสารสนเทศ

6.2.5.3 แยกแยะความแตกต่างระหว่างประเภทของแหล่งที่อ้างอิง และเข้าใจองค์ประกอบและรูปแบบการอ้างอิงทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่ถูกต้อง สามารถ ประเมินได้จาก

- 1) ระบุความแตกต่างของประเภทแหล่งสารสนเทศที่อ้างอิง ในเครื่องมือวิจัย
- 2) ตัดสินได้ว่ารายการที่อ้างอิงไว้มีในแหล่งท้องถิ่นหรือไม่ ถ้ามีจะ สามารถระบุแหล่งที่อยู่ได้อย่างไร
- 3) แสดงความเข้าใจว่าสาขาวิชาต่างกัน อาจใช้รูปแบบการอ้างอิง ต่างกัน

6.2.5.4 บันทึกสารสนเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่อ้างอิง เพื่อใช้อ้างอิง ต่อไป

6.2.5.5 ใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเลือกและจัดระบบสารสนเทศ

6.3 มาตรฐานที่ 3 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและผสมผสานสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับ ฐานความรู้เดิมและระบบคุณค่าของตนเอง (Value System) ได้ ดร.รชนีชีวิต : นักศึกษา จะต้องมีความสามารถ ดังนี้

6.3.1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถสรุปความคิดหลักที่ดึงมาจาก สารสนเทศที่รวบรวมไว้ได้พฤติกรรมที่แสดงออกประกอบด้วย

- 6.3.1.1 สรุปความคิดหลักจากเรื่องที่อ่าน
- 6.3.1.2 กล่าวถึงแนวความคิดรวบยอดของเนื้อหาอีกครั้งด้วยภาษา ของตนเอง และคัดเลือกข้อมูลได้ถูกต้อง

6.3.1.3 ระบุเนื้อหาที่สามารถนำไปอ้างอิงได้อย่างเหมาะสม

6.3.2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถอธิบายและประยุกต์เกณฑ์ขั้นต้น ในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้ พฤติกรรมที่แสดงออกประกอบด้วย

6.3.2.1 ตรวจสอบและเปรียบเทียบสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง ความถูกต้องของเนื้อหา ความน่าเชื่อถือของผู้แต่ง ความทันสมัย มุมมอง และความลำเอียงของสารสนเทศ สามารถประเมินได้จาก

- 1) ระบุและตรวจสอบเกณฑ์การพิจารณาแหล่งสารสนเทศจากการ วิพากษ์-วิจารณ์ โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีที่สามารถหาได้
- 2) ตรวจสอบคุณลักษณะและความมีชื่อเสียงของผู้แต่ง โดยพิจารณาจากบทวิจารณ์ หรือหนังสือชีวประวัติ
- 3) ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของสารสนเทศ โดยพิจารณาจากแหล่งอ้างอิงที่ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรม
- 4) ตรวจสอบคุณสมบัติและความมีชื่อเสียงของสำนักพิมพ์ หรือหน่วยงานที่ผลิตจากทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ

5) บอกได้ว่าสารสนเทศนั้นๆ จัดพิมพ์เมื่อใด หรือรู้ว่าแหล่งที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับปีพิมพ์นั้นอยู่ตรงส่วนใด

6) รู้ถึงความสำคัญของความทันสมัย หรือวันที่ผลิตสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีต่อคุณภาพของแหล่ง

7) ตรวจสอบว่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้เพียงพอตรงตามความต้องการสารสนเทศหรือไม่

8) แสดงความเข้าใจว่าแหล่งอื่น อาจจัดหาสารสนเทศอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อยืนยันหรืออ้างอิงแนวความคิด หรือมีอคติ

6.3.2.2 วิเคราะห์โครงสร้าง และความเป็นเหตุเป็นผลของการสนับสนุนข้อโต้แย้งหรือวิธีการ

6.3.2.3 บอกได้ว่าสารสนเทศใดที่นำเสนอด้วยความลำเอียง หลอกกลวง หรือทำให้เข้าใจผิดสามารถประเมินได้จาก

1) แสดงความเข้าใจว่าสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ สะท้อนความคิดเห็นของผู้แต่ง ผู้สนับสนุน และ/หรือผู้จัดพิมพ์

2) แสดงความเข้าใจว่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ อาจเสนอความคิดเห็นเพียงแง่มุมเดียว หรือเป็นเพียงความคิดเห็นไม่ใช่ข้อเท็จจริง

3) แสดงความเข้าใจว่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศใดนำเสนอเพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ อย่างจงใจ (Trigger Emotions) หรือสนับสนุนแนวความคิดเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

4) ประยุกต์เกณฑ์ในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ เช่น ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของผู้แต่ง ความทันสมัย ความถูกต้อง แนวความคิดเห็น ประเภทของสิ่งพิมพ์หรือสารสนเทศ หรือผู้ให้การสนับสนุน

5) ค้นหาเพื่อตรวจสอบความจริง หรือความสอดคล้องกับความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล หรือการแสดงข้อเท็จจริงที่นำเสนอในแหล่งสารสนเทศ

6.3.2.4 เข้าใจว่าวัฒนธรรม ลักษณะทางกายภาพ หรือบริบทอื่นๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ และเข้าใจถึงผลสะท้อนของบริบทว่ามีผลกับการแปลความหมายสารสนเทศ สามารถประเมินได้จาก

1) อธิบายอายุของแหล่ง หรือคุณลักษณะของเวลา ซึ่งอาจสร้างผลกระทบต่อคุณค่าของสารสนเทศอย่างไร

2) อธิบายได้ว่าจุดมุ่งหมายของสารสนเทศ อาจสร้างผลกระทบต่อการนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

3) อธิบายได้ว่าวัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ หรือบริบทที่เกี่ยวกับเวลา อาจทำให้สารสนเทศลำเอียงได้โดยไม่เจตนา

6.3.3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถสังเคราะห์แนวความคิดหลัก เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ได้พฤติกรรมที่แสดงออกประกอบด้วย

6.3.3.1 เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิด และการรวมแนวความคิดจนกลายเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าที่จะนำไปสนับสนุนข้ออ้างอิง

6.3.3.2 สังเคราะห์ขอบเขตเบื้องต้น ซึ่งอาจเป็นแนวคิดขั้นสูง เพื่อสร้างสมมุติฐานใหม่

6.3.3.3 ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่นๆ ให้เป็นประโยชน์ เช่น โปรแกรมตารางคำนวณโปรแกรมฐานข้อมูล สื่อประสม เครื่องมือโสตทัศน เพื่อใช้ศึกษาผลกระทบ ต่อแนวคิดและปรากฏการณ์อื่นๆ

6.3.4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้ที่มีอยู่ เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าที่เพิ่มขึ้น สิ่งที่ขัดแย้งกัน หรือลักษณะเฉพาะอื่นๆ ของสารสนเทศได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.3.4.1 ตัดสินว่าพึงพอใจสารสนเทศที่ศึกษาค้นคว้าแล้วหรือไม่ หรือต้องการสารสนเทศอื่นๆ

6.3.4.2 ใช้เกณฑ์การคัดเลือกอย่างมีเหตุผล เพื่อพิจารณาว่าสารสนเทศใดเป็นสารสนเทศที่ขัดแย้ง หรือเป็นสารสนเทศที่ใช้พิสูจน์ความจริงได้

6.3.4.3 เขียนบทสรุปเบื้องต้นจากสารสนเทศที่รวบรวมไว้

6.3.4.4 ทดสอบทฤษฎีด้วยเทคนิคที่เหมาะสมกับสาขาวิชา เช่น การเลียนแบบ หรือการทดลอง

6.3.4.5 ตัดสินสิ่งที่น่าจะถูกต้อง โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับแหล่งข้อมูล ข้อจำกัดของเครื่องมือหรือกลยุทธ์ที่ใช้ในการรวบรวมสารสนเทศ และความสมเหตุสมผลของบทสรุป สามารถประเมินได้จาก

1) อธิบายว่าความมีชื่อเสียงของสำนักพิมพ์มีผลต่อคุณภาพของแหล่งสารสนเทศอย่างไร

2) ตัดสินได้ว่าถ้าใช้กลยุทธ์การค้นหาเพียงกลยุทธ์เดียว อาจทำให้ไม่ได้จำนวนสารสนเทศที่เกี่ยวข้องที่ค้นคืนได้เพียงพอกับหัวข้อเรื่องที่ศึกษา

3) ตัดสินได้ว่าการค้นหบบางหัวข้อที่เป็นปัจจุบันมากจะค้นหาให้ครอบคลุมได้โดยใช้เครื่องมือมาตรฐานบางอย่าง เช่น ดรรชนีวารสาร และการค้นคืนสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ศึกษาโดยใช้เครื่องมือที่น่าเชื่อถือน้อยกว่า อาจได้สารสนเทศที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น โปรแกรมค้นหาบนเว็บ

4) เปรียบเทียบสารสนเทศใหม่กับความรู้เดิมของตนเอง และพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งต่างๆ เพื่อกำหนดข้อสรุปที่เป็นเหตุเป็นผล

6.3.4.6 บูรณาการสารสนเทศใหม่กับสารสนเทศหรือความรู้ที่มีอยู่

6.3.4.7 เลือกสารสนเทศที่รวบรวมมาได้ เพื่อใช้อ้างในหัวข้อเรื่องที่ศึกษา สามารถประเมินได้จาก

1) อธิบายได้ว่าแหล่งสารสนเทศแต่ละแหล่งไม่ได้ให้ข้อมูลที่เหมาะสมกับทุกหัวข้อที่ศึกษา เช่น ERIC ไม่เหมาะกับหัวข้อทางธุรกิจ ข้อมูลบนเว็บไม่เหมาะกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

2) แยกแยะความแตกต่างในการสร้างเกณฑ์การประเมินแหล่งสารสนเทศต่างๆ เช่น เนื้อหา ความน่าเชื่อถือ หรือความทันสมัย

3) ประยุกต์เกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ เพื่อเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม

6.3.5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถพิจารณาว่าความรู้ใหม่มีผลต่อค่านิยมส่วนบุคคลหรือไม่และประเมินความแตกต่างนั้นได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.3.5.1 สำรวจความคิดเห็นที่ต่างกัน ซึ่งมักพบในผลงานวรรณกรรม

6.3.5.2 พิจารณาว่าแนวคิดใดควรนำมารวมหรือปฏิเสธ

6.3.6 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจและแปลความหมายของสารสนเทศได้อย่างมีเหตุผล ตลอดจนอภิปรายกับบุคคลอื่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา และ/หรือผู้ประกอบวิชาชีพได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.3.6.1 มีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการอภิปรายต่างๆ

6.3.6.2 มีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่ส่งเสริมการอภิปรายผ่านสื่อ

อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนหัวข้อการอภิปราย เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กระดานข่าว หรือห้องสนทนา

6.3.6.3 สำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนวิธีการต่างๆ เช่น บทการสัมภาษณ์จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือลิสต์เซิร์ฟ (Listservs)

6.3.7 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถพิจารณาได้ว่าคำถามเริ่มต้นใดควรปรับปรุงแก้ไขได้พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.3.7.1 พิจารณาว่าความต้องการสารสนเทศขั้นเริ่มต้นเป็นที่พึงพอใจหรือไม่ หรือต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมอีก

6.3.7.2 ทบทวนกลยุทธ์การค้นหาและรวมแนวคิดที่สำคัญๆ เพิ่มเติม สามารถประเมินได้จากการแสดงให้เห็นได้ว่าวิธีการค้นหาอาจจำกัดหรือขยายได้ โดยปรับเปลี่ยนคำศัพท์หรือวิธีการค้นหา

6.3.7.3 ทบทวนแหล่งค้นคืนสารสนเทศที่ใช้ และขยายไปถึงแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ตามความจำเป็น สามารถประเมินได้จาก

1) ใช้ประโยชน์จากเชิงอรรถหรือบรรณานุกรม เพื่อการค้นหาแหล่งสารสนเทศอื่นๆ เพิ่มเติม

2) ติดตาม ค้นคืน และประเมินแหล่งออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มเติมแหล่งข้อมูลการเรียนรู้

3) รวมความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการปรับปรุงกลยุทธ์การค้นหาเพื่อรวบรวมสารสนเทศเพิ่มเติม

6.4 มาตรฐานที่ 4 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศแต่ละคน หรือกลุ่มสมาชิก สามารถใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้
 ดรชชนี้ชี้วัด : นักศึกษาจะต้องมีความสามารถ ดังนี้

6.4.1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประยุกต์ใช้สารสนเทศเดิมและใหม่ เพื่อการวางแผนและการสร้างผลงาน หรือการกระทำที่เฉพาะได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.4.1.1 จัดระบบเนื้อหาในการจัดการที่สนับสนุนจุดมุ่งหมายและ รูปแบบของผลงานหรือการปฏิบัติ เช่น เค้าโครง ฉบับร่าง หรือการตัดตอนเรื่อง

6.4.1.2 แสดงความรู้และทักษะที่ถ่ายทอดมาจากประสบการณ์เดิม เพื่อวางแผนและสร้างผลงานหรือการปฏิบัติ

6.4.1.3 บูรณาการสารสนเทศเดิมและใหม่ ประกอบด้วยการอ้างอิง คำพูดที่ยกมาและการใช้สำนวนใหม่ในการจัดการที่สนับสนุนจุดมุ่งหมายของผลงานหรือการปฏิบัติ

6.4.1.4 จัดการข้อมูลดิจิทัล รูปภาพ และข้อมูลที่ต้องการ โดยการ ถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นจากแหล่งที่ตั้งและรูปแบบเดิมสู่บริบทใหม่

6.4.2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ ในการพัฒนาผลงานหรือการปฏิบัติได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.4.2.1 ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหา การประเมิน และการสื่อสารสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

6.4.2.2 ไตร่ตรองเกี่ยวกับความสำเร็จ ความล้มเหลวและกลยุทธ์ ที่ผ่านมา

6.4.3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถสื่อสารผลงาน หรือการนำไปใช้กับ บุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.4.3.1 เลือกสื่อกลางและรูปแบบในการสื่อสารที่ดีที่สุด เพื่อสนับสนุน จุดมุ่งหมายของผลงานหรือการปฏิบัติและเจตนาของผู้ฟัง

6.4.3.2 ใช้วิธีการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างผลงาน หรือการปฏิบัติ

6.4.3.3 ผนวกกฎเกณฑ์การออกแบบและการสื่อสารไว้ด้วยกัน

6.4.3.4 สื่อสารอย่างชัดเจนและด้วยรูปแบบที่สนับสนุนจุดมุ่งหมาย ความสนใจของผู้ฟัง

6.5 มาตรฐานที่ 5 : นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็น ทางด้านเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าถึง และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายได้ ดรชชนี้ชี้วัด : นักศึกษาจะต้อง มีความสามารถ ดังนี้

6.5.1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถอธิบายประเด็นทางด้านจริยธรรม กฎหมาย และเศรษฐศาสตร์ในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.5.1.1 อภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนบุคคล และการคุ้มครองทั้งสภาพที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์

6.5.1.2 อภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายกับที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สามารถประเมินได้จาก

1) แสดงความเข้าใจว่าสารสนเทศทั้งหมดบนเว็บมีทั้งที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เช่น ฐานข้อมูลบนเว็บต้องการให้ผู้ใช้จ่ายค่าธรรมเนียม หรือสมัครเป็นสมาชิกเพื่อค้นคืนเอกสารเต็มรูปหรือเนื้อหาอื่นๆ

2) แสดงความเข้าใจว่าห้องสมุดเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงฐานข้อมูล เครื่องมือสารสนเทศ หรือทรัพยากรเต็มรูป เป็นต้น และอาจใช้เว็บเพื่อจัดส่งสารสนเทศให้แก่ผู้ใช้

3) อธิบายคำว่า การเป็นสมาชิก หรือการละเมิดสิทธิอาจจำกัดการใช้งานแก่ผู้ใช้เฉพาะอย่างไร

4) อธิบายความแตกต่างของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการค้นระหว่าง การค้นที่ใช้โปรแกรมค้นหาทั่วไปบนเว็บ เช่น Yahoo Google กับการค้นคืนโดยใช้เครื่องมือที่ห้องสมุดจัดให้บริการ เช่น วรรณวิจารณ์ที่เผยแพร่บนเว็บ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดบอกรับ และโอแพกที่เผยแพร่บนเว็บ

6.5.1.3 แยกแยะและอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาต (Censorship) และการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

6.5.1.4 อธิบายประเด็นที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ และการใช้งานโดยธรรม

6.5.2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบายของสถาบันและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้ พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.5.2.1 มีส่วนร่วมในการอภิปรายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีที่ยอมรับ เช่น ข้อที่ไม่พึงปฏิบัติ

6.5.2.2 ใช้รหัสผ่าน และรูปแบบของรหัสประจำตัว (ID) อื่นๆ เพื่อเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ

6.5.2.3 ทำตามนโยบายสถาบันที่เกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ

6.5.2.4 คุ้มครองความเป็นหนึ่งเดียวของทรัพยากรสารสนเทศ เครื่องมือ ระบบ และความสะดวกสบาย

6.5.2.5 กฎหมายการจัดหา จัดเก็บและเผยแพร่เนื้อหาข้อมูล รูปภาพ หรือเสียง

6.5.2.6 อธิบายประเด็นเกี่ยวกับการลอกเลียนผลงานของผู้อื่นมาเป็นเช่นไร และไม่แอบอ้างงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

6.5.2.7 แสดงความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยบุคคล

6.5.3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการผลิตหรือปฏิบัติงานได้พฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย

6.5.3.1 เลือกรูปแบบการอ้างอิงที่เหมาะสม และใช้ในการอ้างอิงอย่างคงเส้นคงวา สามารถประเมินได้จาก

1) อธิบายได้ว่าใช้รูปแบบการอ้างอิงเอกสารแบบใด ในการบันทึกบรรณานุกรมสารสนเทศที่ได้จากการค้นคืน

2) ระบุองค์ประกอบการอ้างอิงทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น หนังสือ บทความ โปรแกรมโทรทัศน์ เว็บไซต์ หรือบทสัมภาษณ์

3) แสดงความเข้าใจว่ารูปแบบเอกสาร การพิมพ์ หรือการยอมรับจากกลุ่มต่างๆ แตกต่างกัน

4) แสดงความเข้าใจว่ารูปแบบเอกสารที่เหมาะสมอาจแตกต่างกันตามสาขาวิชา เช่น รูปแบบของ MLA สำหรับสาขาวิชาภาษาอังกฤษ รูปแบบของมหาวิทยาลัยชิคาโก สำหรับสาขาวิชาประวัติศาสตร์ รูปแบบของ APA สำหรับสาขาวิชาจิตวิทยา หรือรูปแบบของ CBE สำหรับสาขาวิชาชีววิทยา

5) อธิบายได้ว่ารูปแบบแหล่งสารสนเทศที่นำมาอ้างอิงเป็นตัวอย่างควบคุมรูปแบบการอ้างอิง

6) ใช้รูปแบบการอ้างอิงที่เหมาะสมเฉพาะวิชาได้อย่างถูกต้องและสอดคล้อง

7) ระบุสารสนเทศที่เกี่ยวกับรูปแบบแต่ละแบบของเอกสารในสิ่งพิมพ์หรืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ของห้องสมุด

8) รู้ว่าความสม่ำเสมอของรูปแบบการอ้างอิงเป็นสิ่งสำคัญ หลักสูตรการสอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มีรูปแบบเฉพาะ

6.5.3.2 แสดงว่าได้รับการอนุญาตให้ใช้สารสนเทศที่มีลิขสิทธิ์ตามความจำเป็น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ มีดังนี้

ชลทิพย์ เดชะ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ห้อง 5 พบว่า และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ห้อง 5 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ และความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ

Brown (1999, pp. 426-437) ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ ในมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมาเพื่อใช้เป็นข้อแนะนำ สำหรับโปรแกรมการสอนและการให้บริการเกี่ยวกับความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขา วิทยาศาสตร์กายภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการเสนอแนะ การพัฒนาให้นักศึกษามีการรู้สารสนเทศ มีความสามารถในการค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศ สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและแก้ไขปัญหาได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศ เวลาที่ใช้ในการแสวงหา สารสนเทศ กระบวนการที่เกี่ยวข้องในการค้นหาสารสนเทศ อุปสรรคและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการค้นหาสารสนเทศ การนำสารสนเทศไปใช้ วิธีการวัดผลสำเร็จของการค้นหาสารสนเทศ ทางเลือกในการแสวงหาสารสนเทศในสภาพแวดล้อมต่างๆ และประสบการณ์การเรียนรู้วิชาการใช้ ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับสูง โดยเกิด ความตระหนักว่าพวกเขาต้องการสารสนเทศที่มาช่วยในการทำวิจัย และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการเรียนการสอน สามารถใช้เครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยในการค้นหาสารสนเทศได้ โดยใช้ชื่อผู้แต่ง คำสำคัญที่เหมาะสมที่ใช้ในการค้นหา ทราบว่าจะใช้แหล่งทรัพยากรใดก่อนที่จะค้นหา และจะต้อง มีเกณฑ์ในการประเมินสารสนเทศที่หามาได้ ตลอดจนมีการนำสารสนเทศไปใช้ในการสัมมนา ทำรายงาน และทำวิทยานิพนธ์ได้ การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า นักศึกษามีความสามารถทางการรู้ สารสนเทศได้โดยการสอนการใช้ห้องสมุด แม้ว่านักศึกษาจะไม่ตั้งใจเรียน และจำไม่ได้ทั้งๆ ที่ได้รับการ ช่วยเหลือจากอาจารย์ในสาขาวิชาก็ตาม ดังนั้นจึงมีการเสนอแนะว่าโปรแกรมการสอนวิชาการ ใช้ห้องสมุดควรมีการแยกโปรแกรมการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยแยกผู้เรียนออกเป็นระดับ เริ่มต้น ระดับกลาง และการค้นในระดับสูง จัดสอนให้ตรงกับความต้องการเฉพาะของนักศึกษา สอนให้ตรงตามความต้องการเฉพาะวิชา และสอนเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาตลอดจน ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาปัญหา การออกแบบปัญหา และหัวข้อ การวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ

Nero (1999, pp. 112-115) ได้ศึกษาการวัดขอบเขตและเนื้อหาการรู้ สารสนเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับความสามารถในการระบุแหล่งที่ตั้ง ประเมิน และใช้ สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิชาครูในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเพนซิลวาเนีย การวิจัย ครั้งนี้แนะนำเสนอให้กับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการออกแบบและสร้างโปรแกรม สำหรับจัดเตรียมครู เพื่อการจัดการในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศทั้งในการทำงานและ การเรียนรู้ โดยผลประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการทำงาน คือพิจารณาถึง กลยุทธ์การพัฒนาวิชาชีพครู เน้นความสำเร็จของนักศึกษาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาท การรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับ

บัณฑิตศึกษาวิชาครู จำนวน 500 คน ใช้สถิติบรรยายเพื่ออธิบายผลการรู้สารสนเทศ โดยการศึกษา
 นี้เป็นการทดสอบความรู้ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทรัพยากรทั่วไปที่มีอยู่ในห้องสมุด และ
 เทคโนโลยีทั่วไปที่ใช้ในมหาวิทยาลัยและห้องสมุด พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบเขต
 และเนื้อหาการรู้สารสนเทศ โดยไม่พิจารณาถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพครูที่จะช่วยสนับสนุน
 ความสามารถในการเข้าถึง ประเมิน และใช้สารสนเทศ จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบ พบว่า
 ครูส่วนใหญ่ไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทดิจิทัล และมีความรู้เกี่ยวกับ
 ทรัพยากรทั่วไปที่มีในห้องสมุดเพียงเล็กน้อยคำตอบที่ได้รับ ทำให้เกิดมุมมองต่างๆ เกี่ยวกับการ
 สนับสนุนการศึกษาวินิจฉัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะที่เกี่ยวข้อง วิธีการสนับสนุนทักษะ
 เหล่านี้ ได้แก่ การมอบหมายงานในชั้นเรียน การริเริ่มของแต่ละบุคคล การเข้าถึงเทคโนโลยี
 การสอนเฉพาะอย่าง การใช้ห้องสมุดและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Black (2000, p. 8) ทำการประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับ
 ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 วิทยาลัยเซนต์โรส (The Saint Rose College) จำนวน 100 คน
 โดยยึดตามวัตถุประสงค์การรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย แห่งสหรัฐอเมริกา
 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบชนิดเลือกตอบและชนิดปลายเปิดวัดทักษะและความสามารถ
 ในการรู้สารสนเทศและใช้วิธีสังเกตการค้นหาสารสนเทศของนักศึกษาผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา
 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) ไม่มีความรู้ในเรื่องการยืมระหว่างห้องสมุด ไม่เข้าใจเรื่องลิขสิทธิ์
 การตรวจสอบความถูกต้องของเว็บเพจ การค้นหาด้วยเลขเรียกหนังสือ และการใช้ประโยชน์
 อิเล็กทรอนิกส์ นักศึกษาให้ความเชื่อถือและใช้สารสนเทศที่ค้นพบจากเว็บมากกว่าที่จะใช้แหล่ง
 สารสนเทศที่เป็นสิ่งพิมพ์ ไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างหนังสือและวารสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ไม่ทราบว่าเมื่อใดควรใช้เครื่องมือชนิดใดในการค้นหาสารสนเทศ สำหรับคะแนนที่ได้จากการ
 ทดสอบการรู้สารสนเทศ เท่ากับ ร้อยละ 61 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย
 ไม่แตกต่างกัน

Hartman (2001, pp. 80-82) ทำการศึกษาความเข้าใจเรื่องการรู้สารสนเทศ
 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแบลลาราท (The University of Ballarat)
 โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง และใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดผลการวิจัย
 พบว่า นักศึกษาตอบว่าทักษะในการรู้สารสนเทศมีความสำคัญ และมีความคิดเห็นว่าโปรแกรม
 การสอนการรู้สารสนเทศนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย นักศึกษามีความสับสนในการระบุทรัพยากร
 สารสนเทศภายในห้องสมุดและความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศ เมื่อถามถึง
 แหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและคาดว่าตนเองจะใช้ คือ อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ส่วนทรัพยากร
 สารสนเทศที่นักศึกษาไม่คิดว่าจะใช้คือบทความ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

จุมพล หนีมพานิช และคณะ (2542, หน้า 62) ได้อธิบายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบของบุคคลแต่ละคนในเรื่องผลตอบแทนประเภทใดประเภทหนึ่ง

พรศักดิ์ ตระกูลชีวพานิตต์ (2541) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มี จากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น

พินิจ บุญอนันต์ (2541) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่จะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตได้โดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับ ซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อม โดยใช้มาตรวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต

ธีรพล ทะวาปี (2544) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่งยิ่ง เมื่อได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

Tiffin and McCormick (1965 อ้างถึงใน ธีรพล ทะวาปี, 2544, หน้า 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจ (Intensive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

Wolman (1973 อ้างถึงใน พินิจ บุญอนันต์, 2541, หน้า 6) อธิบายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของความต้องการหรือแรงจูงใจ

Mullins (1985 อ้างถึงใน จุมพล หนีมพานิช, 2542, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลากๆ ด้าน เป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายนั้นแล้วจะเกิดความพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้น เป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก

จากความหมายของความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล คือถ้าหากว่าบุคคลมีความพึงพอใจในกิจกรรมหรืองานใด การกระทำกิจกรรมหรืองานนั้นก็จะมีประสิทธิภาพดี ประสิทธิภาพของงานนั้นได้เป็นอย่างดี จึงถือได้ว่าความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

มีผู้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ (2533, หน้า 156-157) ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีแสวงหาความพึงพอใจว่า บุคคลพอใจจะกระทำสิ่งใดๆ ที่ให้ความสุข และจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์หรือความลำบาก โดยแบ่งความพอใจในกรณีนี้ได้ 3 ประเภท คือ

1. ความพอใจทางด้านจิตวิทยา (Psychological hedonism) เป็นของความพอใจว่ามนุษย์โดยธรรมชาติแล้วต้องแสวงหาความสุขส่วนตัว หรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์
2. ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistic hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขจะต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป
3. ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical hedonism) ทรศณะนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อหาผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ และจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์นี้ผู้หนึ่งด้วย

นอกจากนี้ยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อบุคคลแต่ละคนเกิดความต้องการก็จะกำหนดเป้าหมายไปต่างๆ นานา เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ โดยที่ความต้องการของแต่ละคนจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. วัฒนธรรมและค่านิยม (Cultural norms and values)
2. ความสามารถทางด้านร่างกาย (Biological capacity)
3. ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล (Personal experience)
4. สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม (Physical and social environment)

3. องค์ประกอบของความพึงพอใจ

การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะมีความพึงพอใจงานมากน้อยเพียงใด จะต้องอาศัยองค์ประกอบของความพึงพอใจซึ่ง Luthans (1992 อ้างถึงใน สุวรรณ ภูติวิเศษ, 2541) ได้สรุปองค์ประกอบของความพึงพอใจไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. อารมณ์ตอบสนองต่อสถานการณ์ทำงานนั้นๆ
2. อารมณ์ตอบสนองต่อการเปรียบเทียบผลตอบแทนจริง จากการทำงานกับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

3. อารมณ์ตอบสนองที่มีต่อลักษณะต่างๆ ของงานนั้นๆ ได้แก่ ตัวงาน ค่าจ้าง โอกาสก้าวหน้า หัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน

จีราพร วีระหงส์ (2548, หน้า 23-25) ได้อธิบายองค์ประกอบของความพึงพอใจนั้นประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มี 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวก ได้แก่ ชอบ พอใจ เห็นใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ เป็นต้น

2. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) คือ การที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับเกิดความรู้ความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือสภาพขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่าถูกหรือผิดดีหรือไม่ดี

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

4. การวัดความพึงพอใจ

บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 106) ความพึงพอใจเป็นคุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่ไม่อาจวัดได้โดยตรง การวัดความพึงพอใจเป็นการวัดโดยอ้อม วิธีการวัดความพึงพอใจในงานที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง ในปัจจุบันมีหลากหลายวิธีด้วยกัน จากการศึกษาวิธีการวัดความพึงพอใจของนักวิชาการหลายท่านพบประเด็นของวิธีการวัดที่คล้ายกัน มาตรฐานวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี สรุปได้ดังนี้ ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่น การบริหาร การควบคุมงานและเงื่อนไขต่างๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกทางการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผนในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการวัดความพึงพอใจด้วยแบบสอบถาม โดยใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่มีความพึงพอใจ

การพิจารณาระดับความพึงพอใจของผู้เรียน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.51–5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.51–4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก

ช่วงคะแนน 2.51–3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.51–2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ช่วงคะแนน 1.00–1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล คือถ้าหากว่าบุคคลมีความพึงพอใจในกิจกรรมหรืองานใด การกระทำกิจกรรมหรืองานนั้นก็จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานนั้นได้ เป็นอย่างดี จึงถือได้ว่าความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีองค์ประกอบของความพึงพอใจไว้ 3 ประการ ได้แก่ อารมณ์ตอบสนองต่อสถานการณ์ทำงานนั้นๆ อารมณ์ตอบสนองต่อการเปรียบเทียบผลตอบแทนจริง จากการทำงานกับผลตอบแทนตามความคาดหวัง และอารมณ์ตอบสนองที่มีต่อลักษณะต่างๆ ของงานนั้นๆ ได้แก่ ตั๋วงาน ค่าจ้าง โอกาสก้าวหน้า หัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน

ส่วนการวัดความพึงพอใจสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ ของบุคคลที่ไม่อาจวัดได้โดยตรง การวัดความพึงพอใจเป็นการวัดโดยอ้อม วิธีการวัดความพึงพอใจในงานที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง ในปัจจุบันมีหลากหลายวิธีด้วยกัน จากการศึกษาวิธีการวัดความพึงพอใจของนักวิชาการหลายท่านพบประเด็นของวิธีการวัดที่คล้ายกัน สามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรง ทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้และ การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ปรากฏดังนี้

พรเทพ เมืองแมน และแหวฮาซัน แวฮะมะ (2555, หน้า 33-40) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชา เทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์ เพื่อการสื่อสารการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชาเทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์เพื่อการสื่อสารการศึกษาโดยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยในด้านบรรยากาศการเรียนการสอนมีความพึงพอใจสูงสุด ส่วนในด้านเนื้อหาความรู้อยู่ในระดับต่ำสุด

ศิริยา นาควิสุทธิ (2555, หน้า 186) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนทักษะสังคม ความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถพิเศษ จำนวน 50 คน โรงเรียนผลโตอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อ รูปแบบการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียน การสอนอยู่ในระดับ มาก

สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์ (2555, หน้า 171) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษความรู้ด้านกิจกรรม ค่ายภาษาอังกฤษและทักษะสังคม สำหรับนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 38 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรในระดับชั้นเรียน ได้แก่ หน้าที่ภาษาที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนด วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะสื่อที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษา 2) หลักสูตรค่าย ภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพของกระบวนการ = 81.12 และประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ = 80.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 และ 3) นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจ ต่อหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Sevinc Gulsecen (2004, p. 116) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนรู้ แบบผสมผสานที่มีต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชนจำนวน 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานทำให้นักเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีแรงจูงใจ และอัตราการเข้าเรียนและมีความสนใจ ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ผลการเรียนรู้จากการเรียนการสอนแบบผสมผสานของรัฐสูงกว่าของเอกชน นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีเรียนได้ดีกว่านักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานต่ำ ความรู้ที่ พิเศษสามารถที่จะสร้างขึ้นได้ทั้ง 2 เล่ม โดยการเรียนแบบออนไลน์ ผู้เรียนมีความพึงพอใจใน วิธีการสอนแบบการเรียนแบบผสมผสานมากกว่าการสอนตามปกติและมีความกระตือรือร้น ทางการเรียนมากขึ้น

Hughes, Faya Noreenr (2005, unpagged) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและตัวแปร เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อรูปแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความ พึงพอใจอยู่ในระดับสูงและสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ในเชิงบวก

Phillips (2009, Abstract) ได้ศึกษาการใช้ผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านข้อความ การวิจัยนี้เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลการใช้ผังกราฟิกในการเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านของบทอ่านสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการอ่านระดับความพึงพอใจต่อบทเรียนของผู้เรียน ผลการทดลองพบว่า ในตัวแปรด้านความพึงพอใจต่อบทเรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และจะมีความแตกต่างระหว่างการทดสอบคำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มที่ทดลอง จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านเป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน จะเห็นได้ว่า ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตามด้านอื่นๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการดำเนินการเรียนต่างๆ รวมถึงทักษะทางสังคมและความสามารถในการปรับตัวของผู้เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการจัดทำการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

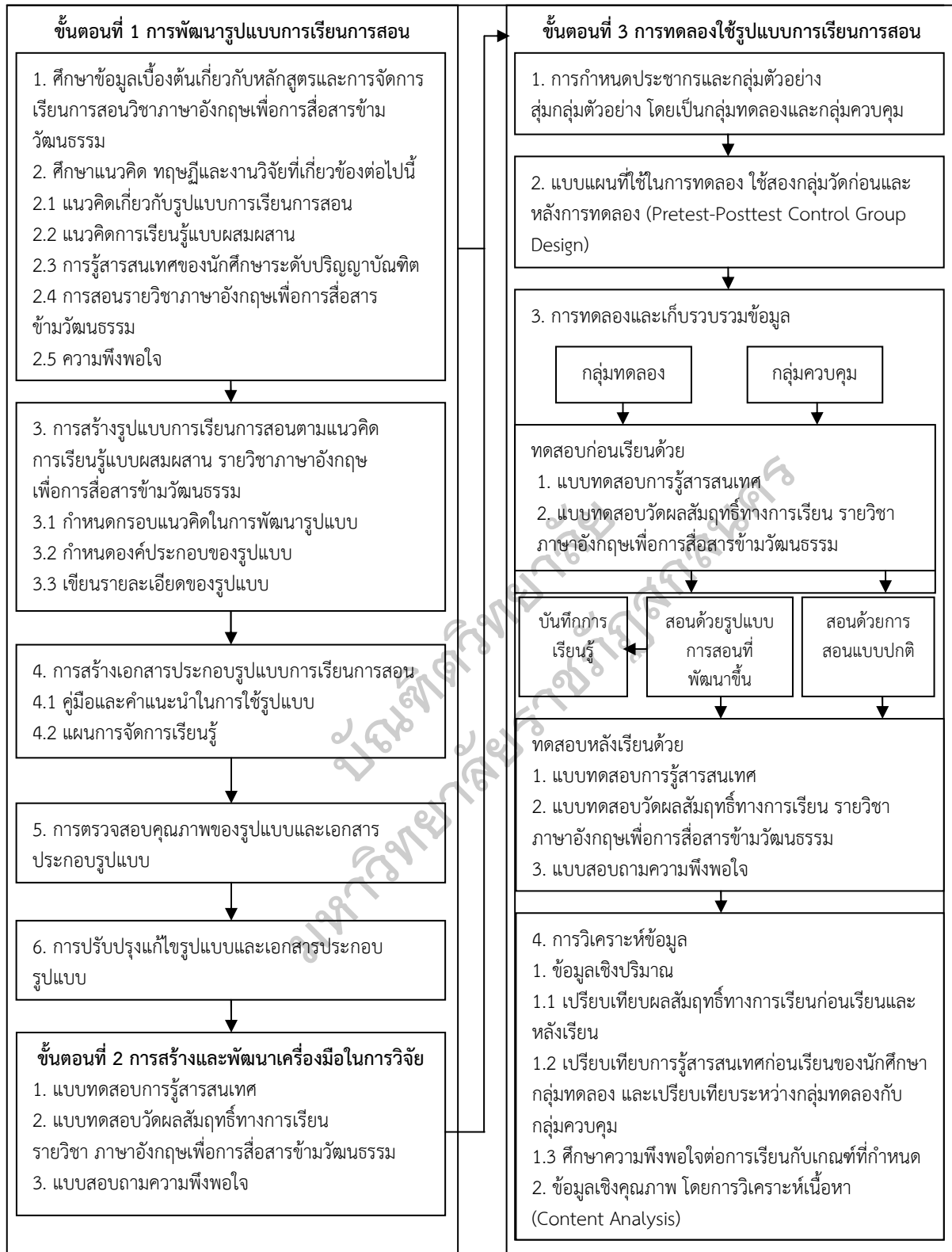
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
3. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
4. การสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
5. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
6. แก้ไขปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

1. แบบทดสอบการรู้สารสนเทศ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 2. แบบแผนที่ใช้ในการทดลอง
 3. การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
 4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
- ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยสรุปได้ ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ตามหลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2556 ได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) จำนวน 3 หน่วยกิต 3(3-0-6) เป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) มีคำอธิบายรายวิชาดังนี้ คือ ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษา และวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น

2. รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำวิชา โดยได้กำหนดหัวข้อที่ใช้ในการเรียนการสอนประกอบไปด้วย 10 บท คือ บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 2 Greetings around the world, บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries, บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food, บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries, บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries, และ บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries

2. กำหนดแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

จากการกำหนดแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยรวบรวมจากหนังสือ ตำรา บทความ เอกสารและรายงานวิจัยต่างๆ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งจัดไว้อย่างเป็นแบบแผน ตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อถือได้ โดยการจัดลำดับขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์จริง ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนนั้นได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องได้รับการพิสูจน์และทดสอบตามกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับ โดยการจัดทรัพยากรหรือกระบวนการที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องเป็นกระบวนการเชิงระบบของการพัฒนากิจกรรม

การเรียนการสอนหรือที่เรียกว่า การออกแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย ของการสอน การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องออกแบบ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญในเรื่องของการสร้างความสนใจ สร้างความตั้งใจ ในการเรียนรู้ แนะนำช่วยเหลือ ฝึกการกล้าแสดงออก กระตุ้นให้การเสริมแรงและฝึกซ้ำ จนกระทั่ง เป็นพฤติกรรมที่ต้องการอย่างถาวร สามารถสังเกตและวัดได้ เน้นกระบวนการคิดและการพัฒนา ให้เต็มศักยภาพของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาสมดุลทางปัญญา (Cognitive Equilibrium) ควบคู่กับการมีปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม คำนึงถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ การสร้างแรงจูงใจเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน จัดหาวิธีการเรียนรู้และสื่อเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามความสนใจ โดยการนำเสนอเป้าหมายในการเรียนการสอนที่สามารถช่วยเหลือให้ ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

องค์ประกอบโดยทั่วไปของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัด และประเมินผลการเรียนรู้

2.2 ศึกษาแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

จากการศึกษาสาระสำคัญของแนวคิดของการเรียนรู้แบบผสมผสาน จากนักการศึกษา สามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสานได้ดังนี้

การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการ ในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหา บทเรียนผ่านระบบเครือข่าย โดยอัตราการผลิตผสมผสาน ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Smith (2001), Australian National Training (2004) และ E-Learning center (2005) เป็นแนวทางใน การออกแบบการเรียนการสอน ทำให้เกิดการสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งยังส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งการใช้รูปแบบการสอน ในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบออนไลน์ตรงกับความคิดที่ว่า ไม่มีวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย มาผสมผสานกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ควบคุมการเรียนรู้ได้เอง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเป็น รายบุคคล เหมาะสมกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีการจัดสภาพแวดล้อม ทางการเรียนที่จัดทำบทเรียนแต่ละเรื่องไว้ในซีดีรอมและจัดทำผ่านระบบเครือข่าย โดยที่ผู้เรียน สามารถเข้าไปจัดการกับเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้ เช่น การจัดทำปฏิทิน สำหรับโปรแกรมการเรียน การจัดทำข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับ ผู้สอน เช่น e-mail, blog, social network และการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

ปัจจัยในการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน เช่น จำนวนของผู้เรียน ทักษะด้านการรู้สารสนเทศของผู้เรียน ช่วงระยะเวลาของผู้เรียน เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านเนื้อหา พิจารณาถึงลักษณะของเนื้อหา สาระ ความเป็นรูปธรรมชัดแจ้งของเนื้อหา (Explicit) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ บทบาทของผู้สอนจะมีบทบาทเป็นผู้ฝึก (Coach) และเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) โดยทำหน้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเข้าช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อผู้เรียนพบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ

2.3 ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

สาระสำคัญของการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ดังนี้

การรู้สารสนเทศ (Information literacy) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ การแสวงหาวิธีการและการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ การประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสรุปได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการระบุและแสดงความต้องการสารสนเทศของตนเอง โดยระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศต่างๆ เลือกวิธีการค้นหาหรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ กำหนดกลยุทธ์การค้นหา และดำเนินการค้นหาสารสนเทศโดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ได้

2. ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย และประยุกต์เกณฑ์ขั้นต้นในการประเมินคุณค่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณได้

3. ความสามารถในการใช้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย และปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้

ทั้งนี้โดยยึดมาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาที่สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Libraries : ACRL) ที่กำหนดมาตรฐาน 5 ข้อ พร้อมด้วยดรชนีชี้วัด และผลลัพธ์ (Outcome) ของผู้รู้สารสนเทศ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะมาตรฐานและดรชนีชี้วัดที่สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 2 3 และ 5 ซึ่งมาตรฐานและดรชนีชี้วัดในแต่ละมาตรฐานที่คัดเลือกไว้มีรายละเอียดดังนี้ (Association of College and Research Libraries, 2000, Online ; Association of College and Research Libraries, 2001, Online)

1. มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

2. มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3. มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ และผสมผสานสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับฐานความรู้เดิมและระบบคุณค่าของตนเอง (Value system) ได้

4. มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

2.4 ศึกษาแนวทางการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ข้ามวัฒนธรรม

จากการศึกษาสาระสำคัญแนวคิดของการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากนักการศึกษา สามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้ดังนี้

การสื่อสารเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการแสดงความรู้สึก การแปลความ การตีความ และการแลกเปลี่ยนข่าวสาร เป็นกระบวนการรับส่งที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอย่างน้อยตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดลำดับการเรียนรู้ตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟัง ไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาได้ถูกต้อง จดจำได้ และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาส

หลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารคือ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ เข้าใจหลักการและหน้าที่ของภาษาในการสื่อสาร ในการสอนควรใช้การบูรณาการ ผู้เรียนภาษาควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกันกับในชีวิตจริง ควรได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) และฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) ต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งมีลักษณะที่มีความหมายและใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การใช้เกมจำลองสถานการณ์และการแก้ปัญหา เป็นต้น ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และได้รับประสบการณ์ตรงอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ รวมถึงฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม

ขั้นตอนในการดำเนินการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วยการตั้งคำถามและให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับในเนื้อหา
นั้นๆ

2. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา โดยผู้สอนให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน มุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริง รวมถึงวิธีการใช้ภาษา คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่จะเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice/Directed Activities) โดยมีผู้สอนเป็นผู้สอนนำแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้นเป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) มุ่งให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก มีการเปลี่ยนสถานการณ์การฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับต่อการฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้ภาษา

4. ขั้นพัฒนาการนำไปใช้เป็นการประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติจริง ในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จริงด้วยตนเอง

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีการใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเท่าที่ตนสามารถใช้ได้เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจกันได้มากที่สุดโดยไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอไป นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นคู่เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน รวมถึงกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในวงกว้าง โดยไม่จำกัดข้อมูลข่าวสารหรือเป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูลโดยเน้นที่กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้เรียนแก้ปัญหาและตัดสินใจสถานการณ์ตามต่างๆ ที่กำหนดให้ ตลอดจนใช้กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคมโดยกำหนดสถานการณ์และบทบาทของผู้เรียนไว้ ผู้เรียนสามารถเลือกใช้สื่อหรือรูปภาพเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมสำหรับให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นทำได้โดยการใช้กิจกรรมประเภทบทบาทสมมติ (Role Play) สถานการณ์จำลอง (Simulation) หรือกิจกรรมการละคร (Acting) เป็นต้น

2.5 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาสาระสำคัญแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ จากนักการศึกษาสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญได้ดังนี้ ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล คือ ถ้าหากว่าบุคคลมีความพึงพอใจในกิจกรรมหรืองานใด การกระทำกิจกรรมหรืองานนั้นก็จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานนั้นได้เป็นอย่างดี จึงถือได้ว่าความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

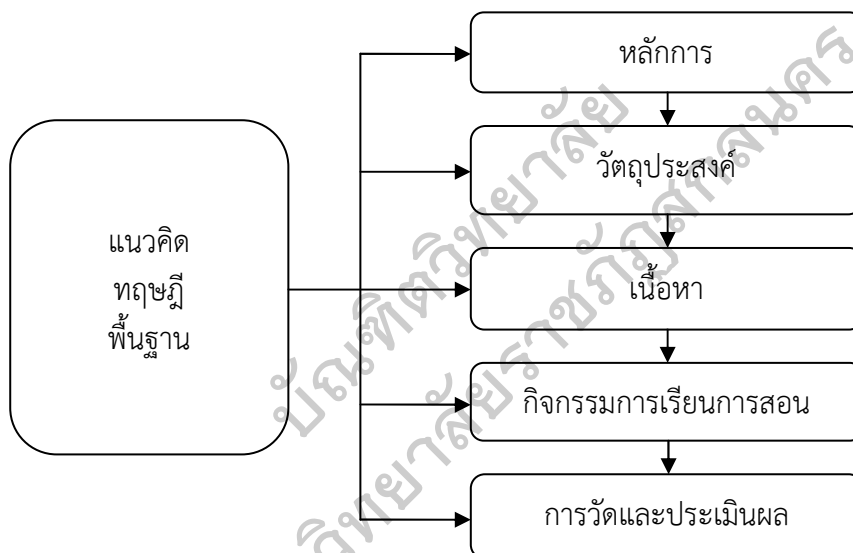
3. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 พิจารณาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสาน ที่ได้จากการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

3.2 กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจากการศึกษาแนวคิดของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

3.3 นำองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนมาสร้างความสัมพันธ์กัน จากนั้นนำมาจัดอันดับและเขียนรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยจัดทำเป็นรูปแบบการเรียนการสอนฉบับร่างเพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพต่อไป การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนดำเนินการดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

3.4 ศึกษาเนื้อหาของรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) รหัสวิชา 01550102 หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จากเอกสารสรุปเนื้อหารายวิชา ข้อสอบเก่า เทปบรรยายรายวิชา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการออกแบบ โดยพิจารณาควบคู่ไปกับเนื้อหาภายในตำราของทางมหาวิทยาลัย ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ตอนด้วยกัน คือ

3.4.1 ตอนที่ 1 เนื้อหาจากตำรา ประกอบไปด้วยเนื้อหา 10 บท คือ

3.4.1.1 บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries

3.4.1.2 บทที่ 2 Greetings around the world

3.4.1.3 บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries

- 3.4.1.4 บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries
- 3.4.1.5 บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries
- 3.4.1.6 บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food
- 3.4.1.7 บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries
- 3.4.1.8 บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries
- 3.4.1.9 บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries
- 3.4.1.10 บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries

3.4.2 ตอนที่ 2 ภาคฝึกปฏิบัติ ประกอบไปด้วยบทความสำหรับฝึกฟัง-พูด อ่าน-เขียน และแบบทดสอบฝึกปฏิบัติซึ่งมีเนื้อหาจากเอกสารตำราเรียน แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ อื่นๆ และจากแบบทดสอบในการเรียนปกติในห้องเรียนของนักศึกษา ตามภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

3.5 ศึกษาหลักการเลือกสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสาน ดังนี้

3.5.1 ศึกษารายละเอียดของสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสาน ว่าประกอบไปด้วย เนื้อหาสาระหรือมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ลักษณะของสื่อ รูปแบบของสื่อ โครงสร้างของบทเรียน ข้อควรคำนึงถึงในการสร้างสื่อ พิจารณาถึงประโยชน์ ข้อดี-ข้อเสีย และขั้นตอนในการใช้สื่อ เป็นต้น

3.5.2 ศึกษาการใช้สื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ได้แก่การเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รูปแบบการนำเสนอบทเรียนผ่าน ระบบเครือข่ายโครงสร้างของบทเรียนที่มีการนำเสนอผ่านเว็บ การออกแบบเว็บ ส่วนประกอบของสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อ การศึกษา เป็นต้น

3.5.3 วางแผนดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน แบบผสมผสาน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยประยุกต์แนวความคิดการเรียน โดยปรับ ให้สอดคล้องกับจำนวนสัปดาห์ในหนึ่งภาคเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และประยุกต์ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการทดลอง และได้ผสมผสานกับการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนวิเคราะห์และวางแผน โดยผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน (ดังรายนามผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ก) ร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาในรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยวิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และสัดส่วนของ

การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติและการเรียนรู้ผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยในการเรียนการสอนจะประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นเสนอเนื้อหา 3) ชั้นการฝึกปฏิบัติ และ 4) ชั้นพัฒนาการนำไปใช้ ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะเวลา 1 ภาคเรียน (16 สัปดาห์)

ครั้งที่	เนื้อหา/เรื่อง	รูปแบบการเรียนรู้	กิจกรรม/วิธีการ	เวลา
1-2	- ปฐมนิเทศ - วินิจฉัยความต้องการความจำเป็นในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน - ประเมินผลก่อนเรียน (Pretest)	- Face to Face Instruction	- การบรรยาย - การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - การทดสอบ	6
3	- บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries	- Face to Face Instruction	- การบรรยาย - การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - แบบฝึกหัด	3
		- Online Instruction	- การเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย - การเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, blog, e-mail เป็นต้น - แบบฝึกหัด	
4	- บทที่ 2 Greetings around the world	- Face to Face Instruction	- การบรรยาย - การแสดงบทบาทสมมติ - การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - แบบฝึกหัด	3
		Online Instruction	- การเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย - การเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, blog, e-mail เป็นต้น - แบบฝึกหัด	

ตาราง 6 (ต่อ)

ครั้งที่	เนื้อหา/เรื่อง	รูปแบบการเรียนรู้	กิจกรรม/วิธีการ	เวลา
5, 6	- บทเรียนที่ 3 เรื่อง Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries - บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries	- Face to Face Instruction and ----- Online Instruction	- การบรรยาย - การแสดงบทบาทสมมุติ - การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - แบบฝึกหัด - การเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย - การเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, blog, e-mail เป็นต้น - แบบฝึกหัด	6
7	- นำเสนอผลงานจากการเรียนรู้ บทที่ 4 (Presentation)	- Face to Face Instruction	- การนำเสนอ - การอภิปรายกลุ่ม	3
8, 9	- บทที่ 5 เรื่อง ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries - บทที่ 6 เรื่อง ASEAN and English Speaking Countries Food	- Face to Face Instruction	- การบรรยาย - การแสดงสถานการณ์จำลอง - การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - แบบฝึกหัด	6
10	- ทดสอบกลางภาค (Midterm Test)	- Face to Face Instruction	- แบบทดสอบ	3
11	- บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries	- Online Instruction	- เรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - แบบฝึกหัด อิเล็กทรอนิกส์ - โปรแกรมสำเร็จรูป - การให้คำปรึกษา - อภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านโซเชียลมีเดีย	3

ตาราง 6 (ต่อ)

ครั้งที่	เนื้อหา/เรื่อง	รูปแบบการเรียนรู้	กิจกรรม/วิธีการ	เวลา
12	- บทเรียนที่ 8 เรื่อง Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries	Face to Face Instruction	- การบรรยาย - การแสดงสถานการณ์จำลอง - การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - แบบฝึกหัด	3
13	- นำเสนอผลงานจากการเรียนรู้ บทที่ 7 และบทที่ 8 (Presentation)	- Face to Face Instruction	- การนำเสนอ - การอภิปรายกลุ่ม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	3
14	- บทที่ 9 เรื่อง Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries - บทที่ 10 เรื่อง Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries	- Face to Face Instruction Online Learning	- การนำเสนอ - การอภิปรายกลุ่ม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - การแสดงสถานการณ์จำลอง - เรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - แบบฝึกหัดอิเล็กทรอนิกส์ - โปรแกรมสำเร็จรูป - การให้คำปรึกษา - อภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านโซเชียลมีเดีย	6
15, 16	- สรุปผลการเรียนรู้ - ทดสอบปลายภาค (Final Test)	- Face to Face Instruction	- แบบทดสอบ - แบบสอบถาม ความพึงพอใจ - หลักฐานการเรียนรู้	6

2) ขั้นตอนการออกแบบ ผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ชุดเดิม ร่วมกันออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ ดังแสดง รายละเอียดในตาราง 7

ตาราง 7 การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะเวลา 1 ภาคเรียน (16 สัปดาห์)

สัปดาห์ที่	กิจกรรม	บทบาทผู้เรียนและผู้สอน
1-2	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Orientation, Climate Setting, and Relationship Building) - วินิจฉัยความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ และประมวลวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Diagnosis of Needs for Learning and Formulating Objectives) - ประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนและผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดี - อธิบายบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนและการตรงต่อเวลา - แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน แหล่งการเรียนรู้ - อธิบายวิธีการใช้สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และการให้เกรด - ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดการรู้สารสนเทศที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น - ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ - ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
3	<ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Designing Learning Plans) - เริ่มการเรียนเนื้อหาบทเรียนที่ 1 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดสัญญาการเรียนรู้ และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดในประเด็นต่างๆ ดังนี้ - วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และวิธีประเมินผล - วางแผนแสวงหาความรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ - กำหนดกลยุทธ์ ในการแสวงหาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ทั้งเว็บไซต์และสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ รวมถึงการพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งเทคนิควิธีที่จะนำทรัพยากรการเรียนรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด - ร่วมกันสร้างโฮมเพจรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ของห้องเรียน โดยใช้ Facebook เป็นสื่อกลางที่ใช้เพื่อการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน หรือผู้เรียนกับผู้เรียนเอง - กำหนดหลักฐานของความสำเร็จของการเรียนรู้ ที่ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงข้อบ่งชี้ - ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ - ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และหลักฐานความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ตัดสินผลการเรียนรู้

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม	บทบาทผู้เรียนและผู้สอน
		<p>- ผู้สอนสอนบทที่ 1 เรื่อง “Introduction to ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.cambridge.org, www.youtube.com 3. เอกสารการสอนประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน <p>- ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้</p> <p>- ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p>
4	<p>การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ</p> <p>- เรียนบทเรียนที่ 2</p>	<p>- ผู้สอน สอนบทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.oxford.org, www.youtube.com 3. เอกสารการสอนประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน <p>หลังการเรียนรู้ ผู้สอนแนะนำการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>- ผู้สอนกำหนดเวลา เพื่อให้คำปรึกษาผ่านการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือ Facebook ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)</p> <p>- ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้</p> <p>- ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>2. ผู้สอนแจ้งกำหนดเวลาการนำเสนอผลงานโดยการให้คะแนนแบบเป็นรายกลุ่ม</p>
5, 6	<p>การเรียนรู้ ผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>- เรียนเนื้อหาบทเรียนที่ 3, 4</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 3 เรื่อง Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries - บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม	บทบาทผู้เรียนและผู้สอน
		3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง 5. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน - ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ - ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
7	- การนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Presentation of Learning Experiences)	1. ผู้เรียนนำเสนอผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการนำเสนอแบบอภิปรายกลุ่มร่วมกัน รวมทั้งการรวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม 2. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเวลาในการนำเสนอผลงานเท่าๆ กัน 3. ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ 4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ 5. ผู้สอนประเมินการนำเสนอ รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อย ไว้สำหรับการปรับปรุง หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น - ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ - ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
8-9	การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ - เรียนบทเรียนที่ 5, 6	1. ผู้สอน สอนบทที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries” และบทที่ 6 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยาย และใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1.1 โปรแกรม Presentation 1.2 ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.oxford.org , www.youtube.com 1.3 เอกสารการสอนประจำบทเรียน 1.4 ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน 2. หลังการเรียน ผู้สอนแนะนำการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม	บทบาทผู้เรียนและผู้สอน
		<p>3. ผู้สอนกำหนดเวลา เพื่อให้คำปรึกษาผ่านการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือ Facebook ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)</p> <p>4. ผู้สอนแจ้งกำหนดเวลาการส่งผลงานโดยการให้คะแนนแบบเป็นรายกลุ่ม</p> <p>5. ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกากการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งผู้เรียนอาจเป็นผู้เลือกบทบาทที่จะเล่นหรือผู้สอนกำหนดบทบาทให้</p> <p>-ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้</p> <p>-ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p>
10	ทดสอบกลางภาค (Midterm Test)	1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
11, 12	การเรียนรู้ ผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - เรียนเนื้อหาบทเรียนที่ 7, 8	<p>1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>- บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries</p> <p>- บทเรียนที่ 8 เรื่อง Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries</p> <p>2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>4. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>5. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง</p> <p>6. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน</p> <p>- ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้</p> <p>- ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p>
13	การนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Presentation of Learning Experiences)	<p>1. ผู้เรียนนำเสนอผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการนำเสนอแบบอภิปรายกลุ่มร่วมกัน รวมทั้งการรวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม</p> <p>2. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเวลาในการนำเสนอผลงานเท่าๆ กัน</p> <p>- ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้</p> <p>- ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	กิจกรรม	บทบาทผู้เรียนและผู้สอน
14	การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ - เรียนบทเรียนที่ 9, 10	<p>1. ผู้สอน สอนบทที่ 9 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries” และบทที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้</p> <p>1.1 โปรแกรม Presentation</p> <p>1.2 ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.oxford.org, www.youtube.com</p> <p>1.3 เอกสารการสอนประจำบทเรียน</p> <p>1.4 ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน</p> <p>หลังการเรียน ผู้สอนแนะนำการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>2. ผู้สอนกำหนดเวลา เพื่อให้คำปรึกษาผ่านการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือ Facebook ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)</p> <p>3. ผู้สอนแจ้งกำหนดเวลาการนำเสนอผลงานโดยการให้คะแนนแบบเป็นรายกลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ - ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
15-16	สรุปการเรียนรู้และทดสอบปลายภาค (Final Test)	<p>1. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหาในเรื่องการประเมินผล</p> <p>2. ผู้เรียนประเมินการเรียนการสอนและประเมินผู้สอน ในฐานะผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งทรัพยากรสำหรับการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ การเรียนตามรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น</p> <p>3. ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและแบบวัดการรู้สารสนเทศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ - ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

3) การสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ในการสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

3.1) คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน จัดทำเพื่อให้ครูผู้ใช้งานรูปแบบการเรียนการสอนได้เกิดความเข้าใจและสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปใช้ซึ่งภายในคู่มือนั้นประกอบด้วยคำชี้แจง คำอธิบายต่างๆ ที่ต้องศึกษา การจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ

3.2) แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเอกสารสำหรับผู้สอนรูปแบบการเรียนการสอนโดยกำหนดองค์ประกอบต่างๆ มีหัวข้อดังนี้ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ การวัดผล ประเมินผล และภาคผนวกแต่ละแผน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ มีเนื้อหาตามหลักสูตร รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในการทดลองรูปแบบการเรียนการสอน

3.3) ด้านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ สื่อประกอบรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) หลักสูตรปริญญาตรี ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จัดให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ครอบคลุมส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

3.3.1) คำอธิบายการใช้งานสื่อประกอบการสอนเบื้องต้น ประกอบด้วย เมนูต่างๆ ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเข้าใช้งานสื่อ ปัญหาการเข้าใช้งาน และข้อมูลของผู้วิจัย

3.3.2) โครงสร้างของบทเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) มีการนำเสนอเนื้อหาและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้ชื่อเว็บไซต์ว่า www.englishforcrossculturalsnru.net ซึ่งภายในบทเรียน จะประกอบไปด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) วัตถุประสงค์ (Objective) คำอธิบายรายวิชา เนื้อหารายวิชา (Content) ในแต่ละบทจะประกอบไปด้วยกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ (Activities) และแบบทดสอบย่อยวัดผลการเรียนรู้ท้ายบทเรียน (Exercises) แบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) และส่วนของแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น เอกสารการสอนรายวิชา และเทปประกอบการบรรยาย E-book ที่เกี่ยวกับรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)

3.3.3) การปฏิสัมพันธ์ในบทเรียน การพัฒนาสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานนี้ มีการพัฒนาโดยเน้นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ภายในบทเรียน ตลอดจนจนถึงแบบทดสอบย่อย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการกระตุ้นผู้เรียนให้มีการตอบสนองบทเรียนในหลายๆ แบบด้วยกัน อาทิเช่น การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ

การแสดงสถานการณ์จำลอง กิจกรรมแบบจับคู่ เติมคำ กิจกรรมแบบถามตอบ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ รวมไปถึงการที่ผู้เรียนสามารถควบคุมบทเรียนด้วยตัวเอง เช่น การกลับไปเนื้อหา ก่อนหน้า และถัดไป การควบคุมเสียง การควบคุมการนำเสนอบทเรียน เป็นต้น

3.3.4) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน นอกจากผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนแล้ว ผู้เรียนยังสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียน กับผู้เรียนอื่นๆ โดยผ่านระบบสนับสนุนบทเรียน เช่น ห้องสนทนา (Video Conference) ผู้เรียนสามารถคุยกับผู้เรียน ผ่านกล้อง (Web Camera) ซึ่งสามารถคุยโต้ตอบกันระหว่างเรียนได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือและแบ่งปันความรู้กันผ่านระบบดังกล่าว ได้ถึงครั้งละ 10 คน ในเวลาเดียวกัน ห้องสนทนาพร้อม (Chat room) ผู้เรียนสามารถพูดคุยผ่านห้องสนทนาพร้อม หรือการตั้งกระทู้เกี่ยวกับการเรียน (Web board) ในการฝากคำถามหรือตั้งเป็นประเด็นในหัวข้อที่สนใจ เป็นต้น

3.3.5) การจัดการเนื้อหาบทเรียน (Learning Management System) สื่อประกอบการสอนที่สร้างขึ้น มีระบบจัดการเนื้อหาบทเรียน ที่เรียกว่า มูดเดิ้ล (Moodle) ซึ่งเป็นระบบที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการวางโครงสร้างเนื้อหา ข้อสอบระบบติดตามความก้าวหน้าการเรียน ระบบจัดการผู้ใช้งาน ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ และผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.5.1) ส่วนของผู้ดูแลระบบ (Administrators) เป็นส่วนของการตั้งค่าระบบ การกำหนดสิทธิในการเข้าใช้งานระบบ สร้างเนื้อหา สร้างแบบทดสอบ

3.3.5.2) ส่วนของผู้เรียน (Students) ผู้เรียนเข้าเรียนในเนื้อหาบทเรียน ตามโครงสร้างของบทเรียนโดยผู้เรียนสามารถติดตามความก้าวหน้าของบทเรียน และปรับปรุงแก้ไขข้อมูลของตัวเอง

4) ชั้นการพัฒนา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ในการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการ ดังนี้

4.1) การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน โดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยนำรูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบด้านคุณภาพเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละองค์ประกอบ แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ สำคัญ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.2 นำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จาก 5 ท่าน คือ

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศรีพระจันทร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 4) ดร.อุษา ปราบหงษ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขคือ การปรับชื่อบทเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทที่ 1 และบทที่ 5 โดยให้ชื่อบทเรียนให้มีความโดดเด่น น่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้ และปรับเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร

4.3 การนำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ โดยนำไปดำเนินการสอนกับนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ในการสอนจริง ผู้วิจัยสุ่มแผนการสอน 1 แผนไปทดลองสอนจากการนำแผนการสอนไปทดลองใช้ จำนวน 1 แผน จากนั้นมีการปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้มีข้อเสนอแนะดังนี้ ให้ปรับวิธีการสอนให้ชัดเจนในทางปฏิบัติและปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละแผน การจัดการเรียนรู้ รวมถึงให้เปลี่ยนชื่อบทเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาโดยให้มีความว่า English Speaking Countries แทนคำว่า Western Countries

5) การปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและเอกสารประกอบรูปแบบ การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปแก้ไขปรับปรุงและนำผลจากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งจากการตรวจสอบคุณภาพเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ องค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ นำข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่สมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ

ในการพัฒนาแบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบ ได้แก่

1.1.1 ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ เพื่อให้เข้าใจขอบเขตและเนื้อหาการรู้สารสนเทศในด้านต่างๆ เช่น นิยามการรู้สารสนเทศ ส่วนประกอบ การรู้สารสนเทศ การสอนการรู้สารสนเทศระดับบัณฑิตศึกษาในต่างประเทศ และตัวแบบการรู้สารสนเทศต่างๆ

1.1.2 ศึกษามาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาถึงขอบเขตและเนื้อหา ข้อมาตรฐาน และดรรรชนีชี้วัดในแต่ละมาตรฐานที่นำไปใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับการรู้สารสนเทศ มาตรฐานการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและการวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ และผสมผสานสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับฐานความรู้เดิมและระบบคุณค่าของตนเองได้เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ได้

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายได้

1.1.3 คัดเลือกมาตรฐาน และดรรรชนีชี้วัดที่สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ และเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้การสอนในระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย ซึ่งจะนำมาใช้เป็นโครงสร้างของแบบทดสอบ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คัดเลือกดรรรชนีชี้วัดมาจำนวน 2 ข้อ ดังนี้
ดรรรชนีชี้วัดข้อที่ 1 : นักศึกษาสามารถระบุและแสดงความต้องการ สารสนเทศของตนได้ชัดเจนสามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

- สามารถสำรวจแหล่งสารสนเทศทั่วไป เพื่อให้เข้าใจหัวข้อเรื่องที่จะศึกษามากขึ้น

- สามารถระบุหรือปรับสารสนเทศที่ต้องการใช้ให้อยู่ในขอบข่ายที่สามารถจัดการได้

- สามารถระบุแนวคิดหลัก และคำศัพท์ที่อธิบายถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้

ดรรรชนีชี้วัดข้อที่ 2 : นักศึกษาสามารถระบุประเภท และรูปแบบของแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่คาดว่าจะมีสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

- สามารถระบุคุณค่า และความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อประสม ฐานข้อมูล เว็บไซต์ สื่อโสตทัศน์ หรือหนังสือ

- สามารถชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมาย และกลุ่มผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เช่น ระหว่างสารสนเทศทั่วไปกับสารสนเทศทางวิชาการ ระหว่างเรื่องที่เป็นปัจจุบันกับเรื่องที่เป็นอดีต

- สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ โดยตระหนักว่าแหล่งสารสนเทศเหล่านั้นมีคุณค่า และลักษณะการใช้ที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับสาขาวิชา

มาตรฐานที่ 2 คัดเลือกบรรณานุกรมจำนวน 3 ข้อ ดังนี้

บรรณานุกรมข้อที่ 1 : นักศึกษาสามารถเลือกวิธีการค้นหา หรือระบบการค้นหาสารสนเทศ ที่เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

- สามารถศึกษาให้รู้ถึงขอบเขต สาระ และลักษณะระบบการค้นหาสารสนเทศ

- สามารถเลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ จากวิธีการค้นหาหรือระบบการค้นหาสารสนเทศ

บรรณานุกรมข้อที่ 2 : นักศึกษาสามารถกำหนดกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศ และดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 5 ข้อ ได้แก่

- สามารถกำหนดคำสำคัญ คำพ้องความ และคำที่สัมพันธ์กับสารสนเทศที่ต้องการใช้

- สามารถเลือกศัพท์ควบคุมที่เฉพาะเจาะจงกับสาขาวิชา หรือแหล่งค้นคืน

- สามารถกำหนดกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศโดยใช้คำสั่งที่เหมาะสมกับระบบการสืบค้น สารสนเทศที่เลือกไว้ เช่น การใช้ตัวปฏิบัติการตรรกะแบบบูล และการตัดปลายคำ ที่เหมาะสมกับโปรแกรมค้นหา

- สามารถนำกลยุทธ์การค้นหาไปใช้ในระบบการค้นหาสารสนเทศต่างๆ ที่มีส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ และโปรแกรมการค้นหาต่างกัน

- สามารถดำเนินการค้นหา โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา

บรรณานุกรมข้อที่ 3 : นิสิตสามารถค้นคืนสารสนเทศทางออนไลน์ หรือสารสนเทศที่เป็นผลงานของบุคคลคนนั้นทางออนไลน์ โดยใช้วิธีการต่างๆ ได้ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกจำนวน 1 ข้อ ได้แก่

- สามารถใช้ระบบการค้นหาที่หลากหลาย เพื่อค้นคืนสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ

มาตรฐานที่ 3 คัดเลือกดรชนีชีวิตมาจำนวน 3 ข้อ ดังนี้

ดรชนีชีวิตข้อที่ 1 : นักศึกษาสามารถอธิบายและประยุกต์
เกณฑ์ขั้นต้น ในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้ สามารถประเมินได้จาก
พฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

- สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบสารสนเทศจากแหล่ง
ต่างๆ เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง ความถูกต้องของเนื้อหา ความน่าเชื่อถือ
ของผู้แต่ง ความทันสมัย มุมมองและความลำเอียงของสารสนเทศ
- สามารถบอกได้ว่าสารสนเทศที่น่าเสนอด้วยความลำเอียง
หลอกลวง หรือทำให้เข้าใจผิด

ดรชนีชีวิตข้อที่ 2 : นักศึกษาสามารถเปรียบเทียบความรู้ใหม่
กับความรู้ที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าที่เพิ่มขึ้น สิ่งที่ขัดแย้งกัน และลักษณะเฉพาะอื่นๆ
ของสารสนเทศได้ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่

- สามารถคัดเลือกสารสนเทศ เพื่อใช้อ้างอิงหัวข้อเรื่องที่
ศึกษาได้

ดรชนีชีวิตข้อที่ 3 : นักศึกษาสามารถพิจารณาได้ว่าคำถามแต่
เริ่มแรกควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรหรือไม่ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน
1 ข้อ ได้แก่

- สามารถทบทวนกลยุทธ์ค้นคืนสารสนเทศที่ใช้ ควบคุมไปกับ
แนวคิดที่เพิ่มขึ้นมา

มาตรฐานที่ 5 คัดเลือกดรชนีชีวิตมา จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

ดรชนีชีวิตข้อที่ 1 : นักศึกษาสามารถอธิบายประเด็นทางด้าน
จริยธรรม กฎหมาย และเศรษฐศาสตร์ ในสภาพที่แวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยีได้
สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

- สามารถอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง
สารสนเทศที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายกับที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
- สามารถอธิบายประเด็นที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
ลิขสิทธิ์ และการใช้งานโดยธรรม

ดรชนีชีวิตข้อที่ 2 : นักศึกษาสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย
ระเบียบ นโยบายของสถาบันและจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศ และการใช้ทรัพยากร
สารสนเทศได้ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่

- สามารถอธิบายประเด็นเกี่ยวกับการลอกเลียนผลงาน
ของผู้อื่นเป็นเช่นไร และไม่แอบอ้างงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

ดรรรชนีชี้วัดข้อที่ 3 : นักศึกษาสามารถอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการผลิต หรือปฏิบัติงานได้ สามารถประเมินได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่

- สามารถเลือกรูปแบบการอ้างอิงอย่างคงเส้นคงวา

ส่วนมาตรฐานที่ 4 ไม่ได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับการรู้

สารสนเทศ เนื่องจากเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวกับการใช้และการนำเสนอผลงานของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินผู้เรียนได้ดีที่สุด สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐาน ดรรรชนีชี้วัด และพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับการรู้สารสนเทศ ภายใต้มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่ 1 2 3 และ 5 ที่คัดเลือกมาใช้เป็นโครงสร้างของแบบทดสอบ

1.2 ศึกษาตัวอย่างแบบทดสอบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

1.3 สร้างแบบทดสอบโดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมดรรรชนีชี้วัด และพฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นพฤติกรรมที่วัดได้โดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบทดสอบปลายปิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยมีขอบข่ายครอบคลุมความสามารถ 3 ด้าน ดังนี้

1.3.1 ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ

1.3.2 ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ

1.3.3 ความสามารถในการใช้สารสนเทศ

1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วไปปรึกษาประธานและกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม แล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุวรรณ เมฆมงคล คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ชิดทอง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 5) ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงของด้านเนื้อหาเครื่องมือความเหมาะสมของสำนวนภาษาและความชัดเจนของเนื้อหา

1.6 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแบบทดสอบฉบับแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out)

กับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเคยเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมมาแล้ว จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยข้อที่มีความยากง่ายอยู่

ระหว่าง .20 - .80 และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบจะต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไปจะตัดไว้ใช้ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามใหม่ให้เหมาะสม

1.8 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่แล้วไปทดลองใช้กับนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน อีกครั้ง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งมีค่าเท่ากับ .92

1.9 นำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ไปทดสอบจริงกับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

2.2 ศึกษาหลักสูตร ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ของการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหา

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยกำหนดเป็น 4 ฉบับย่อย ดังนี้ 1) วัดทักษะการฟัง 2) วัดทักษะการพูด 3) วัดทักษะการอ่าน 4) วัดทักษะการเขียน

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศรีพระจันทร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ เมฆกมล คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา จันทะดวง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตรวจสอบความตรงระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะการใช้คำถาม การเขียนตัวเลือก ตัวलग การใช้ภาษา โดยกำหนดผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการวัดและประเมินผล หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 60 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก รายข้ออยู่ระหว่าง 0.23–0.57, 0.24–0.54, 0.24–0.57 และค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

2.6 ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ

ในการพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ให้ครอบคลุมองค์ประกอบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ทั้งในด้านของวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา

กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผล โดยใช้คำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 49)

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์คะแนนความพึงพอใจกำหนด ดังนี้

4.50–5.00 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50–4.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

2.50–3.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

1.50–2.49 หมายความว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.49 หมายความว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ไปเสนอต่อประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และเมื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 3) ดร.อุษา ปราบหงษ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 4) ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 5) ดร.วิรัช พรหมสุพรรณ คีษานีเทศก์

ผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริง

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

แบบแผนที่ใช้การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการทดลอง 2 กลุ่มตัวอย่าง และมีการวัดผลก่อนเรียนและวัดผลหลังเรียน เขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2554, หน้า 61)

สุ่มกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	สอบก่อนเรียน	ทดลอง	สอบหลังเรียน
R	G_1	T_1	X_1	T_2
R	G_2	T_1	$\sim X_2$	T_2

เมื่อ R หมายถึง การสุ่มตัวอย่าง
 G_1 หมายถึง กลุ่มทดลอง
 G_2 หมายถึง กลุ่มควบคุม
 T_1 หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการรู้สารสนเทศ
 ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 T_2 หมายถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การรู้สารสนเทศ
 ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการเรียนการสอน
 แบบผสมผสานหลังการเรียน
 X_1 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น
 $\sim X_2$ หมายถึง วิธีสอนแบบปกติ

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 12 ห้องเรียน จำนวน 621 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 105 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 51 คน กลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 54 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถของนักศึกษา

3. การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การดำเนินการก่อนเริ่มการทดลอง

การดำเนินการก่อนเริ่มการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนกับ นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและให้นักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทดสอบการรู้สารสนเทศโดยใช้แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ โดยมีผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้สารสนเทศ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระแก่กัน ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการรู้สารสนเทศก่อนเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คะแนนก่อนเรียน	คะแนนเต็ม	กลุ่มตัวอย่าง				t
		กลุ่มทดลอง N = 51		กลุ่มควบคุม N = 54		
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	50	24.96	2.75	24.06	2.18	0.68
การรู้สารสนเทศ	60	26.82	2.56	26.15	2.45	0.63

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการรู้สารสนเทศก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน

3.2 การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ห้องเรียนละ 48 ชั่วโมง เป็นเวลา 16 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เนื้อหาที่ใช้สอน จำนวน 16 แผนการเรียนรู้อยู่ โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามที่ออกแบบไว้ในตาราง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการ

เรียนรู้โดยวิธีปกติ มีกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กิจกรรมการสอนที่หลากหลายเช่น การบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น

3.3 การดำเนินการหลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียนกับนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทดสอบการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน และสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการสอนหลังการเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ โดยใช้สถิติ t-test ชนิด Independent Samples

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75

4.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ โดยใช้สถิติ t-test ชนิด Independent Samples

4.6 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.7 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการบันทึกการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การประเมินชิ้นงานจากการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน

การนำเสนอผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในตอนที่ 1 แบ่งการนำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน เพื่อนำไปเป็นกรอบในการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน แบ่งเป็น 4 ประเด็น คือ

1. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน
2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบ

การเรียนการสอน

3. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดการรู้สารสนเทศ

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งการนำเสนอเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยการทดลองสอน

ส่วนที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการสังเคราะห์สาระขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน แบ่งการนำเสนอเป็น 4 เรื่อง ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิดของ ใจทิพย์ ฦ สงขลา (2550, หน้า 16-17) สรุปสาระสำคัญดังนี้ การเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้ที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลักร่วมกับการสอนในห้องเรียน โดยคำนึงถึงจำนวนผู้เรียน ทักษะทางเทคโนโลยีของผู้เรียนความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลา ความพร้อม ความยืดหยุ่นและแรงจูงใจของผู้เรียน

ในขณะเดียวกันสาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิดของ อินทิรา ครอบรู้ (2553, หน้า 60) พบว่าการเรียนรู้การสอนแบบผสมผสานเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่มีการวางแผนการจัดกระบวนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ดี โดยการเลือกใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการผสมผสานการเรียนแบบดั้งเดิมที่สอนแบบบรรยายเน้นกิจกรรมการเรียนแบบนำตนเอง ผสมผสานกับการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ ทั้งในเวลาเดียวกันและต่างเวลากัน รวมถึงการใช้สื่อการสอนแบบอื่นๆ เพื่อช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนในเรื่องของสัดส่วนในการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบปกติและการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมการเรียนตามจำนวนเวลาเรียนในแต่ละภาคเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, หน้า 63-64) พบว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการผสมผสานวิธีการหลายๆ วิธีเข้าด้วยกัน ทั้งวิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอน ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face) และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online) โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดของ Suh (2005, pp. 11-12) พบว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการรวมกันของการเรียนแบบเผชิญหน้าแบบดั้งเดิม และการเรียนแบบออนไลน์ ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้าและทำกิจกรรมผ่านเว็บ เช่น การสนทนากลุ่ม การอ่านและการเขียนงานที่กำหนด ให้จุดมุ่งหมายของการเรียนแบบผสมผสานเป็นการรวมลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนในชั้นเรียนกับลักษณะที่ดีที่สุด

ของการเรียนแบบออนไลน์ เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และลดเวลาในการเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ ผู้สอนที่ใช้รูปแบบการสอนผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นฐานนั้น เป็นการออกแบบเนื้อหาที่สอน หรือเนื้อหาที่ใช้ในปฏิบัติการทดลองในกิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์ เช่น กรณีศึกษา การสอนพิเศษ แบบทดสอบตนเอง การจำลองสถานการณ์ และการเรียนร่วมกัน

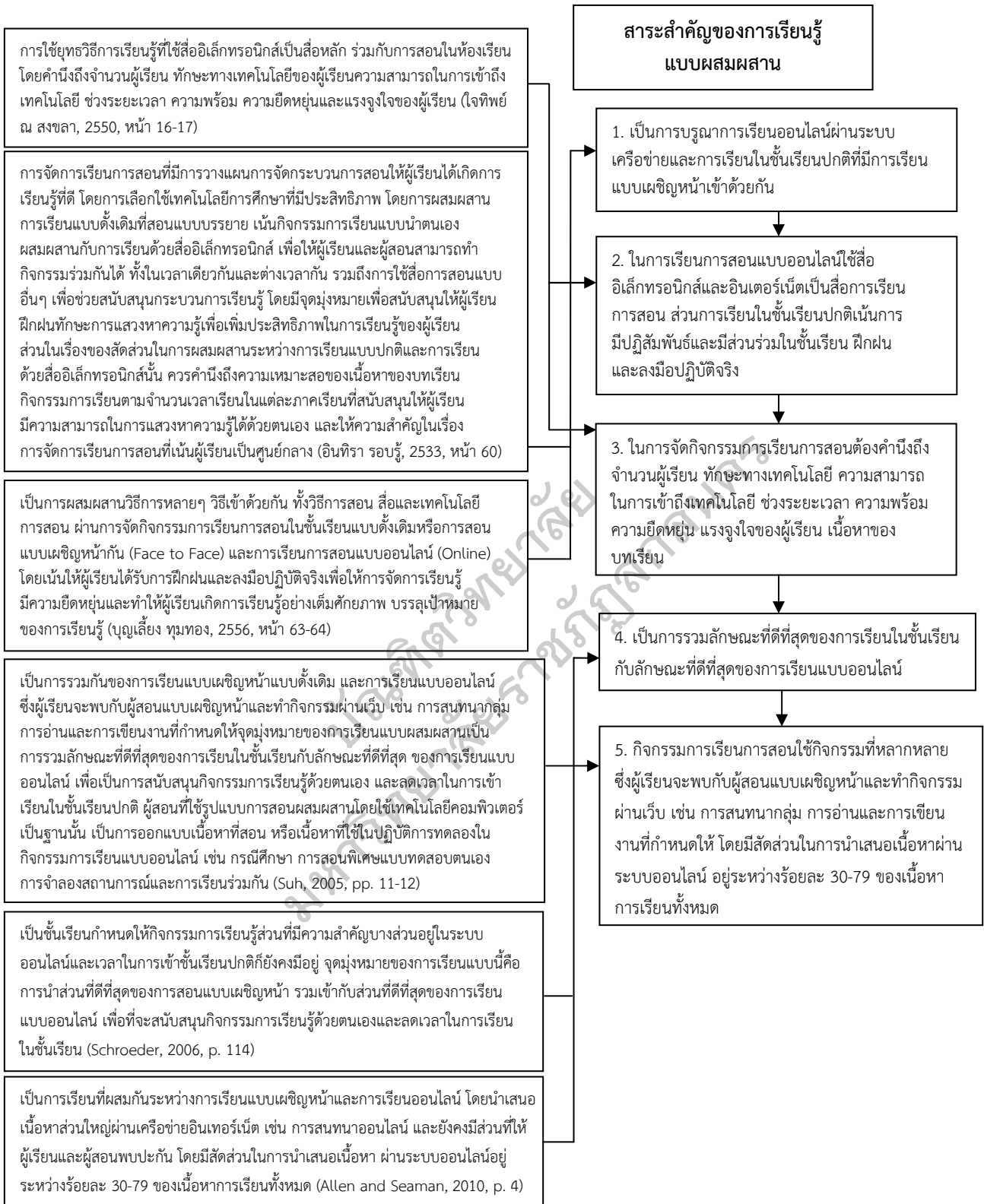
ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิดของ Schroeder (2006, p. 114) สรุปได้ดังนี้คือการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นชั้นเรียนกำหนดให้กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนที่มีความสำคัญบางส่วนอยู่ในระบบออนไลน์และเวลาในการเข้าชั้นเรียนปกติก็ยังคงมีอยู่ จุดมุ่งหมายของการเรียนแบบนี้คือการนำส่วนที่ดีที่สุดของการสอนแบบเผชิญหน้ารวมเข้ากับส่วนที่ดีที่สุดของการเรียนแบบออนไลน์ เพื่อที่จะสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และลดเวลาในการเรียนในชั้นเรียนนอกจากนี้ Allen and Seaman (2007, p. 4) ได้เสนอประเด็นสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน วิเคราะห์ได้ดังนี้ การเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการเรียนที่ผสมกันระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้าและการเรียนออนไลน์ โดยนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การสนทนาออนไลน์ และยังคงมีส่วนที่ให้ผู้เรียนและผู้สอนพบปะกัน โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์อยู่ระหว่างร้อยละ 30-79 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด

ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

มีดังต่อไปนี้

1. เป็นการบูรณาการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในชั้นเรียนปกติที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าเข้าด้วยกัน
2. ในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกติเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงจำนวนผู้เรียนทักษะทางเทคโนโลยี ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลา ความพร้อม ความยืดหยุ่น แรงจูงใจของผู้เรียน เนื้อหาของบทเรียน
4. เป็นการรวมลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนในชั้นเรียนกับลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนแบบออนไลน์
5. กิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้าและทำกิจกรรมผ่านเว็บ เช่น การสนทนากลุ่ม การอ่านและการเขียนงานที่กำหนดให้ โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์ อยู่ระหว่างร้อยละ 30-79 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด

จากผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้วิจัยสามารถแสดงในภาพประกอบ 7 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ดังนี้

ภาพประกอบ 7 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียน

การสอน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2550, หน้า 221-223) วิเคราะห์ได้ดังนี้ รูปแบบการเรียนการสอน เป็นลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปได้ตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ และได้อธิบายถึงคำว่า รูปแบบการเรียนการสอนและคำว่า ระบบการจัดการเรียนการสอนไว้ว่ามีความหมายเหมือนกัน แต่นิยมใช้ต่างกัน คือ ระบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนในภาพรวม ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบที่น้อยกว่า รูปแบบการเรียนการสอนควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักของรูปแบบการสอนสั้นๆ 2) การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) การจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำไปสู่เป้าหมายของกระบวนการนั้นๆ 4) การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการสอน อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนและองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นตามแนวคิดของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, หน้า 60-67) ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ รูปแบบการเรียนการสอนและองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน แบบแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะโดยผ่านขั้นตอนการดำเนินการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักปรัชญา หลักการ แนวคิดทฤษฎีหรือความเชื่อพื้นฐาน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Syntax) และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ วิเคราะห์ผู้เรียนและวิเคราะห์เนื้อหา/หลักสูตร
2. จุดประสงค์ เป็นการกำหนดว่าหลังเรียนผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร
3. เนื้อหาวิชา เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระที่จะสอนโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
4. ประเมินผลการเรียน เป็นการทดสอบความรู้เดิมเกี่ยวกับความรู้ใหม่ที่จะเรียน

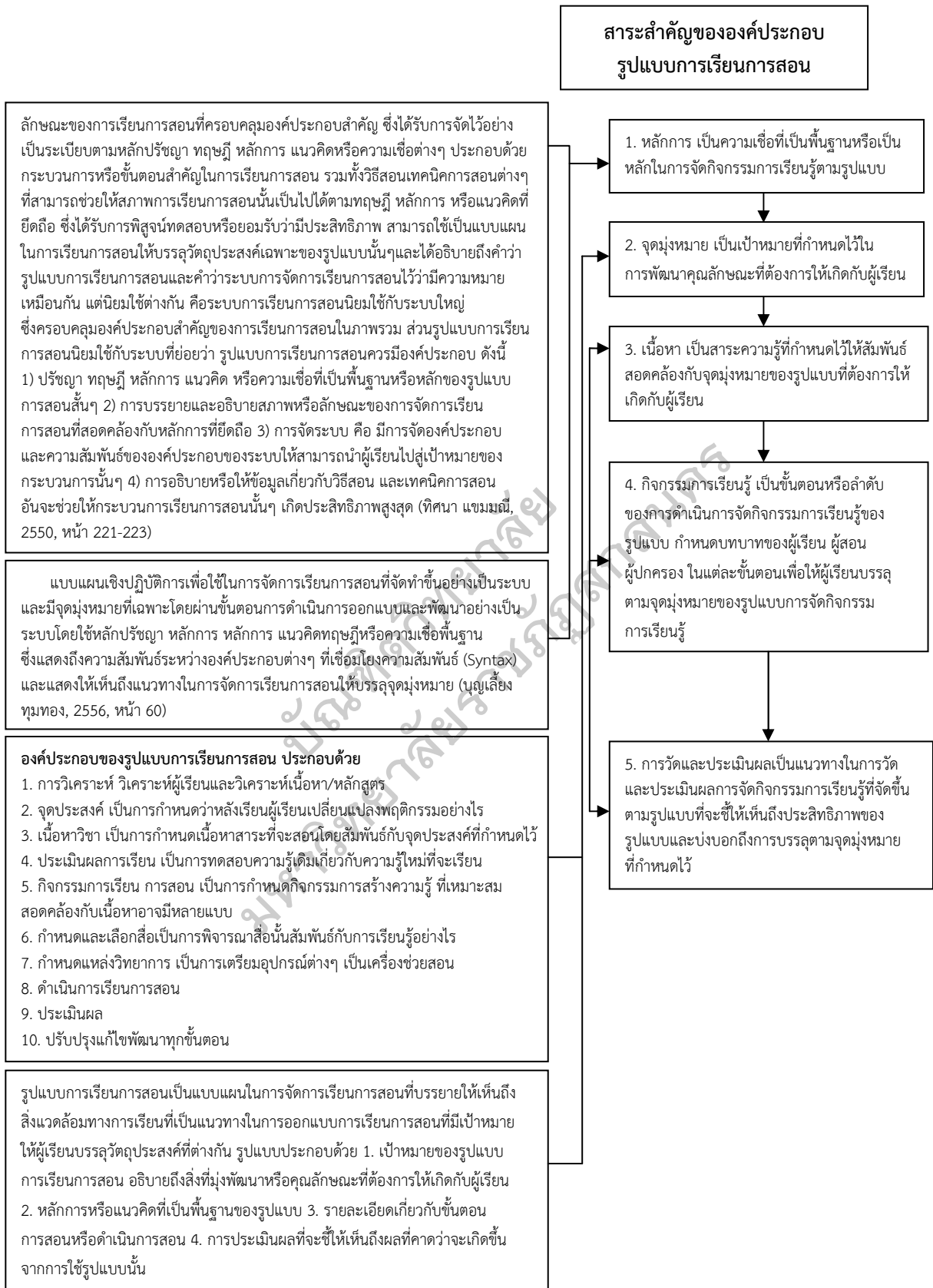
5. กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เป็นการกำหนดกิจกรรมการสร้างความรู้ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาอาจมีหลายแบบ
6. กำหนดและเลือกสื่อเป็นการพิจารณาสื่อที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้
อย่างไร
7. กำหนดแหล่งวิทยาการ เป็นการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ
เป็นเครื่องช่วยสอน
8. ดำเนินการเรียนการสอน
9. ประเมินผล
10. ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาทุกขั้นตอน

สรุปสาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

ไว้ดังนี้

1. หลักการ เป็นความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ
2. จุดมุ่งหมาย เป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
3. เนื้อหา เป็นสาระความรู้ที่กำหนดไว้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรูปแบบที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนหรือลำดับของการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบ กำหนดบทบาทของผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามรูปแบบที่จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบและบ่งบอกถึงการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยสามารถแสดงในภาพประกอบ 8 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนได้ดังนี้

ภาพประกอบ 8 ผลการวิเคราะห์ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

3. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ กรมวิชาการ (2545, หน้า 109) ปรากฏผลดังนี้ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดลำดับการเรียนรู้ตามกระบวนการใช้ความคิดเห็นของผู้เรียน เริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน มีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาได้ถูกต้อง จดจำได้และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาส โดยเน้นการฝึกฝนความรู้ ความสามารถทางภาษาศาสตร์ ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม โดยการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายหรือบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเสนอเนื้อหา 2) ขั้นการปฏิบัติ 3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดของ William Little Wood (1990 อ้างถึงใน ลดาวัลย์ วงศ์พรหม, 2547, หน้า 30-37) พบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นั้นเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและการจัดระเบียบวินัยในชั้นเรียน การสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เป็นต้น

สำหรับผลการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Leo Jones (1983, p. 146) สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำและสามารถนำความรู้มาใช้ในสถานการณ์ใหม่ มีลักษณะสำคัญได้แก่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ช่วยเพิ่มบทบาทของผู้สอนภาษาให้กว้างขึ้น เป็นการเรียนรู้จากปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆ ด้าน มิใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น เป็นต้น

ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. จัดลำดับการเรียนรู้ความกระบวนการใช้ความคิดเห็นของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ และการเขียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้เหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาสในชีวิตประจำวัน
4. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มบทบาทของผู้สอนให้กว้างขึ้นเป็นการเรียนรู้จากปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆ ด้าน มิใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น และมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยสามารถแสดงในภาพประกอบ 9 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 9 การสังเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดการรู้สารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์แนวคิดการรู้สารสนเทศตามแนวคิดของ Breivik & Gee (1989, pp. 22-23) วิเคราะห์ที่ได้ดังนี้ การรู้สารสนเทศเป็นความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและการปกครอง บุคคลจึงต้องมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ในท่ามกลางสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลาย การค้นหาข้อมูล และการประเมินข้อมูลเป็นสิ่งที่สำคัญของบุคคลในยุคสังคมโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แนวคิดของ Kuhlthau (1987, p. 134) สรุปได้ว่า การรู้สารสนเทศนั้นมีความจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่าน เป็นความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ที่ต้องการความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อน ซึ่งกระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ เพื่อที่จะเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี โดยใช้ทักษะและความรู้ใหม่

จากผลการวิเคราะห์ของ American Library Association

Presidential Committee on Information Literacy (1989, online) พบว่า กระบวนการรู้สารสนเทศเป็นการผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผลการวิเคราะห์จากแนวคิดของ Rader (1991, p. 26) พบว่า

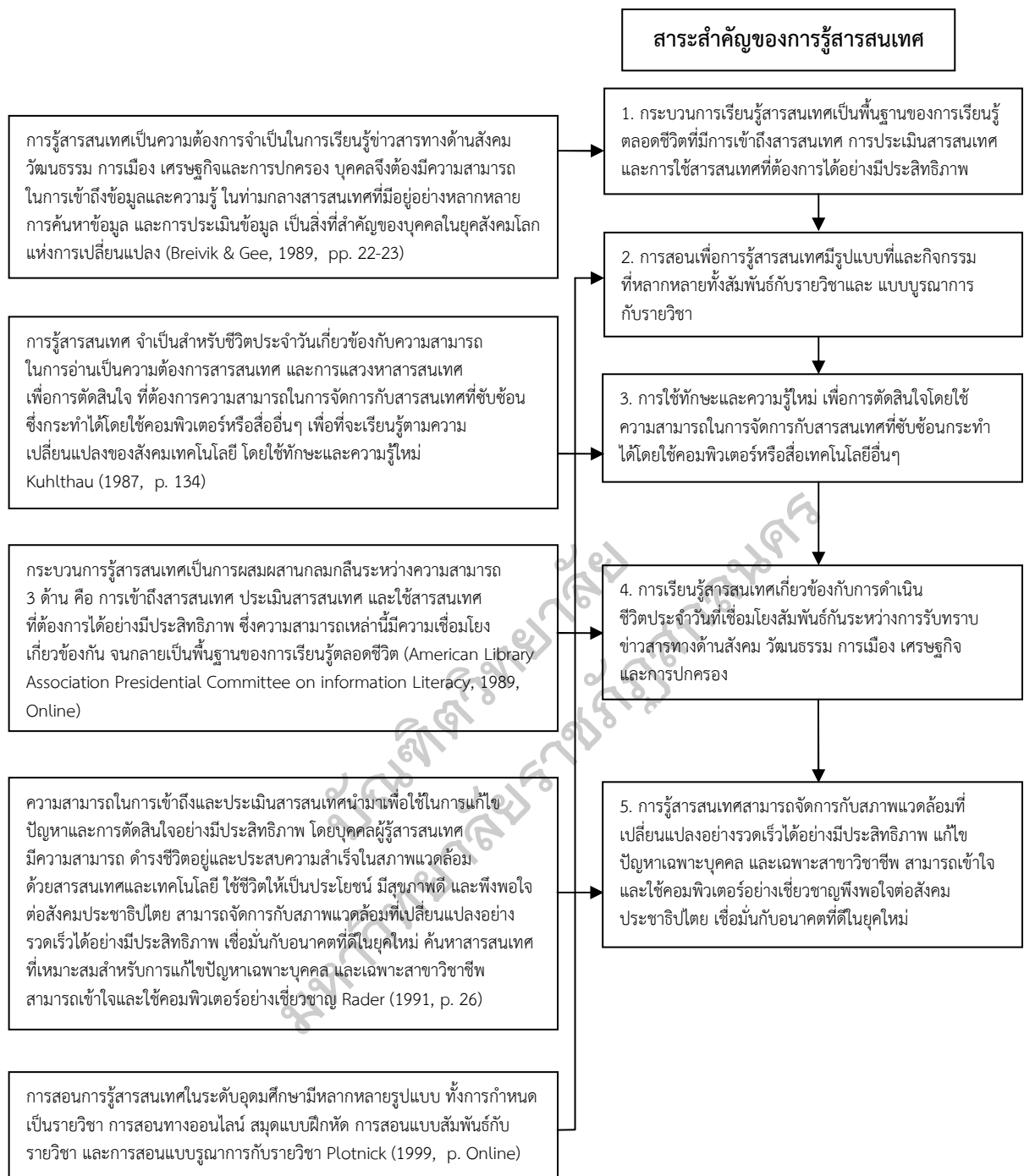
ความสามารถในการเข้าถึงและประเมินสารสนเทศนำมาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคคลผู้รู้สารสนเทศมีความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่และประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยี ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพดี และพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมมั่นกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่ ค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญ และผลการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Plotnick (1999, online) พบว่า การสอนการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษามีหลากหลายรูปแบบ ทั้งการกำหนดเป็นรายวิชา การสอนทางออนไลน์ สมุดแบบฝึกหัด การสอนแบบสัมพันธ์กับรายวิชา และการสอนแบบบูรณาการกับรายวิชา

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการรู้สารสนเทศ

มีดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้สารสนเทศเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีการเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การสอนเพื่อการรู้สารสนเทศมีรูปแบบที่และกิจกรรมที่หลากหลายทั้งสัมพันธ์กับรายวิชา และแบบบูรณาการกับรายวิชา
3. การใช้ทักษะและความรู้ใหม่ เพื่อการตัดสินใจโดยใช้ความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อนกระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อเทคโนโลยีอื่นๆ
4. การเรียนรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างการรับทราบข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และการปกครอง
5. การรู้สารสนเทศสามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย เชื่อมมั่นกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่

จากผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการรู้สารสนเทศ ผู้วิจัยสามารถแสดงในภาพประกอบ 10 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของการรู้สารสนเทศ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 10 แนวคิดการรู้สารสนเทศตามแนวคิดของนักการศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับ นักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งการนำเสนอเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปประเด็น สำคัญจากการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนและการออกแบบการสอนควรเป็น ความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน กล่าวคือ รูปแบบการสอนเป็นผลของการออกแบบการสอนในการ ออกแบบการสอนเป็นความพยายามจัดองค์ประกอบของการสอนให้เป็นระบบระเบียบสอดคล้อง กับแนวคิดที่กำหนดขึ้น เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้และมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน ดังนั้นก่อนที่จจะนำรูปแบบการสอนไปใช้ต้องมีการนำไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น องค์ประกอบของรูปแบบการสอนจึงต้องประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ควรกำหนดในลักษณะที่เป็นผลผลิต ทางการเรียนการสอนที่มุ่งหวังให้เกิดในผู้เรียน ซึ่งมีความครอบคลุมพฤติกรรมทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ด้านจิตใจ (Affective Domain) และด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

2. ควรมีการวัดทักษะพื้นฐานด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อ เป็นการตรวจสอบความพร้อม ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของเรียนก่อนการเรียนการสอน จริงๆ

3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา พฤติกรรมของผู้เรียนโดยเริ่มต้นที่พฤติกรรมของผู้เรียนโดยเริ่มที่พฤติกรรมพื้นฐาน ต่อเนื่องจนถึง พฤติกรรมปลายทาง

4. การประเมินรวมควรเป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าการเรียน การสอนบรรลุจุดประสงค์เพียงใด มีวิธีการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงใด

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยการทดลองสอน

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมที่หลากหลายตามความ เหมาะสมของเนื้อหาที่สอนในแต่ละบทเรียน เช่น การสอนแบบชี้แนะ การสอนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการสอนแบบมีส่วนร่วมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2.2 การกำหนดเนื้อหาในรูปแบบการเรียนการสอน ควรเลือกเนื้อหาที่ สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามขั้นตอนที่กำหนดในรูปแบบการสอน

2.3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า ควรใช้สื่อและ อุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องโปรเจคเตอร์สำหรับนำเสนอ สไลด์การสอนหรือเครื่องฉายโปร่งใส อุปกรณ์เครื่องเขียน เช่น กระดาษ ยางลบ ดินสอ ปากกา ฯลฯ สำหรับให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม

2.4 กิจกรรมการเรียนการสอนควรประยุกต์แนวทางการสอนแบบชี้แนะ (Coaching) เพื่อให้ผู้เรียนกับผู้สอนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การแบ่งกลุ่มควรเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน

2.5 ในขั้นนำเสนอผลงาน ผู้สอนควรกำหนดเวลาให้ผู้เรียนได้นำเสนอ ผลงานที่เหมาะสม เมื่อผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะกรณีที่ผู้เรียน ไม่เข้าใจบางประการเพื่อให้สมาชิกทุกคนเข้าใจตรงกัน หลังจากนั้นผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุป สาระสำคัญ

2.6 ในการสอนแบบเผชิญหน้า ควรมีการบรรยายในบางประเด็นที่เป็น เนื้อหาเชิงทฤษฎีหรือโครงสร้างไวยากรณ์ สลับกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม และเน้นให้ ผู้เรียนมีการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะโดยเน้นการปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ

2.7 ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ควรออกแบบให้มีกิจกรรม เช่น การสอนแบบบทเรียนผ่านเว็บไม่มีปฏิสัมพันธ์ กับแบบมีปฏิสัมพันธ์ โดยมีขั้นตอนแรก คือ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย จากบทเรียนผ่านเว็บ

2.8 การกำหนดสื่อและอุปกรณ์สำหรับการสอนผ่านเว็บ ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ 1 ชุดต่อผู้เรียน 1 คน ห้องเรียนควรเป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หรือถ้าผู้เรียน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากนอกสถานที่ได้ด้วยการผ่านสื่อที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นบนระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.9 การวัดและประเมินผลควรแยกเป็นตอนๆ 5 ตอน ได้แก่ การวัด โครงสร้างทางไวยากรณ์ การวัดความสามารถทางการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งฟัง พูด อ่านและ เขียน โดยให้น้ำหนักคะแนนเท่าๆ กัน รวมถึงการพูดและการอ่าน ควรมีภาคปฏิบัติให้ฝึกทักษะ การอ่านออกเสียงและการพูดสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของอาเซียน และประเมินโดยใช้รูบริคส์

ส่วนที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปรากฏผลดังนี้

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ

ปัจจุบันวิวัฒนาการของกระบวนการเรียนรู้ของมวลมนุษยชาติได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ภายใต้กระแสสังคมที่มีความก้าวหน้าทันสมัยด้วยวิทยาการแห่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหลากหลายแขนงที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา การศึกษาและการเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบันได้พัฒนาภายใต้กระแสแห่งเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการจัดรูปแบบกระบวนการหรือที่เรียกว่า การศึกษาจากฐานเทคโนโลยี (Technology-Based Education) ซึ่งมีนัยความหมายที่บ่งบอกถึงการนำเอาเทคโนโลยีและองค์ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์เข้ามาปรับใช้ในการจัดการศึกษาเรียนรู้อย่างกว้างขวางและแพร่หลายในสังคมโลกปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์หรือองค์ความรู้ที่เกิดจากพัฒนาการของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในยุคแห่ง Web 2.0 ที่มีอิทธิพลค่อนข้างสูงต่อการปรับใช้ในโลกแห่งการจัดการศึกษายุคสังคมแห่งโลกยุคเปิด (Open Society) หรือยุค Internet Era ในปัจจุบัน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนต้องคิดเอง ทำเอง วิเคราะห์เอง และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเอื้อประโยชน์ให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนก้าวทันโลกแห่งเทคโนโลยีและสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจำเป็นต้องอาศัยหลักการรูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอน ที่หลากหลายเข้าไปช่วยรวมถึงการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากแรงขับเคลื่อนของกระแสโลกาภิวัตน์ ประกอบกับในปีคริสต์ศักราช 2015 หรือปีพุทธศักราช 2558 ประเทศสมาชิกในอาเซียน ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา จะรวมตัวกัน เป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งหมายความว่าประชาชนในแต่ละประเทศจะต้องติดต่อสื่อสารกันในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยวและอื่นๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องยกระดับและพัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษของตนเองให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) อันจะเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนแสวงหาสารสนเทศอย่างผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย

กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธี การเรียนการสอนที่หลากหลายแบบ เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ ผู้เรียนจะสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครู หรือพ่อแม่ รวมไปถึงบุคคลอื่นๆ ในสังคมและวัฒนธรรมผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ออกแบบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสารทางไกลหรือบริการต่างๆ ที่มีในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ กระดานสนทนาและห้องสนทนา เพื่อเป็นสื่อกลางในการสนทนาอภิปราย ค้นคว้า แก้ไขปัญหาร่วมกับผู้เรียนคนอื่นๆ ครู และผู้เชี่ยวชาญในวงวิชาชีพที่อาจอยู่ห่างไกลจากชั้นเรียน เครื่องมือสื่อสารเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีรูปแบบแตกต่างกันอันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรมของพวกเขาเองและผู้อื่น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถแบ่งเวลาเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เนื้อหา เลือกสถานที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกชั้นเรียน สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามระดับและอัตราการเรียนรู้ สามารถสื่อสารได้อย่างใกล้ชิดกับครูผู้สอน เป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบเดิมกับรูปแบบการเรียนเชิงอนาคต เป็นการเรียนรู้ที่เน้นด้วยสื่อผสมหลากหลายรูปแบบ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีเวลาในการค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้ดี ส่งเสริมความแม่นยำ การถ่ายโอนความรู้ของผู้เรียน และทราบผลการปฏิบัติได้รวดเร็ว สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ดี สามารถทบทวนความรู้เดิม สืบค้นความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา มีสมาธิในการเรียน

ดังนั้นการนำเอารูปแบบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมซึ่งจะเป็นการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยที่นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน มีการเสริมแรงต่อการตอบสนองที่ถูกต้อง มีอิสระในการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นสนใจที่จะเรียนต่อไป เกิดความท้าทายโดยที่นักศึกษาจะใช้เวลาเรียนซ้ำก็ครั้ง ก็ได้ตามความสนใจและความสามารถโดยอาศัยศักยภาพด้านการเรียนรู้ สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ทางภาควิชาภาษาต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไปบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ใช้แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยรวบรวมจากหนังสือ ตำรา บทความ เอกสาร และรายงานวิจัยทั้งหมด 4 แนวคิด คือ

1. แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียนผ่านระบบเครือข่าย โดยอัตราการผลิตผสมผสาน ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ The Sloan Consortium แห่งสหรัฐอเมริกา เป็นแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอน ทำให้เกิดการสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งยังส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งการใช้รูปแบบการสอนในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบออนไลน์ตรงกับความคิดที่ว่า ไม่มีวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนต้องใช้วิธีการที่หลากหลายมาผสมผสานกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ควบคุมการเรียนรู้ได้เอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล เหมาะสมกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดทำบทเรียนแต่ละเรื่องไว้ในซีดีรอมและจัดทำผ่านระบบเครือข่าย โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปจัดการกับเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้ เช่น การจัดทำปฏิทินสำหรับโปรแกรมการเรียน การจัดทำข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอน เช่น e-mail, blog, social network และการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

ปัจจัยในการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน เช่น จำนวนของผู้เรียน ทักษะด้านการรู้สารสนเทศของผู้เรียน ช่วงระยะเวลาของผู้เรียน เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านเนื้อหา พิจารณาถึงลักษณะของเนื้อหา สาระ ความเป็นรูปธรรมชัดเจนของเนื้อหา (Explicit) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ บทบาทของผู้สอนจะมีบทบาทเป็นผู้ฝึก (Coach) และเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) โดยทำหน้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเข้าช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อผู้เรียนพบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ

สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

1. เป็นการบูรณาการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในชั้นเรียนปกติที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าเข้าด้วยกัน
2. ในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกติเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง
3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงจำนวนผู้เรียน ทักษะทางเทคโนโลยี ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลา ความพร้อม ความยืดหยุ่น แรงจูงใจของผู้เรียน เนื้อหาของบทเรียน
4. เป็นการรวมลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนในชั้นเรียนกับลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนแบบออนไลน์

5. กิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้าและทำกิจกรรมผ่านเว็บ เช่น การสนทนากลุ่ม การอ่านและการเขียนงานที่กำหนดให้ โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์ อยู่ระหว่างร้อยละ 30-79 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด

2. การรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศเป็นความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและการปกครอง บุคคลจึงต้องมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ ในท่ามกลางสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลาย การค้นหาข้อมูล และการประเมินข้อมูล เป็นสิ่งที่สำคัญของคนในยุคสังคมโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การรู้สารสนเทศ จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเป็นความต้องการสารสนเทศ และการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ที่ต้องการความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อน ซึ่งกระทำได้โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ เพื่อที่จะเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี โดยใช้ทักษะและความรู้ใหม่ กระบวนการรู้สารสนเทศเป็นการผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกัน จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตความสามารถในการเข้าถึงและประเมินสารสนเทศนำมาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคคลผู้รู้สารสนเทศมีความสามารถดำรงชีวิตอยู่และประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยี ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพดี และพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมมันกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่ ค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญการสอนการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษามีหลากหลายรูปแบบ ทั้งการกำหนดเป็นรายวิชา การสอนทางออนไลน์ สมุดแบบฝึกหัด การสอนแบบสัมพันธ์กับรายวิชา และการสอนแบบบูรณาการกับรายวิชา

สรุปสาระสำคัญของการรู้สารสนเทศ

1. กระบวนการเรียนรู้สารสนเทศเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีการเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การสอนเพื่อการรู้สารสนเทศมีรูปแบบที่และกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งสัมพันธ์กับรายวิชา และแบบบูรณาการกับรายวิชา
3. การใช้ทักษะและความรู้ใหม่ เพื่อการตัดสินใจโดยใช้ความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อนกระทำได้โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อเทคโนโลยีอื่นๆ
4. การเรียนรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างการรับทราบข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและการปกครอง

5. การรู้สารสนเทศสามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย เชื่อมมั่นกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่

3. การเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดลำดับการเรียนรู้ตามกระบวนการใช้ความคิดเห็นของผู้เรียน เริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน มีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาได้ถูกต้อง จดจำได้และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาส โดยเน้นการฝึกฝนความรู้ ความสามารถทางภาษาศาสตร์ ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม โดยการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายหรือบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเสนอเนื้อหา 2) ขั้นการปฏิบัติ 3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและการจัดระเบียบวินัยในชั้นเรียน การสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เป็นต้นซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำและสามารถนำความรู้มาใช้ในสถานการณ์ใหม่ มีลักษณะสำคัญ ได้แก่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ช่วยเพิ่มบทบาทของผู้สอนภาษาให้กว้างขึ้น เป็นการเรียนรู้จากปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆด้าน ไม่ใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น มีความยืดหยุ่น เป็นต้น

สรุปสาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1. การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. จัดลำดับการเรียนรู้ความกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ และการเขียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาสในชีวิตประจำวัน
4. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มบทบาทของผู้สอนให้กว้างขึ้นเป็นการเรียนรู้จากปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆด้าน ไม่ใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น และมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน เป็นลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี

หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ และได้อธิบายถึงคำว่า รูปแบบการเรียนการสอนและคำว่าระบบการจัดการเรียนการสอนไว้ว่ามีความหมายเหมือนกัน แต่นิยมใช้ต่างกัน คือ ระบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนในภาพรวม ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบที่ย่อยว่า รูปแบบการเรียนการสอนควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักของรูปแบบการสอนสั้นๆ 2) การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) การจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของกระบวนการนั้นๆ 4) การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการสอน อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน เป็นแบบแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะโดยผ่านขั้นตอนการดำเนินการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักปรัชญา หลักการ หลักการ แนวคิดทฤษฎีหรือความเชื่อพื้นฐาน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Syntax) และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

โดยทั่วไป องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล เป็นการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา รวมถึงวิเคราะห์ผู้เรียนและวิเคราะห์เนื้อหา/หลักสูตรและความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ 2) จุดประสงค์ เป็นการกำหนดว่าหลังเรียนผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร 3) เนื้อหาวิชา เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระที่จะสอนโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) ประเมินผล การเรียน เป็นการทดสอบความรู้เดิมเกี่ยวกับความรู้ใหม่ที่จะเรียน 5) กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการกำหนดกิจกรรมการสร้างความรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาอาจมีหลายแบบ 6) กำหนดและเลือกสื่อเป็นการพิจารณาสื่อที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ได้อย่างไร 7) กำหนดแหล่งวิชาการ เป็นการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องช่วยสอน 8) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 9) การวัดและประเมินผล และ 10) ปรับปรุงแก้ไข

สรุปสาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

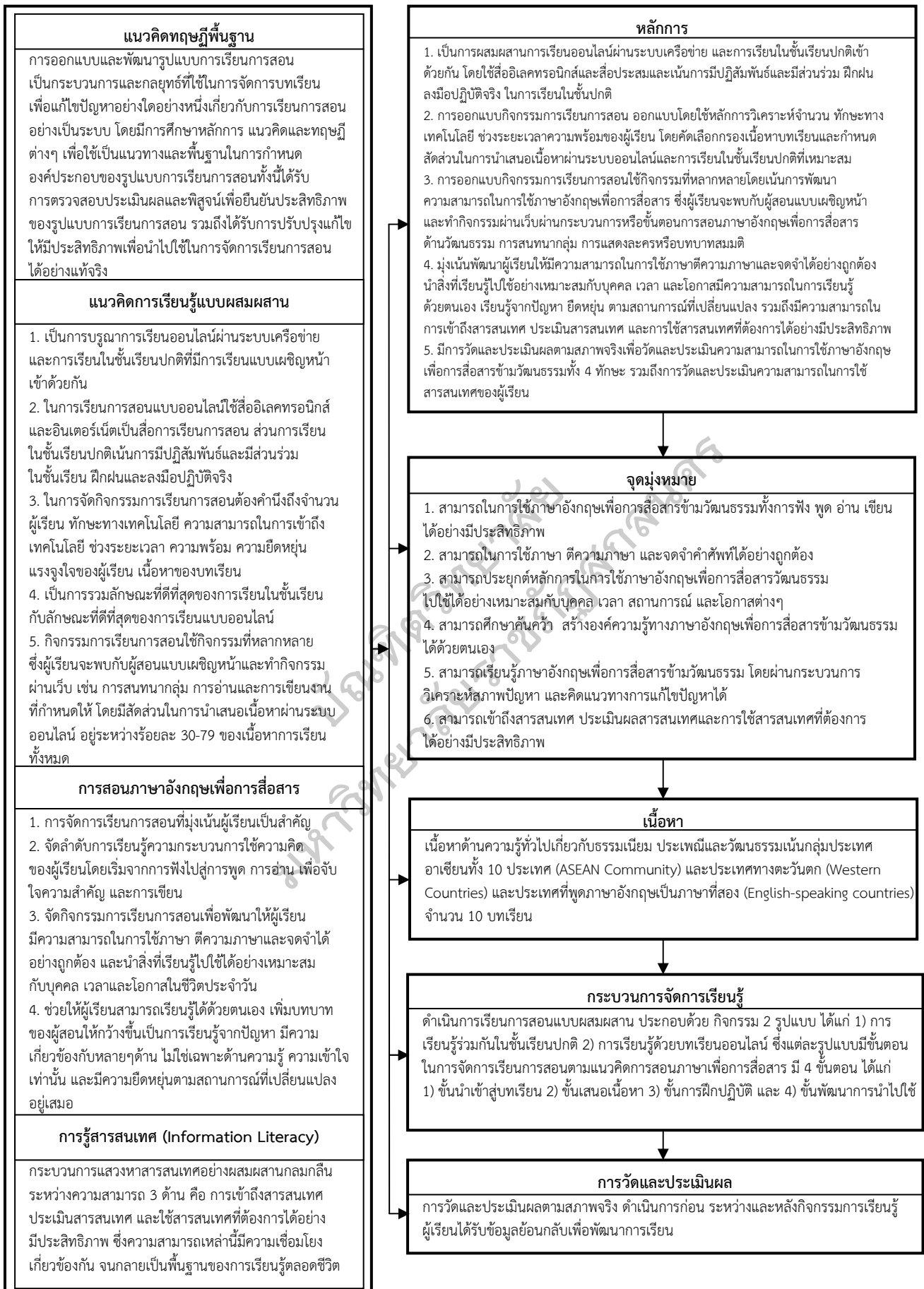
1. หลักการ เป็นความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ
2. จุดมุ่งหมาย เป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
3. เนื้อหา เป็นสาระความรู้ที่กำหนดไว้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรูปแบบที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนหรือลำดับของการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบ กำหนดบทบาทของผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

5. การวัดและประเมินผลเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามรูปแบบที่จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบและบ่งบอกถึง การบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียน การสอนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปสาระสำคัญจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จากผู้เชี่ยวชาญ ได้พัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏ แสดงให้เห็นดังภาพประกอบ 11

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 11 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

หลักการของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีหลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ประการ คือ

1. เป็นการผสมผสานการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย และการเรียนในชั้นเรียนปกติเข้าด้วยกัน โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อประสมและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วม ฝึกฝนลงมือปฏิบัติจริง ในการเรียนในชั้นปกติ
2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ออกแบบโดยใช้หลักการวิเคราะห์จำนวน ทักษะทางเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลาความพร้อมของผู้เรียน โดยคัดเลือกกรองเนื้อหาบทเรียนและกำหนดสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียนปกติที่เหมาะสม
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลายโดยเน้นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้า และทำกิจกรรมผ่านเว็บผ่านกระบวนการหรือขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การสนทนากลุ่ม การแสดงละครหรือบทบาทสมมติ
4. มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาสมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากปัญหา ยืดหยุ่น ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทั้ง 4 ทักษะ รวมถึงการวัดและประเมินความสามารถในการใช้สารสนเทศของผู้เรียน

จุดมุ่งหมายของรูปแบบ

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ คือ

1. สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษา และจดจำคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถประยุกต์หลักการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา สถานการณ์ และโอกาสต่างๆ
4. สามารถศึกษาค้นคว้า สร้างองค์ความรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้ด้วยตนเอง

5. สามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหา และคิดแนวทางการแก้ไขปัญหาได้

6. สามารถเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินผลสารสนเทศและการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีแนวทางในการเลือกเนื้อหา คือ เนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมเน้นกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ (ASEAN Community) และประเทศทางตะวันตก (Western Countries) และประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English-speaking countries) จำนวน 10 บทเรียน ซึ่งใช้เป็นขอบข่าย องค์ความรู้ เนื้อหาสาระที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้หลักการและจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

เนื้อหาของรูปแบบการกิจกรรมการเรียนรู้สามารถเลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) จำนวน 3 หน่วยกิต 3(3-0-6) เป็นรายวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี พุทธศักราช 2556 ซึ่งมีเนื้อหาในการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีกิจกรรมในการพูดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น โดยจัดเนื้อหาเป็นหัวข้อต่างๆ ประกอบไปด้วย 10 บท ดังนี้ บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 2 Greetings around the world, บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries, บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food, บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries, บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries, และ บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries จึงมีความเหมาะสมสอดคล้องที่ผู้สอนสามารถเลือกเป็นเนื้อหาสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้หลักการและจุดมุ่งหมายของรูปแบบได้

กระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การปฐมนิเทศ
2. การดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีกิจกรรมการสอน 3 รูปแบบ

ได้แก่

2.1 การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction)

2.2 การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction)

ซึ่งในแต่ละรูปแบบนั้นมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด ภาษาเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเนื้อหา

3) ชี้นำการฝึกปฏิบัติ 4) ชี้นำพัฒนาการนำไปใช้

3. การวัดและประเมินผล

4. การสรุปผลและอภิปรายผล

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละขั้นตอนมีวิธีดำเนินการ บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ บทบาทผู้เรียน ตามรายละเอียด ดังนี้

1. การปฐมนิเทศ

เป็นการปฐมนิเทศผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน แสดงให้เห็นภาพกว้างของการเรียนการสอนโดยรวมทั้งหมดว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอน 3 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน และการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์และในแต่ละรูปแบบประกอบด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง กิจกรรมใดที่ผู้เรียนจะต้องทำการทดสอบความรู้ก่อนเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ดังตาราง 9

ตาราง 9 การปฐมนิเทศ

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
1. การปฐมนิเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Orientation, Climate Setting, and Relationship Building) - วินิจฉัยความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ และประมวลวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Diagnosis of Needs for Learning and Formulating Objectives) - ประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) การทดสอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดี - อธิบายบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนและการตรงต่อเวลา - แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน แหล่งการเรียนรู้ - อธิบายวิธีการใช้สื่อการเรียนรู้ การประเมินผลและการให้เกรด 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดี - ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดการรู้สารสนเทศที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

2. การดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แนวคิดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการเรียนในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียน ผ่านระบบเครือข่าย โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอน 2 รูปแบบ คือ 1) การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) คือ การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติซึ่งยังมีความจำเป็นและการสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลและการให้คำอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ โดยผู้สอนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีให้ผู้เรียน รวมทั้ง การได้พบปะกันแบบเผชิญหน้าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ 2) การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ คือ มีการส่งมอบเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา และสามารถติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายได้ และค้นหาข้อมูลที่หลากหลาย รูปแบบกิจกรรมการเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลา และประสานเวลา ซึ่งในแต่ละรูปแบบนั้นมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นเสนอเนื้อหา 3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นพัฒนาการนำไปใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ดังตาราง 10

ตาราง 10 การดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
2. การดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	- ดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 10			
	- บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) แบบฝึกหัด - การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	- ผู้สอนสอนบทที่ 1 เรื่อง "Introduction to ASEAN and English Speaking Countries" ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.asean.org www.cambridge.org www.youtube.com เป็นต้น 3. เอกสารการสอนประจำบทเรียน	- ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ - ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
			4. ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน - ผู้สอนมีการเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจเมื่อสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและมีความพยายามที่จะแก้ไขส่วนที่บกพร่อง	
	- บทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world”	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การแสดงบทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) แบบฝึกหัด - การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	- ผู้สอน สอนบทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.oxford.org www.youtube.com 3. เอกสารการสอนประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน - หลังการเรียน ผู้สอนแนะนำการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - ผู้สอนกำหนดเวลาเพื่อให้คำปรึกษาผ่านการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์	- ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ - ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา
	- บทที่ 3 เรื่อง Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การแสดงบทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอน สอนบทที่ 3 เรื่อง “Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1.1 โปรแกรม Presentation	1. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ 2. ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
				3. ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งผู้เรียนอาจเป็นผู้เลือกบทบาทที่จะเล่น หรือผู้สอนกำหนดบทบาทให้
	- บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- การนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากบทที่ 4 (Presentation of Learning Experiences)	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเวลาในการนำเสนอผลงานเท่าๆ กัน 2. ผู้สอนประเมินการนำเสนอ รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อย ไว้สำหรับการปรับปรุง หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 3. ผู้สอนอภิปรายร่วมกันกับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ	1. ผู้เรียนนำเสนอผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการนำเสนอแบบอภิปรายกลุ่มร่วมกัน รวมทั้งการรวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม 2. ผู้เรียนอภิปรายร่วมกับผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอในห้องเรียน

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- บทที่ 6 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 6 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) แบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ - เรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	1. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนไปศึกษาค้นคว้าเรียนรู้เนื้อหาด้วยตนเองเพื่ออภิปรายหน้าชั้น	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์/CD/DVD - บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทเรียนที่ 8 เรื่อง Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries	- แบบฝึกหัด อิเล็กทรอนิกส์ - โปรแกรมสำเร็จรูป - CD/DVD - เอกสารประกอบการสอน		2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- การนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากบทที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries - บทเรียนที่ 8 เรื่อง Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การแสดงบทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเวลาในการนำเสนอผลงานต่างๆ กัน 2. ผู้สอนประเมินการนำเสนอ รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียน โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อย ไว้สำหรับการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 3. ผู้สอนอภิปรายร่วมกันกับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ	1. ผู้เรียนนำเสนอผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการนำเสนอแบบอภิปรายกลุ่มร่วมกัน รวมทั้งการรวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม 2. ผู้เรียนอภิปรายร่วมกับผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอในห้องเรียน
	- บทที่ 9 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 9 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กล่าวแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้า ทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- สรุปผลการเรียนรู้	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ	1. ผู้เรียนอภิปรายร่วมกับผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ
	- ทดสอบปลายภาค (Final Test)	- ดำเนินกิจกรรมการสอบปลายภาครายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) 1) แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจ และ 3) การเก็บหลักฐานการเรียนรู้	1. ผู้สอนดำเนินการสอบรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ และแบบสอบถามความพึงพอใจ และเก็บหลักฐานการเรียนรู้จากผู้เรียน	1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication), แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ และแบบสอบถามความพึงพอใจ และส่งหลักฐานการเรียนรู้ให้กับผู้สอน

3. การวัดและประเมินผล

เป็นการที่ผู้สอนได้ยึดหลักการวัดและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

3.1 การวัดและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เป็นการวัดและประเมินผลการใช้ภาษาและลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยจะเป็นการประเมินทุกส่วนของภาษา (Synthesis) ไม่ใช่แยกแยะภาษาออกเป็นส่วนๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Appropriateness) มากกว่าความถูกต้องของภาษาซึ่งอยู่ในรูปของการสื่อสารจริง (Authentic) ซึ่งเป็นการสื่อสารที่อยู่ในรูปของทักษะสัมพันธ์ เช่น ในการพูดจำเป็นต้องมีทักษะการฟังเข้ามาร่วมด้วย การอ่านจำเป็นต้องมีทักษะการเขียนเช่นเดียวกัน เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้สอนจะสามารถวัดได้จากการแสดงความคิด ความรู้สึก โดยการพูด การเขียน หรือการแสดงท่าทาง ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ เป็นต้น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ วลี สำนวนและประโยค ภาษาอังกฤษ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม ตามสถานการณ์ โดยในการเรียนการสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ผู้สอนจะดำเนินการวัดทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ตามสถานการณ์โดยจะมีเนื้อหาที่เน้นไปในการเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ไทย บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย อีกทั้งพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเบื้องต้น และสามารถโต้ตอบ โดยการสร้างสถานการณ์ปกติที่จะสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษาและสอดคล้องวัฒนธรรมไทยและเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษสื่อความหมายด้านการฟัง-พูดอ่านเขียน ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์จำเป็น

3.2 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

ผู้สอนกระบวนกรสังเกต การบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่ผู้เรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้เรียนเหล่านั้น ผู้สอนจะไม่เน้นการประเมินเฉพาะทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐาน 4 ชั้น คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนโดยรวมเท่านั้น แต่จะเน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของผู้เรียน รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยที่ผู้เรียนจะเป็นผู้ค้นพบ ผลิตความรู้ และได้ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับการแสดงออกของนักเรียนทั้งกระบวนการและผลผลิต โดยผู้สอนจะใช้วิธีประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น จากการทำแฟ้มสะสม ผลงาน (portfolio) การบันทึกความเห็น

การจัดทำรายงาน ผลงานที่ทำ รวมถึงทักษะการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะและทดสอบในรูปแบบต่างๆ โดยจะเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ประเมินที่หลากหลาย คือ 1) ผู้เรียนประเมินตนเอง 2) ผู้สอน 3) เพื่อน/กลุ่มเพื่อน และ 4) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนแต่ละคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสังคมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความร่วมมือและการรู้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ

3.3 การวัดและประเมินผลการรู้สารสนเทศ

สามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ และคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิธีประเมินผล

- 1) ประเมินจากผลงานที่ต้องวิเคราะห์เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ
 - 2) ประเมินจากภาษาที่ใช้ในการเขียนรายงานและการนำเสนอ
- ในชั้นเรียน
- 3) ประเมินจากการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยอาจนำเสนอในรูปแบบของแผนภูมิ ตัวเลข กราฟ หรือตาราง
 - 4) ประเมินจากการพัฒนาศักยภาพของผลงาน กิจกรรมการฝึกทักษะต่างๆ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองและผลงานกลุ่ม
 - 5) ประเมินความพึงพอใจจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้น

4. การสรุปผลและอภิปรายผล

เป็นการที่ผู้สอนรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่าได้ดำเนินการสอนอย่างไร ครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป การสรุปและอภิปรายผลนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาค/หรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication) ต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยทดลองสอนกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ จำนวน 2 ห้องเรียน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 แบ่งห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น กลุ่มควบคุมได้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป จากนั้นประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษากลุ่มทดลอง โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน t-test ชนิด Dependent Samples และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน t-test ชนิด Independent Samples และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรู้สารสนเทศ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษากลุ่มทดลอง โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน t-test ชนิด Dependent Samples และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรู้สารสนเทศ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน t-test ชนิด Independent Samples และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.5 วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยการนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกความคิดเห็นในการเรียนรู้ของนักศึกษาและแบบบันทึกผลการสอนกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยบันทึกไว้ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) สรุปประเด็นเรียบเรียงเป็นความเรียงรายละเอียด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน t-test ชนิด Dependent Samples และนำคะแนนหลังเรียน มาคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ปรากฏผลดังตาราง 11 และตาราง 12 ดังต่อไปนี้

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	การทดสอบ				t	p
			ก่อน		หลัง			
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้าน								
1. ทักษะการฟัง	51	10	4.18	1.32	7.84	0.97	20.79**	.000
2. ทักษะการพูด	51	10	4.37	1.15	8.18	0.89	20.24**	.000
3. ทักษะการอ่าน	51	10	4.18	1.09	8.10	0.81	22.47**	.000
4. ทักษะการเขียน	51	10	4.24	1.23	8.25	0.82	17.74**	.000
5. การใช้ไวยากรณ์	51	10	4.35	1.20	8.00	0.85	17.92**	.000
รวม	51	50	24.96	1.21	40.37	0.82	36.76**	.000

**p ≤ .01

จากตาราง 11 พบว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนรวมทุกด้านสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	การทดสอบ				ร้อยละ	การแปลผล
			ก่อน		หลัง			
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้าน								
1. ทักษะการฟัง	51	10	4.18	1.32	7.84	0.97	78.43	สูงกว่าเกณฑ์
2. ทักษะการพูด	51	10	4.37	1.15	8.18	0.89	81.76	สูงกว่าเกณฑ์
3. ทักษะการอ่าน	51	10	4.18	1.09	8.10	0.81	80.98	สูงกว่าเกณฑ์
4. ทักษะการเขียน	51	10	4.24	1.23	8.25	0.82	82.55	สูงกว่าเกณฑ์
5. การใช้ไวยากรณ์	51	10	4.35	1.20	8.00	0.85	80.00	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	51	50	24.96	1.20	40.37	0.83	80.75	สูงกว่าเกณฑ์

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 80.75 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน พบว่าด้านที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด คือ ทักษะการเขียน ร้อยละ 82.55 รองลงมา ได้แก่ ทักษะการพูด ร้อยละ 81.76 ทักษะการอ่าน ร้อยละ 80.98 การใช้ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 80.00 และทักษะการฟัง ร้อยละ 78.43 ตามลำดับ

2.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน t-test ชนิด Independent Samples ดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	การทดสอบ				t	p
		กลุ่มควบคุม N = 51		กลุ่มทดลอง N = 54			
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้าน							
1. ทักษะการฟัง	10	7.04	1.08	7.84	0.97	4.02**	.000
2. ทักษะการพูด	10	7.17	0.93	8.18	0.89	5.69**	.000
3. ทักษะการอ่าน	10	6.94	1.07	8.10	0.81	6.20**	.000
4. ทักษะการเขียน	10	7.00	0.93	8.25	0.82	7.31**	.000
5. การใช้ไวยากรณ์	10	7.02	1.00	8.00	0.85	5.41**	.000
รวม	50	35.17	1.08	40.37	0.81	13.03**	.000

**p < .01

จากตาราง 13 พบว่านักศึกษาทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและนักศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนรวมทุกด้านแตกต่างกัน โดยนักศึกษาในกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศ โดยใช้การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน t-test ชนิด Dependent และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ปรากฏผล ดังตาราง 14 และตาราง 15

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

การรู้ สารสนเทศ	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	การทดสอบ				t	p
			ก่อน		หลัง			
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ตอน								
1. ตอนที่ 1	51	20	8.78	1.62	17.82	1.29	32.61**	.000
2. ตอนที่ 2	51	20	8.51	1.46	18.00	1.18	40.11**	.000
3. ตอนที่ 3	51	20	9.53	1.46	18.00	1.11	31.14**	.000
รวม	51	60	26.82	1.46	53.78	1.3	57.13**	.000

**p ≤ .01

จากตาราง 14 พบว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบ
การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนการรู้สารสนเทศหลังเรียนรวมทุกตอนสูงกว่าก่อนเรียน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์
ของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

การรู้ สารสนเทศ	จำนวนคน	คะแนน เต็ม	การทดสอบ				ร้อยละ	การแปลผล
			ก่อน		หลัง			
			\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ตอน								
1. ตอนที่ 1	51	20	8.78	1.62	17.82	1.29	89.12	สูงกว่าเกณฑ์
2. ตอนที่ 2	51	20	8.51	1.46	18.00	1.18	90.00	สูงกว่าเกณฑ์
3. ตอนที่ 3	51	20	9.53	1.46	18.00	1.11	89.80	สูงกว่าเกณฑ์
รวม		60	26.82	1.46	53.78	1.13	89.64	สูงกว่าเกณฑ์

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบ
การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนการรู้สารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 89.64
 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถอยู่
 ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายตอน พบว่า ตอนที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยการรู้สารสนเทศสูง
 ที่สุด คือ ตอนที่ 2 ร้อยละ 90.00 รองลงมา ได้แก่ ตอนที่ 3 ร้อยละ 89.80 และตอนที่ 1 ร้อยละ
 89.12 ตามลำดับ

2.4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรู้สารสนเทศเรียนของนักศึกษา
 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการรู้สารสนเทศ
 โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน t-test ชนิด Independent Samples ดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบคะแนนการรู้สารสนเทศระหว่างหลังเรียนของนักศึกษา
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การรู้ สารสนเทศ	คะแนนเต็ม	การทดสอบ				t	p
		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ตอน							
1. ตอนที่ 1	20	15.69	1.45	17.82	1.29	7.95**	.000
2. ตอนที่ 2	20	16.54	1.49	18.00	1.18	5.55**	.000
3. ตอนที่ 3	20	15.50	1.34	18.00	1.11	10.35**	.000
รวม	60	47.72	1.35	53.78	1.13	13.62**	.000

**p ≤ .01

จากตาราง 16 พบว่านักศึกษาทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบ
การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นและนักศึกษากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ
 มีการรู้สารสนเทศหลังเรียนรวมทุกตอนแตกต่างกัน โดยนักศึกษากลุ่มทดลอง มีการรู้สารสนเทศ
 สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 ผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน
 ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผู้วิจัยพัฒนาของนักศึกษากลุ่มทดลอง ปรากฏผล
 ดังตาราง 17

ตาราง 17 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้
 แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ที่	รายการความพึงพอใจ (N = 51)	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหาในบทเรียนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้	4.27	0.52	มาก
2	เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.24	0.53	มาก
3	เนื้อหาที่มีทั้งส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	4.60	0.47	มากที่สุด
4	มีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.75	0.42	มากที่สุด
5	มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน	4.67	0.42	มากที่สุด
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่	4.60	0.45	มากที่สุด
7	การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริง	4.71	0.46	มากที่สุด
8	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้เกิดทักษะ ในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	4.68	0.35	มากที่สุด
9	การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.56	0.50	มากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษข้ามวัฒนธรรมโดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์	4.62	0.49	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	รายการความพึงพอใจ (N = 51)	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
11	การฝึกกิจกรรมการศึกษาจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือสื่อออนไลน์อื่นๆ	4.23	0.54	มาก
12	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มหรือทีมในการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน	4.60	0.50	มากที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน				
13	มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน	4.73	0.52	มากที่สุด
14	สื่อที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.58	0.48	มากที่สุด
15	การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน	4.36	0.61	มาก
16	การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยมีระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ เช่น การนำเสนอเว็บไซต์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง	4.42	0.50	มาก
17	การใช้สื่อและอุปกรณ์อย่างหลากหลายในการนำเสนอเนื้อหา	4.53	0.52	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา				
18	การใช้เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟนและลำโพงในการจัดการเรียนการสอน	4.24	0.65	มาก
19	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	4.40	0.62	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
20	การใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสม	4.47	0.50	มาก
21	การมอบหมายงานให้ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การตรวจงานคืนงานและแจ้งผลตรงตามเวลาที่กำหนด	3.22	0.90	ปานกลาง
22	การมีความเที่ยงตรงในการวัดและประเมินผลผู้เรียน	3.96	0.71	มาก
23	ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.25	0.73	มาก
24	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	4.13	0.69	มาก
25	การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	4.56	0.50	มากที่สุด
	รวม	4.41	0.54	มาก

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ ข้อ 3 เนื้อหาที่มีทั้งส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ข้อ 4 มีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และข้อ 5 มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ส่วนที่เหลือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และ

มีความพึงพอใจในระดับมากเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 11 การฝึกกิจกรรมการศึกษาจากคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนหรือสื่อออนไลน์อื่นๆ และด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ ข้อ 13 มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน, ข้อ 14 สื่อที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา, และข้อ 17 การใช้สื่อและอุปกรณ์อย่างหลากหลายในการนำเสนอเนื้อหา นอกนั้นมีความพึงพอใจระดับมาก คือ ข้อ 15 การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน, ข้อ 16 การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยมีระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ เช่น การนำเสนอเว็บไซต์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง, ข้อ 18 การใช้เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟนและลำโพงในการจัดการเรียนการสอน, และข้อ 19 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อ 25 การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากคือ ข้อ 20 การใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสม, ข้อ 22 การมีความเที่ยงตรงในการวัดและประเมินผลผู้เรียน, ข้อ 23 ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน, ข้อ 24 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเพียงข้อเดียวคือ ข้อ 21 การมอบหมายงานให้ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การตรวจงาน คิงาน และแจ้งผลตรงตามเวลาที่กำหนด

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการโดย ผู้วิจัยได้อ่านบันทึกการเรียนรู้อันในประเด็นต่างๆ ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้ทำการบันทึกไว้ตามแบบบันทึกการเรียนรู้อันหลังจากสิ้นสุดกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการสอน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 16 แผน รวมคนละ 16 ครั้ง และรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อันระหว่างการทำเนิการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกบทเรียน รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลังจากทำการสอนแล้วบันทึก โดยผู้วิจัยได้คัดลอกข้อความที่ผู้เรียนตอบข้อสัมภาษณ์และเขียนสะท้อนถึงสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้ ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น จากนั้นนำข้อความและข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ และพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลส่วนต่างๆ เพื่อนำเสนอผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อันแบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีรายละเอียดของการวิเคราะห์อันในประเด็นสำคัญ ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้อันแบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น สนับสนุนส่งเสริม และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของนิสิตปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ซึ่งเป็นกระบวนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายสนองความต้องการ

ของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริงแบบบูรณาการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียนและประเทศทางตะวันตกหลายด้าน ไม่ใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกอภิปรายร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มหรือทีม ทั้งจากครูผู้สอน ผู้เรียนด้วยกัน จากสื่อสังคมออนไลน์ โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือสื่ออื่นๆ เพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารได้ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการฟัง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียน

การสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้นนี้ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการฟัง เนื่องจากการนำกิจกรรมการฟังที่ให้ผู้เรียนได้ฟังแล้วมีการตอบสนอง เช่น ฟังแล้วพูด-ฟังแล้วอ่าน หรือฟังแล้วเขียน ผู้เรียนสามารถแสดงออกเชิงพฤติกรรมการจับใจความสำคัญของเนื้อหา หรือประเด็นสำคัญจากการฟังได้ รู้และอธิบายความหมายของคำศัพท์ตามจุดประสงค์ของรายวิชาได้ด้วยการตอบคำถามหลังจากที่ฟังได้ทั้งหมด ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เพราะผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสการใช้ภาษาที่ได้ยินได้ฟัง ได้เห็นการใช้ภาษา และมีโอกาสได้ใช้ภาษามากขึ้น ที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน และประเทศทางตะวันตกอันเป็นหัวใจสำคัญของการสอนตามรูปแบบนี้ ซึ่งก็คือ การทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การฟังภาษาหลากหลายรูปแบบโดยรวมด้วยการฟังสำเนียงของเจ้าของภาษาจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น การเรียนรู้การออกเสียงตามสำเนียงภาษาอังกฤษของประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนจากสื่อโซเชียลมีเดีย ยูทูป (Youtube) โปรแกรมสำเร็จรูป (CAI) สื่อโทรทัศน์ เว็บไซต์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งปรากฏการสะท้อนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับการฟังของผู้เรียนดังนี้

“ผมรู้สึกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หลังจากที่ได้เข้าถึงเว็บไซต์ที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ได้เปิดการเรียนรู้และโลกทัศน์นอกจากด้านเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างๆ ในสมาคมอาเซียนแล้ว ยังได้ฟังสำเนียงภาษาอังกฤษจากคนเจ้าของภาษาที่มาจากประเทศผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอีกด้วย”

(นายธนวัฒน์ สุวะศรี, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2557)

“เมื่อได้ฟังบทสนทนาในบทเรียนในโปรแกรมสำเร็จรูปแล้ว ทำให้ตนเองได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับทั้งวิธีการพูดภาษาอังกฤษและการใช้สำเนียงจากเจ้าของภาษา การใช้โทนเสียง สูง-ต่ำ ในประโยคตามสถานการณ์ต่างๆ มีการทบทวนฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมและสามารถทำให้ตนเองพูดและอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามเจ้าของภาษา”

(นางสาวปัญชลิตา อินทศรี, บันทึกการเรียนรู้)

“การใช้สื่อโซเชียลมีเดีย โดยเข้าถึงเว็บไซต์ยูทูป (Youtube) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันและมีวิธีการใช้และเข้าถึงได้ง่าย การฟังโดยได้รับความรู้ โดยผ่านสื่อการเรียนนี้จะช่วยให้รู้สึกไม่เกิดความกดดันขณะเรียนเมื่อเรียนไม่ทันผู้อื่น และสามารถ เรียนรู้เนื้อหาในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทุกที่ (Anywhere) ทุกเวลา (Any time) จึงทำให้เกิดทักษะการฟังที่ดีขึ้นและสามารถทำให้เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น”

(นางสาวเกศรา วงศ์ตาแพง, บันทึกการเรียนรู้อยู่)

2) ด้านการพูด การสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด

การเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนี้ เป็นการจัดกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการพูดโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามสถานการณ์จริงมากที่สุด โดยคำนึงถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม หรือทีมการเรียนรู้ ที่เน้น การพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับจุดประสงค์ที่ตนเองต้องการ ส่งเสริมให้มีการพูด ที่แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่างๆ เข้าช่วยเพื่อให้มีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนสามารถออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง พูดได้คล่องแคล่วและแสดงท่าทางประกอบการพูดด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสมกับบทบาทและพูดส่ง ภาษาด้วยความมั่นใจในการพูด รวมถึงกิจกรรมการฝึกพูดผ่านสื่อเพื่อส่งภาษาที่เป็นเสียงด้วยเทป แผ่นซีดี หรือพูดประกอบภาพเคลื่อนไหว เพื่อสร้างชิ้นงานด้วยการจัดทำเทปบันทึกภาพ วิดีโอ ภาพยนตร์สั้น ฝึกพูดบทโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้าม วัฒนธรรมด้วยสื่อที่ทันสมัยอยู่ในความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน และมีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับ สถานการณ์จริงมากที่สุด เพื่อให้กิจกรรมน่าสนใจมากขึ้น จากกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบ ดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรมของผู้เรียนได้ จะเห็นได้จากตัวอย่างบันทึกการให้สัมภาษณ์ของผู้เรียนที่ได้เรียน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

“จากแต่ก่อนเคยเป็นคนที่ไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษเลยคะ การเรียนด้วยรูปแบบนี้ทำให้ดิฉันได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษที่สามารถใช้ในสถานการณ์ประจำวันได้ รวมถึงการพูดนำเสนอในงานในชั้นเรียนกับกลุ่มเพื่อนๆ ทำให้ดิฉันกล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น และจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อไปคะ”

(นางสาวรัชพรานี ชันดี, บันทึกการเรียนรู้อยู่)

“การเรียนในรายวิชานี้ทำให้รู้ว่าการฝึกพูดภาษาอังกฤษ

มีหลากหลายวิธี อาจารย์ให้เราดูวิดีโอภาษาอังกฤษ ได้ฟังสำเนียงจากประเทศเจ้าของภาษา นอกจากนี้ยังได้ฝึกพูดในโปรแกรม CAI ในบางสัปดาห์อีกด้วย ทำให้สำเนียงการพูดภาษาอังกฤษ เราดีขึ้น อีกทั้งต้องมาพูดภาษาอังกฤษเพื่อการนำเสนอผลงานไม่ว่าจะเป็นในชั้นเรียน หรือในการ ทำวิดีโอนำเสนอผลงานก็ทำให้เราได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นอีกด้วยครับ เป็นการบังคับ ให้เราต้องพัฒนาตัวเองไปในตัว เพราะโอกาสในการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตจริงมีน้อยมากครับ”

(นายสงกรานต์ พรหมชัย, บันทึกการเรียนรู้อยู่)

3) ด้านการอ่าน การสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม

แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ช่วยให้ ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในขณะที่เรียนภายใต้ การกำกับ ชี้แนะ และฝึกปฏิบัติโดยในชั้นนำ ผู้สอนจะ ทำการชี้แจง และทำความเข้าใจกับผู้เรียนถึงวัตถุประสงค์ของบทเรียนและเป้าหมายในการเรียน อย่างชัดเจน ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้ถึงภาระงานของตน ต่อมาในชั้นนำเสนอบทเรียน ผู้สอนจะนำเสนอ เนื้อหาที่ผู้เรียนจะได้เรียนพร้อมทั้งนำเสนอคำศัพท์ อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างคำศัพท์ ในชั้นนี้ผู้สอนได้ใช้สื่อที่เป็นทั้งรูปภาพเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำศัพท์ และใช้ ท่าทางในการอธิบายคำศัพท์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ เนื่องจาก ได้มีการนำเสนอโดยใช้สื่อประกอบอย่างหลากหลาย ที่มีการนำเสนอสภาพจริงมาช่วยในการอธิบาย คำศัพท์ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจมากขึ้น หลังจากที่ผู้เรียนมีความเข้าใจในความหมายของ คำศัพท์จากเนื้อเรื่อง ผู้สอนจะนำเข้าสู่ขั้นตอนของการฝึกปฏิบัติการอ่านตามเนื้อหาที่กำหนด เกี่ยวกับวัฒนธรรมของอาเซียนและประเทศในตะวันตกและฝึกปฏิบัติภายใต้การกำกับของผู้สอน ในชั้นนี้ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนบอกความหมายของคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ในเนื้อเรื่องเพราะถ้า ผู้เรียนเข้าใจในคำศัพท์แล้วนั้น ผู้เรียนก็สามารถที่จะเข้าใจในระดับเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น ซึ่งเน้นการทำ กิจกรรมที่เน้นความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งผู้สอนจะคอยกำกับผู้เรียนอย่างใกล้ชิดโดยการให้จับคู่ หากผู้เรียนไม่สามารถจับคู่คำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ผู้สอนเสนอแนะให้ผู้เรียนลองคิดอีกที และ อธิบายและนำเสนอคำศัพท์ใหม่ให้ผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจจากการอ่านได้อย่าง ถูกต้อง จากนั้นจึงมีการทำแบบฝึกหัดในขั้นต่อไปคือ มอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนอ่านบทความ โดยก่อนการอ่านผู้สอนจะใช้คำถามชี้แนะในการอ่านหรือช่วยให้ผู้เรียนคาดเดาเนื้อเรื่องโดยใช้ ความรู้เดิมและเข้าใจเนื้อหาโดยการตอบคำถามที่ผู้สอนกำหนดให้ ซึ่งการใช้คำถามจะช่วยกระตุ้น ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมมาใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษ และมีความสนใจในเรื่องที่จะอ่านมาก ขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามและอธิบาย แสดงความรู้สึกรู้สึกคิดในเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ผู้เรียนทำการอ่านเนื้อเรื่อง ผู้สอนจะคอยให้ความช่วยเหลือ และอธิบายเมื่อผู้เรียน ไม่เข้าใจในเนื้อเรื่อง หรือมีคำถามต่างๆ หลังจากอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว ผู้เรียนจะได้ฝึกความเข้าใจ ในเนื้อเรื่องโดยการทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนด เช่น เลือกคำตอบถูกผิดจากเรื่องที่อ่าน การลำดับ เนื้อเรื่องและสร้างแผนผังความคิดจากเนื้อเรื่อง และขั้นฝึกปฏิบัติภายใต้การกำกับของผู้สอน ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมจนเกิดความชำนาญในเรื่องเนื้อหามากยิ่งขึ้น ซึ่งเห็นได้ว่าหลังจากผู้เรียน ได้ถูกฝึกปฏิบัติในการทำแบบฝึกหัดที่คล้ายๆ กันในแต่ละแผนไม่ว่าจะเป็นการจับคู่คำศัพท์ การเติมคำ การเลือกคำตอบถูกผิด ได้ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้ในเรื่องการอ่านจับใจความ สำคัญเพราะในแต่ละกิจกรรมนั้นผู้เรียนได้ฝึกให้เข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน และในการฝึกปฏิบัติ ด้วยตนเองเพื่อช่วยให้เกิดความชำนาญ ผู้เรียนได้ทำการฝึกความเข้าใจ โดยการทำแบบทดสอบ ความเข้าใจจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งในชั้นนี้ผู้เรียนได้นำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านมาตอบ คำถาม เมื่อผู้เรียนไม่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ผู้สอนได้ทำการทบทวนเนื้อหาให้ผู้เรียน อีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับชี้แนะประเด็นสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

ในระหว่างจัดการเรียนการสอนอ่านตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนี้ เมื่อผู้เรียนเกิด ข้อผิดพลาด ผู้สอนได้ทำการเสริมแรง ให้ข้อมูล แนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านร่วมกับผู้เรียน หากผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ผู้สอนได้ให้การชมเชย ให้กำลังใจในทุกๆ ขั้นตอนของการสอน ซึ่งทำตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดและในแต่ละขั้นตอน หากผู้เรียนไม่สามารถทำกิจกรรมในขั้นนั้นได้ ก็มีการให้ผู้เรียนได้ทำย้อนกลับไปฝึกในขั้นนั้นจนกระทั่งผู้เรียนมีเข้าใจในเรื่องที่อ่านและสามารถ ทำกิจกรรมได้แล้วนำเสนอผลการอ่านทั้งในชั้นเรียนและผ่านสื่อต่างๆ เช่น การแสดงละครหรือ บทบาทสมมุติต่างๆ ที่ได้เรียนรู้จากการอ่านแล้วนำเสนอโดยใช้สื่อ ยูทูป เฟสบุ๊ค ซึ่งทำให้ผู้เรียน ได้พัฒนาทักษะการอ่านโดยมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาหรือเรื่องที่สนใจทำให้ผู้สอนและผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการอ่าน ตามกระบวนการ ของรูปแบบ ดั่งบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

“วิชานี้ทำให้ผมต้องได้อ่านเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเยอะ มากครับ ทั้งเนื้อหาในหนังสือเรียนที่เป็นภาษาอังกฤษทั้ง 10 บทเรียน และเนื้อหาจากแหล่ง เรียนรู้ที่ได้อ่านในเว็บไซต์รายวิชาเกี่ยวกับอาเซียน จากแหล่งสืบค้นต่างประเทศ รวมถึงการอ่าน ในโปรแกรมการเรียนรู้แต่ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดีครับเพราะได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของ ประเทศต่างๆ มากมาย”

(นายภูมินทร์ กิตติรัตน์, บันทึกการเรียนรู้)

“การอ่านภาษาอังกฤษให้ดีจะต้องอ่านแล้วทำความเข้าใจกับ เนื้อหาและมีกิจกรรมการอ่านที่เป็นขั้นตอนให้เราสามารถเข้าใจได้ง่าย มองเห็นภาพโดยเชื่อมโยง กับความรู้เดิมที่เราเคยได้ประสบมาในชีวิตจริงเข้ากับเนื้อเรื่องได้ อีกทั้งระหว่างที่อาจารย์ให้นักศึกษาได้ฝึกอ่าน อาจารย์ก็ยังแนะนำ คอยช่วยเหลือและให้คำอธิบายคำศัพท์ต่างๆ ที่พวกเรา ไม่รู้ ทำให้เข้าใจในเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้นค่ะ”

(นางสาวจิราภรณ์ แก้วนา, บันทึกการเรียนรู้)

4) ด้านการเขียน รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกทั้งทางด้านความคิดและการเขียน และช่วยเร่งความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และเมื่อนำมาใช้ประกอบกับคำถามปลายเปิด เช่น why กับ how ซึ่งช่วยกระตุ้นความคิด ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถ่ายทอดความคิดเห็น และเรียบเรียงความคิดก่อนที่จะเขียนบรรยายออกมา เมื่อนักเรียนคิดเป็นก็สามารถใช้ผลจา การคิดมาเป็นข้อมูลในการเขียนได้ การนำกลวิธีการสอน Face to Face, Online Learning, Face to Face and Online Learning มาใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนเขียนสามารถช่วยให้ ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ กล่าวคือผู้เรียนมีการวางแผนก่อนการเขียน มีการตรวจสอบใน ระหว่างเขียนและมีการประเมินหลังการเขียน ซึ่งทำให้กระบวนการคิดของผู้เขียนที่รู้ตัวว่ากำลัง เขียนอะไร และทำไมต้องเรียนรู้สิ่งที่จะเขียนนั้น ตลอดจนการตระหนักถึงกระบวนการคิดของ ผู้เขียนอย่างรู้ตัว จะเป็นพื้นฐานในการวางแผนกิจกรรมที่จะทำต่อไป ซึ่งจะทำให้ผู้เขียนจะเกิด

ความเข้าใจและเมื่อเสร็จสิ้นการเขียนแล้ว ผู้เขียนก็จะสามารถประเมินความเข้าใจในการเขียนของตนเองได้ นอกจากนี้การสอนไวยากรณ์ที่จำเป็นและเป็นประโยชน์กับผู้เรียนที่นำมาใช้ในการเขียน ได้แก่ การใช้คำเชื่อม การใช้คำขึ้นต้นเพื่อแสดงความคิดเห็น การให้คำแนะนำ และการให้ผู้เรียนได้ฝึกเพื่อทบทวนไวยากรณ์ทางสื่อออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่ดีและอยากแสดงออกทางความคิด และรู้วิธีการในการเรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อสารออกมาเป็นภาษาอังกฤษด้วยการเขียนที่ถูกต้อง การสอนไวยากรณ์โดยครูสอนในชั้นเรียน (Face to Face) และผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น รวมไปถึงมีทักษะในการเขียนที่ดีขึ้น หลังการเรียนโดยสื่อออนไลน์ (Online Learning) และการเรียนแบบผสมผสาน (Face to Face and Online Learning) เนื่องจากสื่อที่ใช้สอนมีจุดหักเหและสมมติสถานการณ์ที่เกิดปัญหาที่สามารถเกิดในชีวิตจริงได้ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการคิดแก้ปัญหาโดยผ่านกิจกรรมการเขียน ผู้เรียนได้ตระหนักว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้แบบผสมผสานมีความเชื่อมโยงและปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้ผู้เรียนได้รับผิชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ดังตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้และบันทึกการสัมภาษณ์ ผู้เรียนต่อไปนี้

“เมื่อได้เรียนด้วยกิจกรรมฝึกเขียนภาษาอังกฤษโต้ตอบกัน ในบทเรียนออนไลน์กับเพื่อนๆ ในกลุ่มทำให้ดิฉันรู้วิธีการเขียนคำในภาษาอังกฤษได้ง่ายยิ่งขึ้น เขียนสำนวนภาษาได้ถูกต้องและมีความมั่นใจที่จะมีเพื่อนเป็นชาวต่างชาติ”

(นางสาวเบญจวรรณ กมลมาตย์, บันทึกการเรียนรู้)

“หลังจากที่ได้เข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนๆ แสดงละครเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งผมรับหน้าที่เขียนบทละครเป็นภาษาอังกฤษ ให้ผู้แสดงได้ฝึกพูด ท่องบทต่างๆ ทำให้ผมได้รู้วิธีการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ผู้อื่นได้เข้าใจตามบทละคร เป็นสิ่งที่ผมภูมิใจมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม”

(นายธีระพงศ์ ศรีดาลักษณ์, บันทึกการเรียนรู้)

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งด้านการฟัง การอ่าน การพูดและการเขียน อันเป็นผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น ได้ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะทางภาษา สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม ในเชิงความหมายและรูปแบบของภาษาเป็นที่ประจักษ์ได้ คือ ผู้เรียนสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่แสดงให้เห็นถึงหน้าที่ทางภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมาย (Communicative function) ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ใช้ทักษะทางภาษาในการตีความและสรุป สิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง และนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาส

3.2 การรู้สารสนเทศ (Information Literacy)

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น มีกระบวนการของรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ ของผู้เรียน อีกทั้งเป็นการแสวงหาวิธีการและการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ รวมถึงการประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

3.2.1 ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ การสอนด้วย

กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการระบุ และแสดงความต้องการสารสนเทศของตนเอง โดยระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศต่างๆ เลือกรูปแบบการค้นหาหรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ กำหนดกลยุทธ์การค้นหา และดำเนินการค้นหาสารสนเทศโดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ จากกระบวนการสืบค้น จนเข้าใจสามารถกำหนดคำค้น และประเภทของคำได้ถูกต้องตามประเภทของเครื่องมือช่วยค้น รวมถึงการใช้เทคนิคการตัดปลายคำ การจำกัดผลการค้นหา เพื่อขยายผลการค้นหาให้แคบหรือกว้างขึ้น ซึ่งจากการฝึกด้วยตนเอง (Online Learning) จากสื่อคอมพิวเตอร์ เว็บไซต์ สื่อโซเชียลมีเดียและอื่นๆ ตามวิธีการสอนของรูปแบบทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ สามารถอ่านจับใจความสำคัญของเนื้อหาเพื่อวางกรอบแนวคิดหลัก รวมทั้งทักษะการเลือกใช้คำเหมือน และคำที่ต่างกันเพื่อวางโครงเรื่อง และประเด็นของเรื่องที่ต้องการศึกษา ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการสืบค้นจากเครื่องมือช่วยค้นต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต (Search Engine) โดยกำหนดคำค้นสำหรับการสืบค้นสารสนเทศที่เหมาะสมกับเครื่องมือช่วยแต่ละประเภทได้ เมื่อต้องการเข้าถึงสารสนเทศในฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ที่มีมากมายในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าแต่ละฐานข้อมูลจะมีเทคนิคหรือกลยุทธ์ในการสืบค้นที่แตกต่างกัน ซึ่งความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศของผู้เรียนปรากฏผล ดังนั้นทักษะของผู้เรียนและภาพประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

“การเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ในรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานซึ่งมีเนื้อหาทั้งจากตำรา และใน Website ที่ต้องเข้าไปศึกษา รวมถึงการแสวงหาคำตอบจากคำถามที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และในแบบทดสอบประจำแต่ละบทเรียนทำให้ต้องอาศัยความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมากมาย ทำให้ดิฉันได้กระตือรือร้นและรู้จักวิธีต่างๆ ในการใช้เครื่องมือสารสนเทศให้เป็นประโยชน์มากขึ้น และสะดวกมากขึ้นค่ะ”

(นางสาวยุรดา อุณพงศ์, บันทึกการเรียนรู้)

“ดิฉันเรียนตั้งแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มาทำรายงานทุกวิชาดิฉันรู้วิธีหาข้อมูลต่างๆ เพื่อทำรายงานหรือศึกษาซึ่งดิฉันรู้จักแต่ใช้เว็บที่เป็น Search Engine ชื่อตั้งอย่าง www.google.com แต่อาจารย์ได้สอนให้ดิฉันรู้จักการใช้สารสนเทศ ทำให้เราได้เรียนรู้ดีกว่านอกจากเว็บนี้แล้วยังมีอีกมากมาย เช่น www.bing.com, www.yahoo.com เป็นต้นค่ะ”

(นางสาวจตุพร แก้มโสภา, บัณฑิตการศึกษาระดับปริญญาโท)

3.2.2 ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ การสอนด้วยรูปแบบ

การเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ได้พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการอธิบายและประยุกต์เกณฑ์ขั้นต้นในการประเมินคุณค่าสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ เพราะผู้เรียนได้ศึกษาโดยบูรณาการสารสนเทศที่ได้เลือกให้เชื่อมโยงเข้ากับพื้นฐานความรู้เดิม ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ สามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้แล้ว จึงคิดว่าประสบความสำเร็จในการสืบค้นสารสนเทศ ซึ่งหมายถึงการที่ผู้เรียนมีความเข้าใจหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสารสนเทศ รวมถึงแหล่งสารสนเทศ จนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเว็บเพจ และวิธีการประเมินสารสนเทศจากเว็บไซต์ได้ตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในตนเองและต้องการเรียนรู้เพิ่มอย่างต่อเนื่อง ปรากฏผลดังบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เรียน

“รู้สึกดีมากได้รู้จักแหล่งสืบค้นสารสนเทศและพิจารณา

การสืบค้นแหล่งข้อมูลต่างๆ ในการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียนและสิ่งที่อาจารย์สอนทำให้ทราบเกี่ยวกับวิธีเลือกและประเมินสื่อสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง นับเป็นสิ่งที่ดีมากต่อการเรียนวิชานี้และวิชาอื่นๆ ต่อไป”

(นางสาวปนัดดา นารถสิงหา, บัณฑิตการศึกษาระดับปริญญาโท)

3.2.3 ความสามารถในการใช้สารสนเทศ กระบวนการสอน

ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการอธิบายและปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ที่เป็นไปตามมาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา ที่กำหนดมาตรฐาน 5 ข้อ พร้อมด้วยดรชนีชี้วัด และผลลัพธ์ (Outcome) ของผู้รู้สารสนเทศ ตามมาตรฐานและดรชนีชี้วัดที่สามารถวัดได้โดยใช้การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์และการบันทึกข้อมูลของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ และผสมผสานสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับฐานความรู้เดิมและระบบคุณค่าของตนเอง (Value System) และมาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐศาสตร์ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ รวมทั้งการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

เพราะการตามกระบวนการของรูปแบบนี้ เป็นการจัดกิจกรรมการสอนแบบฝึกคิดที่เน้นบริบทของสังคมให้มีการคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อปรับมาใช้ในชีวิตจริง โดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ก่อนนำไปใช้จริง ด้วยการประเมินค่าเพื่อนำสารสนเทศไปใช้ทันที ซึ่งส่วนนี้จะเป็นตัวช่วยสนับสนุนให้นักศึกษามีพื้นฐานด้านการคิด และเพิ่มทักษะการคิดเชิงระบบได้มากขึ้น บนความท้าทาย หรือความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลให้มีการประยุกต์ หรือนำสารสนเทศเดิมหรือความรู้เดิมมาใช้ให้เกิดสารสนเทศใหม่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการถ่ายทอด หรือการสื่อสารสารสนเทศที่ได้รับมาส่งต่อให้แก่ผู้อื่นได้รับรู้ โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ การสอนตามรูปแบบนี้ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการนำสารสนเทศที่ค้นคว้ามาเรียบเรียงใหม่ เพื่อนำเสนอในรูปแบบของรายงานที่มีส่วนประกอบสมบูรณ์ครบถ้วน และความสามารถในการนำสารสนเทศที่ได้รับมาวิเคราะห์ และสร้างใหม่ได้ตามต้องการ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและชอบด้วยกฎหมาย มีความรู้ความเข้าใจถึงการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานเขียนของตนเองและผู้อื่น และมีความตระหนักในความจำเป็นต้องได้รับการอนุญาต หรือยินยอมจากเจ้าของผลงานก่อน ดังนั้นที่กการสัมภาษณ์ของผู้เรียน ดังนี้

“การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศมีประโยชน์มากทำให้เราได้รู้จักสารสนเทศและสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล นอกจากนี้ดิฉันยังสามารถประเมินสารสนเทศได้ รู้จักการพิจารณาว่าเว็บไซต์ใดบ้างที่ควรนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า และแหล่งใดไม่สามารถอ้างอิงได้คะ อีกทั้งทราบเกี่ยวกับกฎหมายจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดคอมพิวเตอร์ พุทธศักราช 2550 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเองในการเข้าถึงสารสนเทศในชีวิตประจำวันได้อีกด้วยคะ”

(นางสาวสุภาภร แก้มเพชร, บันทึกการเรียนรู้)

3.3 ความพึงพอใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความรู้สึกลงในเชิงบวกของผู้เรียนเนื่องจาก มีการกำหนดบทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนไว้ชัดเจน โดยผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจและสมัครใจ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างเต็มความสามารถ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา ซึ่งผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้าตามประเด็นเนื้อหา ที่ผู้สอนกำหนดให้ โดยเน้นการแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง แล้วนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าโดยการอภิปรายกลุ่ม รวมถึงผู้เรียนต้องฝึกฝนตนเองในการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาในบทเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และปฏิบัติกิจกรรมตามใบความรู้ หรือใบกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดและผู้เรียนต้องฝึกฝนตนเอง ในการสร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการนำเสนอผลงานของตนเองและกลุ่มอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนคนอื่นๆ ที่ร่วมรับฟังการนำเสนอผลงาน ซึ่งการปฏิบัติตามบทบาทของผู้เรียนนั้น สอดแทรกการปฏิบัติอยู่ในกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันทั้งในชั้นเรียนปกติ การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน และการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ โดยการเรียนรู้ดังกล่าวได้ดำเนินการตามขั้นตอน

ของการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม 4 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชื่นเสนอเนื้อหา 3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นพัฒนาการนำไปใช้ ซึ่งในแต่ละขั้นเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเห็นคุณค่า ยอมรับ และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง จากการประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียน ซึ่งวัดได้โดยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจหลังเรียน การสังเกต สัมภาษณ์และบันทึกการเรียนรู้อของผู้เรียนระหว่างเรียน เห็นได้ว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นกิจกรรมการสัมภาษณ์ผู้เรียน

“ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ที่เราได้เรียนจากกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน ทำให้เรามีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ทั้งการพูด การเขียนการฟังและอ่านภาษาอังกฤษได้เข้าใจ เมื่อพบเห็นชาวต่างประเทศ ก็สามารถพูดคุยกับเขาได้เป็นอย่างดี”

(นางสาวนิดาวรรณ พรรณโสภาก, การสัมภาษณ์)

จากการที่ผู้เรียนได้เป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเน้นการเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน ที่เน้นเนื้อหาหรือบริบทของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในด้านวัฒนธรรมเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศตะวันตกเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการกำกับตนเองในการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้มีการวางแผน กำกับ ตรวจสอบและประเมินตนเองเพื่อฝึกให้เป็นผู้ที่มีทักษะในการศึกษาหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจปรากฏดังบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เรียน ดังนี้

“การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการฝึกกิจกรรมในวิชานี้ ทำให้ดิฉันได้รู้จักการค้นคว้า สืบค้นหาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับประเทศในกลุ่มอาเซียนและจากประเทศทางตะวันตก เป็นวิชาที่ดิฉันชอบมากเพราะได้ท่องเที่ยวไปทั่วโลกกว้าง ทั้งขณะที่อยู่บ้านและเมื่อมาเรียนหนังสือที่มหาวิทยาลัย”

(นางสาวดารารัตน์ กิตติรัตน์, การสัมภาษณ์)

การจัดกิจกรรมกระตุ้นและสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีความสบายใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ อบอุ่น มีความเป็นกันเอง มีความรู้สึกปลอดภัย โดยกระตุ้นให้กล้าแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ด้วยการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในห้องเรียน ใช้กระบวนการกลุ่มหรือทีมในการดำเนินกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจและสนใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

“ผมชอบเรียนวิชานี้เพราะได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งจากเพื่อนๆ จากสื่อเว็บไซต์ต่างๆ จากอาจารย์ผู้สอนที่ให้อะไรผมด้วยดีตลอดมา เป็นการเรียนรู้ที่สนุกสนาน จากการที่ผมได้ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษในชั่วโมงเรียน แล้วมีเพื่อนปรบมือให้กำลังใจ ทำให้ผมไม่เครียดและผมกล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนๆ ในห้องเดียวกันและกับเพื่อนในห้องเรียนอื่นๆ”

(นายศราวุธ แสงอินทร์, การสัมภาษณ์)

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะเป็นสาระสำคัญ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และหลังเรียนกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.3 เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนและหลังเรียนกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2.4 เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.5 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าร้อยละ 75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ
3. การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าร้อยละ 75
4. การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ
5. ความพึงพอใจของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 3 หน่วยกิต 3 (3-0) ซึ่งเป็นรายวิชาในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) ที่มีคำอธิบายรายวิชาคือ ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาชาติ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน
- 2.2 แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
- 2.3 สาระสำคัญของการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
- 2.4 สาระสำคัญของการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้าม

วัฒนธรรม

- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

3. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอน

การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 พิจารณาข้อมูลพื้นฐาน รูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดทฤษฎี การเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้แบบผสมผสาน การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต การสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ความพึงพอใจ ที่ได้จากการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

3.2 กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยจากการศึกษา และวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนของ Gagne และ Briggs และทศนา ชมมณี มากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล

3.3 นำองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนมาสร้างความสัมพันธ์กัน จากนั้นนำมาจัดอันดับและเขียนรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยจัดทำเป็นรูปแบบการเรียนการสอนฉบับร่างเพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ

4. การสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน

4.1 คู่มือและคำแนะนำในการใช้รูปแบบ จัดทำสำหรับให้ผู้ใช้รูปแบบการเรียนการสอน ได้เกิดความเข้าใจและสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปใช้ ซึ่งภายในคู่มือนี้ประกอบด้วยคำชี้แจง คำอธิบายต่างๆ ที่ต้องศึกษาการใช้รูปแบบ การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์

4.2 แผนการจัดการเรียนการสอน จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารสำหรับผู้สอนใช้ประกอบการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยกำหนดองค์ประกอบต่างๆ คือ หัวข้อแผน วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และภาคผนวก ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน มีเนื้อหาในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2557 จำนวน 16 แผน

5. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและเอกสารประกอบรูปแบบ

5.1 นำรูปแบบการเรียนการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน

5.2 ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ โดยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองสอนกับนักศึกษามีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง 1 ครั้ง

6. การปรับปรุงรูปแบบและเอกสารประกอบรูปแบบ

นำข้อเสนอแนะและผลที่ได้จากการทดลองสอนมาปรับปรุงแก้ไขในแต่ละชั้นการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม แบบวัดการรู้สารสนเทศ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบบันทึกการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยได้ศึกษาหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบทดสอบ จากนั้นสร้างแบบทดสอบให้ตรงตามคุณลักษณะที่กำหนด นำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการทดลองรูปแบบการเรียนการสอน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 12 ห้องเรียน จำนวน 621 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองรูปแบบการเรียนการสอนเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 51 คน ได้มาจากรีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มจากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากให้ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม

2. การกำหนดแบบแผนที่ใช้ในการทดลอง

แบบแผนที่ใช้ในการทดลอง ใช้สองกลุ่มวัดก่อนและหลังเรียน (Pretest-Posttest Control Group Design)

3. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ 1) การดำเนินการก่อนทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และแบบวัดการรู้สารสนเทศ 2) การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 48 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เนื้อหาในรายวิชา รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 โดยกลุ่มทดลองได้เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น หลังการเรียนผู้วิจัยมอบหมายให้ผู้เรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้เพื่อวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ระหว่างเรียนจะได้รับการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และหลังเรียนผู้เรียนจะเขียนบันทึกความคิดเห็นในการเรียนรู้ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ หลังการเรียนทุกครั้งผู้วิจัยจะมอบหมายให้ผู้เรียนเขียนบันทึกความคิดเห็นในการเรียนรู้ และส่งบันทึกการเรียนรู้ให้ผู้วิจัยตรวจพิจารณาก่อนการเรียนการสอนครั้งต่อไป 3) การดำเนินการหลังการทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และแบบวัดการรู้สารสนเทศ และสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

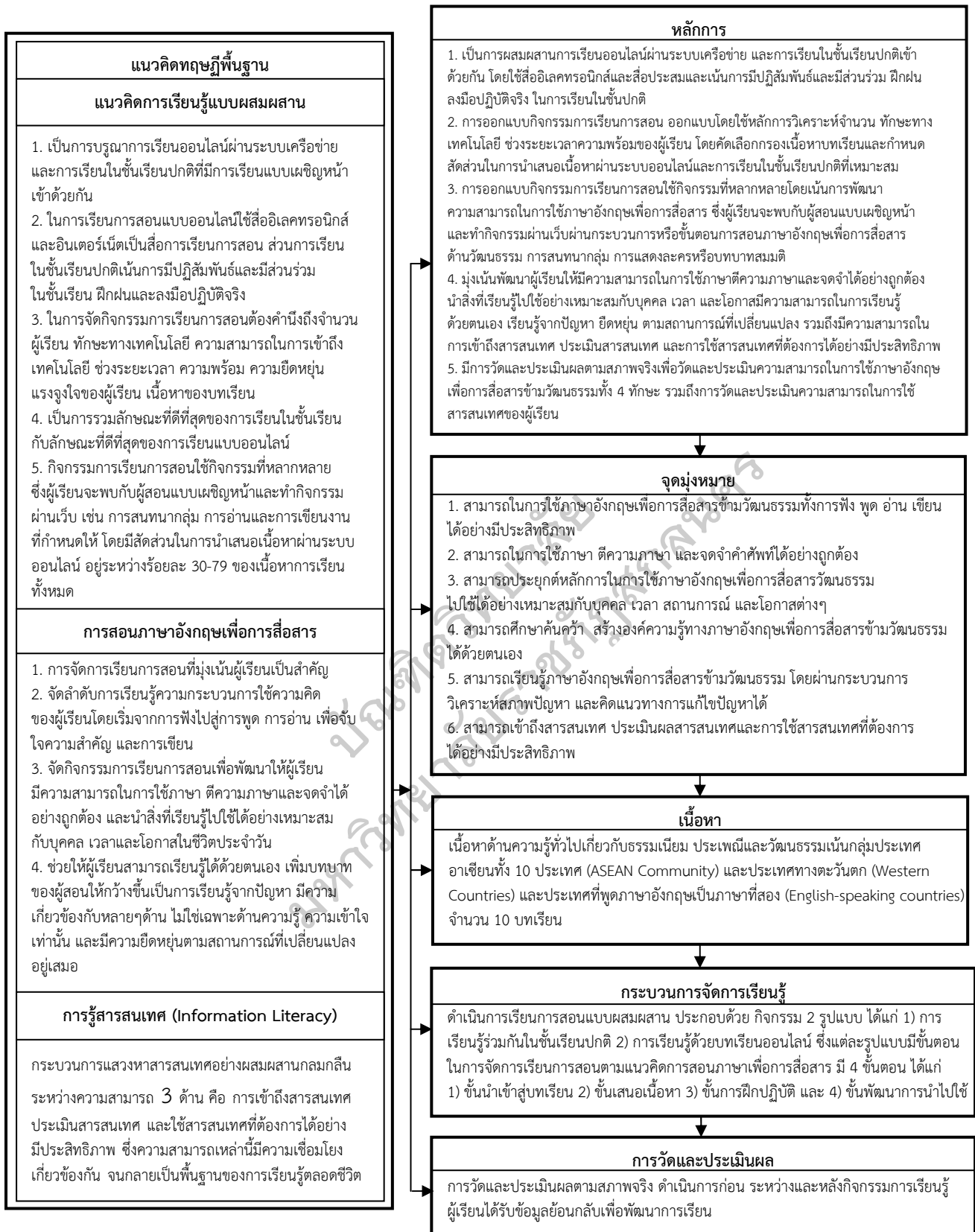
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และคะแนนการรู้สารสนเทศ ของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และคะแนนการรู้สารสนเทศ ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือร้อยละ 75 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และคะแนนการรู้สารสนเทศ หลังการทดลองระหว่างผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test ชนิด Independent Samples วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และคะแนนการรู้สารสนเทศ กลุ่มทดลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และวิเคราะห์คะแนนค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มทดลอง แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอเนื้อหา ขั้นที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาการนำไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผล ดังภาพประกอบ 12

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 12 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า

2.1 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75

2.2 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สูงกว่านักศึกษา ที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีการรู้สารสนเทศ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75

2.4 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีการรู้สารสนเทศ สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 นักศึกษาที่ได้รับการสอน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้อ่านบันทึกการเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ ของนักศึกษากลุ่มทดลอง ที่ได้ทำการบันทึกไว้ตาม แบบบันทึกการเรียนรู้ หลังจากสิ้นสุดกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการสอน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 16 แผน รวมคนละ 16 ครั้ง และรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกจากการ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกบทเรียน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลังทำการสอนแล้วบันทึก โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อความ ที่ผู้เรียนตอบข้อสัมภาษณ์และเขียนสะท้อนถึงสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น จากนั้นนำข้อความและข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ และพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล ส่วนต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบ ผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ด้านการรู้สารสนเทศ และด้านความพึงพอใจ ซึ่งเกิดจากการจัด กิจกรรมจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของรูปแบบ ที่สนับสนุนส่งเสริมผู้เรียนด้วยวิธีการ ที่หลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริงแบบบูรณาการ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียนและประเทศทาง ตะวันตกหลายด้าน ไม่ใช่เฉพาะด้านความรู้ ความเข้าใจเท่านั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยผ่าน กิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองได้ ฝึกอภิปรายร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ โดยการเรียนรู้

แบบกลุ่มหรือทีม ทั้งจากครูผู้สอน ผู้เรียนด้วยกัน จากสื่อสังคมออนไลน์ โปรแกรมสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือสื่ออื่นๆ เพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยพัฒนาพฤติกรรมการทำงานให้ปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่ม มีการตั้งเป้าหมายในการทำงาน รู้จักบทบาท หน้าที่ของตนเอง และให้ความช่วยเหลือกันในการทำงาน

อภิปรายผล

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ อภิปรายผลการวิจัยแยกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีดังนี้ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล โดยการอภิปรายผลขององค์ประกอบของรูปแบบแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 หลักการ

ผลการวิจัยพบว่า หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน คือ เป็นการผสมผสานการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย และการเรียนในชั้นเรียนปกติเข้าด้วยกัน โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อประสมและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วม ฝึกฝนลงมือปฏิบัติจริงในการเรียนในชั้นปกติ และ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ออกแบบโดยใช้หลักการวิเคราะห์จำนวน ทักษะทางเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลาความพร้อมของผู้เรียน โดยคัดเลือกกรองเนื้อหาบทเรียนและกำหนดสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียนปกติที่เหมาะสม ในด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลาย โดยเน้นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้า และทำกิจกรรมผ่านเว็บผ่านกระบวนการหรือขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านวัฒนธรรม การสนทนากลุ่ม การแสดงละครหรือบทบาทสมมติ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาสที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากปัญหา ยืดหยุ่น ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทั้ง 4 ทักษะ รวมถึงการวัดและประเมินความสามารถในการใช้สารสนเทศของผู้เรียนจุดเด่นของหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ จะเห็นได้ว่า เป็นหลักการที่ถูกออกแบบขึ้นตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานในการกำหนด

หลักการ ได้แก่ แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่ง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียนผ่านระบบเครือข่าย โดยอัตราการผสมผสาน ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ The Sloan Consortium แห่งสหรัฐอเมริกา เป็นแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอน ทำให้เกิดการสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งยังส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งการใช้รูปแบบการสอนในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบออนไลน์ตรงกับความคิดที่ว่า ไม่มีวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนต้องใช้วิธีการที่หลากหลายมาผสมผสานกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ควบคุมการเรียนรู้ได้เอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล เหมาะสมกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดทำบทเรียนแต่ละเรื่องไว้ในซีดีรอมและจัดทำผ่านระบบเครือข่าย โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปจัดการกับเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้ เช่น การจัดทำปฏิทินสำหรับโปรแกรมการเรียน การจัดทำข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอน เช่น e-mail, blog, social network และการสนทนากลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้อิงตามความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและการปกครอง บุคคล จึงต้องมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ ในท่ามกลางสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลาย การค้นหาข้อมูล และการประเมินข้อมูล เป็นสิ่งสำคัญของบุคคลในยุคสังคมโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งกระทำได้โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ เพื่อที่จะเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี โดยใช้ทักษะและความรู้ใหม่ กระบวนการรู้สารสนเทศเป็นการผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมกับการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดลำดับการเรียนรู้ตามกระบวนการใช้ความคิดเห็นของผู้เรียน เริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน มีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษา ได้ถูกต้อง จดจำได้และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาส โดยเน้นการฝึกฝนความรู้ ความสามารถทางภาษาศาสตร์ ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม โดยการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายหรือบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ได้วิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกันโดยผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ เป็นลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วย

กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปได้ตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียน การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

- 1) หลักการและเหตุผล เป็นการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา รวมถึงวิเคราะห์ผู้เรียนและ วิเคราะห์เนื้อหา/หลักสูตรและความสำคัญ ความจำเป็นใน การพัฒนารูปแบบ
- 2) จุดประสงค์ เป็นการกำหนดว่าหลังเรียนผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร
- 3) เนื้อหาวิชา เป็นการกำหนด เนื้อหาสาระที่จะสอนโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
- 4) ประเมินผลการเรียน เป็นการ ทดสอบความรู้เดิมเกี่ยวกับความรู้ใหม่ที่จะเรียน
- 5) กิจกรรมการเรียน การสอน เป็นการกำหนด กิจกรรมการสร้างความรู้ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา อาจมีหลายแบบ
- 6) กำหนดและเลือก สื่อเป็นการพิจารณาสื่อที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ได้อย่างไร
- 7) กำหนดแหล่งวิทยาการ เป็นการเตรียม อุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องช่วยสอน
- 8) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 9) การวัดและ ประเมินผล และ
- 10) ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งองค์ประกอบด้วย หลักการถือได้ว่า เป็นความเชื่อที่เป็น พื้นฐานหรือเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำ ให้เป็นแม่บทหรือเป็นฐานในการออกแบบองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนด้านอื่นๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Judith (2003, p. 356) ที่กล่าวว่า หลักการของรูปแบบ การสอน เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือองค์ประกอบหลักของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งความสำเร็จดังกล่าว จะก่อให้เกิดความสำเร็จอื่นๆ ต่อไป โรงเรียนหรือครูสามารถควบคุม เงื่อนไขความสำเร็จได้ ช่วยส่งเสริม จูงใจผู้เรียนและช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีในทำนองเดียวกัน ทิศนา แคมมณี (2545, หน้า 76) ที่กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน ควรประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญๆ เช่น ปรัชญา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็น หลักการของรูปแบบการสอนนั้นๆ มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ มีการจัดระบบขององค์ประกอบและความสัมพันธ์ ของแต่ละองค์ประกอบให้สามารถนำไปสู่เป้าหมายอีกทั้ง ประสงค์ ศิริพันธ์ (2551, หน้า 34) ได้เสนอแนวทางการกำหนดหลักการของรูปแบบการสอน ไว้ว่าการกำหนดหลักการของรูปแบบ ควรกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของแนวคิด และทฤษฎีที่เน้นให้เห็นถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน และเชื่อมโยงกับคุณลักษณะของผู้เข้ารับการอบรมรวมถึงความเหมาะสมกับบริบทและสอดคล้อง กับองค์ประกอบด้านอื่นๆ ของรูปแบบการสอนต่อไป

1.2 จุดมุ่งหมาย

จากข้อค้นพบองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนด้านจุดมุ่งหมาย กำหนดโดยให้ผู้เรียน สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ภาษา ตีความภาษา และจดจำคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ประยุกต์หลักการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารวัฒนธรรม ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ บุคคล เวลา สถานการณ์ และโอกาสต่างๆ ศึกษาค้นคว้า สร้างองค์ความรู้ทางภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้ด้วยตนเอง เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหา และคิดแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ และเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินผลสารสนเทศและการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ สอดคล้องกับ ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2557, หน้า 86) ได้เสนอแนะว่า จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายขึ้นมา โดยให้สะท้อนหรือภายใต้หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนั้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนเปรียบเสมือนตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์นำไปสู่เป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2552, หน้า 45) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจ ว่าแนวคิดของทฤษฎีสรรคนิยม (Constructivism Theory) โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Attribute) โดยเน้นให้เกิดภาระงานหรือชิ้นงาน โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความหมายกับชีวิต เรียนรู้และนำไปใช้ได้ และสามารถศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้และสามารถอธิบายได้ (Meaning Making, Explanation Making and New Knowledge Construction) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1971, p. 136) ที่เห็นว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคลควรประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจด้านเจตคติหรือความพึงพอใจ และด้านทักษะปฏิบัติ

1.3 เนื้อหา

องค์ประกอบด้านเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ซึ่งเป็นรายวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พุทธศักราช 2556 ซึ่งมีเนื้อหาในการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาชาติ ประเด็นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีกิจกรรมในการพูดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น มีความเหมาะสมสอดคล้องที่ผู้สอนสามารถเลือกเป็นเนื้อหาสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้หลักการและจุดมุ่งหมายของรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยได้สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและธรรมเนียมต่างๆ ของประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ (English speaking countries) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ กลางมณี (2554, หน้า 124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา โดยใช้แนวคิดกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดเนื้อหาในหลักสูตร จะต้องวิเคราะห์หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ สอดคล้องกับองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรฝึกอบรม อันจะส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ในเนื้อหา รายละเอียดต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกันในทุกองค์ประกอบของหลักสูตร ฝึกอบรมนอกจากนี้ สมใจ จันทร์เต็ม (2553, หน้า 78) ได้เสนอแนะการกำหนดเนื้อหาในรูปแบบ

การเรียนการสอนไว้ว่า ในการกำหนดเนื้อหา ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการสอน เป็นสำคัญ ตั้งแต่ความเป็นมา หลักการ จุดหมาย จุดเน้น รวมถึงมาตรฐานหรือสมรรถนะของผู้เรียนที่รูปแบบกำหนดขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งสาระหลักของรูปแบบ อันจะส่งผลถึงคุณลักษณะของสมรรถนะที่จะพัฒนาหรือเกิดขึ้นกับผู้เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ เนื้อหาควรสอดคล้องกับบริบทหรือความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนเห็นคุณค่า มีความหมายกับผู้เรียน หมายถึงสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.4 กระบวนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การปฐมนิเทศ 2. การดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยมีกิจกรรมการสอน 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) 2) การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ ซึ่งในแต่ละรูปแบบนั้นมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเนื้อหา 3) ชี้นำการฝึกปฏิบัติ 4) ชี้นำพัฒนาการนำไปใช้ และขั้นตอนต่อไปคือ 3) การวัดและประเมินผล และ 4) การสรุปผลและอภิปรายผล จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานตามแนวคิดของ Skill and Young (2002, pp. 76-78) กล่าวว่าเป็นการบูรณาการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในชั้นเรียนปกติที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าเข้าด้วยกันและในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกติเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในชั้นเรียนฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริงประเด็นสำคัญคือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงจำนวนผู้เรียน ทักษะทางเทคโนโลยี ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลาความพร้อม ความยืดหยุ่น แรงจูงใจของผู้เรียน เนื้อหาของบทเรียน ซึ่งเป็นการรวมลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนในชั้นเรียนกับลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนแบบออนไลน์ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้าและทำกิจกรรมผ่านเว็บ เช่น การสนทนากลุ่ม การอ่านและการเขียนงานที่กำหนดให้ โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์ อยู่ระหว่างร้อยละ 30-79 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารุณี ถึงลาภ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานวิชาการอ่านตีความ (EN202) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานวิชาการอ่านตีความ (EN202) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้สื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานที่สร้างขึ้น และเพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสาน โดยมีสมมติฐานของการวิจัยดังนี้ สื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานวิชาการอ่านตีความ (EN202) ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของผู้เรียนหลังเรียนด้วยสื่อสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนด้วยสื่อประกอบการสอนที่สร้างขึ้น อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Lars Jacob Ege Larsen (2012, abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานโดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนที่เรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 41 คน และครูในหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคในการสอนได้มีประโยชน์มากในการสนับสนุนวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสมผสานอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ การบูรณาการแนวคิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังเป็นการจัดลำดับการเรียนรู้ความกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ และการเขียน อีกทั้งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาสในชีวิตประจำวัน และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มบทบาทของผู้สอนให้กว้างขึ้นเป็นการเรียนรู้จากปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆ ด้าน ไม่ใช่เฉพาะด้านความรู้ ความเข้าใจเท่านั้น และมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ William Little Wood (1990, อ้างอิงใน ลตามาลย์ วงศ์พรหม, 2547, หน้า 30) เสนอไว้ว่า มีแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ครูใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอน ให้นักเรียนสนทนากับครูหรือสนทนากันเองเป็นภาษาต่างประเทศ ให้นักเรียนสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาต่างประเทศ และควรใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น บทบาทสมมติ (Role play) สถานการณ์จำลอง (Simulation) หรือ กิจกรรมการละคร (Acting) เป็นต้น นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2545, หน้า 111) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้คือ ขั้นตอนนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นตอนฝึกปฏิบัติ (Practice) และขั้นตอนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

1.5 การวัดและประเมินผล

จากข้อค้นพบวิธีการวัดและประเมินผลตามรูปแบบการเรียนการสอนในการวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงตามแนวคิด หลักการ และทฤษฎีการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมถึงวัดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องไวยากรณ์ และโครงสร้างหรือองค์ประกอบของภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแยกไม่ออก เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนความพยายามส่งเสริม

การเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีความเหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียน เนื้อหา หลักการ จุดมุ่งหมายและกิจกรรมการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น การมีวิธีการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ จึงมีความสำคัญซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นกรอบทิศทางในการกำหนดเป้าหมายผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถบรรลุมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Spolsky (1978 อ้างถึงใน อัจฉรา วงศ์โสธร, 2540, หน้า 187) กล่าวว่า รูปแบบของการวัดและประเมินผลทางภาษาควรเป็นแบบรวมองค์ประกอบและทักษะของภาษาที่ใช้กัน ได้แก่ การทดสอบโคลซ ซึ่งรวมทักษะการอ่าน การเขียน การทดสอบแบบเขียนตามคำบอก ที่ใช้วัดความสามารถด้านการฟัง การเขียนและการทดสอบการสนทนา ที่ใช้วัดความสามารถด้านการฟัง และการพูด และ Oller (1983, p. 116) ได้เสนอว่าการออกข้อสอบควรให้ความสำคัญข้อมูลทางภาษา ในรูปการใช้ภาษาที่ใช้จริง มีความต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักของ Karashen (1982, p. 322) ที่เรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ (Pragmatics) และกับการวิเคราะห์ภาษาในระดับใช้จริง (Discourse Analysis) จึงเป็นการออกข้อสอบเน้นการใช้ภาษาเชิงปฏิบัติโดยเน้นความสามารถในการสื่อสารที่เรียกว่า Pragmatic-Textual Trend ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 74), ประยูร บุญใช้ (2549, หน้า 109) ได้เสนอแนะเทคนิคการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงว่า ควรใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต ทดสอบสัมภาษณ์ ตรวจสอบผลงาน รายงานตนเอง การบันทึก แฟ้มสะสมงานและการให้คะแนนเพื่อประเมินควรใช้การสร้างรูบรีคส์ (Rubric) เป็นแนวทางในการให้คะแนน และจงกลณี ชุตติมาเทวินทร์ (2544, หน้า 112) ได้เสนอแนะช่วงระยะเวลาของการวัดและประเมินผลเป็น 3 ช่วงเวลา ได้แก่ การประเมินผลก่อนการเรียน ระหว่างและหลังการฝึกเรียน ส่วนสายฝน ทรงเสียงไชย (2544, หน้า 26) ได้เสนอแนะให้มีการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน โดยครอบคลุมประเด็นของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์ โครงสร้างของเนื้อหา วัตถุประสงค์ รวมถึงสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีผลการวิจัยที่สำคัญและเป็นจุดเด่นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

2.1.1 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75 และสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่าง

เป็นระบบ มีกระบวนการและขั้นตอนที่สัมพันธ์และสอดคล้องกันโดยบูรณาการแนวความคิดการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การรู้สารสนเทศและการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน วิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระต่างๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ตั้งแต่การวิเคราะห์หลักการของรูปแบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เชื่อมโยงไปสู่การสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของรูปแบบ สัมพันธ์กับการสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ การสังเคราะห์เนื้อหาของรูปแบบและการสังเคราะห์การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วจึงนำสาระสำคัญต่างๆ มาจัดทำเป็นเอกสารรูปแบบฉบับร่าง จัดทำเอกสารประกอบรูปแบบทำการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและทำการทดลองใช้ก่อนถึง 2 ครั้ง ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

จะเห็นได้ว่า การดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวมีการดำเนินการที่เป็นขั้นตอนตามลำดับและสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นระบบ โดยอยู่ภายใต้แนวคิดพื้นฐานที่ใช้เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบและได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ที่พบจากการทดลองใช้ จึงทำให้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้ นอกจากนี้จุดเด่นของรูปแบบการเรียนการสอนอีกประการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษคือ มีกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนที่หลากหลาย มีการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ เช่น วิดิทัศน์ คลิปวิดีโอ เว็บไซต์ต่างๆ ทางภาษาอังกฤษ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาจากเจ้าของภาษาจริงๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตรงประเด็น สนุก ตื่นเต้น ได้ฝึกทักษะทั้งในด้านไวยากรณ์ โครงสร้างทางภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เมื่อต้องการประเด็นหรือองค์ความรู้อะไร ก็สามารถสืบค้นหาคำตอบได้ทันที และยังมีกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน ผู้เรียนได้มีโอกาสในการนำเสนอผลงานการสืบค้น หรืองานที่ได้รับมอบหมาย แล้วร่วมกันอภิปรายซักถามในประเด็นที่ไม่ชัดเจนจากผู้สอนทันที จึงเป็นการเสริมเติมให้เต็ม ทั้งการเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและเรียนรู้จากผู้สอนรวมถึงเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีความพร้อมและความสนใจใฝ่รู้ในการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นอกชั้นเรียน สอดคล้องกับ ประวิทย์ ภูริเวทย์ (2546, หน้า 228-230) ที่ได้สรุปว่า รูปแบบการสอนหรือแบบฟอร์มการเรียนรู้หรือรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการกำหนดขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ ความคิดในการออกแบบและนำไปทดลองใช้เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับ ปรีชา ราชพิลา (2549, หน้า 76) ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบการสอนที่มีโครงสร้างขององค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนำมารวมกันอย่างมีเหตุผล โดยมีแนวคิดหรือหลักการเชิงทฤษฎีรองรับ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเกิด พรหมพิทักษ์ (2554, หน้า 59-68) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายวิชาภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานกับกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในการเรียนการสอนในชั้นเรียนในระบบที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Oriented System) จะไม่มีคุณค่าเนื่องจากวิธีการเรียนการสอนแต่ละวิธีก็ย่อมจะมีทั้งข้อดีและข้อเสีย การเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้แบบออนไลน์ผสมผสานกับการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติจึงเกิดขึ้น ซึ่งเรียกว่า การเรียนรู้แบบผสมผสาน หรือ Blended Learning การเรียนรู้แบบผสมผสานจึงพัฒนาง่ายกว่าการพัฒนาบทเรียน e-Learning เดี่ยวๆ เนื่องจากการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นการบูรณาการของสื่อและวิธีการสอนในรูปแบบต่างๆ ทั้งการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน (Face to Face) การเรียนรู้แบบออนไลน์และสื่ออื่นๆ จึงพัฒนาได้ง่ายกว่าการพัฒนา e-Learning เพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณน้อยกว่า รวมทั้งใช้เวลาน้อยกว่า ผู้สอนสามารถสร้างสรรค์การเรียนรู้แบบผสมผสานได้ด้วยตนเอง โดยใช้ประสบการณ์ที่สั่งสมมา ถ้าเปรียบเทียบกับการพัฒนา E-Learning ที่มีการใช้งานอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นผลผลิตของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริลักษณ์ สมตน (2549 อ้างถึงใน ประพันธ์ วุฒิพรหม, 2550, หน้า 43) ได้กล่าวถึง สาระสำคัญของการเรียนการสอนแบบผสมผสานไว้ว่าเป็นช่องทางการรับส่งแบบทางเดียวนั้นมีข้อจำกัดที่จะทำให้บรรลุผลการเรียนและการถ่ายโอนความรู้อย่างแน่นอน ดังนั้นการเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงทำให้เกิดช่องทางการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้นและสามารถกระจายความรู้ได้มากขึ้น รวมถึงเป็นความแตกต่างในเรื่องมูลค่าและเวลาทำให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นกว่าการเรียนการสอนเพียงรูปแบบเดียวเท่านั้น

2.2 การรู้สารสนเทศ

2.2.1 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีการรู้สารสนเทศหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75 รวมถึงสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าถึงและสืบค้นสารสนเทศผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เป็นการสอนแบบสัมพันธ์กับรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการสอนทางออนไลน์ (Online Tutorials) โดยผู้สอนมีกิจกรรมการสืบค้นข้อมูล การเขียนรายงานจากการสืบค้นทางออนไลน์ ฝึกทักษะการจัดระบบสารสนเทศที่ได้มาเพื่อนำไปประยุกต์ในทางปฏิบัติได้และสามารถบูรณาการสารสนเทศใหม่ให้อยู่ในรูปองค์ความรู้ได้ รวมถึงสามารถใช้สารสนเทศในการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้ และรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้รับการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบและมีวิธีการที่เหมาะสม คือ ศึกษาบริบทการผลการวิจัยจัดการเรียนการสอน ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ได้องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา รวมทั้งเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้สารสนเทศ และเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ด้วยตนเอง โดยเลือกใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสืบค้นและศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆอย่างหลากหลาย

2) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้รับการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนและการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ จนได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบได้เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ข้อมูล แหล่งความรู้และการจัดระบบสารสนเทศเพื่อเรียบเรียงสรุปเป็นองค์ความรู้และฝึกทักษะการนำเสนอข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

3) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะแนวทางในการเข้าถึงเนื้อหาความรู้และการปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ และมีกิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนผ่านระบบสารสนเทศ การคิดแก้ปัญหา การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจากการสืบค้น ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และเกิดความสุขสนทนารวมถึงได้ฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นอีกทั้งยังมีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและแจ้งผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทราบผลทุกครั้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kuhlthau (1987, p. 134) ได้กล่าวถึงการรู้สารสนเทศไว้ว่า เป็นความสามารถในการใช้สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน เป็นการแสดงถึงความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ความสามารถในการจัดการสารสนเทศที่ซับซ้อนซึ่งกระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ และเพื่อที่จะเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี โดยใช้ทักษะและความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้มีการสืบค้น คัดกรอง วิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรร สายสีสด (2545, หน้า 127) ที่พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ 80/80 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown (1999, pp. 426-437) ได้ศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ

ในมหาวิทยาลัยโอคลาโฮมาเพื่อใช้เป็นข้อแนะนำสำหรับโปรแกรมการสอนและการให้บริการเกี่ยวกับความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับสูง โดยเกิดความตระหนักว่าพวกเขาต้องการสารสนเทศที่ช่วยในการทำวิจัย และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน สามารถใช้เครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยในการค้นหาสารสนเทศได้ โดยใช้ชื่อผู้แต่ง คำสำคัญที่เหมาะสมที่ใช้ในการค้นหา ทราบว่าจะใช้แหล่งทรัพยากรใดก่อนที่จะค้นหา และจะต้องมีเกณฑ์ในการประเมินสารสนเทศที่หามาได้ ตลอดจนมีการนำสารสนเทศไปใช้ในการสัมมนา ทำรายงาน และทำวิทยานิพนธ์ได้

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ความสามารถในการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนแสวงหาสารสนเทศอย่างผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันจนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Breivik & Gee (1989, p. 45) ได้อธิบายบุคคลผู้รู้สารสนเทศว่าเป็นผู้ที่รู้ว่าจะหาสารสนเทศได้อย่างไรรู้จักประเมินและใช้สารสนเทศในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสารสนเทศที่ได้มานั้น อาจมาจากหนังสือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล ฟิล์ม เครื่องช่วยคอมพิวเตอร์ หรือแหล่งสารสนเทศอื่นๆ การรู้สารสนเทศจึงเป็นความสามารถในการเข้าถึง และประเมินสารสนเทศที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมทั้งการบูรณาการทักษะการวิจัยและประเมินสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือและแหล่งสารสนเทศ โดยหลักสำคัญในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีหลักสำคัญดังนี้ คือ 1) ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์ 2) มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 3) ผู้เรียนได้ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร 4) ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และได้รับประสบการณ์ตรงอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ 5) ฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2544, หน้า 86) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้จะช่วยให้เกิดพัฒนาการเรียนรู้ภายในตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและสามารถนำความรู้มาใช้ได้ในสถานการณ์ใหม่ กลวิธีการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาและการพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะการสื่อสารด้วย ในขณะที่เดียวกัน โสวัตน์ พรหมสุพรรณ (2555, หน้า 86) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยควรมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ มีใบงานให้ปฏิบัติ มีการกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมสนใจ ตั้งใจเป็นระยะๆ และเน้นการมีส่วนร่วมและยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ดิวอี้ (Dewey, อ้างถึงใน ประยูร บุญใช้, 2549, หน้า 39) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง (Learning by doing) และกล่าวถึงปรัชญาการศึกษาสาขาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เน้นหลักการเรียนที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสนใจของผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้โดยหาวิธีการแก้ปัญหาโดยเรียนเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจและเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.3 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน

2.3.1 นักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากโปรแกรมบทเรียน และการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ในระดับลึกที่ผู้เรียนจะสร้างความเข้าใจและค้นหาความหมายของเนื้อหาสาระโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มี แยกแยะความรู้ใหม่ที่ได้รับกับความรู้เก่าที่มี สามารถประเมินต่อเติมและสร้างแนวคิดของตนเอง ซึ่งเรียกว่ามีการเรียนรู้เกิดขึ้น ผู้เรียนที่เรียนรู้วิธีการเรียน (Learning how to learn) เป็นผู้เรียนที่กระตือรือร้นและมีทักษะที่สามารถเลือกรับข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีระบบ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Learning by Doing) ตามแนวทฤษฎีประสบการณ์ของ John Dewey ซึ่งผู้เรียนจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เรียนจากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนจากประสบการณ์ตรง ได้ทดลองทำปฏิบัติเสาะหาข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล พิจารณาหาข้อสรุป ค้นคว้าหาวิธีการ กระบวนการด้วยตนเอง ได้ค้นคว้าหาข้อมูลความรู้จากแหล่งต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดนิสัยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ด้วยความมั่นใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานโดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และสื่อที่เร้าความสนใจ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจตามความถนัดและศักยภาพด้วยการศึกษา ค้นคว้า ฝึกปฏิบัติฝึกทักษะ จนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้มีผลการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) โดยในกิจกรรมการเรียนการสอนได้เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ ผู้เรียนมีการวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง มีการกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง รู้วิธีการที่จะเรียน มีการแสวงหาแหล่งความรู้ มีวิธีประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้เป็นผู้จัดการ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้วยตนเอง ได้เปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน เป็นผู้มีมีโนทัศน์ ในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่ม มีอิสระในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง มีความรักในการเรียน เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ มองอนาคตในแง่ดีมีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา และคิดว่าการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรศักดิ์ ตรีกุลชีวพานิตต์ (2541, หน้า 89) ได้เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับพฤติกรรมไว้ว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มี จากการสังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้เกิดพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น

และแนวคิดของ Mullins (1985, อ้างถึงใน ชีระพล ทะวาปี, 2545, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หลากๆ ด้าน เป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายนั้นแล้ว จะเกิดความพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้น เป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ เมืองแมน และแวฮาซัน แวฮะมะ (2555, หน้า 33-40) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชา เทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์ เพื่อการสื่อสารการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานในรายวิชาเทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์เพื่อการสื่อสารการศึกษาโดยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยในด้านบรรยากาศการเรียนการสอนมีความพึงพอใจสูงสุด ส่วนในด้านเนื้อหาความรู้ที่อยู่ในระดับต่ำสุด และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sevinc Gulsecen (2004, p. 116) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีแรงจูงใจ และอัตราการเข้าเรียนและมีความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ผลการเรียนจากการเรียนการสอนแบบผสมผสานของรัฐสูงกว่าของเอกชน นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยีเรียนได้ดีกว่านักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานต่ำ ความรู้ที่พิเศษสามารถที่จะสร้างขึ้นได้ทั้ง 2 เล่ม โดยการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานมากกว่าการสอนตามปกติและมีความกระตือรือร้นทางการเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 อาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อให้นักเรียนมีความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจในองค์ประกอบและโครงสร้างไวยากรณ์ทางภาษาอังกฤษ ความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน รวมถึงการรู้สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในยุคข้อมูลข่าวสารมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.2 ในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น อาจารย์ผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การดำเนินการสอนตามกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และควรฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจตลอดจนสามารถใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในรูปแบบให้คล่องแคล่ว จะทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ในการเลือกเนื้อหา นอกจากที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น อาจารย์ผู้สอนอาจพิจารณาเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรืออาจปรับเปลี่ยนได้บ้างบางประเด็น แต่ควรเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน

1.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเน้นความหลากหลายและให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองให้มากที่สุด เน้นการสื่อสารกับเจ้าของภาษา เพื่อพัฒนาการถ่ายโอนความรู้ ควรจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติอย่างหลากหลาย เช่น ให้แสดงบทบาทสมมติ การนำเสนอผลงานที่หลากหลาย เช่น การเล่าข่าว การสัมภาษณ์ การจัดรายการ เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการสถานการณ์ใหม่ได้

1.5 ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับนักศึกษาทุกคนที่มีความแตกต่างกัน กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน การทำหน้าที่ในบทบาทที่ได้รับมอบหมาย และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในสิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์

1.6 อาจารย์ผู้สอนกำหนดตารางเวลาในการสืบค้นสื่อออนไลน์และการนำเสนอที่ชัดเจน เข้าใจตรงกัน และตรวจสอบ ติดตามการสื่อสารทางออนไลน์อยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยโดยนำแนวการเรียนรู้แบบผสมผสาน ไปใช้ในรายวิชาอื่นๆ ที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสม เป็นการยืนยันผลการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้กับวิชาอื่นๆ ได้

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กับทักษะอื่นๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา เนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่าสามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษข้ามวัฒนธรรมทั้ง 4 ทักษะได้รวมถึงการรู้สารสนเทศ จึงน่าจะศึกษาต่อไปว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้จะส่งเสริมนักศึกษาในทักษะกระบวนการใดบ้าง

บรรณานุกรม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรมาตรฐานแห่งชาติสู่ขั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ:คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2554). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2549). *เทคโนโลยีการศึกษาวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: สันทวี.
- _____. (2553, 11 มีนาคม). *ประสิทธิภาพบทเรียน CAI*.
<http://www.krismant.com/images/papers/cai%20efficiency.pdf>.
- _____. (2550, 4 กุมภาพันธ์). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องวิธีวิจัยทางด้าน E-Learning และ MIS*. อุบลราชธานี: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- กฤษณา ลิกขมาน. (2555). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการสื่อสารภาษาอังกฤษธุรกิจโดยการใช้การสอนแบบ E-Learning*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กุลชัย กุลตวนิช และคณะ. (2554). *FACEBOOK: การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดโซเชี่ยลคอนสตรัคติวิสต์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย.
- จงกลณี ชุตินาเทวิน. (2544). *การฝึกอบรมเชิงพัฒนา*. กรุงเทพฯ: พีเอเลฟวิง.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2554). *หลักการออกแบบเว็บไซต์ทางการศึกษา : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ: โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์ และประกอบ กรณียกิจ. (2552). *Pedagogy-based, Hybrid Learning : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จีราพร วีระหงส์. (2548). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร เขตราชวัตรบูรณะ*. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2550). *E-Instructional Design วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). *การออกแบบการเรียนการสอนบนเว็บในบริบทการเรียนอิเล็กทรอนิกส์*.
กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมพล หนีพพานิช และคณะ. (2542). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์แผนกเทคนิคพื้นฐานวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคกลาง*. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชลยา เมาะราณี. (2556). ผลการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบย้อนกลับร่วมกับห้องเรียนกลับด้านบนเครือข่ายสังคม รายวิชาการวิเคราะห์และแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชลทิพย์ เตชะ. (2555). ทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชลีนุช คนชื้อ. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานทางด้านกิจกรรมในรายวิชาการวิเคราะห์และออกแบบระบบ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชุตินา กิจจาไกร. (2544). ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบการศึกษา.
- ดารุณี ถึงลาภ. (2552). การสร้างและหาประสิทธิภาพสื่อประกอบการสอนแบบผสมผสานวิชาการอ่านตีความ หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ทองอินทร์ ธรรมบุศย์. (2546). เทคนิคการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: บริษัทสารมวลชน.
- ทิพนเตร ชันทัพไทย. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทศนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรพงษ์ สุภักดี. (2550). การบริหารการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มิตรสยามการพิมพ์.
- ธีรพล ทหาปี. (2544). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นพพร สโรบล. (2555). ภาษาอังกฤษกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 2 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- บุญชม ศรีสะอาด และนิภา ศรีไพโรจน์. (2531). รายงานวิจัยรูปแบบการสอนวิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ. มหาสารคาม: โครงการสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- บุญเกิด พรหมพิทักษ์. (2554). *การเปรียบเทียบผลการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานกับการสอนแบบปกติ*. สารนิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). *หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ์. (2551). *เทคโนโลยีทางการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ปณิตา วรรณพิรุณ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็นหลักเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนิสิตปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิธิ อมาตยกุล. (2554). *การสอนแบบเน้นเนื้อหาพร้อมทั้งอ็เลิร์นนิ่ง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนำเสนอภาษาอังกฤษ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประมะ สตะเวทิน. (2534). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8 พิมพ์ครั้งที่ 10*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประพันธ์ วุฒิพรหม. (2550). *การจัดการเรียนรู้*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.
- ประสงค์ ศิริพันธ์. (2551). *การพัฒนาระบบการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิกิจ.
- ประยูร บุญใช้. (2549). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประวิทย์ ภูริเวทย์. (2546). *การสอนแบบบูรณาการในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ส. เอเชียเพรส.
- ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และจินตวี มั่นสกุล. (2550). *ระบบการสอน*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ปรีชา ราชพิลา. (2549). *เกมการสอนพลศึกษา*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรรณพิรุณ. (2556, มกราคม-มีนาคม). *การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน : สัดส่วนการผสมผสาน*. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา*, 25(85), 31-36.
- ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา. (2536). *การพัฒนารูปแบบการสอนแบบใช้เป็นหลักทางการศึกษาพยาบาล*. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เผชิญ กิจการ. (2549). *เอกสารประกอบการสอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์สำหรับผู้เรียนในระดับบัณฑิตศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พงษ์ศักดิ์ เดชคุณ. (2553). *เทคนิคการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: เอ็ชเปอร์เน็ท.
- พจนา ทรัพย์สมาน. (2549). *การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรเทพ เมืองแมน และแวฮาซัน แวฮะมะ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อแบบผสมผสานรายวิชาเทคโนโลยีกราฟิกและการพิมพ์เพื่อการสื่อสารการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปร.ด. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- พรศักดิ์ ตระกูลชีวพานิตต์. (2541). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในสำนักงาน
 ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพรรณ ไวยางกูร. (2551). ระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 e-Learning สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
 นานมีบุ๊คการพิมพ์.
- พิชัย ทองดีเลิศ. (2547). การนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์
 สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ด.
 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินิจ บุญอนันต์. (2541). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูสอนการศึกษาในเรือนจำ
 และทัณฑสถาน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิภพ ลลิตาภรณ์. (2539). เทคนิคการบริหารโครงการเรียนรู้โดย CMP & PERT พิมพ์ครั้งที่ 4.
 กรุงเทพฯ: ส. เอเชียเพรส.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2552). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิด วิธีและเทคนิค
 การสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชยา สุขพัชรภรณ์. (2552). การใช้กิจกรรมแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
 และความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2551). รูปแบบการสอนเชิงก้าวหน้าในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ:
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา วายจตุ. (2550). ผลของการเรียนแบบผสมผสานและแบบใช้เว็บช่วยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียน ของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน. วิทยานิพนธ์
 ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์. (2557). หลักการจัดการเรียนรู้. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 อุบลราชธานี.
- มาลี จุฑา. (2551). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.
- มนต์ชัย เทียนทอง. (2545). การออกแบบและพัฒนาคอร์สแวร์ สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์
 ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มาณี ไชยธีรานูวัตตศิริ. (2549). กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อออนไลน์ คู่มือการจัด
 การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2553). หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ.
 สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2549). เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนและเทคโนโลยี
 ทางการศึกษา. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- เยาวดี ราชชัยกุล. (2546). *หลักการสอนและการใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- รัฐกรณ์ คิดการ. (2550). *การพัฒนารูปแบบการสอนบนเว็บโดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้รายวิชาเทคโนโลยีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา*. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจิรัตน์ รุ่งหัวไผ่. (2549). *การศึกษาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลดามาลย์ วงศ์พรหม. (2547). *การพัฒนารูปแบบการสอน*. กรุงเทพฯ: บางกอกการพิมพ์.
- ลักขณา เถาว์ทิพย์. (2550). *การใช้สื่อเว็บเพจเพื่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกอ้อการพิมพ์.
- วิชา ทรวงแสง. (2558). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและวรรณกรรมไทยด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยในวิทยาลัยครู*. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชุดา รัตน์เพียร. (2545). *เอกสารการสอนรายวิชา 2708152 โปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI authority systems*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2550). *เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา*. ชลบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิภาดา วัฒนนามกุล. (2544). *พัฒนาระบบการเรียนด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสัตสธารณสุข*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภากรณ์ บำรุงจิตต์. (2542). *ทักษะทางสารนิเทศและการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. ปริญญาโท ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2546). *การประชาสัมพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 10*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิสูตร จิระคำเกิง. (2549). *กระบวนการการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบผสมผสานสื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วรรณกวี.
- ศยามน อินสะอาด. (2555). *การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาวิศวกรรมพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริพร สุวรรณะ. (2541). ความรู้และทักษะทางสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา. *บรรณสาร สพบ.*, 13(1), 35-39.
- ศิริยา นาควิสุทธิ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะสังคม ความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถพิเศษ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ. (2533). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภรินทร์ วิมุกตายน. (2551). *การใช้คอมพิวเตอร์ทางการศึกษา : กรณีการจัดการสอนบนเว็บ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมใจ จันทร์เต็ม. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน รายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าพระนครเหนือ.
- _____. (2553). Hybrid Learning กับนวัตกรรมการเรียนการสอนวิชาบัญชี ในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 30(1), 134-150.
- สมบูรณ์ กลางมณี. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา โดยใช้แนวคิดเชิงประสบการณ์*. สารนิพนธ์ ศษ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- สมพงศ์ สิงหะพล. (2543). *คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม่ค.
- สมาน ลอยฟ้า. (2545). การสอนการใช้ห้องสมุด : พัฒนาการและแนวโน้ม. *ห้องสมุด*, 48(2), 20-30.
- สาโรจน์ โชติพันธ์. (2550). *ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นของนิสิตปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีการศึกษาโดยวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าพระนครเหนือ.
- สายชล จินโจ. (2550). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าพระนครเหนือ.
- สายฝน ทรงเสียงไชย. (2544). *การศึกษาผลการอบรมครูเรื่องการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมส์ภาษา ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนอัญชัญศึกษา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสกสรร สายสีเสด. (2545). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับสถาบันราชภัฏ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์. (2555). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมค้ายาภาษาอังกฤษ เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านกิจกรรมค้ายาภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุพรรณิ แสงชาติ. (2552). ผลของการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานและแนวคิดการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยวิธีอุปนัยและนิรนัย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- สมน อยู่สิน. (2545). แนวทางการศึกษาชุดวิชาการจัดการชั้นสูง สำหรับสถาบันบริการสารสนเทศ = *Advanced Management of Information Institutions*. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2557, 22 พฤศจิกายน). การเรียนรู้แบบผสมผสาน (*Blended Learning*). เข้าถึงได้จาก <http://www.addkute3.com/wp-content/uploads/2012/08/blended-learning.pdf>.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). นโยบายการประเมินการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ศิริธรรมกุล. (2553). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหเวชการพิมพ์.
- สุวรรณ ภูติวนิชย์. (2541). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสวัฒน์ พรหมสุพรรณ. (2555). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูคุณธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). *มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2542). *นโยบายการปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550, 17 พฤศจิกายน). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) : ฉบับสรุป*. เข้าถึงได้จาก www.onec.go.th/plan/plan.htm.
- _____. (2543). *ยุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ.

- อภิชาติ อนุกุลเวช. (2556, 27 กรกฎาคม). *Blended Learning การเรียนรู้แบบผสมผสาน*. เข้าถึงได้จาก http://www.chontech.ac.th/~abhichat/1/index.php?option=com_content&task=view&id=222.
- อรุณี สถิตภาคีกุล. (2534). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามแนวยุทธศาสตร์การสอนภาษาแบบผสมผสาน ของมาร์ทั้น*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2540). *การพัฒนาข้อสอบอิงวัตถุประสงค์แบบอุดม วัดความสามารถ และการกระทำปกติทางภาษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี ศิริชัย. (2553). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.
- อินทิรา รอบรู้. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Al-Banna, Nilly Adnan. (2006). *A Comparative Study of Hybrid and Internet-Based Educational Technology Course Modules*. Dissertation Ph.D. (Educational Technology) Arkansas: University of Arkansas.
- Allan, I.E. (2007). *Growing by degrees : Online education in the United States*. Oxford: Basil Blackwell Company.
- Allen, Elaine and Seaman, Jeff. (2007). *Blending in : The extent and promise of Blended Education in the United States*. Needham, MA: The Sloan Consortium.
- _____. (2010). *Learning on Demand: Online Education in the United States*. USA: Sloan Consortium.
- Anderson, L.W. & Krathwohl, D.O. (2001). *A taxonomy for Learning teaching and assessing : A revision of Bloom's taxonomy of educational*. New York: Longman.
- Anonymous. (1998, 6 June). "Technology News" *Educational Technology. Journal of Manufacturing Technology Management*, 19(3), 4-5.
- Association of College and Research Libraries. (2000). *Competency Standards, Performance Indicator Information Literacy and Outcomes*. Available from <http://www.ala.org/acr/listandio.html>.
- _____. (2000). *The Information Literacy Competency Standards for Higher Education*. Chicago: American Library Association.

- Association of College and Research Libraries. (2001). *Objectives for Information Literacy Instruction : Model Statement for Academic Librarians*. Available from <http://www.ala.org/acr/guides/objinforlit.html>.
- Bachman, L.F. (1990). *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: OUP.
- Behrens, S.J. (2000). *Information Literacy : Revolution and The Library*. New York: American Council on Education.
- Bernacki, Matthew. (2010). The Influence of Self-Regulated Learning and Prior Knowledge on Knowledge Acquisition in Computer-based Learning Environments. *Dissertation Abstract International*, 65-30.
- Black, Steve. (2000). Results of Assessment of Information Literacy at the College of Saint Rose. Available from <http://www.stose.edu/library/bi/infolistress.html>.
- Baker, B.N., Murphy, D.C. and Fisher, D. (1983). *Factors Affecting Project Success; Project Management Handbook*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Bloom. (1971). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals, by a committee of college and university examiners*. New York: Longmans.
- Brevik, Patricia Senn & Gee. (1989). *Information Literacy: Revolution in Library*. New York: American Council on Education.
- Brooks Lon. (2009). *Factors Affecting Project Success; Project Management Handbook*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Brown, Cecelia. (1999). Information Literacy of Physical Science Graduate Students in the Information Age. *College & Research Libraries*, 60(5), 426-438.
- Brown, C.M. (2003). *Integrating information literacy into the Science Curriculum College & Research Libraries* 2nd ed. New York: Harper and Row.
- Brown, H. (1980). *Principles of language learning and teaching*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Brown, James W., Lewis, Richard B and Harclerod, Fred F. (1983). *Instruction Technology, Media and Method*. New York: McGraw-Hill.
- Cain, John A. (2008). An Analysis of Motivation Orientation and Social Interaction on Successful and Poor Learners in an e-Learning Environment. *Dissertation Abstract International*, 42(1), 861B.
- Campbell. (1990). *Developing Student's strategic Competence in English Communication*. thesis M.A. London: University of Region.

- Carmean, Colleen M. (2008). E-Learning Design 2.0: Emergence, Connected Networks and the Creation of Shared Knowledge. *Dissertation Abstract International*, 56(1), 138A.
- Collins-Brown, Elaine. (2006). Aspects of Online Courses That are More Effective and Successful than Traditional, Face-to-face Courses. *Dissertation Abstract International*, 10(06), 245(A).
- Costa, Arthur L. and Kallick, Bena. (2004). *Assessment Strategies for Self-directed Learning*. Thousand Oaks: Corwin Press, USA.
- Dick, Walter, Carey, Lou and Carey, James O. (2005). *The Systematic Design of Instruction* 6th ed. Boston: Pearson.
- Doyle, Christina S. (2012). Integrating internet tools into traditional CS distance education: students' attitudes. *Computers and Education*, 38, 319–329.
- _____. (1994). *Information Literacy in an information society : A concept for the information age*. New York: ERIC Clearinghouse on Information and Technology Syracuse University.
- Driscoll, M.P. (2013, 12 November). *Blended Learning : Let's get beyond the hype*. Retrieved from <http://22www.070ibm.com/service/pdf/Blended-learning.pdf>.
- Dunton-Downer and Leslie. (2010). *The English Is Coming!: How One Language Is Sweeping the World*. New York: Touchstone Books.
- Eisenberg, Michael B. and Berkowitz, Robert E. (2013, 12 November). *The Big6™ Skills*. Retrieved from <http://22www.big6.com/files/Big6Handouts.pdf>.
- El-Gayar, Omar. (2005). Effectiveness of Hybrid Learning Environments. *Issues in Information Systems*, pp. 176-182.
- Ellis, Ludmila. (2008). Writing Instruction and Learning Strategies in Hybrid EAP Course: A case Study with College-Bound ESL Students. *Dissertation Abstract International*.
- Elmore and Reves. (1994). *The Interactions among English Schemata, Language Skill, Content Knowledge and Rhetorical Structure*. Ed.D. Dissertation, London: University of Technology Repository.
- Finocchiaro, M. and Brumfit, C. (1982). *The Functional-Notional Approach : From Theory to Practice*. New York: Oxford University Press.
- Foster-Harper & Susan M. (2002). *Basic Skills Survey*. Available from <http://www.uchaswv.edu/library/instruct/skill.html>.

- Gabrielle, Donna M. (2005). *The Effects of Technology-mediated Instructional Strategies on Motivation, Performance, and self-directed Learning*. Ph.D. Educational Psychology and Learning Systems College of Education, USA: The Florida State University.
- Gagne, Robert M. and Briggs, Leslie. (1985). *The conditions of Learning*. New York: Holt, Rinehart & Winston, USA.
- Gagne, Robert M. and Briggs, Leslie J and Wager, Walter W. (1988). *Principles of Instructional Design* 3rd ed. New York: Holt, Rinehart & Winston, USA.
- Gagne, Robert M. Wager, Walter W. and Golas, Katharine C. (2005). *Principles of Instructional Design*. New York: Holt, Rinehart & Winston, USA.
- Gerlach, Vernon S. and Ely Donald. (1971). *Teaching and Media : As System Approach*. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Graham, A. (2015, 15 February). *Introduction to Hybrid Courses*. Retrieved from <http://www.uwsa.edu/ttt/articles/garham.htm>.
- Hartman, Elizabeth. (2001). *Understanding of Information Literacy : The Perceptions of First Year Undergraduate Students at the University of Ballarat*. Available from http://web1.infotrac.galegroup.com/pur/=rc1_0_A77434595.
- Hayden, K. Alix. (2002). *Information Literacy Definitions*. Available from <http://www.ucalgary.ca/Library/ILG/litdef.html>.
- Hubbard, P. (Ed.). 1987. *Computer Assisted Language Learning, Volume 1: Foundations of CALL, Critical Concepts in Linguistics Series*. New York: Routledge.
- Humes, Barbara. (1992). *Understanding Information Literacy*. Available from <http://www.ed.gov/Pubs/UnderLit/libraries>.
- Joanna Poon. (2011). *The study of Blended Instruction for Enhance Cooperative and Experience Learning of students*. Ed.D. Dissertation, colleague of Education Boise State University.
- Joyce, Bruce and Weil, Marsha. (1986). *Model of Teaching*. London: Prentice-Hall.
- Joyce, Bruce and Weil, Marsha and Calhoun, Emily. (2004). *Model of Teaching* 7th ed. Boston: Preason Education.
- Judith. (2003). *Differentiating by Student Learning Preferences: Strategies and Lesson Plans*. Larchmont, NY: Eye on Education Inc.

- Kamel, Serif and Wahba, Khaled. (2003). "The Use of a Hybrid Model in Web-based Education: the Global Campus Project" *Web-based Education: Learning form Experience*. London: Hershey.
- Kendrick, David. (2006). *The Cost Effectiveness of Components in Web-based Instructional Systems: A Cost Benefit Analysis of e-Learning Course Redesign for the Distance Learning Environment*. Texas: ADM University-Corpus Christi.
- Kemp, Jerrold E. (1985). *The Instructional Design Process*. New York: Harper & Row.
- Kidler, Robert J. (1970). Behavioral Objectives and instructional Process. in *Selected Reading For the introduction to the Teaching Profession*. Edited by Milton Muse. pp. 44-53.
- Klausmeier, Herbert J. and Ripple, Richard E. (1971). *Learning and Human Abilities*. New York: Harper & Row.
- Knowles, M.S. (1984). *The Modern Practice of Adult Education*. Andragogy versus pedagogy, Englewood Cliffs: Prentice Hall, Cambridge, England.
- Krashen, S.D. and Terrell, I.D. (1983). *The National approach : Language Acquisition in the classroom*. London: Prentice Hall Europe.
- Kuhlthau. (1987). *Information skills for an information society: a review of research*. Syracuse, NY: ERIC Clearinghouse on information resources.
- Larh Jacob Eges, Larsen. (2012). Using web-based instruction to improve large undergraduate biology courses: an evaluation of a hybrid course format. *Computers & Education*, 44(3), 217–235.
- Leo Jones. (1983). *Great Ideas Student's book: Listening and Speaking Activities for Students of American English by Leo Jones*. ESC Toulouse, Finance Group, 20 Bld Lascrosses.
- Maslow, A.H. (1962). *Toward a Psychology of Being*. New Jersey: Princeton.
- MaClure, Jennifer L. (2006). *Hybrid Instruction in Higher Education*. New York: Holt, Rinehart & Winston, USA.
- Morrow, H. (1981). *Teaching Language as Communication*. London and Edinburgh: Rout Ledge.
- Nero, S.A. (1999). *Student's Success with World Wide Web Search Engines: Retrieving Relevant Results with Respect to End-user Relevance Judgments*. Available from <http://thailis.uni.net.th/dao/>.
- Nick Van Dam. (2003). *The e-learning field book*. New York: McGraw-Hill.

- Oller. (1983). Academic achievement and perceptions of the learning environment in virtual and traditional secondary mathematics classrooms. *The American Journal of Distance Education*, 21(4), 199–214.
- Parson, Ann M. (2006). A Delphi Study of Best Practices of Online Instructional Design Practices in Malaysia. *Dissertation Abstract International*, 30(2), 106(A).
- Patrick Griffin and Esther Care. (2015). *Assessment and Teaching of 21st Century Skills: Methods and Approach*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Pearcy, Agnes Goz. (2010). Finding the Perfect Blend: a Comparative Study of Online, Face-to-Face, and Blended Instruction. *Dissertation Abstract International*, 121(3), 209(B).
- Philips, I.W. (2009). *Development of Graphic Organizer for Enhance Comprehensive Reading*. M.Ed. Thesis, College of Education, New York: University of Technology.
- Plotnick, Eric. (1999). *Information Literacy*. Available from <http://www.ericit.org/digest/EDO-IR-1990-02.shtml>.
- Precel and Alberton. (2007). A Comparative of Blended Learning and Web-based Learning. *Dissertation Abstract International*, 149(2), 383(A).
- Prokop, Paul. (2008). The Impact of Alternative Web-based Instructional Models on Student Persistence and Achievement in Higher Education. *Dissertation Abstract International*, 147(8), 33(B).
- Rader. (1991). *Levels of Evaluation for Computer-Based Instruction : Principles and Perspectives for Design and Use*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.
- Rovai and Jordon. (2005). The Impact of Learning Community and Online Instruction. *Journal of the Internet and Higher Education*, 7(4), 263-280.
- Sankey, Michael. (2005). Using web-based instruction to improve large undergraduate biology courses: an evaluation of a hybrid course format. *Computers & Education*, 44(3), 217–235.
- Schroeder, Barbara Ann. (2006). *Multimedia-Enhanced Instruction in Online Learning Environments*. Ed.D. Dissertation, College of education, Boise State University.
- Seamans, Nancy H. (2000). *Information Literacy : A Study of Freshman Student's Perceptions with Recommendations*. Available from <http://www.Scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-05142001-104550/>.

- Sevinc Gulsecen. (2004). *The Effective of Blended Learning of students motivation on Learning*. Ed.D. Dissertation, College of Education, Boise State University.
- Singh, H. (2003). Building Effective Blended Learning Programs. *Education and Technology*, 43(6), 51-54.
- Skill and Young. (2002). *Essential Literacy & Library : A User's guide*. Englewood Cliff, NJ: Educational Technology Publication.
- Suh, Sookyung. (2005). *The Effect of Using Guided Questions and Collaborative Groups for Complex Problem Solving on Performance and Attitude in a Web-Enhanced Learning Environment*. Ph.D. Dissertation, College of Education, the Florid State University.
- Taba, Hilda. (1974). *Curriculum Development: Theory and Practice* 4th ed. New York: Harcourt, Brac and World Nic.
- Toth, M., Fougler, T. S. & Amrein-Beardsley, A. (2008). Post implementation insights about a hybrid degree program. *Tech Trends*, 52(3), 76–79.
- Press, Toth, Meredith, Foulger, Teresa S. and Amrein-Beardsley, Audrey. (2010). Post Implementation Insights about a Hybrid Degree Program. *Tech Trends*, 76-80.
- Whites, Aimee Lynn. (2007). Exploring Social Presence in Communities of Practice within a Hybrid Learning Environment: A Longitudinal Examination of Two Case Studies within the School Technology Leadership Graduate-Level Certificate Program. *Dissertation Abstract International*, 32(7), 505(B).
- Williams, J. (1995). *A Framework for Teaching Language* 3rd ed. London: Rout Ledge.
- Xu Zhichang. (2008). *When Hybrid Learning Meets Blended Teaching: Online Computer-Mediated Communication (CMC) Discourse and Classroom Face-to-Face (FTF) Discourse Analysis*. Springer Berlin Heidelberg: First International Conference, ICHL 2008 Hong Kong, China, pp. 157-167.

บัณฑิตวิทยาลัย
ภาคผนวก
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขอความอนุเคราะห์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเอกสารประกอบรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศรีพระจันทร์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา ภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา จันทะดวง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
6. ดร.อุษา ปราบหงษ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
7. ดร.พจมาน ชำนาญกิจ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์ ประธานสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์ ประธานสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรวรรณ เมฆกมล อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ชิตทอง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
6. ดร.ปรียาภรณ์ พุ่มแก้ว อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

7. ดร.วิรัช พรหมสุพรรณ คีษานีเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 คีษานีเทศก์ผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
8. ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี
9. ดร.ธำรง รัตนภรานุเดช อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
10. ดร.พจมาน ชำนาญกิจ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศรีพระจันทร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์แบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์แบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์แบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวิวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา จันทะดวง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ดร.อุษา ปราบหงษ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์รูปแบบ

เรียน ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๑.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรธรณ เมฆกมล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ชิตทอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๘๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ปรียาภรณ์ พุ่มแก้ว

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิรัช พรหมสุพรรณ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาวโท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงษ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ดำรง รัตนภรานุเดช

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสาวิตรี เถาว์โท นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ เป็นประธาน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ พิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการทำ วิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ภคพล คติวัฒน์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและงบประมาณ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี**

คำชี้แจง

1. ข้อสอบมีทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 41 ข้อ จำนวน 50 คะแนน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 Listening Test (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 2 Reading Test (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 3 Writing Test (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 4 Grammar in use (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 5 Speaking Test (จำนวน 1 ข้อ)*
 2. ระยะเวลาทำข้อสอบ 2.30 ชั่วโมง (2 Hours and 30 Minutes)
 3. Students are not allowed to use English-Thai and English-English Dictionary.
 4. The Culture and Customs of English's book is not allowed to use for this test.
 5. วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การสอบพูดปากเปล่า มีดังต่อไปนี้
 - 5.1 หัวข้อการทดสอบเป็นไปตามเนื้อหาในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการทดสอบโดยใช้รูปแบบ Impromptu Speech ดังนี้
 - 5.1.1 ให้นักศึกษาตอบคำถามตามหัวข้อคำถาม ดังนี้ 1. Can you describe about Asean Community? 2. Can you tell me something about your favorite Asean Country? 3. Can you tell me something about yourself and your family? (ex. name, age, live with parents in a suburb called..., first, second year of high school) 4. Can you describe about costumes in Asean Country? And give some example. ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
 - 5.2 นักศึกษาพูดตามหัวข้อโดยวิธีการจับฉลาก ก่อนการพูด ให้เวลาเตรียมตัว 1 นาที มีหัวข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 4 หัวข้อคำถาม นักศึกษามีสิทธิ์จับฉลาก 2 ครั้ง แล้วเลือกพูดเพียง 1 หัวข้อ
 - 5.3 เวลาในการพูด ใช้เวลาในการพูด 4-5 นาที (บวก/ลบ 30 วินาทีไม่ตัดคะแนน) ใช้เวลาน้อยหรือมากกว่า เวลาที่กำหนดตัด นาทีละ 1 คะแนน
 - 5.4 ขณะพูดห้ามใช้อุปกรณ์ เอกสารอื่นๆ และบันทึกช่วยจำประกอบการพูด
 6. เกณฑ์การให้คะแนน 10 คะแนน
 - 6.1 ด้านเนื้อหา (Content) 3 คะแนน ประกอบด้วย
 - เนื้อหามีความถูกต้องตามหัวเรื่องที่กำหนด (Accuracy and Consistency)
- 3 คะแนน

6.2 ด้านความคล่องแคล่วในทักษะภาษา (Language Competence and Fluency) 3 คะแนน ประกอบด้วย

- การใช้ภาษา เหมาะสมในด้านศัพท์ (Vocabulary) โครงสร้างและคำสันธาน (Structure & Connectors) 1 คะแนน

- ความสามารถด้านการออกเสียงการเน้นคำ การลงเสียงสูงต่ำ การเน้นคำสำคัญ ในประโยคและจังหวะการหยุดในช่วงจบประโยค (Pronunciation, stress, Intonation, rhythm, pausing and pace) 1 คะแนน

- การใช้น้ำเสียงสอดคล้องกับเนื้อหาที่พูด (Tone) 1 คะแนน

6.3 ความสำเร็จในการถ่ายทอด (Presentation) 3 คะแนน ประกอบด้วย

- ความสามารถในการสื่อถึงผู้ฟัง (Communication) 2 คะแนน

- บุคลิก ท่าทาง (Personality) 1 คะแนน

6.4 พูดในระยะเวลาที่กำหนด (Time) 1 คะแนน

หมายเหตุ กรณีนักเรียนพูดไม่ตรงตามหัวข้อที่จับสลากได้ กรรมการจะพิจารณาตัดคะแนนในส่วนเนื้อหาในข้อเกณฑ์การให้คะแนนข้อ 6.1 (Content) จำนวน 3 คะแนน

ตอนที่ 1 Listening Test

Directions: ข้อ 1-10, Listening from the given story carefully. It will play for twice times. and fill the blank with the right word. (10 Points)

Listening Dialogue I

One of the first things to remember about (1).....is that we should not try to get their (2).....by saying, “Hey, you” or “You you you.” This is a custom of many Thai people, perhaps because they have heard it in cowboy movies. However, in English, saying “Hey you” means “I am (3).....at you. Come here so I can fight you.” If you say this to a foreigner, you will get his attention, but he will be angry, and probably won’t feel like being your friend. It is much better to say “..... (4).....” or “Excuse me” or just “Hello.” These are very..... (5)..... The foreigners will be happy to talk to you.

Listening Dialogue II

You must also remember that English is spoken by (6)..... groups of people all over the world, and each one has a different way of using slang and sloppy English. It would be (7)..... to explain every kind of sloppy English from every country, but there are many kinds that can be heard in (8)..... of the major English-speaking countries, such as Canada, Great Britain, and the United States. In this chapter we will (9)..... on several common types of slang and sloppy English from the major (10)..... countries.

ตอนที่ 2 Reading Test

Directions: 11-15, Read the passage and choose the best answer.

On 8 August 1967, five leaders-the Foreign Ministers of Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand-sat down together in the main hall of the Department of Foreign Affairs building in Bangkok, Thailand and signed a document. By virtue of that document, the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) was born. The five Foreign Ministers who signed it have been considered as the founders of probably the most successful intergovernmental organization in the developing world today. The document that they signed would be known as the ASEAN Declaration.

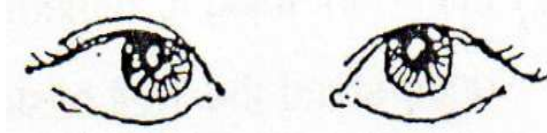
The document contains just five articles. It declares the establishment of an Association for Regional Cooperation among the Countries of Southeast Asia to be known as the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and spells out the aims and purposes of that Association. These aims and purposes are about the cooperation in economy, society, culture, techniques, education and other fields, and in the promotion of regional peace and stability through abiding respect for justice and the principles of the United Nations Charter.

The ASEAN Community will have 3 pillars. (1) The ASEAN Political-Security Community. (2) The ASEAN Economic Community and (3) the ASEAN Socio-Cultural Community. Each of these 3 groups have their own Blueprint or guide and together with the Initiative for ASEAN Integration (IAI). Strategic Framework and IAI work Plan Phase 2 (2009-2015) form the roadmap for an ASEAN or South East Asian Integration. This is structured to happen in 2015.

The original ASEAN logo presented five brown sheaves of rice stalks, one for each founding member. Beneath the sheaves is the legend "ASEAN" in blue. These are set on a field of yellow encircled by a blue border. Brown stands for strength and stability, yellow for prosperity and blue for the spirit of cordiality in which ASEAN affairs are conducted. When ASEAN celebrated its 30th Anniversary in 1997, the sheaves on the logo had increased to ten-representing all ten countries of Southeast Asia and reflecting the colors of the flags of all of them.

11. What does “The Association of Southeast Asian Nations” stand for?
- A. AEC
 - B. ASEAN
 - C. AIA
 - D. AFTA
12. When did the five foreign ministers sign a treaty?
- A. On 8 June 1976.
 - B. On 8 July 1986.
 - C. On 8 August 1967.
 - D. On 8 September 1995.
13. The passage discuss all of the following fact except.
- A. Five countries signed a document together.
 - B. The process of ASEAN community building.
 - C. ASEAN aims and purposes.
 - D. The 3 pillars of the ASEAN Community.
14. Which one is not the pillar of the ASEAN Community?
- A. The Economic Community
 - B. Community building and development
 - C. Socio-Cultural Community
 - D. Political and Security Community
15. Which one is the ASEAN logo?
- A. Blue
 - B. Ten countries
 - C. Five brown sheaves of rice stalks
 - D. Yellow

Directions: 16-17, Read the short passage and choose the correct answer.

Another way to take away someone's privacy is by staring. Thai people love to stare at foreigners, because they look so different. This always makes foreigners uncomfortable. In western culture it is rude to stare, so they won't like you to do it to them. They might even get angry and say "Stop staring," or "What are you looking at?" They may feel offended, because in their culture, staring is rude.

16. What is the main idea of this paragraph?

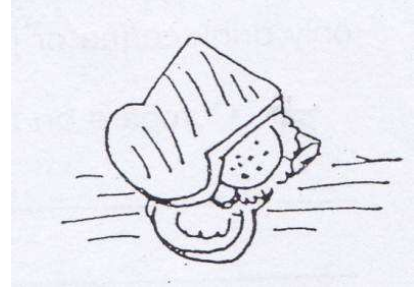
- A. How to Angry?
- B. What are you looking at?
- C. Staring
- D. Someone's privacy

17. For a foreigner, what are some meanings of staring?

- A. Staring means sorry for being late or do something wrong.
- B. Staring means something is so funny or teasing people.
- C. Staring means how to look at someone who are different.
- D. Staring means rude.

Directions: 18-20, Read the passage and choose the correct answer.

One of the most popular kinds of Western food is the sandwiches. It is a very easy way to eat; just put your food between two slices of bread, and hold it in your hand. Many people believe that the first sandwich was invented by a rich Englishman who liked to play cards all the time. Since he didn't even want to stop long enough to eat, he invented the sandwich so he could eat and play cards at the same time!

Any kind of food that is eaten between two pieces of bread is called a sandwich. The most famous kind of sandwich is the hamburger, which is a fried beef sandwich. Other foods that can be eaten in a sandwich are ham, cheese, jam, butter, tunafish, egg, chicken, bacon. The list goes on and on. Even people who don't eat meat can enjoy a sandwich; some people make cucumber, tomato; or onion sandwich.

18. What is the main idea of this paragraph?

- A. Tuna Fish
- B. Sandwiches
- C. Eggs
- D. Western Food

19. What is the topic sentence of this paragraph?

- A. Any kind of food that is eaten between two pieces of bread is called a sandwich.
- B. It is a very easy way to eat sandwiches.
- C. The sandwiches is one of the most popular kinds of Western food.
- D. The first sandwich was invented by a rich Englishman.

20. Who is invented the first sandwiches in the world's history?

- A. A poor European who liked to play games all time.
- B. A poor Englishman who liked to play cards all time.
- C. A rich European man who liked to play cards all time.
- D. A rich Englishman who liked to play cards all time.

ตอนที่ 3 Writing Test

Directions: 21-24, Write the name form National Customs of 10 ASEAN Countries.

- 21. Cambodia = For men, For women
- Philippines = For men, For women
- 22. Myanmar = For men, For women
- Singapore = For men, For women
- 23. Indonesia = For men, For women
- Malaysia = For men, For women
- 24. Brunei = For men, For women
- Vietnam = For men, For women

Directions: 25-26, Choose the answer from the box and write the words with ASEAN flags.

Thailand, Laos, Thai, Malasias,
 Burmese, Indonesia, Burma,
 Chinese, Vietnam, Tagalong, Singapore,
 Philippines, Brunei,
 Malaysia, Cambodia, Singapores,
 Philipine, Myanmars, Bruneis

25.

.....

.....

26.

.....

.....

Directions: ข้อ 28-30, Answer the questions.

28. What is the meaning of good manner?

.....
.....
.....
.....

29. What is the rudest thing that you can do while you are eating?

.....
.....
.....
.....

30. Why are foreigner so impatient?

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 4 Grammar in use

Directions: 31-35, Write T if the statement is using correct *verb to be* and F if it is false. (5 Points)

..... 31. Cheese is not a kind of Carbohydrate.

..... 32. If you was ever notice foreigners using their feet to point at something or to kick something to another person.

..... 33. “Ao dai” is a National dress of Vietnam.

..... 34. Cambodian traditional dress were “Sampot” or Cambodia skirt woven by hand with both loose and fitted.

..... 35. ASEAN is very close to us. We were going to be in ASEAN social in 2015.

Directions: 36-40, Circle the correct question word to begin each sentence.
(5 Points)

36. **What/Why** is the capital of Brunei Darussalam?
37. **Why/Which** one is the official currency of Vietnam?
38. **Which/Where** one is the meaning of "I am angry at you. Come here so I can fight you!"?
39. **How/Who** many population are there in Thailand?
40. **When/What** is the Asean Established?

ตอนที่ 5 Speaking Test

Directions: Answer the questions by choose randomly 1 topic question of 4 topics questions from a card with questions on it. (10 Points)

Topic 1 Can you describe about Asean Community?

Topic 2 Can you tell me something about your favorite Asean Country?

Topic 3 Can you introduce about yourself and your family? (ex. name, age, live with parents in a suburb called....., first, second year of high school,)

Topic 4 Can you describe about Asean Cultures (ex. food, languages, costumes,...etc.) and give some example?

แบบทดสอบการเรียนรู้สารสนเทศ

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนแบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

แบบทดสอบนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดระดับการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยแบบทดสอบฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดระดับการเรียนรู้สารสนเทศ

คำนิยาม

การเรียนรู้สารสนเทศ (Information Literacy) หมายถึง ความสามารถในการกำหนด
ขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ การแสวงหาและวิธีการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ
และประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา
หรือการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำแนกความสามารถออกเป็น 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการระบุ
และแสดงความต้องการสารสนเทศของตนเอง โดยการระบุประเภทและรูปแบบแหล่งสารสนเทศ
เลือกวิธีการค้นหา หรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ การกำหนดกลยุทธ์การค้นหา และดำเนินการ
ค้นหาโดยใช้วิธีการต่างๆ ได้
2. ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย
และประยุกต์เกณฑ์ขั้นต้นในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ อย่างมีวิจารณ์ญาณได้
3. ความสามารถในการใช้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย
และปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
รวมทั้งการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้

ทั้งนี้โดยยึดมาตรฐานความสามารถในการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาที่สมาคม
ห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research
Libraries : ACRL) กำหนดไว้ และสามารถวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ชั้นปี ปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ปีที่ 4
3. คณะที่ท่านศึกษาอยู่

☐ คณะครุศาสตร์	☐ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
☐ คณะวิทยาการจัดการ	☐ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
☐ คณะวิทยาศาสตร์	

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ

คำชี้แจง 1. โปรดทำแบบทดสอบทุกข้อ
2. พิจารณาเลือกคำตอบโดยการทำเครื่องหมาย X บนคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้าน
 - ก. ดรรชนีหนังสือพิมพ์ไทย
 - ข. พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย-จีน
 - ค. ศัพท์บัญญัติชื่อแร่-ธาตุ
 - ง. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. หากต้องการค้นเฉพาะ งานวิจัย และบทความทางวิชาการจะเลือกใช้บริการใดของโปรแกรมค้นหา Google
 - ก. Google Docs
 - ข. Google Books
 - ค. Google Patents
 - ง. Google Scholar
3. ถ้าท่านต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่อต้านโครงการท่อส่งก๊าซไทย-มาเลเซียของประชาชนในจังหวัดสงขลา ควรค้นหาข้อมูลจากแหล่งใด
 - ก. เอกสารโครงการ
 - ข. หนังสือพิมพ์
 - ค. วารสาร
 - ง. เว็บไซต์
4. ต้องการความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่อง ดาวหาง ควรค้นหาจากสิ่งพิมพ์ประเภทใด
 - ก. หนังสือรายปี
 - ข. สารานุกรม
 - ค. ดรรชนีวารสาร
 - ง. หนังสือคู่มือ
5. บทความหนึ่งเขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ มีบรรณานุกรมอ้างอิงท้ายบท บทความดังกล่าวควรตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ใด
 - ก. นิตยสาร
 - ข. วารสารวิชาการ
 - ค. วารสารทั่วไป
 - ง. สิ่งพิมพ์รัฐบาล

6. ต้องการทราบว่าปัจจุบันนี้บริษัทไมโครซอฟต์ ผลิตหรือจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์/ผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง ควรค้นหาข้อมูลจากแหล่งใด
- ก. วารสารไมโครคอมพิวเตอร์ ข. หนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
ค. เว็บไซต์ของไมโครซอฟต์ ง. หนังสือพิมพ์
7. ท่านค้นรายการคลิพวิดีโอจากห้องสมุดแต่ไม่พบรายการที่ท่านต้องการ ท่านควรดำเนินการอย่างไร
- ก. ค้นจาก Flickr ข. ค้นจาก YouTube
ค. ค้นจาก Wikipedia ง. ค้นจาก Twitter
8. Google เป็นการจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบใด
- ก. ฐานข้อมูลหนังสือ ข. ฐานข้อมูลสาระสังเขป
ค. ฐานข้อมูลบรรณานุกรม ง. ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม
9. การแสดงผลส่วนแจ้งเกี่ยวกับเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่ปรากฏในการแสดงผลการค้นจาก SNRU OPAC ซึ่งเป็นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ก. ชื่อเรื่อง ปีที่ สถานที่พิมพ์ ข. หัวเรื่อง ปีที่ สำนักพิมพ์
ค. ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง เลขหมู่หนังสือ ง. ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ผู้แต่งและผู้แต่งร่วม
10. การค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “การติดบุหรี่ในวัยรุ่นไทย” ควรกำหนดคำค้นในข้อใดเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เฉพาะเจาะจงที่สุด
- ก. ปัญหา บุหรี่ ข. บุหรี่ วัยรุ่น ไทย
ค. ติดบุหรี่ สิ่งเสพติด ง. วัยรุ่นไทย ติดบุหรี่
11. หนังสือชื่อ The World Almanac ให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร
- ก. ความรู้ทั่วไป
ข. ข้อมูลสถานที่ทางภูมิศาสตร์
ค. ข้อเท็จจริงและสถิติต่างๆ ของปีที่ผ่านมา
ง. ข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และที่อยู่ของแหล่งท่องเที่ยว
12. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง เครื่องปั้นดินเผา การใช้คำค้นในข้อใดทำให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงที่สุด
- ก. ศิลปกรรม ศิลปะบ้านเชียง
ข. โบราณคดี ดินเหนียว
ค. เครื่องสังคโลก ถ้วยชาม
ง. ภาชนะโบราณ กระเบื้อง
13. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง ดาวเคราะห์ การใช้คำค้นในข้อใดทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ก. ดาว ข. อวกาศ
ค. ดาวอังคาร ง. ดาราศาสตร์

14. ถ้าท่านต้องการค้นหา ประวัติและผลงาน นายอานันท์ ปันยารชุน จากโฮแมกในห้องสมุด มศว. เมนูใดให้คำตอบที่ตรงที่สุด

- ก. Aythor Alphabet = ชื่อผู้แต่ง
- ข. Title Alphabet = ชื่อเรื่อง
- ค. Subject Alphabet = หัวเรื่อง
- ง. General Keyword = คำทั่วไป

15. ข้อใดเป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น

- ก. ไม่ควรกำหนดคั่นเกิน 4 คำ เพราะจะได้ผลคั่นน้อยเกินไป
- ข. กำหนดคั่นในรูปแบบประโยค และเน้นคำหรือวลีสำคัญโดยพิมพ์เป็นตัวหนา
- ค. กำหนดคำสำคัญให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการค้นให้ได้มากที่สุด และเชื่อมคำคั่น

โดยใช้ตัวดำเนินการ (Operations)

ง. กำหนดคำคั่นให้ได้มากที่สุด ทั้งคำหรือวลี คำเหมือน คำที่มีความหมายกว้างขึ้น หรือแคบลงจากนั้นจึงดำเนินการค้น

16. แหล่งข้อมูลใดเป็นแหล่งข้อมูลสมบูรณ์ที่สุดเกี่ยวกับเรื่อง แรงงานเถื่อนในประเทศไทย

- ก. บริษัทจัดหางาน
- ข. ผู้ประกอบการ
- ค. กระทรวงมหาดไทย
- ง. กระทรวงแรงงาน

17. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัย ควรกำหนดคำค้นใด

- ก. บทเรียนบนเว็บ คอมพิวเตอร์ช่วยการสอน
- ข. บทเรียนสำเร็จรูป อินเทอร์เน็ต
- ค. การศึกษา เครือข่ายคอมพิวเตอร์
- ง. อินเทอร์เน็ต การสอน

18. ข้อใดใช้เทคนิคการตัดปลายคำของคำว่า Sociology ได้ดีที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคำว่า Sociological Sociologically Sociologist

- ก. So*
- ข. Soc*
- ค. Socio*
- ง. Sociolog*

19. หากประสบปัญหาในการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ควรเลือกใช้คำสั่งใด

- ก. About Us
- ข. Edit
- ค. Help
- ง. Refresh

20. หากต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ “เครื่องตรวจสอบระเบิดที่มีประสิทธิภาพ” เว็บไซต์ใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

- ก. www.tja.or.th/GT200
- ข. www.navycs.com/blogs
- ค. <http://en.wikipedia.org/wiki/GT200>
- ง. www.pantip.com/topic/X3986.html

พิจารณาข้อมูลข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 21

พฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral science)	
ดูเพิ่มเติม	พฤติกรรมมนุษย์ จิตวิทยา มนุษยสัมพันธ์ จิตวิทยาสังคม สังคมวิทยา
พฤติกรรมองค์การ (Organizational behavior)	
	แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
ดูเพิ่มเติม	วัฒนธรรมองค์การ
xx	การจัดการ การจัดองค์การ จิตวิทยาสังคม จิตวิทยาอุตสาหกรรม องค์การ

21. ถ้าจะศึกษาเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ ในแง่ของแนวทางที่ยึดปฏิบัติในองค์กรของพนักงานบริษัท จะเลือกใช้หัวเรื่องใดเป็นคำค้น

- ก. วัฒนธรรมองค์การ
- ข. พฤติกรรมศาสตร์
- ค. จิตวิทยาสังคม
- ง. การจัดองค์การ

22. ถ้าท่านต้องการทราบว่า สัตว์ป่าใดบ้างที่เป็นสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองให้เป็นสัตว์สงวน จำได้ว่าเคยเจอหนังสือชื่อหนึ่งมีคำว่า “สัตว์ป่า” แต่จำชื่อหนังสือทั้งหมดไม่ได้ ท่านจะเลือกสืบค้นจากเมนูใด

- ก. Title Alphabet = ชื่อเรื่อง
- ข. Title Keyword = คำจากชื่อเรื่อง
- ค. Subject Alphabet = หัวเรื่อง
- ง. General Keyword = คำทั่วไป

23. การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ “อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อความรุนแรงในเด็ก” ควรเลือกใช้ตัวดำเนินการบูลีน (การเชื่อมโยงคำค้น) แบบใดจึงจะได้ผลค้นน้อยที่สุด

- ก. television OR violent OR children
- ข. television AND violent OR children
- ค. television AND violent AND children
- ง. television NOT violent NOT children

24. ถ้าต้องการค้นหาคำว่า TV และ Television ควรเลือกใช้ตัวดำเนินการบูลีน (การเชื่อมโยงคำค้น) แบบใด

- ก. TV OR Television
- ข. TV FOR Television
- ค. TV AND Television
- ง. TV NOT Television

25. โปรแกรมค้นหาแบบมานาญกรม (Web Directory) เช่น Open Directory มีข้อดี คืออะไร

- ก. จัดเก็บข้อมูลที่สามารถอ้างอิงได้
- ข. จัดเก็บข้อมูลที่ผ่านการประเมินแล้ว
- ค. มีข้อมูลที่ผ่านการประเมินและน่าเชื่อถือ
- ง. มีทั้งข้อมูลที่ผ่านการประเมินผลแต่ไม่มีความทันสมัย

26. จากเลขเรียกหนังสือที่ให้ไว้ ข้อใดที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

520
M37P
2004

- ก. 520 หมายถึง หนังสือลำดับที่ 520 ของห้องสมุด
- ข. 520 เป็นรหัสที่ใช้บอกเนื้อหาของหนังสือ
- ค. 520 เป็นเลขประจำตัวผู้แต่งหนังสือ
- ง. ผิดทุกข้อ

27. หากท่านพบรายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “รังสีวิทยา” แล้ว และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “รังสีวิทยาทางการแพทย์” ท่านควรดำเนินการต่ออย่างไร

- ก. เพิ่มคำค้น
- ข. ค้นใหม่
- ค. เพิ่มคำใกล้เคียง
- ง. เปลี่ยนใช้ฐานข้อมูลอื่น

28. ข้อใดเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

- ก. ปริญญาวิทยานิพนธ์
- ข. บทความวารสาร
- ค. ตำรา
- ง. ไมโครฟิล์ม

29. ถ้าต้องการค้นหาบทความเกี่ยวกับ การประหยัดพลังงาน ควรเลือกใช้เครื่องมือในข้อใด

- ก. Journal Link
- ข. Education Index
- ค. Science Citation Index
- ง. Readers' Guide to Periodical Literature

30. ถ้าท่านต้องการทราบว่า มหาวิทยาลัยเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เปิดสอนหลักสูตรวิชาใดบ้าง ควรเลือกใช้เครื่องมือค้นหาข้อใด

- ก. โอแพกบนเว็บ
- ข. เสิร์ชเอ็นจิน
- ค. กฤตภาคออนไลน์
- ง. ดรรชนีวารสารบนเว็บ

31. รังสรรค์ สุกันหา. (2551). การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) : ชีตความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *วารสารครุศาสตร์*, 28(3), 17-24.

จากข้อความข้างบน เป็นรายการบรรณานุกรมของสารสนเทศประเภทใด

- ก. หนังสือ
- ข. บทความวารสาร
- ค. หนังสือพิมพ์
- ง. รายงานการวิจัย

32. จากรายการบรรณานุกรมที่ปรากฏ ท่านคิดว่าข้อใดที่เหมาะสมในการนำมาใช้เพื่อทำรายงานเรื่อง “บทบาทผู้นำสตรีในปัจจุบัน”

ก. ภัทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ. (2445). ความคิดเห็นของผู้นำสตรี ต่อบทบาทของครอบครัว ชุมชนสังคมในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ และการอยู่ร่วมกันในสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

ข. อินทวัชร ลีจินดา. (2551). ลักษณะพิเศษของสตรี : การบริหาร. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2552, จาก <http://www.our-teacher.com/article/larticle/14-womenthai.htm>

ค. ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2552). หน้าที่และบทบาทความเป็นผู้นำสตรี (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: ศูนย์สตรี ศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค

33. ถ้าท่านต้องการทราบว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานพินัยกรรมเรื่องอะไรบ้าง ควรค้นจากหนังสือประเภทใด

- ก. สารานุกรม
- ข. มานานุกรม
- ค. บรรณานุกรม
- ง. อักษรนุกรมชีวประวัติ

34. ในการค้นคว้าเรื่องการใช้สารสเตียรอยด์ (Steroid) จาก Google และพบบทความที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ในเว็บบล็อกส่วนตัวโดยกล่าวว่าการใช้ สเตียรอยด์ในนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 1.2% ในปี 2534 เป็น 5.3% ใน 2543 ขั้นตอนต่อไปที่ท่านต้องทำเพื่อการศึกษาเรื่องนี้คือ

- ก. ค้นหาว่ามีบล็อกอื่นๆ ที่มีข้อมูลเหมือนกัน
- ข. เขียนข้อมูลที่ค้นพบและอ้างบทความนี้ในรายงานของท่าน
- ค. หาสถิติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ในแหล่งข้อมูล เช่น หนังสืออ้างอิง
- ง. ถูกทุกข้อ

35. ต้องการทราบว่าหนังสือเล่มหนึ่งมีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ควรพิจารณาจากส่วนใด

- ก. คำนำ
- ข. สารบัญ
- ค. ดรรชนี
- ง. หน้าปกนอก

36. ข้อมูลใดที่ท่านคิดว่าไม่ สามารถค้นหาได้จากเว็บไซต์

- ก. รายงานผลการแข่งขันฟุตบอลพรีเมียร์ลีก ฤดูกาล 2002-2003
- ข. ตารางและผลการแข่งขันฟุตบอลโลก ปี 1994 ในแต่ละนัด
- ค. ข่าวสถานการณ์โรคไข้หวัดมรณะ
- ง. 10 อันดับ หนังสือขายดีประจำสัปดาห์

พิจารณารายละเอียดที่ปรากฏจากหน้าจอโอแพก แล้วตอบคำถาม ข้อ 37

หนังสือทั่วไป	
1	← 613 ข929 Title : ไขปัญหาการรักษาสุขภาพ/Justine Scott-Macnub, สุณี ธนาเลิศกุล, บรรณาธิการฉบับภาษาไทย
2	← Publisher : กรุงเทพฯ : ริดเดอร์ส ไทเจสท์ (ประเทศไทย), 2541. Description : 484 หน้า : ภาพประกอบ
3	← Subjects : สุขภาพ สุขภาพจิต การรักษาโรค
4	← Add Author : สกอต แมกนับ, จัสติน สุณี ธนาเลิศกุล

37. ถ้าต้องการค้นหาหนังสืออื่นที่เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพเพิ่มเติมอีก ควรสืบค้นจากข้อใด

- ก. คลิกเลือกหมายเลข 1
- ข. คลิกเลือกหมายเลข 2
- ค. คลิกเลือกหมายเลข 3
- ง. คลิกเลือกหมายเลข 4

38. ข้อใด ไม่ใช่ ประเภทของโปรแกรมค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

- ก. Internet Explorer
- ข. Meta Crawler
- ค. Google
- ง. Yahoo

39. เลขเรียกหนังสือนี้ เป็นหนังสือประเภทใด

REFerences3
338.479107
Co699D

- ก. หนังสือใช้น้อย
- ข. หนังสือจอง
- ค. หนังสือสำรอง
- ง. หนังสืออ้างอิง

40. หากต้องการให้รายงานของท่านประสบความสำเร็จ ควรพิจารณาจากสิ่งใด

- ก. ปริมาณสารสนเทศกับความต้องการใช้สารสนเทศ
- ข. ค่าใช้จ่าย แหล่งที่มาและความต้องการใช้สารสนเทศ
- ค. มีการประเมินความน่าเชื่อถือและคุณภาพของเอกสาร
- ง. มีบริการที่หลากหลายกับความสอดคล้องของสารสนเทศ

41. ต้องการทราบว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการเขียนนั้นๆ เชื่อถือได้หรือไม่ ควรพิจารณาจากส่วนใด
- ก. คำนิยมในหนังสือ
 - ข. บทวิจารณ์หนังสือ
 - ค. คู่มือแนะนำหนังสือน่าอ่าน
 - ง. บรรณานุกรม
42. ต้องการตรวจสอบคุณสมบัติของสำนักพิมพ์ ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ควรพิจารณาจากแหล่งใด
- ก. มานานุกรมธุรกิจการค้า
 - ข. มานานุกรมสำนักพิมพ์
 - ค. หนังสือขายดีของสำนักพิมพ์นั้น
 - ง. หนังสือที่ได้รับรางวัลจากสมาคมผู้จัดพิมพ์
43. เหตุใดจึงต้องมีการประเมินค่าหรือคัดเลือกสารสนเทศที่ค้นได้จากเวปไซด์เว็บ
- ก. เนื้อหาของข้อมูลอาจไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการใช้
 - ข. สารสนเทศที่ค้นได้จากเวปไซด์เว็บมีความละเอียดลึกซึ้ง
 - ค. สารสนเทศที่พบมีความทันสมัยกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่น
 - ง. ไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องและอาจไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย
44. เมื่อค้นหาสารสนเทศเวปไซด์เว็บ พบเว็บไซต์ที่ปรากฏเรื่องที่ต้องการที่ควรประเมินโดยพิจารณาจากอะไร
- ก. ดูจากจำนวนผู้เข้าใช้เว็บไซต์แห่งนั้น
 - ข. รายละเอียดของข้อมูลและบอกแหล่งที่เชื่อมโยง
 - ค. ข้อมูลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์มากกว่าเว็บไซต์แห่งอื่นๆ
 - ง. บอกแหล่งที่มาของข้อมูลหรือชื่อผู้จัดทำที่สามารถอ้างอิงได้
45. การกระทำแบบใดที่ไม่ถือเป็นการแอบอ้างผลงานของผู้อื่นมาเป็นงานเขียนของตนเอง
- ก. นำแนวคิดของผู้อื่นมาอ้างอิงแนวความคิดของตนเอง
 - ข. บันทึกแฟ้มรูปภาพที่ค้นจากเว็บไซต์เก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์
 - ค. แปลข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างประเทศโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของ
 - ง. คัดลอกในงานเขียนของผู้อื่นมาเขียนในรายงานโดยไม่แจ้งแหล่งที่มา
46. ข้อใดคือหลักสำคัญเบื้องต้นที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศที่ค้นได้จาก www. (World Wide Web)
- ก. ประเทศที่เว็บไซต์จดทะเบียน ไม่มีโฆษณา
 - ข. เวปโดเมน วันที่ปรับปรุงข้อมูลครั้งล่าสุด
 - ค. มีจุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก
 - ง. ผู้ให้การสนับสนุน ความถูกต้องของภาพ กราฟ

47. ข้อใดคือหลักสำคัญเบื้องต้นที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศที่ค้นได้จากหนังสือ
- ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเนื้อหาที่ตรงประเด็น
 - ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข้อมูล
 - ชื่อเรื่อง เมือง หรือสถานที่พิมพ์
 - สำนักพิมพ์ ผู้ให้การสนับสนุน
48. ถ้าท่านค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ พิษสมุนไพรกวาวเครือ เว็บไซต์ต่อไปนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ กวาวเครือเว็บไซต์ใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด
- http://www.healthfood_th.info/ka.htm ของบริษัทผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพจำกัด (ในเครือสหพัฒน์)
 - <http://www.pharm.chula.ac.th/> ของคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - http://www.thaiclinic.com/question_kwaw.html ของนายแพทย์ธเนศ พัวพรพงษ์ ศัลยแพทย์โรงพยาบาลวิภาวดี
 - <http://www.mweb.co.th> ของบริษัทเอ็มเว็บ ประเทศไทย จำกัด
49. หากท่านต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองการใช้แรงงานเด็กในประเทศไทย จะเลือกสัมภาษณ์บุคคลในข้อใด จึงจะได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงที่สุด
- ปวีณา หงสกุล
 - กัญจนา ศิลปอาชา
 - ครูหุ่ย (วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์)
 - อาจารย์แม่ (สุนีย์ สินธุเดชะ)
50. ถ้าต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดการเงิน ควรเลือกค้นหาจากฐานข้อมูลใด
- ABI/INFORM
 - ERIC
 - PSYCLIT
 - DAO
51. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรลอกเลียนความคิดหรือผลงานผู้อื่น
- สรุปข้อความจากเรื่องี่อ่านเป็นคำพูดของตัวเองโดยระบุแหล่งที่มา
 - ใส่เครื่องหมาย “.....” ล้อมรอบข้อความที่คัดลอกมา และระบุแหล่งที่มา
 - คัดลอกภาพมาใช้ โดยไม่บอกที่มา
 - เขียนบรรณานุกรมอ้างอิงที่มาของข้อมูล
52. รายการข้างล่างนี้ เป็นการอ้างถึงแหล่งสารสนเทศชนิดใด

Balas, Janet. (1997, May). "Training Trainers". Computers in Libraries. 17 : 43-45
--

- เว็บไซต์
- หนังสือพิมพ์
- หนังสือ
- บทความวารสาร

53. หากท่านได้ขอเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) จากหอสมุดแห่งชาติสำหรับหนังสือที่ท่านเขียน ท่านต้องจดลิขสิทธิ์อีกหรือไม่

- ก. ต้องจด เพราะต้องการจำหน่ายหนังสือของตนเอง
- ข. ไม่ต้องจด เพราะไม่มีใครกล้าคัดลอกงานของท่าน
- ค. ไม่ต้องจด เพราะเป็นการบริการข่าวสารแก่สาธารณะ
- ง. ไม่ต้องจด เพราะการขอ ISBN ถือว่าหนังสือจดลิขสิทธิ์แล้ว

อ่านข้อความข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 54

“ทีวีสร้างให้ผู้หญิงมีจิตจะก้าน ใส่ใจภาพภายนอกมากกว่าหัวใจ เป็นหุ่นยนต์ที่ไม่เหลือความเป็นคน เคยมีบางคนบอกว่าเปิดทีวีไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา ให้เหมือนไม่ได้อยู่บ้านคนเดียว ทีวีเป็นเพื่อนประเภทไหนกัน แม่แต่ข่าว เราก็รับรู้ได้เพียงแค่เพียงกระพิก เราไม่รู้เบื้องหลังของการเลือกปฏิบัติ เพื่อนแบบไหนที่เอาเงินล้านมาล่อให้ผู้หญิงทุกคนเข้าร่วมประกวดนางงามเงินล้านที่ทำให้คนรู้กันทั่วประเทศว่าหลักฐานปริญญตรี และปริญญาโทของเราไร้คุณภาพ” (ปรารธนา รัตนะ. 2544 : 62)

54. ข้อใดกล่าวถึงข้อความนี้ ถูกต้องที่สุด

- ก. ข้อความนี้ลำเอียง ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโทรทัศน์
- ข. ข้อความนี้ให้แง่คิดและมุมมองหลายมุมมอง
- ค. ผู้เขียนบทความนี้มองโทรทัศน์ด้วยความเป็นกลาง
- ง. ผู้เขียนมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโทรทัศน์

55. ถ้าท่านนำข้อมูล แผนภูมิเปรียบเทียบการส่งสินค้าออกของกระทรวงพาณิชย์ มาใช้ประกอบการทำรายงาน ควรจะอย่างไร

- ก. เขียนไว้ในคำนำ
- ข. เขียนบรรณานุกรม
- ค. ขออนุญาตกระทรวงพาณิชย์
- ง. ระบุที่มาได้แผนภูมิและเขียนบรรณานุกรม

56. ข้อใดคือสื่อที่ดีที่สุดในการนำเสนอรายงานในระยะเวลาที่จำกัด

- ก. รายงานฉบับนี้เต็มที่น่าสนใจเสนอโดยโปรแกรม Microsoft Word
- ข. เนื้อหารายงานโดยสรุปที่น่าสนใจเสนอโดยโปรแกรม Power Point
- ค. รายงานข้อมูลตัวเลขที่น่าสนใจเสนอโดยโปรแกรม Microsoft Excel
- ง. ตัวเลขที่อยู่ในฐานข้อมูลนำเสนอโดยโปรแกรม Microsoft Access

57. ข้อใดคือการเขียนบรรณานุกรมที่ถูกต้อง สำหรับข้อมูลจากเว็บไซต์

- ก. ตลาดนัดแรงงาน. กรมการจัดหางาน. <http://www.doe.go.th/>
- ข. ตลาดนัดพบแรงงาน. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2555, จาก <http://www.doe.go.th/>
- ค. กรมการจัดหางาน. (2552). ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2556 จาก

<http://www.doe.go.th/>

- ง. กรมการจัดหางาน. (2552). ตลาดนัดแรงงาน. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2557 จาก

<http://www.doe.go.th/>

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด
การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้ ต้องการสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด
ของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 ข้อ
 - ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจมี 25 ข้อ
 - ตอนที่ 3 คำถามมี 1 ข้อ
3. ตอนที่ 2 ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่
ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุดในแต่ละข้อเพียงคำตอบเดียว ทั้งนี้จะไม่มีคำตอบที่ถูก
หรือผิด และไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาที่เรียน แต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นที่ต่างกันในการ
เลือกตอบโดยให้ถือเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ระดับ 1	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 ข้อ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน และเติมข้อความเกี่ยวกับ
ตัวท่านในส่วนที่เว้นช่องว่างไว้ให้สมบูรณ์

ชื่อ-นามสกุล นักศึกษารหัสประจำตัว.....

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี สูงกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

แบบผสมผสาน

ที่	รายการความพึงพอใจ	พึงพอใจ มากที่สุด (5)	พึงพอใจ มาก (4)	พึงพอใจ ปานกลาง (3)	พึงพอใจ น้อย (2)	พึงพอใจ น้อยที่สุด (1)
ด้านเนื้อหา						
1	เนื้อหาในบทเรียนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้					
2	เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					
3	เนื้อหาที่มีทั้งส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ					
4	มีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
5	มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
6	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียน					
7	การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริง					
8	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้เกิดทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน					
9	มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
10	การจัดกิจกรรมการศึกษาภาษาอังกฤษข้ามวัฒนธรรมโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์					
11	การฝึกกิจกรรมการศึกษาจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือสื่อออนไลน์อื่นๆ					
12	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มหรือทีมในการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน					

ที่	รายการความพึงพอใจ	พึงพอใจมากที่สุด (5)	พึงพอใจมาก (4)	พึงพอใจปานกลาง (3)	พึงพอใจน้อย (2)	พึงพอใจน้อยที่สุด (1)
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน						
13	มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน					
14	สื่อที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา					
15	มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน					
16	การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยมีระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ เช่น การนำเสนอเว็บไซต์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง					
17	การใช้สื่ออย่างหลากหลายในการนำเสนอเนื้อหา เช่น อุปกรณ์ฉายภาพขึ้นจอ การใช้โปรแกรมนำเสนอ					
18	การใช้เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน และลำโพงในการจัดการเรียนการสอน					
19	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
20	การใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสม					
21	การมอบหมายงานให้ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การตรวจงาน คินงาน และแจ้งผลตรงตามเวลาที่กำหนด					
22	การมีความเที่ยงตรงในการวัดและประเมินผลผู้เรียน					
23	ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
24	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล					
25	การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน					

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2557

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บันทึก.....

สาขาวิชา.....รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเขียนบันทึกสิ่งที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้จากการเรียนในรายวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาต้องบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนในหัวข้อ
ต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร

.....

.....

.....

2. กิจกรรมอะไรบ้างที่ชอบที่สุดเพราะอะไร

.....

.....

3. สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในครั้งนี้อะไรบ้าง และมีวิธีการใช้อย่างไร

คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูป แถบบันทึกเสียง และอื่นๆ.....

.....

4. มีการวัดและประเมินผลแบบใดบ้าง ผู้เรียนชอบด้านใดมากที่สุด

.....

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ตาราง 18 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 41 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.43	.28	21	.55	.66
2	.38	.42	22	.58	.41
3	.38	.65	23	.58	.31
4	.40	.62	24	.43	.49
5	.33	.25	25	.53	.30
6	.51	.33	26	.60	.26
7	.28	.56	27	.51	.58
8	.50	.24	28	.60	.60
9	.68	.22	29	.58	.35
10	.45	.25	30	.40	.60
11	.30	.43	31	.55	.30
12	.43	.49	32	.45	.30
13	.28	.28	33	.73	.27
14	.20	.42	34	.23	.75
15	.35	.34	35	.43	.71
16	.65	.47	36	.44	.65
17	.53	.38	37	.52	.48
18	.45	.67	38	.56	.53
19	.34	.54	39	.48	.62
20	.57	.38	40	.54	.72
			41	.39	.51

มีค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .92

ตาราง 19 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบ การรู้สารสนเทศ จำนวน 60 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.43	.34	31	.55	.66
2	.59	.47	32	.58	.41
3	.48	.38	33	.58	.31
4	.37	.67	34	.43	.49
5	.65	.54	35	.53	.30
6	.42	.38	36	.60	.26
7	.43	.71	37	.51	.58
8	.44	.65	38	.60	.60
9	.52	.48	39	.58	.35
10	.56	.53	40	.40	.60
11	.48	.62	41	.55	.30
12	.54	.72	42	.45	.30
13	.58	.31	43	.73	.27
14	.43	.49	44	.23	.75
15	.53	.30	45	.43	.71
16	.60	.26	46	.44	.65
17	.51	.58	47	.52	.48
18	.23	.75	48	.56	.53
19	.43	.71	49	.48	.62
20	.44	.65	50	.54	.72
21	.52	.48	51	.46	.68
22	.56	.53	52	.49	.54
23	.48	.62	53	.39	.57
24	.54	.72	54	.54	.47
25	.38	.65	55	.44	.56
26	.33	.25	56	.47	.73
27	.51	.33	57	.65	.76
28	.28	.56	58	.67	.69
29	.20	.42	59	.43	.67
30	.35	.34	60	.52	.37

มีค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .97

ตาราง 20 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อน-หลังเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษา
ปริญญาตรี จำนวน 41 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
34	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 21 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบการรู้สารสนเทศ
จำนวน 60 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
22	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
39	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
47	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
51	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
56	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 22 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
จำนวน 25 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย (IOC)	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
21	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตาราง 23 การวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม
1	หลักการของรูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	หลักการ วัตถุประสงค์ และเนื้อหาของรูปแบบมีความสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	การจัดลำดับ ขั้นตอน กระบวนการของรูปแบบมีความเหมาะสม นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	การวัดและประเมินผลของรูปแบบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรม และการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการของรูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	รายละเอียดแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	+1	+1	1
6	การกำหนดเนื้อหาของรูปแบบมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
7	การกำหนดชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 น่าสนใจและมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	+1	0	+1	+1	+1	0.80
8	กิจกรรมและเนื้อหาสาระของแผนการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
9	กระบวนการของรูปแบบมีความชัดเจนในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินการสอนสามารถปฏิบัติได้	+1	0	+1	+1	+1	0.80
10	เวลาที่กำหนดในแผน มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
11	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบ แสดงให้เห็นถึงผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
12	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบด้วยวิธีการที่หลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
13	การกำหนดเนื้อหาแต่ละกิจกรรม ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสมและมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1
14	การกำหนดภาพประกอบในแต่ละกิจกรรมมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	0	+1	+1	+1	0.80
15	การชี้แจงวัตถุประสงค์ และการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+1
16	การกำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	+1
17	การกำหนดการใช้สื่อและอุปกรณ์อย่างหลากหลาย เพื่อฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	+1
18	กระบวนการของรูปแบบมีความมีความเหมาะสมเป็นไปตามขั้นตอนของการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0	0.80

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
19	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการของรูปแบบเน้นให้เกิดทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1
20	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	+1

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ค

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อาจารย์สาวิตรี เถาว์โท

รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

(English for Cross Cultural Communication)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

หนังสือคู่มือเล่มนี้ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ผู้ใช้หนังสือคู่มือเล่มนี้ควรมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศมาก่อน และควรมีพื้นฐานทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาบ้างเพื่อได้เข้าใจในส่วนของทฤษฎีและเนื้อหาที่ใช้ภาษาอังกฤษมาประกอบในการเรียนการสอน โดยที่หนังสือคู่มือเล่มนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น โดยหัวข้อต่างๆ ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ในหนังสือคู่มือนี้ได้สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและธรรมเนียมต่างๆ ของประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์เนื้อหาเพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online Learning) ประกอบไปด้วย 10 บท คือ บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries บทที่ 2 Greetings around the world บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries

ดังนั้น ผู้เขียนหวังว่าหนังสือคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) บ้างไม่มากนักน้อย หากมีข้อบกพร่องประการใด โปรดกรุณาแจ้งข้อบกพร่องผิดพลาด เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงในโอกาสต่อไป

สาวิตรี เกาว์โท

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
ตอนที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	321
ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน	321
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ	323
หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	330
เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน	331
กระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ	332
ตอนที่ 2 การดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	344
ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอน	344
การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	345
แนวคิด ทฤษฎี วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	
รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต	347
การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)	347
องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน	348
รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	350
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน	351
วิธีการสอนแบบต่างๆ ที่นำมาใช้ในรูปแบบการเรียนรู้อแบบผสมผสาน	352
วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method)	352

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
วิธีสอนแบบแสดงบทบาท (Role Playing Method)	355
วิธีสอนแบบศึกษาด້วยตนเอง (Self Study Method)	356
วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation Method)	357
วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)	359
วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)	363
การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)	364
วิธีสอนโดยการใช้สื่อ (Media)	365
การเลือกใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	366
ตอนที่ 3 แผนการดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	368
คำอธิบายรายวิชา	368
วัตถุประสงค์ของรายวิชา	369
เนื้อหา	369
กำหนดการสอน	370
ชั้นที่ 1 ชั้นแนะแนวกิจกรรมการเรียนการสอน	370
ชั้นที่ 2 ชั้นดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน	371
ชั้นที่ 3 ชั้นวัดและประเมินผล	380
ชั้น 4 ชั้นสรุปผลและอภิปรายผล	382
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	383
บรรณานุกรม	562

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
24 วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	351

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
13 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ	329
14 ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน	347
15 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)	349

ตอนที่ 1

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน

ปัจจุบันวิวัฒนาการของกระบวนการเรียนรู้ของมวลมนุษยชาติได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ภายใต้กระแสสังคมที่มีความก้าวหน้าทันสมัยด้วยวิทยาการแห่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหลากหลายแขนงที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา การศึกษาและการเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบันได้พัฒนาภายใต้กระแสแห่งเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการจัดรูปแบบกระบวนการทัศน์หรือที่เรียกว่า การศึกษาจากฐานเทคโนโลยี (Technology-Based Education) ซึ่งมีนัยความหมายที่บ่งบอกถึงการนำเอาเทคโนโลยีและองค์ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์เข้ามาปรับใช้ในการจัดการศึกษาเรียนรู้อย่างกว้างขวางและแพร่หลายในสังคมโลกปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตร์หรือองค์ความรู้ที่เกิดจากพัฒนาการของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในยุคแห่ง Web 2.0 ที่มีอิทธิพลค่อนข้างสูงต่อการปรับใช้ในโลกแห่งการจัดการศึกษายุคสังคมแห่งโลกยุคเปิด (Open Society) หรือยุค Internet Era ในปัจจุบัน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนต้องคิดเอง ทำเอง วิเคราะห์เอง และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเอื้อประโยชน์ให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนก้าวทันโลกแห่งเทคโนโลยีและสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยแนวทางการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจำเป็นต้องอาศัยหลักการรูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอน ที่หลากหลายเข้าไปช่วยรวมถึงการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากแรงขับเคลื่อนของกระแสโลกาภิวัตน์ ประกอบกับในปีคริสต์ศักราช 2015 หรือปีพุทธศักราช 2558 ประเทศสมาชิกในอาเซียน ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา จะรวมตัวกัน เป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งหมายความว่าประชาชนในแต่ละประเทศจะต้องติดต่อสื่อสารกันในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยวและอื่นๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องยกระดับและพัฒนาวิธีการสอนภาษาอังกฤษของตนเองให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) อันจะเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนแสวงหาสารสนเทศอย่างผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน จนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธี การเรียนการสอนที่หลากหลาย เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ ผู้เรียนจะสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครู หรือพ่อแม่ รวมไปถึงบุคคลอื่นๆ ในสังคมและวัฒนธรรมผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ออกแบบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสารทางไกลหรือบริการต่างๆ ที่มีในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ กระดานสนทนาและห้องสนทนา เพื่อเป็นสื่อกลางในการสนทนาอภิปราย ค้นคว้า แก้ไขปัญหาพร้อมกับผู้เรียนคนอื่นๆ ครู และผู้เชี่ยวชาญในวงวิชาชีพที่อาจอยู่ห่างไกลจากชั้นเรียน เครื่องมือสื่อสารเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีรูปแบบแตกต่างกันอันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรมของพวกเขาเองและผู้อื่น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถแบ่งเวลาเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เนื้อหา เลือกสถานที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกชั้นเรียน สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามระดับและอัตราการเรียนรู้ สามารถสื่อสารได้อย่างใกล้ชิดกับครูผู้สอน เป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบเดิมกับรูปแบบการเรียนเชิงอนาคต เป็นการเรียนรู้ที่เน้นด้วยสื่อผสมหลากหลายรูปแบบ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีเวลาในการค้นคว้าข้อมูลได้อย่างอิสระ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้ดี ส่งเสริมความแม่นยำ การถ่ายโอนความรู้ของผู้เรียน และทราบผลการปฏิบัติได้รวดเร็ว สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ดี สามารถทบทวนความรู้เดิม สืบค้นความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา มีสมาธิในการเรียน

ดังนั้นการนำเอารูปแบบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยที่นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน มีการเสริมแรงต่อการตอบสนองที่ถูกต้อง มีอิสระในการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นสนใจที่จะเรียนต่อไป เกิดความท้าทายโดยที่นักศึกษาจะใช้เวลาเรียนซ้ำก็ครั้ง ก็ได้ตามความสนใจและความสามารถโดยอาศัยศักยภาพด้านการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ทางภาควิชาภาษาต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานไปบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ

การพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ใช้แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยรวบรวมจากหนังสือ ตำรา บทความ เอกสารและรายงานวิจัยทั้งหมด 4 แนวคิด คือ

1. แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียนผ่านระบบเครือข่าย โดยอัตราการผสมผสาน ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ The Sloan Consortium แห่งสหรัฐอเมริกา เป็นแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอน ทำให้เกิดการสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งยังส่งเสริมการฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งการใช้รูปแบบการสอนในชั้นเรียนร่วมกับการสอนแบบออนไลน์ตรงกับความคิดว่าไม่มีวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนต้องใช้วิธีการที่หลากหลายมาผสมผสานกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ควบคุมการเรียนรู้ได้เอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล เหมาะสมกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดทำบทเรียนแต่ละเรื่องไว้ในซีดีรอมและจัดทำผ่านระบบเครือข่าย โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปจัดการกับเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้ เช่น การจัดทำปฏิทินสำหรับโปรแกรมการเรียน การจัดทำข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอน เช่น e-mail, blog, social network และการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

ปัจจัยในการเรียนรู้แบบผสมผสาน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน เช่น จำนวนของผู้เรียน ทักษะด้านความรู้สารสนเทศของผู้เรียน ช่วงระยะเวลาของผู้เรียน เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านเนื้อหา พิจารณาถึงลักษณะของเนื้อหา สาระ ความเป็นรูปธรรมชัดเจนของเนื้อหา (Explicit) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ บทบาทของผู้สอนจะมีบทบาทเป็นผู้ฝึก (Coach) และเป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) โดยทำหน้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเข้าช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อผู้เรียนพบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ

สาระสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

1. เป็นการบูรณาการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในชั้นเรียนปกติที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าเข้าด้วยกัน
2. ในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกติเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง

3. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงจำนวนผู้เรียน ทักษะทางเทคโนโลยี ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลา ความพร้อม ความยืดหยุ่น แรงจูงใจของผู้เรียน เนื้อหาของบทเรียน

4. เป็นการรวมลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนในชั้นเรียนกับลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนแบบออนไลน์

5. กิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้าและทำกิจกรรมผ่านเว็บ เช่น การสนทนากลุ่ม การอ่านและการเขียนงานที่กำหนดให้ โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์ อยู่ระหว่างร้อยละ 30-79 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด

2. การรู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศเป็นความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและการปกครอง บุคคลจึงต้องมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล และความรู้ ในท่ามกลางสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลาย การค้นหาข้อมูล และการประเมินข้อมูล เป็นสิ่งสำคัญของบุคคลในยุคสังคมโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การรู้สารสนเทศ จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเป็นความต้องการสารสนเทศ และการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ที่ต้องการความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อน ซึ่งกระทำได้โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่ออื่นๆ เพื่อที่จะเรียนรู้ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี โดยใช้ทักษะและความรู้ใหม่ กระบวนการรู้สารสนเทศเป็นการผสมผสานกลมกลืนระหว่างความสามารถ 3 ด้าน คือ การเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถเหล่านี้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกันจนกลายเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตความสามารถในการเข้าถึงและประเมินสารสนเทศนำมาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคคลผู้รู้สารสนเทศมีความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่และประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมด้วยสารสนเทศและเทคโนโลยี ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพดี และพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่ ค้นหาสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญการสอนการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษามีหลากหลายรูปแบบ ทั้งการกำหนดเป็นรายวิชา การสอนทางออนไลน์ สมุดแบบฝึกหัด การสอนแบบสัมพันธ์กับรายวิชา และการสอนแบบบูรณาการกับรายวิชา

สรุปสาระสำคัญของ การรู้สารสนเทศ

1. กระบวนการเรียนรู้สารสนเทศเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีการเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสอนเพื่อการรู้สารสนเทศมีรูปแบบที่และกิจกรรมที่หลากหลายทั้งสัมพันธ์กับรายวิชาและแบบบูรณาการกับรายวิชา

3. การใช้ทักษะและความรู้ใหม่ เพื่อการตัดสินใจโดยใช้ความสามารถในการจัดการกับสารสนเทศที่ซับซ้อนกระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อเทคโนโลยีอื่นๆ
4. การเรียนรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างการรับทราบข่าวสารทางด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและการปกครอง
5. การรู้สารสนเทศสามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาเฉพาะบุคคล และเฉพาะสาขาวิชาชีพ สามารถเข้าใจและใช้คอมพิวเตอร์อย่างเชี่ยวชาญพึงพอใจต่อสังคมประชาธิปไตย เชื่อมมั่นกับอนาคตที่ดีในยุคใหม่

3. การเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดลำดับการเรียนรู้ตามกระบวนการใช้ความคิดเห็นของผู้เรียน เริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน มีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาได้ถูกต้อง จดจำได้และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาส โดยเน้นการฝึกฝนความรู้ ความสามารถทางภาษาศาสตร์ ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ด้านหลักภาษาและกฎเกณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มและสังคม โดยการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายหรือบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเสนอเนื้อหา 2) ขั้นการปฏิบัติ 3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและการจัดระเบียบวินัยในชั้นเรียน การสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เป็นต้น ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำและสามารถนำความรู้มาใช้ในสถานการณ์ใหม่ มีลักษณะสำคัญได้แก่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ช่วยเพิ่มบทบาทของผู้สอน ภาษาให้กว้างขึ้น เป็นการเรียนรู้จากปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆ ด้าน มิใช่เฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจเท่านั้น มีความยืดหยุ่น เป็นต้น

สรุปสาระสำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1. การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. จัดลำดับการเรียนรู้ความกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ และการเขียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาสในชีวิตประจำวัน

4. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพิ่มบทบาทของผู้สอนให้กว้างขึ้นเป็นการเรียนรู้จากปัญหา มีความเกี่ยวข้องกับหลายๆ ด้าน ไม่ใช่เฉพาะด้านความรู้ ความเข้าใจเท่านั้น และมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน เป็นลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปได้ตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ และได้อธิบายถึงคำว่า รูปแบบการเรียนการสอนและคำว่าระบบการจัดการเรียนการสอนไว้ว่ามีความหมายเหมือนกัน แต่นิยมใช้ต่างกัน คือ ระบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนในภาพรวม ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบที่ย่อยว่า รูปแบบการเรียนการสอนควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือหลักของรูปแบบการสอนสั้นๆ 2) การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) การจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของกระบวนการนั้นๆ 4) การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการสอน อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน เป็นแบบแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะโดยผ่านขั้นตอนการดำเนินการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักปรัชญา หลักการ หลักการ แนวคิดทฤษฎีหรือความเชื่อพื้นฐาน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Syntax) และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

4.2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

โดยทั่วไป องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) หลักการและเหตุผล เป็นการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา รวมถึงวิเคราะห์ผู้เรียนและวิเคราะห์เนื้อหา/หลักสูตรและความสำคัญ ความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ 2) จุดประสงค์ เป็นการกำหนดว่าหลังเรียนผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร 3) เนื้อหาวิชา เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระที่จะสอนโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) ประเมินผลการเรียน เป็นการทดสอบความรู้เดิมเกี่ยวกับความรู้ใหม่ที่จะเรียน 5) กิจกรรมการเรียนการสอน

เป็นการกำหนดกิจกรรมการสร้างความรู้ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาอาจมีหลายแบบ
6) กำหนดและเลือกสื่อเป็นการพิจารณาสื่อที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างไร 7) กำหนดแหล่ง
วิทยาการ เป็นการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องช่วยสอน 8) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน 9) การวัดและประเมินผล และ 10) ปรับปรุงแก้ไข

สรุปสาระสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

1. หลักการ เป็นความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักในการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามรูปแบบ
2. จุดมุ่งหมาย เป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่
ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
3. เนื้อหา เป็นสาระความรู้ที่กำหนดไว้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
ของรูปแบบที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนหรือลำดับของการดำเนินการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบ กำหนดบทบาทของผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ในแต่ละขั้นตอน
เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามรูปแบบที่จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบและบ่งบอกถึง
การบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สรุปประเด็นสำคัญจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัย สรุป
ประเด็นสาระสำคัญ ดังนี้

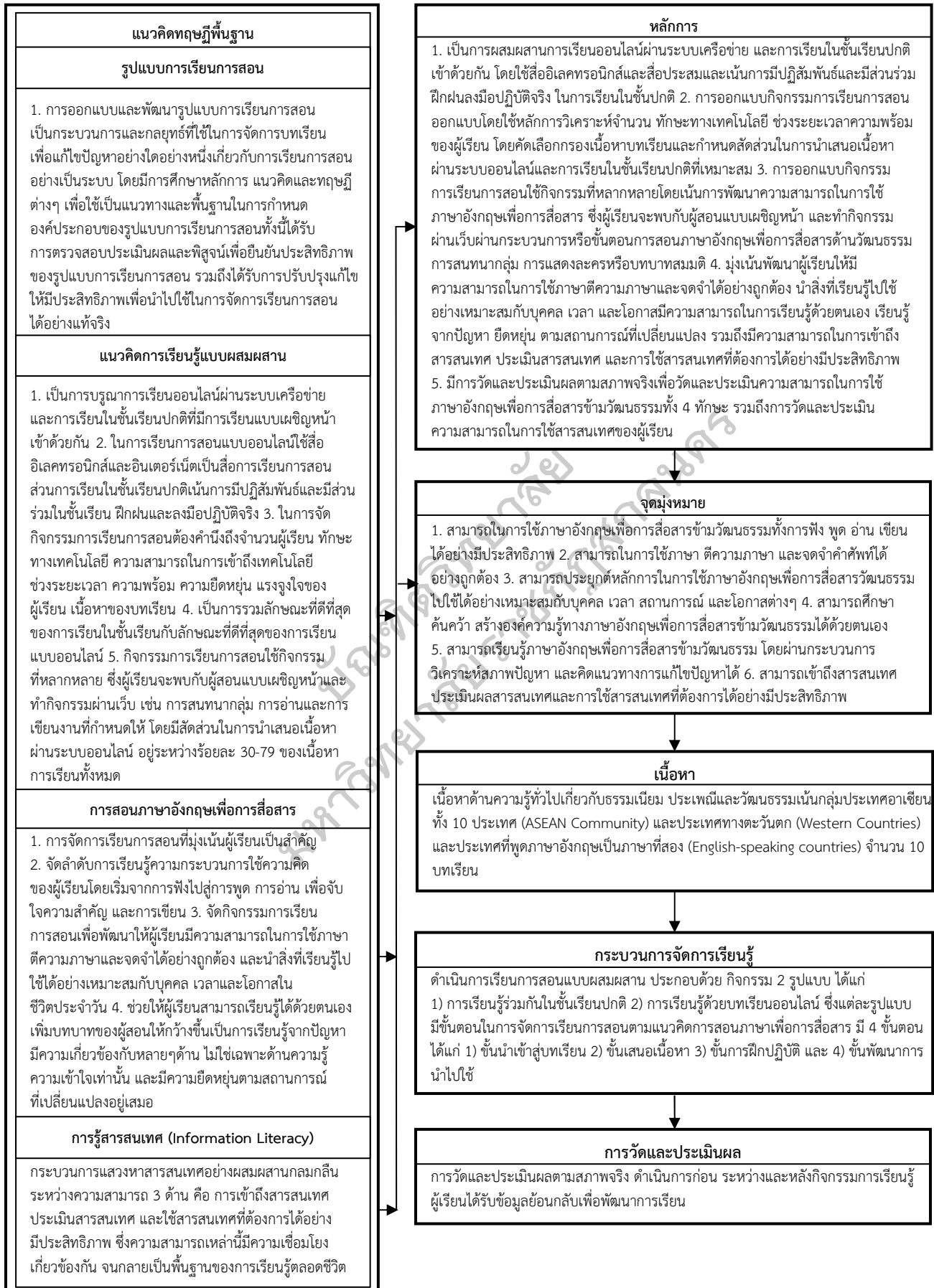
ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนและการออกแบบการสอน
เป็นความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน กล่าวคือ รูปแบบการสอนเป็นผลของการออกแบบการสอน
ในการออกแบบการสอนเป็นความพยายามจัดองค์ประกอบของการสอนให้เป็นระบบระเบียบ
สอดคล้องกับแนวคิดที่กำหนดขึ้น เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้และมีประสิทธิภาพต่อการเรียน
การสอนดังนั้นก่อนที่จจะนำรูปแบบการสอนไปใช้ต้องมีการนำไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบ
ความเป็นไปได้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
ดังนั้น องค์ประกอบของรูปแบบการสอนจึงต้องประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน เป็นผลผลิตทางการเรียนการสอน
ที่มุ่งหวังให้เกิดในผู้เรียน ซึ่งมีความครอบคลุมพฤติกรรมทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain)
ด้านจิตใจ (Affective Domain) และด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)
2. การวัดพฤติกรรมพื้นฐาน เป็นการตรวจสอบความพร้อม ความรู้
พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของเรียนก่อนการเรียนการสอนจริงๆ
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา
พฤติกรรมของผู้เรียนโดยเริ่มต้นที่พฤติกรรมของผู้เรียนโดยเริ่มที่พฤติกรรมพื้นฐาน ต่อเนื่องจนถึง
พฤติกรรมปลายทาง

4. การประเมินรวมเป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์เพียงใด มีวิธีการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงใด

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปสาระสำคัญจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากผู้เชี่ยวชาญ ได้พัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังภาพประกอบ 13

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 13 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

● หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีหลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ประการ คือ

1. เป็นการผสมผสานการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย และการเรียนในชั้นเรียนปกติเข้าด้วยกัน โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อประสมและเน้นการมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วม ฝึกฝนลงมือปฏิบัติจริง ในเรียนในชั้นปกติ
2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ออกแบบโดยใช้หลักการวิเคราะห์จำนวน ทักษะทางเทคโนโลยี ช่วงระยะเวลาความพร้อมของผู้เรียน โดยคัดเลือกกรองเนื้อหาบทเรียนและกำหนดสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์และการเรียนในชั้นเรียนปกติที่เหมาะสม
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนใช้กิจกรรมที่หลากหลายโดยเน้นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนจะพบกับผู้สอนแบบเผชิญหน้า และทำกิจกรรมผ่านเว็บผ่านกระบวนการหรือขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านวัฒนธรรม การสนทนากลุ่ม การแสดงละครหรือบทบาทสมมติ
4. มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้อง นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา และโอกาสมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากปัญหา ยืดหยุ่น ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงมีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทั้ง 4 ทักษะ รวมถึงการวัดและประเมินความสามารถในการใช้สารสนเทศของผู้เรียน

● จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอน

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต คือ

- 1) สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษา และจดจำคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง
- 3) สามารถประยุกต์หลักการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารวัฒนธรรมไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลา สถานการณ์ และโอกาสต่างๆ
- 4) สามารถศึกษาค้นคว้า สร้างองค์ความรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้ด้วยตนเอง

- 5) สามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหา และคิดแนวทางการแก้ไขปัญหาได้
- 6) สามารถเข้าถึงสารสนเทศ ประเมินผลสารสนเทศและการใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

● เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีแนวทางในการเลือกเนื้อหา คือ เนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมเน้นกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ (ASEAN Community) และประเทศทางตะวันตก (Western Countries) และประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English-speaking Countries) จำนวน 10 บทเรียน ซึ่งใช้เป็นข้อสอบ องค์กรความรู้ เนื้อหาสาระที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้หลักการและจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

เนื้อหาของรูปแบบการกิจกรรมการเรียนรู้สามารถเลือกเนื้อหาจากหนังสือเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) จำนวน 3 หน่วยกิต 3 (3-0) เป็นรายวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พุทธศักราช 2556 ซึ่งมีเนื้อหาในการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาชาติ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีกิจกรรมในการพูดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น โดยจัดเนื้อหาเป็นหัวข้อต่างๆ ประกอบไปด้วย 10 บท ดังนี้ บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 2 Greetings around the world, บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries, บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food, บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries, บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries, บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries, บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries จึงมีความเหมาะสมสอดคล้องที่ผู้สอนสามารถเลือกเป็นเนื้อหาสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้หลักการและจุดมุ่งหมายของรูปแบบได้

● กระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแนะแนวกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีกิจกรรมการสอน 3 รูปแบบ ได้แก่

1) การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction)

2) การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน

3) การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์

ซึ่งในแต่ละรูปแบบนั้นมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ชี้นำเสนอ (Presentation) 2) ชี้นฝึก (Practice) 3) ชี้นำไปใช้ (Production)

ขั้นที่ 3 ชี้นวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 4 ชี้นสรุปผลและอภิปรายผล

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละขั้นตอนมีวิธีดำเนินการ บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ บทบาทผู้เรียน ตามรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแนะแนวกิจกรรมการเรียนการสอน

เป็นการปฐมนิเทศผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้ ให้คำแนะนำการเรียนการสอนแบบผสมผสาน แสดงให้เห็นภาพกว้างของการเรียนการสอนโดยรวมทั้งหมดว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอน 3 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน และการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์และในแต่ละรูปแบบประกอบด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง กิจกรรมใดที่ผู้เรียนจะต้องทำ การทดสอบความรู้ก่อนเรียน

กระบวนกรเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 1 ขั้นแนะนำ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมเทศ สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Orientation, Climate Setting, and Relationship Building) - วินิจฉัยความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ และประมวลวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Diagnosis of Needs for Learning and Formulating Objectives) - ประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) การทดสอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ที่ดี - อธิบายบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนและการตรงต่อเวลา - แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน แหล่งการเรียนรู้ - อธิบายวิธีการใช้สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และการให้เกรด 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ที่ดี - ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดการรู้สารสนเทศที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

เป็นขั้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แนวคิดการเรียนการสอนแบบผสมผสานซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการเรียนในชั้นเรียนปกติมาผสมผสานกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียน ผ่านระบบเครือข่าย โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอน 3 รูปแบบ คือ 1) การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) คือ การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ซึ่งยังมีความจำเป็นและการสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลและการให้คำอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ โดยผู้สอนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีให้ผู้เรียน รวมทั้งการได้พบปะกันแบบเผชิญหน้าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ 2) การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน คือ เป็นบทเรียนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละบทเรียน โดยเริ่มจากเนื้อหาสาระที่ง่าย ๆ ไปสู่นเนื้อหาที่ยากขึ้นไปตามลำดับ เป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้า และประเมินผลการเรียนด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 3) การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ คือ มีการส่งมอบเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนได้

ทุกที่ทุกเวลา และสามารถติดต่อสื่อสารกัน ผ่านระบบเครือข่ายได้ และค้นหาข้อมูลที่หลากหลาย รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลา และประสานเวลา ซึ่งในแต่ละรูปแบบนั้นมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นเสนอเนื้อหา 3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ และ 4) ขั้นพัฒนาการนำไปใช้

กระบวนกรเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการเรียน การสอนแบบ ผสมผสาน	- ดำเนินการเรียน การสอนแบบ ผสมผสาน ตั้งแต่ บทที่ 1 ถึงบทที่ 10 - บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) แบบฝึกหัด - การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียล มีเดียในการเรียนรู้/ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	- ผู้สอนสอนบทที่ 1 เรื่อง “Introduction to ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหา แบบบรรยายและ ใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อ การเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ www.cambridge.org, www.youtube.com 3. เอกสารการสอน ประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัด ประจำบทเรียน - ผู้สอนมีการเสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดความ ภาคภูมิใจเมื่อสามารถ ปฏิบัติได้ถูกต้อง และ มีความพยายามที่จะ แก้ไขส่วนที่บกพร่อง	- ปฏิบัติกิจกรรม ร่วมกันด้วยความ เต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ - ผู้เรียนสามารถ ประกอบกิจกรรม การเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ โดยมีผู้สอนคอย ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อ ผู้เรียนมีปัญหา

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world”	- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การแสดง บทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) แบบฝึกหัด - การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียล มีเดียในการเรียนรู้/ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	- ผู้สอน สอนบทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหา แบบบรรยายและใช้สื่อ การสอน ดังนี้ 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อ การเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ www.oxford.org , www.youtube.com 3. เอกสารการสอน ประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัด ประจำบทเรียน - หลังการเรียน ผู้สอน แนะนำการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองและ การเรียนรู้ผ่านสื่อการ เรียนอิเล็กทรอนิกส์ - ผู้สอนกำหนดเวลา เพื่อให้คำปรึกษาผ่าน การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์	- ปฏิบัติกิจกรรม ร่วมกันด้วยความ เต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ - ผู้เรียนสามารถ ประกอบกิจกรรม การเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ โดยมีผู้สอนคอย ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อ ผู้เรียนมีปัญหา

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	<p>- บทเรียนที่ 3 เรื่อง Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries</p>	<p>- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การบรรยาย 2) การแสดงบทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	<p>1. ผู้สอน สอนบทที่ 3 เรื่อง “Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 โปรแกรม Presentation 1.2 เอกสารประกอบคำบรรยาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความตั้งใจ สนุกสนาน สนใจ และสมัครใจ 2. ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา 3. ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งผู้เรียนอาจจะเป็นผู้เลือกบทบาทที่จะเล่น หรือผู้สอนกำหนดบทบาทให้

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in in ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษา ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้ นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วย ตนเอง กล่าวคือ กล่าว แสดงออก โดย มอบหมายให้นักเรียน แต่ละกลุ่มไปศึกษา ค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียน เนื้อหาบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries 2. ผู้เรียนทำใบ งานและทำ แบบทดสอบ ประจำบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหา ความรู้จากแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียน สร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการ นำเสนอของ ตนเอง
	- การนำเสนอ ประสบการณ์ การเรียนรู้ ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง จากบท ที่ 4 (Presentation of Learning Experiences)	- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ ทุกคนมีเวลาในการ นำเสนอผลงานเท่าๆ กัน 2. ผู้สอนประเมิน การนำเสนอ รวมทั้ง มีการสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อย ไว้สำหรับการ ปรับปรุง หรือ พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	1. ผู้เรียนนำเสนอ ผลการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง โดยการนำเสนอ แบบอภิปรายกลุ่ม ร่วมกัน รวมทั้ง การรวบรวม จัดพิมพ์เป็น รูปเล่ม

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
			3. ผู้สอนอภิปราย ร่วมกันกับผู้เรียน เกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ แสดงออกของผู้นำเสนอ	2. ผู้เรียนอภิปราย ร่วมกันกับผู้สอน เกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่แสดงออกของ ผู้นำเสนอใน ห้องเรียน
	- บทที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries”	- การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียล มีเดียในการเรียนรู้/ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษา ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของ ห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้ นักเรียนเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มไป ศึกษาค้นคว้าทำ รายงาน อภิปราย หน้าชั้น และฝึกทักษะ ปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียน เนื้อหาบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบ งานและทำ แบบทดสอบ ประจำบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหา ความรู้จากแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียน สร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการ นำเสนอของ ตนเอง

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทที่ 6 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food”	- การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียล มีเดียในการเรียนรู้/ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษา ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้ นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วย ตนเอง กล้าคิด กล้า แสดงออก โดย มอบหมายให้นักเรียน แต่ละกลุ่มไปศึกษา ค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียน เนื้อหาบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 6 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food” 2. ผู้เรียนทำ ใบงานและทำ แบบทดสอบ ประจำบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหา ความรู้จากแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียน สร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการ นำเสนอของ ตนเอง
	- บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) แบบมีปฏิสัมพันธ์ ในการเรียนรู้/ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนส่งเสริมให้ นักเรียนเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้ นักเรียนแต่ละคนไป ศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ เนื้อหาด้วยตนเอง เพื่ออภิปรายหน้า ชั้นเรียน	1. ผู้เรียน เรียน เนื้อหาบทเรียน ผ่านสื่อการเรียน อิเล็กทรอนิกส์/C D/DVD - บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
			2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- บทที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries.”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries.” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

กระบวนการเรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/ เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน /ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
				4. ผู้เรียน สร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการ นำเสนอของ ตนเอง
	- สรุปผลการเรียนรู้	- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนอภิปราย ร่วมกันกับผู้เรียน เกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่แสดงออกของ ผู้นำเสนอ	1. ผู้เรียน อภิปรายร่วมกัน กับผู้สอนเกี่ยวกับ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่แสดงออกของ ผู้นำเสนอ
	- ทดสอบปลายภาค (Final Test)	- ดำเนินกิจกรรม การสอบกลางภาค รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารข้าม วัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) 1) แบบทดสอบ ปลายภาค 2) แบบสอบถาม ความพึงพอใจ 3) หลักฐาน การเรียนรู้	2. ผู้สอนดำเนินการ สอบรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารข้าม วัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)	1. ผู้เรียนทำ แบบทดสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)

ขั้นที่ 3 ขั้นวัดและประเมินผล

เป็นขั้นที่ผู้สอนได้ยึดหลักการวัดและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 3.1 การวัดและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เป็นการวัดและประเมินผลการใช้ภาษาและลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยจะเป็นการประเมินทุกส่วนของภาษา (Synthesis) ไม่ใช่แยกแยะภาษาออกเป็นส่วนๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Appropriateness) มากกว่าความถูกต้องของภาษาซึ่งอยู่ในรูปของการสื่อสารจริง (Authentic) ซึ่งเป็นการสื่อสารที่อยู่ในรูปของทักษะสัมพันธ์ เช่น ในการพูดจำเป็นต้องมีทักษะการฟังเข้ามาร่วมด้วย การอ่านจำเป็นต้องมีทักษะการเขียนเช่นเดียวกัน เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้สอนจะสามารถวัดได้จากการแสดงความคิด ความรู้สึก โดยการพูด การเขียน หรือการแสดงท่าทาง ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ เป็นต้น

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ วลี สำนวนและประโยค ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม ตามสถานการณ์
- 2) โดยในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ผู้สอนจะดำเนินการวัดทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ตามสถานการณ์โดยจะมีเนื้อหาที่เน้นไปในการเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ไทย บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย
- 3) สามารถพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเบื้องต้น และสามารถโต้ตอบ โดยการสร้างสถานการณ์ปกติที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้
- 4) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้นตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษาและสอดคล้องวัฒนธรรมไทย
- 5) เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษสื่อความหมายด้านการฟัง-พูดอ่าน เขียน ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์จำเป็น

ขั้นที่ 3.2 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

โดยผู้สอนกระบวนกรสังเกต การบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากงาน และวิธีการที่ผู้เรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้เรียนเหล่านั้น ผู้สอนจะไม่เน้นการประเมินเฉพาะทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐาน 4 ขั้น คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนโดยรวมเท่านั้น แต่จะเน้นการ

ประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของผู้เรียน รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยที่ผู้เรียนจะเป็นผู้ค้นพบ ผลิตความรู้ และได้ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับการแสดงออกของนักเรียนทั้งกระบวนการและผลผลิต โดยผู้สอนจะใช้วิธีประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น จากการทำแฟ้มสะสม ผลงาน (portfolio) การบันทึกความเห็น การจัดทำรายงาน ผลงานที่ทำ รวมถึงทักษะการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะและทดสอบในรูปแบบต่างๆ โดยจะเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ประเมินที่หลากหลาย คือ 1) ผู้เรียนประเมินตนเอง 2) ผู้สอน 3) เพื่อน/กลุ่มเพื่อน และ 4) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนแต่ละคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสังคมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะความสามารถในด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความร่วมมือและการรู้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นที่ 3.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สารสนเทศ

สามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์และคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิธีประเมินผล

1. ประเมินจากผลงานที่ต้องวิเคราะห์เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ
 2. ประเมินจากภาษาที่ใช้ในการเขียนรายงานและการนำเสนอ
- ในชั้นเรียน
3. ประเมินจากการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยอาจนำเสนอในรูปแบบของแผนภูมิ ตัวเลข กราฟ หรือตาราง
 4. ประเมินจากการพัฒนาศักยภาพของผลงาน กิจกรรมการฝึกทักษะต่างๆ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองและผลงานกลุ่ม

ขั้น 4 ขั้นสรุปผลและอภิปรายผล

เป็นขั้นที่ผู้สอนรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่า ได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป การสรุปและอภิปรายผลนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษาจำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาค/หรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication) ต่อไป

ตอนที่ 2

การดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

การดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต อาจารย์ผู้สอนหรือผู้ใช้รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ในองค์ประกอบของรูปแบบทุกองค์ประกอบ และดำเนินการตามแผนดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนและเกิดประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแท้จริง นอกจากนี้จะต้องศึกษาข้อตกลงเบื้องต้นในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีดังต่อไปนี้

✚ ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอน

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม จุดเด่นของรูปแบบการเรียนการสอนคือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ชั้นแนะแนวกิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นดำเนินการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งขั้นตอนนี้ประกอบไปด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน 3 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน และการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ ซึ่งการเรียนรู้ดังกล่าวดำเนินการตามขั้นตอนของการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเสนอเนื้อหา 3) ชั้นการฝึกปฏิบัติ 4) ชั้นพัฒนาการนำไปใช้ ซึ่งมีสาระสำคัญของแต่ละขั้นดังนี้

- 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- 2) ชี้นำเสนอเนื้อหา
- 3) ชั้นการฝึกปฏิบัติ
- 4) ชั้นพัฒนาการนำไปใช้

จากนั้นจะเป็นขั้นของการวัดและประเมินผล รวมถึงขั้นสรุปและอภิปรายผล ดังนั้นผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามแนวดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในรูปแบบการเรียนการสอน และควรเตรียมตัวก่อนสอน เช่น การพิจารณาเลือกใช้สื่อต่างๆ ให้เหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหา ก่อนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

● การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกำหนดการสอนที่ออกแบบไว้ในรูปแบบการสอน โดยศึกษาให้เข้าใจในขั้นต้น หรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละขั้น รวมถึงกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีสอน หรือเทคนิคการสอน บทบาทผู้สอน หรือผู้ให้ความช่วยเหลือและบทบาทของผู้เรียน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์เนื้อหาในการสอนแต่ละครั้งให้เข้าใจ และเตรียมสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อม ก่อนดำเนินการสอน ต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด ขั้นต้นหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบไว้ในกำหนดการสอน

2. การดำเนินการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ได้ทำงานร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเน้นการเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเน้นเนื้อหาหรือบริบทของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในด้าน วัฒนธรรมเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศตะวันตก ผู้สอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการกำกับตนเองในการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้มีการวางแผนกำกับ ตรวจสอบและประเมินตนเองเพื่อฝึกให้เป็นผู้ที่มีทักษะในการศึกษาหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมกระตุ้นและสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งควรเป็นบรรยากาศที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีความสบายใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ อบอุ่น มีความเป็นกันเอง มีความรู้สึกปลอดภัย ต้องกระตุ้นให้กล้าแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ โดยการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ใช้กระบวนการกลุ่มหรือทีมในการดำเนินกิจกรรม

บทบาทของผู้สอน

1. ผู้สอนเป็นผู้วิเคราะห์ผู้เรียนว่า จะรวมวิธีการต่างๆ ตั้งแต่ 2 วิธีหรือมากกว่า เช่น วิธีการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นหลักกับการสอนแบบเดิม(Face to Face) โดยที่เริ่มต้นอธิบายรายวิชาโครงสร้าง เนื้อหา หรือการแนะนำบทเรียน แล้วดำเนินการตามด้วยการสอนแบบออนไลน์

2. ผู้สอนมีบทบาทในการประมวลการสอนให้เหมาะสม ซึ่งจะต้องมีการสร้างสิ่งจูงใจในการเรียนและเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีให้กับผู้เรียน โดยการเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือผู้เรียนในการใช้คอมพิวเตอร์ รวมถึงการประยุกต์ใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างอิสระ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางที่ครูและนักเรียนได้ร่วมกันกำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงต้องการให้ผู้สอน และผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมนี้

3. ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการ จัดเตรียมเนื้อหาบทเรียน การนำแหล่งเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต และการส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนสื่อสารกันได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความเข้าใจใน บทเรียนได้ดีขึ้น

4. การสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกลุ่ม ผู้เรียนจะช่วยให้พัฒนาความคิดความเข้าใจดีกว่าการทำงานคนเดียว เป็นการสร้างความสัมพันธ์ เป็นกลุ่มโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการแก้ไขปัญหา และการยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่นมาประกอบเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุด

5. การสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการป้อนข้อมูลหรือคำตอบให้กับผู้เรียน เนื่องจากการหาข้อมูลด้วยตนเองเป็นการสร้าง ความกระตือรือร้นในการเฝ้าหาความรู้และการสร้างองค์ความรู้ใหม่

6. การใช้เครื่องมือติดต่อ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างอาจารย์ และผู้เรียนรวมทั้งการส่งการบ้านผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และบริการรับส่งแฟ้มข้อมูลทาง เครือข่าย รวมทั้งในเป็นคลังในการเก็บรวบรวมชิ้นงานของผู้เรียน รวมถึงการประกาศนัดหมาย ทางป้ายประกาศอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนรับรู้และเกิดความกระตือรือร้นอยู่เสมอ และช่วยเติมเต็มและช่วยเติมเต็มการเรียนการสอนในห้องเรียนให้มีพลวัตมากยิ่งขึ้น

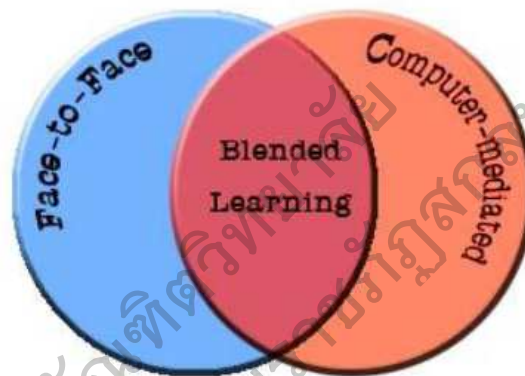
บทบาทของผู้เรียน

1. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ
2. ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างเต็มความสามารถ โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา
3. ผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้าตามประเด็นเนื้อหา ที่ผู้สอนกำหนดให้ โดยเน้น การแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง แล้วนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าโดยการอภิปรายกลุ่ม
4. ผู้เรียนต้องฝึกฝนตนเองในการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาในบทเรียนผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ และปฏิบัติตามกิจกรรมตามใบความรู้ หรือใบกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนด
5. ผู้เรียนต้องฝึกฝนตนเอง ในการสร้างสรรค์ผลงาน และวิธีการนำเสนอผลงาน ของตนเองและกลุ่มอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนคนอื่นๆ ที่ร่วมรับฟัง การนำเสนอผลงาน

**แนวคิด ทฤษฎี วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต**

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานวิธีการเรียนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนรู้ผ่านระบบสื่อคอมพิวเตอร์ออนไลน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น แสดงให้เห็นจากภาพประกอบ 14 ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 14 ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ลักษณะของการผสมผสานทางการเรียนรู้ดังกล่าวถึงในเบื้องต้นนั้น สามารถสรุปได้ใน 3 มิติสำคัญดังที่ Graham, Allen and Ure (2003) กล่าวไว้คือ การผสมผสานการสอนผ่านสื่อการสอน การผสมผสานวิธีการเรียนการสอน และการผสมผสานระหว่างการสอนแบบเผชิญหน้ากับการสอนออนไลน์

คุณลักษณะของการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Types and Models)

การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ตามมโนทัศน์ (Concepts) ที่กำหนดนั้นจะเป็นลักษณะของการผสมผสานการเรียนรู้ใน 4 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนจากการเรียนผ่านเว็บ (Web-Based Instruction) ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. การผสมผสานในรูปแบบหรือวิธีการที่เน้นเชิงวิชาการในการสร้างผลผลิตทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้นโดยปราศจากเทคโนโลยีเพื่อการสอนอื่นๆ เข้ามาช่วย

3. การผสมผสานรูปแบบวิธีการทางเทคโนโลยีทางการสอนผ่านหลักสูตรเฉพาะหรือการฝึกอบรม
4. การผสมผสานเทคโนโลยีการสอนเข้ากับงานปกติ หรือการเรียนตามปกติที่กระทำอยู่

● องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน

ภายใต้สถานการณ์ของการเรียนแบบผสมผสานนั้น จะประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญ 5 ประการ ต่อไปนี้ที่บ่งบอกถึงสภาพการณ์ของการเรียนแบบ Blended Learning ได้แก่ (Carman, 2005)

1. เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน (Live Events) เป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่เรียกว่า “การเรียนแบบประสานเวลา (Synchronous)” จากเหตุการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน เช่น เหตุการณ์ในการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เรียกว่า “ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom)” เป็นต้น
2. การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Content) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (Self-paced Learning) รูปแบบการเรียน เช่น การเรียนแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive) การเรียนจากการสืบค้น (Internet-Based) หรือการฝึกอบรมจากสื่อ CD-ROM เป็นต้น
3. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Collaboration) เป็นสภาพการณ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับผู้อื่นจากระบบสื่อออนไลน์ เช่น e-Mail, Chat, Blogs เป็นต้น
4. การวัดและประเมินผล (Assessment) การเรียนลักษณะดังกล่าวต้องมีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-assessment) การประเมินผลระหว่างเรียน (Self-paced evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นต่อไป
5. วัสดุประกอบการอ้างอิง (Reference Materials) การเรียนหรือการสร้างงานในการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นต้องมีการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์จากการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นลักษณะของการสืบค้นข้อมูลในระบบ Search Engine จาก PDA, PDF Downloads เหล่านี้ เป็นต้น

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสานที่กล่าวมาในเบื้องต้นนั้น สามารถสรุปให้เห็นดังภาพประกอบ 15 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 15 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

สมาคมสโลน (Sloan Consortium) ได้แบ่งประเภทการจัดการเรียนรู้โดยใช้ระดับของการใช้สื่อออนไลน์มาเป็นส่วนที่กำหนดสัดส่วนการเรียนการสอน โดยได้มีการจัดแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทดั้งเดิมหรือประเภทในห้องเรียน (Traditional หรือ Classroom-Based) ใช้วิธีออนไลน์ร้อยละ 0 นั่นคือสอนในห้องเรียนโดยการบรรยาย ใช้กระดาน หรือใช้แผ่นใส เป็นต้น ไม่มีการใช้ออนไลน์เลย
2. ประเภทเว็บช่วย (Web-Facilitated) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 1-29 ยังคงเป็นการสอนแบบในห้องเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face-to-Face) โดยใช้ระบบจัดการรายวิชา (CMS = Course Management System) หรือหน้าเว็บเพื่อประกาศให้นักศึกษาทราบเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คำอธิบายรายวิชา และการบ้าน เป็นต้น
3. ประเภทผสมผสาน (Blended/Hybrid) โดยใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 30-79 นั่นคือผสมระหว่าง วิธีออนไลน์กับการสอนในชั้นเรียน สื่อการสอนส่วนมากใช้วิธีออนไลน์ เช่น มีการปรึกษาหารือออนไลน์ และมีการประชุมแบบเผชิญหน้ากัน เป็นต้น
4. ประเภทออนไลน์หรืออีเลิร์นนิง (Online/eLearning) โดยใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 80 ขึ้นไป สื่อการสอนส่วนมากหรือทั้งหมดอยู่ในแบบออนไลน์ อาจจะไม่มีการประชุมแบบต่อหน้าต่อกันเลย และอาจไม่มีการเรียนในห้องเรียนเลยด้วย

● รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

นิว ไมด์เซต (New Mindsets, 2003) ได้นำเสนอรูปแบบการส่งสารในมิติการผสมผสานการเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากันและการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของงานและผลย้อนกลับของการเรียนรู้ใน 4 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบการเผชิญหน้ากันในชั้นเรียนหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสามารถนำแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน รูปแบบนี้จะมีข้อจำกัดคล้ายกับการอ่านแบบเดิมหรือการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ในห้องสมุดในการเรียนแบบดั้งเดิม ซึ่งอุปกรณ์เชื่อมต่อแบบออนไลน์ยังไม่ค่อยมีการนำมาใช้และผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น ซึ่งผู้เรียนจะให้ความสนใจในเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมากประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมดและจะเกิดผลกระทบต่อผู้เรียนในทางบวกน้อยที่สุด

2. รูปแบบการใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์กับการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยจะให้ความสำคัญกับการอภิปรายในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของงานในระดัปลานกลาง การมอบหมายงานก่อนเข้าเรียนสามารถเตรียมผู้เรียนและเติมเต็มช่องว่างการเรียนรู้และกระตุ้นการคิดก่อนการเข้าเรียนและการมอบหมายงานหลังการเรียนการสอน สามารถขยายขอบเขตการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการติดตามผลการเรียนอย่างเป็นระบบ โดยทั่วไปผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นเลือกที่จะนำมาใช้เนื่องจากเห็นความเกี่ยวข้องในการมอบหมายงานการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เฉพาะเจาะจง ขณะที่ผู้เรียนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในเปอร์เซ็นต์ที่น้อย

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการเรียนรู้แบบออนไลน์โดยจะทำให้เกิดการเชื่อมต่อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ส่วนบุคคลและการวางแผนการพัฒนาความสามารถ โดยเพิ่มเติมการฝึกสอนการให้คำปรึกษาหรือการสนับสนุนการทำงานซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ระดับสูง โดยการบูรณาการทฤษฎีกับการปฏิบัติ เช่น การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือการนำเสนอผลการเรียนรู้กับผู้เรียนด้วยกัน การทำรายงานหรือการที่ผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งในการประสานการเรียนรู้และความสามารถในการวางแผนการพัฒนาและการทำงานจะเกิดผลดีที่สุดเมื่อมีแหล่งทรัพยากรออนไลน์ที่เฉพาะ เช่น แบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย

4. รูปแบบการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำส่งผลการเรียนรู้ที่สามารถพิสูจน์ได้ โดยผ่านการประยุกต์ใช้โดยบุคคลหรือทีมงาน การเรียนรู้ในชั้นเรียนกับการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นเครื่องมือโดยตรงในการสร้างผลการเรียนรู้ทางบวกผ่านโครงการที่สามารถพิสูจน์ได้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานส่วนบุคคลและการทำงานเป็นทีมซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐาน โดยจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของงานในระดัปลานกลางและสามารถทำได้ดีในการทำให้เกิดผลลัพธ์เกี่ยวกับโครงการที่เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานให้ประสบผลสำเร็จให้ได้นั้นจะต้องเลือกวิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่ควรนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานดังตาราง 24

ตาราง 24 วิธีการสอน สื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การดำเนินการสอนในชั้นเรียนเป็นทางการ <ul style="list-style-type: none"> - การนำชั้นเรียนของครูผู้สอน - การประชุมเชิงปฏิบัติการ - การฝึกสอน/การให้คำปรึกษา - การฝึกอบรม - การทำงานบนพื้นฐานของปัญหา 	การดำเนินการสอนในชั้นเรียนไม่เป็นทางการ <ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมต่อกันของผู้เรียน - การทำงานเป็นทีม - การฝึกหัด
ความร่วมมือกันเสมือนจริง แบบประสานเวลา	ความร่วมมือกันเสมือนจริง แบบไม่ประสานเวลา
<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นเรียนแบบออนไลน์ - การฝึกสอนออนไลน์/การให้คำปรึกษาออนไลน์ - ข้อความแบบเร่งด่วน/SMS 	<ul style="list-style-type: none"> - จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ - การติดต่อสื่อสารออนไลน์และกระดานสนทนา - Listservs - บล็อก Wikis, Podcasts
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	การสนับสนุนการปฏิบัติงาน
<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการเรียนรู้บนเว็บ - แหล่งทรัพยากรเชื่อมโยงออนไลน์ - สถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติ - การประเมินผลและการประเมินตัวเอง - คู่มือการทำงาน การอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบช่วยเหลือออนไลน์ - สิ่งพิมพ์เพื่อช่วยเหลือการทำงาน - ฐานข้อมูลความรู้ออนไลน์ - เอกสาร - เครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงาน

● การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นการระดมกำลังและการมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและการเรียนรู้ เกิดความสนใจมีความกระตือรือร้นและเกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการทางพุทธิปัญญา เช่น การสร้าง การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การตัดสินใจและการประเมินผล นอกจากนี้ยังเป็น การกระตุ้น การเรียนรู้ของผู้เรียนไปสู่กิจกรรมและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน สถานที่ทำงานหรือแบบออนไลน์ ควรทำให้แต่ละบุคคลหรือกลุ่มมีการทำงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถานการณ์หรือภารกิจที่แท้จริง

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบเผชิญหน้ากันในห้องเรียนกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ถือได้ว่าเป็นการผสมผสานในระดับของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องคำนึงถึงการออกแบบและกำหนดกิจกรรม 3 ประการ ได้แก่

1. การออกแบบและกำหนดกิจกรรมที่เป็นแบบฝึกหัดหรือการทบทวนความรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. การออกแบบและการกำหนดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaboration) เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม
3. การออกแบบและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้หลักที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

วิธีการสอนแบบต่างๆ ที่นำมาใช้ในรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน

วิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method)

ความหมาย

การบรรยาย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระ แล้วบรรยาย คือ พูด บอก เล่า อธิบาย เนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนซักถามแล้วประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการอย่างใด อย่างหนึ่ง (ทิตินา แคมมณี, 2544, หน้า 13)

การบรรยายเป็นวิธีถ่ายทอดความรู้ที่ใช้กันมานานในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวก สามารถสอนหรือบรรยายให้ผู้ฟังได้ทีละมากๆ โดยทั่วไปจะใช้ในกรณีที่ต้องการนำเสนอความรู้ครั้งละมากๆ โดยใช้เวลาไม่มากนักจึงจัดเป็นวิธีสอนที่ประหยัดเวลาในการเรียนการสอนได้ เป็นอย่างดี วิธีนี้จะเหมาะสมมากหากผู้บรรยายมีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ มีความรู้ในเนื้อหาอันเป็นพิเศษ และต้องการให้ผู้ฟังได้คำอธิบายขยายความ หรือแนวคิดที่แปลกใหม่เป็นข้อมูลที่หาอ่านจากเอกสารทั่วไปไม่ได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผู้เรียนที่มีจำนวนมากได้เรียนเนื้อหาสาระความรู้ที่มีจำนวนมากในเวลาจำกัด
2. เพื่อให้ความรู้ประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เรียนซึ่งค้นหายากหรือเป็นประสบการณ์เฉพาะของผู้สอนเอง
3. เพื่อช่วยนำทางในการศึกษาด้วยตนเอง
4. เพื่อช่วยสรุปประเด็นสำคัญ

องค์ประกอบของการสอน

1. มีเนื้อหาสาระ หรือข้อความที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
2. มีกรบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย)
3. มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบบรรยาย

1. เป็นการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระที่นำเสนอโดยครูผู้สอน ผู้บรรยายจะเสนอปัญหาวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา และสรุปด้วยว่าวิธีการใดเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดตามหลักการ
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้หลายๆแนวคิดก่อนที่จะสรุปเป็นข้อคิดหรือทางเลือกที่เหมาะสม

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียมการสอน ประกอบด้วย

- 1.1 วินิจฉัยผู้เรียน โดยพิจารณาถึงพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์เดิม ความสามารถของผู้เรียน อาจใช้วิธีพูดคุย ซักถาม หรือแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมเนื้อหาและวิธีการสอน
- 1.2 เตรียมเนื้อหา โดยพิจารณาถึงความละเอียด ลึกซึ้ง มากน้อย และตามลำดับของเนื้อหา ให้เหมาะสมกับเวลาและลักษณะของผู้เรียน
- 1.3 เตรียมคำถาม เพื่อใช้ถามผู้เรียนระหว่างการบรรยาย จะช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวและสนใจได้ดีขึ้น
- 1.4 เตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยเตรียมสื่อให้พร้อมอยู่ในสภาพใช้การได้ดี อาจเป็นสไลด์ แผ่นใส ภาพ ฯลฯ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
- 1.5 ขั้นเตรียมการวัดและประเมินผล อาจจัดทำเป็นการทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดดูว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือมากน้อยเพียงไร

2. ขั้นสอน ประกอบด้วย

- 2.1 ชี้นำ อาจใช้วิธี
 - 1) ซักถามพูดคุยกับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน
 - 2) ทบทวนการบรรยายในครั้งก่อนเพื่อเชื่อมโยงกับเรื่องใหม่
- 2.2 ชี้อธิบาย เป็นขั้นสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ผู้สอนควรได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 1) บอกโครงเรื่อง เครือข่ายของเนื้อหา และแจ้งจุดประสงค์ของบทเรียน
 - 2) อธิบายให้ชัดเจนตามลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่องกัน
 - 3) สังเกตปฏิกิริยาตลอดเวลาเพื่อการย้ำหรือหยุดทบทวนใหม่
 - 4) ถามคำถามในบางตอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
 - 5) ยกตัวอย่างประกอบ เพื่อเพิ่มความแจ่มแจ้งในบทเรียน
 - 6) ใช้น้ำเสียง บุคลิกภาพ ท่าทางการพูดอธิบาย การใช้ภาษา อารมณ์ขันที่เหมาะสม

2.3 ขั้นสรุป เป็นการปิดท้ายชั่วโมงการบรรยาย อาจใช้วิธี

- 1) สรุปโยงเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ
- 2) ตั้งปัญหาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจัย

- 3) ฝากปัญหาให้ผู้เรียนไปคิดต่อ
- 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามปัญหา
- 5) มอบหมายงานให้ผู้เรียนไปค้นคว้าต่อเพิ่มเติม
- 6) บอกล่วงหน้าถึงเนื้อหาที่จะเรียนในครั้งต่อไป

3. ขั้นตอนติดตามผล ประกอบด้วย

3.1 วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยอาจใช้วิธี

- 1) ตรวจสอบสมุดบันทึกที่ผู้เรียนจดบรรยาย
- 2) ถามคำถามในเนื้อหาที่บรรยาย
- 3) ให้ทำข้อสอบหรือแบบฝึกหัดเพิ่มเติม

3.2 วัดผลประเมินผลผู้สอน โดยอาจใช้วิธี

- 1) จัดทำแบบสอบถามให้ผู้เรียนได้ทราบความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีการสอน การอธิบาย การใช้น้ำเสียง บุคลิกท่าทางการอธิบาย การใช้น้ำเสียง บุคลิกท่าทางการอธิบาย
- 2) ให้เพื่อนครูได้เข้าสังเกตการณ์สอน แล้วให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการสอน
- 3) บันทึกการบรรยายของตนแล้วนำไปพิจารณา ประเมิน

ข้อดีของการสอนแบบบรรยาย

1. ประหยัดเวลา เพราะสามารถใช้กับผู้เรียนได้จำนวนมาก
2. ผู้สอนสามารถนำความรู้ที่เป็นจุดเด่นจากตำราหลายๆ เล่มมาประมวลบูรณาการไว้ด้วยกันในการบรรยาย
3. สำหรับเนื้อหาที่ยากและซับซ้อน ผู้เรียนได้ฟังบรรยายแล้วจะเข้าใจง่ายกว่าไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งต้องใช้เวลานานมากกว่า และอาจไม่เข้าใจ
4. ผู้เรียนได้ฟังความคิดเห็นหรือข้อชี้แนะจากผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่าทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนดีขึ้น
5. ดำเนินการสอนได้รวดเร็ว
6. ผู้เรียนไม่ต้องทำงานมาก รับรู้เรื่องราวได้โดยตรง
7. เหมาะสมกับเนื้อหาที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน
8. ฟังการบรรยายก็เข้าใจง่ายกว่าค้นหาเอง

ข้อเสียของการสอนแบบบรรยาย

1. ถ้าใช้บ่อยๆ โดยไม่พิจารณาความเหมาะสม อาจทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย
2. ไม่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ซึ่งเป็นความสามารถทางปัญญา
3. ไม่ค่อยเกิดการพัฒนาด้านเจตคติและทักษะพิสัย
4. เป็นการสอนที่เน้นครูหรือผู้สอนเป็นศูนย์กลาง

ชั้นสูง

5. ความรู้ที่ได้รับจากการฟังเพียงอย่างเดียวอาจลืมนำไป เป็นความทรงจำที่ไม่ถาวร
6. ผู้สอนต้องรู้จักการสร้างบรรยากาศด้วยวาาศิลป์ เพื่อมิให้ผู้ฟังสูญเสียความสนใจ
7. ครูควรแสดงท่าทางประกอบการเคลื่อนไหวบ้างพอสมควรอย่าให้มากเกินไป
8. ครูควรบรรยายจากข้อมูลไปหาข้อสรุปหรือกฎเกณฑ์จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาทางด้านความคิดเป็นอย่างมาก
9. ควรมีการซักถามเด็กบ้างระหว่างที่บรรยาย เช่น ให้ช่วยออกความคิดเห็นต่างๆ เป็นต้น
10. เสียงดังชัดเจนมีการเน้นสูงต่ำเป็นจังหวะ
11. ใช้ภาษาและคำพูดง่ายๆ ให้เด็กฟังแล้วเข้าใจ
12. ครูควรใช้รูปภาพหรือวัสดุอื่นประกอบคำอธิบาย
13. เป็นวิธีการสอนผู้เรียนมีบทบาทน้อยจึงทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการบรรยาย
14. เป็นวิธีการสอนที่ไม่สามารถสนองต่อความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล

วิธีสอนแบบแสดงบทบาท (Role Playing Method)

วิธีสอนแบบแสดงบทบาทเป็นวิธีสอนที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติ หรือการเทียบเคียงสถานการณ์ ที่เป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอน โดยที่ครูสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมาให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตน คิดว่าควรจะเป็น การแสดงบทบาทอาจกระทำได้ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดง วิธีการนี้จะสร้างความเข้าใจและความรู้สึกให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ดี

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบแสดงบทบาท

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นทีม
2. เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึก ความคิด และพฤติกรรม
3. เพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหา

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบแสดงบทบาท

1. เลือกปัญหาที่นักเรียนทำความเข้าใจยาก จำยากสับสน หรือกล่าวตามสภาพจริงไม่ได้มาเป็นเรื่องที่จะแสดงบทบาท
2. ให้นักเรียนร่วมกันกำหนดตัวบุคคลให้เหมาะสมกับบทบาทนั้นๆ เท่าที่ลักษณะของบุคคลจะเอื้ออำนวยให้กับสภาพความเป็นจริง

ข้อดีของวิธีสอนแบบแสดงบทบาท

1. นักเรียนได้เรียนพร้อมกับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. สามารถเข้าใจเรื่องราวได้ง่าย และจดจำได้ดี

3. ช่วยพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม
4. ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงาน

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบบทบาท

1. ครูผู้สอนต้องมีภาระในการเตรียมสอนมากขึ้น และการแสดงบทบาท บางครั้งใช้เวลามากทั้งในการแสดงจริงและการฝึกซ้อม
2. การแสดงบทบาทบางครั้งต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
3. การกำหนดเรื่องที่น่ามาแสดงบทบาทต้องมีสาระสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง (Self Study Method)

วิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิชาด้วยตนเอง ได้แก่ การศึกษาจากหนังสือและการศึกษานอกสถานที่ การสอนวิธีนี้ บางครั้งเรียกว่าวิธี Problem Solving หรือ Discovery Method

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและการแนะนำของครู เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาด้วยการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย และหาข้อสรุป

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

1. จัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ หรืออาจเป็นผู้เรียนคนเดียวศึกษาค้นคว้าตามลำพัง
2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายและให้คำแนะนำให้มีการร่วมมือกัน ในการวางแผนที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่างๆ ดูแลและให้ความช่วยเหลือในการศึกษาของนักเรียนแต่ละคน จัดหาและเสนอแนะแหล่งความรู้ ได้แก่ วัสดุ หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่นักเรียนต้องใช้ รวมทั้งอาจแนะนำให้หาความรู้ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลภายนอกโรงเรียน
3. หลังการแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว นักเรียนเขียนรายงานผลการวินิจฉัยปัญหา

ข้อดีของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

1. เป็นการสอนที่พัฒนาความงอกงามทางด้านสติปัญญา ส่งเสริมนิสัยในการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจ การเลือกวิธีแก้ปัญหา
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักที่จะควบคุมการทำงานของตนเองได้
3. เสริมสร้างนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า และความรับผิดชอบตนเอง
4. เป็นวิธีที่มุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง มิใช่เรียนรู้จากการสอนของครู

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบศึกษาด้วยตนเอง

1. วิธีนี้อาจจะไม่ได้ผล ถ้าผู้เรียนขาดความรับผิดชอบและไม่ตั้งใจจริง
2. การเรียนรู้ที่เกิดกับนักเรียนอาจใช้เวลาไม่เท่ากัน จึงยากแก่การประเมินผล

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation Method)

1. แนวคิด

การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่อาศัยการจำลองสถานการณ์จริงมากที่สุด โดยการยกสถานการณ์นั้นมาไว้ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจว่าในความเป็นจริงเรื่องๆ นั้นเป็นอย่างไร

2. ลักษณะสำคัญ

การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นการจัดสภาพแวดล้อมเลียนแบบของจริงหรือให้ใกล้เคียงกับสภาพของจริง แล้วให้ผู้เรียนได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นจริงๆ เพื่อฝึกแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การแก้ปัญหาในสถานการณ์ใกล้เคียงของจริงมากที่สุด

3.2 เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าในสถานการณ์จริงๆ นั้นเป็นอย่างไร และเข้าใจในสถานการณ์เหล่านั้นหากเกิดขึ้นในชีวิตจริง

4. จำนวนผู้เรียน

การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองนั้นจะใช้กับผู้เรียนจำนวนเท่าใดก็ได้ ตามสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่กำหนดขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของบทเรียนและเวลาที่มียู่ ซึ่งถ้าผู้เรียนมีมากก็ควรกำหนดว่านักเรียนกลุ่มใดจะเป็นผู้เข้าสู่สถานการณ์จำลอง กลุ่มที่เหลือก็เป็นผู้สังเกตการณ์และผู้ดู

5. ระยะเวลา

การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองจะใช้ระยะเวลาเท่าใดอยู่ที่เนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน

6. ลักษณะห้องเรียน

การสอนโดยสถานการณ์จำลองจะแตกต่างจากบทบาทสมมติ เพราะบทบาทสมมติเป็นเพียงบทบาทของผู้แสดง แต่สถานการณ์จำลองต้องมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเหมือนของจริงมากที่สุด ดังนั้นอาจจะต้องสร้างสถานการณ์ เหตุการณ์ สถานที่และจำลองให้ใกล้เคียงของจริง อาจจะต้องดัดแปลงห้องเรียนให้เป็นสถานการณ์ที่ต้องการ

7. ลักษณะเนื้อหา

การสอนแบบสถานการณ์จำลอง สามารถใช้จัดกิจกรรมได้ทุกวิชา เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ หรือประสบการณ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ แม้แต่วิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้อยู่ที่การวางแผนและการออกแบบของผู้สอน

8. บทบาทผู้สอน

8.1 เป็นผู้เตรียมการสอนสถานการณ์จำลอง โดยสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน หรือผู้สอนอาจจะพาผู้เรียนไปในสถานการณ์จำลองแท้ก็ได้

8.2 ผู้สอนกับผู้เรียนอาจจะร่วมกันกำหนดสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการพูดคุย ผู้สอนกับผู้เรียนอาจจะร่วมกันกำหนดช้คำถาม อภิปราย

8.3 ผู้สอนกำหนดขั้นตอนและบทบาทของผู้แสดงทั้งหมด และอาจจะต้องซักซ้อมทำความเข้าใจกับผู้แสดงก่อนการสร้างสถานการณ์จำลอง

9. บทบาทผู้เรียน

9.1 ผู้เรียนอาจจะร่วมกับผู้สอนเป็นผู้กำหนดสถานการณ์จำลองและกำหนดบทบาทของผู้เรียนแต่ละคน

9.2 ร่วมกันสร้างและแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองนั้น

9.3 ผู้เรียนเป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์จำลอง สรุปข้อคิดและสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลองนั้น

10. ขั้นตอนการสอน

ขั้นเตรียม

ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้ทราบและช่วยกันกำหนดประเด็นและสถานการณ์ ที่จะจำลองขึ้น กำหนดกิจกรรมที่จะปฏิบัติ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทของผู้เรียนทั้งหมด

ขั้นนำเสนอ

ผู้เรียนจะเข้าสู่สถานการณ์และกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ โดยมีผู้สอนคอยควบคุมดูแลทั้งนี้ให้ผู้เรียนอยู่ในกติกาตามที่กำหนดไว้ ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมก็ต้องมีการบันทึกสถานการณ์ไว้ตลอดเวลา

ขั้นสรุป

ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลองนั้น โดยการวิเคราะห์เหตุการณ์วิเคราะห์กระบวนการและแนวคิดที่ได้ พร้อมกับสรุปว่าจะนำไปใช้ชีวิตจริงต่อไปได้อย่างไร

11. สื่อการสอน

การสอนแบบสถานการณ์จำลองนั้นอาจจะต้องใช้สื่อหลากหลายชนิดด้วยกัน เช่น ผู้แสดงของจริง ของจำลองอื่นๆ ที่ใช้ในการสร้างสถานการณ์จำลองนั้น

12. การวัดและประเมินผล

การสร้างสถานการณ์จำลองนั้น ผู้สอนจำเป็นที่จะต้องวัดและประเมินว่ากิจกรรมที่ดำเนินไปบรรลุผลเพียงใด ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ผู้เรียนได้อะไร ในขั้นวิเคราะห์ และสรุปนั้นผลออกมาเป็นอย่างไร

13. ข้อดีและข้อจำกัด

ข้อดี

- 1) เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สถานการณ์จริงๆ ได้มากที่สุด
- 2) เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้กระทำ รวมทั้งได้รับ

ประสบการณ์ที่หลากหลายด้วย

3) ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะหลายๆ ทางและทำงานร่วมกันผู้อื่นได้

4) สร้างบรรยากาศสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนเพลิดเพลิน

ข้อจำกัด

1) การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองจะต้องเตรียมการเป็นอย่างดี หากขาดการเตรียมการจะทำให้กิจกรรมมีอุปสรรค

2) บางครั้งการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองต้องใช้เวลา

3) ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในสถานการณ์จำลองนั้นมาก เพราะหากผู้สอนขาดประสบการณ์ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้หรือจะใช้เวลาไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด

4) การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เรียน หากผู้เรียนไม่ร่วมมือก็จะทำให้กิจกรรมติดขัดไม่บรรลุผลตามที่วางไว้

14. การปรับใช้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

14.1 ในการทำกิจกรรมสถานการณ์จำลองนั้น ยังให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากเท่าใดก็ตรงกับแนวคิดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

14.2 การเตรียมการดีก็จะส่งผลให้กิจกรรมสถานการณ์จำลองบรรลุผลดี

14.3 ในชั้นวิเคราะห์และขั้นสรุป เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด ในกิจกรรมส่วนนี้ควรให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

ทศนา แคมมณี (2550, หน้า 358) กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกมาตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนและนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบว่าเป็นข้อมูลในการอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, หน้า 67) กล่าวว่าวิธีสอนที่ใช้บทบาทสมมติขึ้นจากความจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอนโดยที่ครูสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมาให้นักเรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น มีการนำการแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาใช้เป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่นักเรียนในเรื่องความรู้สึกและพฤติกรรม และปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

จุดมุ่งหมายของการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ

ทศนา แคมมณี (2550, หน้า 358) กล่าวว่าวิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นหรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, หน้า 67) อธิบายถึงความมุ่งหมายของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกัน
2. เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออกซึ่งความรู้สึกลึก
3. เพื่อฝึกการแก้ปัญหา

ลักษณะสำคัญของการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ

ลักษณะของบทบาทสมมติ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, หน้า 160-161) บทบาทสมมติที่ผู้เรียนแสดงออกแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. **การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร** เป็นการแสดงบทบาทตามเรื่องราวที่มีอยู่แล้ว ผู้แสดงจะได้ทราบเรื่องราวทั้งหมด แต่จะไม่ได้รับบทที่กำหนดให้แสดงตามอย่างละเอียด ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามความคิดของตน และดำเนินเรื่องไปตามท้องเรื่องที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งมีลักษณะเหมือนละคร

2. **การแสดงบทบาทสมมติแบบแก้ปัญหา** เป็นการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้เรียนได้รับทราบสถานการณ์หรือเรื่องราวแต่เพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็น ซึ่งมักเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือมีความขัดแย้งแฝงอยู่ ผู้แสดงบทบาทจะใช้ความคิดของตนในการแสดงออกและแก้ปัญหาต่างๆ อย่างเสรี

องค์ประกอบของการสอนแบบบทบาทสมมติ

ทิตนา แคมมณี (2550, หน้า 358) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. มีผู้สอนและผู้เรียน
2. มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
3. มีการแสดงบทบาทสมมติ
4. มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ
5. มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ทิตนา แคมมณี (2550, หน้า 358-359) อธิบายขั้นตอนสำคัญของการสอนไว้ดังนี้

1. ผู้สอน/ผู้เรียน นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
2. ผู้สอน/ผู้เรียนเลือกผู้แสดงบทบาท
3. ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
4. ผู้เรียนแสดงบทบาท และสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
5. ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง

6. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

7. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544, หน้า 67) กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนแบบบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. เลือกปัญหาที่นักเรียนส่วนมากในชั้นเรียนพบบ่อยๆ หรือเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก จดจำยาก สับสน กล่าวตามสภาพจริง หรือได้ก็ไม่เหมาะสม

2. กำหนดตัวบุคคลให้เหมาะสมกับบทบาทนั้นๆ เท่าที่ลักษณะของบุคคลเอื้ออำนวยให้กับสภาพความเป็นจริง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 161-163 อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2527, หน้า 37-40) ได้เสนอขั้นตอนที่สำคัญของการสอนโดยใช้บทบาทสมมติมี 5 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนมีวิธีการสอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน เป็นการเตรียมใน 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่

1.1 เตรียมจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติให้แน่ชัดและเฉพาะเจาะจงว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอะไรบ้างจากการแสดง

1.2 เตรียมสถานการณ์สมมติ เพื่อให้ผู้เรียนฟังโดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การเตรียมสถานการณ์และบทบาทสมมตินี้อาจเตรียมเขียนไว้ย่อละเอียดยื่นมอบให้แก่ผู้เรียน หรือเตรียมเฉพาะสถานการณ์เพื่อเล่าให้ผู้เรียนฟัง ส่วนรายละเอียดผู้เรียนต้องคิดเอง

2. ขั้นตอนการสอน จัดแบ่งย่อยได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ชี้นำเข้าสู่การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้สอนอาจใช้วิธีโยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน เล่าเรื่องราว หรือสถานการณ์สมมติ ชี้แจงประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติ และการร่วมกันช่วยกันแก้ปัญหา

2.2 เลือกผู้แสดง เมื่อผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแล้วผู้สอนจะจัดตัวผู้แสดงในบทบาทต่างๆ ในการเลือกตัวผู้แสดงนั้นอาจใช้วิธีดังนี้

1) เลือกอย่างเจาะจง เช่น เลือกผู้ที่มีปัญหาออกมาแสดง เขาได้รู้สึกในปัญหาและเห็นวิธีแก้ปัญหา

2) เลือกผู้ที่มีบุคลิกลักษณะคุณสมบัติ มีความสามารถเหมาะสมกับบทบาทที่กำหนดให้

3) เลือกผู้แสดงโดยให้อาสาสมัครเพื่อให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนการตัดสินใจ

2.3 การเตรียมความพร้อมของผู้แสดง เมื่อเลือกผู้แสดงได้แล้ว ผู้สอนควรให้เวลาผู้แสดงได้เตรียมตัวและตกลงกันก่อนการแสดง ผู้สอนควรช่วยให้กำลังใจ ช่วยขจัดความตื่นเต้นประหม่า และความวิตกกังวลต่างๆ เพื่อให้ผู้แสดงได้แสดงอย่างเป็นธรรมชาติ

2.4 การจัดฉากการแสดง การจัดฉากการแสดงอาจจะจัดแบบง่าย ๆ คำนึงถึงความประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากร เช่น อาจสมมติโดยการเลื่อนโต๊ะเพียงตัวเดียว เพราะการจัดฉากนี้เป็นเพียงส่วนประกอบย่อยของการแสดง

2.5 การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ในขณะที่ผู้แสดงเตรียมตัว ผู้สอนควรได้ใช้เวลานั้นเตรียมผู้ชมด้วย โดยควรทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าควรสังเกตอะไรจึงจะเป็นประโยชน์ ต่อการวิเคราะห์และอภิปรายในภายหลัง ผู้สอนอาจเตรียมหัวข้อการสังเกต หรือจัดทำแบบ สังเกตการณ์เตรียมไว้ให้พร้อม แล้วเลือกผู้สังเกตการณ์ช่วยกันดู และบันทึกพฤติกรรมและ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อย ๆ ไป

2.6 การแสดง เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วจึงเริ่มแสดง การแสดงนี้ควรปล่อยให้ เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้สอนและผู้ชมไม่ควรเข้าขัดกลางคัน นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้แสดงต้องการ ความช่วยเหลือ ในขณะที่แสดงผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของผู้แสดงและผู้ชมอย่างใกล้ชิด

2.7 การตัดบท ผู้สอนหรือผู้กำกับควรตัดบทหรือหยุดการแสดง เมื่อการแสดงผ่านไปเป็นเวลาพอสมควร ไม่ควรปล่อยให้การแสดงเยิ่นเย้อเกินไปจะทำให้เสียเวลา และผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทควรจะทำเมื่อ

1) การแสดงได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์และ อภิปรายได้

2) ผู้ชมและผู้แสดงพอจะเล่าได้ว่า เรื่องราวจะเป็นอย่างไร ถ้ามีการแสดงต่อไป

3) ผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้ เพราะเกิดความเข้าใจผิด บางประการหรือเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากเกินไป

4) การแสดงยืดเยื้อไม่ยอมจบหรือจบไม่ลง และผู้ชมหมด ความสนใจที่จะชมการแสดงจนจบเรื่อง

3. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง (ชั้นประเมินผล) ชั้นนี้ถือเป็น ชั้นที่สำคัญยิ่งในการสอน เพราะเป็นชั้นที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ได้สังเกตเห็น และนำมาวิเคราะห์หรืออภิปรายจนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับตนเอง ในชั้นนี้ครูควร จะเตรียมคำถามต่างๆ ไว้เป็นแนวทางสำหรับตนเอง ที่จะใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และ อภิปรายร่วมกัน โดยทั่วๆ ไปวิธีการที่ใช้ในการดำเนินการในชั้นนี้ มีดังนี้

3.1 ชี้แจงให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเข้าใจว่า การอภิปรายจะเน้นที่เหตุผล และพฤติกรรมที่ผู้แสดงได้แสดงออกมาไม่ใช่เน้นที่ใครแสดงดีไม่ดียังไร

3.2 สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดผู้แสดง

3.3 สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดของผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม

3.4 ให้นักแสดงและผู้ชมวิเคราะห์เหตุการณ์ เสนอความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน โดยครูอาจใช้คำถามต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด

ข้อสำคัญข้อหนึ่งที่ครูพึงระวังในการดำเนินการอภิปรายก็คือ ครูควรแสดงความเป็นประชาธิปไตย ให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่ในการคิด ตัดสินใจ ไม่ประเมินค่าตัดสิน ความคิดเห็นของผู้เรียน อันอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่กล้าเปิดเผยความรู้ที่แท้จริง

4. ขั้นแสดงเพิ่มเติม หลังจากการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงแล้ว กลุ่มอาจจะเสนอแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจ ครูอาจจะให้มีการแสดงเพิ่มเติมก็ได้ แต่ถ้าการแสดงเพิ่มเติมนี้ไม่จำเป็น ครูสามารถข้ามขั้นไปถึงขั้นที่ 5 เลยก็ได้

5. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้วครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุป หรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้อย่างดี

วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)

เป็นการสอนโดยที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง การอภิปรายกระทำระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนระหว่างนักเรียนด้วยกัน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน วิธีการสอนแบบอภิปรายจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น พูดเป็น และสร้างความเป็นประชาธิปไตย

ความมุ่งหมายของวิธีสอนแบบอภิปราย

1. เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย
2. เพื่อฝึกทักษะในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. เพื่อฝึกทักษะในการพูด และการแสดงความคิดสร้างสรรค์

ขั้นตอนของวิธีสอนแบบอภิปราย

1. ชี้นำเข้าสู่หัวข้อการอภิปรายเป็นขั้นการกระตุ้นหรือเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีความสนใจร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น
2. ขั้นอภิปราย ให้แบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้อภิปราย ซึ่งอยู่หน้าชั้นเรียนกับฝ่ายผู้ฟังฝ่ายผู้อภิปราย ประกอบด้วย ประธาน 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นผู้เสนอปัญหา สรุปประเด็นสำคัญ และนำการอภิปรายไม่ให้ออกนอกทาง ตัดบทสมาชิกที่ถกเถียงกัน การนำเข้าสู่หัวข้อการอภิปราย ประธานต้องแนะนำหัวข้อที่จะอภิปราย จากนั้นแนะนำสมาชิกผู้ร่วมอภิปรายแต่ละคน

ข้อดีของวิธีสอนแบบอภิปราย

1. ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. พัฒนาสติปัญญาของนักเรียนด้านการคิดหาเหตุผล

3. ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนเพื่อนำมาใช้ในการอภิปราย
4. ผู้เรียนสามารถนำวิธีการอภิปรายไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ข้อสังเกตของวิธีสอนแบบอภิปราย

1. หากผู้ดำเนินการอภิปรายไม่มีความสามารถในการอภิปราย จะทำให้การอภิปรายไม่สัมฤทธิ์ผล และสิ้นเปลืองเวลามาก
2. หากการตั้งหัวข้อไม่ดีจะทำให้ไม่ได้ข้อสรุปของการอภิปราย
3. ครูผู้สอนต้องควบคุมให้การอภิปรายดำเนินไปตามหลักการที่ถูกต้อง เช่น ประชานต้องไม่ใช้ความคิดของตนเองซึ่งนำจนผู้ร่วมอภิปรายไม่ใช้ความคิดของตนเอง

การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

e-Learning เป็นการเรียนการสอนทางไกลที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง World Wide Web ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมาย ที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขตจำกัด ทำให้ระบบการเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากเดิมที่เป็นระบบปิดมาเป็นระบบเปิด ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งวิชาที่มีการเชื่อมโยงอยู่ในเว็บ โดยไม่มีอุปสรรคทางด้านภูมิศาสตร์ ระยะทาง และเวลา การเรียนในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นอิสระจากปัญหาการจัดตารางเรียนตารางสอน เพราะผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนได้ตามความสะดวกตามต้องการ ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามพัฒนาการของตนเอง ช่วยในการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากผู้บอกและถ่ายทอดมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวก ในขณะที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและสำรวจข้อมูลในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมิใช่เป็นแต่เพียงผู้รับ

ดังนั้น e-Learning จึงเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ทำให้การศึกษา เกิดขึ้นได้ในทุกที่ ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน สถานศึกษา และอื่นๆ การเรียนรู้เน้นการแสวงหาและการรู้จักเลือก ข้อมูลเพื่อการเสริมแต่งความรู้ เป็นการเรียนรู้ที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน ภายในกลุ่มที่เรียนรู้ร่วมกัน และยังสามารถขยายความสัมพันธ์ไปยังบุคคลภายนอกกลุ่มที่ติดต่อหรือเป็นแหล่งทรัพยากรของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพึ่งพาช่วยเหลือกัน ทั้งนี้การเชื่อมต่อถึงกันผ่านระบบเครือข่ายทำให้มีช่องทางของการติดต่อระหว่างกัน ช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนได้อีกด้วย

วิธีสอนโดยการใช้สื่อ (Media)

ความหมาย

วิธีสอนโดยการใช้สื่อ คือ กระบวนการที่ผู้สอนได้ใช้วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการต่างๆ เป็นตัวกลางในการสื่อความหมายใดๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยการใช้สื่อเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ด้วยการหา สิ่งที่ซับซ้อนหรือเป็นนามธรรมเข้าใจยาก ให้เป็นรูปธรรมที่เห็นภาพ ชัดเจนและเข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสามารถเรียนรู้ได้ในปริมาณที่มากขึ้น

ขั้นตอนการสอนโดยการใช้สื่อ

การใช้สื่อการสอนนั้นอาจจะใช้เฉพาะขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการสอน หรือจะใช้ในทุกขั้นตอนก็ได้ ดังนี้ คือ

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียนนั้น สื่อที่ใช้ในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่แสดงเนื้อหากว้างๆ หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในครั้งก่อน ยังมีสื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริง อาจเป็นสื่อที่เป็นแนวปัญหาหรือเพื่อให้ผู้เรียนคิดและควรเป็นสื่อที่ง่ายต่อการนำเสนอในระยะเวลาอันสั้น เช่น ภาพ บัตรคำ บัตรปัญหา ภาพหรือวิดีโอจากคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. ชี้นำดำเนินการสอน

เป็นขั้นสำคัญในการเรียน เพราะเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียด เพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนจะต้องเลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหาและวิธีการสอน หรืออาจจะใช้สื่อประสมก็ได้ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการใช้สื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน การใช้สื่อในขั้นนี้จะต้องให้ผู้เรียนได้รับความรู้นั้นอย่างละเอียดถูกต้องและชัดเจน เช่น แผนภูมิ ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นโปร่งใส วีดิทัศน์ ชุดการเรียน ภาพหรือวิดีโอจากการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. ชี้นำฝึกปฏิบัติ

เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองนำความรู้ด้านทฤษฎี หรือหลักการที่เรียนมาแล้วไปใช้แก้ปัญหาในขั้นฝึกหัดโดยลงมือปฏิบัติเอง สื่อในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่เป็นประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนได้ขบคิด โดยผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อเองให้มากที่สุด เช่น สมุดแบบฝึกหัด ภาพ บัตรปัญหา แถบบันทึกเสียง ชุดการเรียนรายบุคคล ชุดฝึก ชุดทดลองคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. ชั้นสรุปบทเรียน

เป็นขั้นสุดท้ายของการเรียนการสอนเพื่อการย้ำเนื้อหา บทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย ชั้นสรุปนี้ควรใช้ระยะเวลาสั้นๆ เช่นเดียวกับขั้นนำเข้าสู่บทเรียน สื่อที่ใช้สรุปจึงควรครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญทั้งหมดโดยย่อ และใช้เวลาสั้นๆ เช่น แผนภูมิ แผ่นโปสเตอร์ ภาพหรือวิดีโอจากคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

คุณค่าของวิธีสอนโดยการใช้สื่อ

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น ผู้เรียนสามารถจำได้มากและนานขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

การเลือกใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะบังเกิดทั้งประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการเลือกสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอน และลักษณะเฉพาะของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันไปในหลากหลายคุณลักษณะ อย่างไรก็ตามในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้คือ

1. คำนึงถึงเกณฑ์ในการเลือกสื่อการเรียนการสอน
2. คำนึงถึงวัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอน
3. คำนึงถึงเงื่อนไข สภาพการณ์และกิจกรรมทางการเรียนรู้

เกณฑ์การเลือกสื่อการเรียนการสอน

บราวน์ และคณะ (Brown and Others, 1972, pp. 170–171) ได้กล่าวถึงเกณฑ์สำหรับการเลือกสื่อการเรียนการสอนว่า ผู้เลือกสื่อการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์การเลือกในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความเหมาะสม (Appropriateness) ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงว่าสื่อการเรียนการสอนจะสนับสนุนจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ รวมทั้งเหมาะสมกับระดับชั้นเรียนหรือไม่เพียงไร
2. ความเชื่อถือได้ (Authenticity) ต้องคำนึงถึงว่าสื่อการเรียนการสอนนั้น มีเนื้อหาถูกต้อง เทียบตรง ทันต่อเหตุการณ์หรือไม่ ผู้ผลิตมีคุณภาพหรือไม่
3. ความน่าสนใจ (Interest) ต้องคำนึงถึงว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นดึงดูดความสนใจของผู้ใช้หรือไม่ สร้างแรงกระตุ้นและแรงจูงใจ รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือไม่อย่างไร
4. การรวบรวมและความสมดุล (Organization and Balance) ดูว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนหรือไม่ ง่ายต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจหรือไม่

5. คุณภาพด้านเทคนิค (Technical Quality) คำนึงถึงคุณภาพของสื่อการสอน ทั้งในด้านเทคนิคที่น่าพอใจหรือไม่ ภาพที่ประกอบชัดเจนหรือไม่ สีที่ใช้เหมาะสมหรือไม่ เสียงประกอบชัดเจนหรือไม่

6. ราคา (Cost) สื่อการสอนต้องราคาไม่แพงจนเกินไป เป็นสื่อที่มีราคาคุ้มค่า ต่อประโยชน์ที่จะได้รับรวมทั้งเวลาที่ใช้ในการทำ

วัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอน

จากการศึกษาวิจัยทางการศึกษาที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นความสำคัญพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างเป็นหนึ่ง ถ้าหากผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้ตรงจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ดังเช่น อัลเลน (Allen, 1967, p. 28) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทางการเรียนรู้ จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่าและได้ผลดีมากยิ่งขึ้น

ของจริงและหุ่นจำลองอาจนำเข้ามาใช้ได้เพียงเพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นความแตกต่างของสิ่งที่ได้เรียนเท่านั้น ส่วนภาพยนตร์เป็นสื่อการสอนที่อาจนำเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนได้ตรงกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายทางการเรียนได้อย่างกว้างขวาง เป็นต้น สำหรับในยุคปัจจุบันสื่อการสอนประเภทภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบภาพยนตร์อาจไม่เป็นที่นิยม หรือนำมาใช้ในการเรียนการสอนกันมากนัก อาจมีการปรับใช้สื่อภาพเคลื่อนไหวยุคใหม่ เช่น วีดีทัศน์ (Video Recorder) หรือสื่อดิจิทัล (Digital) ประเภทเครื่องเล่น VCD, DVD หรือสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) เหล่านี้ เป็นต้น

ตอนที่ 3

แผนการดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

แผนการดำเนินการตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร บูรณาการกับแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งเป็นการบูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าเข้าด้วยกัน โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อและเครื่องมือในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนแบบออนไลน์และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม โดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และนักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ ส่วนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดลำดับการเรียนรู้ตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่ การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจการเขียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษา ตีความภาษาและจดจำได้อย่างถูกต้องและนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เวลาและโอกาสในชีวิตจริง ในการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป (General Education) ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรมของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น ซึ่งแบ่งกิจกรรมการเรียนการสอนออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเสนอเนื้อหา 3) ขั้นการฝึกปฏิบัติ และ 4) ขั้นพัฒนาการนำไปใช้

อธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษระดับสูง เรียนรู้เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรมของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียน ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พุดนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็น

ชื่อรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) จำนวน 3 หน่วยกิต 3 (3-0) เป็นรายวิชาในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พุทธศักราช 2556

วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ

1. สื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียนในเรื่องเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมของนานาประเทศ เน้นกลุ่มประเทศอาเซียนได้
2. ศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับประเทศในกลุ่มอาเซียนและนำเสนอประเด็นสาระสำคัญเป็นภาษาอังกฤษได้
3. พูดภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอผลงานและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาได้
4. เขียนภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในบริบทเกี่ยวกับอาเซียนได้
5. อ่านและฟังเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศอาเซียนได้อย่างเข้าใจ
6. เข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

เนื้อหา

- บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries
- บทที่ 2 Greetings around the world
- บทที่ 3 Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries
- บทที่ 4 Family Life in ASEAN and English Speaking Countries
- บทที่ 5 ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries
- บทที่ 6 ASEAN and English Speaking Countries Food
- บทที่ 7 Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries
- บทที่ 8 Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries
- บทที่ 9 Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries
- บทที่ 10 Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries

กำหนดการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นแนะนำแนวกิจกรรมการเรียนการสอน

เป็นการปฐมนิเทศผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ การเรียนการสอนแบบผสมผสาน แสดงให้เห็นภาพกว้างของการเรียนการสอนโดยรวมทั้งหมดว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอน 3 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน และการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์และในแต่ละรูปแบบประกอบด้วยเนื้อหาอะไรบ้าง กิจกรรมใดที่ผู้เรียนจะต้องทำการทดสอบความรู้ก่อนเรียน

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 1 ขั้นแนะนำ กิจกรรมการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Orientation, Climate Setting, and Relationship Building) - วินิจฉัยความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และประมวลวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Diagnosis of Needs for Learning and Formulating Objectives) - ประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) การทดสอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดี - อธิบายบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนและการตรงต่อเวลา - แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียน แหล่งการเรียนรู้ - อธิบายวิธีการใช้สื่อการเรียน การประเมินผล และการให้เกรด 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนผู้สอนแนะนำตัว สร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดี - ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดการรู้สารสนเทศที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

เป็นขั้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แนวคิดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่นำวิธีการเรียนในชั้นเรียนปกติ มาผสมผสานกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งมอบเนื้อหาบทเรียน ผ่านระบบเครือข่าย โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอน 3 รูปแบบ คือ

1. การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) คือ การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติซึ่งยังมีความจำเป็นและการสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลและการให้คำอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ โดยผู้สอนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีให้ผู้เรียน รวมทั้งการได้พบปะกันแบบเผชิญหน้าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์

2. การเรียนรู้ด้วยโปรแกรมบทเรียน คือ เป็นบทเรียนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละบทเรียน โดยเริ่มจากเนื้อหาสาระที่ง่าย ๆ ไปสู่นเนื้อหาที่ยากขึ้นไปตามลำดับ เป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้า และประเมินผลการเรียนด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

3. การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ คือ มีการส่งมอบเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา และสามารถติดต่อสื่อสารกัน ผ่านระบบเครือข่ายได้ และค้นหาข้อมูลที่หลากหลาย รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลา และประสานเวลา ซึ่งในแต่ละรูปแบบนั้นมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสาร 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นนำเสนอ (Presentation)

3.2 ขั้นฝึก (Practice)

3.3 ขั้นนำไปใช้ (Production)

3.4 ขั้นสรุปผลและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

กระบวนกร เรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิค การสอน	บทบาทผู้สอน/ ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ เรียนการสอน แบบ ผสมผสาน	- ดำเนินการเรียน การสอนแบบ ผสมผสาน ตั้งแต่ บทที่ 1 ถึงบทที่ 10 - บทที่ 1 Introduction to ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) แบบฝึกหัด - การเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียล มีเดียในการเรียนรู้/ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน บทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) แบบฝึกหัด	- ผู้สอนสอนบทที่ 1 เรื่อง “Introduction to ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบ บรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1. โปรแกรม Presentation 2. ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ www.cambridge.org , www.youtube.com 3. เอกสารการสอน ประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัด ประจำบทเรียน - ผู้สอนมีการเสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดความ ภาคภูมิใจเมื่อสามารถ ปฏิบัติได้ถูกต้อง และ มีความพยายามที่จะแก้ไข ส่วนที่บกพร่อง	- ปฏิบัติกิจกรรม ร่วมกันด้วยความ เต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ - ผู้เรียนสามารถ ประกอบกิจกรรม การเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ โดยมีผู้สอนคอย ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อ ผู้เรียนมีปัญหา ความสามารถ โดยมีผู้สอนคอย ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อ ผู้เรียนมีปัญหา
	- บทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world”	- การเรียนรู้ร่วมกัน ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย; 1) การบรรยาย 2) การแสดง บทบาทสมมติ	- ผู้สอน สอนบทที่ 2 เรื่อง “Greetings around the world” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหา แบบบรรยายและใช้สื่อ การสอน ดังนี้ 1. โปรแกรม Presentation	- ปฏิบัติกิจกรรม ร่วมกันด้วยความ เต็มใจ สนุกสนาน สนใจและสมัครใจ

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
		3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) แบบฝึกหัด	2. ใช้เว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ www.oxford.org, www.youtube.com 3. เอกสารการสอนประจำบทเรียน 4. ใบงาน/แบบฝึกหัดประจำบทเรียน - หลังการเรียน ผู้สอนแนะนำการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - ผู้สอนกำหนดเวลาเพื่อให้คำปรึกษาผ่านการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์	- ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถโดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถโดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา
	- บทเรียนที่ 3 เรื่อง Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน - การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การแสดงบทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอน สอนบทที่ 3 เรื่อง “Etiquette on Personal and Private in ASEAN and English Speaking Countries” ในชั้นเรียนแบบปกติ โดยนำเสนอเนื้อหาแบบบรรยายและใช้สื่อการสอน ดังนี้ 1.1 โปรแกรม Presentation	1. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจ สนุกสนาน สนใจ และสมัครใจ 2. ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรม 3. ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลและกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ ณ สถานการณ์นั้น ซึ่งผู้เรียนอาจเป็นผู้เลือกบทบาทที่จะเล่นหรือผู้สอนกำหนดบทบาทให้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานอภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 4 เรื่อง Family Life in ASEAN and English Speaking Countries 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- การนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากบทที่ 4 (Presentation)	- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเวลาในการนำเสนอผลงานต่างๆ กัน 2. ผู้สอนประเมินการนำเสนอ รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อย ไว้สำหรับการปรับปรุง หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น	1. ผู้เรียนนำเสนอผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการนำเสนอแบบอภิปรายกลุ่มร่วมกัน รวมทั้งการรวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม

กระบวนกร เรียนรู้ ของรูปแบบ	กิจกรรม การเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิค การสอน	บทบาทผู้สอน/ ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
			3. ผู้สอนอภิปรายร่วมกันกับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ	2. ผู้เรียน อภิปรายร่วมกันกับผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอในห้องเรียน
	- บทที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานอภิปรายหน้าชั้นและฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียน เนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- บทที่ 6 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กล่าว แสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานอภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN and English Speaking Countries Food” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	<ul style="list-style-type: none"> - บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries - บทเรียนที่ 8 เรื่อง Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) แบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ - เรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - แบบฝึกหัดอิเล็กทรอนิกส์ - โปรแกรมสำเร็จรูป CD/DVD - เอกสารประกอบการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนไปศึกษาค้นคว้า เรียนรู้เนื้อหาด้วยตนเอง เพื่ออภิปรายหน้าชั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์/CD/DVD - บทเรียนที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	<p>- การนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากบทที่ 7 เรื่อง Good Manners in ASEAN Countries and English Speaking Countries</p> <p>- บทเรียนที่ 8 เรื่อง Slang and Sloppy English in ASEAN and English Speaking Countries</p>	<p>- การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การบรรยาย 2) การแสดงบทบาทสมมติ 3) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเวลาในการนำเสนอผลงานต่างๆ กัน 2. ผู้สอนประเมินการนำเสนอ รวมทั้งมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยมีการบันทึกจุดเด่น จุดด้อยไว้สำหรับการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 3. ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนนำเสนอผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการนำเสนอแบบอภิปรายกลุ่มร่วมกัน รวมทั้งการรวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม 2. ผู้เรียนอภิปรายร่วมกับผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอในห้องเรียน
	<p>- บทที่ 9 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries”</p>	<p>- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียน แต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานอภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 9 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Countries and English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
				3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง
	- บทที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries”	- การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (Online Instruction) การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการเรียนรู้/ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	1. ผู้สอนให้คำปรึกษาผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) ของห้องเรียน 2. ผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กล้าคิด กล้าแสดงออก โดยมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานอภิปรายหน้าชั้น และฝึกทักษะปฏิบัติ	1. ผู้เรียน เรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ - บทเรียนที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures in ASEAN and English Speaking Countries” 2. ผู้เรียนทำใบงานและทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3. ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ 4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและวิธีการนำเสนอของตนเอง

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบ	กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอน/เทคนิคการสอน	บทบาทผู้สอน/ผู้ให้ความช่วยเหลือ	บทบาทผู้เรียน
	- สรุปผลการเรียนรู้	การเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Instruction) ประกอบด้วย 1) การบรรยาย 2) การอภิปราย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ	1. ผู้เรียนอภิปรายร่วมกับผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำเสนอ
	- ทดสอบปลายภาค (Final Test)	- ดำเนินกิจกรรมการสอบกลางภาค รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) 1) แบบทดสอบปลายภาค 2) แบบทดสอบความพึงพอใจ 3) หลักฐานการเรียนรู้	2. ผู้สอนดำเนินการสอบ รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)	1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication)

ขั้นที่ 3 ขั้นวัดและประเมินผล

เป็นขั้นที่ผู้สอนได้ยึดหลักการวัดและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 3.1 การวัดและประเมินผลการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เป็นการวัดและประเมินผลการใช้ภาษาและลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกันทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยจะเป็นการประเมินทุกส่วนของภาษา (Synthesis) ไม่ใช่แยกแยะภาษาออกเป็นส่วนๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Appropriateness) มากกว่าความถูกต้องของภาษาซึ่งอยู่ในรูปของการสื่อสารจริง (Authentic) ซึ่งเป็นการสื่อสารที่อยู่ในรูปของทักษะสัมพันธ์ เช่น ในการพูด

จำเป็นต้องมีทักษะการฟังเข้ามามีส่วนร่วมด้วย การอ่านจำเป็นต้องมีทักษะการเขียนเช่นเดียวกัน เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้สอนจะสามารถวัดได้จากการแสดงความคิด ความรู้สึก โดยการพูด การเขียน หรือการแสดงท่าทาง ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันได้อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์ต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ เป็นต้น

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ วลี สำนวนและประโยค

ภาษาอังกฤษ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม ตามสถานการณ์

1.2 โดยในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ข้ามวัฒนธรรม (English for Cross Cultural Communication) ผู้สอนจะดำเนินการวัดทักษะ การฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ตาม สถานการณ์โดยจะมีเนื้อหาที่เน้นไปในการเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ในกลุ่ม ประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ไทย บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

1.3 สามารถพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเบื้องต้น และสามารถโต้ตอบ โดยการสร้างสถานการณ์ปกติที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้

1.4 เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษาและสอดคล้องวัฒนธรรมไทย

1.5 เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษสื่อความหมาย ด้านการฟัง-พูดอ่าน เขียน ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์จำเป็น

ขั้นที่ 3.2 การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic

Assessment)

โดยผู้สอนกระบวนกรสังเกต การบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากงาน และวิธีการที่ผู้เรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้เรียน เหล่านั้น ผู้สอนจะไม่เน้นการประเมินเฉพาะทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐาน 4 ขั้น คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนโดยรวมเท่านั้น แต่จะเน้นการ ประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของผู้เรียน รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยที่ผู้เรียนจะเป็นผู้ค้นพบ ผลิตความรู้ และได้ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน และสอดคล้องกับการแสดงออกของนักเรียนทั้งกระบวนการและผลผลิต โดยผู้สอนจะใช้ วิธีประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น จากการทำแฟ้มสะสม ผลงาน (portfolio) การบันทึก ความเห็น การจัดทำรายงาน ผลงานที่ทำ รวมถึงทักษะการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะและทดสอบ ในรูปแบบต่างๆ โดยจะเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ประเมินที่หลากหลาย คือ 1) ผู้เรียนประเมิน ตนเอง 2) ผู้สอน 3) เพื่อน/กลุ่มเพื่อน และ 4) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา สมรรถภาพของผู้เรียนแต่ละคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสังคมในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนและประชาคมโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ความร่วมมือและการรู้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นที่ 3.3 การวัดและประเมินผลการรู้สารสนเทศ

สามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์และคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิธีประเมินผล

1. ประเมินจากผลงานที่ต้องวิเคราะห์เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ
2. ประเมินจากภาษาที่ใช้ในการเขียนรายงานและการนำเสนอ

ในชั้นเรียน

3. ประเมินจากการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยอาจนำเสนอ

ในรูปของแผนภูมิ ตัวเลข กราฟหรือ ตาราง

4. ประเมินจากการพัฒนาศักยภาพของผลงาน กิจกรรมการฝึกทักษะ

ต่างๆ การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองและผลงานกลุ่ม

ขั้น 4 ขั้นสรุปผลและอภิปรายผล

เป็นขั้นที่ผู้สอนรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการเรียนเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆ ว่าได้ดำเนินการสอนอย่างไร ครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป การสรุปและอภิปรายผลนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาค/หรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication) ต่อไป

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication)	
รหัสวิชา	01550104	
ระดับปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	เวลา 3 ชั่วโมง
เรื่อง	ปฐมนิเทศ	
รูปแบบการเรียนรู้	Face to Face Instruction	

วัตถุประสงค์

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
2. เข้าใจกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน วิธีการเขียน และกำหนดการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ด้านทักษะ

1. อธิบายแนวคิดและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้
2. ระบุขั้นตอนการสอน เทคนิควิธีการสอนแบบผสมผสานได้
3. อธิบายวิธีการเรียน การเตรียมตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้
4. อธิบายถึงความต้องการการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้

ด้านเจตคติ

1. สนใจและตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื้อหา

1. แนวคิด หลักการ และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
2. กำหนดการสอน รายวิชา การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
3. ความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้ตามรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ประเมินผลก่อนเรียน (Pretest) โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นำเสนอแนวคิด หลักการ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน จากนั้นผู้สอนกำหนดประเด็นให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย ตามประเด็นที่กำหนด เช่น แนวคิด หลักการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

แบบผสมผสานเป็นอย่างไรเป็นต้น โดยให้ศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 1.1 จากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลังจากนั้นร่วมกันอภิปรายเพื่อหาประเด็นคำตอบ

3. ผู้สอนอธิบายกำหนดการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม แล้วร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนโดยเน้นให้ผู้เรียนเสนอแนวความคิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล

4. ผู้สอนสำรวจตามความต้องการการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของผู้เรียน โดยใช้แบบสำรวจความต้องการการเรียนรู้ จากนั้นนำผลการสำรวจที่ได้มาวิเคราะห์ตามต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อวางแผนในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ที่ 1.1 เรื่อง หลักการ แนวคิด และกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
2. แบบทดสอบก่อนเรียน
3. แบบสำรวจความต้องการการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
4. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การวัดและประเมินผล

วัตถุประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์การประเมินผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ 1.1 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 1.2 เข้าใจกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบผสมผสาน กำหนดการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	1.1 การทดสอบ 1.2 การสัมภาษณ์	1.1 แบบฝึกหัดตามใบกิจกรรมที่ 1 1.2 แบบฝึกหัดตามใบกิจกรรมที่ 1 และแบบสัมภาษณ์ 1.3 แบบบันทึกการเรียนรู้	1.1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 1.2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ด้านทักษะ 2.1 อธิบายแนวคิดและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้ 2.2 ระบุขั้นตอนการสอนเทคนิควิธีการสอนแบบผสมผสานได้ 2.3 อธิบายวิธีการเรียนการเตรียมตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้ 2.4 อธิบายถึงความต้องการการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้	2.1 การทดสอบ 2.2 การสัมภาษณ์และการทดสอบ 2.3 การสัมภาษณ์ 2.4 การทดสอบ	2.1 แบบฝึกหัดตามใบกิจกรรมที่ 1 2.2 แบบสัมภาษณ์ 2.4 แบบสำรวจความต้องการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	2.1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 2.2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 2.3 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 2.4 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ด้านเจตคติ 3.1 สนใจและตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน 3.2 เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม	3.1 การสังเกต 3.2 การสัมภาษณ์	3.1 แบบสังเกต 3.2 แบบสัมภาษณ์ 3.3 แบบบันทึกการเรียนรู้	3.1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ใบความรู้ที่ 1.1

เรื่อง หลักการ แนวคิด และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

หลักแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีมากมายหลายรูปแบบและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใดที่ดีที่สุด เนื่องจากแต่ละรูปแบบจะมีความเหมาะสมในการใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จมากที่สุด จากการศึกษาหลักคิดในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการผสมผสานเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายไว้เข้าด้วยกัน โดยเป็นการรวมหรือผสมเทคโนโลยีของเว็บ (Web Based Technology) เข้ากับการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม เช่น ห้องเรียนเสมือนจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน วีดิโอ สตรีมมิ่ง เสียงและข้อความ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด (Whitelock & Jelfs, 2003, p. 49)
2. เป็นการผสมผสานวิธีการสอนหรือระบบการเรียนการสอน (Learning Systems) ที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกัน โดยการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ แนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) แนวคิดกลุ่มพุทธิปัญญานิยม (Cognitivism) และแนวคิดกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) มาช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และแก้ปัญหาที่หลากหลายในการเรียนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์มาจัดการเรียนการสอนที่ดีที่สุด ซึ่งอาจใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีการสอนก็ได้ เช่น แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยตรงหรือการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เป็นต้น (Allen & Ure, 2003, p. 76)
3. เป็นการผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนทุกรูปแบบกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมที่มีการเผชิญหน้าระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนซึ่งเป็นมุมมองที่มีผู้ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย การเรียนบนเว็บแบบผสมผสานเป็นการบูรณาการการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายและการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมที่มีการเรียนแบบเผชิญหน้าเข้าด้วยกัน โดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อ ช่องทาง และเครื่องมือ ในบริบทของสภาพแวดล้อมในการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย (Online Learning Environment) เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์จากการเรียนออนไลน์ผ่านระบบเครือข่าย และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม เพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ที่ท้าทายและตอบสนองต่อความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้สูงขึ้น

4. เป็นการผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนกับการทำงานจริง การเรียนบนเว็บแบบผสมผสานเป็นการผสมผสานยุทธวิธีในการเรียนและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน เช่น การผสมผสานการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ การผสมผสานการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนทางไกล เป็นต้น

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นความยืดหยุ่น มีการผสมผสานยุทธวิธีในการเรียนการสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งการเรียนการสอนแบบออนไลน์และการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถบรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแนวคิดการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานในทางนักเทคโนโลยีทางการศึกษา นักวิชาการ และสถาบันการศึกษาต่างๆ พบว่า มีใช้คำที่มีความหมายถึงการจัดการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานไว้หลายคำ เช่น Blended Learning, Hybrid Learning, Flexible Learning, Integrated Learning, Multi-method Learning, Mixed Mode Learning ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคำที่หมายถึงรูปแบบการเรียนที่มีความยืดหยุ่นและมีการผสมผสานการเรียนผ่านสื่อ ช่องทางและวิธีการสอนที่หลากหลาย คำที่หมายถึงการจัดการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานได้มีผู้ให้การยอมรับมากที่สุด คือ คำว่า “Blended Learning” นั่นเอง (Driscoll, 2002)

กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

การเรียนการสอนบนเว็บในลักษณะจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการจัดการเรียนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบออนไลน์กับการเรียนแบบปกติ ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่มองว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานควรเป็นสิ่งที่ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนแบบผสมผสาน คือ สัดส่วนระหว่างการเรียนแบบออนไลน์กับการเรียนแบบปกติที่ขาดต่อความเข้าใจ คือ การสอนบนเว็บให้เป็นการสอนหลักหรือการสอนเสริมจากการเรียนปกติเป็นการสอนหลักแล้วนำการสอนออนไลน์เป็นการสอนเสริม หรือการเรียนออนไลน์เป็นการสอนหลักและการเรียนปกติเป็นการสอนเสริม ดังนั้นสัดส่วนของการผสมผสานจะเป็นคำตอบ

ระดับและสัดส่วนของการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบปกติ

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีวิธีการจัดการอยู่ 2 วิธี คือ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแนวตั้งกับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแนวนอน โดยมีเงื่อนไขการจัดการอยู่ที่เวลาและเนื้อหาการสอน วิธีการจัดการดังกล่าวอาจเรียกว่า สัดส่วนของการจัดการแบบผสมผสาน โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้ (ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรณพิรุณ, 2556, หน้า 31-36)

สัดส่วนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning Ratio)

1. การผสมผสานแบบ 50:50 เป็นการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ร้อยละ 50 และแบบปกติร้อยละ 50 แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแนวตั้ง (Vertical Blended Learning) หมายถึง การเรียนรู้ที่ประกอบด้วย การเรียนปกติกับการเรียนแบบออนไลน์ ที่จัดในช่วงเวลาเดียวกันแต่จัดการเรียนรู้ผสมกันทั้งสองแบบ เช่น วิชาเรียน 4 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในการสอนหนึ่งครั้ง ผู้สอนจะเจอนักศึกษาก่อนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า 2 ชั่วโมง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ บรรยาย ทำความเข้าใจในการเรียน หลังจากนั้นให้นักศึกษาเรียนด้วยตนเองบนเว็บอีก 2 ชั่วโมง ให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำแบบฝึกหัดส่งงาน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากเว็บไซต์ที่ผู้สอนจัดให้ หรือในสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษา นอกที่ตั้งในศูนย์การเรียนต่างจังหวัดที่ผู้สอนและผู้เรียนห่างไกลกัน ผู้สอนใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในช่วงแรก หลังจากนั้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ถือว่ามีสัดส่วนการผสมผสานร้อยละ 50:50 ซึ่งรวมถึงเนื้อหาของรายวิชาแบ่งออกในสัดส่วนที่เท่ากันระหว่างเรียนปกติกับเนื้อหาออนไลน์ หรือการจัดการเรียนแบบปกติเป็นบรรยาย ชั่วโมง และเป็นการเรียนจากกิจกรรมออนไลน์ ชั่วโมง เป็นต้น

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานแนวนอน (Horizontal Blended Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยการเรียนปกติกับการเรียนแบบออนไลน์ โดยการจัดช่วงเวลาในการเรียนรู้แตกต่างกันโดยใช้ทั้ง วิธีการ แต่คนละช่วงเวลากัน เช่น การจัดการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 10 สัปดาห์ จัดให้มีการเรียนปกติ 5 สัปดาห์ จากนั้นจัดให้มีการเรียนออนไลน์ สัปดาห์ ถือว่าเป็นการเรียนแบบผสมผสานร้อยละ 50:50 โดยเนื้อหาการสอนแบบปกติกับการสอนออนไลน์จะเป็นเนื้อหาคนละส่วนกัน

2. การผสมผสานแบบ 70:30 เป็นการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 70 และแบบปกติร้อยละ 30 คือ จัดกิจกรรมในห้องเรียนแบบเผชิญหน้าก่อน เช่น การปฐมนิเทศ การฝึกใช้เครื่องมือ ประมาณร้อยละ 10 จากนั้นเรียนด้วยตนเองบนเว็บประมาณร้อยละ 40 จากนั้นจึงมีการสอบถามภาคเพื่อทบทวนเนื้อหาบทเรียนที่ได้เรียนมาแล้ว ประมาณร้อยละ 10 และให้ผู้เรียนเรียนต้นตนเองต่ออีก ร้อยละ 30 จากนั้นจึงให้ผู้เรียนมาสรุปผลเรียน นำเสนอผลงานหรือทำแบบทดสอบหลังเรียน อีกประมาณ ร้อยละ 10

3. การผสมผสานแบบ 80:20 เป็นการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 80 และแบบปกติร้อยละ 20 คือ จัดกิจกรรมในห้องเรียนแบบเผชิญหน้าก่อน เช่น การปฐมนิเทศ การฝึกใช้เครื่องมือ ประมาณร้อยละ 10 จากนั้นให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองแบบออนไลน์ประมาณร้อยละ 80 เมื่อสิ้นสุดการเรียนจะให้ผู้เรียนมาสรุปผลเรียนนำเสนอผลงาน หรือทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกประมาณร้อยละ 10

ประเด็นที่ควรพิจารณาในการออกแบบสัดส่วนการเรียนแบบผสมผสาน คือ ต้องจัดให้มีการเรียนการสอนออนไลน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หากมีกิจกรรมน้อยกว่าร้อยละ 50 จะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ใช้สื่อออนไลน์เป็นตัวช่วยในลักษณะสื่อเสริม (Supplementary) และสื่อเติม (Complementary) ไม่ใช่สื่อหลัก (Comprehensive Replacement) ดังที่ ฌอนอมพร เลหาจรัสแสง (2545) กล่าวว่า การนำ e-Learning ไปใช้ประกอบกับการเรียนการสอนสามารถทำได้ 3 ระดับ ดังนี้

สื่อเสริม (Supplementary) หมายถึง การนำ e-Learning ไปใช้ในลักษณะสื่อเสริม กล่าวคือ นอกจากเนื้อหาที่ปรากฏในลักษณะ e-Learning แล้ว ผู้เรียนยังสามารถศึกษาเนื้อหาเดียวกันนี้ในลักษณะอื่นๆ เช่น จากเอกสาร ประกอบการสอน จากวีดิทัศน์ (Videotape) ฯลฯ การใช้ e-Learning ในลักษณะนี้เท่ากับว่าผู้สอนเพียงต้องการ จัดหาทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งสำหรับผู้เรียนในการเข้าถึงเนื้อหาเพื่อให้ประสบการณ์พิเศษเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนเท่านั้น

สื่อเติม (Complementary) หมายถึง การนำ e-Learning ไปใช้ในลักษณะเพิ่มเติมจากวิธีการสอนในลักษณะอื่นๆ เช่น นอกจากการบรรยายในห้องเรียนแล้ว ผู้สอนยังออกแบบเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจาก e-Learning ในความคิดของผู้เขียนแล้ว ในประเทศไทย หากสถาบันใดต้องการที่จะลงทุนในการนำ e-Learning ไปใช้กับการเรียนการสอนตามปกติ (ที่ไม่ใช่ทางไกล) แล้วอย่างน้อยควรตั้งวัตถุประสงค์ในลักษณะของสื่อเติม (Complementary) มากกว่าแค่เป็นสื่อเสริม (Supplementary) เช่น ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจาก e-Learning เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนในบ้านเราซึ่งยังต้องการคำแนะนำจากครูผู้สอน รวมทั้งการที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดการปลูกฝังให้มีความใฝ่รู้โดยธรรมชาติ

สื่อหลัก (Comprehensive Replacement) หมายถึง การนำ e-Learning ไปใช้ในลักษณะแทนที่การบรรยายในห้องเรียน ผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมดออนไลน์ ในปัจจุบัน e-Learning ส่วนใหญ่ในต่างประเทศ จะได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นสื่อหลักสำหรับแทนครู ในการสอนทางไกล ด้วยแนวคิดที่ว่า มัลติมีเดีย ที่นำเสนอทาง e-Learning สามารถช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาได้ใกล้เคียงกับการสอนจริงของครูผู้สอน โดยสมบูรณ์ได้

ระดับของการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning

Level)

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนปกติกับการเรียนออนไลน์ ควรมีสัดส่วนเท่าไร เป็นคำถามที่ต้องมาพิจารณาในลักษณะ คือ ลักษณะของรายวิชา กับลักษณะของสื่อออนไลน์ ซึ่งลักษณะของรายวิชาต้องพิจารณาว่าเป็นวิชาทฤษฎีอย่างเดียว ทฤษฎีร่วมกับปฏิบัติ หรือวิชาปฏิบัติอย่างเดียว และลักษณะของสื่อออนไลน์จะใช้เป็นสื่อหลักหรือสื่อเสริม การนำบทเรียนออนไลน์มาใช้มีปริมาณแตกต่างกันเราเรียกวิธีการจัดการเรียนการสอนไม่เหมือนกันสมาคมสโลน (Sloan Consortium) เสนอแนะแนวทางในการจัดกลุ่มและแบ่งประเภทการเรียนแบบผสมผสานตามระดับการนำเสนอเนื้อหาผ่านอินเทอร์เน็ต ดังภาพประกอบ 16 ต่อไปนี้

การนำเสนอเนื้อหาผ่านอินเทอร์เน็ต (Online Learning)	ระดับการผสมผสาน (Meaning)
80-100%	การเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning)
30-79%	การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)
1-29%	การใช้เว็บช่วยสอน (Web Facilitation)
0%	การเรียนการสอนแบบปกติ (Tradition)

ภาพประกอบ 16 ระดับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

Graham (2005) แบ่งระดับของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การผสมผสานระดับกิจกรรม (Activity-Level Blending)
เป็นการนำการเรียนการสอนบนเว็บมาประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งของหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เช่น กิจกรรมการอภิปรายในชั้นเรียนร่วมกับการอภิปรายระดมสมองออนไลน์
2. การผสมผสานระดับรายวิชา (Course-Level Blending)
เป็นการผสมผสานที่ระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนปกติกับกิจกรรมการเรียนผ่านเว็บในรายวิชา
3. การผสมผสานระดับโปรแกรมวิชา (Program-Level Blending)
เป็นการผสมผสานในระดับหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาสามารถเรียนและทำกิจกรรมในการเรียนข้ามโปรแกรม สาขาวิชาหรือภาควิชาในมหาวิทยาลัยเดียวกันได้
4. การผสมผสานระดับสถาบัน (Institutional-Level Blending)
เป็นการผสมผสานในระดับองค์กร สถาบัน หรือมหาวิทยาลัย โดยอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาสามารถเรียนและทำกิจกรรมในการเรียนข้ามสถาบันได้

การใช้ประโยชน์จากการเรียนแบบผสมผสาน

วิธีการใช้ประโยชน์จากการเรียนแบบผสมผสานนี้ก่อกำเนิดแบบการเรียนการสอนและ ผู้สอนควรออกแบบตามขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวิเคราะห์ ขั้นตอนการออกแบบ ขั้นตอนการพัฒนา ขั้นตอนการนำไปใช้ และขั้นตอนประเมินผล โดยมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

1. กำหนดสัดส่วนของการเรียนแบบผสมผสาน ว่าเป็นแบบแนวตั้งหรือแบบ แนวนอน
2. การออกแบบการเรียนการสอน กำหนดวิธีการหรือกิจกรรมการเรียนการสอน แบบออนไลน์และแบบปกติ โดยการเขียนแผนการสอนทั้งสองแบบ
3. กำหนดสื่อการเรียนการสอน พิจารณาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับกิจกรรม เช่น การสอนแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนใช้เทคนิคบรรยาย การอภิปราย ใช้ฟาวเวอร์พอยท์ในการนำเสนอ เป็นต้น การเรียนการสอนออนไลน์ ใช้เว็บบล็อก เว็บช่วยสอน เว็บฝึกอบรม หรือสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ผ่านเครือข่ายสังคม (Social Network) เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น Face book, Youtube, File Sharing, Photo Sharing เป็นต้น
4. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนทั้งระหว่างเรียนและ หลังเรียน ควรทำการประเมินทั้งกิจกรรมการเรียนในห้องเรียนแบบปกติ และประเมินกิจกรรม การเรียนแบบออนไลน์โดยใช้ข้อสอบแบบออนไลน์ผ่านระบบบริหารจัดการเรียนรู้ก็ได้ ร่วมกับการประเมินตามสภาพจริง

บทสรุป

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานจึงต้องคำนึงถึงสัดส่วนระหว่างการเรียนรู้แบบเห็นหน้า ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่เรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต เพราะเป็นสิ่งที่ระบุดี ได้ถึงการผสมผสานว่าเหมาะสมหรือไม่กับการเรียนในแต่ละวิชาแต่ละประเภท สัดส่วนการผสมผสานยังไม่มีที่ยืนยันแบบแนวตั้งหรือแบบแนวนอนเหมาะสมกับวิชาประเภทใด ขณะที่การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานกลับมีการนำไปใช้มากขึ้นในยุคที่การเรียนรู้แบบออนไลน์มีมากขึ้น แต่ก็ยังต้องพึงการพบปะเห็นหน้ากันอยู่ด้วยเช่นกัน สัดส่วนการผสมผสานในการเรียนรู้ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาต่อไป

แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง หลักการ แนวคิด และกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดที่ 1 ดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดที่ 1 หลักการ แนวคิด และกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ให้นักศึกษาเขียนอธิบายในประเด็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน
2. แนวทางและลักษณะในการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน
3. ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. จุดเด่นของกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีอะไรบ้าง?
2. นักศึกษาคิดว่าการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างไร
3. นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวอะไรบ้างในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2557**

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บันทึก..... สาขาวิชา.....

รหัสนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเขียนบันทึกสิ่งที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้จากการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาต้องบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร

.....

.....

.....

2. กิจกรรมอะไรบ้างที่ชอบที่สุดเพราะอะไร

.....

.....

3. สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในครั้งนี้อะไรบ้าง และมีวิธีการใช้อย่างไร

คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูป แอปบันทึกเสียง และอื่นๆ.....

.....

.....

4. มีการวัดและประเมินผลแบบใดบ้าง ผู้เรียนชอบด้านใดมากที่สุด

.....

.....

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication)	
รหัสวิชา	01550104	
ระดับปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	เวลา 3 ชั่วโมง
เรื่อง	Introduction to ASEAN and English Speaking Countries	
รูปแบบการเรียนรู้	Face to Face Instruction and Online Instruction	

วัตถุประสงค์

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของสมาคมอาเซียน
2. มีความรู้ ความเข้าใจในภาพรวมของวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมตะวันตก
3. เข้าใจในเรื่องของความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมตะวันตก

กับอาเซียนได้

ด้านทักษะ

ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนในประเด็น

ต่อไปนี้

1. อธิบายสาระสำคัญของสมาคมอาเซียนได้
2. อธิบายสาระสำคัญของวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมตะวันตกได้
3. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมตะวันตก

กับวัฒนธรรมอาเซียนได้

ด้านเจตคติ

1. ชื่นชมและเห็นคุณค่าในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมตะวันตก

เนื้อหา

1. Introduction to Association of South East Asian Nations (ASEAN)
 - 1.1 ASEAN General Information: Establishment
 - 1.2 Objectives
 - 1.3 Fundamental principles
 - 1.4 ASEAN Community
 - 1.5 ASEAN Charter
 - 1.6 ASEAN Motto

- 1.7 ASEAN Flag
- 1.8 ASEAN member states
- 2. ASEAN and English Speaking Countries
 - 2.1 Hey you Farang
 - 2.2 Get-up and go, Expressing Anger
 - 2.3 Help Yourself
 - 2.4 History of world English

คำศัพท์

ASEAN Community, Establishment, ASEAN EMBLEM and MOTTO, Security, Economic Community, Impact, Professions, Benefits, Low cost airline, Smuggled goods, Widespread Diseases

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้สอนนำเสนอภาพต่างๆ ของประเทศในกลุ่มสมาคมอาเซียนในใบความรู้ที่ 2.1 พร้อมทั้งตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบคำถาม ตัวอย่าง เช่น What is the capital city of Philippines? Which one is the national costume of Malaysia? What is the religion of The Vietnam?

1.2 ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำถาม/คำตอบและสรุปสาระสำคัญเพื่อเชื่อมโยงประเด็นสู่ขั้นที่ 2

2. ชี้นำเนื้อหา

2.1 ผู้สอนนำเสนอเนื้อหา ในใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง “Introduction to ASEAN Community and ASEAN and English Speaking Countries” โดยนำเสนอในรูปแบบของ PowerPoint แล้วร่วมกันอภิปราย โดยผู้สอนตั้งคำถามหรือประเด็นปัญหา แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่น่าเสนอ

3. ขั้นการฝึกปฏิบัติ

3.1 ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละเท่ากัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ในเว็บไซต์รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาใบความรู้ที่ 2.3 เรื่อง Hey you Farang

กลุ่มที่ 2 ศึกษาใบความรู้ที่ 2.4 เรื่อง Get-Up-and-Go

กลุ่มที่ 3 ศึกษาใบความรู้ที่ 2.5 เรื่อง Help Yourself

กลุ่มที่ 4 ศึกษาใบความรู้ที่ 2.6 เรื่อง History of world English

จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นสาระที่ได้จากการศึกษา แล้วร่วมกันอภิปราย โดยผู้สอนตั้งประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระในใบความรู้ที่ผู้เรียนศึกษา แล้วร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง จากนั้นร่วมกันสรุปสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ที่ได้ในรูปแบบของผังความคิด (Mind mapping)

3.2 ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกปฏิบัติออนไลน์ในเว็บไซต์รายวิชาที่ 2.3-2.6

3.3 ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติออนไลน์ในเว็บไซต์รายวิชาที่ 2.2 เรื่อง สมาคมอาเซียน โดยเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้

3.4 ให้ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ในเว็บไซต์ของรายวิชา แล้วส่งผู้สอนทางเว็บไซต์รายวิชา

4. ขั้นพัฒนาการนำไปใช้

4.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 4-5 คน เพื่อ แสดงสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับ ASEAN community และ ASEAN and Western Countries ในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การสนทนากับชาวต่างชาติ เป็นต้น โดยเน้นการติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันในสถานการณ์ดังกล่าว โดยมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1) ขั้นเตรียม ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนทราบแล้วช่วยกันกำหนดประเด็นและสถานการณ์ที่จะจำลองขึ้น กำหนดกิจกรรมที่จะปฏิบัติ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทของผู้เรียนทั้งหมด

2) ขั้นนำเสนอ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเข้าสู่สถานการณ์จำลองที่กำหนดไว้ในขั้นเตรียม แล้วดำเนินการเข้าสู่กิจกรรมตามสถานการณ์จำลองที่กำหนดไว้ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมก็ต้องมีการบันทึกสถานการณ์ไว้ตลอดเวลาในแบบบันทึกการเรียนรู้

3) ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลอง โดยการวิเคราะห์บทสนทนาที่เกี่ยวกับ ASEAN community และ Western Countries โดยเน้นความถูกต้องเหมาะสมในการสื่อความหมายได้ชัดเจนหรือไม่ และจะนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันอย่างไร

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ที่ 2.1 ภาพกลุ่มประเทศอาเซียน
2. ใบความรู้ที่ 2.2 เรื่อง Introduction to ASEAN COMMUNITY and ASEAN and Western Countries
3. เว็บไซต์รายวิชา “ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม” แบบฝึกปฏิบัติออนไลน์ที่ 2.1 และ 2.2
4. ใบความรู้ที่ 2.3 เรื่อง Hey you Farang
5. ใบความรู้ที่ 2.4 เรื่อง Get up and go, Expressing Anger

6. ใบความรู้ที่ 2.5 เรื่อง Help Yourself

7. ใบความรู้ที่ 2.6 เรื่อง History of world English

8. สถานการณ์จำลอง เกี่ยวกับ ASEAN community and ASEAN and ASEAN and Western countries

การวัดและประเมินผล

วัตถุประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์การประเมินผล
<p>1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ</p> <p>1.1 มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของประชาคมอาเซียน</p> <p>1.2 มีความรู้ ความเข้าใจในภาพรวมของวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมของประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา</p> <p>1.3 เข้าใจในเรื่องของความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมของประเทศที่เป็นเจ้าของภาษากับอาเซียนได้</p>	<p>1. การทดสอบ</p> <p>2. การสัมภาษณ์</p>	<p>1. แบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมออนไลน์ที่ 2.2-2.6</p> <p>2. แบบสัมภาษณ์</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80</p>
<p>2. ด้านทักษะ</p> <p>2.1 อธิบายสาระสำคัญของประชาคมอาเซียนได้</p> <p>2.2 อธิบายสาระสำคัญของวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมของประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาได้</p> <p>2.3 เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมของประเทศที่เป็นเจ้าของภาษากับอาเซียนได้</p>	<p>1. การทดสอบ</p> <p>2. การสัมภาษณ์</p> <p>3. การประเมิน</p>	<p>1. แบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมออนไลน์ที่ 2.1 และ 2.2</p> <p>2. แบบสัมภาษณ์</p> <p>3. แบบประเมิน</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80</p>
<p>3. ด้านเจตคติ</p> <p>3.1 ชื่นชมและเห็นคุณค่าในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมของประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา</p>	<p>1. แบบสัมภาษณ์</p>	<p>1. แบบสัมภาษณ์</p> <p>2. แบบบันทึกการเรียนรู้</p>	<p>1. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80</p>

ใบความรู้ที่ 2.1
ภาพกลุ่มประเทศอาเซียน

Welcome to Asian Pictures.
What do you looking for the ten ASEAN
countries of ASEAN Community?

1. Vietnam

2. Brunei

3. Cambodia

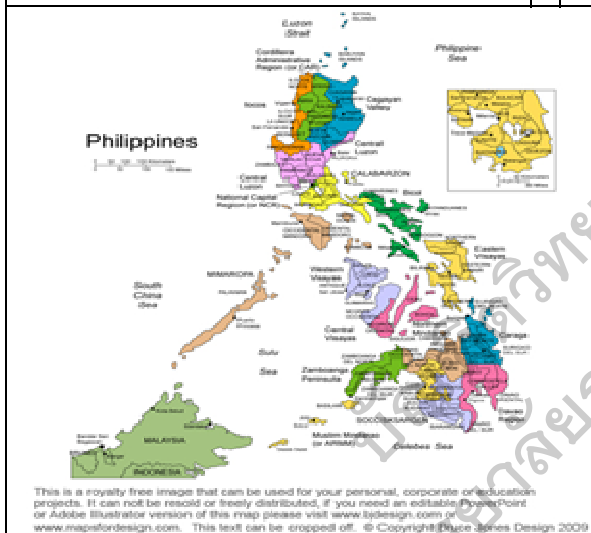

4. Indonesia

5. Laos

6. Malaysia

7. Philippines

8. Myanmar

9. Singapore

10. Thailand

ใบความรู้ที่ 2.2

เรื่อง “Introduction to ASEAN COMMUNITY and ASEAN and Western Countries”

Introduction to Association of South East Asian Nations.

<http://www.asean.org/asean/about-asean/overview>

1.1 ASEAN General Information

- ESTABLISHMENT

The Association of Southeast Asian Nations, or ASEAN, was established on 8 August 1967 in Bangkok, Thailand, with the signing of the ASEAN Declaration (Bangkok Declaration) by the Founding Fathers of ASEAN, namely Indonesia, Malaysia, Philippines, Singapore and Thailand.

Brunei Darussalam then joined on 7 January 1984, Viet Nam on 28 July 1995, Lao PDR and Myanmar on 23 July 1997, and Cambodia on 30 April 1999, making up what is today the ten Member States of ASEAN.

1.2 Objective

- AIMS AND PURPOSES

As set out in the ASEAN Declaration, the aims and purposes of ASEAN are:

To accelerate the economic growth, social progress and cultural development in the region through joint endeavors in the spirit of equality and partnership in order to strengthen the foundation for a prosperous and peaceful community of Southeast Asian Nations;

To promote regional peace and stability through abiding respect for justice and the rule of law in the relationship among countries of the region and adherence to the principles of the United Nations Charter;

To promote active collaboration and mutual assistance on matters of common interest in the economic, social, cultural, technical, scientific and administrative fields;

To provide assistance to each other in the form of training and research facilities in the educational, professional, technical and administrative spheres;

To collaborate more effectively for the greater utilisation of their agriculture and industries, the expansion of their trade, including the study of the problems of international commodity trade, the improvement of their transportation and communications facilities and the raising of the living standards of their peoples;

To promote Southeast Asian studies; and

To maintain close and beneficial cooperation with existing international and regional organizations with similar aims and purposes, and explore all avenues for even closer cooperation among themselves.

1.3 FUNDAMENTAL PRINCIPLES

In their relations with one another, the ASEAN Member States have adopted the following fundamental principles, as contained in the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC) of 1976:

Mutual respect for the independence, sovereignty, equality, territorial integrity, and national identity of all nations;

The right of every State to lead its national existence free from external interference, subversion or coercion;

Non-interference in the internal affairs of one another;

Settlement of differences or disputes by peaceful manner; Renunciation of the threat or use of force; and Effective cooperation among themselves.

1.4 ASEAN COMMUNITY

The ASEAN Vision 2020, adopted by the ASEAN Leaders on the 30th Anniversary of ASEAN, agreed on a shared vision of ASEAN as a concert of Southeast Asian nations, outward looking, living in peace, stability and prosperity, bonded together in partnership in dynamic development and in a community of caring societies.

At the 9th ASEAN Summit in 2003, the ASEAN Leaders resolved that an ASEAN Community shall be established.

At the 12th ASEAN Summit in January 2007, the Leaders affirmed their strong commitment to accelerate the establishment of an ASEAN Community by 2015 and signed the Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015.

The ASEAN Community is comprised of three pillars, namely the ASEAN Political-Security Community, ASEAN Economic Community and ASEAN Socio-Cultural Community. Each pillar has its own Blueprint, and, together with the Initiative for ASEAN Integration (IAI) Strategic Framework and IAI Work Plan Phase II (2009-2015), they form the Roadmap for and ASEAN Community 2009-2015.

1.5 ASEAN CHARTER

The ASEAN Charter serves as a firm foundation in achieving the ASEAN Community by providing legal status and institutional framework for ASEAN. It also codifies ASEAN norms, rules and values; sets clear targets for ASEAN; and presents accountability and compliance.

The ASEAN Charter entered into force on 15 December 2008. A gathering of the ASEAN Foreign Ministers was held at the ASEAN Secretariat in Jakarta to mark this very historic occasion for ASEAN.

With the entry into force of the ASEAN Charter, ASEAN will henceforth operate under a new legal framework and establish a number of new organs to boost its community-building process.

In effect, the ASEAN Charter has become a legally binding agreement among the 10 ASEAN Member States.

1.6 ASEAN Motto

The motto of ASEAN is “One Vision, One Identity, One Community”.

1.7 ASEAN Flag

The ASEAN Flag is a symbol of Member States' unity and support for the principles and endeavors of ASEAN and is a means to promote greater ASEAN awareness and solidarity.

The ASEAN Flag represents a stable, peaceful, united and dynamic ASEAN. The colors of the Flag—blue, red, white and yellow—represent the main colours of the flags of all the ASEAN Member States.

The blue represents peace and stability. Red depicts courage and dynamism, white shows purity and yellow symbolizes prosperity.

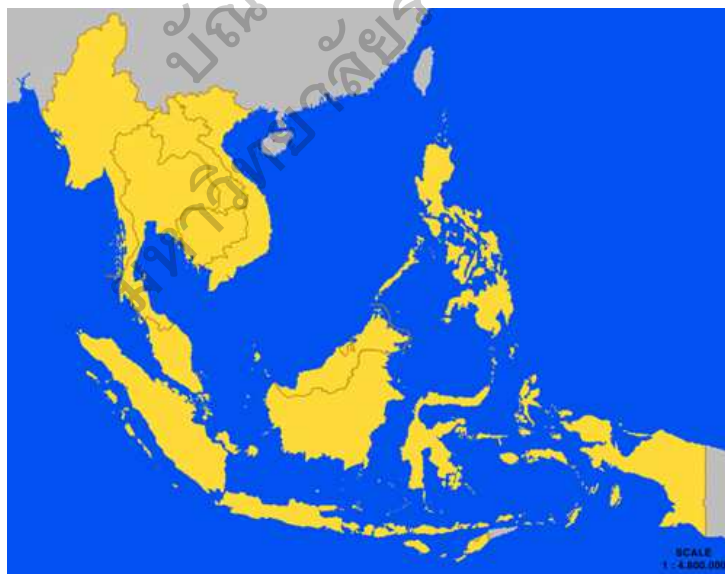
The stalks of paid in the centre of the Emblem represent the dream of ASEAN's Founding Fathers for an ASEAN comprising all the countries in Southeast Asia, bound together in friendship and solidarity.

The circle represents the unity of ASEAN.

The ASEAN Flag is the reserved copyright of ASEAN.
The specifications of the ASEAN Flag are annexed.

1.8 ASEAN Member States

- **Brunei Darussalam**

Head of State : His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin
Waddaulah

Capital : Bandar Seri Begawan

Language(s) : Malay, English

Currency : B\$ (Brunei Dollar)

Ministry of Foreign Affairs & Trade of Brunei Darussalam

Website: www.mfa.gov.bn.

- **Cambodia**

Head of State : His Majesty King Norodom Sihamoni

Head of Government : Prime Minister Hun Sen

Capital : Phnom Penh

Language : Khmer

Currency : Riel

Ministry of Foreign Affairs & International Cooperation of Cambodia

Website: www.mfaic.gov.kh.

- **Indonesia**

Head of State : President Susilo Bambang Yudhoyono

Capital : Jakarta

Language : Indonesian

Currency : Rupiah

Ministry of Foreign Affairs of Indonesia Website: www.kemlu.go.id.

- **Lao PDR**

Head of State : President Choummaly Sayasone

Head of Government : Prime Minister Thongsing Thammavong

Capital : Vientiane

Language : Lao

Currency : Kip

Ministry of Foreign Affairs of Lao PDR Website: www.mofa.gov.la.

- Malaysia

Head of Government : The Honourable Dato' Sri Mohd Najib bin Tun
Abdul Razak

Capital : Kuala Lumpur

Language(s) : Malay, English, Chinese, Tamil

Currency : Ringgit

Ministry of Foreign Affairs of Malaysia Website: www.kln.gov.my.

ASEAN-Malaysia National Secretariat

Website: www.kln.gov.my/myasean.

- Myanmar

Head of State : President Thein Sein

Capital : Nay Pyi Taw

Language : Myanmar

Currency : Kyat

Ministry of Foreign Affairs of Myanmar Website: www.mofa.gov.mm.

- Philippines

Head of State : President Benigno S. Aquino III

Capital : Manila

Language(s) : Filipino, English, Spanish

Currency : Peso

Department of Foreign Affairs of the Philippines

Website: www.dfa.gov.ph.

- Singapore

Head of State : President Tony Tan Keng Yam

Head of Government : Prime Minister Lee Hsien Loong

Capital : Singapore

Language(s) : English, Malay, Mandarin, Tamil

Currency : S\$ (Singapore Dollar)

Ministry of Foreign Affairs of Singapore Website: www.mfa.gov.sg.

- Thailand

Head of State : His Majesty King Bhumibol Adulyadej

Head of Government : Prime Minister Yingluck Shinawatra

Capital : Bangkok

Language : Thai

Currency : Baht

Ministry of Foreign Affairs of Thailand Website: www.mfa.go.th.

- Viet Nam

Head of State : President Truong Tan Sang

Head of Government : Prime Minister Nguyen Tan Dung

Capital : Ha Noi

Language : Vietnamese

Currency : Dong

Ministry of Foreign Affairs of Viet Nam Website: www.mofa.gov.vn.

The ASEAN Economic Community (AEC)

ใบความรู้ที่ 2.3 เรื่อง “Hey You, Farang!”

Hey You, Farang!

angry – mad, upset

to get attention – to make someone look and listen

polite – the way to behave that will not make anyone angry or upset

rude – the opposite of polite

One of the first things to remember about foreigners is that we should not try to get their attention by saying, “Hey, you” or “You-you you.” This is a custom of many Thai people, perhaps because they have heard it in cowboy movies. However, in English, saying “Hey you” means “I am angry at you. Come here so I can fight you.” If you say this to a foreigner, you will get his attention, but he will be angry, and probably won’t feel like being your friend. It is much better to say “Pardon me” or “Excuse me” or just “Hello.” These are very polite. The foreigners will be happy to talk to you.

It is also the custom of Thai people to use the word “farang” instead of the word “foreigner.” Not all foreigners feel the same about the word “farang.” Some think it’s funny, and like the word. Others think it’s rude, and get angry if you use it to talk about foreigners or their culture. This is because in English it’s not polite to use a special word about people just because of the color of their skins.

I don’t mind
people using the
word “farang.”
I use it myself.
I am a farang!

Don’t call me “farang!”
I hate it! I’m not a
farang. I’m an
Australian, and my
name is Larry!

Since you can never know how foreigners feel about the word “farang”, you must do the two things already mentioned: 1) Observe and 2) Ask. Listen to the person when he speaks. Does he use the word “farang” himself. This tells you that it’s okay for you to use it also. But if you’re not sure, then ask, “What do you think about the word ‘farang’?” “If he says “I don’t mind,” then you can use the word, but if he says “I don’t like it,” then you know never to use the word around your new friend.

In this course you will be asked to compare Thai culture with English-speaking culture. For example, on the topic of shaking hands, you could write: In Thailand people greet each other with a wai, but in English-speaking culture, people shake hands.

On the topic of the word “farang”: Many Thai people use the word “farang” for a person with light skin, but many foreigners don’t like to be called “farang.”

Now try to compare the two cultures on the topic of “You You You”:
In Thai culture _____
but in English-speaking culture _____

ใบความรู้ที่ 2.4 เรื่อง “Get-Up-and-Go”

to admire – to like very much

to consider – to think about

to discuss – to talk about

to examine – to look at carefully

to enjoy – to be happy doing something, to like doing something

to fix – to work to make a problem better

to gather – to bring together

impatient – not wanting to wait

in a hurry – wanting to move or act very quickly

to notice – to see, to observe

a pace – the rate, the rhythm; how fast something is going

to respect – to show special honour, to admire something or someone above others

a social relationship – friendship

a volunteer – someone who chooses to work

Many Asian people notice that people from English-speaking countries always seem to be in a hurry. They will make up their minds what they want to do, and then start doing it right away. If the other people are moving more slowly, they will either leave them behind or try to make them go faster. This is true not only of English-speaking people, but also people from most European countries. These people are sometimes impatient. Sometimes impatient people will get angry at other people who are going too slowly.

Why are foreigners so impatient? Why don't they slow down, take their time and enjoy themselves? There are many reasons. For one, in most European countries there is great respect for the people who work hard and get things done. People who work hard are the ones who get rich, and most Europeans admire rich people and want to be like them. If they see a job that needs to be done, they will usually start working right away. On the

other hand, they don't respect someone who works slowly, because they think this person is lazy. Therefore everyone tries to work hard, and move from one thing to another very quickly.

Another reason for being impatient is that they enjoy it. Many people like to live their lives at a very fast pace. If they have nothing to do, they get bored. This means they must always move from one activity to another with no break in between. If something slows them down, it makes them unhappy. This is why they sometimes get angry at someone who makes them wait.

Now consider the Thai custom. Before beginning a new job, people must gather together and talk. They will ask each other questions, eat and drink, and become friends before working. This is because social relationships are very important in Thailand. They may not want to work with someone who is not their friend.

Compare: In English-speaking culture people like to begin working right away, but in Thai culture _____

Does this mean social relationships are not important in English-speaking countries? No, people from these countries like to be friends just as much as Thai people. The difference is that in Thailand people try to become friends before working, and in English-speaking countries they become friends after the job is finished. In fact, because they respect the people who work hard, many times they will become friends while they're working.

There is a special word for people who like to work hard, who like to fix a problem as soon as they see it and without being asked. We say that these people have a lot of "get-up-and-go." If you have get-up-and-go, then you may not like the Thai custom of sitting and talking before beginning work. This will make you impatient, and unhappy. Many foreigners who come to Thailand to work have had this problem; they want to begin working right away, but their Thai co-workers always want to take them to parties, ask them questions and become friends with them before working.

Read this story:

Noke is working in an office in Bangkok. Robin, a volunteer from an English-speaking country, has just arrived in Thailand to work in the office a well. The other people in the office always want to sit and ask questions, but Robin wants to begin working right away. Noke can see that Robin is getting angry and impatient.

What can Noke do? First write your answer here, then discuss your ideas with the rest of the class.

What did you write? Maybe Noke could explain to the other workers that Robin has a lot of “get-up-and-go,” and they should let her begin working. Maybe she could talk to Robin, explain the Thai custom, and let her know that after all the parties and the questions, everyone will start working. What’s your idea? What would you do?

บัณฑิตวิทยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ใบความรู้ที่ 2.5 เรื่อง “Help Yourself”

The word independent, when you talk about an independent country, means that the country is free. There is not another country telling the country what to do, or doing jobs that the country can do for itself. The same thing can be said about people; people who are independent don't need anyone else telling them what to do, or giving them money or food. They are proud that they can do these things by themselves.

Little babies are the opposite of independent; they can't do anything for themselves. Their parents must look after them and do everything the babies need. After they grow up, however, they can do all these things for themselves. People from English-speaking countries, especially, often don't want anyone to serve them; that will make them feel like babies again.

When Westerners visit each other, the host will usually set drinks and food out on a table, and say “Help yourself.” This means that the guest is welcome to eat or drink anything there, but he must get it for himself. The guest is happy because he can help himself, and the host is happy because the guest is comfortable.

Now compare this to Thai culture. It is the Thai custom to do everything for the guest, such as giving water to drink and food to eat. This is the Thai way of being polite, and being a good host. Guests are given everything they want, without having to ask. The host serves them, because he wants them to be comfortable.

Can you see the problem if foreigners are the guests of a Thai host? The host will want to serve them, but they would much rather get the water and the food for themselves. Then the host might think that his guests are not being friendly, and the guests might think that the host is being too friendly. As long as one of them understands that the customs are different, they will be able to understand each other, and then everyone will be happy.

Compare: In Thai culture _____
but in English-speaking culture _____

Imagine that you are eating dinner with Bill, and American doctor. Your mother keeps giving Bill different kinds of food. Read the conversation below, and then write the final line:

MOTHER: Eat this. It's not spicy.
BILL: Thank you, but I can get it myself.
MOTHER: Have some more beer.
BILL: I can pour it. Let me do it.
MOTHER: Eat this. It's delicious.
BILL: Let me do it myself! I'm not a baby!
YOU: _____

What would you say? Would you explain to your mother that Bill is very independent, and doesn't want to be served by anyone, or would you explain to Bill that Thai people always serve their guests? Write your sentence, then share it with the rest of the class.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ใบความรู้ที่ 2.6

เรื่อง “History of World English”

an army – the soldiers of a country

a colony – a country that isn't independent, but belongs to another country

huge – very big, independent – free, powerful – very strong

a navy – the soldiers who live and fight on boats

to prefer – to like and choose one thing more than others

to trade – to buy and sell

to wonder – to think about, to be curious about

Have you ever wondered why so many people in the world speak English today? England is a very small country, with about the same population as Thailand. However, four hundred years ago England was the most powerful country in the world. It had a strong army and a huge navy. More importantly, England had a lot of businessmen who wanted to get rich, and they understood how important it was to set up trade with other countries around the world. With their strong navy the British sailed all over the world; in some countries, such as India and America, they set up colonies which became part of the British Empire, Other countries, such as Thailand, remained independent but still began to trade with England.

Today, almost all of the countries that were colonies of England are now free, but they continue to speak English. The United States alone has over 250 million English speakers. In countries like India and Hong Kong, most of the people prefer to speak one of their own languages, but because the laws are written in English, and many of the countries' leaders were educated in English-speaking countries, they often use English for official business. In other countries which weren't colonies of England, many continue to use English when they do business, because it is understood by so many people all over the world.

แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

A. Put T behind the mark if it's true and Put F behind the mark if it's False.

- 1. Most of Asian people prefer to express their anger.
- 2. In English, "Hey you" means "I'm angry at you"
- 3. Foreigners feel as same as Thai people about the word "Farang"
- 4. In English, It's not polite to label someone by their nationality or the color of their skin.
- 5. You should try to get the attention from foreigners by saying "You you you" or "Hey you"
- 6. The appropriate word to get the attention from foreigners is "Excuse me" "Pardon me" or just say "Hello"
- 7. In English Speaking Countries the host will usually set the food out on the table and said to the guest "Let's help yourself"
- 8. "Let's help yourself" in English Speaking Countries means the host doesn't want the guest in the house.
- 9. If the host says "Let's help yourself", the guest should leave the house.
- 10. In Asian countries, the host will serve drinks and food to the guests.

B. Compare the two cultures from the following topics.

11. "You You You"

In Thai culture.....

.....

but in English-speaking culture.....

.....

12. "Help Yourself"

In Thai culture.....

.....

but in English-speaking culture.....

.....

แบบสัมภาษณ์ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. วัตถุประสงค์ของสมาคมอาเซียนคืออะไร
2. หลักสำคัญของสมาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง
3. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนคืออะไร
4. ผลกระทบของสมาคมอาเซียนที่มีต่อประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง
5. ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียนกับประเทศในกลุ่มตะวันตกมีอะไรบ้าง ยกตัวอย่างตามที่นักศึกษาสนใจ 1 ประเด็น
6. ให้นักศึกษาแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับบทบาทของภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการเข้าร่วมกลุ่มประชาคมอาเซียน

แบบประเมินทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Introduction to ASEAN Community and English Speaking Countries

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการฟัง
ตามแบบประเมินทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความเข้าใจ	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้ทั้งหมด	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้เป็น ส่วนใหญ่	สามารถตอบ คำถามหลังจากที่ฟัง ได้เล็กน้อย	ตอบคำถาม หลังจากที่ฟังได้ น้อยมาก
การจับใจความสำคัญ	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้เกือบ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ เล็กน้อย	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ น้อยมาก
การรู้ความหมาย คำศัพท์	รู้ความหมาย คำศัพท์ทั้งหมด	รู้ความหมาย คำศัพท์โดย ส่วนใหญ่และ ชัดเจน	รู้ความหมาย คำศัพท์ทั้งหมด	รู้ความหมาย คำศัพท์เล็กน้อย และไม่ชัดเจน
การปฏิบัติตามคำสั่ง	ปฏิบัติตามคำสั่ง ได้ถูกต้องและ คล่องแคล่ว	ปฏิบัติตามคำสั่ง ได้ถูกต้องแต่ ค่อนข้างช้า	ปฏิบัติตามคำสั่ง ไม่ค่อยถูกต้องและ ค่อนข้างช้า	ปฏิบัติตามคำสั่ง ได้ถูกต้องน้อย มาก

แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Introduction to ASEAN Community and English Speaking Countries

รหัส นักศึกษา	ประเด็น/ คะแนน ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง	ความคล่องแคล่ว	การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบการพูด	รวม คะแนน
		8	8	4	20
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

รหัส นักศึกษา	ประเด็น/ คะแนน ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง	ความคล่องแคล่ว	การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบการพูด	รวม คะแนน
		8	8	4	20
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด
ตามแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ประเด็น การประเมิน				
ความถูกต้อง	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตามหลัก การออกเสียง ออกเสียงเน้น หนักในคำ/ ประโยคอย่าง สมบูรณ์	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงมีเสียง เน้นหนักในคำ/ ประโยคเป็นส่วน ใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์ และประโยคได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ขาดการออกเสียง เน้นหนัก	ออกเสียงคำ/ ประโยคผิด หลักการออก เสียงทำให้ สื่อสารไม่ได้
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้	พูดตะกุกตะกัก บ้าง แต่ยังสามารถ สื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุด เป็นช่วงๆ เพื่อให้ สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อ ความหมาย ไม่ได้
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบ การพูด	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสมกับบท บรรยาย	พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับ บทบรรยาย แต่ไม่มีท่าทาง ประกอบ	พูดเหมือนอ่าน ไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

แบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Introduction to ASEAN Community and English Speaking Countries

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการอ่าน
ตามแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความเข้าใจ	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่านได้ ทั้งหมด	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่านได้ เกือบทั้งหมด	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่านได้ เล็กน้อย	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่าน ได้น้อยมาก
การจับใจความสำคัญ	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้เกือบ ทั้งหมด	จับใจความสำคัญ ของเนื้อหาได้ เล็กน้อย	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ น้อยมาก
การรู้ความหมาย คำศัพท์	เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้ ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้เกือบ ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ ใหม่ สามารถเดา ความหมายคำศัพท์ จากบริบทได้ เล็กน้อย	เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้น้อย มาก

แบบประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Introduction to ASEAN Community and English Speaking Countries

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ประเด็น/ คะแนน	การใช้ภาษา	เนื้อหา	รวมคะแนน
			12	8	20
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

เลขที่	ประเด็น/ คะแนน	การใช้ภาษา	เนื้อหา	รวมคะแนน
		12	8	20
31	ชื่อ-สกุล			
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียน
ตามแบบประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
การใช้ภาษา	การสะกด คำศัพท์ถูกต้อง การเลือกใช้คำ ตรงกับเนื้อหา ประโยคถูกต้อง มีเครื่องหมาย วรรคตอนที่ ถูกต้อง	การสะกด คำศัพท์ผิด เล็กน้อย พอเดา ความหมายได้ เขียนรูปประโยค ผิดหลัก ไวยากรณ์ เล็กน้อย เครื่องหมาย วรรคตอนผิด เล็กน้อย	สะกดคำผิดมาก แต่พอเดา ความหมายได้รูป ประโยคผิดพลาด มากเครื่องหมาย วรรคตอนไม่ครบ หรือไม่ถูกต้อง	สะกดคำผิดมาก เขียนรูป ประโยคไม่ ถูกต้อง ไม่มี เครื่องหมาย วรรคตอน
เนื้อหา	มีรายละเอียด เนื้อหาตรงกับ ลักษณะที่ กำหนดมาก ที่สุด	รายละเอียดของ เนื้อหาแต่ยังไม่ ครอบคลุม ทั้งหมด	มีรายละเอียด ของเนื้อหา น้อย	มีรายละเอียด ของเนื้อหา น้อยมาก

แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม

เลขที่	ประเด็น/คะแนน	ความร่วมมือ	ขั้นตอน	แสดงความ คิดเห็น	ความ รับผิดชอบ	รวม คะแนน
	ชื่อ-สกุล	8	8	4	4	20
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความร่วมมือ	ขั้นตอน	แสดงความ คิดเห็น	ความ รับผิดชอบ	รวม คะแนน
		8	8	4	4	20
35						
36						
37						
38						
39						
40						
41						
42						
43						
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						
51						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความร่วมมือ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนร่วมมือกัน ทำงาน มีการ ประสานงานที่ดี เปิดโอกาส ให้ สมาชิกกลุ่มอื่น มีส่วนร่วมใน กิจกรรม ตลอดเวลาการ นำเสนอ	สมาชิกในกลุ่มทุก คนร่วมมือกัน ทำงาน ส่วนใหญ่ มีการประสานงาน ที่ดี เปิดโอกาสให้ สมาชิกกลุ่มอื่นมี ส่วนร่วมใน กิจกรรมบางช่วง ของการนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนทำงานที่ได้รับ มอบหมาย แต่ยังไม่ ขาดการ ประสานงานในกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิก กลุ่มอื่นมีส่วนร่วม น้อยมากในช่วงของ การนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่ม บางคนไม่ ทำงานกลุ่ม ขาดการ ประสานงาน สมาชิกกลุ่มอื่น ไม่มีโอกาสเข้า ร่วมกิจกรรม ในช่วงของการ นำเสนอ
ขั้นตอนการทำงาน	มีการกำหนด ขั้นตอนการ ทำงานที่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำงาน จนกระทั่งเห็น ผลงานสมบูรณ์	มีการกำหนด ขั้นตอนการ ทำงานค่อนข้าง ชัดเจนตั้งแต่ เริ่มการทำงาน จนกระทั่งเห็น ผลงานสมบูรณ์	มีการกำหนด ขั้นตอนการทำงาน แต่ยังไม่มีความสำเร็จ ของงานไม่ค่อย สมบูรณ์	มีการกำหนด ขั้นตอนการ ทำงานไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่ สมบูรณ์
การแสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคน ร่วมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ ร่วมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกมากกว่าครึ่ง ร่วมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกไม่ ให้ ความร่วมมือใน การแสดงความคิดเห็น
ความรับผิดชอบ	สมาชิกทุก คนทำงานที่ ได้รับมอบหมาย จนงานเสร็จ สมบูรณ์ทันเวลา	สมาชิกส่วนใหญ่ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจน เสร็จสิ้นสมบูรณ์	สมาชิกบางคน เลื่องงาน ไม่ทำ หน้าที่ตามที่ได้ รับมอบหมายงาน เสร็จ แต่ไม่ค่อย สมบูรณ์ทันเวลา	สมาชิกไม่มี ความรับผิดชอบ ทำให้งานไม่ บรรลุเป้าหมาย

แบบบันทึกการประเมินคุณภาพชิ้นงาน/ภาระงาน

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความสมบูรณ์ ของชิ้นงาน	ความคิดสร้างสรรค์	รวมคะแนน
		12	8	20
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความสมบูรณ์ ของชิ้นงาน	ความคิดสร้างสรรค์	รวมคะแนน
		12	8	20
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพชิ้นงาน/ภาระงาน

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความสมบูรณ์ของ ชิ้นงาน	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนสมบูรณ์	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนเป็น ส่วนใหญ่	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนพอ สมควร	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนน้อย
ความคิดสร้างสรรค์	เป็นชิ้นงาน ที่แปลกใหม่ คิดขึ้นเอง ไม่เหมือน ตัวอย่าง	เป็นชิ้นงาน ที่แปลกใหม่ แต่มีบางส่วน คล้ายกับ ตัวอย่าง	เป็นชิ้นงาน ที่ปรับปรุงดัดแปลง เล็กน้อยจากตัวอย่าง	เป็นชิ้นงานที่ เหมือนกับ ตัวอย่าง

**แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2557**

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บันทึก..... สาขาวิชา.....

รหัสนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเขียนบันทึกสิ่งที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้จากการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาต้องบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร

.....

.....

.....

2. กิจกรรมอะไรบ้างที่ชอบที่สุดเพราะอะไร

.....

.....

3. สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในครั้งนี้อะไรบ้าง และมีวิธีการใช้อย่างไร

คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูป แอปบันทึกเสียง และอื่นๆ.....

.....

.....

4. มีการวัดและประเมินผลแบบใดบ้าง ผู้เรียนชอบด้านใดมากที่สุด

.....

.....

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายวิชา	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication)		
รหัสวิชา	01550104		
ระดับ	ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	เวลา 3 ชั่วโมง
เรื่อง	ASEAN National Costumes and National Costumes of English Speaking Countries		
รูปแบบการเรียนรู้	Online Learning		

วัตถุประสงค์

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุดประจำชาติของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ

ด้านทักษะ

1. สามารถอ่านและเขียนสรุปความจากการอ่านบทความเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติอาเซียนและนานาชาติ
2. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนและนานาชาติ
3. สามารถค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้

ด้านเจตคติ

1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของประชาคมอาเซียน
2. ยอมรับความแตกต่างในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการแต่งกายภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้
3. ยอมรับในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่นในด้านการทำงานและผลงาน/ชิ้นงานได้

เนื้อหา

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุดแต่งกายของนานาชาติ (National Costumes from around the World) นำเสนอในรูปแบบรูปภาพและคำอธิบายสั้นๆ เกี่ยวกับเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติของประเทศต่างๆ เช่น India, Russia, Scotland, Austria, Spain, France, และ Italy เป็นต้น

2. เนื้อหาในบทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes” มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมการแต่งกายด้วยชุดแต่งกายประจำชาติอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่
 - 1) ชื่อของชุดแต่งกาย ประจำชาติ
 - 2) ลักษณะและวัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ของชุดแต่งกาย
 - 3) ชุดแต่งกายประจำชาติของเพศหญิง และเพศชาย
3. บทอ่านในหัวข้อ “National Costumes of ASEAN”

คำศัพท์

Antique, Satin, Batik, Crewel embroidery, Satin, textile, costumes, garment, shawl, organdy, pleat, cylindrical

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนในเว็บไซต์รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication) ในลิงค์ www.englishforcrossculturalsnru.ac.th ตามบทเรียนประจำบทที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes”

1.2 ผู้เรียนทำการศึกษาการเข้าเรียน e-learning เกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนรู้, วิธีการส่งงาน, การตอบคำถาม, การอภิปรายและการวิพากษ์งานระหว่างกลุ่มผู้เรียนโดยใช้ e-learning

1.3 ผู้เรียนศึกษาในเนื้อหาและแหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดให้ในใบความรู้ที่ 7.1 หัวข้อ “National Costumes from around the World” แล้วตอบคำถามในแบบฝึกหัดอิเล็กทรอนิกส์ของกิจกรรมที่ 7.1

2. ขั้นเสนอเนื้อหา

2.1 ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาการเรียนรู้ในใบความรู้ที่ 7.2 จากสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่กำหนดให้ ประจำบทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes” มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมการแต่งกายด้วยชุดแต่งกายประจำชาติอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ โดยมีหัวข้อเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ชื่อของชุดแต่งกายประจำชาติ 2) ลักษณะและวัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ของชุดแต่งกาย 3) ชุดแต่งกายประจำชาติของเพศหญิงและเพศชาย และศึกษาบทอ่านในหัวข้อ “National Costumes of ASEAN”

2.2 ผู้เรียนศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองโดยผ่านสื่อและแหล่งการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดให้ จากนั้นผู้เรียนสามารถสนทนา อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนและเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เว็บบล็อก (Blog), Facebook เป็นต้น

2.3 ผู้สอนติดตามผล ให้คำปรึกษา ชี้แนะแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ชั้นการฝึกปฏิบัติ

3.1 ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาการเรียนรู้อินโฟความรู้ที่ 7.3 Avoiding Confrontation and Saving Face และตอบแบบทดสอบออนไลน์ประจำบทที่ 5 โดยผู้เรียนจะต้องตอบแบบทดสอบประจำบท จำนวน 25 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 20 ข้อ และแบบอัตนัย 5 ข้อ โดยแต่ละคำถามได้กำหนดวันและเวลาในการส่งคำตอบไว้ในแผนกิจกรรมทาง e-learning

3.2 ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาการเรียนรู้อินโฟความรู้ที่ 7.4 Traditional costumes of ten Southeast Asian countries โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อในการทำรายงานและมีการนำเสนอผลงานโดยใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยท์ (Microsoft PowerPoint) หรือวีดีโอนำเสนอ (Video Presentation) ซึ่งมีหัวข้อกรณีศึกษาสามารถแบ่งออกได้เป็น 10 หัวข้อ และกำหนดให้แต่ละกลุ่มเลือก 1 หัวข้อ ดังนี้

- 1.1) National Costume of Brunei
- 1.2) National Costume of Vietnam
- 1.3) National Costume of Singapore
- 1.4) National Costume of Thailand
- 1.5) National Costume of Myanmar
- 1.6) National Costume of Cambodia
- 1.7) National Costume of Malaysia
- 1.8) National Costume of Philippines
- 1.9) National Costume of Indonesia
- 1.10) National Costume of Laos

3.3 ผู้เรียนรวมกลุ่มและร่วมกันแบ่งหน้าที่ วางแผนการทำงานและดำเนินการตามแผนที่วางไว้โดยใช้การสนทนาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) หรือกระดานสนทนา (Web board) ภายในเว็บไซต์รายวิชา โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้ เช่น 1) สิ่งที่เรียนรู้จากการศึกษาบทความของนักศึกษาแต่ละคนในกลุ่ม 2) สรุปภาพรวมการเรียนรู้เป็นของกลุ่ม 3) วิธีการทำงานกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานกลุ่ม 4) ข้อเสนอแนะในการทำงานครั้งต่อไป เป็นต้น โดยมีผู้สอนติดตามผล ให้คำปรึกษาและชี้แนะแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3.4 ผู้เรียนส่งผลงานออนไลน์ตามกิจกรรมที่กำหนดผ่านทางเว็บไซต์รายวิชา www.englishforcrossculturalsnru.ac.th ตามวันและเวลาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7.3

3.5 ผู้เรียนตอบแบบทดสอบออนไลน์ประจำบทที่ 5 โดยผู้เรียนจะต้องตอบแบบทดสอบประจำบท จำนวน 25 ข้อ ข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 20 ข้อ และแบบอัตนัย 5 ข้อ โดยแต่ละคำถามได้กำหนดวันและเวลาในการส่งคำตอบไว้ในแผนกิจกรรมทาง e-learning

4. ขั้นพัฒนาการนำไปใช้

4.1 ผู้เรียนทำกิจกรรมที่ 7.4 โดยผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากขั้นที่ 3) แสดงสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการสนทนาในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดไว้ในใบกิจกรรมที่ 7.4 ซึ่งเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยนำเสนอในรูปแบบของไฟล์วีดีโอ (Video presentation) และให้ผู้เรียนอัปโหลดผลงานผ่านทางเว็บไซต์ www.youtube.com และส่งผลงานออนไลน์ตามกิจกรรมกลุ่มที่กำหนดผ่านทางเว็บไซต์รายวิชา www.englishforcrossculturalsnru.ac.th ตามวันและเวลาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7.4 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1) **ขั้นเตรียม** ผู้เรียนอ่านวัตถุประสงค์และสถานการณ์จำลองที่กำหนดให้ในแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย 1) ประเด็นของสถานการณ์จำลอง 2) กิจกรรมในการปฏิบัติ 3) บทบาทผู้เรียน 4) วิธีการนำเสนอและกำหนดการส่งผลงาน

2) **ขั้นนำเสนอ** แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ

2.1) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกปฏิบัติการเข้าสู่สถานการณ์จำลองที่กำหนดไว้ในขั้นเตรียม และดำเนินการเข้าสู่กิจกรรมตามสถานการณ์จำลองที่กำหนดไว้โดยในขณะที่ดำเนินกิจกรรมก็ต้องมีการบันทึกสถานการณ์ที่ได้เรียนรู้ในแบบบันทึกการเรียนรู้ และในแต่ละกลุ่มนำเสนอในรูปแบบของไฟล์วีดีโอ (Video presentation)

2.2) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอัปโหลดผลงานผ่านทางเว็บไซต์ www.youtube.com และส่งผลงานออนไลน์ตามกิจกรรมกลุ่มที่กำหนดผ่านทางเว็บไซต์รายวิชา www.englishforcrossculturalsnru.ac.th ตามวันและเวลาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7.4

3) **ขั้นสรุป** แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนย่อย คือ

3.1) ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน/ชิ้นงาน หรือตั้งคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา โดยแต่ละคำถามจะมีเวลาในการถามและตอบคำถามเป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.2) ผู้เรียนแต่ละคนเขียนบันทึกการเรียนรู้และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์รายวิชาและเว็บบล็อก (Blog) ของตนเองในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ประเด็นความรู้เดิม 2) ความรู้ใหม่ที่ได้รับ 3) ประเด็นหรือองค์ความรู้ที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม 4) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม (ด้านความรู้สึก/ความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน)

3.3) ผู้สอนติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงาน พร้อมชี้แนะและให้กำลังใจผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอนและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ (Media and Resources)

แบบออนไลน์

1. เว็บไซต์รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication) ในลิงค์ www.englishforcrossculturalsnru.ac.th ในบทเรียนที่ 5 เรื่อง “ASEAN National Costumes” เป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ใบความรู้ที่ 7.1 เรื่อง National Costumes from around the World

1.2 ใบความรู้ที่ 7.2 เรื่อง ASEAN National Costumes

1.3 ใบความรู้ที่ 7.3 เรื่อง Avoiding Confrontation and Saving Face

1.4 ใบความรู้ที่ 7.4 เรื่อง Traditional costumes of ten Southeast

Asian countries

1.5 ใบกิจกรรมที่ 7.1, 7.2, 7.3, 7.4

1.6 สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการสนทนาในหัวข้อชุดแต่งกายประจำชาติ ในประเทศสมาชิกอาเซียน

2. เว็บไซต์สื่อการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ของ www.facebook.com เป็นสื่อหลักและใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ที่ผู้เรียนคุ้นเคย เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพิ่มเติม เช่น e-mail, twitter, instagram, Ning เป็นต้น

3. เว็บไซต์สื่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) ของ www.facebook.com เป็นสื่อหลักในการติดต่อสื่อสาร บันทึกการเรียนรู้และแบ่งปันการเรียนรู้

4. Website เชื่อมโยงไปยังแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆ เช่น <http://www.aecnews.net/>, <http://asean.klw1.org>, <http://www.vietnambreakingnews.com> เป็นต้น

5. วิดีโอออนไลน์ เช่น จาก www.youtube.com, <https://www.google.com/videohp?hl=en>

การวัดและประเมินผล

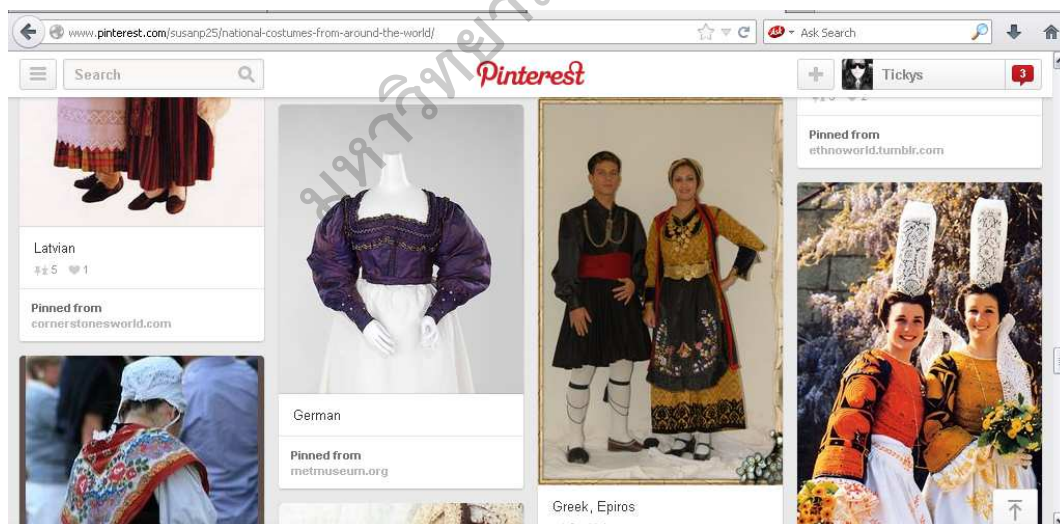
วัตถุประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์การประเมินผล
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ 1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุดประจำชาติของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ 2. เข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านได้อย่างถูกต้องในประเด็นต่างๆ เช่น เนื้อเรื่องที่อ่าน การหาความหมายของคำศัพท์จากบริบทได้ 3. เข้าใจถึงความแตกต่างของชุดประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียนได้และชาวตะวันตกได้	- การทดสอบ - การสัมภาษณ์	- แบบทดสอบย่อย ท้ายแผนฯ - ใบกิจกรรมที่ 7.1 - แบบสัมภาษณ์	- ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75
2. ด้านทักษะ 1. สามารถอ่านและเขียนสรุปความจากการอ่านบทความเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติอาเซียนและนานาชาติ 2. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนและนานาชาติ 3. สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้	- การประเมิน	- แบบประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	- ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75
3. ด้านเจตคติ 1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของประชาคมอาเซียน 2. ยอมรับความแตกต่างในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและชาวตะวันตกได้ 3. ยอมรับในการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่นในด้านการทำงานและผลงาน/ชิ้นงานได้	- การสัมภาษณ์ - การบันทึกการเรียนรู้ - การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	- แบบบันทึกการเรียนรู้ - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน - แบบสัมภาษณ์	- ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75

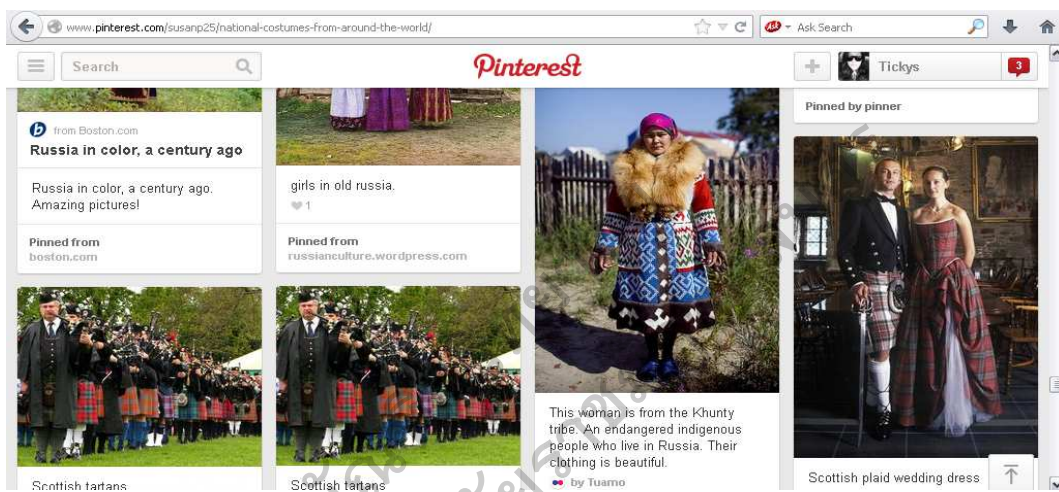
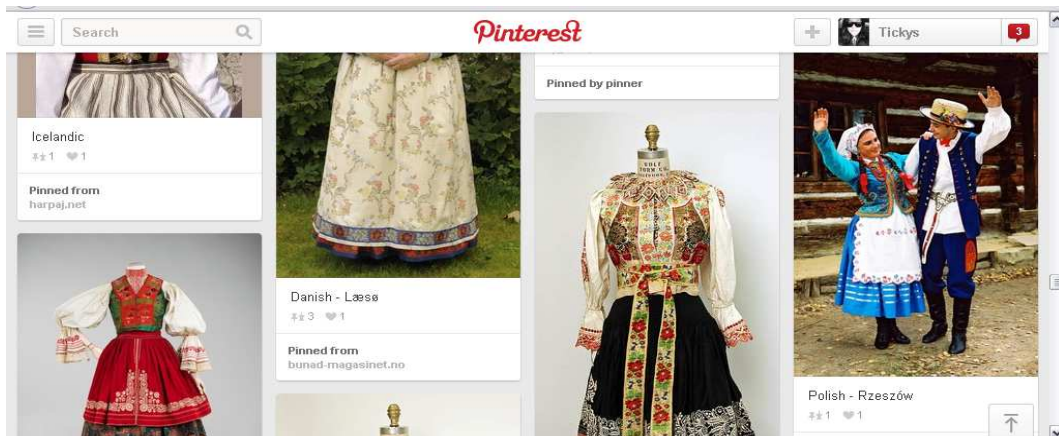
ใบความรู้ที่ 7.1 เรื่อง National Costumes from around the World

แหล่งอ้างอิง : Pinterest.com

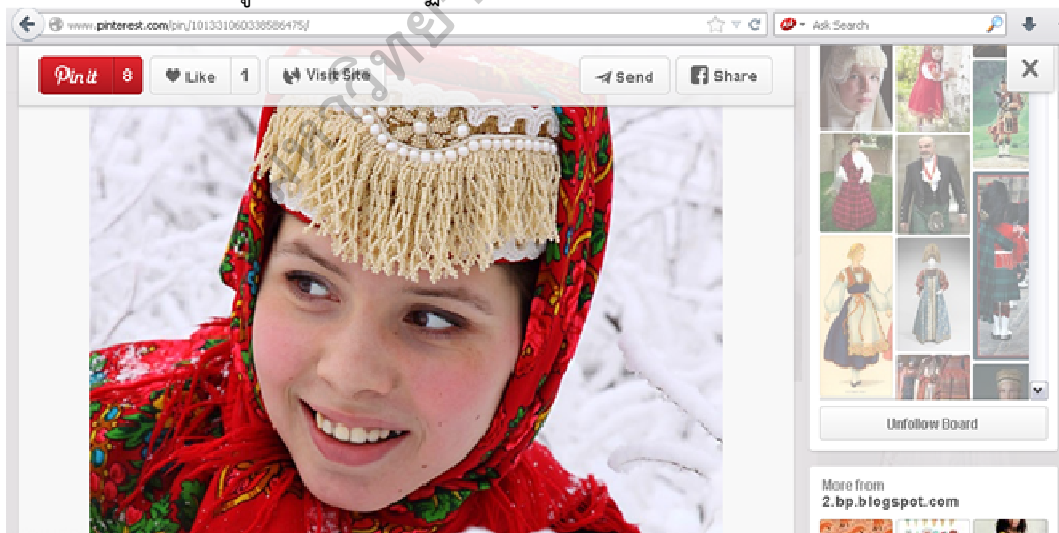
โดยเข้าไปที่เว็บไซต์ดังนี้

<http://www.pinterest.com/susanp25/national-costumes-from-around-the-world/>
ตัวอย่างเว็บไซต์:

เมื่อคลิก (Click) ไปที่รูปภาพ จะปรากฏรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้น ดังนี้

ใบความรู้ที่ 7.2 เรื่อง ASEAN National Costumes

ASEAN National Costumes จากเว็บไซต์ <http://www.maha-ezine.net> ในลิงค์ต่อไปนี้
<http://www.maha-ezine.net/asean/traditional-dress-of-10-countries-in-asean/>

ตัวอย่างเว็บไซต์:

เมื่อเลื่อน Scroll Bar ลงไปจะปรากฏรูปภาพเกี่ยวกับชุดแต่งกายประจำชาติของประเทศต่างๆ และคำอธิบายพอสังเขป

ภายในหน้าเว็บไซต์มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

[ASEAN](#)

Traditional Dress Of 10 Countries In ASEAN

by [M514 Charlotte](#) (September 7, 2013)

ASEAN is very close to us. We are going to be in ASEAN social in 2015. Today I will show you the Traditional dress of each countries in ASEAN.

- **Malaysian traditional dress**

Malaysian national dress for men called “Baju Melayu”. Include with Long arm shirt, trousers and long skirt which made from silk, cotton, or a blend of cotton polyester. For women called “Baju Kurun”. Include with the coat of arms length and a long skirt.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/43137391@N07/7141353327/>

- **Vietnamese traditional dress**

“Ao dai” is a National dress of Vietnam. Include with fit silk dress worn over trousers, which always wear in wedding and important ceremony of country. It’s looks like “Ki-Pao” dress of China. Now a day it has been popular with Vietnamese women. For men, they will wear “Ao dai” dress in wedding or funeral ceremony.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/msyvonnies/8183606843/>

- **Myanmar traditional dress**

The traditional of Myanmar, called “Longyi”, it’s a fabric sarong to wear for both men and women. In various special occasions. Man wears a shirt with Mandarin collar and a coat without collar. Sometimes they will also wear a headdress called “Guang Baung”, and Burmese women will wear a dress with buttons up front called “Yinzi” dress with side buttons called “Yinbon” and put a shawl over.

Picture credit: http://www.flickr.com/photos/rion_wibowo/5047726232/

- **Bruneian traditional dress**

Bruneian traditional dress looks similar to traditional dress of Malaysian man, called “Baju Melayu” for the women called “Baju Kurung” but Bruneian traditional woman dress will be more colorful. The most of it will be a dress cover a body from head to toe. Man wears a long arm shirt, a shirt length to the knee, wear a trousers and sarong, because Bruneian is Muslim, so they have to dress neatly and entirely.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/jenningspony/8627415885/>

- **Laos traditional dress**

Laos women wear a sarong and long arm shirt. Laos men dress a national or wear a loincloth. Wear a coat with seven buttons similar to Thai traditional dress.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/peterlaos/3869701720/>

- **Indonesian traditional dress**

“Kebaya” is a traditional dress of Indonesia for women. It's have a look like long arm shirt and has buttons. The shirt got a colorful color. Embroidered by lace design, and the sarong is a batik sarong. For men, usually wear batik shirt and wear a trousers or “Teluk Beskap”, which is a dress mix between a short coat like Javanese and sarong and wear sarong at home or pray at mosque.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/tracklabstudios/6975831937/>

- **Philippines traditional dress**

Men wear a trousers and wear a shirt called “Barong Tagalog” which is sewn by pineapple fiber, include with a set neck, shoulder, arm, forearm length embroidered jacket cuff. Women wear long skirt and beige pleated short sleeve shirt lifted up above the shoulder like a butterfly wings called “Balintawak”

Picture credit: http://www.flickr.com/photos/my_soul_insurance2004/532706716/

- **Thai traditional dress**

For women wear a Thai dress with “Sabai” (a long piece of cloth) use a cloth to lift, pleat a skirt in front, have a carry belt. Upper part is a “Sabai” and sew sabai and skirt to be one piece or sometimes they will separate it. Show one shoulder side and have a cape of sabai cover a shoulder, leave the another side down.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/46591684@N03/4289362939/>

- **Cambodian traditional dress**

Cambodian traditional dress is “Sampot” or Cambodia skirt woven by hand with both loose and fitted. Always made of silk or cotton mix them together. “Sampot” for women looks similar to Laos skirt and Thai. There are many different kind of “Sampot” according to the social of people in Cambodia. In daily basic day will use inexpensive materials, which are send from Japan. Popular design in transverse pattern if it’s in elegant type, it would woven by gold thread or silver thread.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/leakhanawedding/8638629089/>

- **Singaporean traditional dress**

Singapore country hasn’t their own traditional dress because they are separate into 4 nationalities are Chinese, Malaysian, Indian and European, and each nationalities got their own traditional dress such as Malaysian women in Singapore wear “Kebaya” dress. The dress is very colorful. Bind in lace design. Chinese wear long arm shirt with Chinese collar and thick dress hide a button and wear trousers.

Picture credit: <http://www.flickr.com/photos/calajava/3105043038/>

Information credit: <http://hilight.kapook.com/view/73561>

Charlotte 07/09/13

ใบความรู้ที่ 7.3

เรื่อง Avoiding Confrontation and Saving Face

1. What are some examples of ways that foreigners will use confrontation?
2. What are some examples of negative criticism?
3. What are some examples of positive criticism?
4. How do Westerners feel about indirect criticism?
5. Compare the two cultures on the topic of losing face.
6. Why do many people dislike foreigners and call them “Know-ti-all”?

to cause – to make, to bring about

confrontation – to go directly to the cause of a problem and try to fix it

to identify the cause – to learn who or what is causing a problem

not on purpose – by accident, by mistake, because they don't know better

related to – similar to, having similar explanations

typical – everyday, common

Most of the lessons in this book so far have been about the different ways that Thai people might offend foreigners: by asking personal questions, by saying “farang,” and so on. This doesn't mean that foreigners never offend Thai people. In this chapter we will discuss some of the ways that someone from an English-speaking country might offend you, and what you should do if this happens.

First of all, remember that most foreigners are not rude on purpose. If they do something that offends you, it's usually because they don't understand the Thai custom. In Thailand, you should never touch the head of another person, but in English-speaking countries, they don't have this custom. If a foreigner touches you on the head will you get angry? What will you do? It's better just to say, “Please don't touch my head,” and then explain the Thai custom. This way you will both be comfortable, and nobody has to get angry.

However, there is another way that foreigners might offend Thai people. This is through confrontation. Confrontation is related to “get-up-and-go”; it means that you see a problem, you identify the cause of the problem, and you immediately go to fix the problem. To understand why this offends people in Thailand, we will first discuss the concept of positive criticism and negative criticism.

Criticism

advice – words meant to teach someone to do a better job

to criticize – to tell someone what he is doing wrong

to damage – to hurt, to break

negative – bad

positive – good

reputation – status of a person, the measure of how others feel about him

a suggestion – a small piece of advice, an idea to help someone

Negative criticism is bad; it means saying things like “You’re stupid,” “You’ll never be able to do this,” or “You’re very bad at this.” These will hurt the people’s feelings, and if you say them in front of other people, it will damage their reputations. Using negative criticism is also called ridiculing, mockery, or making fun of someone.

Example:

Romario: NO NO NO!! That’s not how to kick the ball! You’re the worst football player I’ve ever seen! Who taught you how to play? Get off the field!

Positive criticism is good. You give people advice or suggestions on how to improve, and you don’t make them feel bad or damage their reputations when you say it.

Example:

Pele: Did you know you can kick the ball further if you use your toe? Try it
This way: I think it will help you. And don’t close your eyes when you kick.
Keep your eyes on the ball the whole time. There, that’s much better, isn’t it?

You can see that positive criticism is much better than negative criticism. Westerners will not mind if you give them positive criticism, because it will let them do their jobs better. However, they won’t like negative criticism. Ridicule or mockery will hurt their feelings, and make them angry.

However, in many Asian cultures, people don’t like any kind of criticism. If you tell people that they should be doing their jobs a different way, this will make them feel bad, and might make them angry. That’s because criticism is one way that makes Asian people lose face.

Losing Face

to complain – to talk about what is wrong, to talk about why you are angry
to hint – to talk indirectly about something, to imply
to imply – to talk indirectly about something, hoping that the person listening
will understand what you really mean
to improve – to make something better
to talk indirectly – to hint, to say something other than what you mean hoping
that the person listening will understand what you really mean
to lose face – to look bad in front of other people, so that it damages your
reputation

In most Asian countries, it is very important not to lose face. They will not want to lose face, and they won't want to make someone else lose face, either. This means that Asian people don't like to solve problems through confrontation. They prefer to solve their problems indirectly.

If they have a problem with another person, they won't go directly to that person and ask him to solve the problem. They want to avoid confrontation, and they don't want the person to think that they are criticizing him. That's why they will try to solve the problem indirectly; perhaps they will hint about what's wrong sometime when the person can hear them. Then he can solve the problem on his own. This way no one had to complain to the person, and he didn't lose face.

For most English-speaking people, this is considered unnecessary. They would rather confront the problem directly. Remember that work is very important, and they respect people who get work done quickly. If there is a problem, they will go directly to the person and ask him to solve the problem. He won't be angry; he might even respect them for showing him how to improve his work. And person who used an indirect way would not be respected, because they would consider it a waste of time.

In this dialogue, Bob and Yamata are both businessmen. They are both expected to send a report to their boss, but neither has finished yet. The boss asks each one about the report; see how their answers are different.

- Boss: Yamata, I have not yet received our report.
- Yamata: How strange. I gave it to my secretary several days ago.
Perhaps it is lost in the mail. I will ask my secretary to make a duplicate, and deliver it to you personally.
- Boss: Bob, did you finish the report?
- Bob: No, I'm sorry. I'm running behind schedule. Can I have some extra time?
- Boss: How much time do you need?
- Bob: I can have it for you by the end of the day.
- Boss: That will be okay.
- Bob: Thank you.

You see that Yamata did not want to admit that he was late, even though the report was not about a very important matter. He didn't want to lose face with his boss. Bob, however, admitted that he was wrong, apologized, asked for more time, and thanked his boss for being understanding. He didn't lose face, because the important thing was to get the work done.

In American schools, children are encouraged to ask questions and think for themselves. This makes the teacher happy, because it shows that the students really want to learn about the material. Compare this to many Asian cultures; children seldom ask questions, because this would make the teacher lose face. Asking questions would be considered a kind of criticism; it might imply that the lecture wasn't good enough for the students to understand the material.

Two Stories

to avoid – to keep from doing something, to prevent something from happening

to boil – to heat water to 100 degrees C.

to participate – to work together

- Fred: What's wrong with me, Doctor?
- Doctor: You are very sick.
- Fred: But what's the name of the disease?
- Doctor: You must take these pills every day until you are well.
- Fred: What's in them? What's the name of the medicine?
- Doctor: Get out! Do you think I am a doctor? Go way, and find another doctor if I'm not good enough!

* * * * *

Sally has just moved to Bangkok with her husband and her baby. She has heard that babies can get sick from eating off of dirty dishes, so she wants her dishes to be very clean. One day she goes into the kitchen and speaks to her maid:

“This is the soap I want you to use when you wash the dishes. Please get them very clean, and when you are finished, pour boiling water over them. That way my baby won’t get sick.”

The next day, the maid leaves the house without telling anyone, and never comes back.

What happened in both of these stories? The foreigners were confronting their problems; the first one was sick and wanted to get well, and the second wanted the dishes to be clean for her baby. They both thought they were doing the right thing by confronting the problem, but the Thai in each story didn’t like being criticized.

In the first story the doctor got angry, because he felt he was losing face; he thought Fred was asking questions because he didn’t think the doctor was good enough. In truth, Fred just wanted to participate in his own treatment. In the second story, the maid was upset because she was criticized, too. She thought, “Mrs. Sally doesn’t think I know how to wash dishes.” In truth, Sally just wanted them washed a special way, so her baby wouldn’t get sick.

What could Fred and Sally have done to prevent the problem? Perhaps if they understood more about Thai culture, they could have avoided confrontation in the situation, and used a more indirect way to solve their problem. On the other hand, if the doctor and the maid had known more about Western culture, then they could have understood why Fred and Sally were using confrontation, and then maybe they would not have been offended.

Know-It-All

to embarrass – to make someone lose face in front of other people

know-it-all – one who believes that he knows best in every situation

to insult – to say rude things to someone

It’s a very common problem in the world that foreigners, especially Americans, are unpopular because they often criticize the people in other countries. For example, an American might come to Thailand to work in a hospital, and tell

the nurses that the hospital isn't clean enough. The nurses will not like the criticism, because this makes them lose face. They complain that the American thinks that only his way and his ideas are good. They think that the American is a "Know-it-all."

The nurses don't understand that the volunteer sees problem, and wants to fix it. On the other hand, the volunteer doesn't understand why the nurses are angry. In the west, it is common to criticize things that are not working, to try to get the other people to make them better. The American should try to understand that in Thailand, any criticism will make the other people lose face. He should try to find an indirect way to get the nurses to make the hospital cleaner.

In this chapter we learned that it is very common in English-speaking countries to use confrontation to solve a problem, unlike the Thai system of solving problems indirectly. Foreigners are not afraid of losing face in a confrontation over a small problem. However, this doesn't mean that they will never be afraid to lose face. If you insult, embarrass or tell lies about them, this will cause them to lose face, and they care about this just as much as you do. In Chapter Seven we will discuss how foreigners can lose face, and how you can help them to avoid this.

Exercises

Form a small group with about four people. Write a short skit about a foreigner who visits Thailand and criticizes the people there. Decide if the foreigner is a man or a woman. Choose a name and a nationality for the foreigner.

In the skit, the foreigner visits Ubon Ratchatani, and goes to a dinner where many people eat raw meat (such as lap). The foreigner tells everybody not to eat raw meat, because it is dangerous. Sometimes there are eggs of worms inside the raw meat, and when the eggs hatch, the worms could make the people sick. However, the people in Northeast Thailand like to eat raw meat.

Write the skit, and make sure everybody in your group has at least one line. At the end of the skit, think of something to say that will solve the problem; either explain to the foreigner that it is the custom in Eesan to eat raw meat, or have the villagers decide not to eat raw meat so they will be safe. Now perform the skit for the rest of the class.

Reports on English-Speaking Countries

Climate	– the kind of weather
minerals	– the metals and chemicals to be found in the ground
to organize	– to put information into order
rainfall	– the measure of the falling of rain every year, in centimeters
research	– reading books to get in formation

In this course you are learning general information about the customs of the world's major English-speaking countries. It's not possible to include specific information about every English-speaking country in this book, but this is something you can find out for yourself. For this course you will have the assignment of writing a report about one of these countries. Your teacher will assign the country you will write about.

Antigua and Barbuda	Australia	Bahamas	Bangladesh
Barbados	Belize	Botswana	Cameron
Canada	Dominica	Fiji	Gambia
Ghana	Gibraltar	Great Britain	Grenada
Guyana	Hong Kong	India	Ireland
Jamaica	Kiribati	Lesotho	Liberia
Malawi	Malaysia	Malta	Mauritius
New Zealand	Nigeria	Pakistan	Panama
Philippines	St. Luccia	St. Vincent & Grenadines	
Samoa	Seychells	Sierra Leone	Singapore
Solomon Islands	South Africa	Swaziland	Tanzania
Tonga	Trinidad/Tobago	Tuvalu	Uganda
United States	Zambia	Zimbabwe	

ใบความรู้ที่ 7.4

เรื่อง Traditional costumes of ten Southeast Asian countries

จากเว็บไซต์ <http://www.vietnambreakingnews.com> ในลิงค์ต่อไปนี้

<http://www.vietnambreakingnews.com/2014/03/traditional-costumes-of-ten-southeast-asian-countries/>

ภาพตัวอย่างเว็บไซต์: หน้าแรก

Cambodia

Photo: Cambodiaguide

The traditional Cambodian sampot is a woman's long skirt with a fold or pleat in the front, but some sampot styles actually look more like trousers. It is worn with a modest shirt or blouse. On special occasions women match the color of their sampot to the traditional color for that day. Cambodian men typically wear cotton or silk shirts with short or long sleeves. They wear cotton trousers as well.

Thailand

Photo: Wemagazin

The women's national costume is named the Chakri. It is made up of Thai silk. The dress includes a back-less and shoulder-less shirt, a ready-to-wear skirt with Na-nang ([a typical Thai cutting style on a center of a skirt](#)), and a shawl which is made by organdy. The men's national costume is known as sue phraratchatan ([royally bestowed shirt](#)).

Laos

Photo: Laosclosing

Lao women wear the silk skirts, blouses and scarves to attend important ceremonies. Lao men wear salong, big large pants or the peasant pants.

Singapore

Singapore hasn't their own traditional dress because they are separate into 4 nationalities are Chinese, Malaysian, [Indian and European](#), and each nationalities got their own traditional dress.

Indonesia

A Kebaya is a traditional blouse-dress combination worn by women in Indonesia. It is sometimes made from sheer material and usually worn with a sarong or batik. Indonesian men generally wear sarongs ([usually with a checkered pattern](#)) in the home. In public, the sarong is worn only when attending Friday prayers at the mosque. For formal national occasions, the men wear batik shirts with trousers or teluk beskap, a combination of the Javanese jacket and sarong.

Malaysia

Baju Melayu is a traditional Malay outfit for men. [The Muslim](#) males in Malaysia wear the traditional dress, baju Melayu, during festivals and wedding gatherings. They will usually wear accompanying accessories like the songkok (black hat) and samping ([extra piece of sarong wrapped around the waist](#)). The female version of the baju melayu is called the baju kurung. [Baju Kurung](#) is the traditional dress for the Muslim ladies in Malaysia. It is simple and graceful, and covers most part of the wearer's body.

Myanmar

The longyi is the Myanmar national dress worn by men as well as women. It is basically a piece of cloth sown into a cylindrical tube, slipped over the head by men and stepped into by the women and tucked in at the waist. Men and women

however fasten their longyis at the waist in different ways. Men fold the garment into two panels and knot it neatly at waist level.

Vietnam

The most popular and widely-recognized Vietnamese national costume is the Áo dài, which is worn nowadays mostly by women while men no longer wear Áo dài, except for traditional ceremonies. Áo dài consists of a long gown with a slit on both sides, worn over silk pants.

Philippines

The barong Tagalog (or simply barong) is an embroidered formal garment of the Philippines. [In Filipino](#) culture it is a common wedding and formal attire, mostly for men but also for women. The balintawak is the traditional Filipino costume for women. The costume typically features a white or cream-colored blouse with puffy-butterfly short sleeves.

Brunei

Bruneian traditional dress looks similar to traditional dress of Malaysian, called “Baju Melayu” for the women called “Baju Kurung” but Bruneian traditional woman dress will be more colorful. The most of it will be a dress cover a body from head to toe. Man wears a long arm shirt, a shirt length to the knee, a trousers and sarong.

Compiled by *Pha Le*

แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

Direction A : Put the word “Negative criticism” and “Positive criticism” in front of the sentences or the words that are related.

Example: _____ “You’re an idiot”.

Answer : Negative Criticism “You’re an idiot”

- 1) _____ Don’t make people feel bad.
- 2) _____ “I believe in your power”
- 3) _____ “You can’t do it”
- 4) _____ Give people advice and show them how to do.
- 5) _____ Tell something that hurt people’s feeling.
- 6) _____ It’s called “ridiculing” and “mockery”
- 7) _____ Damage people’s reputations.
- 8) _____ “That’s much better, isn’t it?”

Direction B : Choose the best choice in each item.

- 1) What is the best definition of “confrontation”?
 - A. To control and to manage a problem.
 - B. To face directly the cause of a problem and fix it.
 - C. To understand how a problem happens.
 - D. To know and learn a problem worthily.
- 2) What is the meaning of “on purpose”?
 - A. To mention something that related.
 - B. To move on a work/life.
 - C. To intend to do anything.
 - D. To improve something better.
- 3) What is the meaning of “to criticize”?
 - A. To tell someone what he/she is doing wrong.
 - B. To understand how a life goes on.
 - C. To exchange a different thing from each other.
 - D. To develop an idea and knowledge to be better.

- 4) What is the meaning of “to hint”
- A. To talk directly about something.
 - B. To talk freely about something.
 - C. To talk indirectly about something.
 - D. To talk officially about something.
- 5) How do the westerners feel about using an indirect way to solve a problem?
- A. They appreciate and follow this way.
 - B. They do not like it because it is the old way.
 - C. They would learn and analyze for using in reality.
 - D. They will not respect and they think it is a waste of time.
- 6) How do the most Asian people feel about asking questions in a classroom?
- A. It makes a teacher happy and makes a better atmosphere to learn.
 - B. It shows that the students really want to learn and understand a lesson.
 - C. It would be strange and the teacher must prioritize the questions.
 - D. It might imply that the lecture is not good enough for understanding.
- 7) Why do people think that Americans are “Know-it-all”
- A. Because people agree that American are best.
 - B. Because Americans can do anything and they are not afraid of anything.
 - C. Because American believe that they know best in every situation.
 - D. Because American can give the right answer to every question.

Direction C : Fill the right words in the blanks by choosing the words are given in each item.

The_____ (westerners / Asian people) will not mind if you give them positive criticism. The Asian people_____ (don't like / like) any kind of criticism. _____ (Criticism/Criticize) is one way that makes Asian people lose faces. In most Asian countries, it is very _____ (useful/important) not to lose face. And Asian people do not like to solve the _____ problems through (fear/confrontations).

Direction D : Explain each question property.

1. How do the Westerners people do when they have a problem?

Answer

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. How do the Thai or most Asian people do when they have a problem?

Answer :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Direction E : Find out the information as you can about the country and answer the questions.

You may use Thai language books, or you could also look in an English encyclopedia. World Book Encyclopedia and Encyclopedia Americana are both very easy to understand.

Don't just copy the information that you find. Think about it and try to understand it. Are there words you don't know? It's not necessary to know the meaning of every word. Think the meaning of the sentences. Try to get a picture in your head about the country.

After you've done your research, answer these questions about the country. These questions will help you organize your thoughts when you write your report.

What is the official name of the country? _____

What continent is it found in? _____

What is the capital city? _____

What are the countries and oceans on the northern border? _____

What are the countries and oceans on the southern border? _____

What are the countries and oceans on the eastern border? _____

What are the countries and oceans on the western border? _____

What is the size of the country? _____

What is the population of the country? _____

What is the form of government? _____

What is the history of the country? _____

What year was it first explored or colonized? _____

What year did it gain independence? _____

Who were the great leaders in the past? _____

What are the major religions? _____

What languages do they use besides English? _____

What is the climate? _____

What is the average rainfall? _____

What are the important mountains? How tall are they? _____

What are the important lakes and rivers? _____

What are the important deserts? _____

What jobs do the people do? _____

What crops do they grow? _____

What valuable minerals are in the ground? _____

What famous people were born there? _____

What special animals, plants or places do they have? _____

What else is special about the country? _____

To help you with your report, we have included an example in the back of the book. Imagine that a British student named Natalie wants to write a report about Thailand. In Appendix A she answers the questions above about Thailand. Later she will use this information to write her report.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์ทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ยกตัวอย่างชุดประจำชาติของประเทศในกลุ่มอาเซียนที่นักศึกษารู้จัก พร้อมอธิบายจุดเด่นของชุดนั้น
2. นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับชุดประจำชาติของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ อย่างไร

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7
 เรื่อง ASEAN National Costumes and National Costumes
 of English Speaking Countries

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ข้อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการฟัง
ตามแบบประเมินทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความเข้าใจ	สามารถตอบคำถามหลังจากที่ฟังได้ทั้งหมด	สามารถตอบคำถามหลังจากที่ฟังได้เป็นส่วนใหญ่	สามารถตอบคำถามหลังจากที่ฟังได้เล็กน้อย	ตอบคำถามหลังจากที่ฟังได้น้อยมาก
การจับใจความสำคัญ	จับใจความสำคัญของเนื้อหาได้ทั้งหมด	จับใจความสำคัญของเนื้อหาได้เกือบทั้งหมด	จับใจความสำคัญของเนื้อหาได้เล็กน้อย	จับใจความสำคัญของเนื้อหาได้น้อยมาก
การรู้ความหมายคำศัพท์	รู้ความหมายคำศัพท์ทั้งหมด	รู้ความหมายคำศัพท์โดยส่วนใหญ่และชัดเจน	รู้ความหมายคำศัพท์ทั้งหมด	รู้ความหมายคำศัพท์เล็กน้อยและไม่ชัดเจน
การปฏิบัติตามคำสั่ง	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องแต่ค่อนข้างช้า	ปฏิบัติตามคำสั่งไม่ค่อยถูกต้องและค่อนข้างช้า	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องน้อยมาก

แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7
 เรื่อง ASEAN National Costumes and National Costumes of
 English Speaking Countries

รหัส นักศึกษา	ประเด็น/ คะแนน ข้อ-สกุล	ความ ถูกต้อง	ความ คล่องแคล่ว	การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบการพูด	รวม คะแนน
		8	8	4	20
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

รหัส นักศึกษา	ประเด็น/ คะแนน ชื่อ-สกุล	ความ ถูกต้อง	ความ คล่องแคล่ว	การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบการพูด	รวม คะแนน
		8	8	4	20
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด
ตามแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้อง	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตามหลัก การออกเสียง ออกเสียงเน้น หนักในคำ/ ประโยคอย่าง สมบูรณ์	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงมีเสียง เน้นหนักในคำ/ ประโยคเป็น ส่วนใหญ่	ออกเสียง คำศัพท์และประโยค ได้ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่ขาดการ ออกเสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำ/ ประโยคผิด หลักการออก เสียงทำให้ สื่อสารไม่ได้
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจนทำให้ สื่อสารได้	พูดตะกุกตะกัก บ้าง แต่ยังพอ สื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุด เป็นช่วงๆ เพื่อให้ สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อ ความหมาย ไม่ได้
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบ การพูด	แสดงท่าทาง และพูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสมกับบท บรรยาย	พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับ บทบรรยาย แต่ไม่มีท่าทาง ประกอบ	พูดเหมือนอ่าน ไม่เป็นธรรมชาติ ขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

แบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7
 เรื่อง ASEAN National Costumes and National Costumes of
 English Speaking Countries

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง
		4	8	4	4
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการอ่าน
ตามแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความเข้าใจ	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่านได้ ทั้งหมด	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่านได้ เกือบทั้งหมด	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่านได้ เล็กน้อย	ตอบคำถาม หลังจากที่อ่าน ได้น้อยมาก
การจับใจความสำคัญ	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ ทั้งหมด	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้เกือบ ทั้งหมด	จับใจความสำคัญ ของเนื้อหาได้ เล็กน้อย	จับใจความ สำคัญของ เนื้อหาได้ น้อยมาก
การรู้ความหมาย คำศัพท์	เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้ ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้เกือบ ทั้งหมด	เมื่ออ่านพบคำศัพท์ ใหม่ สามารถเดา ความหมายคำศัพท์ จากบริบทได้ เล็กน้อย	เมื่ออ่านพบ คำศัพท์ใหม่ สามารถเดา ความหมาย คำศัพท์จาก บริบทได้น้อย มาก

แบบประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7
 เรื่อง ASEAN National Costumes and National Costumes of
 English Speaking Countries

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ประเด็น/คะแนน	การใช้ภาษา	เนื้อหา	รวมคะแนน
			12	8	20
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ประเด็น/คะแนน	การใช้ภาษา	เนื้อหา	รวมคะแนน
			12	8	20
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียน
ตามแบบประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
การใช้ภาษา	การสะกด คำศัพท์ถูกต้อง การเลือกใช้คำ ตรงกับเนื้อหา ประโยคถูกต้อง มีเครื่องหมาย วรรคตอนที่ ถูกต้อง	การสะกด คำศัพท์ผิด เล็กน้อย พอเดา ความหมายได้ เขียนรูปประโยค ผิดหลัก ไวยากรณ์ เล็กน้อย เครื่องหมาย วรรคตอนผิด เล็กน้อย	สะกดคำผิดมาก แต่ พอเดาความหมาย ได้รูปประโยค ผิดพลาดมาก เครื่องหมาย วรรคตอนไม่ ครบหรือไม่ ถูกต้อง	สะกดคำผิดมาก เขียนรูป ประโยคไม่ ถูกต้อง ไม่มี เครื่องหมาย วรรคตอน
เนื้อหา	มีรายละเอียด เนื้อหาตรงกับ ลักษณะ ที่กำหนดมาก ที่สุด	รายละเอียดของ เนื้อหาแต่ยังไม่ ครอบคลุม ทั้งหมด	มีรายละเอียด ของเนื้อหา น้อย	มีรายละเอียด ของเนื้อหา น้อยมาก

แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความ ร่วมมือ	ชั้น ตอน	แสดง ความ คิดเห็น	ความ รับผิดชอบ	รวม คะแนน
		4	8	4	4	20
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความ ร่วมมือ	ชั้น ตอน	แสดง ความ คิดเห็น	ความ รับผิดชอบ	รวม คะแนน
		4	8	4	4	20
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37						
38						
39						
40						
41						
42						
43						
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						
51						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความร่วมมือ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนร่วมมือกัน ทำงาน มีการ ประสานงานที่ดี เปิดโอกาส ให้ สมาชิกกลุ่มอื่น มีส่วนร่วมใน กิจกรรม ตลอดเวลาการ นำเสนอ	สมาชิกในกลุ่มทุก คนร่วมมือกัน ทำงาน ส่วนใหญ่ มีการประสานงาน ที่ดี เปิดโอกาสให้ สมาชิกกลุ่มอื่นมี ส่วนร่วมใน กิจกรรมบางช่วง ของการนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่ม ทุกคนทำงานที่ได้รับ มอบหมาย แต่ยัง ขาดการ ประสานงานในกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิก กลุ่มอื่นมีส่วนร่วม น้อยมากในช่วงของ การนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่ม บางคนไม่ ทำงานกลุ่ม ขาดการ ประสานงาน สมาชิกกลุ่มอื่น ไม่มีโอกาสเข้า ร่วมกิจกรรม ในช่วงของการ นำเสนอ
ขั้นตอนการทำงาน	มีการกำหนด ขั้นตอนการ ทำงานที่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำงาน จนกระทั่งเห็น ผลงานสมบูรณ์	มีการกำหนด ขั้นตอนการ ทำงานค่อนข้าง ชัดเจนตั้งแต่ เริ่มการทำงาน จนกระทั่งเห็น ผลงานสมบูรณ์	มีการกำหนด ขั้นตอนการทำงาน แต่ยังมี ความสำเร็จของงาน ไม่ค่อยสมบูรณ์	มีการกำหนด ขั้นตอนการ ทำงานไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่ สมบูรณ์
การแสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคน ร่วมแสดงความคิด เห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ ร่วมแสดงความคิด เห็น	สมาชิกมากกว่าครึ่ง ร่วมแสดงความคิด เห็น	สมาชิกไม่ให้ความ ร่วมมือในการแสดง ความคิดเห็น
ความรับผิดชอบ	สมาชิกทุก คนทำงานที่ ได้รับมอบหมาย จนงานเสร็จ สมบูรณ์ทันเวลา	สมาชิกส่วนใหญ่ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจน เสร็จสิ้นสมบูรณ์	สมาชิกบางคน เลียงงาน ไม่ทำ หน้าที่ตามที่ได้ รับมอบหมาย งานเสร็จ แต่ไม่ค่อย สมบูรณ์ทันเวลา	สมาชิกไม่มี ความรับผิดชอบ ทำให้งานไม่ บรรลุเป้าหมาย

แบบบันทึกการประเมินคุณภาพชิ้นงาน/ภาระงาน

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความสมบูรณ์ ของชิ้นงาน	ความคิดสร้างสรรค์	รวมคะแนน
		12	8	20
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความสมบูรณ์ ของชิ้นงาน	ความคิดสร้างสรรค์	รวมคะแนน
		12	8	20
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพชิ้นงาน/ภาระงาน

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความสมบูรณ์ของ ชิ้นงาน	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนสมบูรณ์	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนเป็น ส่วนใหญ่	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนพอสมควร	ชิ้นงานมีรายละเอียดครบ คลุมวงคำศัพท์ ที่เรียนน้อย
ความคิดสร้างสรรค์	เป็นชิ้นงาน ที่แปลกใหม่ คิดขึ้นเอง ไม่เหมือน ตัวอย่าง	เป็นชิ้นงาน ที่แปลกใหม่ แต่มีบางส่วน คล้ายกับ ตัวอย่าง	เป็นชิ้นงาน ที่ปรับปรุงดัดแปลง เล็กน้อยจากตัวอย่าง	เป็นชิ้นงานที่ เหมือนกับ ตัวอย่าง

**แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2557**

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บันทึก..... สาขาวิชา.....

รหัสนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเขียนบันทึกสิ่งที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้จากการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาต้องบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร

.....

2. กิจกรรมอะไรบ้างที่ชอบที่สุดเพราะอะไร

.....

3. สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในครั้งนี้อะไรบ้าง และมีวิธีการใช้อย่างไร

คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูป แอปบันทึกเสียง และอื่นๆ.....

.....

4. มีการวัดและประเมินผลแบบใดบ้าง ผู้เรียนชอบด้านใดมากที่สุด

.....

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

รายวิชา	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (English for Cross-Cultural Communication)		
รหัสวิชา	01550104		
ระดับ	ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	เวลา 3 ชั่วโมง
เรื่อง	การนำเสนอผลงานจากการเรียนรู้ บทที่ 9 และบทที่ 10 (Presentation)		
รูปแบบการเรียนรู้	Face to Face Instruction		

วัตถุประสงค์

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินอาหารและการสังสรรค์ของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศตะวันตกและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน
2. มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย

ด้านทักษะ

1. สามารถอ่านและเขียนสรุปความจากการอ่านบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินอาหารและการสังสรรค์ของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศตะวันตก และการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน
2. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินอาหารและการสังสรรค์ของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศตะวันตกรวมถึงการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน
3. สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้

ด้านเจตคติ

1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของประชาคมอาเซียน
2. ยอมรับความแตกต่างในด้านวัฒนธรรมการกินอาหาร/การสังสรรค์และเทศกาลที่สำคัญของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศตะวันตกได้

เนื้อหา

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความแตกต่างระหว่างมารยาทอาหารและการสร้างสรรค์ของประเทศไทยและประเทศทางตะวันตก นำเสนอในแบบรูปภาพและคำอธิบายสั้นๆ ประกอบด้วย หัวข้อดังต่อไปนี้ 1) Knife and Pork 2) Don't talk with your mouth full 3) Serving Bowl 4) A foreigner at a Thai Party

2. เนื้อหาในบทเรียนที่ 9 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Community Countries and Western Country” มีเนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาลที่สำคัญต่างๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบไปด้วยหัวข้อ ได้แก่ 1) Major Festivals of Brunei Darussalam 2) Major Festivals of Laos 3) Major Festivals and Events of Indonesia 4) Major Festivals and Events of Myanmar 5) Major Festivals and Events of Cambodia เป็นต้น และเนื้อหาในบทเรียนที่ 10 เรื่อง “Body Language and Gestures” ในหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) Polite Gestures 2) Casual 3) Rude

3. ข้อมูลเกี่ยวกับกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารของประเทศในอาเซียน (Body Language and Gestures in ASEAN Countries) ซึ่งประกอบด้วยกรณีศึกษา 3 หัวข้อหลัก คือ 1) Body Language and Gestures of Thai 2) Body Language and Gestures of Vietnamese 3) Body Language and Gestures of Laos

คำศัพท์

To convey, feelings, to rub, to scratch, to stab, to sweep, to tap, to wag, to waggle, blow, devil, fist, to fold the arms, index finger, lick, shrug, to snap the fingers, to stroke, a temple, to wink

A blade, an exception, to expect, fancy, to chew, to swallow, ketchup, a sign, a speaker, the volume, an amount, directly, a helping, a serving bowl, a serving spoon, a napkin, to surprise

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาในใบความรู้ที่ 14.1 เรื่อง Meals and Party นำเสนอในแบบรูปภาพและคำอธิบายสั้นๆ ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) Knife and Pork 2) Don't talk with your mouth full 3) Serving Bowl 4) A foreigner at a Thai Party ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนา โดยตั้งประเด็นคำถามแล้วให้ผู้เรียนยกตัวอย่างประกอบ

1.2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการใช้คำ วลี หรือประโยคที่ใช้ใน ประเด็น Festival Events of ASEAN Community Countries and Western Country และ Body Language and Gestures ในเรื่องของความสำคัญ ความจำเป็นและประโยชน์ที่ได้ ในการติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน รวมถึงการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคม อาเซียน

2. ชั้นเสนอเนื้อหา

2.1 ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาในใบความรู้ที่ 14.1 เรื่อง “Body Language and Gestures” ดังต่อไปนี้ 1) Polite Gestures 2) Casual 3) Rude รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับกิริยา ท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารของประเทศในอาเซียน (Body Language and Gestures in ASEAN Countries) 3 หัวข้อหลัก คือ 1) Body Language and Gestures of Thai 2) Body Language and Gestures of Vietnamese 3) Body Language and Gestures of Laos โดยนำเสนอสาระสำคัญในรูปแบบของ Power point แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็น สำคัญ

3. ชั้นการฝึกปฏิบัติ

3.1 ผู้เรียนนำเสนอผลการศึกษาเนื้อหาการเรียนรู้อภิปรายในใบความรู้ที่ 14.2 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Community Countries” จากสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่กำหนดให้และ จากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองโดยผ่านสื่อและแหล่งการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดให้ จากนั้นร่วมกัน อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสรุปสาระสำคัญและองค์ความรู้ที่ได้รับการทำ กิจกรรม

3.2 ผู้เรียนนำเสนอผลการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14.3 แล้วร่วมกัน อภิปราย

3.3 ผู้เรียนนำเสนอผลการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14.4 โดยใช้ PowerPoint แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญ

4. ชั้นพัฒนาการนำไปใช้

4.1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่นำเสนอ ในการเรียนครั้งนี้อีกครั้งหนึ่ง โดยการวิเคราะห์บทสนทนาที่เกี่ยวข้องในการติดต่อสื่อสาร ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน และการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ ได้ถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน รวมถึงเสนอแนะให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติใน สถานการณ์จริง ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ที่ 14.1 เรื่อง “Body Language and Gestures”
2. ใบความรู้ที่ 14.2 เรื่อง “Festival Events of ASEAN Community Countries”
3. ใบกิจกรรมที่ 14.1, 14.2, 14.3, 14.4
4. แบบทดสอบประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

การวัดและประเมินผล

วัตถุประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์การประเมินผล
<p>1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ</p> <p>1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน รวมถึงวัฒนธรรมเกี่ยวกับการกินอาหารและการสังสรรค์ของประเทศตะวันตก</p> <p>2. มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การทดสอบ - การสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบย่อย - ท้ายแผนฯ - ใบกิจกรรมที่ 10.1 - แบบสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75
<p>2. ด้านทักษะ</p> <p>1. สามารถใช้ภาษาและกิริยาท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนและสอดคล้องกับวัฒนธรรมเกี่ยวกับการกินอาหารและสังสรรค์ของประเทศตะวันตก</p> <p>2. สามารถค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้</p> <p>3. แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับใช้ภาษาและท่าทางที่แสดงออกเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. การทดสอบ 2. การสัมภาษณ์ 3. การประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> 1. แบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมออนไลน์ที่ 14.1-14.4 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75
<p>3. ด้านเจตคติ</p> <p>1. ชื่นชมและเห็นคุณค่าของการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนและประเทศทางตะวันตก</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. แบบสัมภาษณ์ 2. การบันทึกการเรียนรู้ 3. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการเรียนรู้ - แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน - แบบสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75

ใบความรู้ที่ 14.1
เรื่อง Body Language and Gestures

Vocabularies

To convey – to show ; to explain, to tell

Feelings – emotions

To rub to put the hands on something and press gently, moving the hand

To scratch – to rub with the fingertips

To stab – to move the hand quickly in one direction

To sweep – to move the hand slowly in one direction

To tap – to touch something lightly with one finger

To wag – to shake up and down

To waggle – to shake from side to side

Body language and gestures are ways that we convey our thoughts and feelings without using words. There are three different kinds of gestures; polite, casual, and rude.

Polite Gestures

I PROMISE

PLEASE

I DON'T

I'M TIRED/

BELIEVE IT

I'M GLAD IT'S OVER

“Cross my
Heart”.

Palms together
in front of the
Chest.

Slap the
forehead.

Wipe the
Forehead,
Exhale.

PEACE/VICTORY

Make a "V",
Palm out.

I DON'T WANT IT

Palm out,
Fingers apart,
Wag the hand.

NO

Same as
"I don't want it,"
But use both hands.

I WON'T TELL
ANYBODY

"Zip" the lip.

VERY GOOD

17
Thumb up.

VERY BAD

18
Thump down, and
Stub it at the
ground twice.

THAT'S IT

19
Put your finger
next to your nose.

SMART

20
Tap head with
One finger,
smile.

HUNGRY

21

Rub stomach.

OVER/GONE/
FINISHED

22

Cross hand at the
Wrists, then sweep
hands apart.

STOP

23

Hold up both hands
in front, palms
out, fingers up.

TAKE A BREAK

24

Make a "T"
with the
hands.

CASUAL

These are the gestures that are not as polite as the others. You can only use them with good friends. If you use them around some with high status, he may think that you are showing him disrespect.

to blow – to force air out of the mouth

the devil – the opposite of God, the bad angel who lives in hell

a fist – the hand held with the fingers folded in tightly

to fold the arms – to cross the arms on top of the thumb

to lick – to touch with the tongue

to shrug – to move the shoulders up and down

to snap the fingers – to make a noise by rubbing the fingers together

to stroke – to rub something in one direction

a temple – the side of the head

to wink – to close one eye

COME HERE

25

Palm up, wag fingers toward palm.

GO AWAY

26

Point and sweep hand in one direction.

DELICIOUS

27

Lick lips with tongue.

I DON'T KNOW

28

Shrug shoulders up and down.

I LOVE YOU (TWO WAYS)

29

Kiss the fingers, then blow on the fingers.

30

Hold up the thumb, first finger and Little finger.

I'M ANGRY (TWO WAYS)

31

Hands on hips

32

Arms folded across chest

WELL DONE (TWO WAYS)

33

Shake fist in a circle in the air.

34

Hold your palm high. Slap it against another person's hand.

I'M WAITING (TWO WAYS)

35

Tap foot on the floor.

36

Tap fingers on the table.

BE QUIET

37

Finger on lips, "Shh."

I LIKE YOU/
HELP ME FOOL
THIS PERSON

38

wink.

GET SOMEONE'S
ATTENTION
GO FASTER

39

Snap the fingers.

DON'T DO THAT

40

Wag one finger
back and forth.

CRAZY (TWO WAYS)

41

Tap the head
and frown.

42

Draw a circle
on the temple.I DON'T THINK
THAT'S IMPERTANT

43

Draw a circle
in the air.

NAUGHTY

44

Stroke one
Index finger
on the other.

BORING

45

Yawn. Cover
mouth with hand

VERY BAD

46

Cove nose
With one hand.

STOP

47

Draw hand
across throat.

RUDE

These are the gestures you should never use at all.

48. For Americans, never point with the middle finger or hold it up in the air.

49. For Europeans, never hold up the little finger and the index finger at the same time.

It is similar to the “I love you” sign, but without the thumb. This is the “sign of the devil.”

50. For British and Australians, never make the “Peace/Victory” sign with the back of your hand toward the other person.

These are the worst gestures you can make. They will always make the other person angry.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ใบความรู้ที่ 14.2

เรื่อง Festival Events of ASEAN Community Countries

1. ศึกษาเนื้อหาในหัวข้อ Festival Events of ASEAN Community Countries and Western Country จากเว็บไซต์ http://aseancorner.blogspot.com/2012/12/major-festivals-and-events-of-thailand_21.html มีตัวอย่างเว็บไซต์และเนื้อหาดังต่อไปนี้

1.1 ตัวอย่างเว็บไซต์

The screenshot shows a web browser displaying a blog post from 'aseancorner.blogspot.com'. The page title is 'Major Festivals and Events of Thailand: เทศกาลงานประเพณีของประเทศไทย'. The main content includes:

- Thailand's National Day วันชาติของประเทศไทย**: Thailand celebrates the birthday of His Majesty King Bhumibol Adulyadej on 5 December as its national day. It does not celebrate an independence day. The date will change on the accession of the heir to the throne. This day is also celebrated as Father's day in Thailand.
- Vesak Day วันวิสาขบูชา**: Accompanied by an image of a Buddha statue.

The right sidebar contains a search box, a Facebook widget for 'Asean Corner by Kru Ekachai', and a counter showing 3999399.

1.2 เนื้อหาภายในเว็บไซต์ มีดังต่อไปนี้

Major Festivals and Events of Thailand: เทศกาลงานประเพณีของประเทศไทย

Thailand's National Day

วันชาติของประเทศไทย

Thailand celebrates the birthday of His Majesty King Bhumibol Adulyadej on **5 December** as its national day. It does not celebrate an independence day. The date will change on the accession of the heir to the throne. This day is also celebrated as Father's day in Thailand.

Vesak Day

วันวิสาขบูชา

Image credit:http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Phutthamonthon_Buddha.JPG

Vesak Day is a Buddhist holiday commemorating the birth, enlightenment and death of Buddha.

Songkran Festival

เทศกาลสงกรานต์

Image credit:http://en.wikipedia.org/wiki/File:Songkran_in_Wat_Kungthapao_05.jpg

The Songkran Festival is celebrated as the traditional New Year's Day from 13 to 15 April.

Loy Krathong Festival

ประเพณีลอยกระทง

Loy Krathong is a festival celebrated annually throughout Thailand. It takes place on the evening of the full moon of the 12th month in the traditional Thai lunar calendar.

Major Festivals and Events of Vietnam: เทศกาลงานประเพณีของประเทศเวียดนาม

Vietnam's National Day

วันชาติเวียดนาม

Image credit: <http://en.wikipedia.org>

Vietnam celebrates its National Day on 2nd of September every year. The event commemorates the Vietnam Declaration of Independence from France on September 2, 1945.

Vietnamese New Year

เทศกาลปีใหม่เวียดนาม

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Ho_Chi_Minh_City_Tet_Decorations.jpg

Vietnamese New Year or Tet is the most important festival and popular holiday in Vietnam.

Major Festivals and Events of the Philippines : เทศกาลงานประเพณีของประเทศ ฟิลิปปินส์

Philippine Independence Day

วันชาติฟิลิปปินส์

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:WTMP_Shutters_65.JPG

Philippine Independence Day marks the nation's independence from the Spanish rule on [June 12, 1898](#). Filipinos celebrate it annually on June 12. It is a day when many people, including government officials, employees, and students, participate in nationwide parades.

Christmas in the Philippines

เทศกาลคริสต์มาส

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Electric_Parol.png

The Philippines is known for having the world's longest Christmas season and the festival is one of the biggest holidays in the archipelago. Approximately 90% of Filipinos are Christians and 80% of those are Catholic.

Carabao Festival

เทศกาลเจริญพันธุ์คาราบาว

Image credit: <http://en.wikipilipinas.org/index.php?title=Image:Carabao1.jpg>

The Carabao Festival is celebrated on the feast day of San Isidro Labrador, the farmer patron saint from May 15 to 16. The farmers pay tribute to their water buffaloes or carabaos. The carabao is the national animal of the Philippines.

Major Festivals and Events of Singapore : เทศกาลงานประเพณีของประเทศสิงคโปร์
National Day of Singapore
วันชาติสิงคโปร์

Image credit: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Ndp2.JPG>

The National Day of Singapore is celebrated every year on [9 August](#), in commemoration of Singapore's independence from Federation of Malaysia on [9 August 1965](#).

Chinese New Year
เทศกาลตรุษจีน

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Chinese_New_Year_market.jpg

Chinese New Year, also known as the Spring Festival, is the biggest and most significant event of the Chinese community in Singapore. The festival is observed from Singaporeans from all walks of life. Lasting for 15 days, the eve and the first two days are public holidays in Singapore.

Mid-Autumn Festival

เทศกาลไหว้พระจันทร์

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Mid-Autumn_Festival_9,_Chinatown,_Singapore,_Sep_06.JPG

The Mid-Autumn Festival, also known as the Moon cake Festival, is celebrated yearly in August or September. The festival is held on the 15th day of the eighth month in the Chinese calendar. It is the occasion when the full moon shines brightly and families gather under the moonlit sky to savor Moon cakes.

Hungry Ghost Festival

เทศกาลสารทจีน

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Chinese_floating_lotus_lanterns.jpg

The Ghost Festival or Hungry Ghost Festival is a traditional Chinese festival and holiday celebrated by Chinese in Singapore and many countries. The event is on the 15th night of the seven Chinese lunar month. Activities during the month would include preparing ritualistic food offering, burning incense and a paper mache form of material such as clothes, gold, and other fine goods for the spirits of the ancestors.

Major Festivals and Events of Cambodia : เทศกาลงานประเพณีของประเทศไทย
Cambodian Independence Day
วันชาติกัมพูชา

The Independence Monument in Phnom Penh

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:IndMon_Phnom_Penh.jpg

Cambodian Independence Day is a commemoration of Cambodia's independence from the French rule in 1953. It is held on **November 9** every year.

Cambodian New Year

เทศกาลปีใหม่กัมพูชา

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Khmer_New_Year_GA2010-223.jpg

Cambodian New Year-Chol Chnam Thmey in the Khmer language-is one of Cambodia's major holidays. The holiday lasts for three days which usually falls on April 13 or 14th. The Khmer New Year marks the end of the traditional harvest season.

Bon Om Touk

บุญอมตูก

Credit: <http://editorials.cambodia.org/2006/11/bon-om-tuk-water-festival-at-phnom.html>

Bon Om Touk is also known as the Cambodian Water Festival. It is celebrated for three days in the month of November and the event marks a reversal of the flow of the Tonle Sap River. The biggest celebrations take place in the capital city, Phnom Penh. There are longboat races on the river during this time and the festival is marked with fireworks, music and dancing.

Major Festivals and Events of Indonesia: เทศกาลงานประเพณีของประเทศอินโดนีเซีย

Indonesian Independence Day

วันชาติอินโดนีเซีย

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Monas_flags_1a.JPG

Independence Day is held on **17 August** every year. It is the most important national festival in Indonesia. It celebrates the declaration of independence that Sukarno made on **17 August 1945**.

The Prophet Muhammad's Birthday

งานเฉลิมฉลองเมอลิดนบี

Image credit: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:MiladUnnNabi.jpg>

Maulid Nabi is the birthday celebration of the Prophet Muhammad. Muslims in Indonesia and other countries always celebrate this special event with various activities to remind themselves of the deeds and struggle of the prophet in upholding Islam.

Nyepi Day

วันปีใหม่ของชาวบาหลี

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Ogoh-Ogoh---Ubud_Football_Field-Red_one_with_kids.jpeg

Nyepi is New Year's Day in Bali, a beautiful island of Indonesia that has over 90% Hindus. It usually falls in mid-March. Before Nyepi, the Balinese people take statues of the gods out and clean them. They hold special ceremonies to cast out bad spirits and then on the day of Nyepi they do nothing. The tourists are requested to stay in their hotels for the duration of Nyepi Day and the whole island is quiet.

Major Festivals and Events of Myanmar:เทศกาลงานประเพณีของประเทศเมียนมาร์

Independence Day of Myanmar

วันชาติ

Stone Pillar of Independence of Myanmar

Image credit:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Stone_Pillar_of_Independence_Myanmar.JPG

The Independence Day of Myanmar is a national holiday observed in Myanmar on **January 4** of every year. The date celebrates Myanmar's Declaration of Independence from Britain on **January 4, 1948**.

Thingyan เทศกาลติงยาน

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Rakhine_Thingyan_2011.jpeg

Thingyan is the Myanmar New Year. It is celebrated in mid-April with a 4 day water festival. During this time the streets become crowded with Myanmar people washing away the bad sentiments of the previous year by pouring water over each other.

Phaung Daw Oo Pagoda Festival At Inle Lake ประเพณีชักพระทางน้ำที่ทะเลสาบอินเล

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Phaung_Daw_U-Festival-48-Final_Day-gje.jpg

The Phaung Daw Oo Pagoda Festival is one of the most famous events in Myanmar. The festival is held annually from September to October for 18 days. Four of the Buddha images are taken around the Inle lake in a gilded barge pulled by hundred of leg-rowers. The barge is towed from village to village along the shore of the lake.

Major Festivals and Events of Brunei Darussalam :

เทศกาลงานประเพณีของประเทศบรูไน

National Day of Brunei Darussalam

วันชาติบรูไน

Image credit: <http://www.mof.gov.bn/English/news/Pages/27NationalDay.aspx>

Bruneians celebrate this joyous occasion each year on the 23rd of February. Many people prepare months in advance to participate in colourful crowd formations, a favourite National Day event, and prayer services take place at mosques around the country.

His Majesty Sultan's Birthday

วันเฉลิมพระชนมพรรษาสุลต่านแห่งบรูไน

Image credit: <http://www.information.gov.bn/>

His Majesty Sultan's Birthday is one of the most important events in the national calendar of Brunei. Official festivities include prayer, a royal address to the nation, and a military ceremony.

The Holy Month of Ramadan

เทศกาลถือศีลอดเดือนรอมะฎอน

Image credit: <http://londonmuslims.blogspot.com/2012/07/nutrition-advice-during-ramadan.html>

Ramadan is the month of Pausa or Fasting for Muslims around the world, including Brunei Darussalam. Bruneians spend the daylight hours in a complete fast, refraining from eating and drinking. They break their fast and eat dinner when the sun sets and they then conduct special prayers night after night during the month of Ramadan.

Major Festivals of Laos : เทศกาลงานประเพณีของประเทศลาว

Lao National day

วันชาติลาว

Image credit: <http://th.wikipedia.org>

Lao National Day is celebrated on **2 December** every year. It commemorates the founding of the People's Democratic Republic of Laos on **2 December 1975**.

Bun Pha Wet

ประเพณีบุญผะเหวด

Image credit:

http://www.phibun.com/thai_tradition/tradition_name=thai-heet/heet_04.php

Bun Pha Wet takes place on different dates throughout the month of January each year. This festival is a commemoration of the Jakata, the life story of Lord Buddha as Prince Vesantara. The story is performed in temples throughout the country and this is considered as an auspicious time for people to ordinate as a monk.

Boun Pimai

งานบุญปีใหม่

Image credit:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Lao_New_Year,_Buddha_bathing.jpg

Boun Pimai or Pimai Lao is one of the most important annual festivals of Laos. The celebration of Boun Pimai lasts for several days in mid-April. The festival is celebrated with parades, circle dance (lamwong), traditional Lao folk singing (mor lam) and water-throwing.

Boun Bang Fai (Rocket Festival)

ประเพณีบุญบั้งไฟ

Image credit: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:BoonBungFai-Rockets-084.JPG>

Boun Bang Fai or the Rocket Festival is held in the sixth lunar month (around May or June). The festival is associated with traditional beliefs in supernatural powers that help support the rice production for the coming planting season. It is also the important symbol of friendship and unity used to fight against dry weather and to request rain.

Major Festivals of Malaysia : เทศกาลงานประเพณีของประเทศมาเลเซีย

Hari Merdeka

(Independence Day)

วันชาติมาเลเซีย

Image credit: <http://extremelyshane.deviantart.com/#/d5d27nd>

Hari Merdeka is a national day of Malaysia commemorating the independence of the Federation of Malaya from British colonial rule in 1957. The event is celebrated on [August 31](#) each year.

Hari Raya Aidilfitri

เทศกาลฮารีรายอ อีดิลฟิตรี

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Eidulfitr_meal.jpg

Hari Raya Aidilfitri is a celebration that marks the end of the fasting month, Ramadan. This is the most important festival of Malaysia. Muslims start the day by wearing new clothes and congregating in the mosques to perform prayers. It is also the time for family reunion when members of the family from different parts of the country get together.

Hari Raya Haji
เทศกาลฮารีรายอ ฮัจญ์

Image credit:

http://www.123tagged.com/Comments/2/Selamat_Hari_Raya_AidilAdha.html

Hari Raya Haji is celebrated over a period of three days by Muslims all over the world. Muslims celebrate this auspicious day to mark the end of Hajj, the annual holy pilgrimage to Mecca.

Chinese New Year
เทศกาลตรุษจีน

Image credit: <http://www.picgifs.com/graphics/chinese-new-year/9864/graphics-chinese-new-year-528623/>

Chinese New Year, also known as Lunar New Year, is the biggest and most important event of the Chinese community in Malaysia. The festival traditionally begins on the first day of the first month in the Chinese calendar and ends on the 15th day.

Deepavali

เทศกาลดีปาวาลี

Image credit: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Deepavali-festival.jpg>

Deepavali or Diwali is a festival when Indian communities are filled with colourful lights, music, scents, arts, performances and cultural activities. Popularly known as the “Festival of Lights”, it is an occasion of celebration for both Hindus and Sikhs. Deepavali is not only the festival of lights , but also marks the beginning of the Hindu new year. It is believed that the Hindu goddess of good luck visits homes that are brightly lit.

Thaipusam

เทศกาลไทพูซัม

Image credit: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Batu_caves.jpg

Thaipusam is an annual celebration in honour of the Hindu God Subrammanian or Lord Murugan on the tenth month of Hindu calendar. It's a huge event with thousand Hindu pilgrims from all over Malaysia meet at the Batu Caves, one of the most popular Hindu shrines outside of India.

Dragon Boat Festival in Penang

เทศกาลแข่งเรือมังกรที่ปีนัง

Image credit:

<http://www.penangdragonboat.gov.my/portal/index.php?limitstart=50>

The Dragon Boat Festival is one of the most awaited annual events celebrated in Penang state, Malaysia. The event is usually held in late May or early June. It attracts both local and foreign water sport enthusiasts to the bank of Teluk Bahang Dam.

แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

Direction : From the contents in Lesson 9 and 10, answer the questions below.

1. Compare on the topic of knife, fork, and spoon between ASEAN Cultures and Western Culture.

.....

.....

.....

2. Compare on the topic of eating with the left hand between ASEAN Cultures and Western Culture.

.....

.....

.....

3. Compare on the topic of eating with the hands between ASEAN Cultures and Western Culture.

In both Thailand and many Western countries.....

.....

.....

.....

4. Compare on the topic of the serving bowl between ASEAN Cultures and Western Culture.

.....

.....

.....

5. Compare on the topic of talking with your mouth full between Asean Cultures and Western Culture.

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. นักศึกษาได้ความรู้และประสบการณ์อะไรบ้างจากการศึกษาในบทที่ 9 และบทที่ 10
2. นักศึกษาจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในบทที่ 9 และบทที่ 10 ไปประยุกต์ใช้ในการติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง
3. การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มีประโยชน์ต่อการศึกษาในบทที่ 9 และบทที่ 10 อย่างไร

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความ ร่วมมือ	ชั้น ตอน	แสดง ความ คิดเห็น	ความ รับผิดชอบ	รวม คะแนน
		4	8	4	4	20
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ-สกุล	ความ ร่วมมือ	ชั้น ตอน	แสดง ความ คิดเห็น	ความ รับผิดชอบ	รวม คะแนน
		4	8	4	4	20
35						
36						
37						
38						
39						
40						
41						
42						
43						
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						
51						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการทำงานกลุ่ม

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
ความร่วมมือ	สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน มีการประสานงานที่ดี เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดเวลาการนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน ส่วนใหญ่มีการประสานงานที่ดี เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางช่วงของการนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่มทุกคนทำงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังขาดการประสานงานในกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นมีส่วนร่วมในบ้างช่วงของการนำเสนอ	สมาชิกในกลุ่มบางคนไม่ทำงานกลุ่มขาดการประสานงาน สมาชิกกลุ่มอื่นไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงของการนำเสนอ
ขั้นตอนการทำงาน	มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์	มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานค่อนข้างชัดเจนตั้งแต่เริ่มการทำงานจนกระทั่งเห็นผลงานสมบูรณ์	มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จของงานไม่ค่อยสมบูรณ์	มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์
การแสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกมากกว่าครึ่งร่วมแสดงความคิดเห็น	สมาชิกไม่ให้การแสดงความคิดเห็น
ความรับผิดชอบ	สมาชิกทุกคนทำงานที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสมบูรณ์ทันเวลา	สมาชิกส่วนใหญ่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์	สมาชิกบางคนเลี่ยงงาน ไม่ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายงานเสร็จ แต่ไม่ค่อยสมบูรณ์ทันเวลา	สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบ ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย

**แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2557**

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บันทึก..... สาขาวิชา.....

รหัสนักศึกษา

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเขียนบันทึกสิ่งที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้จากการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาต้องบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร

.....

2. กิจกรรมอะไรบ้างที่ชอบที่สุดเพราะอะไร

.....

3. สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในครั้งนี้อะไรบ้าง และมีวิธีการใช้อย่างไร

คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูป แอปบันทึกเสียง และอื่นๆ.....

.....

4. มีการวัดและประเมินผลแบบใดบ้าง ผู้เรียนชอบด้านใดมากที่สุด

.....

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้.....

.....

**แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี**

คำชี้แจง

1. ข้อสอบมีทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 41 ข้อ จำนวน 50 คะแนน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 Listening Test (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 2 Reading Test (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 3 Writing Test (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 4 Grammar in use (จำนวน 10 ข้อ)
 - ตอนที่ 5 Speaking Test (จำนวน 1 ข้อ)*
 2. ระยะเวลาทำข้อสอบ 2.30 ชั่วโมง (2 Hours and 30 Minutes)
 3. Students are not allowed to use English-Thai and English-English Dictionary.
 4. The Culture and Customs of English's book is not allowed to use for this test.
 5. วิธีดำเนินการและรายละเอียดหลักเกณฑ์การสอบพูดปากเปล่า มีดังต่อไปนี้
 - 5.1 หัวข้อการทดสอบเป็นไปตามเนื้อหาในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการทดสอบโดยใช้รูปแบบ Impromptu Speech ดังนี้
 - 5.1.1 ให้นักศึกษาตอบคำถามตามหัวข้อคำถาม ดังนี้ 1. Can you describe about Asean Community? 2. Can you tell me something about your favorite Asean Country? 3. Can you tell me something about yourself and your family? (ex. name, age, live with parents in a suburb called..., first, second year of high school) 4. Can you describe about costumes in Asean Country? And give some example. ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
 - 5.2 นักศึกษาพูดตามหัวข้อโดยวิธีการจับฉลาก ก่อนการพูด ให้เวลาเตรียมตัว 1 นาที มีหัวข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 4 หัวข้อคำถาม นักศึกษามีสิทธิ์จับฉลาก 2 ครั้ง แล้วเลือกพูดเพียง 1 หัวข้อ
 - 5.3 เวลาในการพูด ใช้เวลาในการพูด 4-5 นาที (บวก/ลบ 30 วินาทีไม่ตัดคะแนน) ใช้เวลาน้อยหรือมากกว่า เวลาที่กำหนดตัด นาทีละ 1 คะแนน
 - 5.4 ขณะพูดห้ามใช้อุปกรณ์ เอกสารอื่นๆ และบันทึกช่วยจำประกอบการพูด
 6. เกณฑ์การให้คะแนน 10 คะแนน
 - 6.1 ด้านเนื้อหา (Content) 3 คะแนน ประกอบด้วย
 - เนื้อหามีความถูกต้องตามหัวเรื่องที่กำหนด (Accuracy and Consistency)
- 3 คะแนน

- 6.2 ด้านความคล่องแคล่วในทักษะภาษา (Language Competence and Fluency) 3 คะแนน ประกอบด้วย
- การใช้ภาษาเหมาะสมในด้านศัพท์ (Vocabulary) โครงสร้างและคำสันธาน (Structure & Connectors) 1 คะแนน
 - ความสามารถด้านการออกเสียงการเน้นคำ การลงเสียงสูงต่ำ การเน้นคำสำคัญ ในประโยคและจังหวะการหยุดในช่วงจบประโยค (Pronunciation, stress, Intonation, rhythm, pausing and pace) 1 คะแนน
 - การใช้น้ำเสียงสอดคล้องกับเนื้อหาที่พูด (Tone) 1 คะแนน
- 6.3 ความสำเร็จในการถ่ายทอด (Presentation) 3 คะแนน ประกอบด้วย
- ความสามารถในการสื่อถึงผู้ฟัง (Communication) 2 คะแนน
 - บุคลิก ท่าทาง (Personality) 1 คะแนน
- 6.4 พูดในระยะเวลาที่กำหนด (Time) 1 คะแนน

หมายเหตุ กรณีนักเรียนพูดไม่ตรงตามหัวข้อที่จับสลากได้ กรรมการจะพิจารณาตัดคะแนนในส่วนเนื้อหาในข้อเกณฑ์การให้คะแนนข้อ 6.1 (Content) จำนวน 3 คะแนน

ตอนที่ 1 Listening Test

Directions: ข้อ 1-10, Listening from the given story carefully. It will play for twice times. and fill the blank with the right word. (10 Points)

Listening Dialogue I

One of the first things to remember about (1).....is that we should not try to get their (2).....by saying, “Hey, you” or “You you you.” This is a custom of many Thai people, perhaps because they have heard it in cowboy movies. However, in English, saying “Hey you” means “I am (3).....at you. Come here so I can fight you.” If you say this to a foreigner, you will get his attention, but he will be angry, and probably won’t feel like being your friend. It is much better to say “..... (4).....” or “Excuse me” or just “Hello.” These are very..... (5)..... The foreigners will be happy to talk to you.

Listening Dialogue II

You must also remember that English is spoken by (6)..... groups of people all over the world, and each one has a different way of using slang and sloppy English. It would be (7)..... to explain every kind of sloppy English from every country, but there are many kinds that can be heard in (8)..... of the major English-speaking countries, such as Canada, Great Britain, and the United States. In this chapter we will (9)..... on several common types of slang and sloppy English from the major (10)..... countries.

ตอนที่ 2 Reading Test

Directions: 11-15, Read the passage and choose the best answer.

On 8 August 1967, five leaders-the Foreign Ministers of Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand-sat down together in the main hall of the Department of Foreign Affairs building in Bangkok, Thailand and signed a document. By virtue of that document, the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) was born. The five Foreign Ministers who signed it have been considered as the founders of probably the most successful intergovernmental organization in the developing world today. The document that they signed would be known as the ASEAN Declaration.

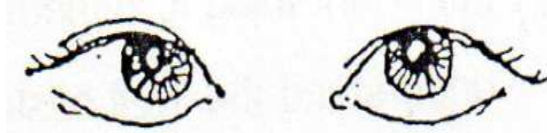
The document contains just five articles. It declares the establishment of an Association for Regional Cooperation among the Countries of Southeast Asia to be known as the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and spells out the aims and purposes of that Association. These aims and purposes are about the cooperation in economy, society, culture, techniques, education and other fields, and in the promotion of regional peace and stability through abiding respect for justice and the principles of the United Nations Charter.

The ASEAN Community will have 3 pillars. (1) The ASEAN Political-Security Community. (2) The ASEAN Economic Community and (3) the ASEAN Socio-Cultural Community. Each of these 3 groups have their own Blueprint or guide and together with the Initiative for ASEAN Integration (IAI). Strategic Framework and IAI work Plan Phase 2 (2009-2015) form the roadmap for an ASEAN or South East Asian Integration. This is structured to happen in 2015.

The original ASEAN logo presented five brown sheaves of rice stalks, one for each founding member. Beneath the sheaves is the legend "ASEAN" in blue. These are set on a field of yellow encircled by a blue border. Brown stands for strength and stability, yellow for prosperity and blue for the spirit of cordiality in which ASEAN affairs are conducted. When ASEAN celebrated its 30th Anniversary in 1997, the sheaves on the logo had increased to ten-representing all ten countries of Southeast Asia and reflecting the colors of the flags of all of them.

11. What does “The Association of Southeast Asian Nations” stand for?
- A. AEC
 - B. ASEAN
 - C. AIA
 - D. AFTA
12. When did the five foreign ministers sign a treaty?
- A. On 8 June 1976.
 - B. On 8 July 1986.
 - C. On 8 August 1967.
 - D. On 8 September 1995.
13. The passage discuss all of the following fact except.
- A. Five countries signed a document together.
 - B. The process of ASEAN community building.
 - C. ASEAN aims and purposes.
 - D. The 3 pillars of the ASEAN Community.
14. Which one is not the pillar of the ASEAN Community?
- A. The Economic Community
 - B. Community building and development
 - C. Socio-Cultural Community
 - D. Political and Security Community
15. Which one is the ASEAN logo?
- A. Blue
 - B. Ten countries
 - C. Five brown sheaves of rice stalks
 - D. Yellow

Directions: 16-17, Read the short passage and choose the correct answer.

Another way to take away someone's privacy is by staring. Thai people love to stare at foreigners, because they look so different. This always makes foreigners uncomfortable. In western culture it is rude to stare, so they won't like you to do it to them. They might even get angry and say "Stop staring," or "What are you looking at?" They may feel offended, because in their culture, staring is rude.

16. What is the main idea of this paragraph?

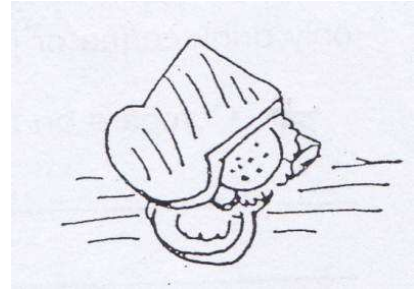
- A. How to Angry?
- B. What are you looking at?
- C. Staring
- D. Someone's privacy

17. For a foreigner, what are some meanings of staring?

- A. Staring means sorry for being late or do something wrong.
- B. Staring means something is so funny or teasing people.
- C. Staring means how to look at someone who are different.
- D. Staring means rude.

Directions: 18-20, Read the passage and choose the correct answer.

One of the most popular kinds of Western food is the sandwiches. It is a very easy way to eat; just put your food between two slices of bread, and hold it in your hand. Many people believe that the first sandwich was invented by a rich Englishman who liked to play cards all the time. Since he didn't even want to stop long enough to eat, he invented the sandwich so he could eat and play cards at the same time!

Any kind of food that is eaten between two pieces of bread is called a sandwich. The most famous kind of sandwich is the hamburger, which is a fried beef sandwich. Other foods that can be eaten in a sandwich are ham, cheese, jam, butter, tunafish, egg, chicken, bacon. The list goes on and on. Even people who don't eat meat can enjoy a sandwich; some people make cucumber, tomato; or onion sandwich.

18. What is the main idea of this paragraph?

- A. Tuna Fish
- B. Sandwiches
- C. Eggs
- D. Western Food

19. What is the topic sentence of this paragraph?

- A. Any kind of food that is eaten between two pieces of bread is called a sandwich.
- B. It is a very easy way to eat sandwiches.
- C. The sandwiches is one of the most popular kinds of Western food.
- D. The first sandwich was invented by a rich Englishman.

20. Who is invented the first sandwiches in the world's history?

- A. A poor European who liked to play games all time.
- B. A poor Englishman who liked to play cards all time.
- C. A rich European man who liked to play cards all time.
- D. A rich Englishman who liked to play cards all time.

ตอนที่ 3 Writing Test

Directions: 21-24, Write the name form National Customs of 10 ASEAN Countries.

- 21. Cambodia = For men, For women
- Philippines = For men, For women
- 22. Myanmar = For men, For women
- Singapore = For men, For women
- 23. Indonesia = For men, For women
- Malaysia = For men, For women
- 24. Brunei = For men, For women
- Vietnam = For men, For women

Directions: 25-26, Choose the answer from the box and write the words with ASEAN flags.

Thailand, Laos, Thai, Malasias,
 Burmese, Indonesia, Burma,
 Chinese, Vietnam, Tagalong, Singapore,
 Philippines, Brunei,
 Malaysia, Cambodia, Singapores,
 Philipine, Myanmars, Bruneis

25.

.....

.....

26.

.....

.....

Directions: ข้อ 28-30, Answer the questions.

28. What is the meaning of good manner?

.....

.....

.....

.....

29. What is the rudest thing that you can do while you are eating?

.....

.....

.....

.....

30. Why are foreigner so impatient?

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 Grammar in use

Directions: 31-35, Write T if the statement is using correct *verb to be* and F if it is false. (5 Points)

..... 31. Cheese is not a kind of Carbohydrate.

..... 32. If you was ever notice foreigners using their feet to point at something or to kick something to another person.

..... 33. “Ao dai” is a National dress of Vietnam.

..... 34. Cambodian traditional dress were “Sampot” or Cambodia skirt woven by hand with both loose and fitted.

..... 35. ASEAN is very close to us. We were going to be in ASEAN social in 2015.

Directions: 36-40, Circle the correct question word to begin each sentence.

(5 Points)

36. **What/Why** is the capital of Brunei Darussalam?
37. **Why/Which** one is the official currency of Vietnam?
38. **Which/Where** one is the meaning of "I am angry at you. Come here so I can fight you!"?
39. **How/Who** many population are there in Thailand?
40. **When/What** is the Asean Established?

ตอนที่ 5 Speaking Test

Directions: Answer the questions by choose randomly 1 topic question of 4 topics questions from a card with questions on it. (10 Points)

Topic 1 Can you describe about Asean Community?

Topic 2 Can you tell me something about your favorite Asean Country?

Topic 3 Can you introduce about yourself and your family? (ex. name, age, live with parents in a suburb called...., first, second year of high school,)

Topic 4 Can you describe about Asean Cultures (ex. food, languages, costumes,...etc.) and give some example?

แบบทดสอบการเรียนรู้สารสนเทศ

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนแบบผสมผสานรายวิชาภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจง

แบบทดสอบนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดระดับการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี โดยแบบทดสอบฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดระดับการเรียนรู้สารสนเทศ

คำนิยาม

การเรียนรู้สารสนเทศ (Information Literacy) หมายถึง ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ การแสวงหาและวิธีการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่างๆ และประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำแนกความสามารถออกเป็น 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการระบุและแสดงความต้องการสารสนเทศของตนเอง โดยการระบุประเภทและรูปแบบแหล่งสารสนเทศ เลือกวิธีการค้นหา หรือระบบการค้นคืนสารสนเทศ การกำหนดกลยุทธ์การค้นหา และดำเนินการค้นหาโดยใช้วิธีการต่างๆ ได้
2. ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบายและประยุกต์เกณฑ์ขั้นต้นในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ อย่างมีวิจารณ์ญาณได้
3. ความสามารถในการใช้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการอธิบายและปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งการอ้างอิงแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้

ทั้งนี้โดยยึดมาตรฐานความสามารถในการเรียนรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาที่สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (Association of College and Research Libraries : ACRL) กำหนดไว้ และสามารถวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ชั้นปี ปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ปีที่ 4
3. คณะที่ท่านศึกษาอยู่

☐ คณะครุศาสตร์	☐ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
☐ คณะวิทยาการจัดการ	☐ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
☐ คณะวิทยาศาสตร์	

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ

คำชี้แจง 1. โปรดทำแบบทดสอบทุกข้อ
2. พิจารณาเลือกคำตอบโดยการทำเครื่องหมาย X บนคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นแหล่งสารสนเทศเฉพาะด้าน
 - ก. ดรรชนีหนังสือพิมพ์ไทย
 - ข. พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย-จีน
 - ค. ศัพท์บัญญัติชื่อแร่-ธาตุ
 - ง. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. หากต้องการค้นเฉพาะ งานวิจัย และบทความทางวิชาการจะเลือกใช้บริการใดของโปรแกรมค้นหา Google
 - ก. Google Docs
 - ข. Google Books
 - ค. Google Patents
 - ง. Google Scholar
3. ถ้าท่านต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับ เหตุการณ์ต่อต้านโครงการท่อส่งก๊าซไทย-มาเลเซียของประชาชนในจังหวัดสงขลา ควรค้นหาข้อมูลจากแหล่งใด
 - ก. เอกสารโครงการ
 - ข. หนังสือพิมพ์
 - ค. วารสาร
 - ง. เว็บไซต์
4. ต้องการความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่อง ดาวหาง ควรค้นหาจากสิ่งพิมพ์ประเภทใด
 - ก. หนังสือรายปี
 - ข. สารานุกรม
 - ค. ดรรชนีวารสาร
 - ง. หนังสือคู่มือ
5. บทความหนึ่งเขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ มีบรรณานุกรมอ้างอิงท้ายบท บทความดังกล่าวควรตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์ใด
 - ก. นิตยสาร
 - ข. วารสารวิชาการ
 - ค. วารสารทั่วไป
 - ง. สิ่งพิมพ์รัฐบาล

6. ต้องการทราบว่าปัจจุบันบริษัทไมโครซอฟต์ ผลิตหรือจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์/ผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง ควรค้นหาข้อมูลจากแหล่งใด
- ก. วารสารไมโครคอมพิวเตอร์ ข. หนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
ค. เว็บไซต์ของไมโครซอฟต์ ง. หนังสือพิมพ์
7. ท่านค้นรายการคลิพวิดีโอจากห้องสมุดแต่ไม่พบรายการที่ท่านต้องการ ท่านควรดำเนินการอย่างไร
- ก. ค้นจาก Flickr ข. ค้นจาก YouTube
ค. ค้นจาก Wikipedia ง. ค้นจาก Twitter
8. Google เป็นการจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบใด
- ก. ฐานข้อมูลหนังสือ ข. ฐานข้อมูลสาระสังเขป
ค. ฐานข้อมูลบรรณานุกรม ง. ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม
9. การแสดงผลส่วนแจ้งเกี่ยวกับเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่ปรากฏในการแสดงผลการค้นจาก SNRU OPAC ซึ่งเป็นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ก. ชื่อเรื่อง ปีที่ สถานที่พิมพ์ ข. หัวเรื่อง ปีที่ สำนักพิมพ์
ค. ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง เลขหมู่หนังสือ ง. ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง ผู้แต่งและผู้แต่งร่วม
10. การค้นข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “การติดบุหรี่ในวัยรุ่นไทย” ควรกำหนดคำค้นในข้อใดเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เฉพาะเจาะจงที่สุด
- ก. ปัญหา บุหรี่ ข. บุหรี่ วัยรุ่น ไทย
ค. ติดบุหรี่ สิ่งเสพติด ง. วัยรุ่นไทย ติดบุหรี่
11. หนังสือชื่อ The World Almanac ให้ความรู้เกี่ยวกับอะไร
- ก. ความรู้ทั่วไป
ข. ข้อมูลสถานที่ทางภูมิศาสตร์
ค. ข้อเท็จจริงและสถิติต่างๆ ของปีที่ผ่านมา
ง. ข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และที่อยู่ของแหล่งท่องเที่ยว
12. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง เครื่องปั้นดินเผา การใช้คำค้นในข้อใดทำให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงที่สุด
- ก. ศิลปกรรม ศิลปะบ้านเชียง
ข. โบราณคดี ดินเหนียว
ค. เครื่องสังคโลก ถ้วยชาม
ง. ภาชนะโบราณ กระเบื้อง
13. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง ดาวเคราะห์ การใช้คำค้นในข้อใดทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ก. ดาว ข. อวกาศ
ค. ดาวอังคาร ง. ดาราศาสตร์

14. ถ้าท่านต้องการค้นหา ประวัติและผลงาน นายอานันท์ ปันยารชุน จากโฮแมกในห้องสมุด มศว. เมนูใดให้คำตอบที่ตรงที่สุด
- ก. Aythor Alphabet = ชื่อผู้แต่ง
 - ข. Title Alphabet = ชื่อเรื่อง
 - ค. Subject Alphabet = หัวเรื่อง
 - ง. General Keyword = คำทั่วไป
15. ข้อใดเป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น
- ก. ไม่ควรกำหนดคั่นเกิน 4 คำ เพราะจะได้ผลคั่นน้อยเกินไป
 - ข. กำหนดคั่นในรูปแบบประโยค และเน้นคำหรือวลีสำคัญโดยพิมพ์เป็นตัวหนา
 - ค. กำหนดคำสำคัญให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการค้นให้ได้มากที่สุด และเชื่อมคำค้นโดยใช้ตัวดำเนินการ (Operations)
 - ง. กำหนดคำค้นให้ได้มากที่สุด ทั้งคำหรือวลี คำเหมือน คำที่มีความหมายกว้างขึ้น หรือแคบลงจากนั้นจึงดำเนินการค้น
16. แหล่งข้อมูลใดเป็นแหล่งข้อมูลสมบูรณ์ที่สุดเกี่ยวกับเรื่อง แรงงานเถื่อนในประเทศไทย
- ก. บริษัทจัดหางาน
 - ข. ผู้ประกอบการ
 - ค. กระทรวงมหาดไทย
 - ง. กระทรวงแรงงาน
17. ถ้าท่านต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในมหาวิทยาลัย ควรกำหนดคำค้นใด
- ก. บทเรียนบนเว็บ คอมพิวเตอร์ช่วยการสอน
 - ข. บทเรียนสำเร็จรูป อินเทอร์เน็ต
 - ค. การศึกษา เครือข่ายคอมพิวเตอร์
 - ง. อินเทอร์เน็ต การสอน
18. ข้อใดใช้เทคนิคการตัดปลายคำของคำว่า Sociology ได้ดีที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคำว่า Sociological Sociologically Sociologist
- ก. So*
 - ข. Soc*
 - ค. Socio*
 - ง. Sociolog*
19. หากประสบปัญหาในการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ควรเลือกใช้คำสั่งใด
- ก. About Us
 - ข. Edit
 - ค. Help
 - ง. Refresh
20. หากต้องการข้อมูลเกี่ยวกับ “เครื่องตรวจสอบระเบิดที่มีประสิทธิภาพ” เว็บไซต์ใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด
- ก. www.tja.or.th/GT200
 - ข. www.navycs.com/blogs
 - ค. <http://en.wikipedia.org/wiki/GT200>
 - ง. www.pantip.com/topic/X3986.html

พิจารณาข้อมูลข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 21

พฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral science)	
ดูเพิ่มเติม	พฤติกรรมมนุษย์
	จิตวิทยา
	มนุษยสัมพันธ์
	จิตวิทยาสังคม
	สังคมวิทยา
พฤติกรรมองค์การ (Organizational behavior)	
	แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์
ดูเพิ่มเติม	วัฒนธรรมองค์การ
xx	การจัดการ
	การจัดองค์การ
	จิตวิทยาสังคม
	จิตวิทยาอุตสาหกรรม
	องค์การ

21. ถ้าจะศึกษาเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ ในแง่ของแนวทางที่ยึดปฏิบัติในองค์กรของพนักงานบริษัท จะเลือกใช้หัวเรื่องใดเป็นคำค้น

- ก. วัฒนธรรมองค์การ
- ข. พฤติกรรมศาสตร์
- ค. จิตวิทยาสังคม
- ง. การจัดการ

22. ถ้าท่านต้องการทราบว่า สัตว์ป่าใดบ้างที่เป็นสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองให้เป็นสัตว์สงวน จำได้ว่าเคยเจอหนังสือชื่อหนึ่งมีคำว่า “สัตว์ป่า” แต่จำชื่อหนังสือทั้งหมดไม่ได้ ท่านจะเลือกสืบค้นจากเมนูใด

- ก. Title Alphabet = ชื่อเรื่อง
- ข. Title Keyword = คำจากชื่อเรื่อง
- ค. Subject Alphabet = หัวเรื่อง
- ง. General Keyword = คำทั่วไป

23. การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ “อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อความรุนแรงในเด็ก” ควรเลือกใช้ตัวดำเนินการบูลีน (การเชื่อมโยงคำค้น) แบบใดจึงจะได้ผลค้นน้อยที่สุด

- ก. television OR violent OR children
- ข. television AND violent OR children
- ค. television AND violent AND children
- ง. television NOT violent NOT children

24. ถ้าต้องการค้นหาคำว่า TV และ Television ควรเลือกใช้ตัวดำเนินการบูลีน (การเชื่อมโยงคำค้น) แบบใด

- ก. TV OR Television
- ข. TV FOR Television
- ค. TV AND Television
- ง. TV NOT Television

25. โปรแกรมค้นหาแบบมานาญกรม (Web Directory) เช่น Open Directory มีข้อดี คืออะไร

- ก. จัดเก็บข้อมูลที่สามารถอ้างอิงได้
- ข. จัดเก็บข้อมูลที่ผ่านการประเมินแล้ว
- ค. มีข้อมูลที่ผ่านการประเมินและน่าเชื่อถือ
- ง. มีทั้งข้อมูลที่ผ่านการประเมินผลแต่ไม่มีความทันสมัย

26. จากเลขเรียกหนังสือที่ให้ไว้ ข้อใดที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

520 M37P 2004

- ก. 520 หมายถึง หนังสือลำดับที่ 520 ของห้องสมุด
- ข. 520 เป็นรหัสที่ใช้บอกเนื้อหาของหนังสือ
- ค. 520 เป็นเลขประจำตัวผู้แต่งหนังสือ
- ง. ผิดทุกข้อ

27. หากท่านพบรายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “รังสีวิทยา” แล้ว และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “รังสีวิทยาทางการแพทย์” ท่านควรดำเนินการต่ออย่างไร

- ก. เพิ่มคำค้น
- ข. ค้นใหม่
- ค. เพิ่มคำใกล้เคียง
- ง. เปลี่ยนใช้ฐานข้อมูลอื่น

28. ข้อใดเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

- ก. ปรินทูปนพิมพ์
- ข. บทความวารสาร
- ค. ตำรา
- ง. ไมโครฟิล์ม

29. ถ้าต้องการค้นหาบทความเกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน ควรเลือกใช้เครื่องมือในข้อใด

- ก. Journal Link
- ข. Education Index
- ค. Science Citation Index
- ง. Readers' Guide to Periodical Literature

30. ถ้าท่านต้องการทราบว่า มหาวิทยาลัยเท็กซัส สหรัฐอเมริกา เปิดสอนหลักสูตรวิชาใดบ้าง ควรเลือกใช้เครื่องมือค้นหาข้อใด

- ก. โอแพกบนเว็บ
- ข. เสิร์ชเอ็นจิน
- ค. กฤตภาคออนไลน์
- ง. ดรรชนีวารสารบนเว็บ

31. รังสรรค์ สุกันหา. (2551). การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) : ชีตความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *วารสารครุศาสตร์*, 28(3), 17-24.

จากข้อความข้างบน เป็นรายการบรรณานุกรมของสารสนเทศประเภทใด

- ก. หนังสือ
- ข. บทความวารสาร
- ค. หนังสือพิมพ์
- ง. รายงานการวิจัย

32. จากรายการบรรณานุกรมที่ปรากฏ ท่านคิดว่าข้อใดที่เหมาะสมในการนำมาใช้เพื่อทำรายงานเรื่อง “บทบาทผู้นำสตรีในปัจจุบัน”

ก. ภัทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ. (2445). ความคิดเห็นของผู้นำสตรี ต่อบทบาทของครอบครัว ชุมชนสังคมในการดูแลผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ และการอยู่ร่วมกันในสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

ข. อินทวัชร ลีจินดา. (2551). ลักษณะพิเศษของสตรี : การบริหาร. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2552, จาก <http://www.our-teacher.com/article/larticle/14-womenthai.htm>

ค. ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2552). หน้าที่และบทบาทความเป็นผู้นำสตรี (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: ศูนย์สตรี ศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค

33. ถ้าท่านต้องการทราบว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องอะไรบ้าง ควรค้นจากหนังสือประเภทใด

- ก. สารานุกรม
- ข. มานานุกรม
- ค. บรรณานุกรม
- ง. อักษรนุกรมชีวประวัติ

34. ในการค้นคว้าเรื่องการใช้สารสเตียรอยด์ (Steroid) จาก Google และพบบทความที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ในเว็บบล็อกส่วนตัวโดยกล่าวว่าการใช้ สเตียรอยด์ในนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 1.2% ในปี 2534 เป็น 5.3% ใน 2543 ขั้นตอนต่อไปที่ท่านต้องทำเพื่อการศึกษาเรื่องนี้คือ

- ก. ค้นหาว่ามีบล็อกอื่นๆ ที่มีข้อมูลเหมือนกัน
- ข. เขียนข้อมูลที่ค้นพบและอ้างบทความนี้ในรายงานของท่าน
- ค. หาสถิติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ในแหล่งข้อมูล เช่น หนังสืออ้างอิง
- ง. ถูกทุกข้อ

35. ต้องการทราบว่าหนังสือเล่มหนึ่งมีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ควรพิจารณาจากส่วนใด

- ก. คำนำ
- ข. สารบัญ
- ค. ดรรชนี
- ง. หน้าปกนอก

41. ต้องการทราบว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการเขียนนั้นๆ เชื่อถือได้หรือไม่ ควรพิจารณาจากส่วนใด
- ก. คำนิยมในหนังสือ
 - ข. บทวิจารณ์หนังสือ
 - ค. คู่มือแนะนำหนังสือน่าอ่าน
 - ง. บรรณานุกรม
42. ต้องการตรวจสอบคุณสมบัติของสำนักพิมพ์ ว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ควรพิจารณาจากแหล่งใด
- ก. มานานุกรมธุรกิจการค้า
 - ข. มานานุกรมสำนักพิมพ์
 - ค. หนังสือขายดีของสำนักพิมพ์นั้น
 - ง. หนังสือที่ได้รับรางวัลจากสมาคมผู้จัดพิมพ์
43. เหตุใดจึงต้องมีการประเมินค่าหรือคัดเลือกสารสนเทศที่ค้นได้จากเวปไซด์ไว้
- ก. เนื้อหาของข้อมูลอาจไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการใช้
 - ข. สารสนเทศที่ค้นได้จากเวปไซด์ไว้มีความละเอียดลึกซึ้ง
 - ค. สารสนเทศที่พบมีความทันสมัยกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่น
 - ง. ไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องและอาจไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย
44. เมื่อค้นหาสารสนเทศเวปไซด์ไว้ พบเว็บไซต์ที่ปรากฏเรื่องที่ต้องการที่ควรประเมิน โดยพิจารณาจากอะไร
- ก. ดูจากจำนวนผู้เข้าใช้เว็บไซต์แห่งนั้น
 - ข. รายละเอียดของข้อมูลและบอกแหล่งที่เชื่อมโยง
 - ค. ข้อมูลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์มากกว่าเว็บไซต์แห่งอื่นๆ
 - ง. บอกแหล่งที่มาของข้อมูลหรือชื่อผู้จัดทำที่สามารถอ้างอิงได้
45. การกระทำแบบใดที่ไม่ถือเป็นการแอบอ้างผลงานของผู้อื่นมาเป็นงานเขียนของตนเอง
- ก. นำแนวคิดของผู้อื่นมาอ้างอิงแนวความคิดของตนเอง
 - ข. บันทึกแฟ้มรูปภาพที่ค้นจากเว็บไซต์เก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์
 - ค. แปลข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างประเทศโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของ
 - ง. คัดลอกในงานเขียนของผู้อื่นมาเขียนในรายงานโดยไม่แจ้งแหล่งที่มา
46. ข้อใดคือหลักสำคัญเบื้องต้นที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศที่ค้นได้จาก www. (World Wide Web)
- ก. ประเทศที่เว็บไซต์จดทะเบียน ไม่มีโฆษณา
 - ข. เวปโดเมน วันที่ปรับปรุงข้อมูลครั้งล่าสุด
 - ค. มีจุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก
 - ง. ผู้ให้การสนับสนุน ความถูกต้องของภาพ กราฟ

47. ข้อใดคือหลักสำคัญเบื้องต้นที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศที่ค้นได้จากหนังสือ
- ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเนื้อหาที่ตรงประเด็น
 - ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ในการนำเสนอข้อมูล
 - ชื่อเรื่อง เมือง หรือสถานที่พิมพ์
 - สำนักพิมพ์ ผู้ให้การสนับสนุน
48. ถ้าท่านค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ พิษสมุนไพรกวาวเครือ เว็บไซต์ต่อไปนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ กวาวเครือเว็บไซต์ใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด
- http://www.healthfood_th.info/ka.htm ของบริษัทผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพจำกัด (ในเครือสหพาร์ม)
 - <http://www.pharm.chula.ac.th/> ของ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - http://www.thaiclinic.com/question_kwaw.html ของนายแพทย์ธเนศ พัวพรพงษ์ ศัลยแพทย์โรงพยาบาลวิภาวดี
 - <http://www.mweb.co.th> ของบริษัทเอ็มเว็บ ประเทศไทย จำกัด
49. หากท่านต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองการใช้แรงงานเด็กในประเทศไทย จะเลือกสัมภาษณ์บุคคลในข้อใด จึงจะได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงที่สุด
- ปวีณา หงสกุล
 - กัญจนา ศิลปอาชา
 - ครูหุຍ (วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์)
 - อาจารย์แม่ (สุนีย์ สินธุเดชะ)
50. ถ้าต้องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับ การลงทุนในตลาดการเงิน ควรเลือกค้นหาจากฐานข้อมูลใด
- ABI/INFORM
 - ERIC
 - PSYCLIT
 - DAO
51. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรลอกเลียนความคิดหรือผลงานผู้อื่น
- สรุปข้อความจากเรื่องี่อ่านเป็นคำพูดของตัวเองโดยระบุแหล่งที่มา
 - ใส่เครื่องหมาย “.....” ล้อมรอบข้อความที่คัดลอกมา และระบุแหล่งที่มา
 - คัดลอกภาพมาใช้ โดยไม่บอกที่มา
 - เขียนบรรณานุกรมอ้างอิงที่มาของข้อมูล
52. รายการข้างล่างนี้ เป็นการอ้างถึงแหล่งสารสนเทศชนิดใด

Balas, Janet. (1997, May). "Training Trainers". Computers in Libraries. 17 : 43-45

- เว็บไซต์
- หนังสือพิมพ์
- หนังสือ
- บทความวารสาร

53. หากท่านได้ขอเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) จากหอสมุดแห่งชาติสำหรับหนังสือที่ท่านเขียน ท่านต้องจดลิขสิทธิ์อีกหรือไม่

- ก. ต้องจด เพราะต้องการจำหน่ายหนังสือของตนเอง
- ข. ไม่ต้องจด เพราะไม่มีใครกล้าคัดลอกงานของท่าน
- ค. ไม่ต้องจด เพราะเป็นการบริการข่าวสารแก่สาธารณะ
- ง. ไม่ต้องจด เพราะการขอ ISBN ถือว่าหนังสือจดลิขสิทธิ์แล้ว

อ่านข้อความข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 54

“ทีวีสร้างให้ผู้หญิงมีจิตจะก้าน ใส่ใจภายนอกมากกว่าหัวใจ เป็นหุ่นยนต์ที่ไม่เหลือความเป็นคน เคยมีบางคนบอกว่าเปิดทีวีไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา ให้เหมือนไม่ได้อยู่บ้านคนเดียว ทีวีเป็นเพื่อนประเภทไหนกัน แม่แต่ข่าว เราก็รับรู้ได้เพียงแค่เพียงกระผีก เราไม่รู้เบื้องหลังของการเลือกปฏิบัติ เพื่อนแบบไหนที่เอาเงินล้านมาล่อให้ผู้หญิงทุกคนเข้าร่วมประกวดนางงามเงินล้านที่ทำให้คนรู้จักทั่วประเทศว่าหลักฐานปริญญตรี และปริญญาโทของเราไร้คุณภาพ” (ปรารธนา รัตนะ. 2544 : 62)

54. ข้อใดกล่าวถึงข้อความนี้ ถูกต้องที่สุด

- ก. ข้อความนี้ลำเอียง ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโทรทัศน์
- ข. ข้อความนี้ให้แง่คิดและมุมมองหลายมุมมอง
- ค. ผู้เขียนบทความนี้มองโทรทัศน์ด้วยความเป็นกลาง
- ง. ผู้เขียนมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโทรทัศน์

55. ถ้าท่านนำข้อมูล แผนภูมิเปรียบเทียบการส่งสินค้าออกของกระทรวงพาณิชย์ มาใช้ประกอบการทำรายงาน ควรจะอย่างไร

- ก. เขียนไว้ในคำนำ
- ข. เขียนบรรณานุกรม
- ค. ขออนุญาตกระทรวงพาณิชย์
- ง. ระบุที่มาได้แผนภูมิและเขียนบรรณานุกรม

56. ข้อใดคือสื่อที่ดีที่สุดในการนำเสนอรายงานในระยะเวลาที่จำกัด

- ก. รายงานฉบับนี้เต็มที่น่าเสนอโดยโปรแกรม Microsoft Word
- ข. เนื้อหารายงานโดยสรุปที่น่าเสนอโดยโปรแกรม Power Point
- ค. รายงานข้อมูลตัวเลขที่น่าเสนอโดยโปรแกรม Microsoft Excel
- ง. ตัวเลขที่อยู่ในฐานข้อมูลนำเสนอโดยโปรแกรม Microsoft Access

57. ข้อใดคือการเขียนบรรณานุกรมที่ถูกต้อง สำหรับข้อมูลจากเว็บไซต์

- ก. ตลาดนัดแรงงาน. กรมการจัดหางาน. <http://www.doe.go.th/>
- ข. ตลาดนัดพบแรงงาน. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2555, จาก <http://www.doe.go.th/>
- ค. กรมการจัดหางาน. (2552). ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2556 จาก

<http://www.doe.go.th/>

- ง. กรมการจัดหางาน. (2552). ตลาดนัดแรงงาน. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2557 จาก

<http://www.doe.go.th/>

**แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด
การเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้ ต้องการสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด
ของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 ข้อ
 - ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจมี 25 ข้อ
 - ตอนที่ 3 คำถามมี 1 ข้อ
3. ตอนที่ 2 ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่
ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุดในแต่ละข้อเพียงคำตอบเดียว ทั้งนี้จะไม่มีคำตอบที่ถูก
หรือผิด และไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาที่เรียน แต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นที่ต่างกันในการ
เลือกตอบโดยให้ถือเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ระดับ 1	เมื่อมีความเห็นว่า	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 ข้อ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน และเติมข้อความเกี่ยวกับ
ตัวท่านในส่วนที่เว้นช่องว่างไว้ให้สมบูรณ์

ชื่อ-นามสกุล นักศึกษารหัสประจำตัว.....

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี สูงกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

แบบผสมผสาน

ที่	รายการความพึงพอใจ	พึงพอใจมากที่สุด (5)	พึงพอใจมาก (4)	พึงพอใจปานกลาง (3)	พึงพอใจน้อย (2)	พึงพอใจน้อยที่สุด (1)
ด้านเนื้อหา						
1	เนื้อหาในบทเรียนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้					
2	เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					
3	เนื้อหาที่มีทั้งส่วนที่เป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ					
4	มีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
5	มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
6	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียน					
7	การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริง					
8	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้เกิดทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน					
9	มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร					
10	การจัดกิจกรรมการศึกษาภาษาอังกฤษข้ามวัฒนธรรมโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์					
11	การฝึกกิจกรรมการศึกษาจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือสื่อออนไลน์อื่นๆ					
12	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มหรือทีมในการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน					

ที่	รายการความพึงพอใจ	พึงพอใจมากที่สุด (5)	พึงพอใจมาก (4)	พึงพอใจปานกลาง (3)	พึงพอใจน้อย (2)	พึงพอใจน้อยที่สุด (1)
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน						
13	มีการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน					
14	สื่อที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา					
15	มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน					
16	การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยมีระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ เช่น การนำเสนอเว็บไซต์เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง					
17	การใช้สื่ออย่างหลากหลายในการนำเสนอเนื้อหา เช่น อุปกรณ์ฉายภาพขึ้นจอ การใช้โปรแกรมนำเสนอ					
18	การใช้เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน และลำโพงในการจัดการเรียนการสอน					
19	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
ด้านการวัดและประเมินผล						
20	การใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสม					
21	การมอบหมายงานให้ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การตรวจงาน ค้นงาน และแจ้งผลตรงตามเวลาที่กำหนด					
22	การมีความเที่ยงตรงในการวัดและประเมินผลผู้เรียน					
23	ข้อสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
24	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล					
25	การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน					

**แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2/2557**

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บันทึก.....

สาขาวิชา.....รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเขียนบันทึกสิ่งที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนรู้จากการเรียนในรายวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษาต้องบันทึกทุกครั้งหลังการเรียนในหัวข้อ
ต่อไปนี้

1. เนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร

.....

.....

.....

2. กิจกรรมอะไรบ้างที่ชอบที่สุดเพราะอะไร

.....

.....

3. สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในครั้งนี่คืออะไรบ้าง และมีวิธีการใช้อย่างไร

คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โปรแกรมสำเร็จรูป แลบบันทึกเสียง และอื่นๆ.....

.....

4. มีการวัดและประเมินผลแบบใดบ้าง ผู้เรียนชอบด้านใดมากที่สุด

.....

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บรรณานุกรม

- ทิตินา แชมมณี. (2544). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). *การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิตา วรรณพิรุณ. (2556, มกราคม-มีนาคม). การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน : สัดส่วนการผสมผสาน. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา*, 25(85), 31-36.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). *หลักการสอน* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Allen, Elaine and Seaman, Jeff. (1967). *Learning on Demand: Online Education in the United States*, 2009, USA: Sloan Consortium.
- Brown, James W. and others. (1972). *Administering education media : Instruction Media and library services*. New York: McGraw-Hill.
- Association of College and Research Libraries. (2000). *Competency Standards, Performance Indicator Information Literacy and Outcomes*. (Online).
- Carman, Colleen M. (2005). *E-Learning Design 2.0: Emergence, Connected Networks and the Creation of Shared Knowledge*. Dissertation Abstract International.
- Graham, A. (2003). *Introduction to Hybrid Courses*. [Online] Retrieved February 15, 2015, <http://www.uwsa.edu/ttt/articles/garham.htm>.
- New Mindsets. (2003). *The e-learning field book*. New York: McGraw-Hill.

อาเซียน

“EDUCATION IS NOT preparation FOR life; education IS life ITSELF.”
John Dewey

อาจารย์สาวิตรี เถาว์โท
นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ง
ประมวลภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction)

นักศึกษาทำกิจกรรมภายในชั้นเรียน โดยเรียนจากสื่อ/หนังสือที่ได้กำหนดให้

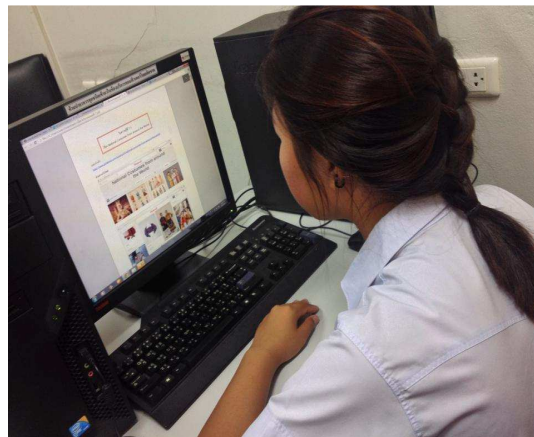
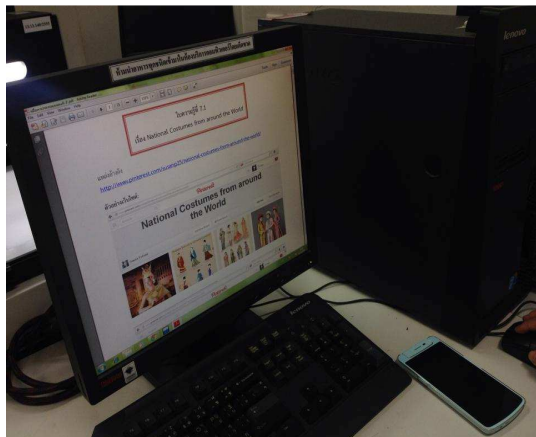
ภาพประกอบ 17 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) I

นักศึกษามีการอภิปรายโดยผู้สอนตั้งคำถามหรือประเด็นปัญหา แล้วร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเพื่อหาคำตอบ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่น่าเสนอในเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียน

ภาพประกอบ 18 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face Instruction) II

การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction)

นักศึกษาได้ปฏิบัติการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online-Learning)

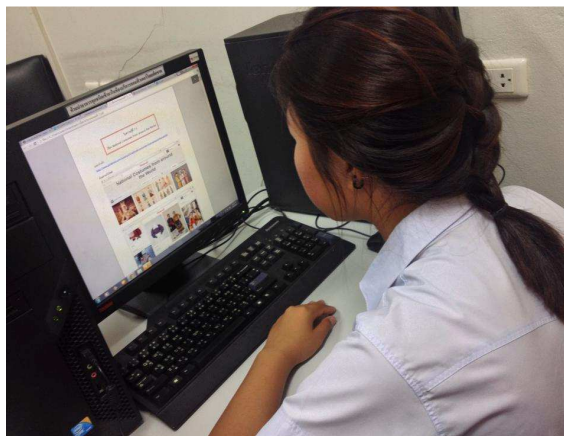
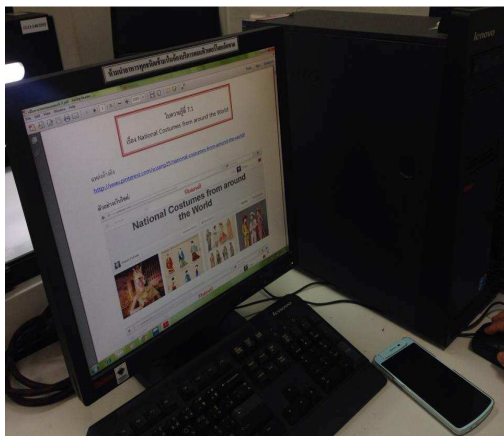
ภาพประกอบ 19 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) I

นักศึกษาได้ปฏิบัติการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online-Learning)

ภาพประกอบ 20 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) II

การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction)

นักศึกษาได้ปฏิบัติการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการเรียนรู้แบบออนไลน์
(Online-Learning)

ผู้เรียนทำใบงาน และทำแบบทดสอบประจำบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์

ภาพประกอบ 21 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) III

นักศึกษาได้ปฏิบัติการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการเรียนรู้แบบออนไลน์
(Online-Learning)

นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าทำรายงาน อภิปรายหน้าชั้น เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน
และวิธีการนำเสนอของกลุ่มในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

ภาพประกอบ 22 การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Instruction) IV

การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction

ผู้เรียนเรียนเนื้อหาบทเรียนผ่านสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)

ภาพประกอบ 23 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction I

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการแสดงวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ภาพประกอบ 24 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction II

การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการแสดงวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ภาพประกอบ 25 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction III

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการแสดงวัฒนธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ภาพประกอบ 26 การเรียนการสอนแบบ Face to Face และ Online Instruction IV

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสาวิตรี เถาว์โท
วัน เดือน ปีเกิด	12 มกราคม 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	358/3 หมู่บ้านปิ่นดาว ซอยเทคโนโลยี ถนนชยางกูร ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษ
สถานที่ทำงาน	สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุบลวิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2542	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2553	ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยการจัดการ และเทคโนโลยีอีสเทิร์น จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2554	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2558	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) วิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2556	อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร